

armada

Observatorio de San Fernando

BIBLIOTECA

Núm. del Invent.

113

Sección

Carpe

Estan

Observatorio de Marina

BIBLIOTECA

Núm.

477

EUCLIDIS

ELEMENTORUM

Libri XV. breviter demonstrati,

Operâ

IS. BARROW, *Cantabrigiensis*,

Coll. TRIN. Soc.

Et prioribus mendis typographi-
cis nunc demum purgati.

HIEROCL.

Καθαροὶ ψυχῆς λογικῆς εἰσιν αἱ μαθηματικαὶ
ἐπιστήμαι.

OBSERVATORIO DE MARINA
DE
SAN FERNANDO.

INSTITUTO

OBSERVATORIO DE MARINA

de
SAN FERNANDO

11

LONDINI,

Typis F. Redmayne: Prostant autem apud
F. Williams ad Insigne Coronæ in Coemete-
rio D. Pauli, & F. Dunmore ad Insigne Tri-
um Bibliorum in vico vulgò vocato Ludgate
street, MDCLXXVIII. 20

COLLEGIUM
MUNICIPALIS

JOHANNES V. LEWIS, DIRECTOR

Quintus

BARBARA, Cantabrigia

COLLEGIUM

in partibus, mensis et horis

in anno domini 1871

COLLEGIUM

qui sunt in parte...

...

COLLEGIUM

...

1871

Nobilissimis & Generosissimis

Adolescentibus,

Dno *EDOUARDO CECILIO,*

Illustriss. Comitis Sarisburiensis Filio;

Dno *JOHANNI KNATCHBUL,*

ET

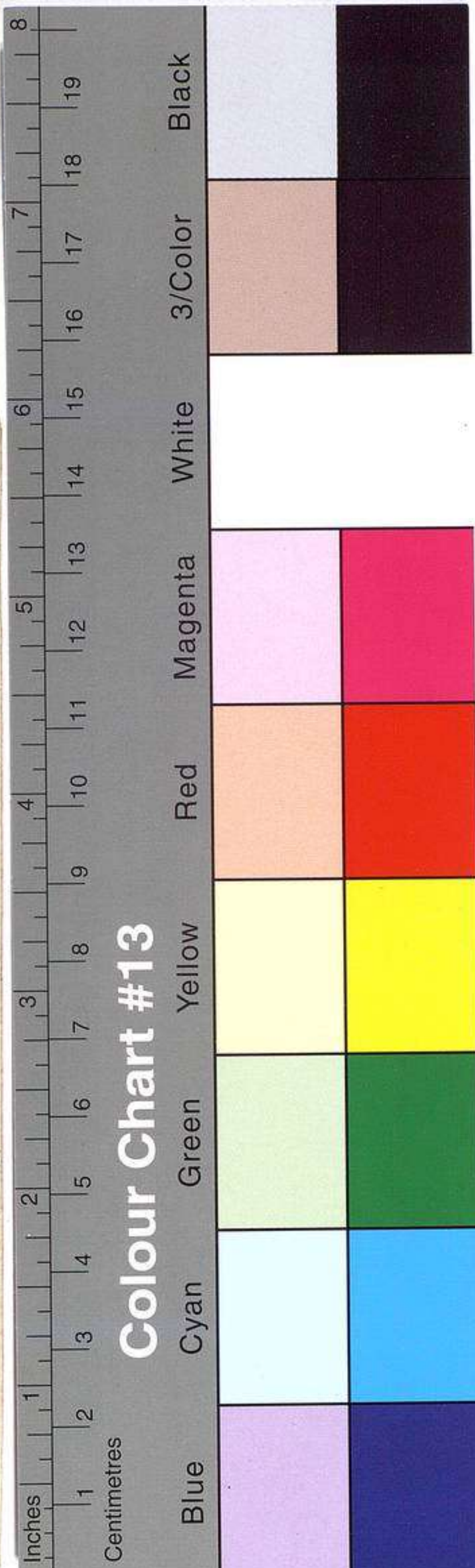
D. *FRANCIS. WILLOUGHBY,*

ARMIGERIS.

Unicuique vestrum (Optimi Adolescentes) tantum me debere reputo, quantum homo homini debere potest. Mea enim sententia, ultra sincerum amorem non est quod quispiam de alio bene

* 2

mereri

mereri possit. Hunc autem jam-
diu est quo ex singulari vestra
bonitate mihi indultum experi-
or; ejusque sensus, intimis ani-
mi medullis inhærens, ipsi ar-
dens studium impressit quovis
honesto modo reciprocos affectus
prodendi. Quandoquidem vero
ea fortunarum mearum tenuitas,
ea vestrarum amplitudo, existit,
ut nec ego alia quam gratæ ali-
cujus agnitionis significatione uti
queam, nec vos aliam admittere
velitis; ea propter haud illiben-
ter hanc occasionem arripio, ho-
noris & benevolentia, quibus
vos prosequor, publicum hoc &
durabile *μνημόσυνον* edendi. Etsi
cum oblatis anathematis exilita-
tem, & libellum vestris nomini-
bus consecratum, quam is longe
infra vestrorum meritorum dig-
nitatem subsidat, attentius con-
sidero, timor subinde aliquis &
dubitatio animum incessant, ne
hoc studium erga vos meum vo-
bis

Epistola Dedicatoria.

bis dehonestamento sit potius quam ornamento; scilicet memor cum sim, ut malæ causæ, sic & mali libri patrocinium in patroni contumeliam magis quam in gloriam cedere. Sed quum vestrarum virtutum id robur, eam fore soliditatem, recognoscerem, quæ vestrum decus, meo quantumvis labefactato, inconcussam sustinere possint; idcirco non dubitavi vos in aliquatenus commune mecum periculum induere. Virtutes illas intelligo, quibus nemo unquam in vestra ætate aut in vestro ordine, saltem me iudice, majores deprehendit; quæ vos insigniter gratos omnibus & amabiles reddunt; eximiam modestiam, sobrietatem, benignitatem animi, morum comitatem, prudentiam, magnanimitatem, fidem, præclaram insuper ingenii indolem, quæ vos ad omnem ingenuam scientiam non tantum excellenti captu,

Epistola Dedicatoria.

capto, sed & appetitu forti ac sincero, instruxit. Quas vestras præclarissimas dotes prout nemo est fortassis qui me melius novit, aut pro consuetudine, quam jamdudum vobiscum dulcissimam coluisse ex vestro favore mihi contigit, penitus introspexit, ita nemo est qui impensius miratur & suspicit; aut qui ipsas libentius prædicare ac celebrare vellet, si non cum eloquii mei vires supergrederentur, tum etiam quæ in singulis vobis elucent, proluxi alicujus commentarii aut panegyricæ orationis libertatem, potius quam præstitutas hujusmodi salutationibus angustias, exposcerent. Quin potius divinam clementiam implo-ro, ut vos earundem virtutum sancto tramiti insistere, atque hos egregios fructus vernæ vestræ ætatis felicibus incrementis maturescere concedat; vitamque vobis in hoc seculo ingenuam, innocentem, jucundam, & in futuro beatam

Epistola Dedicatoria.

tam ac sempiternam transigere
largiatur. Minime autem dubito,
ne pro consueto vestro in me can-
dore hoc ultimum fortassis quod
vobis præstare poterò, benevo-
lentiaë erga vos & observantiaë
testimonium, alacriter accepturi
sitis; quod vobis propensissimo
affectu offert

Vestri in æternum amantissimus,

& observantissimus,

I. B.

* 4

Bene-

nam ac simpliciter nam transgessere
luculentum. Minime autem dubito
ne pro conlucto vestro in me can-
dore hoc ultimum fortassis quod
vobis prestare poterem, benevo-
lentia erga vos & observantia
testimonium, alacriter accipere
sitis; quod vobis proponissimum
esse videtur.

Restat in statu meo observantia.

Observantissimus

J. B.

Bene

* A.

Benevolo LECTORI.

SI, quid in hac elementorum editione præstitum sit, scire desideras, amice Lector, accipe, pro genio operis, breviter. Ad duos præcipue fines conatus meos direxi. Primum, ut cum requisita perspicuitate summam demonstrationum brevitatem conjungerem, quo eam libello molem compararem, qua commode absque molestia circumferri posset. Id quod affectus videor, si absentem Typographi cura non frustretur. Concinnius enim quispiam meliori ingenio aut majori peritia excellens, at nemo forsitan brevius plerasque propositiones demonstraverit; præsertim cum in numero & ordine propositionum ipse nihil immutarim, nec licentiam mihi assumpserim quamcunque propositionem Euclideam procul ablegandi tanquam minus necessariam, aut quasdam faciliores in axiomaticum censum referendi; quod nonnulli fecerunt: inter quos peritissimus Geometra Andr. Tacquetus, (quem ideo etiam nomino, quod quædam ex eo desumpta agnoscere honestum duco,) post cujus elegantissimam editionem, ipse nihil attentare

Ad Lectorem.

tare voluissim, si non visum fuisset doctissimo viro non nisi octo Euclidis libros suâ curâ adornatos publico communicare, reliquis septem, tanquam ad elementa Geometriae minus spectantibus, omnino quasi spreto atque posthabitis. Mihi autem jam ab initio alia provincia demandata fuit, non elementa Geometriae utcumque pro arbitrio conscribendi, verum Euclidem ipsum, eumque totum, quam possem brevissime, demonstrandi. Quod enim quatuor libros spectat, septimum, octavum, nonum, decimum, quamvis illi ad Geometriae planæ & solidæ elementa, ut sex præcedentes & duo subsequentes, non tam prope pertineant; quod tamen ad res Geometricas admodum utiles sint, tam propter Arithmeticae & Geometriae valde propinquam cognationem, quam ob notitiam commensurabilium & incommensurabilium magnitudinum ad figurarum tam planarum quam solidarum intellectum apprime necessariam, nemo est è peritioribus Geometris qui ignorat. Quæ vero in tribus ultimis libris continetur, & corporum regularium nobilis contemplatio, illa non nisi injuria prætermitti potuit; quando nempe illius gratia noster suævotus, Platonice familiae philosophus, hoc elementorum systema universum condidisse perhibetur;

uti

Ad Lectorem.

uti testis est * Proclus, iis verbis, "Ὅθεν * lib. 2.
δὴ καὶ τὴν συμπόσιν σοι χειώσεως τέλει τὴν περὶ εὐκλείδου
τοῦ ἰσχυροῦ καὶ ἀκροῦ πλατωνικῶν χημάτων οὕσα-
σιν. Præterea facile in animum induxi ut
opinarer, nemini harum scientiarum a-
manti non futurum esse cordi penes se ha-
bere integrum Euclidæum opus, quale
passim ab omnibus citatur & celebratur.
Quare nullum librum nullamque proposi-
tionem negligere volui earum quæ apud
P. Herigonium habentur; cuius vesti-
giis presse insistere necesse habui, quoni-
am ejusce libri schematismis maxima ex
parte uti statutum erat, quod prævide-
rem mihi ad novas describendas tempus
non suppetere; etsi nonnunquam id facere
præoptassem. Eadem de causa nec alias
plerasque quam Euclidæas demonstrati-
ones adhibere volui, succinctori forma
expressas, nisi forte in 2, & 13, & parce
in 7, 8, 9 libris; ubi ab eo nonnihil
deflectere operæ pretium videbatur. Bona
igitur spes est saltem in hac parte cum no-
stris consiliis, tum studiosorum votis,
aliquo modo satisfactum iri. Nam
quæ adjecta sunt in Scholiis problemata
quædam & theoremata, sive ob suum
frequenter usum ad naturam elemen-
tarem accedentia, sive ad eorum
quæ sequuntur expeditam demon-
strationem conducantia, seu quæ regula-

rum

Ad Lectorem.

rum practice Geometrie quarundam precipuarum rationes innuunt ad suas fontes relatas, per ea, ut spero, libellus ultra destinatam molem magnopere non intumescet.

Alter scopus ad quem collineatum est, eorum desideriiis consuluit qui demonstrationibus symbolicis potius quam verbalibus delectantur. In quo genere cum plerique apud nos Guilielmi Oughtredi symbolis assueti sint, ea plerumque usurpare consultius duximus. Nam qui Euclidem hanc viam tradere & interpretari aggressus sit, hactenus, quod ego sciam, præter unum P. Herigonium, repertus est nemo. Cujus viri longe doctissimi methodus, sane in multis egregia, ac ejus peculiari proposito admodum accomodata, duplici tamen defectu laborare mihi visa est. Primo, quod cum Propositionum ad unius alicujus theorematis aut problematis probationem adductarum posterior à priori non semper dependeat; quando tamen illæ inter se coherent, quando non, nec ex ordine singularum, nec ullo alio modo, satis prompte innotescere potest: unde ob defectum conjunctionum & adjectivorum (ergo, rursus, &c.) non raro difficultas & dubitandi occasio, præsertim minus exercitatis, inter legendum oboriri solent. Deinde sæpenumero evenit, ut prædicta methodus supervacaneas repetitiones effugere nequeat, à quibus demonstrationes est quando proli-

Ad Lectorem.

æ, aliquando & magis intricatæ, evadunt. Quibus vitis noster modus facile per verborum signorumq; arbitrariam mixturam medetur. Atque hæc de opellæ hujus intentione & methodo dicta sufficiant. Cæterum quæ in laudem Matheseos in genere, aut Geometriæ ipsius; & quæ de historia harum scientiarum, ideoque de Euclide horum elementorum digestore, dici possent, & reliqua hujusmodi ἐξωτερικά, cui hæc placent, apud alios interpretes consulere potest. Neque nos angustias temporis quod huic operi impendi potuit, nec interpellationes negotiorum, nec adjumentorum ad hæc studia apud nos egestatem, & quedam alia, ut liceret non immerito, in excusationem obtendemus; metu scilicet inducti, ne hæc nostra omnibus minus satisfaciant. Verum quæ ingenii Lectoris usibus elaboravimus, eadem in solidum ipsius censura ac judicio submittimus; probanda si utilia sibi compererit; sin omnino secus, rejicienda.

I. B.

Ad amicissimum Virum, I. B. de
EUCLIDE contracto
Εὐφημισμός.

FActum bene! didicit Laconice loqui
Senex profundus, & aphorismos induit.
Immensa dudum margo commentarii
Diagramma circuit minutum: utque Insula
Problema breve natabat in vasto mari.
Sed unda jam detumuit, & glossa arctior
Stringit Theoremata: minoris anguli
Lateribus ecce torus *Euclides* jacet,
Inclusus olim velut Homerus in nuce;
Pluteoque sarcina modo qui incubuit, levis
En fit manipulus. Pelle in exigua latet
Ingens Mathesi, matris ut in utero Hercules,
In glande quercus, vel Ithaca Eurus in pila.
Nec mole dum decrescit, usu fit minor;
Quin auctior jam evadit, & cumulatus
Contracta prodest erudita pagina.
Sic ubere magis liquor è presso effluit;
Sit pleniori vasa inundat sanguinis
Torrente cordis Systole; sic fusius
Procurrit æquor ex Abylæ angustiis.
Tantilli operis ars tanta referenda unice est
BAROVIANO nomini, ac solertiæ.
Sublimis euge mentis ingenium potens!
Cui invium nil, arduum esse nil solet.
Sic usque pergas prospero conamine,
Radiusque multum debeat ac abacus tibi;
Sic crescat indies feracior seges,
Simili colonum germine assiduo beans.
Specimen futuræ messis hic fiet labor,
Magnæque famæ illustria hæc præludia.
Juvenis dedit qui tanta, quid dabit senex?

Car. Robotham, *CANTAB.*
Coll. Trin. Sen. Soc.

In novam *Elementorum*

E U C L I D I S

Editionem à D. *I S. B A R R O W*,
Collegii SS. T R I N. Socio,
viro opt. & eruditissimo,
adornatam.

Benigne Lector! si uspiã auditũ est tibi,
Quantus tenella Nix Geometres fiet;
Quæ mille radiis, mille ludit angulis,
Totumque puro ducit Euclidem sinu:
Amabis ultro candidissimum Virum,
Cui plena nivium est indoles, sed quas tamẽ
Præclarus ardor mentis urget Enthea;
Et usque blandis temperat caloribus:
Quo suavius nil vivit, & melius nihil.
Is, dum liquentes pectore excutit nives,
Et inde & inde spargit, en aliam tibi,
Lector benigne, è nivibus Geometriam!

G. C. A. M. C. E. S.

Notarum Explicatio.

- \equiv æqualitatem.
- \sqsupset majoritatem.
- \sqsubset minoritatem.
- $+$ plus, vel addendum esse.
- $-$ minus, vel subtrahendum esse.
- $-:$ differentiam vel excessum; item quantitates omnes, quæ sequuntur, subtrahendas esse, signis non mutatis.
- \times multiplicationem, vel ductum lateris re-ctanguli in aliud latus.
- Idem denotat conjunctio literarum, ut
 $AB = A \times B.$
- $\sqrt{\quad}$ Latus, vel radicem quadrati, vel cubi, &c.
- Q. & q quadratum. C. & c cubum.
- Q. Q. rationem quadrati numeri ad quadratum numerum.

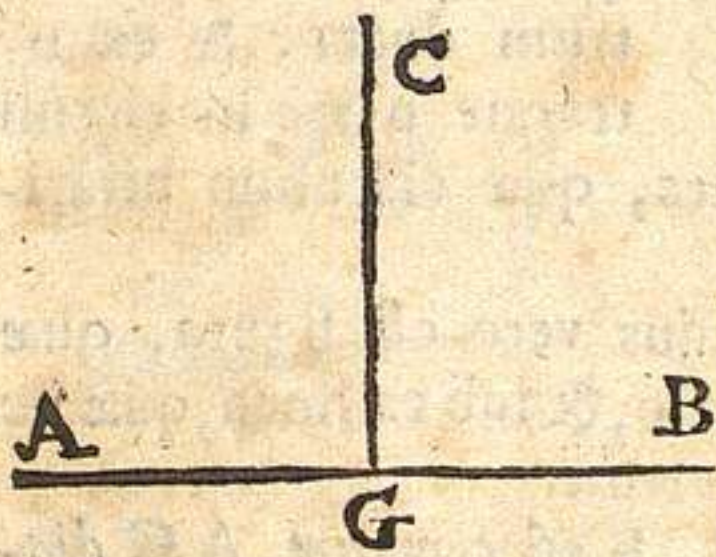
significat.

Reliquas, quæ ubicunque occurrunt, vocabulorum abbreviationes ipse Lector per se facile intelliget; exceptis iis, quas tanquam minus generalis usus. suis locis explicandas relinquimus.

L I B.

Definitiones.

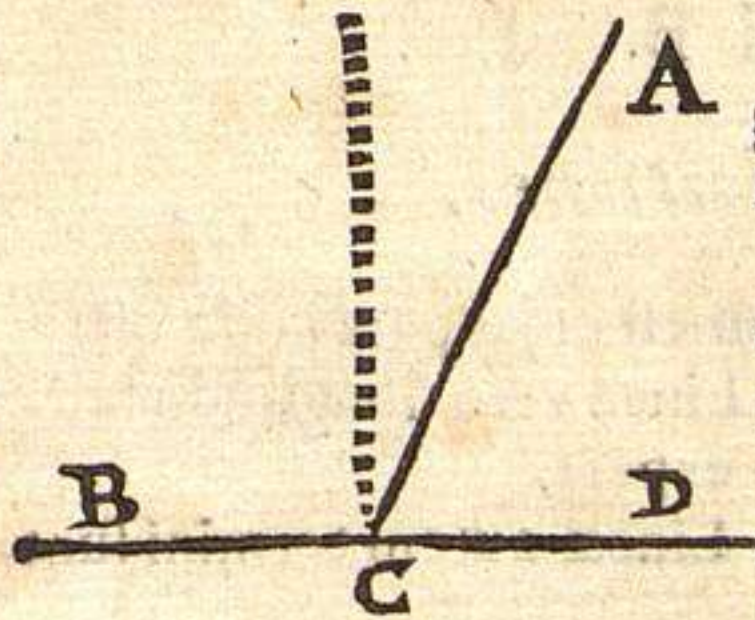
- I. **P**unctum est cujus pars nulla est.
- II. Linea vero longitudo latitudinis expers.
- III. Lineæ autem termini sunt puncta.
- IV. Recta linea est, quæ ex æquo sua interjacet puncta.
- V. Superficies est, quæ longitudinem, latitudinemque tantum habet.
- VI. Superficiei autem extrema sunt lineæ.
- VII. Plana superficies est, quæ ex æquo suas interjacet lineas.
- VIII. Planus vero angulus est, duarum linearum in plano se mutuo tangentium, & non in directum jacentium alterius ad alteram inclinatio.
- IX. Cum autem quæ angulum continent, lineæ, rectæ fuerint, rectilineus ille angulus appellatur.

X. Cum vero recta linea CG super rectam lineam AB consistens, eos qui sunt deinceps angulos CGA , CGB æquales inter se fecerit, rectus est uterque æqualium angulorum, & quæ insistit recta linea CG , perpendicularis vocatur ejus (AB) cui insistit.

Not. Cum plures anguli ad unum punctum: (ut ad G) existunt, designatur quilibet angulus tribus literis, quarum media ad verticem est illius de quo agitur: ut angulus quem rectæ CG , AG efficiunt ad partes A , vocatur CGA , vel AGC .

AObtus

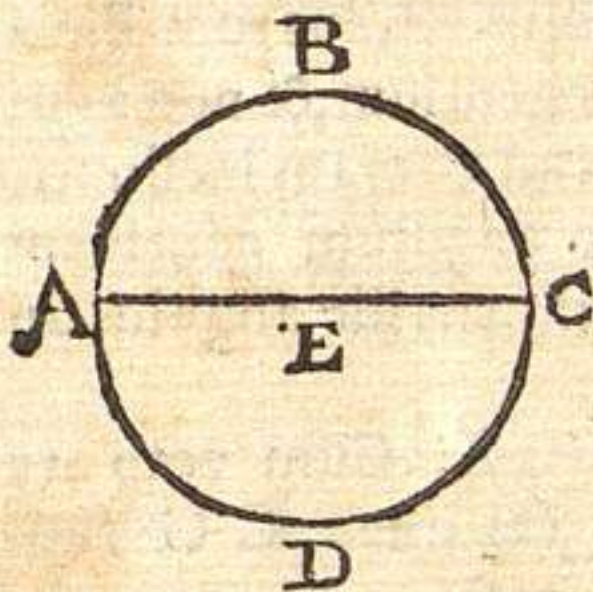
XI. Obtusus angulus est, qui recto major est, ut ACB .

XII. Acutus vero, qui minor est recto, ut ACD .

XIII. Terminus est, quod alicujus extremum est.

XIV. Figura est, quæ sub aliquo, vel aliquibus terminis comprehenditur.

XV. Circulus est figura plana, sub una linea comprehensa, quæ peripheria appellatur, ad quam ab uno puncto eorum, quæ intra figuram sunt posita, cadentes omnes rectæ lineæ inter se sunt æquales.

XVI. Hoc vero punctum centrum circuli appellatur.

XVII. Diameter autem circuli est recta quædam linea per centrum ducta, & ex utraque parte in circuli

peripheriam terminata, quæ circulum bifariam secat.

XVIII. Semicirculus vero est figura, quæ continetur sub diametro, & sub ea linea, quæ de circuli peripheria auferitur.

In circulo $EABCD$. E est centrum, AC diameter, ABC semicirculus.

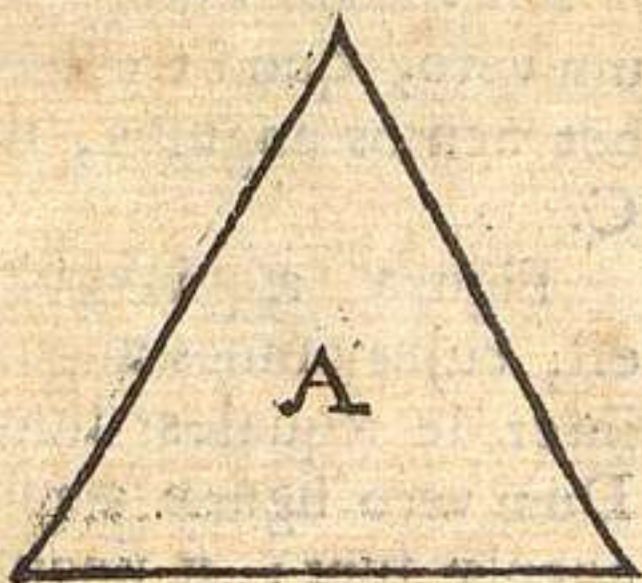
XIX. Rectilineæ figuræ sunt, quæ sub rectis lineis continentur.

XX. Trilateræ quidem, quæ sub tribus.

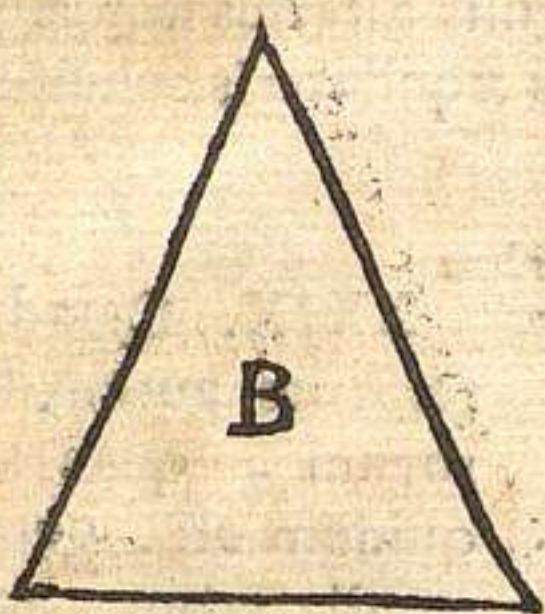
XXI. Quadrilateræ vero, quæ sub quatuor.

XXII. Multilateræ autem, quæ sub pluribus, quam quatuor rectis lineis comprehenduntur.

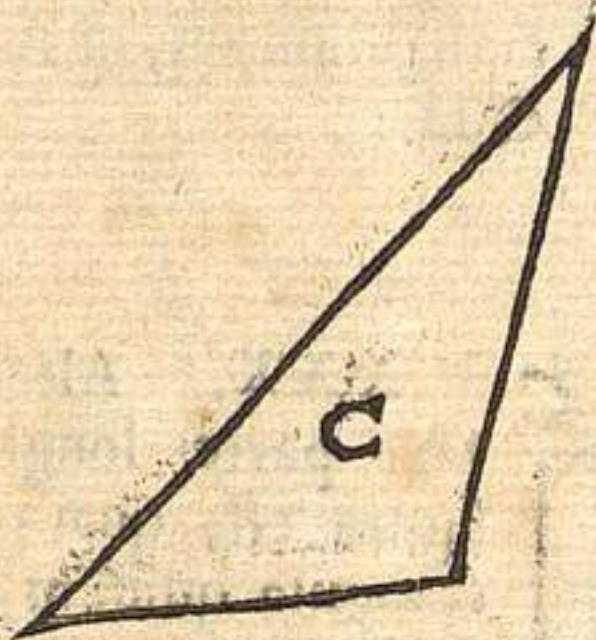
XXIII.

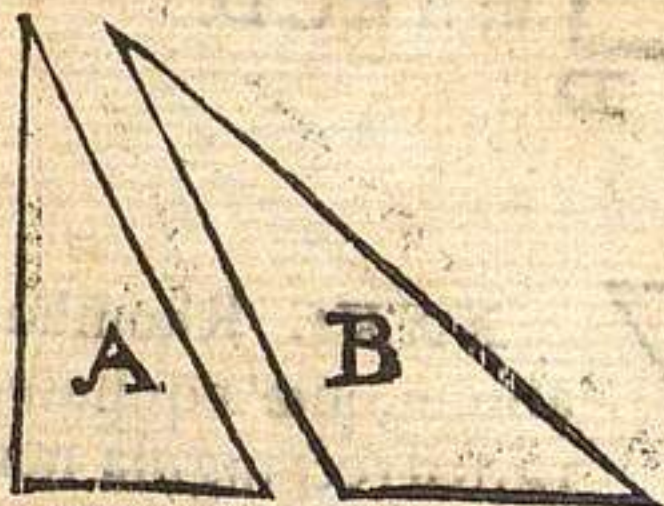
XXIII. Trilaterarum autem figurarum, æquilaterum est triangulum, quod trilatera habet æqualia, ut triangulum A.

XXIV. Isosceles autem, quod duo tantum æqualia habet latera, ut triangulum B.

XXV. Scalenum vero, quod tria inæqualia habet latera, ut C.

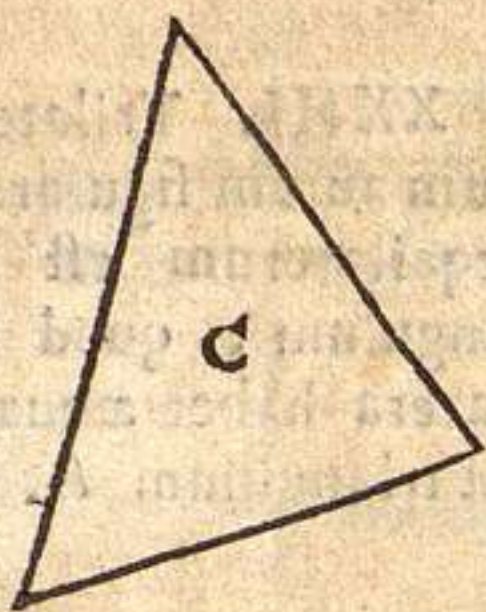

XXVI. Ad hæc etiam trilaterarum figurarum, rectangulum quidem triangulum est, quod rectum angulum habet, ut triangulum A.

XXVII. Amblygonium autem, quod obtusum angulum habet, ut B.

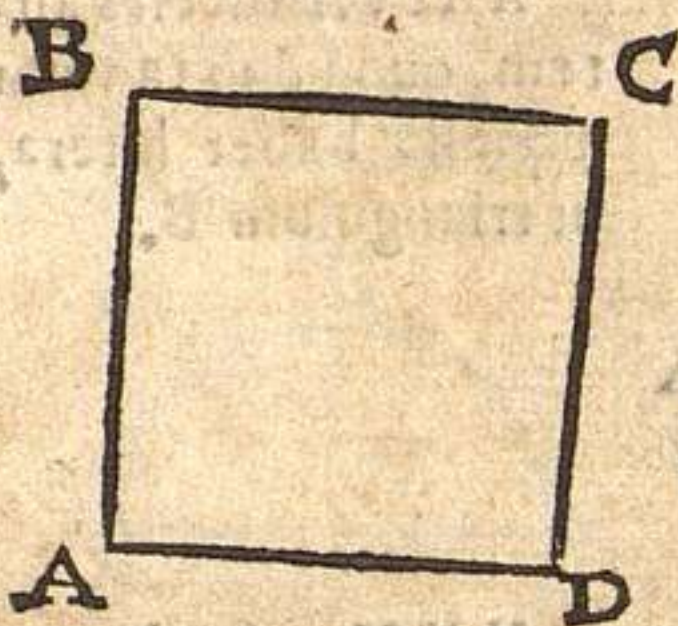
A 2

XXVIII.

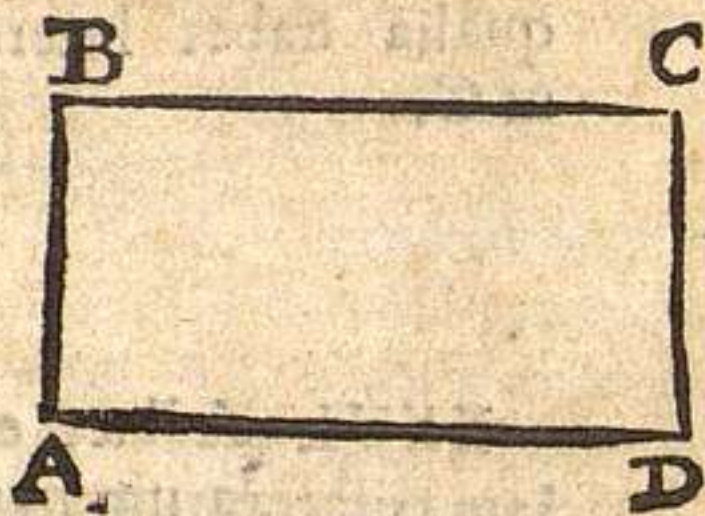

XXVIII. Oxygonium vero, quod tres habet acutos angulos, ut C.

Figura æquiangula est, cujus omnes anguli inter se æquales sunt. Duæ vero figuræ æquiangulæ sunt; si singuli anguli unius singulis angulis alterius sint æquales. Similiter de figuris æquilateris concipe.

XXIX. Quadrilaterarum autem figurarum, quadratum quidem est, quod & æquilaterum, & rectangulum est, ut A B C D.

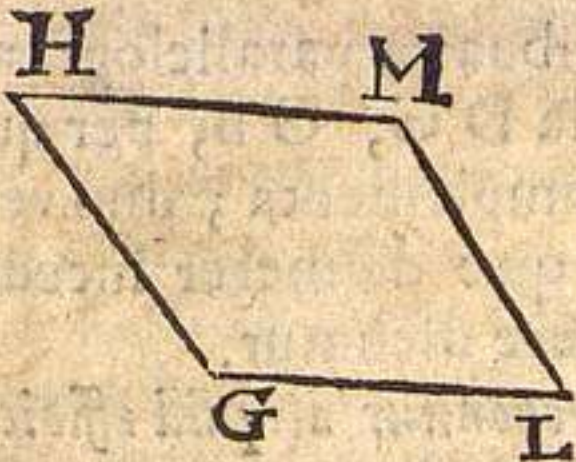

XXX. Altera vero parte longior figura est, quæ rectangula quidem, at æquilatera non est, ut A B C D.

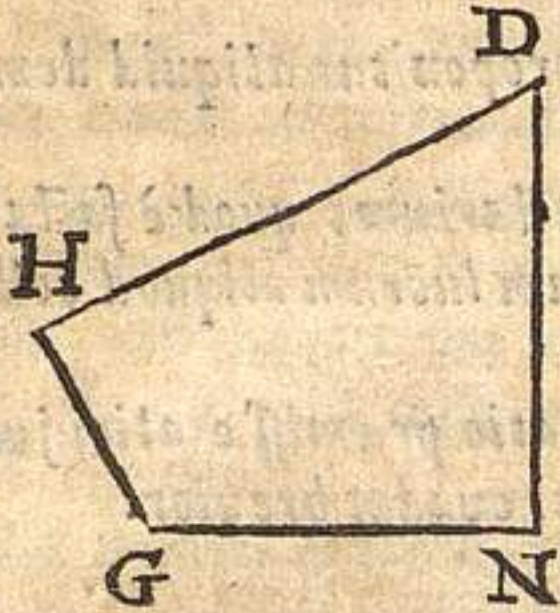

XXXI. Rhombus autem, quæ æquilatera, sed rectangula non est, ut A.

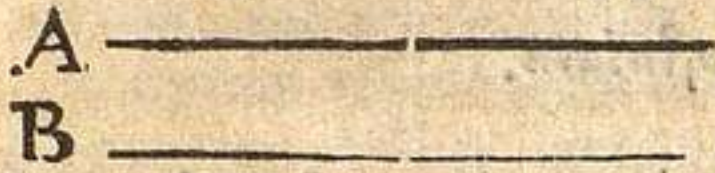
XXXII,

XXXII. Rhomboides vero, quæ ad-versa & latera, & an-gulos habens inter se æquales, neque æqui-latera est, neq; rectan-gula, ut G L M H.

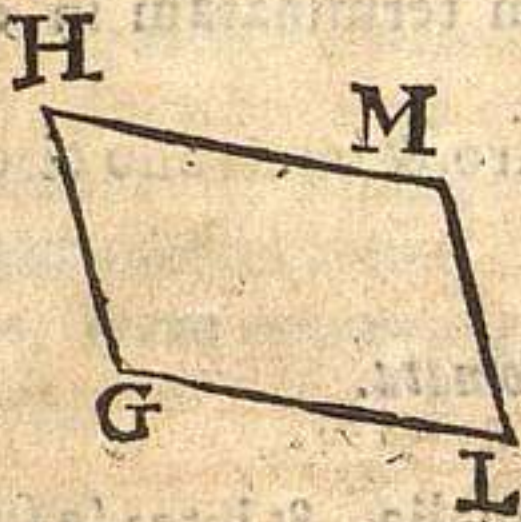

XXXIII. Præter has autem reliquæ quadrilateræ figuræ trapezia appellentur; ut G N D H.

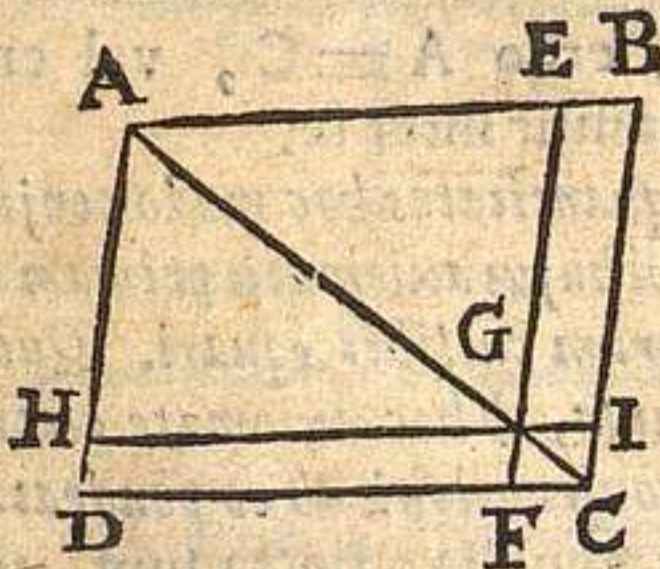

XXXIV. Paralle-læ rectæ lineæ sunt,

quæ cum in eodem sint plano, & ex utraque parte in infinitum pro-ducantur, in neutram sibi mutuo incidunt, ut A, & B.

XXXV. Paralle-logrammum est figu-ra quadrilatera, cujus bina opposita latera sunt parallela, seu æquidistantia, ut G L H M.

XXXVI. Cum ve-ro in parallelogram-mo A B C D diame-ter A C ducta fuerit, duæque lineæ E F, H I, lateribus paral-lelæ secantes diame-trum in uno eodemq;

puncto G, ita ut parallelogrammum ab, hisce

parallelis in quatuor distribuatur parallelogramma; appellantur duo illa DG , GB , per quæ diameter non transit, Complementa; duo vero reliqua HE , FI , per quæ diameter incedit, circa diametrum consistere dicuntur.

Problema est, cum proponitur aliquid efficiendum.

Theorema est, cum proponitur aliquid demonstrandum.

Corollarium est consecutarium, quod è facta demonstratione tanquam lucrum aliquod colligitur.

Lemma est demonstratio præmissæ alicujus, ut demonstratio quæsti evadat brevior.

Postulata.

1. **P**ostuletur, ut à quovis puncto ad quodvis punctum rectam lineam ducere concedatur.
2. Et rectam lineam terminatam in continuum recta producere.
3. Item, quovis centro, & intervallo circulum describere.

Axiomata.

1. **Q**uæ eidem æqualia, & inter se sunt æqualia.
ut $A = B = C$. ergo $A = C$; vel ergo omnes A, B, C , æquantur inter se.

Nota, Cum plures quantitates hoc modo conjunctas invenias, concipe vi hujus axiomatis primam ultimæ & quamlibet earum cuilibet æquari. Quo in casu sæpe, brevitatis causa, ab hoc axioma citando abstinemus; etsi vis consecutionis ab eo pendeat.

2. Et si æqualibus æqualia adjecta sunt, tota sunt æqualia.

3. Et

3. Et si ab æqualibus æqualia ablata sint, quæ relinquuntur sunt æqualia.

4. Et si inæqualibus æqualia adjecta sint, tota sunt inæqualia.

5. Et si ab inæqualibus æqualia ablata sint, reliqua sunt inæqualia.

6. Et quæ ejusdem vel æqualium sunt duplicia, inter se sunt æqualia. Idem puta de triplicibus, quadruplicibus, &c.

7. Et quæ ejusdem, vel æqualium sunt dimidia, inter se sunt æqualia. Idem concipe de subtriplicis, subquadruplicis, &c.

8. Et quæ sibi mutuo congruunt, ea inter se sunt æqualia.

Hoc axioma in rectis lineis, & angulis valet conversum, sed non in figuris, nisi illæ similes fuerint.

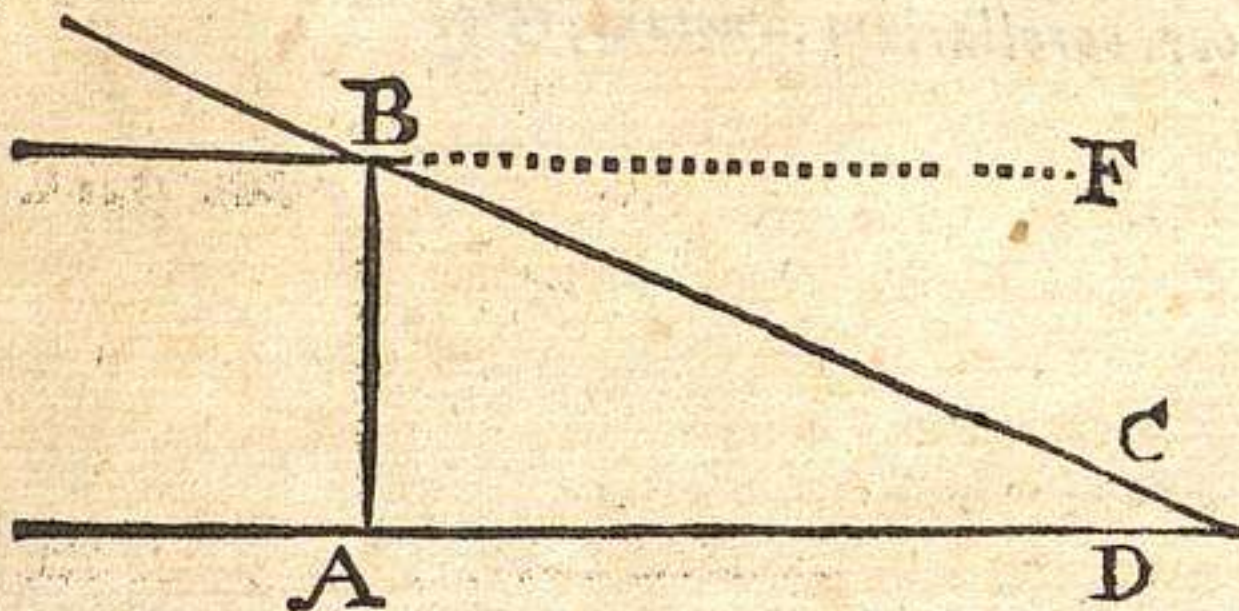
Cæterum, magnitudines congruere dicuntur, quarum partes applicatæ partibus, æqualem vel eundem locum occupant.

9. Et totum sua parte majus est.

10. Duæ rectæ lineæ non habent unum & idem segmentum commune.

11. Duæ rectæ in uno puncto concurrentes, si producantur ambæ, necessario se mutuo in eo puncto interfecabunt.

12. Item omnes anguli recti sunt inter se æquales.

13. Et si in duas rectas lineas AD, CB, in eodem plano jacentes altera recta BA incidens,

A 4

inter-

internos ad eademque partes angulos BAD , ABC duobus rectis minores faciat, duæ illæ rectæ lineæ in infinitum productæ sibi mutuo incident ad eas partes, ubi sunt anguli duobus rectis minores.

14. Duæ rectæ lineæ spatium non comprehendunt.

15. Si æqualibus inæqualia adjiciantur, erit totorum excessus adjunctorum excessui æqualis.

16. Si inæqualibus æqualia adjungantur, erit totorum excessus excessui eorum, quæ à principio, æqualis.

17. Si ab æqualibus inæqualia demantur, erit residuorum excessus, excessui ablatorum æqualis.

18. Si ab inæqualibus æqualia demantur, erit residuorum excessus excessui totorum æqualis.

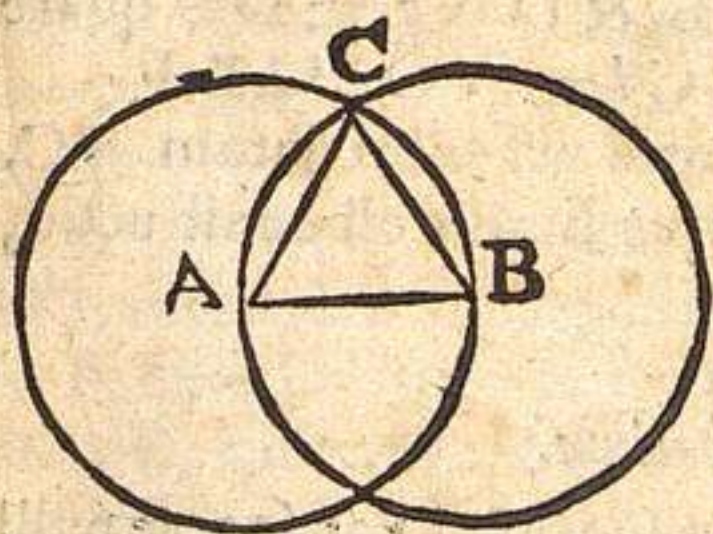
19. Omne totum æquale est omnibus suis partibus simul sumptis.

20. Si totum totius est duplum, & ablatum ablati, erit & reliquum reliqui duplum. Idem de reliquis multiplicibus intellige.

Citationes intellige sic. Cum duo numeri occurrunt, prior designat propositionem, posterior librum. Ut per 4. 1. intelligitur quarta propositio primi libri, atque ita de reliquis. Cæterum ax. axioma, post. postularum, def. definitionem, sch. scholium, cor. corollarium denotant, &c.

LIB. I.

PROP. I.

Super data recta li-
nea terminata A B
triangulum æquilate-
rum A B C constitue-
re.

Centris A & B, eo-
dem intervallo A B,
vel B A a describe du-

os circulos se intersecantes in puncto C, ex quo
bduc. rectas C A, C B, Erit A C c = A B c =
B C d = A C e Quare triangulum A C B est
æquilaterum. Quod Erat Faciendum.

a 3. post.

b 1. post.

c 15. def.

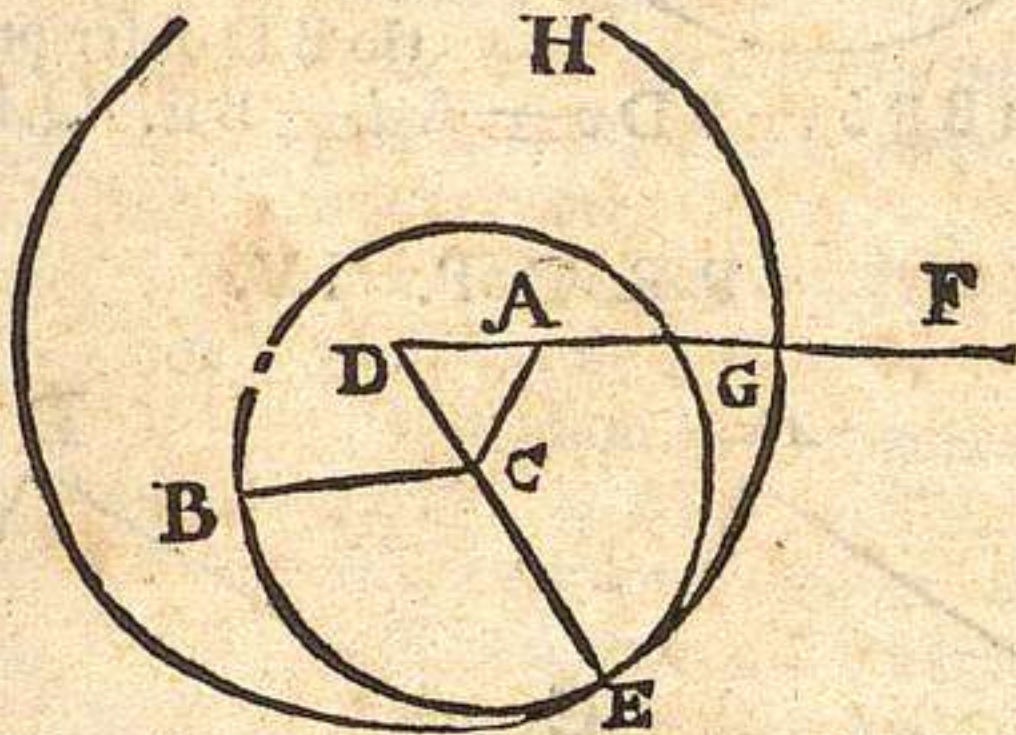
d 1. ax.

e 23. def.

Scholium.

Eodem modo super A B describetur triangu-
lum Isofceles, si intervalla æqualium circulorum
majora sumantur, vel minora, quam A B.

PROP. II.

Ad datum punctum A datæ rectæ lineæ B C
æqualem rectam lineam A G ponere.

Centro C, intervallo C B a describe circulum
C B E. b Junge A C, super qua c fac triangu-
lum æquilaterum A D C d produc D C ad E.

a 3. post.

b 1. post.

c 1. I.

d 2. post.

cen.

e 2. post.
f 15. def.
g constr.
h 3 ax.
k 15. def.
l 1. ax.

centro D, spatio DE, a describe circulum DEH:
cujus circumferentiæ occurrat DA e protracta
ad G. Erit $AG = CB$.

Nam $DG = DE$, & $DA = DC$. quare
 $AG = CE = BC = AG$. Q.E.F.

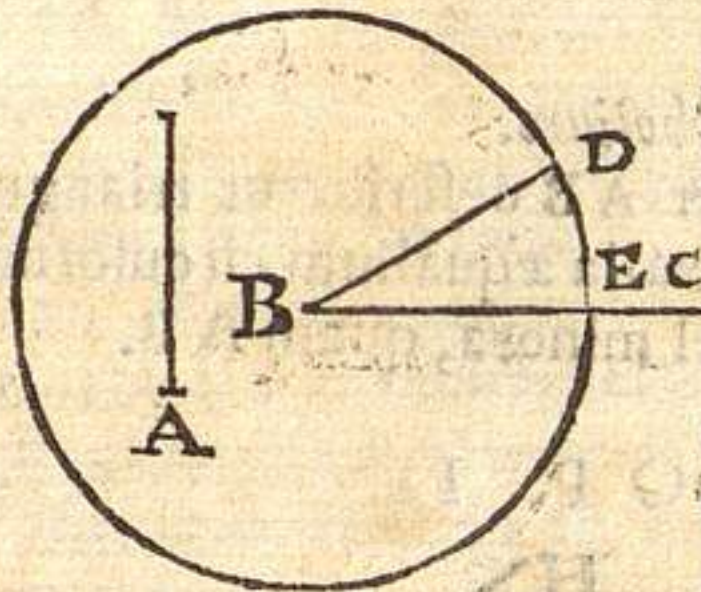
Positio puncti A, intra vel extra datam BC,
casus variat, sed ubique similis est constructio,
& demonstratio.

Scholium.

Poterat AG circino sumi, sed hoc facere nulli
postulato respondet, ut bene innuit Proclus.

PROP. III.

Duabus datis rectis
lineis A, & BC, de ma-
jore BC minori A æ-
qualem rectam lineam
BE detrahere.

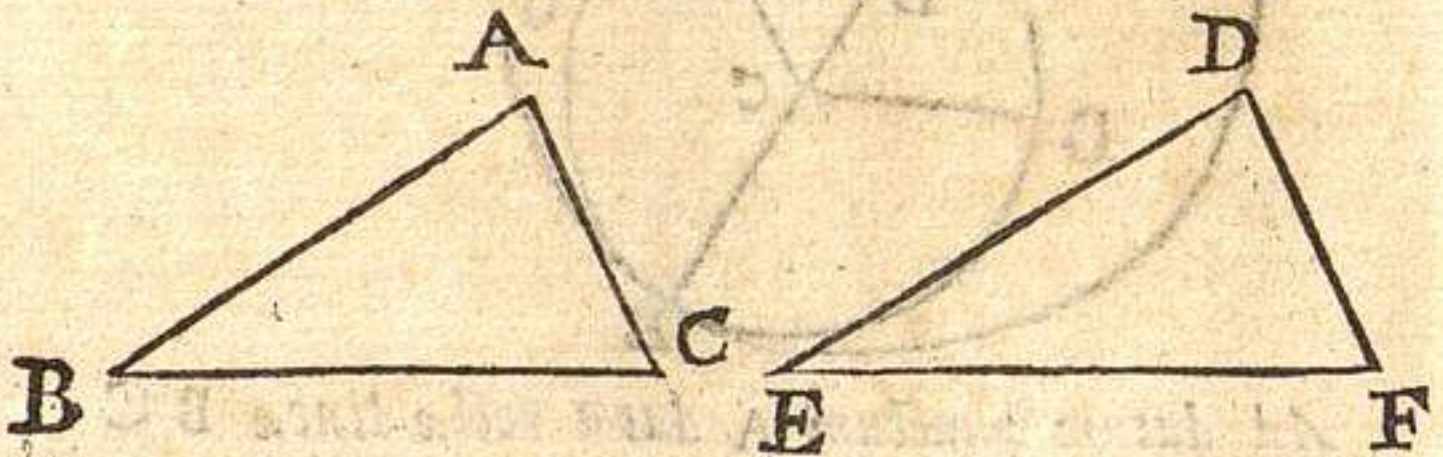

Ad punctum B a po-
ne rectam $BD = A$.
Circulus centro B, spa-
tio BD descriptus au-

a 2. 1.

b 15. def. feret $BE = BD = A$.
c constr. $d = BE$, Q.E.F.
d 1. ax.

PROP. IV.

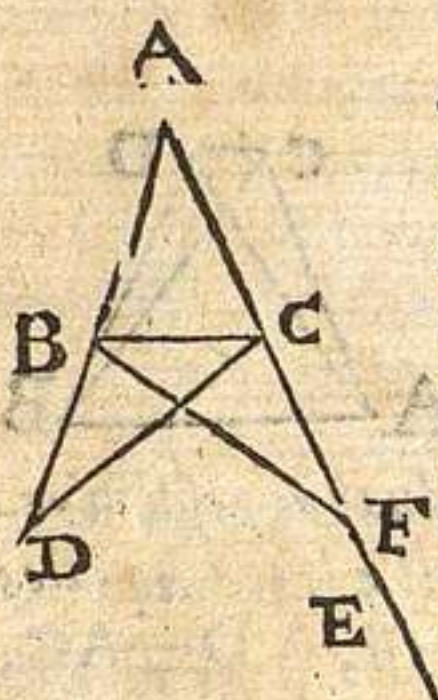

Si duo triangula BAC, EDF duo latera BA,
AC duobus lateribus ED, DF æqualia habeant,
utrumque utriusque (hoc est $BA = ED$, & $AC =$
 DF) habeant vero angulum A, angulo D æqua-
lem,

lem, sub æqualibus rectis lineis contentum, & basim BC basi EF æqualem habebunt; eritque triangulum BAC triangulo EDF æquale, ac reliqui anguli B, C reliquis angulis E, F æquales erunt, uterque utriusque, sub quibus æqualia latera subiciuntur.

Si punctum D puncto A applicetur, & recta DE rectæ AB superponatur, cadet punctum E in B, quia $DE = AB$. Item recta DF cadet in AC, quia ang. $A = D$. Quinetiam punctum F puncto C coincidet, quia $AC = DF$. Ergo rectæ EF, BC, cum eisdem habeant terminos, b congruent, & proinde æquales sunt. b 14 4x. Quare triangula BAC, EDF; & anguli B, E; itemque anguli C, F etiam congruunt, & æquantur. Quod erat Demonstrandum.

PROP. V.

Isoſcelium triangulorum ABC qui ad basim sunt anguli ABC, ACB inter se sunt æquales. Et productis æqualibus rectis lineis AB, AC qui sub base sunt anguli CBD, BCE inter se æquales erunt.

a Accipe $AF = AD$, & b iunge CD , ac BF . a 3. 17. b 1 post.

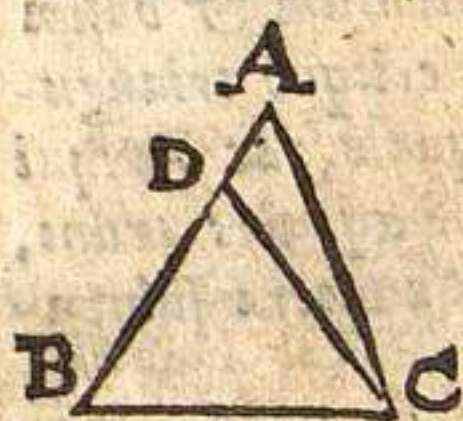
Quoniam in triangulis ACD, ABF, sunt $AB = AC$, & $AF = AD$, angulusque A communis, e erit ang. $ABF = ACD$; & ang. $AFB = ADC$, & bas. $BF = DC$; item $FC = DB$. ergo in triangulis BFC, BDC g erit ang. $FCB = DCB$. Q.E.D. Item ideo ang. $BCF = DCB$. atqui ang. $ABF = ACD$. ergo ang. $ABC = ACB$. Q.E.D. g 4. 1. h pr. k 3. 4x.

Corollarium.

Hinc, Omne triangulum æquilaterum est quoque æquiangulum.

PROP.

PROP. VI.

Si triangulis ABC duo anguli AB , ACB aequales inter se fuerint, & sub aequalibus angulis subtensa latera AB , AC aequalia inter se erunt.

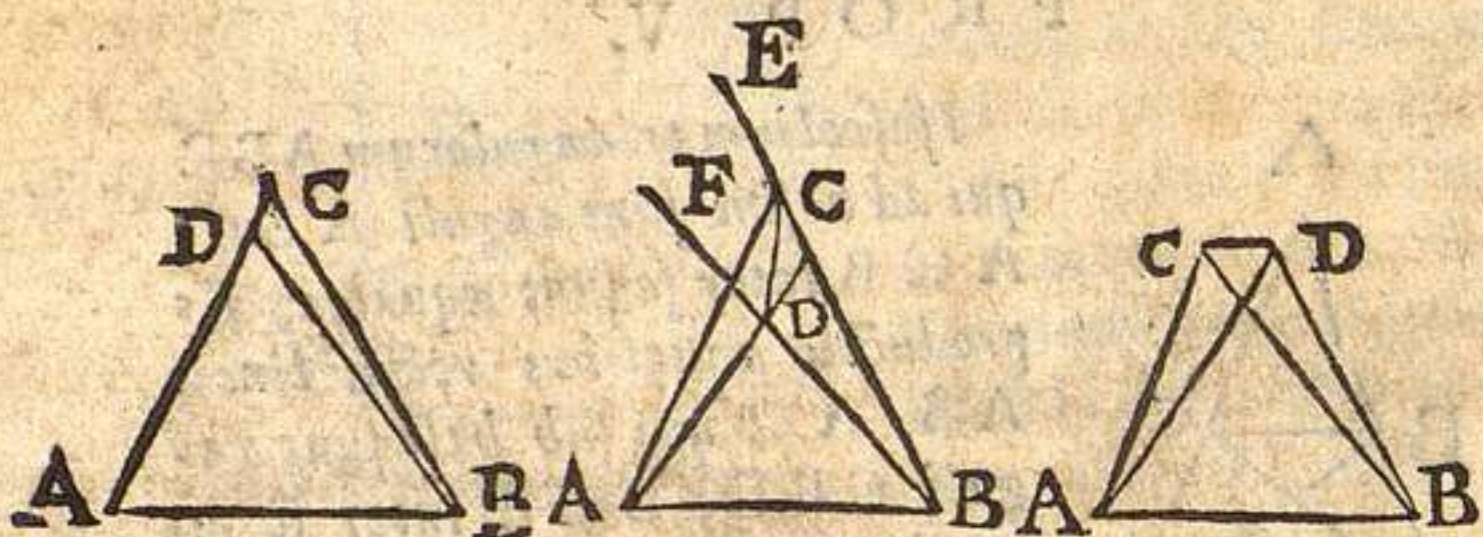
Si fieri potest, sit utravis $BA \sqsubset CA$, a Fac igitur $BD = CA$, & b duc CD .

In triangulis DBC , ACB , quia $BD = CA$, & latus BC commune est; atque ang. $DBC = ACB$, e erunt triangula DBC , ACB aequalia inter se, pars & totum, f Quod Fieri Nequit.

Coroll.

Hinc, Omne triangulum aequiangulum est quoque aequilaterum.

PROP. VII.

Super eadem recta linea AB duabus eisdem rectis lineis AC , BC , aliae duae rectae lineae aequales AD , BD , utraque utrique (hoc est, $AD = AC$, & $BD = BC$) non constituentur ad aliud punctum C , atque aliud D , ad easdem partes C , eisdemque terminos A , B cum duabus initio ductis rectis lineis habentes.

9. ax.

1. Cas. Si punctum D statuatur in AC a liquet non esse $AD = AC$.

2. Cas. Si punctum D dicatur intra triangulum ACB duc CD , & produc BD F , ac BC E . Jam vis $AD = AC$, ergo ang. $ADC = ACD$; item quia $BD = BC$, erit ang. $FDC = ECD$

ergo

5. 1.

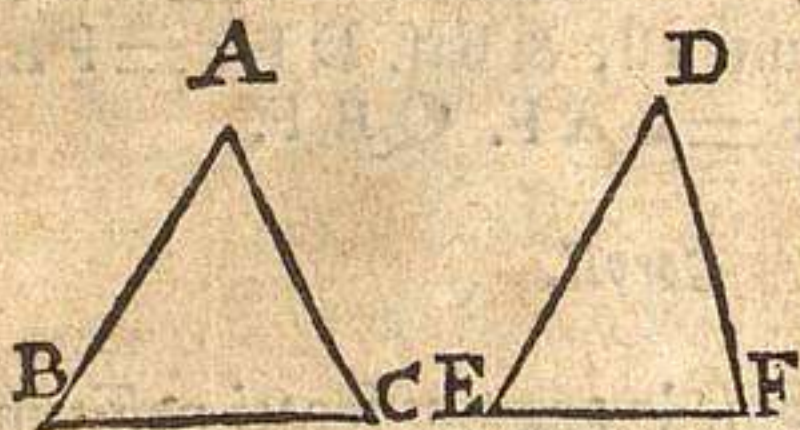
c suppos.

ergo ang. $FDCd \sqsupseteq ACD$, id est ang. $FDCd \text{ 9. ax.}$
 $\sqsupseteq ADCd \text{ Q. E. N.}$

3. Cas. Sin D cadat extra triangulum ACB
 jungatur CD.

Rursus, ang. $ACDe = ADC$, & $BCDe = e \text{ 5. 1.}$
 $BDCf$ ergo ang. $ACD \supseteq BDC$, id est ang. $f \text{ 9. ax.}$
 $ACD \supseteq BCD. \text{ Q. E. N.}$

PROP. VIII.

Si duo triangula
 ABC, DEF ha-
 buerint duo latera
 AB, AC duobus
 lateribus DE, DF ,
 utrumque utrique
 equalia; habuerint

vero & basim BC , basi EF , aequalem: angulum
 A sub equalibus rectis lineis contentum angulo D
 equalera habebunt.

Quia $BCa = EF$, si basis BC superpona-
 tur basi EF , illæ b congruent. ergo, cum AB
 $c = DE$, & $ACc = DF$, cadet punctum A in
 D , (nam in aliud punctum cadere nequit, per
 præcedentem) d ergo angulorum A , & D late-
 ra coincidunt. e quare anguli illi pares sunt.
 Q. E. D.

a hyp.
 b 8. ax.
 c hyp.
 d 14. ax.
 e 8. ax.

Coroll.

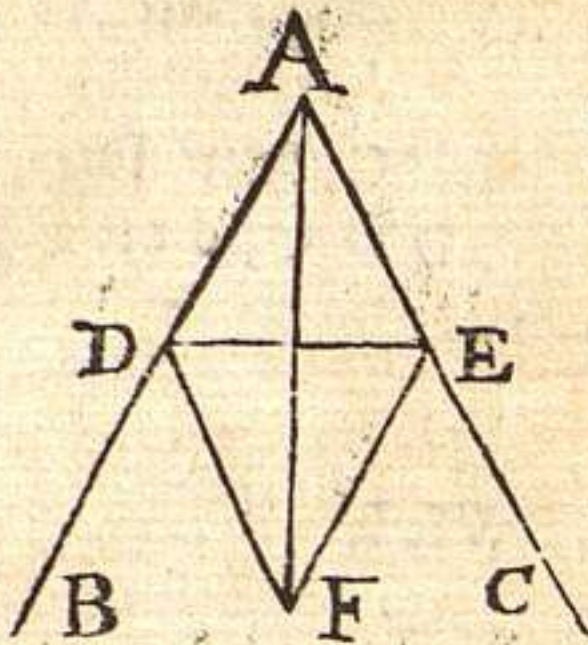
1. Hinc triangula sibi mutuo æquilatera,
 etiam mutuo æquiangula sunt.

2. Triangula sibi mutuo æquilatera y æquen-
 tur inter se.

x 4. 8.
 y 4. 1.

PROP.

PROP. IX.

a 3. I.
b 1. I.

c constr.

d 8. I.

Datum angulum rectilineum BAC bisariam secare.

a Sume $AD = AE$; duc DE , super qua b fac triang. æquilat. DFE .

Ducta AF angulum BAC bisecabit.

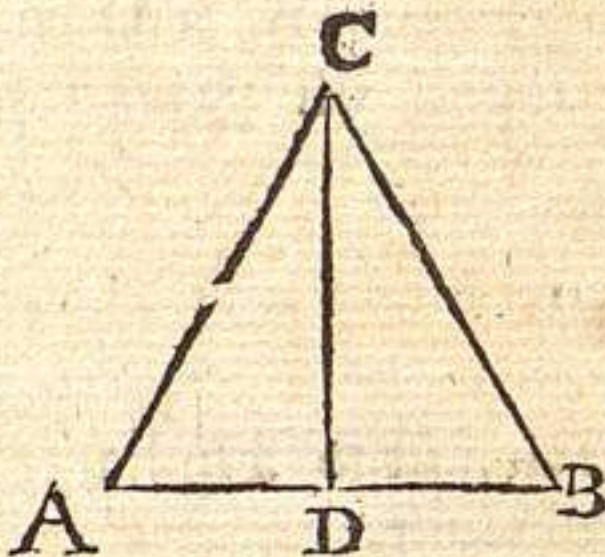
Nam $AD = AE$, & latus AF commune est, & bas. $DF = FE$, d ergo ang, $DAF = EAF$. Q. E. F.

Coroll.

Hinc patet quomodo angulus secari possit in æquales partes 4, 8, 16, &c. Singulas nimirum partes iterum bisecando.

Methodus vero regula & circino angulos secandi in æquales quotcunque hæctenus Geometras latuit.

PROP. X.

a 1. I.

b 9. I.

c constr.

d 4. I.

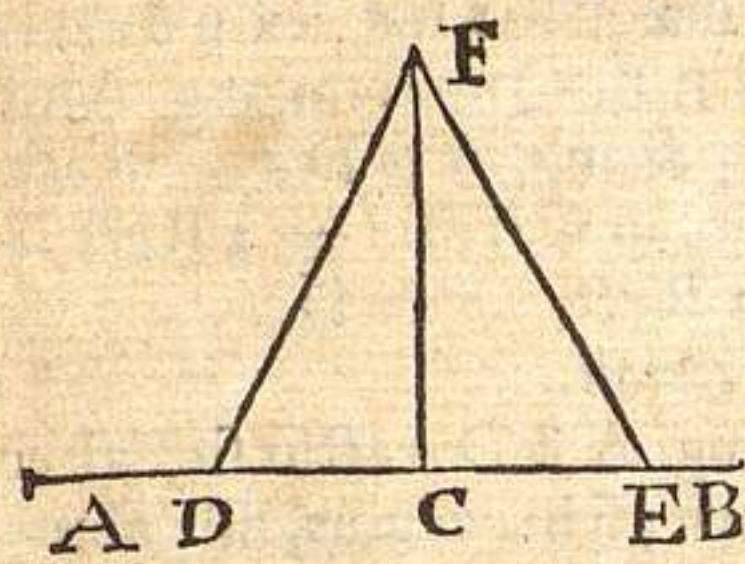
Datam rectam lineam AB bisariam secare.

Super data AB a fac triang. æquilat. ABC ; ejus angulum C b biseca recta CD . Eadem datam AB bisecabit.

Nam $AC = BC$, & latus CD est commune; & ang. $ACD = BCD$, d ergo $AD = BD$. Q. E. F. Praxin hujus & præcedentis, constructio primæ hujus libri satis indicat.

PROP.

PROP. XI.

Data recta linea
 AB, & puncto in ea
 dato C, rectam lineam
 CF ad angulos re-
 ctos excitare.

a Accipe hinc inde a 3. 1.
 CD = CE. Super
 DE b fac triang æ-

quilat. DFE. Ducta FC perpendicularis est.

Nam triangula DFC, EFC sibi mutuo c æ-

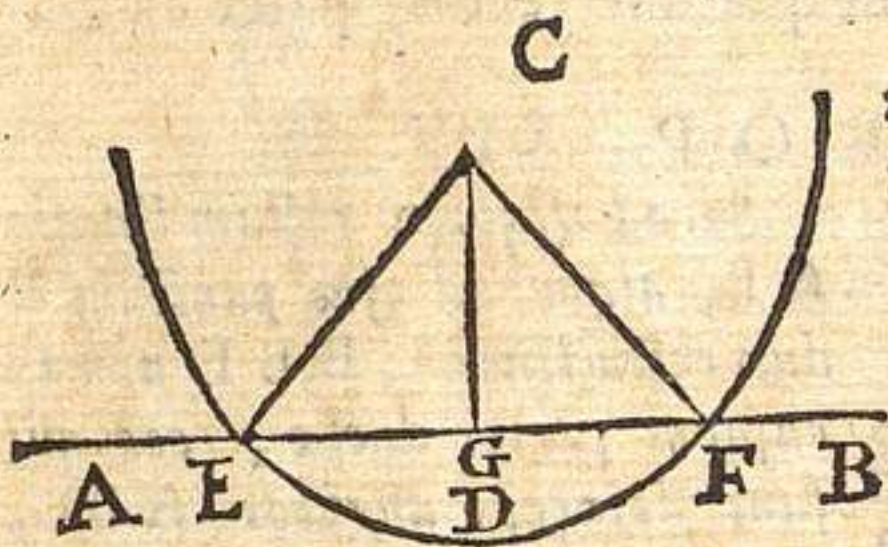
quilatera sunt. d ergo ang. DCF = ECF.

e ergo FC perpendicularis est. Q. E. F.

c constr.
 d 8. 1.
 e 10. def.

Praxis tam hujus, quam sequentis expeditur
 facillime ope normæ.

PROP. XII.

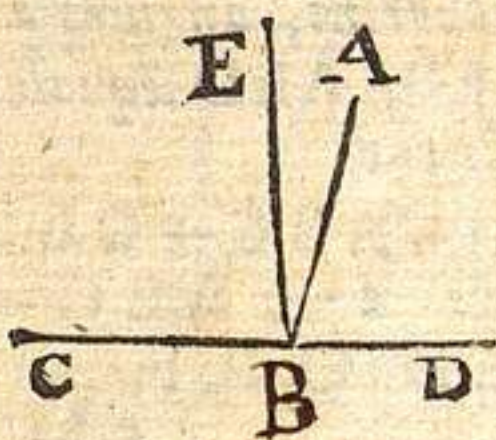

Super datam
 rectam lineam
 infinitam AB, a
 dato puncto C
 quod in ea non est
 perpendicularem
 rectam CG de-
 ducere.

Centro C a describe circulum, qui secet da- a 3. post.
 tam AB in punctis E & F b biseca EF in G. du- b 10. 1.
 ctæ CG perpendicularis est.

Ducantur enim CE, CF. Triangula EGC,
 FGC, sibi mutuo c æquilatera sunt. d ergo an- c constr.
 guli EGC, FGC, æquales, & e proinde recti d 8. 1.
 sunt. Q. E. F. e 10. def.

PROP. XIII.

Cum recta linea AB, super
 rectam lineam CD consistens,
 facit angulos ABC, ABD, aut
 duos rectos, aut duobus rectis
 æquales efficiet.

Si

a 10. def.
b 11. 1.
c 19. ax.
d 3. ax.
e 2. ax.

Si anguli $A B C$, $A B D$ pares sint *a* liquet illos rectos esse; si inæquales sint, ex *B* *b* exci-
retur perpendicularis $B E$. Quoniam ang. $A B C$
 $c = \text{Rect.} + A B E$; & ang. $A B D d = \text{Rect.}$
 $- A B E$; erit $A B C + A B D e = 2 \text{ Rect.} +$
 $A B E - A B E = 2 \text{ Rect.}$ Q. E. D.

Coroll.

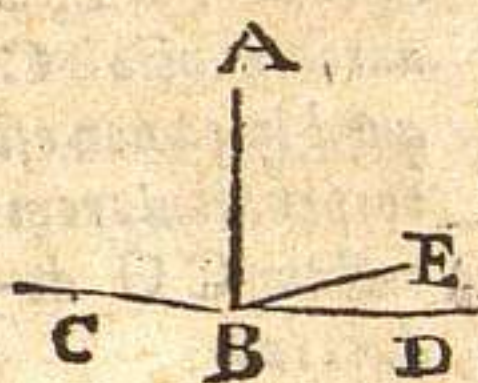
1. Hinc, si unus ang. $A B D$ rectus sit, alter $A B C$ etiam rectus erit; si hic acutus, ille obtu-
sus erit, & contra.

2. Si plures rectæ quam una ad idem pun-
ctum eidem rectæ insistant, anguli fient duobus
rectis æquales.

3. Duæ rectæ invicem secantes efficiunt an-
gulos quatuor rectis æquales.

4. Omnes anguli circa unum punctum con-
stituti conficiunt quatuor rectos, patet ex Co-
roll. 2.

P R O P. XIV.

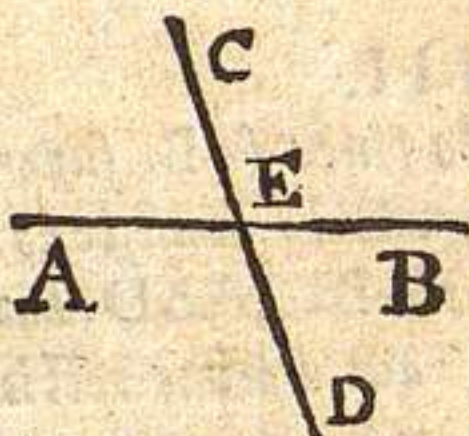

Si ad aliquam rectam lineam
 $A B$, atque ad ejus punctum B
duæ rectæ lineæ $C B, B D$ non ad
easdem partes ductæ, eos qui
sunt deinceps angulos $A B C,$
 $A B D$ duobus rectis æquales fe-
cerint, in directum erunt inter se ipsæ rectæ lineæ
 $C B, B D$.

Si negas, faciant $C B, B E$ unam rectam, ergo
ang. $A B C + A B E a = 2 \text{ Rect.}$ $b = A B C +$
 $A B D. c$ Quod est absurdum.

a 13. 1.
b hyp.
c 9. ax.

P R O P. XV.

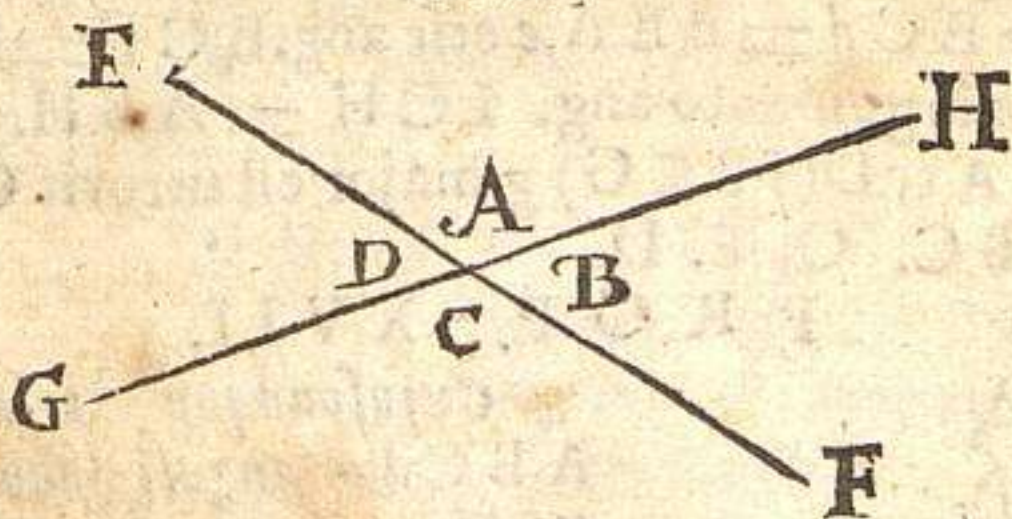
Si duæ rectæ lineæ $A B, C D$
se mutuo secuerint, angulos ad
verticem $C E B, A E D$ æquales
inter se efficient.

Nam ang. $A E C + C E B$
 $a = 2 \text{ Rect.}$ $a = A E C +$
 $A E D. b$ Ergo $C E B = A E D.$ Q. E. F.

Schol.

a 13. 1.
b 3. ax.

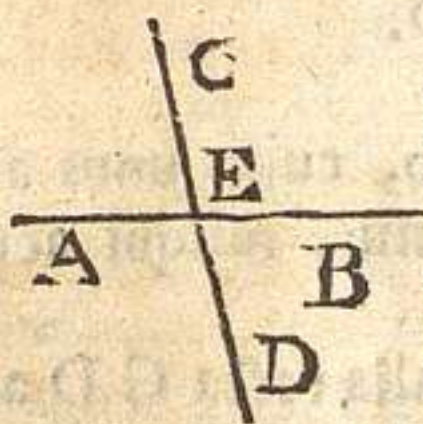
Schol.

Si ad aliquam rectam lineam GH, atque ad
ejus punctum, A duæ rectæ lineæ EA, AF non
ad easdem partes sumptæ, angulos ad verticem
D, & B æquales fecerint, ipsæ rectæ lineæ EA,
AF in directum sibi invicem erunt.

Nam 2 Rect. = a D + A a = B + A b ergo a 13. 1.
EA, AF sunt in directum sibi invicem. Q.E.D. b 14. 1.

Schol. 2.

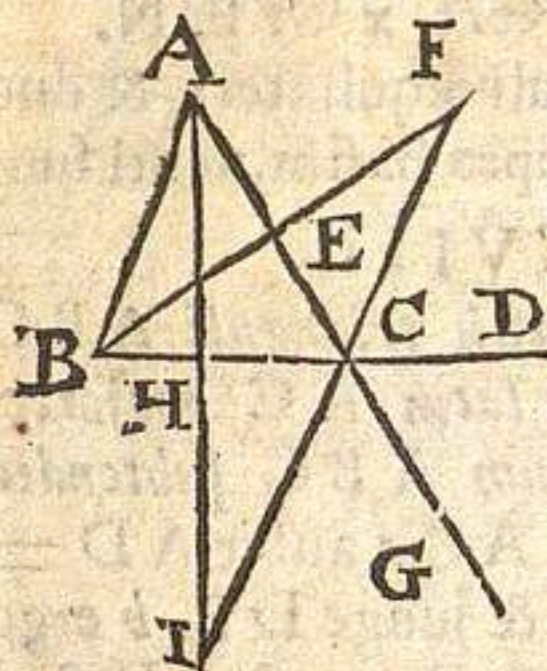

Si quatuor rectæ lineæ EA,
EB, EC, ED ab uno puncto
E exeuntes, angulos oppositos
ad verticem æquales inter se
fecerint, erunt quælibet duæ
lineæ AE, EB, & CE, ED
in directum positæ.

in directum positæ.

Nam quia ang. AEC + AED + CEB +
DEB = 4 Rect. erit AEC + AED (= a 4. Cor.
b CEB + DEB) = 2 Rect. c ergo CED, & 13. 1.
AEB sunt rectæ lineæ. Q.E.D. b Hyp. 2 ax.
c 14. 1.

PROP. XVI.

Cujuscunque Trianguli A
BC uno latere BC producto,
externus angulus ACD utro-
libet interno & opposito CAB,
CBA, major est.

Latera AC, BC a bise- a 10. 1. &
cent rectæ AH, BE, è qui- 1. post.
bus productis b cape EF =
BE, b & HI = AH, Con- b 3. 1.

juganturque FC, IC, & producat ACG.

B

Quo;

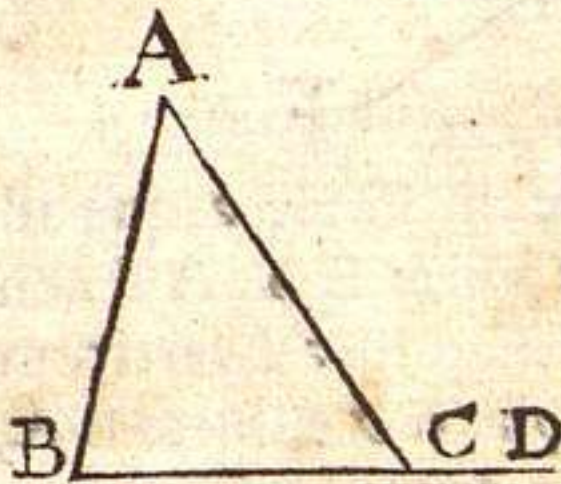
c *constr.*
 d 15. 1.
 e 4. 1.
 f 15. 1.
 g 9. ax.

Quoniam $CEc = EA$, & $EFc = EB$, & ang. $FEcd = BEA$, e erit ang. $ECF = EAB$. Simili argumento ang. $ICH = ABH$. ergo totus $ACD(fBCG)g$ major est utrovis CAB , & ABC . Q. E. D.

PROP. XVII.

Cujuscunque trianguli ABC duo anguli duobus re-ctis sunt minores, omnifariam sumpti.

Producatur latus BC.

Quoniam ang. $ACD + ACB = 2$ Rect. & ang. $ACD = A$, e erit $A + ACB = 2$ Rect. Eodem modo erit ang. $B + ACB = 2$ Rect. Denique producto latere AB, erit similiter ang. $A + B = 2$ Rect. Quæ E. D.

a 13. 1.
 b 16. 1.
 c 4. ax.

Coroll.

1. Hinc, in omni triangulo, cujus unus angulus fuerit rectus, vel obtusus, reliqui acuti sunt.

2. Si linea recta AE cum alia recta CD angulos inæquales faciat, unum AED acutum, & alterum AEC obtusum, linea perpendicularis AD ex quovis ejus puncto A ad aliam illam CD demissa, cadet ad partes anguli acuti AED.

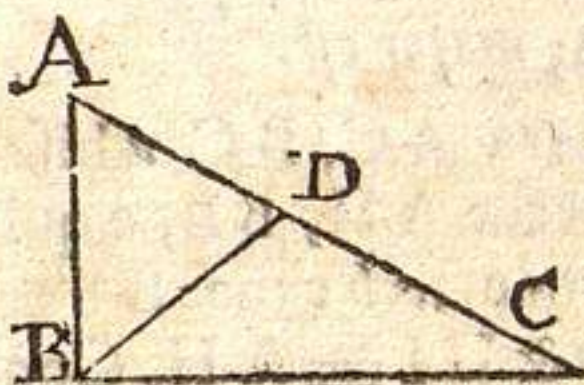
Nam si AC ad partes anguli obtusi ducta, dicatur perpendicularis, in triangulo AFC erit ang. $AEC + ACE = 2$ Rect. x Q. F. N.

x 17. 1.

3. Omnes anguli trianguli æquilateri, & duo anguli trianguli Isoscelis; supra basim, acuti sunt

PROP. XVIII.

Omnis trianguli ABC majus latus AC majorem angulum ABC subtendit.

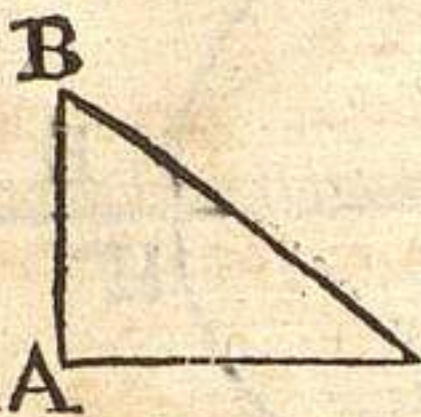

Ex AC a aufer AD = AB, & junge DB. b ergo ang. $ADB = ABD$. Sed $c ADB$

a 3. 1.
 b 5. 1.

e $A D B \sphericalangle C$, ergo $A B D \sphericalangle C$. d ergo totus c 16. 1.
 ang. $A B C \sphericalangle C$. Eodem modo erit $A B C \sphericalangle d$ 9. ax.
 A. Q. E. D.

PROP. XIX.

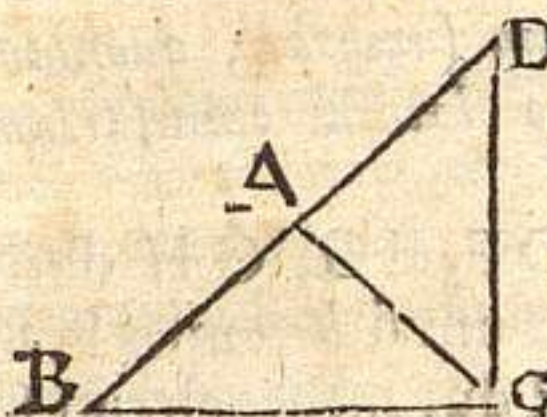

Omnis trianguli $A B C$ major angulus A majori lateri $B C$ subtenditur.

Nam si dicatur $A B = B C$, a erit ang. $A = C$. con- a 5. 1.

tra Hypoth. & si $A B \sphericalangle B C$, b erit ang. $C \sphericalangle A$, contra hyp. quare potius, b 18. 1.
 $B C \sphericalangle A B$. & eodem modo $B C \sphericalangle A C$.
 Q. E. D.

PROP. XX.

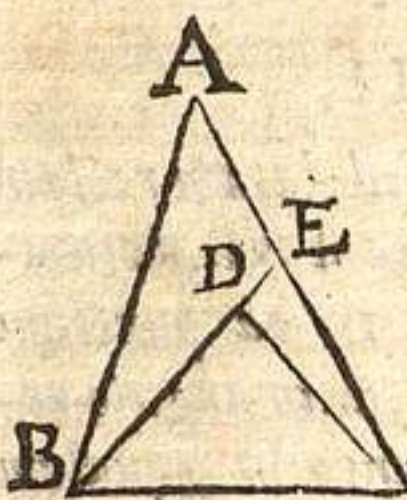

Omnis trianguli $A B C$ duo latera $B A$, $A C$ reliquo $B C$ sunt majora quomodocunque sumpta.

Ex $B A$ producta a cape a 3. 1.

$G A D = A C$, & duc $D C$.
 b ergo ang. $D = A C D$. c ergo totus $B C D \sphericalangle$ b 5. 1.
 $D d$ ergo $B D (e B A + A C) \sphericalangle B C$. Q. E. D. c 9. ax.

PROP. XXI.

Si super trianguli $A B C$ uno latere $B C$, ab extremitatibus duæ rectæ linæ $B D$, $C D$, interiorius constitutæ fuerint, hæ constitutæ reliquis trianguli duobus lateribus $B A$, $C A$ minores quidem

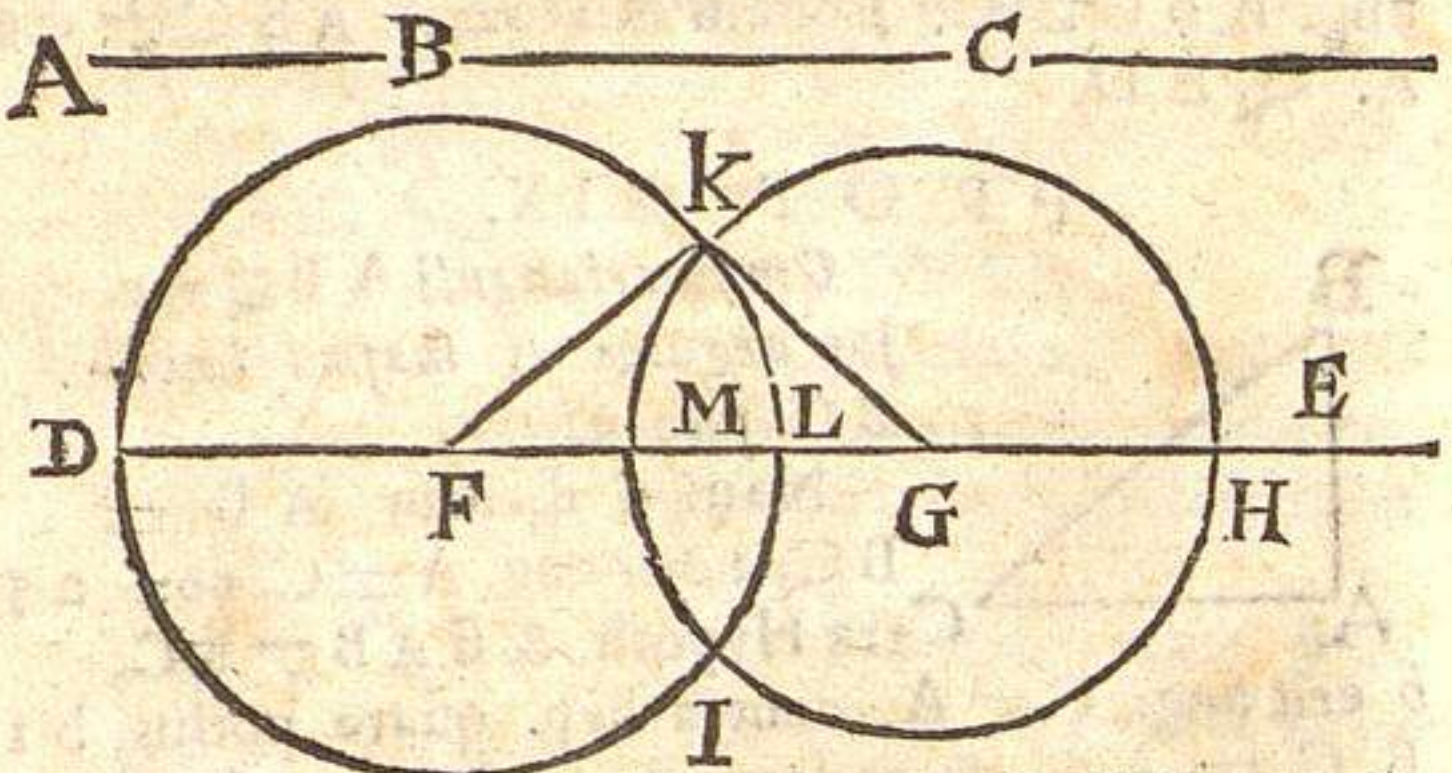
d 19. 1.
 c constr. 6.
 2. ax.

$B D C$ continebunt.

Producatur $B D$ in E . estque $C E + E D a \sphericalangle$ a 20. 1.
 $C D$ adde commune $B D$, b erit $B E + E C \sphericalangle$ b 4. ax.
 $B D + D C$. Rursus $B A + A E a \sphericalangle B E$; b ergo
 $B A + A C \sphericalangle B E + E C$. quare $B A + A C \sphericalangle$
 $B D + D C$. Q. E. D. 2. Ang. $B D C c \sphericalangle c$ 16. 1.
 $D E C c \sphericalangle A$. ergo ang. $B D C \sphericalangle A$. Q. E. D.

B 2

PROP.

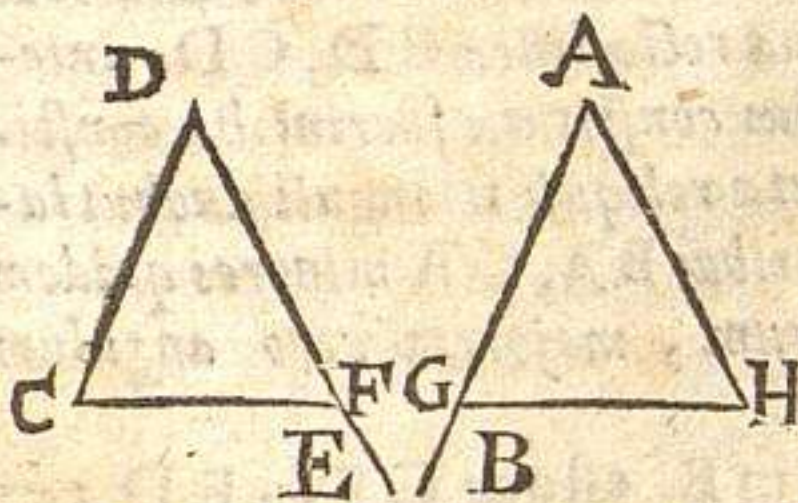

Ex tribus rectis lineis FK, FG, GK, quæ sint tribus datis rectis lineis A, B, C, æquales, triangulum FKG constituere. Oportet autem duas reliqua esse majores omnifariam sumptas; quoniam uniuscujusque trianguli duo latera omnifariam sumpta reliquo sunt majora.

3. 1.
3. post.
c 15. def.
d 1. ax.

Et infinita DE a sume DF, FG, GH datis A, B, C ordine æquales. Tum si b centris F, & G, intervallis FD, & GH ducantur circuli se intersecantes in K; junctis rectis KF, KG constituetur triangulum FKG, c cujus latera FK, FG, GK tribus DF, FG, GH, d id est tribus datis A, B, C æquantur. Q. E. F.

PROP. XXIII.

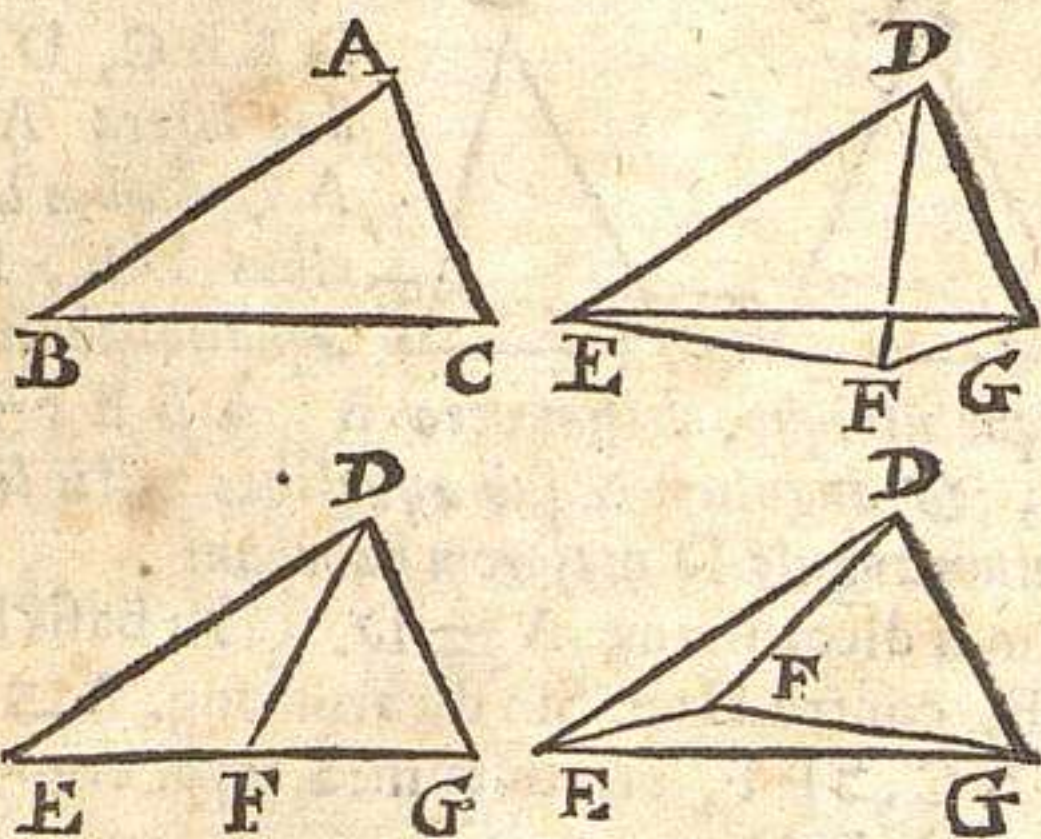
Ad datam rectam lineam AB, datumque in ea punctum A, dato angulo rectilineo D æqualem angulum rectilineum A constituere.

a 1. post.
b 3. 1.
c 22. 1.
d 8. 1.

a Duc rectam CF secantem dati anguli latera utcunque, b Fac $AG = CD$. Super AG c constitute triangulum alteri CDF æquilaterum, ita ut $AH = DF$, & $GH = CF$; & habebis ang. A d $= D$. Q. E. F.

PROP.

PROP. XXIV.

Si duo triangula ABC, DEF duo latera AB, AC duobus lateribus DE, DF æqualia habuerint, utrumque utrique; angulum vero A angulo EDF majorem sub æqualibus rectis lineis contentum, & basim BC, basi EF, majorem habebunt.

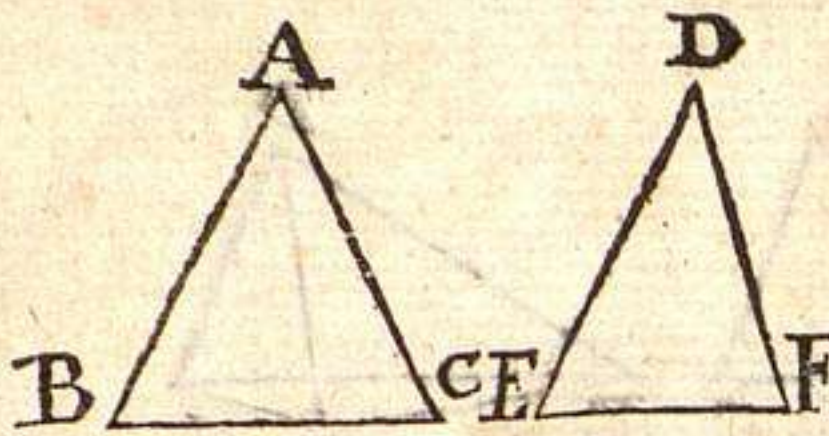
a Fiat ang. EDG = A, & DG b = DF c = a 23. 1.
 AC, connectanturque EG, FG. b 3. 1.

1. Cas. Si EG cadit supra EF. Quia AB c hyp. d = DE, & AC = e DG, & ang. A e = EDG, d hyp. ferit BC = EG. Quia vero DF e = DG, e constr. gerit ang. DFG = DGF. h ergo ang. DFG < f 4. 1. > EGF; h & proinde ang. EFG < EGF. k quare g 5. 1. EG (BC) < EF. Q. E. D. h 9. ax.

2. Cas. Si basis EF basi EG coincidat, l li- k 19. 1. quet EG (BC) < EF. l 9. ax.

3. Sin EG cadat infra EF. Quoniam DG + GE m < DF + FE, si hinc inde auferantur m 21. 1. DG, DF, æquales, manet EG (BC) n < n 5. ax. EF. Q. E. D.

PROP. XXV.

Si duo triangula ABC , DEF duo latera AB , AC duobus lateribus DE , DF æqualia habuerint, utrumque utrique, basim vero B basi EF majorem; & angulum A sub æqualibus rectis lineis contentum angulo D majorem habebunt.

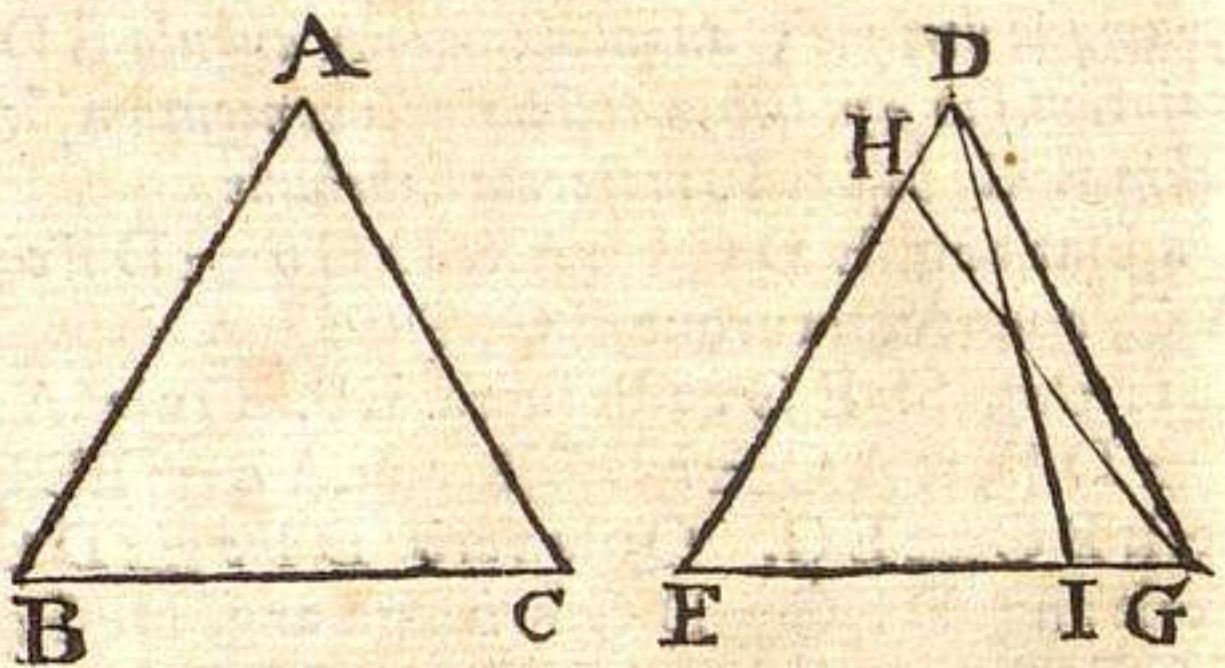
a 4. 1.

Nam si dicatur ang. $A = D$. a erit basis $BC = EF$, contra Hyp. Sin dicatur ang. $A > D$.

b 24. 1.

b erit $BC > EF$, etiam contra Hyp. ergo $BC < EF$. Q. E. D.

PROP. XXVI.

Si duo triangula BAC , EDG , duos angulos B , C , duobus angulis E , DGE , æquales habuerint, utrumque utrique, unumque latus uni lateri æquale, sive quod æqualibus adjacet angulis, seu quod uni æqualium angulorum subtenditur: reliqua latera reliquis lateribus æqualia, utrumque utrique, & reliquum angulum reliquo angulo æqualem habebunt.

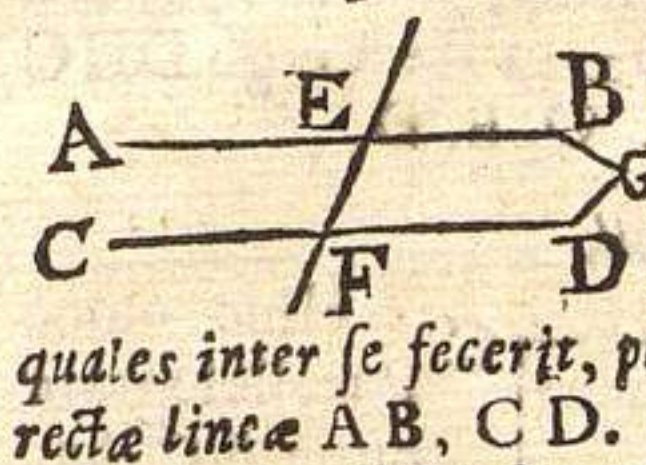
23. 1.

1. Hyp. Sit $BC = EG$. Dico $BA = ED$, & $AC = DG$, & ang. $A = EDG$. Nam si dicatur $ED < BA$, a fiat $EH = BA$, ducaturq; GH . Quoniam

Quoniam $ABb = HE$, & $BCc = EG$, & b suppos.
 ang. $Bc = E$, erit ang. $EGHd = Ce = DGE$. c hyp.
 f Q. E. A. ergo $AB = ED$. Eodem modo ACd 4. 1.
 $= DG$. d quare etiam ang. $A = EDG$. e hyp.

2. Hyp. Sit $AB = ED$. Dico $BC = EG$, & f 9. ax.
 $AC = DG$ & ang. $A = EDG$. Nam si dicatur
 $EG \neq BC$, fiat $EI = BC$, & connectatur DI .
 Quia $ABg = ED$, & $BC h = EI$, & ang. Bg hyp.
 $g = E$, erit ang. $EIDk = Cm = EGD$. n Q. h suppos.
 $E. A.$ ergo $BC = EG$. ergo ut prius, $AC = k$ 4. 1.
 DG , & ang. $A = EDG$. Q. E. D. m hyp.
 n 16. 1.

PROP. XXVII.

Si in duas rectas lineas
 AB, CD *recta incidens*
linea EF *alternatim an-*
gulos AEF, DFE , *e-*
quales inter se fecerit, parallelæ erunt inter se illæ
rectæ lineæ AB, CD .

Si AB, CD dicantur non esse parallelæ;
 convenient productæ, nempe in G . quo posito
 angulus externus AEF interno DFE *a* major
 erit, cui tamen ponitur æqualis. Quæ repugnant. *a* 16. 1.

PROP. XXVIII.

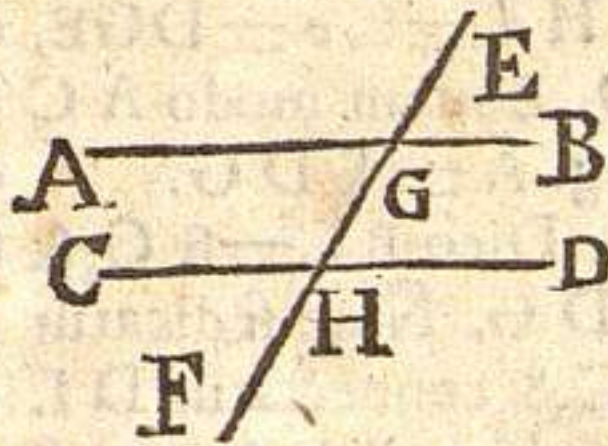

Si in duas rectas lineas
 AB, CD *recta incidens*
linea EF *externum angu-*
lum AGE *interno & op-*
posito, & ad easdem partes
 CHG *æqualem fecerit,*
aut internos & ad easdem partes AGH, CHG
duobus rectis æquales; parallelæ erunt inter se ipsæ
rectæ lineæ AB, CD .

1. Hyp. Quia per hyp. ang. $AGE = CHG$,
a erit altern. $BGH = CHG$. *b* parallelæ igi. *a* 15. 1.
 tur sunt AB, CD . Q. E. D. *b* 17. 1.

2. Hyp. Quia ex hyp. Ang. $AGH + CHG = a$ 13. 1.
 2 Rect. $a = AGH + BGH$, *b* erit $CHG = b$ 3. ax.
 BGH . Ergo *c* AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D. *c* 17. 1.

PROP. XXIX.

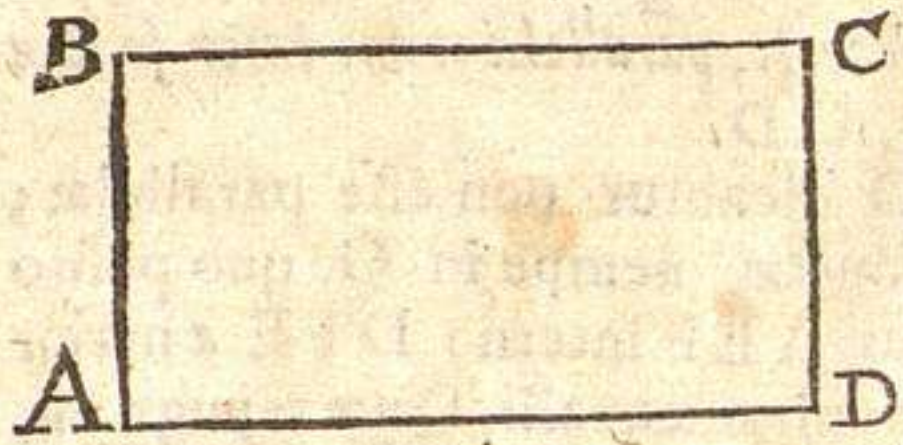

In parallelas rectas lineas AB, CD, recta incidens linea EF, & alternatim angulos DHG, AGH æquales inter se efficit; & externum BGE interno, & opposito, & ad easdem partes DHE æqualem; & internos & ad easdem partes AGH, CHG duobus rectis æquales facit.

a 13. ax.
b 13. I.
c 13. ax.
d 15. I.

Liquet AGH, + CHG = 2 Rect. a alias AB, CD non essent parallelæ, contra hyp. Sed & ang. DHG + CHG b = 2 Rect. ergo DHG c = AGH d = BGE. Q. E. D.

Coroll.

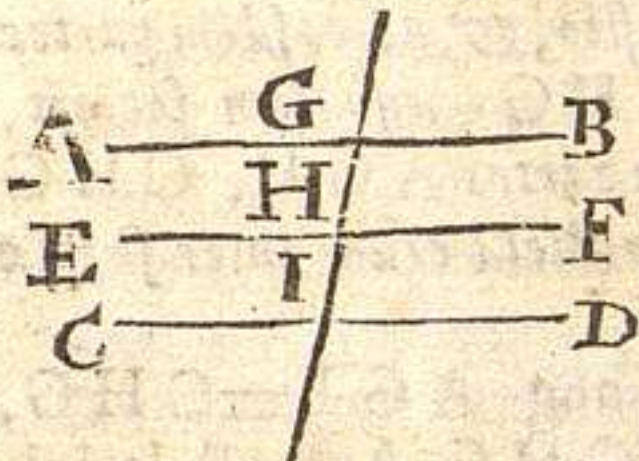

Hinc omne Parallelogrammum AC habens unum angulum rectum A, est rectangulum.

a 29. I.
b 3. ax.

Nam A + B a = 2 Rect. ergo cum A rectus sit, b etiam B rectus erit. Eodem argumento D, & C recti sunt.

PROP. XXX.

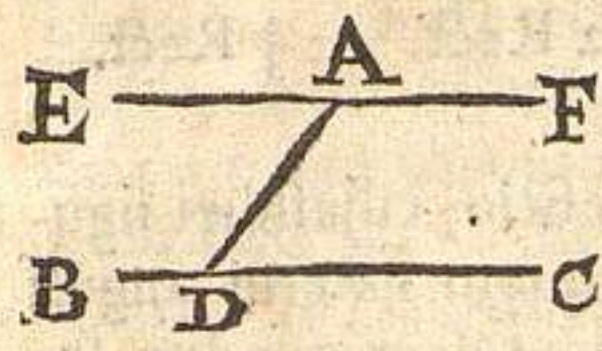
Quæ (AB, CD) eidem rectæ lineæ EF parallelæ, & inter se sunt parallelæ.

a 29. I.
b 1. ax.
c 27. I.

Tres rectas secet utcumque recta GI. Quoniam AB, EF parallelæ sunt, a erit ang. AGI = EHI, Item propter CD, EF parallelas, a erit ang. EHI = DIG. b ergo ang. AGI = DIG. c quare AB, CD parallelæ sunt. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXXI.

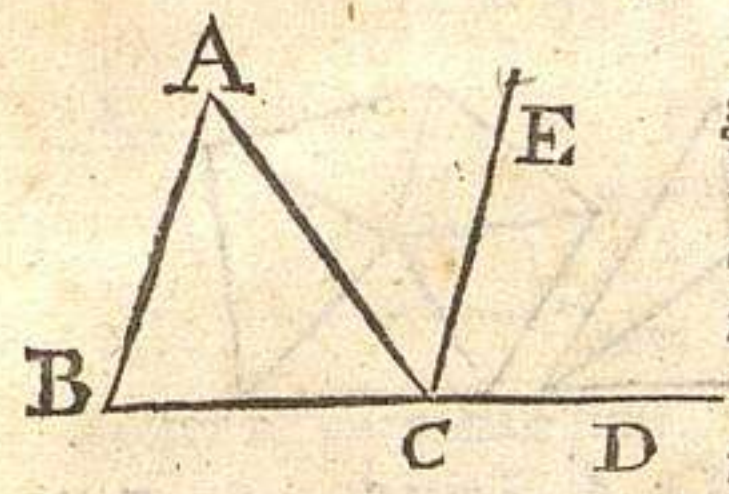

A dato puncto A datæ rectæ linæ BC ducere parallelam rectam lineam

AE. Ex A ad datam BC duc rectam utcunque AD. ad quam, ejusque punctum A & fac ang. $\angle DAE = \angle ADC$. erunt AE, BC parallelæ. Q. E. F.

a 23. I.
b 27. I.

PROP. XXXII.

Cujuscunque trianguli ABC uno latere BC producto, externus angulus ACD duobus internis, & oppositis, A, B est æqualis. Et trianguli tres interni

anguli, A, B, ACB duobus sunt rectis æquales.

Per C a duc CE parall. BA. Ang. $\angle ACE = \angle B$ & ang. $\angle B = \angle ECD$. ergo $\angle A + \angle B = \angle ACE + \angle ECD = \angle ACD$. Porro $\angle ACD + \angle ACB = 2$ Rect. ergo $\angle A + \angle B + \angle ACB = 2$ Rect. Q. E. D.

a 31. I.
b 29. I.
c 2. ax.
d 19. ax.
e 13. I.
f 1. ax.

Corollaria.

1. Tres simul anguli cujusvis trianguli æquales sunt tribus simul cujuscunque alterius. Unde
2. Si in uno triangulo duo anguli (aut singuli, aut simul) æquales sint duobus angulis (aut singulis, aut simul) in altero triangulo, etiam reliquus reliquo æqualis est. Item, si duo triangula unum angulum uni æqualem habeant, reliquorum summæ æquantur.
3. In triangulo si unus angulus rectus sit, reliqui unum rectum conficiunt. Item, angulus, qui duobus reliquis æquatur, rectus est.
4. Cum in Ioscele angulus æquis cruribus contentus rectus est, reliqui ad basim sunt semirecti.

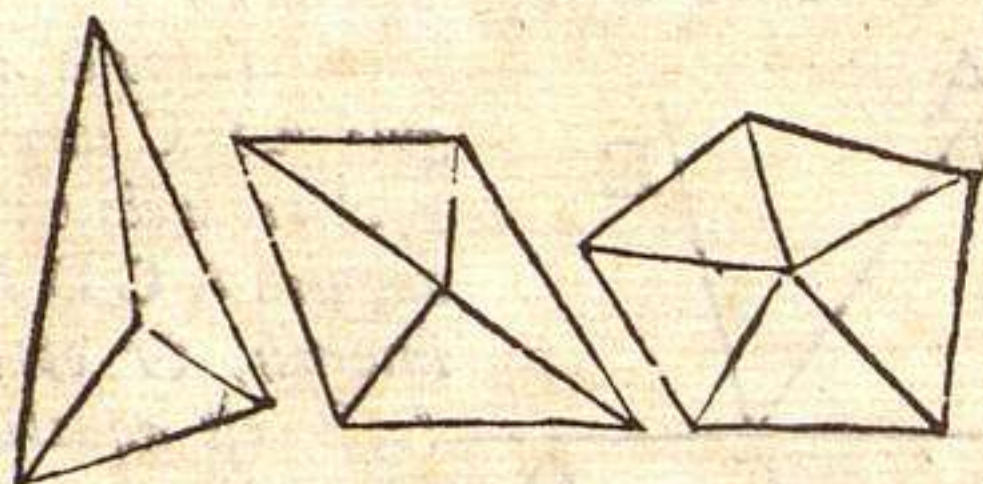
5. Tri

5. Trianguli æquilateri angulus facit duas tertias unius recti, nam $\frac{1}{3} 2 \text{ Rect.} = \frac{2}{3} \text{ Rect.}$

Symbol.

Hujus propositionis beneficio, cujuscumque figuræ rectilineæ tam interni quam externi anguli quot rectos conficiant, innotescet per duo sequentia theoremata.

T H E O R E M A 1.

Omnes simul anguli cujuscumque figuræ rectilineæ conficiunt bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ.

Ex quovis puncto intra figuram ducantur ad omnes figuræ angulos rectæ, quæ figuram resolvent in tot triangula quot habet latera. Quare cum singula triangula conficiant duos rectos, omnia simul conficient bis tot rectos, quot sunt latera. Sed anguli circa dictum punctum conficiunt quatuor rectos. Ergo, si ab omnium triangulorum angulis demas angulos circa id punctum, anguli reliqui qui componunt angulos figuræ conficient bis tot rectos demptis quatuor, quot sunt latera figuræ. Q. E. D.

Hinc *Coroll.* Omnes ejusdem speciei rectilineæ figuræ æquales habent angulorum summas.

T H E O R E M A 2.

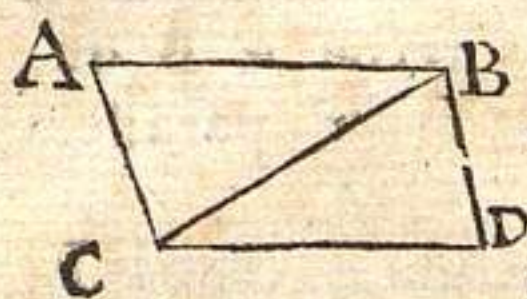
Omnes simul externi anguli cujuscumque figuræ rectilineæ conficiunt quatuor rectos.

Nam singuli figuræ interni anguli cum singulis externis conficiunt duos rectos. Ergo interni

terni simul omnes, cum omnibus simul externis conficiunt bis tot rectos, quot sunt latera figuræ. Sed (ut modo ostensum est,) interni simul omnes etiam cum quatuor rectis efficiunt bis tot rectos quot sunt latera figuræ. Ergo externi anguli quatuor rectis æquantur. Q. E. D.

Coroll. Omnes cujuscunque speciei rectilinearæ figuræ æquales habent externorum angulorum summas.

PROP. XXXIII.

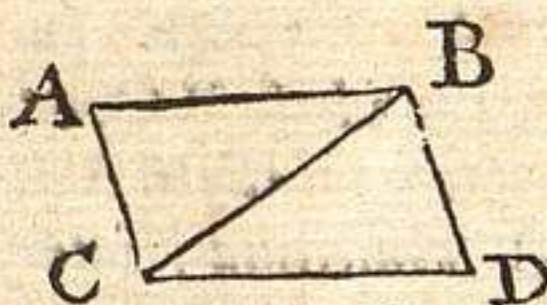

Rectæ lineæ AC, BD, quæ æquales & parallelas lineas AB, CD, ad partes easdem dem conjungunt, & ipsæ æ-

quales ac parallelæ sunt.

Connectatur CB. Quoniam ob AB, CD parallelas. ang. $ABC = BCD$, & per hyp. $AB = CD$, & latus CB commune est, *b* erit $AC = BD$, *b* & ang. $ACB = DBC$. *c* ergo AC, BD etiam parallelæ sunt. Q. E. D.

PROP. XXXIV.

Parallelogrammorum spatorum ABDC æqualia sunt inter se quæ ex adverso latera AB, CD; ac AC, BD;

angulique A, D, & ABD, ACD; & illa bisariam secat diameter CB.

Quoniam AB, CD a parallelæ sunt, *b* erit a hyp. ang. $ABC = BCD$. Item ob AC, DB a parallelas, *b* erit ang. $ACB = CBD$. *c* ergo toti anguli ACD, ABD æquantur. Similiter ang. $A = D$. Porro, cum communi lateri CB adjacent anguli ABC, ACD , ipsis BCD, CBD pares, *d* erunt $AC = BD$, *d* & $AB = CD$. adeoque etiam triang. $ABC = CBD$. Q. E. D.

SCHOL.

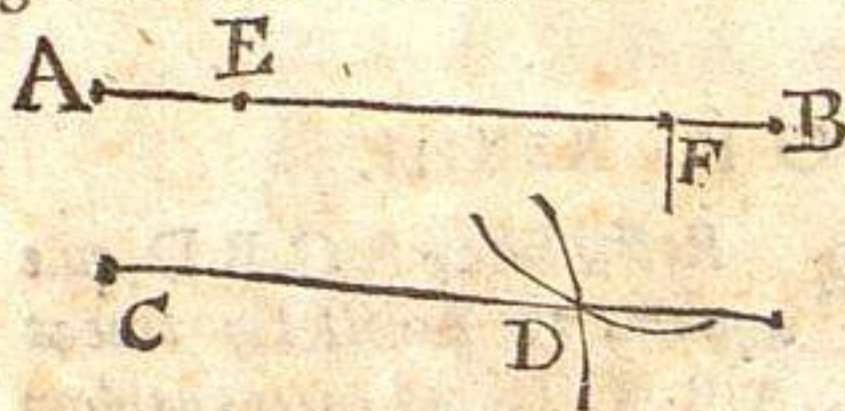
SCHOL.

Omne quadrilaterum $ABDC$ habere latera opposita æqualia, est parallelogrammum.

a 27. I.

Nam per 8. I. ang. $ABC = BCD$. a ergo AB, CD parallelæ sunt. Eadem ratione ang. $BCA = CBD$; a quare AC, BD etiam parallelæ sunt. b Ergo $ABDC$ est parallelogrammum. Q. E. D.

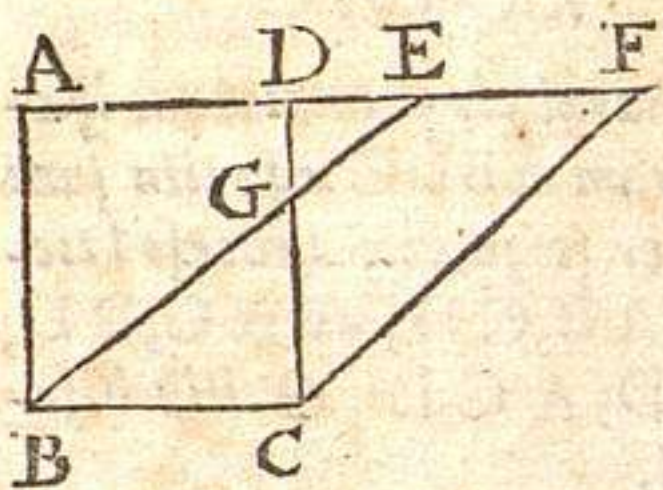
b 35. def. I

Hinc expedi-
tius per datum
punctum C datæ
rectæ AB du-
cetur parallela
 CD .

Sume in AB quodvis punctum E . centris E . & C ad quodvis intervallum duc æquales circulos EF, CD . centro vero F , spatio EC duc circulum FD , qui priorem CD secet in D . Erit ducta CD parall. AB . Nam ut modo demonstratum est, $CEFD$ est parallelogrammum.

PROP. XXXV.

Parallelogramma $BCDA, BCFE$ super eadem basi BC , & in eisdem parallelis AF, BC constituta, inter se sunt æqualia.

Nam $AD = BC$

$a = EF$. adde communem DE , b erit $AE = DF$. Sed & $AB = DC$, & ang. $A = CDF$. d ergo triang. $ABE = DCF$. aufer commune DGE , e erit Trapez. $ABGD = EGCF$. adde commune BGC , f erit Pgr. $ABCD = EBCF$, Q. E. D. Reliquorum casuum non dissimilis, sed simplicior & facilior est demonstratio.

a 34. I.

b 2. ax.

c 29. I.

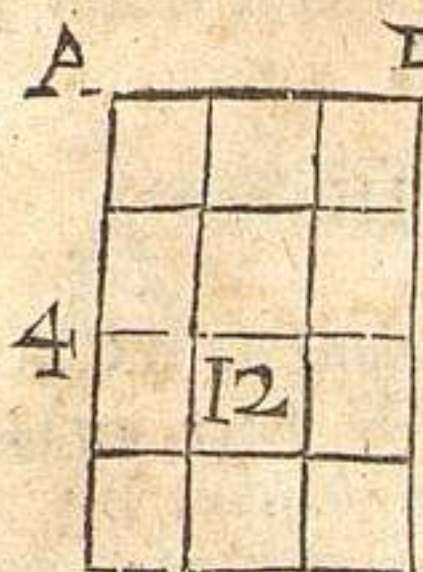
d 4. I.

e 3. ax.

f 2. ax.

Scho-

Scholium.

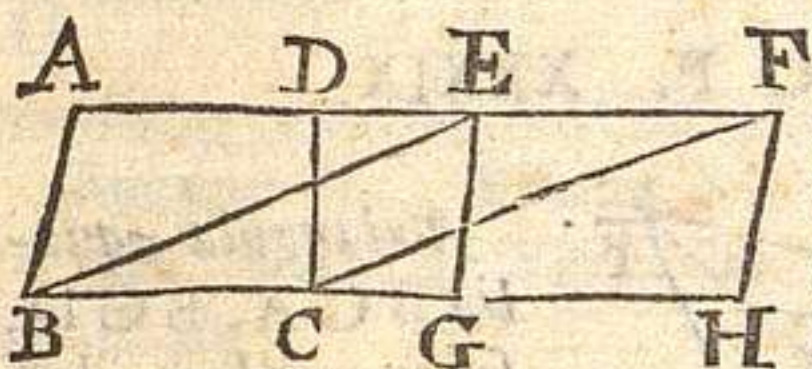
Si latus AB parallelogrammi rectanguli $ABCD$ ferri intelligatur perpendiculariter per totam BC , aut BC per totam AB , producet eo motu area rectanguli $ABCD$. Hinc rectangulum fieri dicitur ex ductu seu multiplicatione duorum

BC laterum contiguorum. Sit exempl. gr. BC pedum 3, AB 4. Duc 3. in 4; proveniunt 12. pedes quadrati pro area rectanguli.

Hoc supposito, ex hoc theoremate cujuscunq; parallelogrammi (* $EBCF$) habetur dimensio. Illius enim area producitur ex altitudine BA ducta in basim BC . Nam area rectanguli AC parallelogrammo $EBCF$ æqualis, fit ex BA in BC , ergo, &c.

* v. fig. propof. 35.

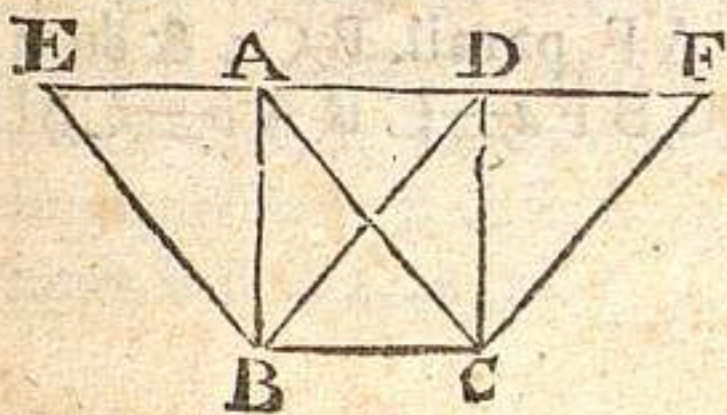
PROP. XXXVI.

Parallelogramma $BCDA$, $GHFE$ super æqualibus basibus BC GH , & in eisdem parallelis AF , BH constituta, inter se sunt æqualia.

Ducantur BE , CF . Quia $BC = GH$ a hyp! EF , c erit $BCFE$ parallelogrammum. ergo Pgr. b 34. I. $BCDA = BCFE = GHFE$. Q.E.D. c 33. I.

PROP. XXXVII.

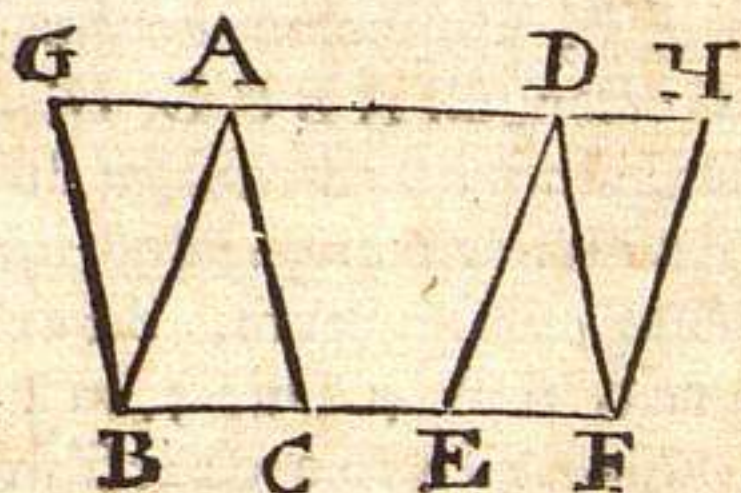

Triangula BCA , BCD super eadem basi BC constituta, & in eisdem parallelis BC , EF inter se sunt æqualia.

a Duc

- a 31. 1. Duc BE parall. CA, & CF parall, BD
 - b 34. 1. Erit triang. BCA $b = \frac{1}{2}$ Pgr. BCAE $= c \frac{1}{2}$
 - c 35. 1. $\&$ BDFC $b = BCD$. Q. E. D.
7. ax.

PROP. XXVIII.

Triangula BCA, EFD super equalibus basibus BC, EF constitutæ, & in eisdem parallelis GH, BF, inter se sunt equalia.

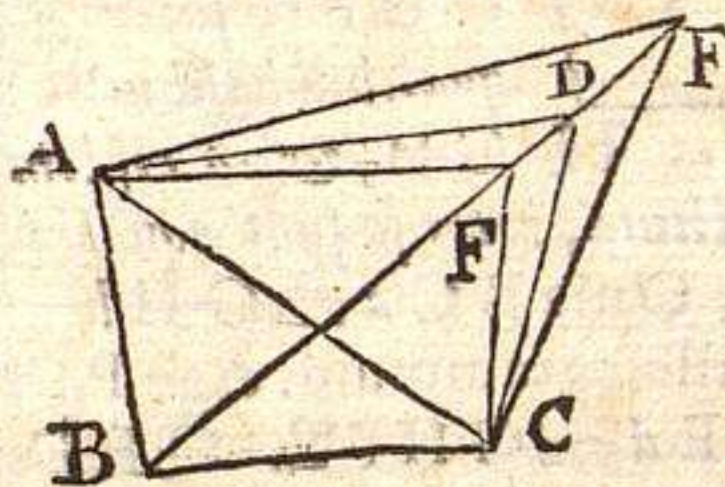
Duc BG parall. CA. & FH parall. ED. erit triang. BAC $a = \frac{1}{2}$ Pgr. BACG $b = \frac{1}{2}$ EDHF $c = EFD$. Q. E. D.

- a 14. 1.
- b 36. 1 $\&$
- 7. ax.
- c 34. 1.

Schol.

Si basis BC \square EF, liquet triang. BAC \square EDF. & si BC \sqsupset EF, erit BAC \sqsupset EDF.

PROP. XXXIX.

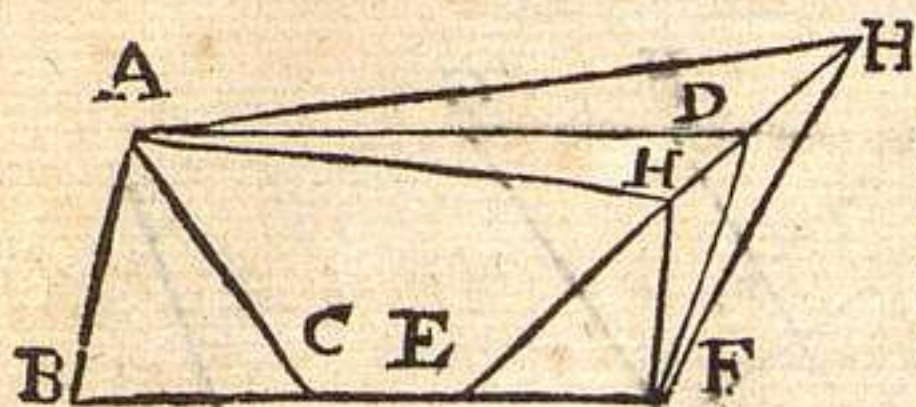
Triangula equalia BCA, BCD, super eadem basi BC, & ad easdem partes constituta, etiam in eisdem sunt parallelis AD, BC.

Si negas, sit altera AF parall. BC; & ducatur CF, ergo triang. CBF $a = CBA$ $b = CBD$ c Q. E. A.

- a 37. 1.
- b hyp.
- c 9. ax.

PROP.

PROP. XL.

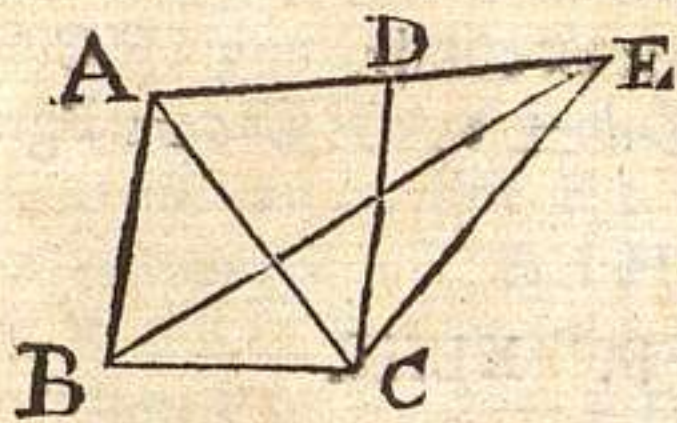
Triangula æqualia BCA , EFD super æqualibus basi- bus BC , EF , & ad easdem

partes constituta, & in eisdem sunt parallelis AD , BF .

Si negas, sit altera AH parall. BF . & ducatur FH . ergo triang. EFD $a = BCA$ $b = EFD$. c $Q. E. A.$

a 38. I.
b hyp.
c 9. AX.

PROP. XLI.

Si parallelogrammum $ABCD$ cum triangulo BCE eandem basim BC habuerit, in eisdemque fuerit parallelis AE , BC , duplum erit

parallelogrammum $ABCD$ ipsius trianguli BCE .

Ducatur AC . Triang. BCA $a = BCE$. ergo Pgr. $ABCD$ $b = 2BCA$ $c = 2BCE$. $Q. E. D.$

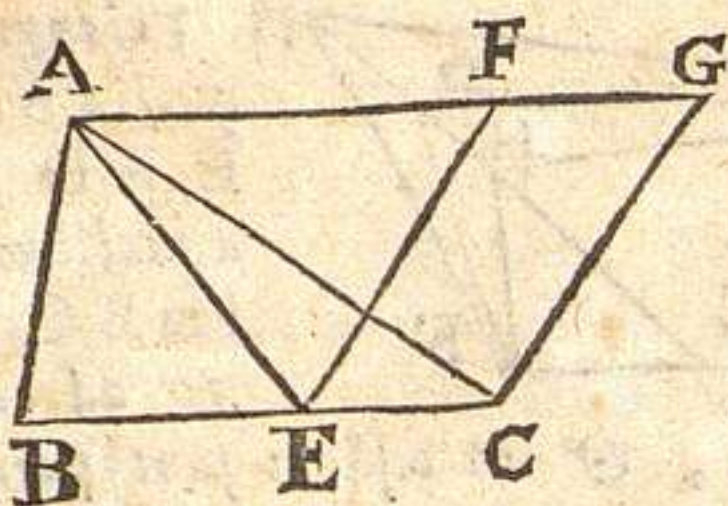
a 37. I.
b 34. I.
c 6. AX.

Scholium.

Hinc habetur area cujuscunque trianguli BCE . Nam cum area parallelogrammi $ABCD$ producat ex altitudine in basim ducta; producet area trianguli ex dimidia altitudiue in basim ducta, vel ex dimidia basi in altitudinem, ut si basis BC sit 8, & altitudo 7; erit trianguli BCE area, 28.

PROP.

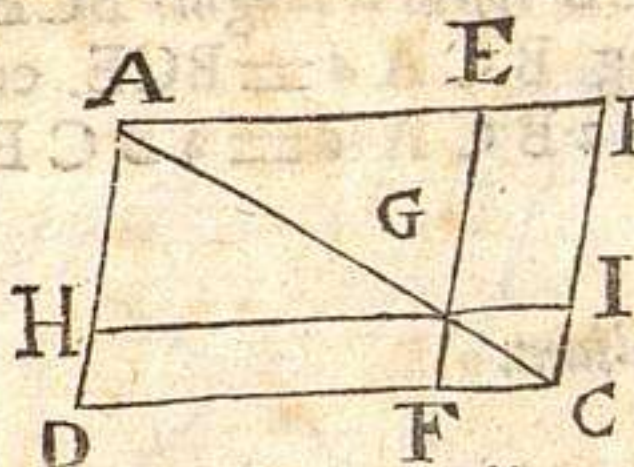
PROP. XLII.

Dato triangulo ABC æquale parallelogram-
mum ECGF constituere in dato angulo rectilineo
D.

- a 31. 1.
 - b 23. 1.
 - c 10. 1.
 - d 38. 1.
 - e 41. 1.
- Per A a duc AG parall. BC. b fac ang. BCG
= D. basim BC c biseca in E. a duc EF parall.
CG. Dico factum.
Nam ducta AE. erit ex constr. ang. ECG
= D, & triang. BAC d = 2 AEC e = Pgr.
ECGF. Q. E. F.

PROP. XLIII.

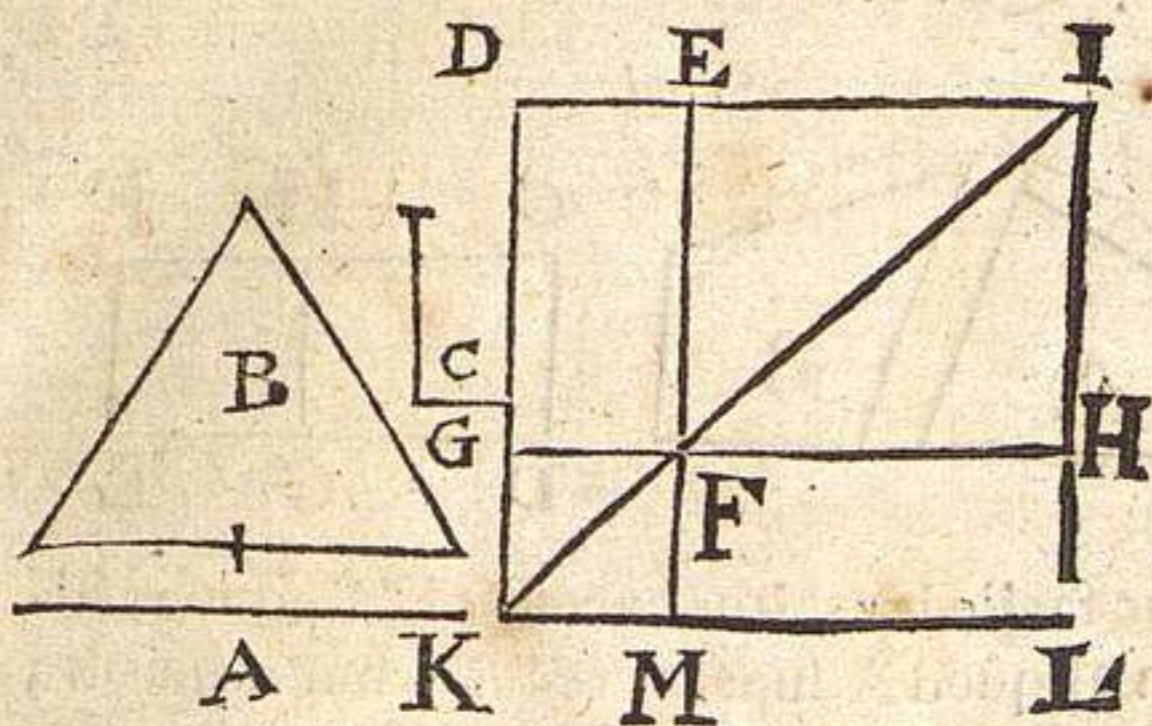
In omni parallelo-
grammo ABCD com-
plementa DG, GB co-
rum quæ circa diame-
trum AC sunt paralle-
logrammorum HE, FI

inter se sunt æqualia.

- a 34. 1.
 - b 3. ax.
- Nam Triang. ACD, = a ACB, & triang.
AGH a = AGE. & triang. GCF a = GCI
b ergo Pgr. DG = GB. Q. E. D.

PROP.

PROP. XLIV.

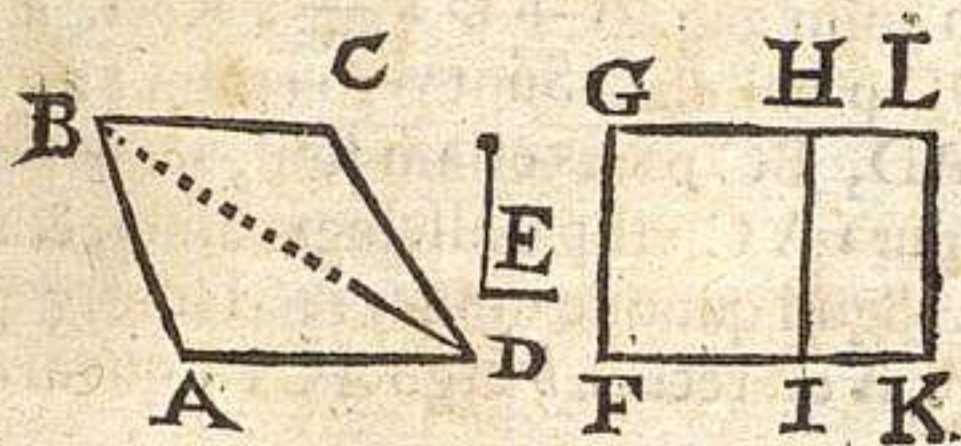

Ad datam rectam lineam A, dato triangulo B, æquale parallelogrammum FL applicare in dato angulo rectilineo C.

a Fac Pgr. FD = triang. B, ita ut ang. GFE^a 42. I. = C. & pone lateri GF in directum FH = A. Per H b duc IL parall. EF; cui occurrat DE^b 31. I. producta ad I, per IF ductæ rectæ occurrat DG protracta ad K. Per K b duc KL parall. GH; cui occurrant EF, & IH prolongatæ ad M, & L. Erit FL. Pgr. quæsitum.

Nam Pgr. FL c = FD = B d & ang. MFH^c 43. F. = GFE = C. Q. E. F. d 15. I.

PROP. XLV.

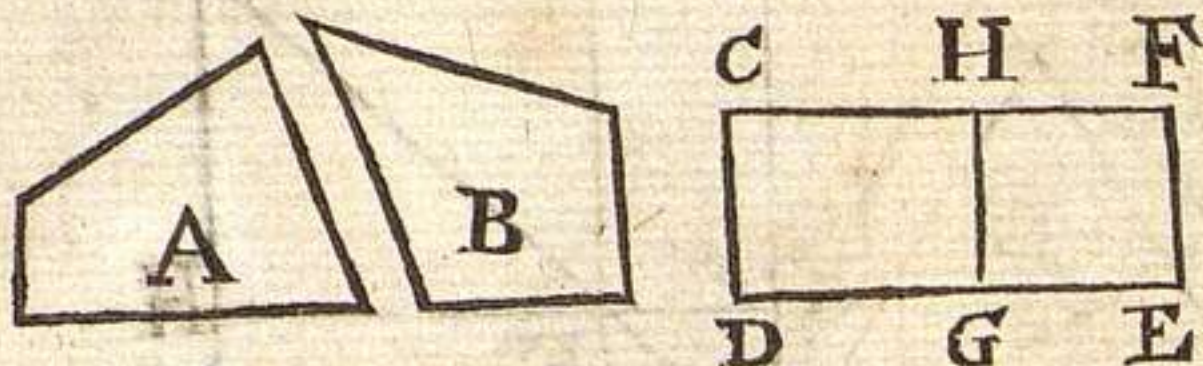
Ad datam rectam lineam FG dato rectilineo ABCD æquale parallelogrammum FL constituere, in dato angulo rectilineo E.

Datum rectilineum resolve in triangula BAD, BCD. a Fac. Pgr. FH = BAD ita ut a 44. I. ang. F = E, producta FI, a fac (ad HI) Pgr. C I L

b 19. ax.
c Constr.

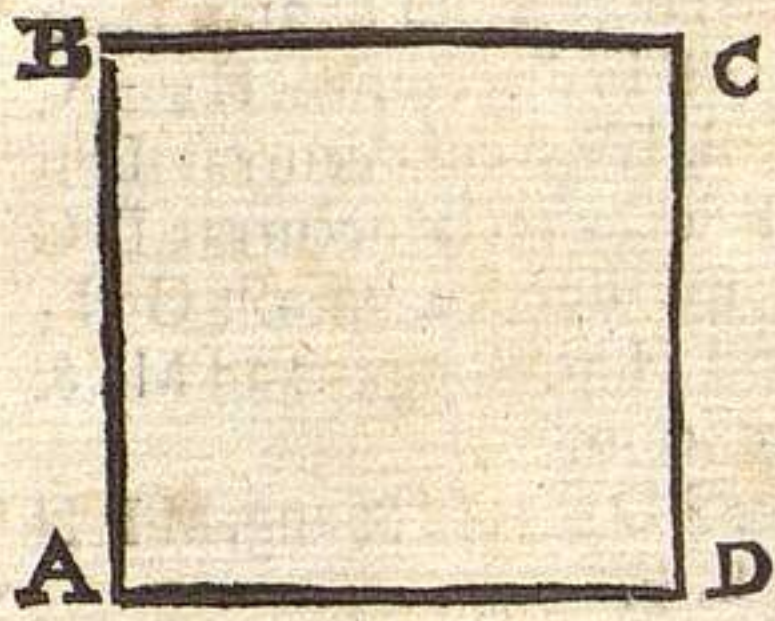
$IL = BCD$. erit Pgr. $FL = bFH + ILc = ABCD$. Q. E. F.

Schol.

Hinc facile invenitur excessus HE, quo rectilineum aliquod A superat rectilineum minus B; nimirum si ad quamvis rectam CD applicentur Pgr. $DF = A$. & $DH = B$.

PROP. XLVI.

A data recta linea AD quadratum AC describere.

a Erige duas perpendiculares AB, DC b æquales datæ AD; & junge BC. dico factum.

Cum enim ang. $A + D c = 2$ Rect. d erunt AB, DC parallelæ. Sunt vero etiam e æquales, f ergo AD, BC pares etiam sunt, & parallelæ. ergo Figura AC est parallelogramma, & æquilatera. Anguli quoque omnes recti sunt, g quoniam unus A est rectus. h ergo AC est quadratum. Q. E. F.

Eodem modo facile describes rectangulum, quod sub datis duabus rectis contineatur.

PROP.

a 11. 1.

b 3. 1.

c constr.

d 28. 1.

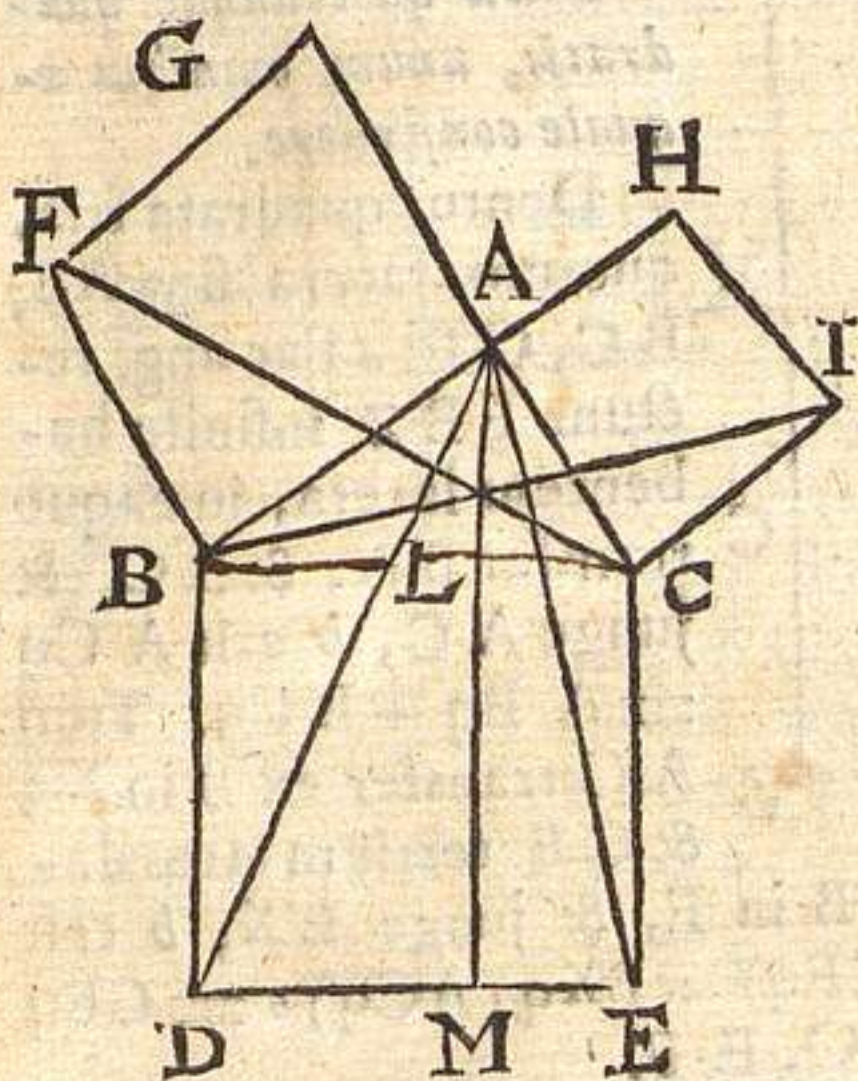
e constr.

f 33. 1.

g Sch. 29. 1.

h 29. def.

P R O P. XLVII.

In reſtangularis
triangulis BAC
quadratum BE,
quod à latere
BC reſtūm an-
gulum BAC
ſubtendente de-
ſcribitur, æquale
eſt eiſ, BG,
CH, quæ à la-
teribus AB, AC
reſtūm angulum
continentibus de-
ſcribuntur.

Junge AE;
AD; & duc AM
parall. CE.

Quoniam ang. DBC a = FBA; adde com- a 12. ax.
munem ABC, erit ang. ABD = FBC. Sed &
AB b = FB, & BD b = BC. c ergo triang. b 29. def.
ABD = FBC, atqui Pgr. BM. d = 2 ABD; & c 4. I.
Pgr. BG d = 2 FBC (nam GAC eſt una reſta d 41. I.
per hyp. & 14. 1.) e ergo Pgr. BM = BG. Si- e 6. ax.
mili diſcurſu Pgr. CM = CH. Totum igitur
BE = f BG + CH. Q. E. D. f 2. ax.

Schol.

Hoc nobiliſſimum, & utiliſſimum theorema
ab inventore Pythagora, Pythagoricum dici me-
ruit. Ejus beneficio quadratorum additio, &
ſubſtractio perficitur; quò ſpectant duo ſequen-
tia problemata.

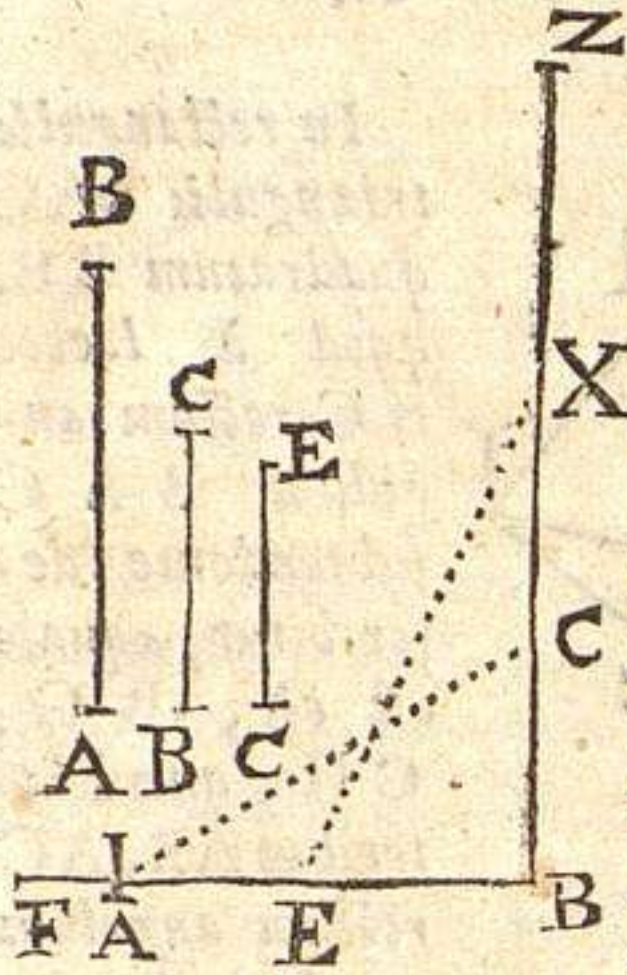
PROBL. 1.

And. Terq.

a 11. 1.

b 47. 2.

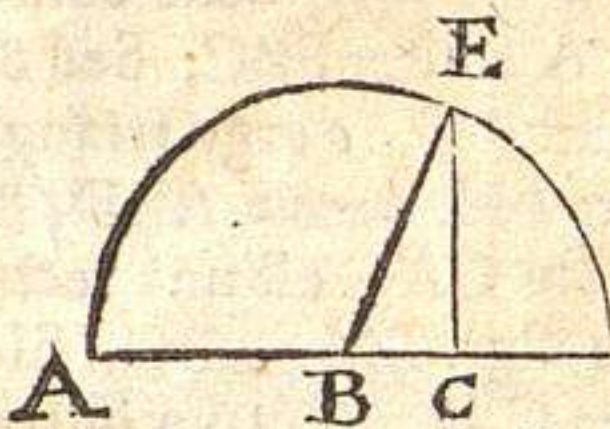
c 2, ax.

Datis quocunque quadratis, unum omnibus æquale construere.

Dentur quadrata tria, quorum latera sint AB , BC , CE . & Fac ang. rectum FBZ infinita habentem latera, in eaque transfer BA , & BC , & junge AC , b erit $ACq = ABq + BCq$. Tum AC transfer ex B in X ; & CE tertium latus datum transfer ex B in E , & junge EX , b erit $EXq = EBq (CEq) + BXq (ACq) c = CEq + ABq + BCq$. Q. E. F.

PROBL. 2.

Datis duabus rectis inæqualibus AB , BC , exhibere quadratum, quo quadratum majoris AB excedit quadratum minoris BC .

a 47. 1.

b 3. ax.

Centro B intervallo BA describe circulum. ex C erige perpendicularem CE occurrentem peripheriæ in E . & ducatur BE . & Erit $BEq (BAq) = BCq + CEq$. b ergo $BAq - BCq = CEq$. Q. E. F.

PROBL.

PROBL. 3.

Notis duobus quibuscunque lateribus trigoni rectanguli ABC, reliquum invenire.

Latera rectum angulum ambientia sint AC, AB, hoc 6, pedum, illud 8, ergo $47. I.$
 8 cum $AC^2 + AB^2 = 64 + 36 = 100 = BC^2$. erit $BC = \sqrt{100} = 10$.

Nota sint deinde latera AB, BC, hoc 10, pedum, illud 6, ergo cum $BC^2 - AB^2 = 100 - 36 = 64 = AC^2$. erit $AC = \sqrt{64} = 8$.

PROP. XLVIII.

Si quadratum quod ab uno latere BC trianguli describitur, æquale sit eis quæ à reliquis trianguli lateribus AB, AC describuntur quadratis, angulus BAC comprehensus sub AB, AC reliquis duobus trianguli lateribus, rectus est.

Duc ad AC perpendicularem DA = AB, & junge CD.

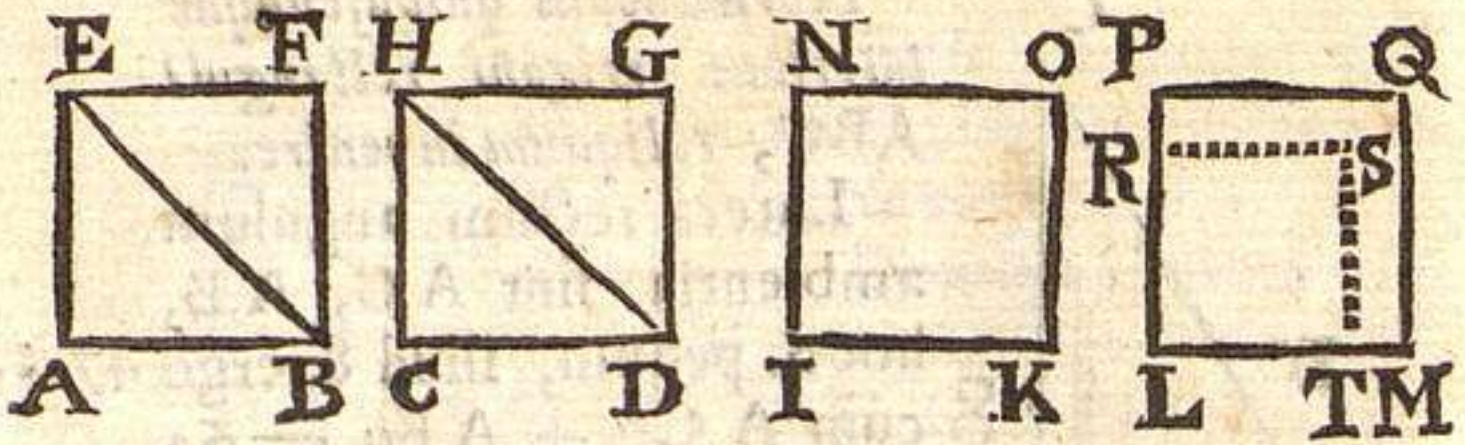
Jam $CD^2 = AD^2 + AC^2 = AB^2 + AC^2$ $47. I.$
 $AC^2 = BC^2$ * ergo $CD = BC$. ergo trian- * *Vide seq. Theor.*
 gula CAB, CAD, sibi mutuo æquilatera sunt; quare ang. CAB = CAD = Rect. Q.E.D. $b 8. I.$

Schol.

c Hyp.

Assumpimus exinde quod $CD = BC$, sequi $CD = BC$. Hoc vero manifestum fiet ex sequenti theoremate.

THEOREMA.

Linearum æqualium AB, CD, æqualia sunt quadrata AF, CG; & quadratorum æqualium NK, PM æqualia sunt latera IK, LM.

Pro 1 Hyp. Duc diametros EB, HD. Li-
quet AF = a 2 triang. EAB = b 2 triang.

a 34. 1.

b 4. 1. & HCD = a CG. Q.E.D.

c. ax.

2. Hyp. Si fieri potest, sit LM ⊥ IK. fac

a 46. 1.

LT = IK; a sitque LS = LTq. ergo LS

b 1. part.

b = NK c = LQ. d Q.E.A. ergo LM = IK.

c hyp.

d 9. ax.

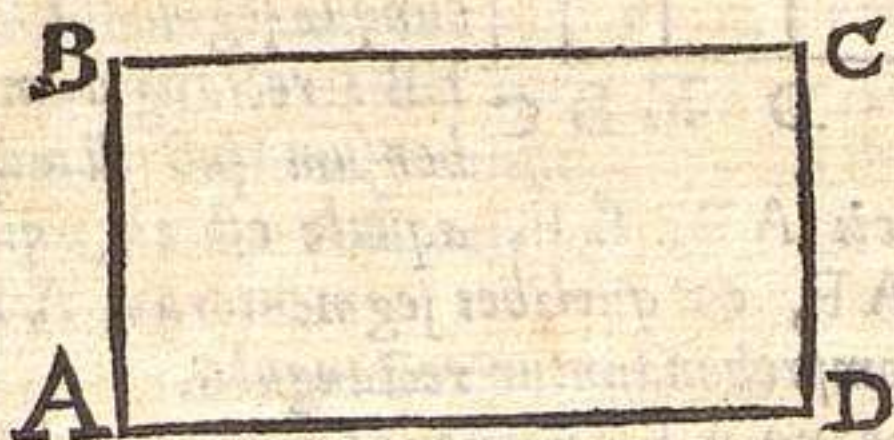
Coroll.

Eodem modo quælibet rectangula inter se æquilatera æqualia ostendentur.

LIB.

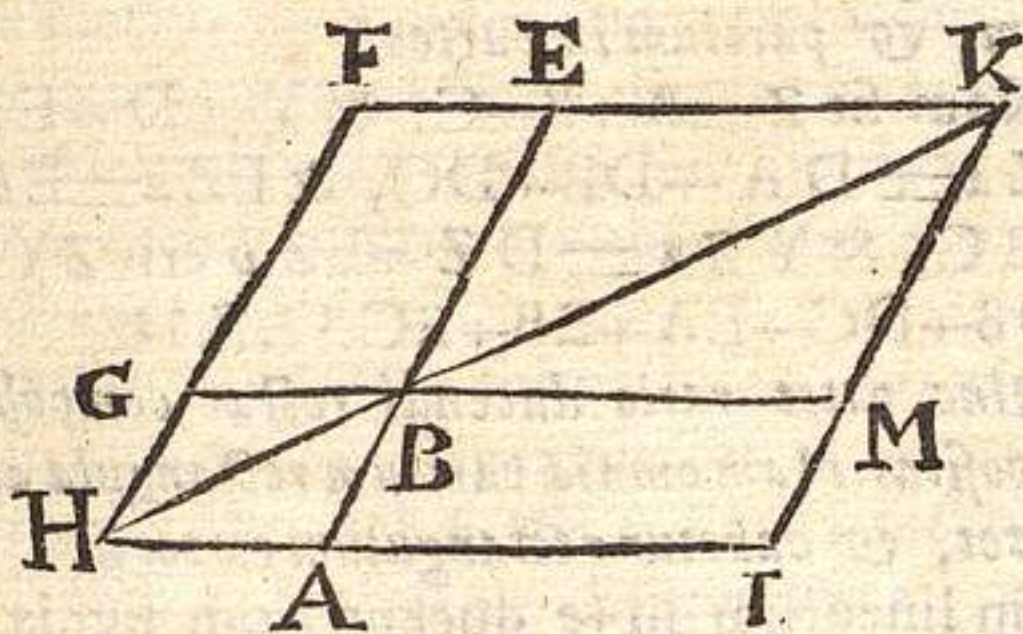
LIB. II.

Definitiones.

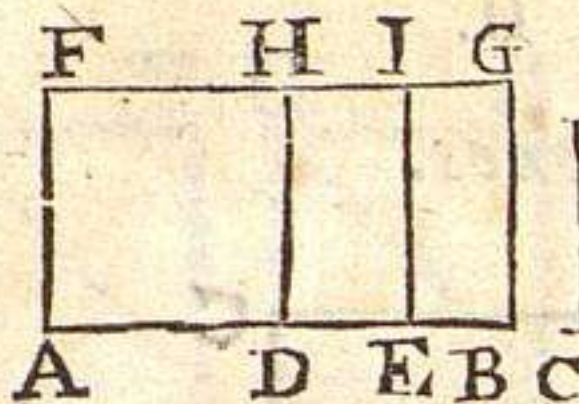
I. **O** Mne parallelogrammum rectangulum ABCD contineri dicitur sub rectis duabus AB, AD, quæ rectum comprehendunt angulum.

Quando igitur dicitur rectangulum sub BA, AD, vel brevitatis causa; rectangulum BAD, vel $BA \times AD$, (vel ZA pro $Z \times A$;) designatur rectangulum quod continetur sub BA, & AD ad rectum angulum constitutis.

II. In omni parallelogrammo spatium FHIK unumquodque eorum, quæ circa diametrum illius sunt, parallelogrammorum, cum duobus complementis Gnomon vocetur, ut Pgr. $FB + BI + GA$ (EHM) est Gnomon. item Pgr. $FB + BI + EM$ (GKA) est Gnomon.

PROP. I.

Si fuerint duæ rectæ lineæ AB, AF, seceturque ipsarum altera AB in quotcunque segmenta AD, DE, EB: rectangulam comprehensum sub illis duabus rectis lineis AB, AF, æquale est eis, quæ sub intersecta AF, & quolibet segmentorum AD, DE, EB comprehenduntur rectangulis.

a 11. 1.

a Statue AF, perpendicularem ad AB. a per F duc infinitam FG perpendicularem ad AF. a Ex D, E, B erige perpendiculares DH, EI, BG. erit AG rectangulum sub AF, AB, &

b 19. ax. 1.

b est æquale rectangulis AH, DI, EG, hoc est (quia DH, EI, AF c pares sunt) rectangulis sub AF, AD; sub AF, DE; sub AF, EB. Q. E. D.

c 34. 1.

Schol.

Imo si fuerint duæ rectæ, secenturque ambæ in quotcunque partes, idem provenit ex ductu totius in totum, & partium in partes.

a 1. 2.

b 2. ax.

Nam sit $Z = A + B + C$, & $Y = D + E$; quia $DZ a = DA + DB + DC$, & $EZ a = EA + EB + EC$, & $YZ a = DZ + EZ$, b erit $ZY = DA + DB + DC + EA + EB + EC$. Q. E. D.

Hinc patet ratio ducendi rectas compositas in compositas. Nam omnia partium rectangula accipere oportet, & habetur rectangulum ex totis.

Sin linearum in se ducendarum signis + admisceantur signa —, etiam signorum ratio habenda est. Quippe ex + in — provenit —; at ex — in — provenit +. Nam sit + A ducenda in B — C. & quoniam + A non affirmatur de toto B, sed de ejus parte tantum, qua superat C, debet AC m — nere negata. quare prodibit AB — AC. Vel sic; quia

quia B constat partibus C, & B — C, * erit AB * 1. 2.
 $\equiv AC + A$ in B — C; aufer utrinque AC, erit AB
 $\equiv AC + A$ in B — C. Similiter si — A ducenda
 sit in B — C, quoniam ex vi signi — non nega-
 tur A de toto B, sed de ejus solummodo excessu
 supra C, debet AC manere affirmata. proveniet
 ergo — AB + AC. Vel sic; quia AB * $\equiv AC + A$
 in B — C; tolle utrinque omnia, erit — AB $\equiv AC$
 $\equiv A$ in B + C; adde AC utrinque, eritque — AB
 $+ AC \equiv A$ in B — C.

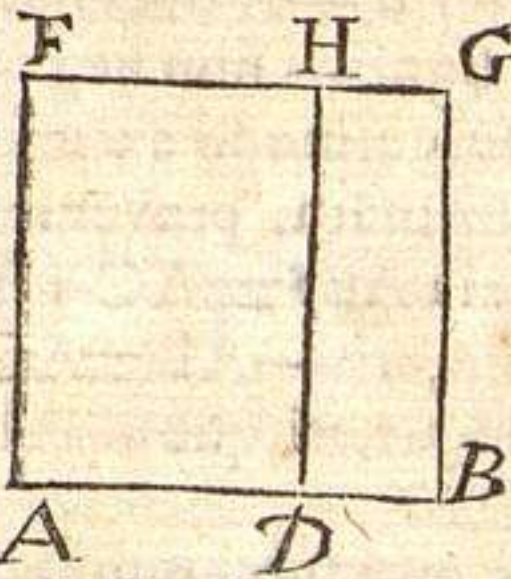
Atque ex his rite perspectis, quæ subsequuntur
 9. propositiones, aliæque ejusmodi innumeræ, ex
 linearum in se ductarum comparatione emer-
 gentes (quas apud Vietam, & alios Analystas in
 numerato habes) nullo negotio demonstrantur,
 rem plerumque quasi ad simplicem calculum
 exigendo.

Porro, * liquet productum ex quapiam magni- * 19. 2x.
 tudine in numeri cujuslibet partes, æquari pro-
 ducto ex eadem in totum numerum. Ut 5 A + 7
 $A \equiv 12 A$. & 4 A in 5 A + 4 A in 7 A $\equiv 4 A$ in 12
 A: quare quæ in hoc loco de rectorum in se ductu
 dicta sunt, eadem de numerorum in se multipli-
 catione intelligi possunt. proinde etiam quæ in 9.
 sequentibus theorematis de lineis affirmantur,
 eadem valent de numeris accepta; quippe cum
 illæ omnes ab hac prima immediate depende-
 ant & deducantur.

Propositiones decem primæ hujus libri valent
 etiam in numeris. Reliquas quilibet tyro exami-
 net. pro hac, sit A F 6, & A B 12, sectus in
 A D 5, D E 3, & E B 4. Estque 6 x 12 (A G)
 $\equiv 72$. 6 x 5 (A H) $\equiv 30$ 6 in 3 (D I) $\equiv 18$.
 denique 6 x 4 (E G) $\equiv 24$. Liquet vero
 $30 + 18 + 24 \equiv 72$.

PROP.

P R O P. II.

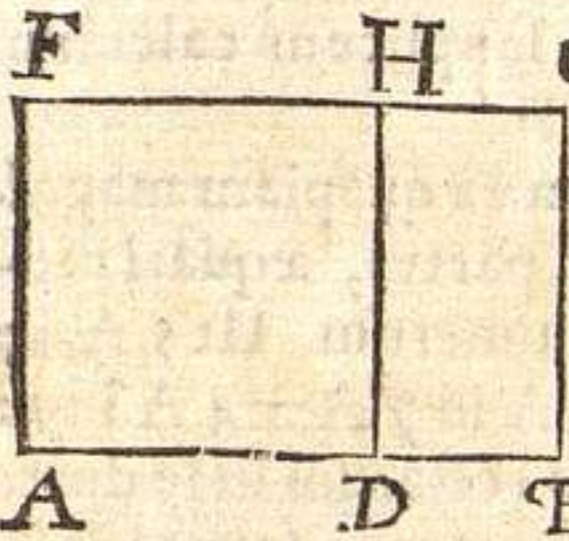

Si recta linea AB secta sit utcunque in D, rectangula quæ sub tota AB & quolibet segmentorum AD, DB comprehenduntur, æqualia sunt ei quod à tota AB fit quadrato.

Erige AF perpendiculararem & æqualem AB, & erunt
 a $AF \times AD + AF \times DB = AF \times AB$; hoc est
 (ob $AF = AB$) $AB \times AD + AB \times DB = ABq$.

a 1. 2.

P R O P. III.

Si recta linea AB secta sit utcunque in D, rectangulum sub tota AB & uno segmentorum AD comprehensum, æquale est illi quod sub segmentis AD, DB comprehenditur rectangulo, & illi quod à prædicto segmento AD describitur quadrato.

Nam erige AF perpendiculararem & æqualem DB, & completis parallelogrammis FD, FB, erit $AB \times AF = a$ $AF \times DB + AF \times AD$, hoc est (ob $AF = AD$) $AB \times AD = AD \times DB + ADq$.

a 1. 2.

P R O P. IV.

A D B Si recta AB secta sit utcunque in D, quadratum quod à tota AB describitur, æquale est illis quæ à segmentis AD, DB describuntur quadratis, & ei quod bis sub segmentis AD, DB comprehenditur rectangulo.

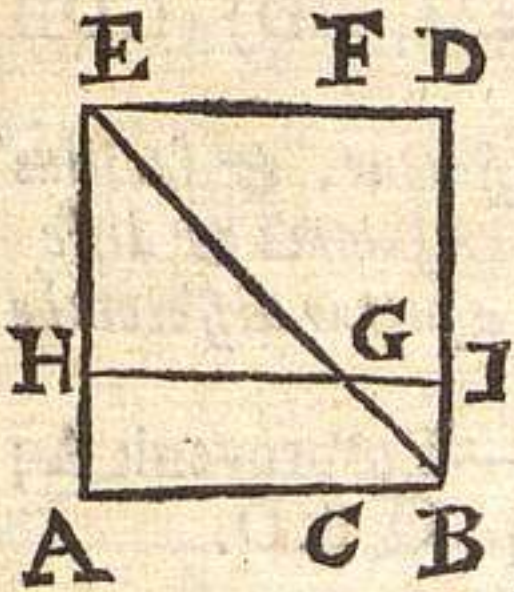
Nam $ABq = a$ $AB \times AD + AB \times DB$. Cum ergo b $AB \times AD = AD \times DB + ADq$ & b $AB \times DB = ADq$

= ADq

a 2. 2.

b 3. 2.

$= AD \times DB + DBq$, erit $c ABq = ADq + DBq$ c 1. ax.
 $+ 2 AD \times DB$.

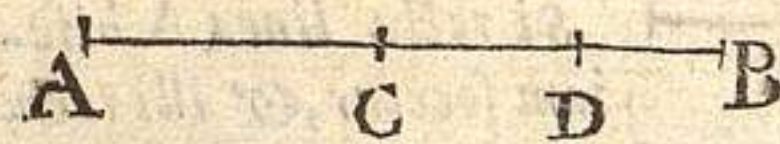
Aliter. Super AB fac quadratum AD, cujus diameter EB. per divisionis punctum C duc perpendicularem CF; & per G duc HI parall. AB.

Quoniam ang. EHG = A rectus est, & AEB d semirectus, e erit reliquus HGE etiam semirectus. d 4. Cor. 32. I.
 Ergo HE f = HG g = EF g = AC. h proinde e 32. I.
 HF quadratum est rectæ AC. eodem modo CI f 6. I.
 est CBq. ergo AG. GD rectangula sunt sub AC, g 34. I.
 CB. Quare totum quadratum AD k = ACq h 29. def. I.
 + CBq + 2 ACB. Q.E.D. k 19. ax. I.

Coroll.

1. Hinc liquet parallelogramma circa diametrum quadrati esse quadrata.
2. Item diametrum cujusvis quadrati ejus angulos bisecare.
3. Si $A = \frac{1}{2} Z$; erit $Zq = 4 Aq$, & $Aq = \frac{1}{4} Zq$. item è contra, si $Zq = 4 Aq$. erit $A = \frac{1}{2} Z$.

P R O P. V.

Si recta linea AB secetur in æqualia AC b CB, & non æqualia AD, DB, rectangulum sub inæqualibus segmentis AD, DB comprehensum una cum quadrato, quod fit ab intermedia sectionum CD, æquale est ei, quod à dimidia CB describitur, quadrato.

Dico $CBq = ADB + CDq$.

Æquantur

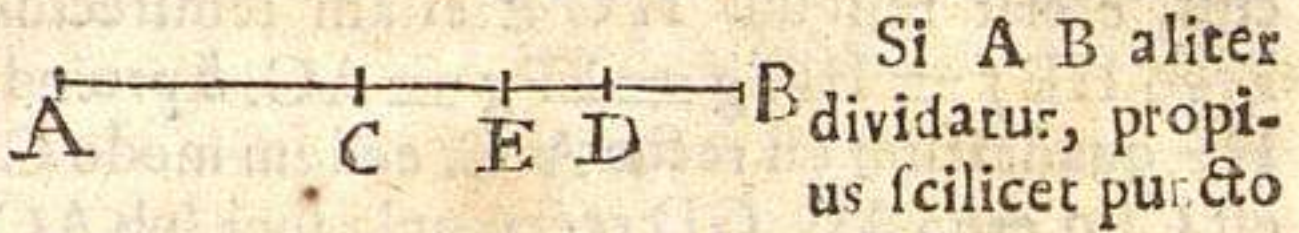
a 4. 2. Æquantur
 b 3. 2. enim ista
 c hyp.
 d 1. 2.

$$\left\{ \begin{array}{l} CBq. \\ a CDq + CDB + DBq + CDB \\ CDq + b CBD (c AC \times BD) + CDB \\ CDq + d ADB. \end{array} \right.$$

Hoc Theorema paulo aliter effertur, & facilius demonstratur, sic; Rectangulum ex summa & differentia duarum rectarum A, E, æquatur differentia ex ipsis.

* sch. 1. 2. Nam si A + E ducatur in A - E, *provenit Aq - AE + EA - Eq = Aq - Eq. Q. E. D.

Scholium.

Si A B aliter dividatur, propius scilicet puncto bisectionis, in E; dico AEB = ADB.

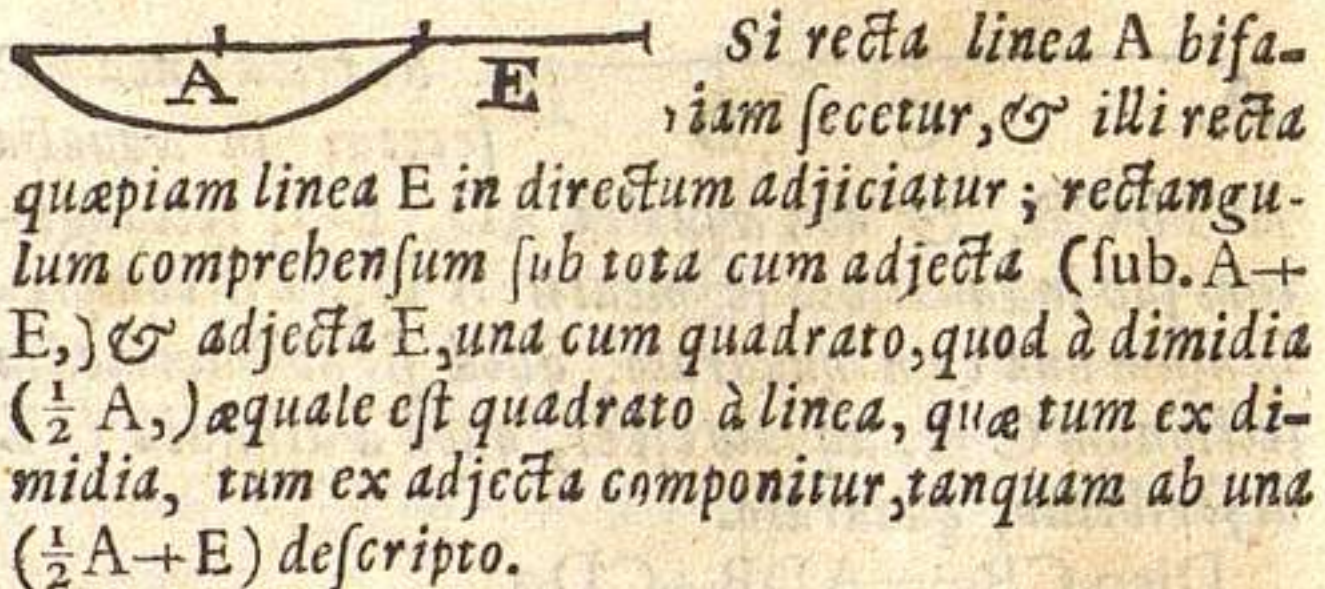
a 5. 2. &
 3. ax. Nam AEB = CBq - CEq. & ADB = CBq - CDq. ergo quum CDq < CEq, erit AEB > ADB. Q. E. D.

Coroll.

b 4. 2. Hinc ADq + DBq = AEq + EBq. Nam ADq + DBq + 2 ADB = ABq = AEq + EBq + 2 AEB. ergo quum 2 AEB = 2 ADB, erit ADq + DBq = AEq + EBq. Q. E. D.

c 3. 4x. Unde 2. ADq + DBq - AEq = EBq = 2 AEB - 2 ADB.

PROP. VI.

Si recta linea A bisectionem secetur, & illi recta quæpiam linea E in directum adjiciatur; rectangulum comprehensum sub tota cum adjuncta (sub. A + E,) & adjuncta E, una cum quadrato, quod à dimidia (1/2 A,) æquale est quadrato à linea, quæ tum ex dimidia, tum ex adjuncta componitur, tanquam ab una (1/2 A + E) descripto.

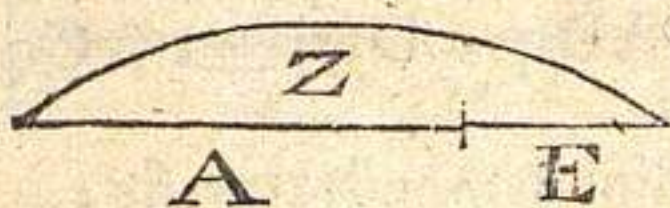
a 4. & 3. Dico 1/4 Aq (a Q. 1/2 A) + AE + Eq = Q. 1/2 A
 Cor. 4. 2. + E. a Nam Q. 1/2 A + E = 1/4 Aq + Eq + AE.

Coroll.

Coroll.

Hinc si tres rectæ $E, E + \frac{1}{2} A, E + A$ sint in proportione Arithmetica, rectangulum sub extremis $E, E + A$ contentum, una cum quadrato excessus $\frac{1}{2} A$, æquale erit quadrato mediæ $E + \frac{1}{2} A$.

PROP. VII.

Si recta linea Z secetur utcumque; Quod à tota Z , quodque ab uno segmentorum E , utraque simul quadrata, æqualia sunt illi, quod bis sub tota Z , & dicto segmento E comprehenditur, rectangulo, & illi, quod à reliquo segmento A fit, quadrato.

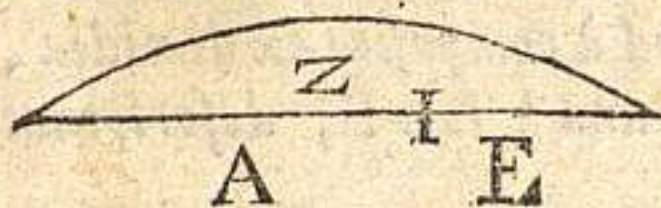
Dico $Zq + Eq = 2ZE + Aq$. Nam $Zq = Aq + 2AE + Eq$ a 24. 2.
 $+ Eq + 2AE. \& 2ZE = 2Eq + 2AE$. b 3. 2.

Coroll.

Hinc, quadratum differentie duarum quarumcunque linearum Z, E , æquale est quadratis utriusque minus duplo rectangulo sub ipsis.

c Nam $Zq + Eq - 2ZE = Aq = QZ - E$. c 7. 2. &
 3. 4x.

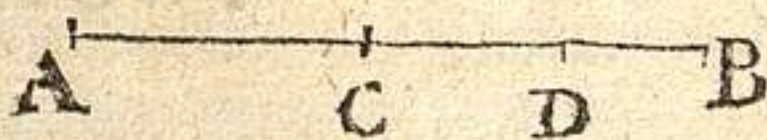
PROP. VIII.

Si recta linea Z secetur utcumque; rectangulum quater comprehensum sub tota Z & uno segmentorum E cum eo, quod à reliquo segmento A fit, quadrato, æquale est ei, quod à tota Z & dicto segmento E , tanquam ab una linea $Z + E$ describitur, quadrato.

Dico $4ZE + Aq = QZ + E$. Nam $2ZE = Zq + Eq - Aq$ a 7. 2. &
 $Zq + Eq - Aq$. ergo $4ZE + Aq = Zq + Eq + 2ZE$ 3. ax.
 $ZE = QZ + E$. Q.E.D. b 4. 2.

PROP. IX.

Si recta linea AB secetur in æqualia $AC,$

AC, CB, & non æqualia AD, DB. quadrata, quæ ab inæqualibus totius segmentis AD, DB fiunt, simul duplicia sunt, & ejus, quod à dimidia AC, & ejus, quod ab intermedia sectionum CD fit, quadrati.

Dico $ADq + DBq = 2 ACq + 2 CDq$. Nam
 a 4. 2. $ADq + DBq = ACq + CDq + 2 ACD + DBq$.
 b hyp. atqui $2 ACD (b = 2BCD) + DBq = CBq$
 c 7. 2. $(ACq) + CDq$. d ergo $ADq + DBq = 2 ACq$
 d 2. ax. $+ 2 CDq$. Q.E.D.

Aliter effertur & facilius demonstratur, sic;
 Aggregatum quadratorum ex summa, & differentia duarum rectarum A, E, æquatur duplo quadratorum ex ipsis

Nam $Q. A + E = Aq + Eq + 2 AE$. & $Q. A - E = Aq + Eq - 2 AE$. Hæc collecta faciunt $2 Aq + 2 Eq$. Q.E.D.

P R O P. X.

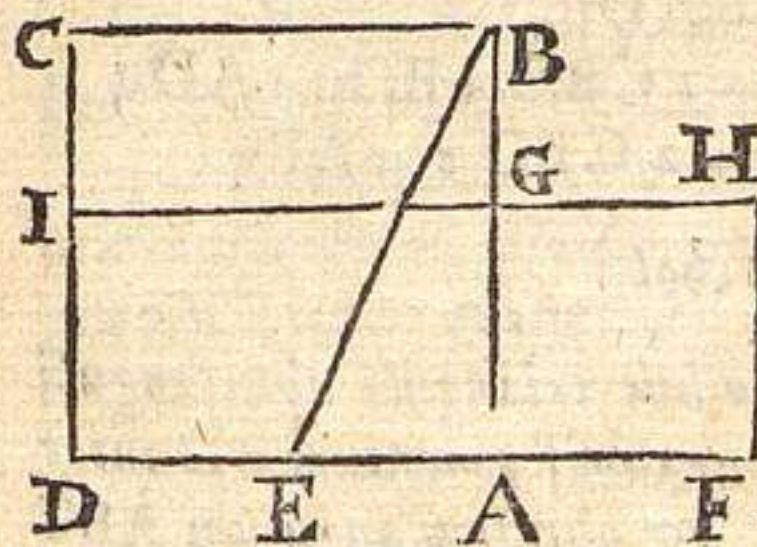

Si recta linea A secetur bisariam, adjiciatur autem ei in rectum quæpiam linea; Quod à tota A cum adjuncta E, & quod ab adjuncta E, utraque simul quadrata, duplicia sunt & ejus, quod à dimidia $\frac{1}{2} A$; & ejus, quod à composita ex dimidia, & adjuncta, tanquam ab una $\frac{1}{2} A + E$, descriptum est, quadrati.

Dico $Eq + Q. A + E$, hoc est $Aq + 2 Eq + 2 AE = 2 Q. \frac{1}{2} A + 2 Q. \frac{1}{2} A + E$. Nam $2 Q. \frac{1}{2} A = \frac{1}{2} Aq$ & $2 Q. \frac{1}{2} A + E = \frac{1}{2} Aq + 2 Eq + 2 AE$.

P R O P.

PROP. XI.

Datam rectam lineam AB secare in HG, ut comprehensum sub tota AB, & altero segmentorum BG rectangulum, æquale sit ei quod à reliquo segmento AG, fit, quadrato.

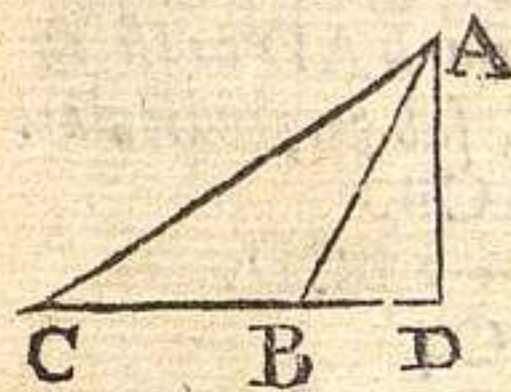
Super AB a describe quadratum AC. latus a 46. 1. AD b biseca in E. duc EB, ex EA producta cape b 10. 1. EF = EB ad AF a statue quadratum AH. Erit AH = AB x BG.

Nam protracta HG ad I; Rectang. DH + EAq c = Fq d = EBq e = BAq + EAq ergo DH c 6. 2. f = BAq d = quad. AC, subtrahere commune AI; d const. f remanet quad. AH = GC; d id est AGq = ABx e 47 1. BG. Q. E. F. t 3. ax.

Scholium.

Hæc Propositio numeris explicari nequit; *neque enim ullus numerus ita secari potest, ut productum ex toto in partem unam æquale sit quadrato partis reliquæ. *vid. 6. 13.

PROP. XII.

In amblygoniis triangulis ABC quadratum, quod fit à latere AC angulum obtusum ABC subtendente, majus est quadratis, quæ fiunt à lateribus AB, BC obtusum angulum

ABC comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso, & ab uno laterum BC, quæ sunt circa obtusum angulum ABC, in quod, cum protractum fuerit, cadit perpendicularis AD, & ab assumpta exterius linea BD sub perpendiculari AD prope angulum obtusum ABC.

Dico

Dico $ACq = CBq + ABq + 2 CB \times BD$.

Nam ista $\left\{ \begin{array}{l} ACq. \\ a CDq + ADq. \\ b CBq + 2 CBD + BDq + ADq \\ c CBq + 2 CBD + ABq. \end{array} \right.$
 æqualia sunt inter se

a 47. I.

b 4. 2.

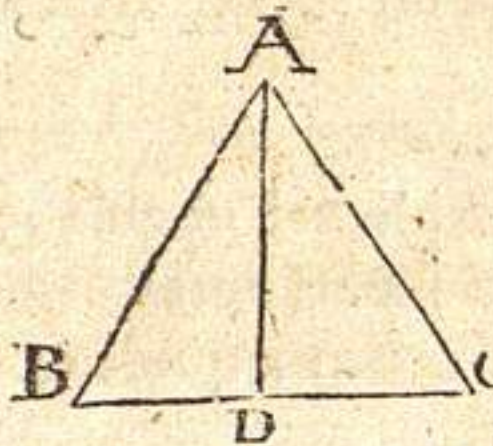
c 47. I.

Schol.

Hinc, cognitis lateribus trianguli obtusanguli ABC, facile invenientur tum segmentum BD inter perpendiculararem AD, & obtusum angulum ABC interceptum, tum ipsa perpendicularis AD.

Sic; Sit AC 10, AB 7, CB 5; unde ACq 100, ABq 49, CBq 25. Proinde ABq + CBq = 74. hunc deme ex 100, manet 26 pro 2 CBD. unde CD erit 13. hunc divide per CB 5, provenit $2\frac{3}{5}$ pro BD. quare AD invenitur per 47. I.

PROP. XIII.

In oxygoniis triangulis ABC quadratum à latere AB angulum acutum ACB subtendente, minus est quadratis, quæ fiunt à lateribus AC, CB acutum angulum ACB comprehendentibus, rectangulo bis comprehenso, & ab uno laterum BC, quæ sunt circa acutum angulum ACB, in quod perpendicularis AD cadit, & ab assumpta interiori linea DC sub perpendiculari AD, prope angulum acutum ACB.

Dico $ACq + BCq = ABq + 2 BCD$.

Nam æquantur ista $\left\{ \begin{array}{l} ACq + BCq. \\ a ADq + DCq + BCq. \\ b ADq + BDq + 2 BCD. \\ c ABq + 2 BCD. \end{array} \right.$

a 47. I.

b 7. 2.

c 47. I.

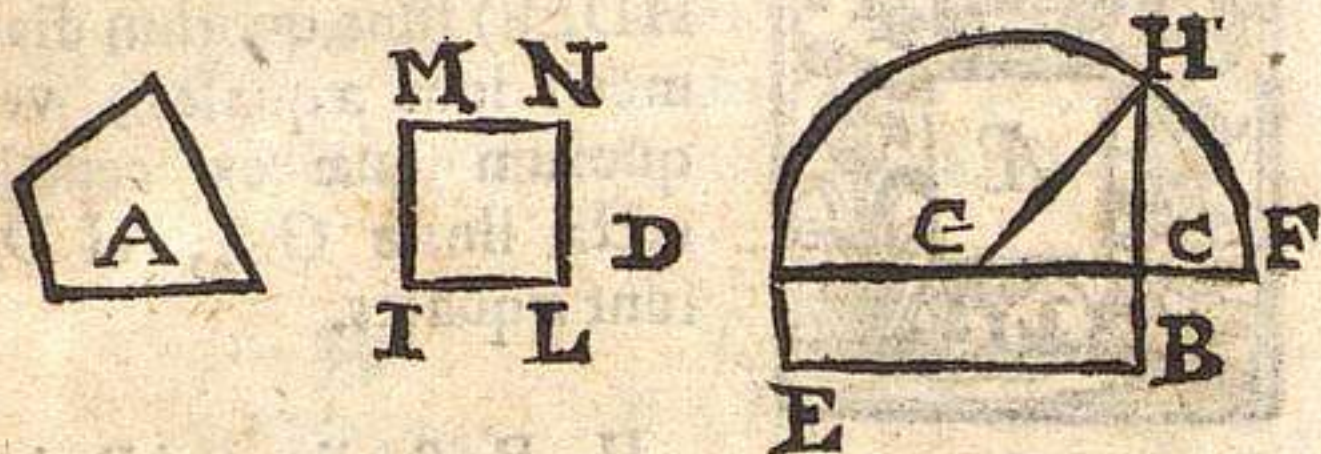
Coroll.

Hinc etiam cognitis lateribus trianguli ABC, invenire est tam segmentum DC inter perpendiculararem

rem AD, & acutum angulum A B C interceptum, quam ipsam perpendicularem AD.

Sit AB 13. AC 15. BC 14. Detrahe ABq (169) ex ACq + BCq hoc est ex 225 + 196 = 421; remanet 252 pro 2 BCD; unde BCD erit 126. hunc divide per BC 14, provenit 9 pro DC, unde AD = $\sqrt{225 - 81} = 12$.

PROP. XIV.

Dato rectilineo A æquale quadratum ML invenire.

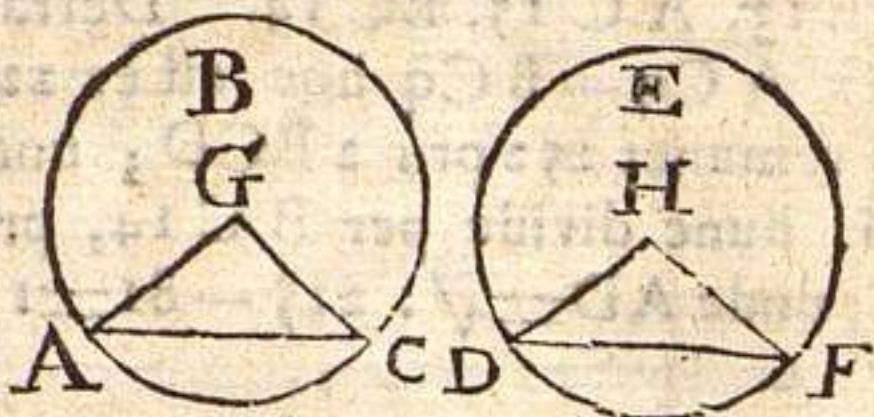
a Fac rectangulum DB = A, cujus majus latus DC produc ad F, ita ut CF = CB. b Bi- b 10. 2. secunda DF in G, quo centro ad intervallum GF describe circulum FHD, producat CB, donec occurrat circumferentiæ in H. Erit CHq =

*ML = A.

Ducatur enim GH. Estque Ac = DBc = c Constr. DCF d = GFq - GCqe = HCqe = ML d 5. 2. Q. E. F.

*46. 1.
3. ax.
e 47 1. Q
3. ax.

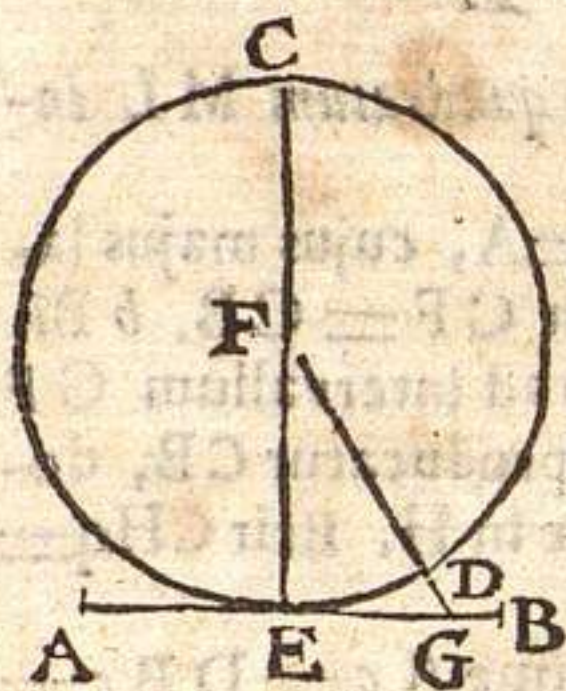

I.

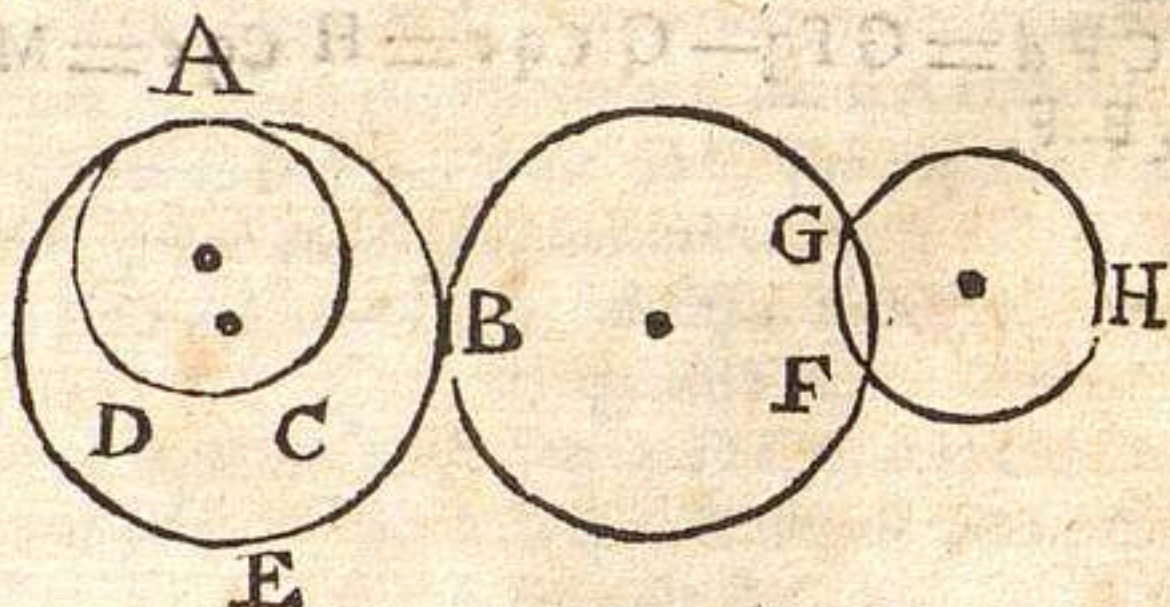

Quales circuli (GABC, HDEF) sunt, quorum diametri sunt æquales, vel quorum quæ ex centris rectæ lineæ GA, HD, sunt æquales.

II. Recta linea AB circulum FED tangere dicitur, quæ cum circulum tangat, si producat circulum non secat.

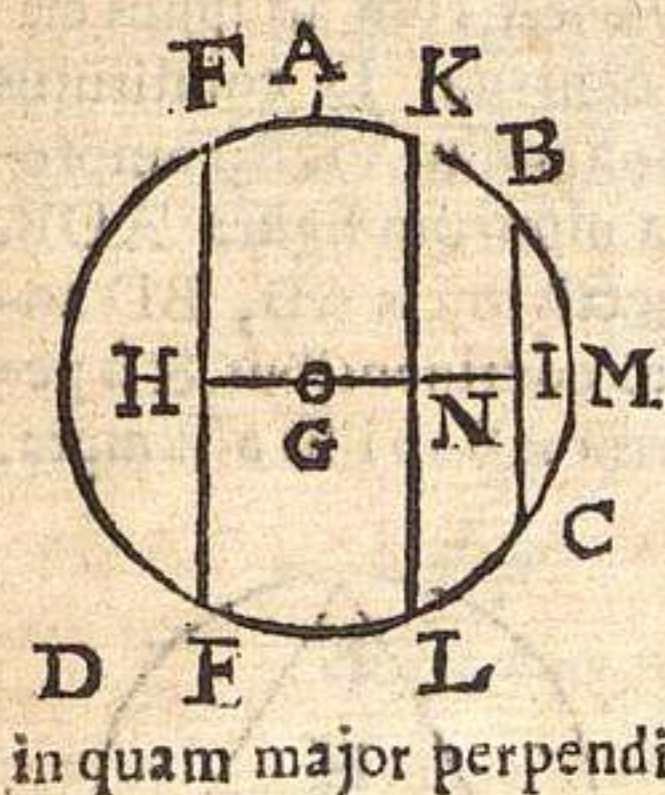
Recta FG secat circulum FED.

III. Circuli DAC, ABE (item FBG, ABE) se mutuo tangere dicuntur, qui se mutuo tangentes sese mutuo non secant.

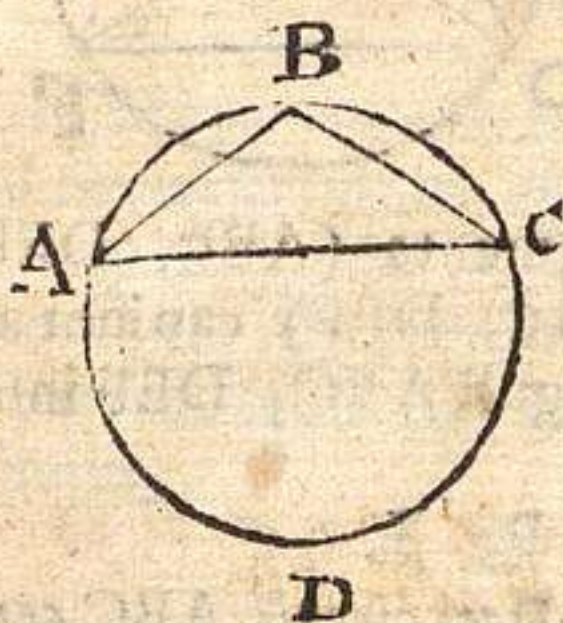
Circulus BFG secat circulum FGH.

IV. In

IV. In circulo $GABD$ æqualiter distare à centro dicuntur rectæ lineæ FE KL , cum perpendiculares GH , GN , quæ à centro G in ipsas ducuntur, sunt æquales. Longius autem abesse illa BC dicitur,

in quam major perpendicularis GI cadit.

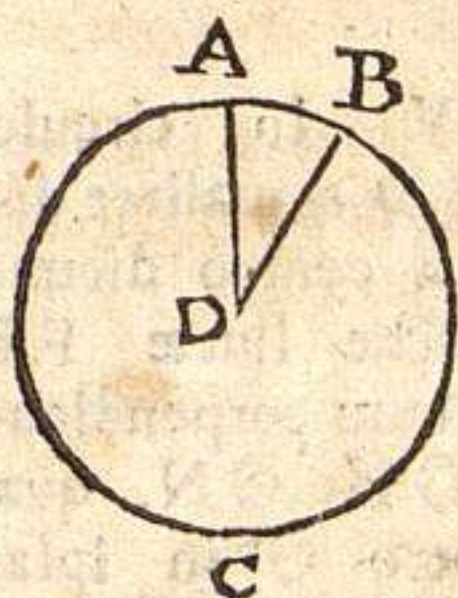

V. Segmentum circuli (ABC) est figura, quæ sub recta linea AC , & circuli peripheria ABC comprehenditur.

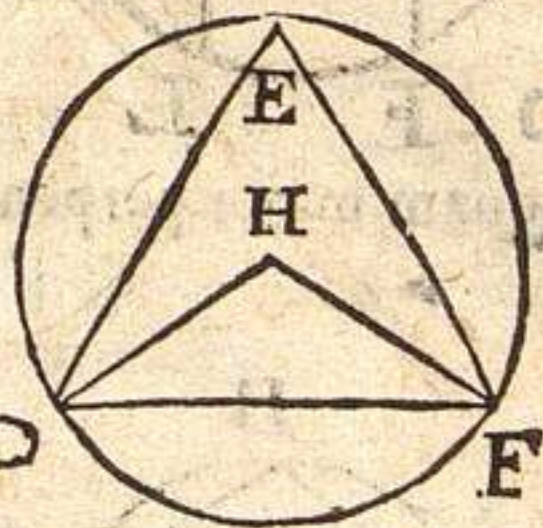
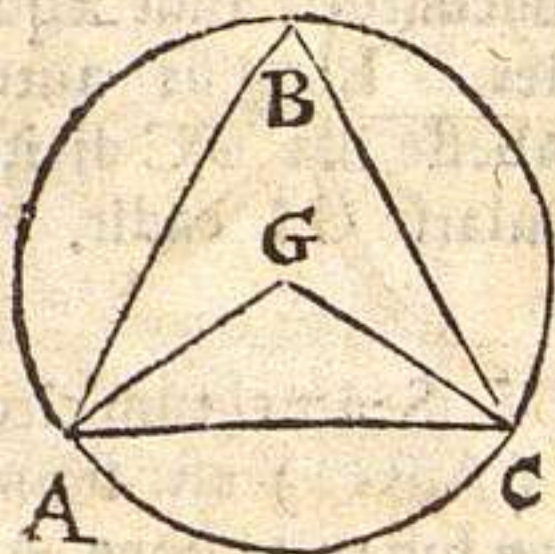
VI. Segmenti autem angulus (CAB) est, qui sub recta linea CA , & circuli peripheria AB comprehenditur.

VII. In segmento autem (ABC) angulus (ABC) est, cum in segmenti peripheria sumptum fuerit quodpiam punctum B , & ab illo in terminos rectæ ejus lineæ AC , quæ segmenti basis est, adjunctæ fuerint rectæ lineæ AB , CB , is inquam angulus ABC ab adjunctis illis lineis AB , CB comprehensus.

VIII. Cum vero comprehendentes angulum ABC , rectæ lineæ AB , BC aliquam assument peripheriam ADC , illi angulus ABC insistere dicitur.

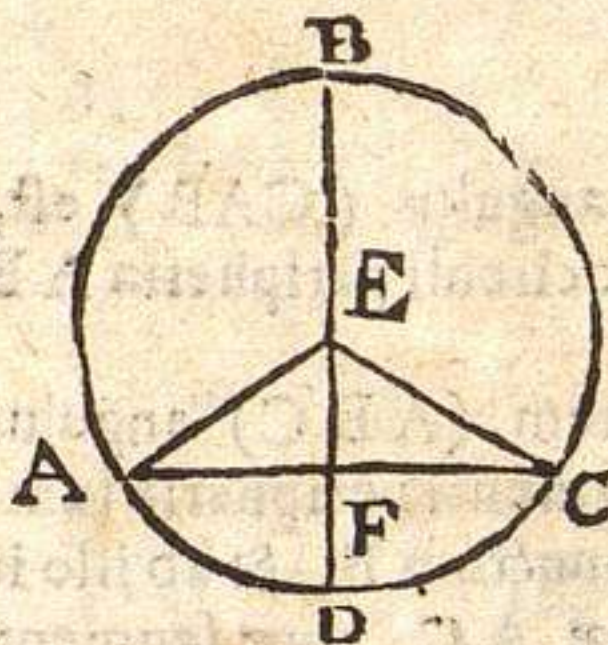

XI. Sector autem circuli (ADB) est, cum ad ipsius circuli centrum D constitutus fuerit angulus ADB; comprehensa nimirum figura ADB. & à rectis lineis AD, BD angulum continentibus, & à peripheria AB ab illis assumpta.

X. Similia circuli segmenta (ABC, DEF) sunt, quæ angulos (ABC, DEF) capiunt æquales; aut in quibus anguli ABC, DEF inter se sunt æquales.

PROP. I.

Dati circuli ABC centrum F reperire.

Duc in circulo rectam AC utcunque, quam biseca in E. per E duc perpendicularem DB. hanc biseca in F. erit F centrũ.

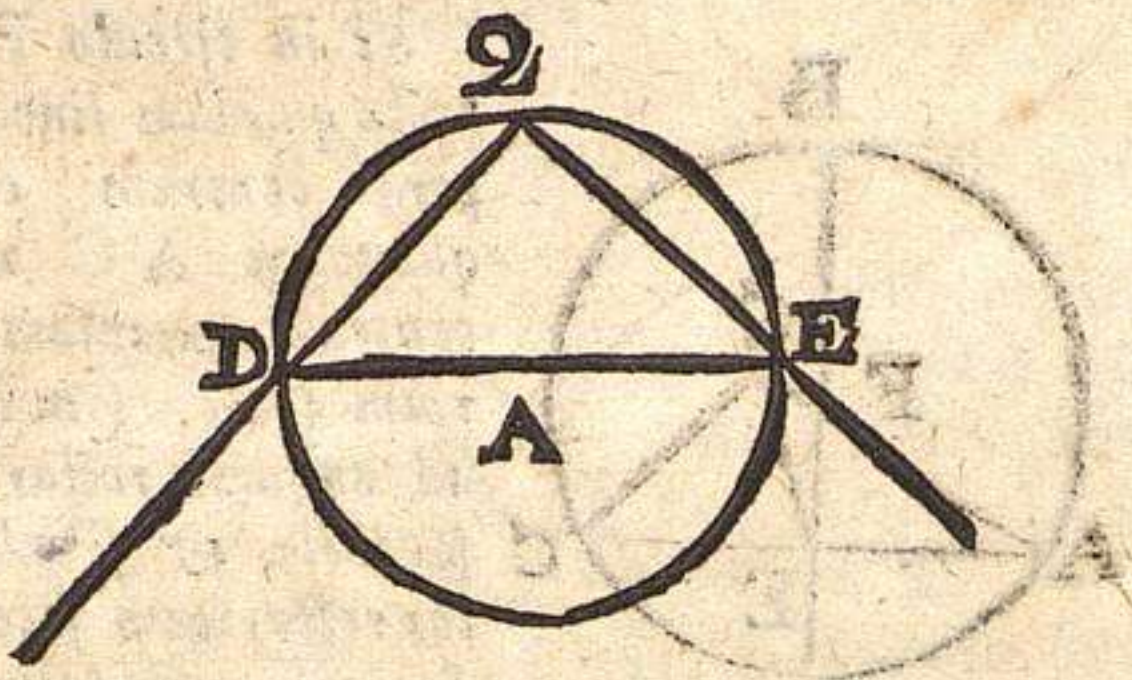
Si negas, centrum esto G, extra rectam DB (nam in ea esse non potest, cum ubique extra F dividatur inæqualiter) ducanturque GA, GC, GE. Vis G centrum esse; a ergo GA = GC; & per constr. AE = EC, latus vero GE commune est; b ergo anguli GEA, GEC pares, & c proinde recti sunt. d ergo ang. GEC = FEC rect. e Q.E.A.

a 15. def. 1. $GA = GC$; & per constr. $AE = EC$, latus vero GE commune est; b ergo anguli GEA, GEC pares, c 10. def 1. & c proinde recti sunt. d ergo ang. GEC = FEC rect. e Q.E.A.

Coroll.

Coroll.

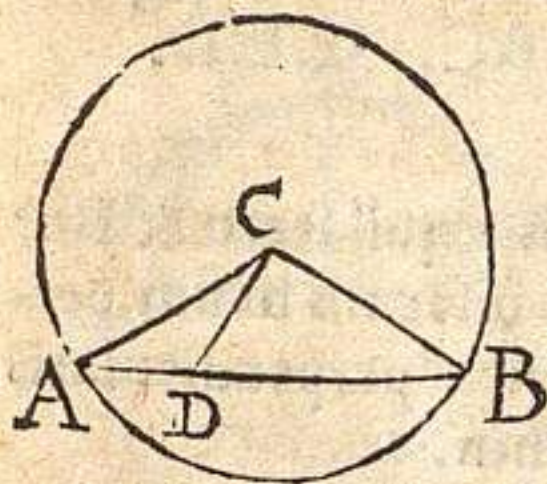
Hinc, si in circulo recta aliqua linea BD aliquam rectam lineam AC bifariam & ad angulos rectos secet, in secante BD erit centrum.

Facillime per normam invenitur centrum vertice *And. Tarq.*
 Q ad circumferentiam applicato. Si enim recta DE jungens puncta D, & E, in quibus normæ latera QD, QE peripheriam secant, bisecetur in A, erit A centrum. Demonstratio pendet ex 31. hujus.

PROP. II.

Si in circuli CAB periphēria duo quælibet puncta, A, B accepta fuerint, recta linea AB, quæ ad ipsa puncta adjungitur, intra circulum cadet.

Accipe in recta AB quodvis punctum D, & ex centro C duc CA, CD, CB. & quoniam CA = CB, erit ang. A = a 15. def. 1. B. Sed ang. CDB = A; ergo ang. CDB = b 5. 1. B. d ergo CB = CD. atqui CB tantum pertinet ex centro ad circumferentiam; ergo CD eod. 19. 1. usque non pertingit. ergo punctum D est intra circulum. Idemque ostendetur de quovis alio puncto rectæ AB. Tota igitur AB cadit intra circulum. Q.E.D.

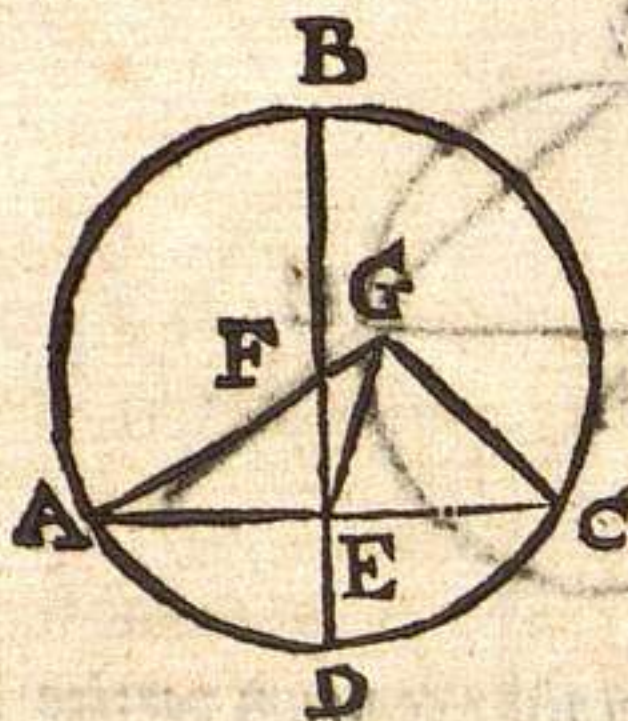
D 3

Coroll.

Coroll.

Hinc, recta circulum tangens, ita ut eum non fecer, in unico puncto tangit.

PROP. III.

Si in circulo EABC recta quaedam linea BD per centrum extensa quandam AC non per centrum extensam bifariam secet, (in F) & ad angulos rectos ipsam secabit; & si ad angulos rectos eam secet, bifariam quoque eam secabit.

Ex centro E ducantur EA, EC.

a hyp.

b 15 def. 1. I. Hyp. Quoniam AF a = FC, & EA b = EC, c erunt anguli EFA, EFC pares, & d consequenter recti. Q. E. D.

d 10. def. 1.

e hyp. &

12. ax.

f 5. 1.

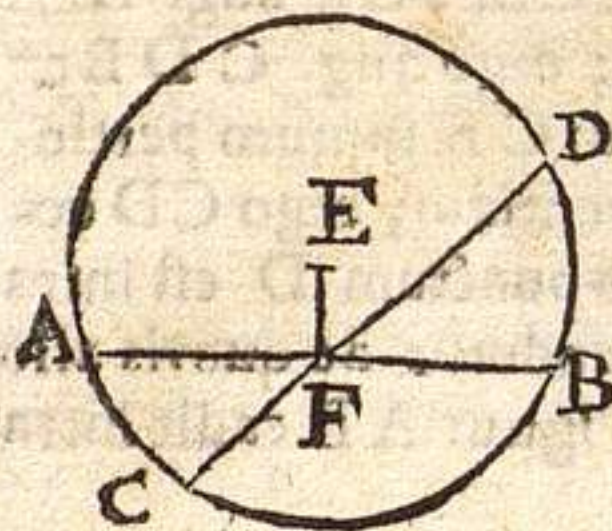
g 26. 1.

2. Hyp. Quoniam ang. EFA e = EFC, & ang. EAF f = ECF, latusque EF commune, g erit AF = FC. Bisecta est igitur AC. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in triangulo quovis æquilatero & Isocele linea ab angulo verticis bisecans basim, perpendicularis est basi. & contra perpendicularis ab angulo verticis bisecat basim.

PROP. IV.

Si in circulo ACD dua rectæ lineæ AB, CD sese mutuo secant non per centrum E extensæ, sese mutuo bifariam non secabunt.

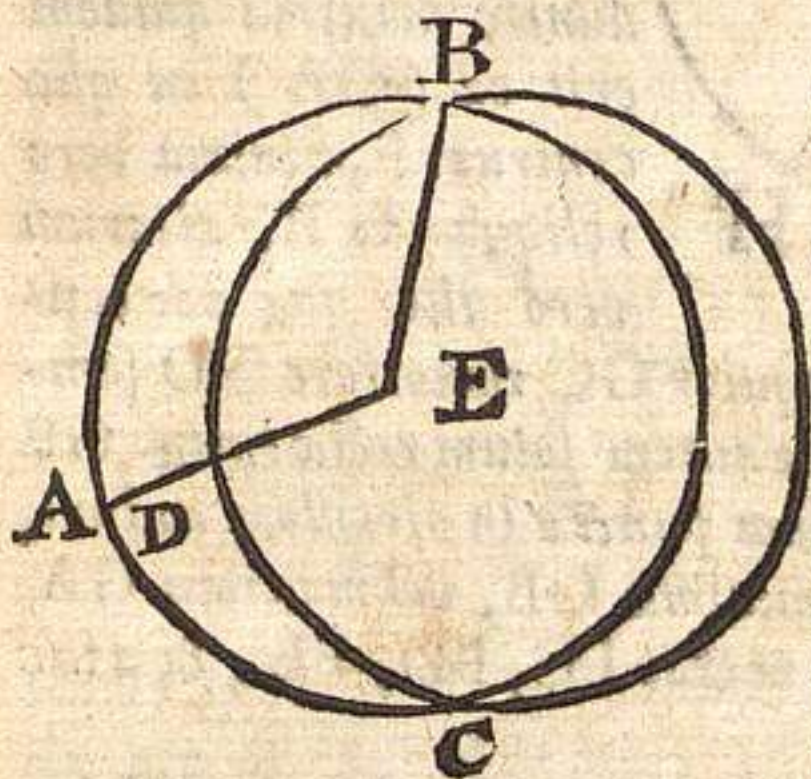
Nam si una per centrum transeat, patet hanc

non

non bifecari ab altera, quæ ex hyp. per centrum non transit.

Si neutra per centrum transit, ex E centro duc EF. Si jam ambæ AB, CD forent bifectæ in F, anguli EFB, EFD a ambo essent recti, & a 3. 3. proinde æquales. b Q.E.A. b 9. ax.

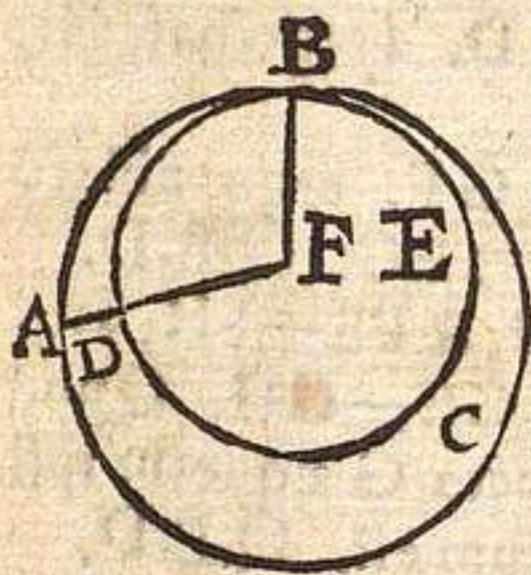
PROP. V.

Si duo circuli BAC, BDC sese mutuo secant, non erit illorum idem centrum E.

Alias enim ductis ex communi centro E rectis EB, ED, EA, essent ED a = EB a = EA. a 15. def. 1. b Q.E.A. b 9. ax.

PROP. VI.

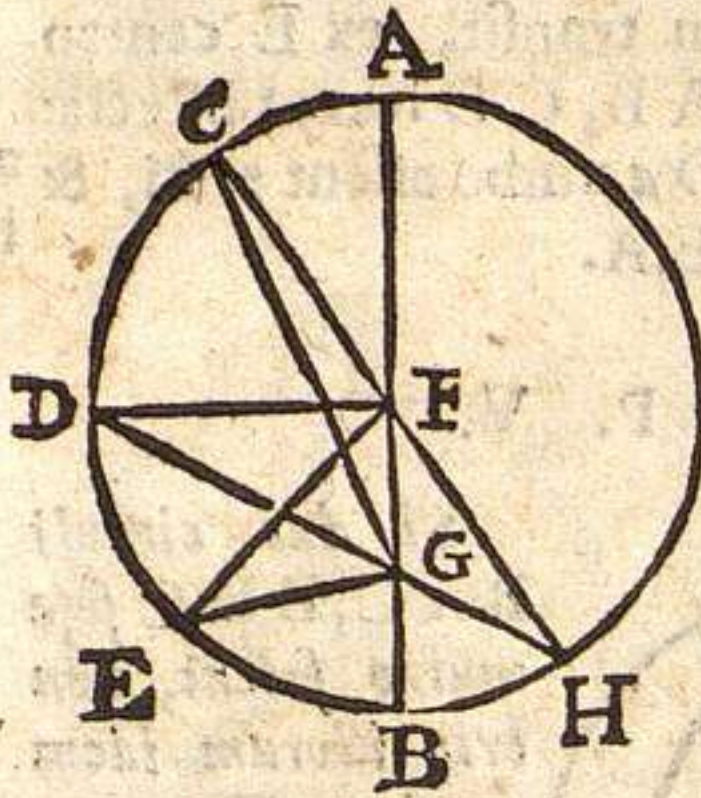
Si duo circuli BAC, BDE, sese mutuo interiorum tangant (in B) eorum non erit idem centrum F.

Alias ductis ex centro F rectis FB, FD, FA, essent FD a = FB a = FA. a 15. def. 1. b Q.F.N. b 9. ax.

D 4

PROP.

PROP. VII.

Si in AB diametro
circuli quodpiam suma-
tur punctum G, quod
circuli centrum non sit,
ab eoque puncto in cir-
culum quaedam rectæ li-
neæ GC, GD, GE ca-
dunt; maxima quidem
erit ea (GA) in qua
centrum F, minima vero
reliqua GB, aliarum
vero illi, quæ per cen-

trum ducitur, propinquior GC remotiore GD sem-
per major est. Duæ autem solum rectæ lineæ GE
GH æquales ab eodem puncto in circulum cadunt,
ad utrasque partes minimæ GB, vel maximæ GA.

a 23. 1.

Ex centro F duc rectas FC, FD, FE; & a fac
ang. BFH = BFE.

a 20. 1.

1. GF + FC (hoc est GA) a = GC.
Q.E.D.

b 15. def. 1.

2. Latus FG commune est, & FC b = FD,
atque ang. GFC c = GFD. d ergo bas. GC
= GD. Q.E.D.

c 9. ax.

d 24. 1.

e 20. 1.

f 5. ax.

3. FB (FE) e = GE + GF. ergo ablatio
communi FG remanet BG = EG. Q.E.D.

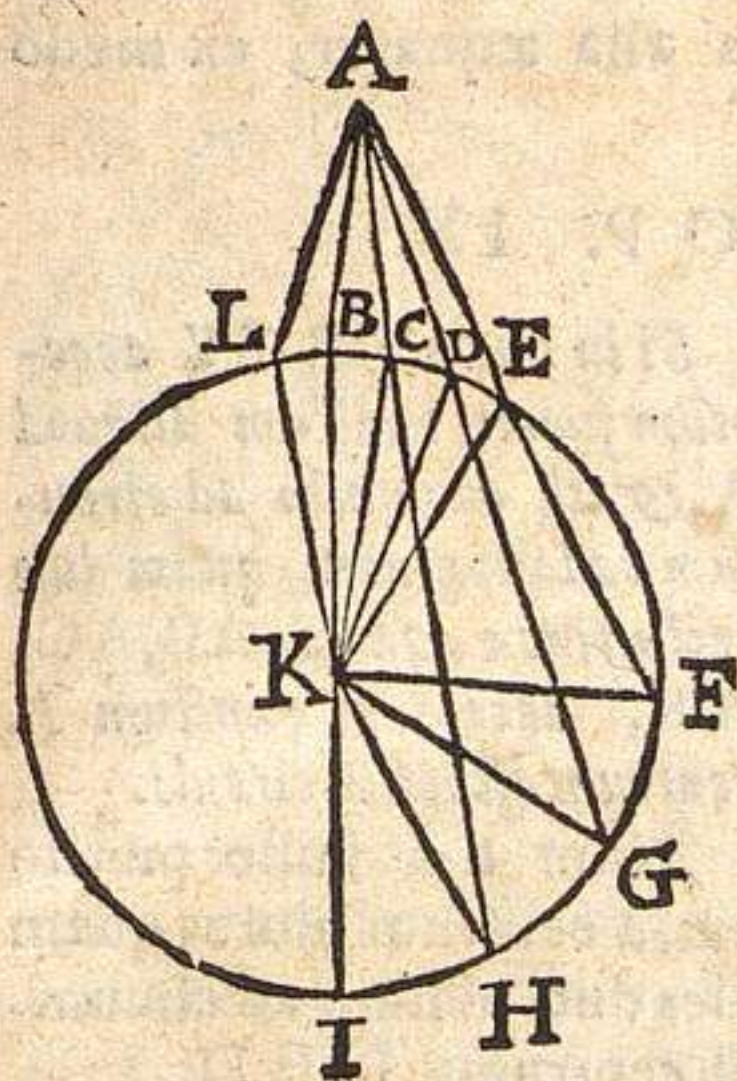
g const.

h 4. 1.

4. Latus FG commune est, & FE = FH; atq;
ang. BFH g = BFE. h ergo GE = GH. Quod
vero nulla alia GD ex puncto G æquetur ipsi
GE, vel GH, jamjam ostensum est. Q.E.D.

PROP.

PROP. VIII.

Si extra circulum
sumatur punctum
quodpiam A, ab eoq;
puncto ad circulum
deducantur quaedam
lineæ AI, AH, AG,
AF, quarum una qui-
dem AI per centrum
K protendatur, reli-
quæ vero ut libet;
in cavam peripheri-
am cadentium recta-
rum linearum maxi-
ma quidem est illa
AI, quæ per centrum
ducetur, aliarum au-

tem ei quæ per centrum transit propinquior AH re-
motiore AG semper major est. In convexam vero
peripheriam cadentium rectarum linearum minima
quidem est illa AB, quæ inter punctum A, & dia-
metrum BI interponitur; aliarum autem ea, quæ est
minimæ propinquior AC remotiore AD semper mi-
nor est. Duæ autem tantum rectæ lineæ AC, AE
æquales ab eo puncto in ipsum circulum cadunt, ad
utrasque partes minimæ AB, vel maximæ AI.

Ex centro K duc rectas KH, KG, KF; KC,
KD, KE. & fac ang. AKL = AKC.

1. AI (AK + KH) a = AH. Q. E. D. a 20. 1.

2. Latus AK commune est; & KH = KG;
atque ang. AKH = AKG. b ergo bas. AH = b 24. 1.
AG. Q. E. D.

3. KA c = KC + CA. aufer hinc inde æquales c 20. 1.
KC, KB, d erit AB = AC. d 5. ax.

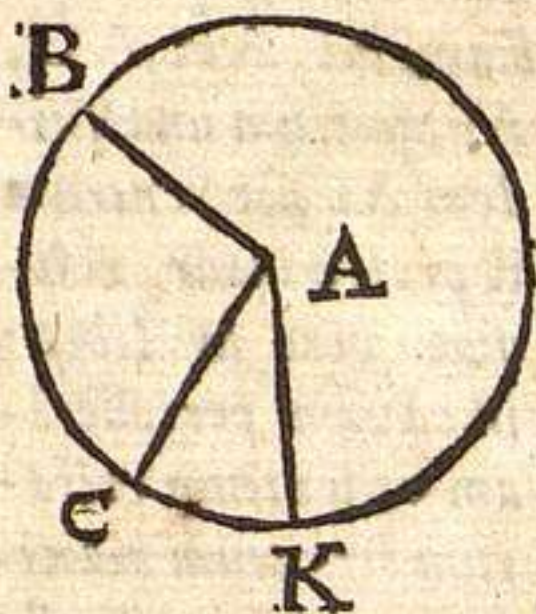
4. AC + CK e = AD + DK. aufer hinc e 21. 1.
inde æquales CK, DK, f erit AC = AD. f 5. ax.
Q. E. D.

Latus

g constr.
b 4. 1.

5. Latus KA est commune & $KL = KC$; atque ang. $AKL = AKC$, b ergo $LA = CA$. hisce vero nulla alia æquatur, ex modò ostensis. ergo, &c.

PROP. IX.

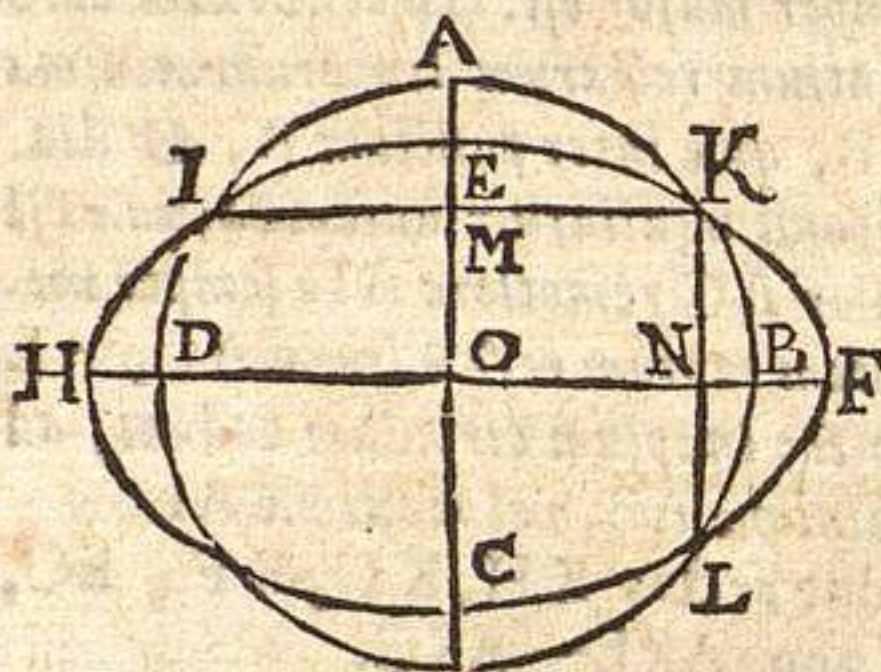

a 7. 3.

Si in circulo BCK acceptum fuerit punctum aliquod A, & ab eo puncto ad circumferentiam cadant plures, quam duæ rectæ lineæ æquales AB, AC, AK, acceptum punctum A centrum est ipsius circuli.

Nam a nullo puncto extra centrum plures quam duæ rectæ lineæ æquales duci possunt ad circumferentiam. Ergo A est centrum. Q.E.D.

PROP. X.

Circulus IAKBL circumferentiam IEKFL in pluribus quam duobus punctis non secat.

Secet, si fieri potest, in tribus punctis I,

K, L. Junctæ IK, KL bisecentur in M & N.

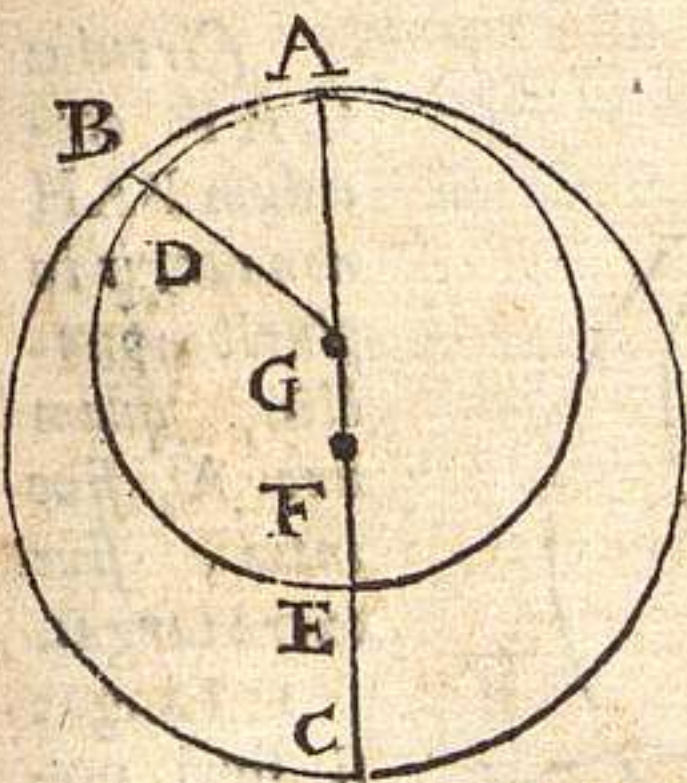
a Cor. 1. 3. a Ambo circuli centrum habent in singulis perpendicularibus MC, NH, & proinde in earum intersectione O. ergo secantes circuli idem centrum habent. b Q.E.D.

b 5. 3.

PROP.

PROP. XI.

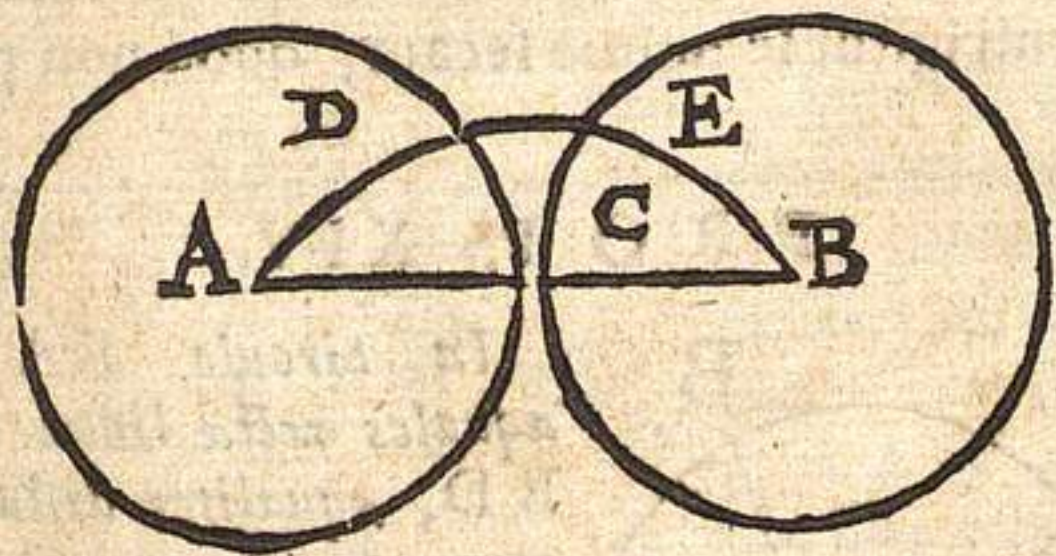
Si duo circuli
GADE, FABC
se se intus contingant,
atque accepta fuerint
eorum centra G, F;
ad eorum centra ad-
iuncta recta linea FG,
& producta, in A con-
tactum circuloꝝ ca-
det.

Si fieri potest, recta FG protracta secet cir-
culos extra contactum A, sic ut non FGA, sed
FGDB sit recta linea. Ducatur GA. Et quia
GD a = GA, & GB b = GA, (cum recta FGB
transeat per F centrum maioris circuli) erit GB
= GD. c Q.E.A.

a 15 def 1.
b 7. 3.
c 9. ax.

PROP. XII.

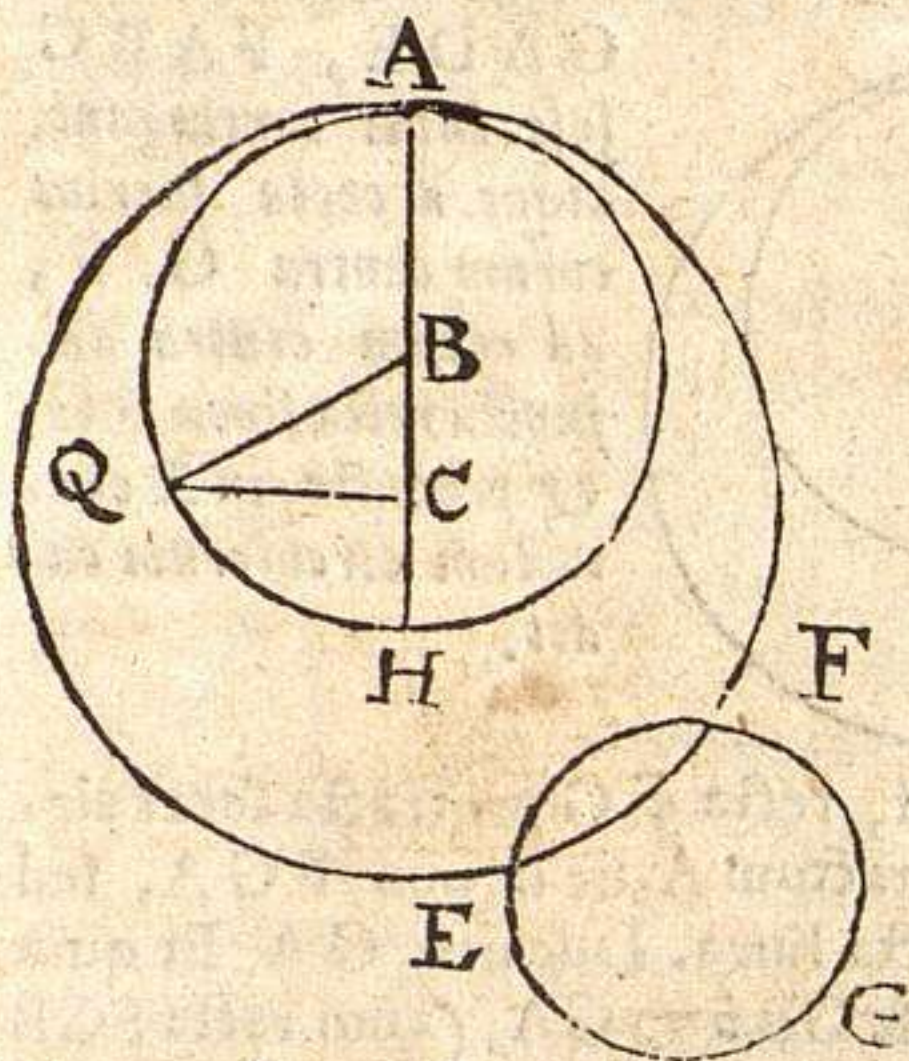
Si duo circuli ACD, BCE se se exterius contin-
gant, linea recta AB quæ ad eorum centra A, B ad-
iungitur, per contactum C transibit.

Si fieri potest, sit recta ADEB secans circulos
extra contactum C in punctis D, E. Duc AC,
CB. erit AD + EB (AC + CB) = AD +
EB. b Q.E.A.

a 20. 1.
b 9. ax.

PROP.

PROP. XIII.

Circulus CAF circulum BAH non tangit in pluribus punctis, quam uno A, sive intus, sive extra tangat.

1. Tangat si fieri potest, intus in punctis A, H. a ergo recta CB cen-

a 11. 3.

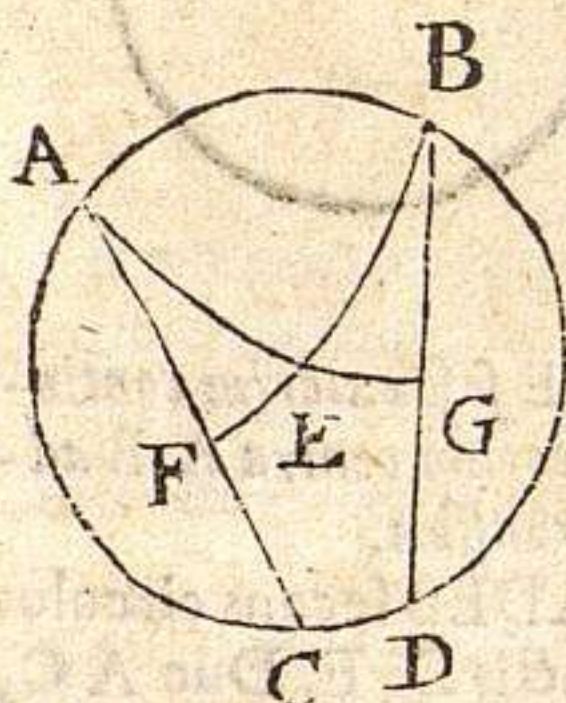
tra connectens, si producatetur cadet tam in A, quam in H. Quoniam igitur CH = CA, & BH = CA. d Q.E.A.

c 15. def. 1. \square CH. erit BA (c BH) \square CA. d Q.E.A.
 2. Sin dicatur exterius contingere in punctis E & F, e ducta recta EF in utroque circulo erit. Circuli igitur se mutuo secant, quod non ponitur.

d 9 ax.

e 2. 3.

PROP. XIV.

In circulo EABC aequales rectae lineae AC, BD, aequaliter distant a centro E. & quae AC, BD aequaliter distant a centro, aequales sunt inter se.

Ex centro E duc perpendiculares EF, EG: a quae bisecabunt AC, DB. connecte EA, EB.

a 3. 3.

b 7. ax.

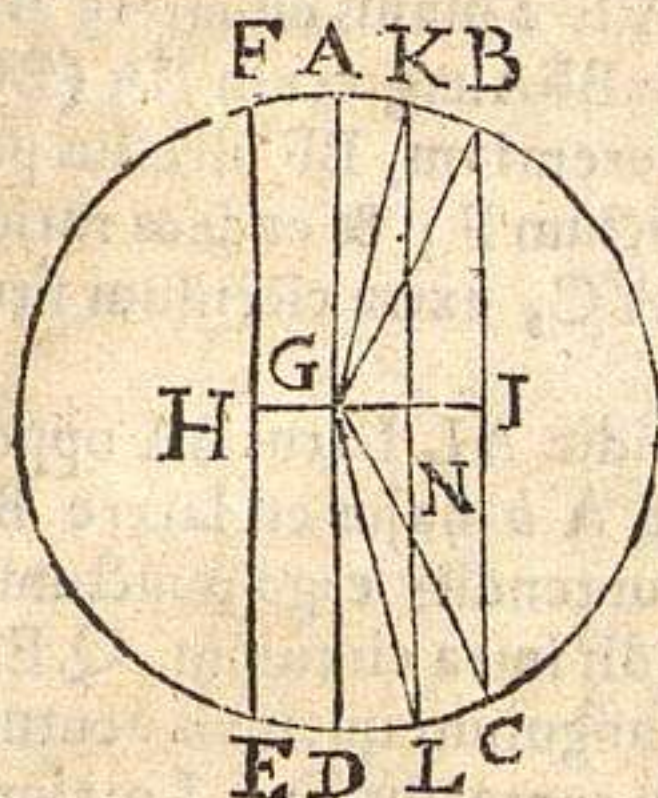
1. Hyp. AC = BD. ergo AF = BG. sed & EA = EB. ergo FE = EG. \square AFE = BEG

EBq — BGq c — EGq. d ergo FE — EG. Q. E. D. c 47. 1. \odot
 2. Hyp. EF — EG. ergo AFq c — EAq — EFq — 3. ax.
 EBq — EGq c — GBq. ergo AF d — GB. d Schol.
 e proinde AC — BD. Q. E. D. 48. 1.

PROP. XV.

e 6. ax.

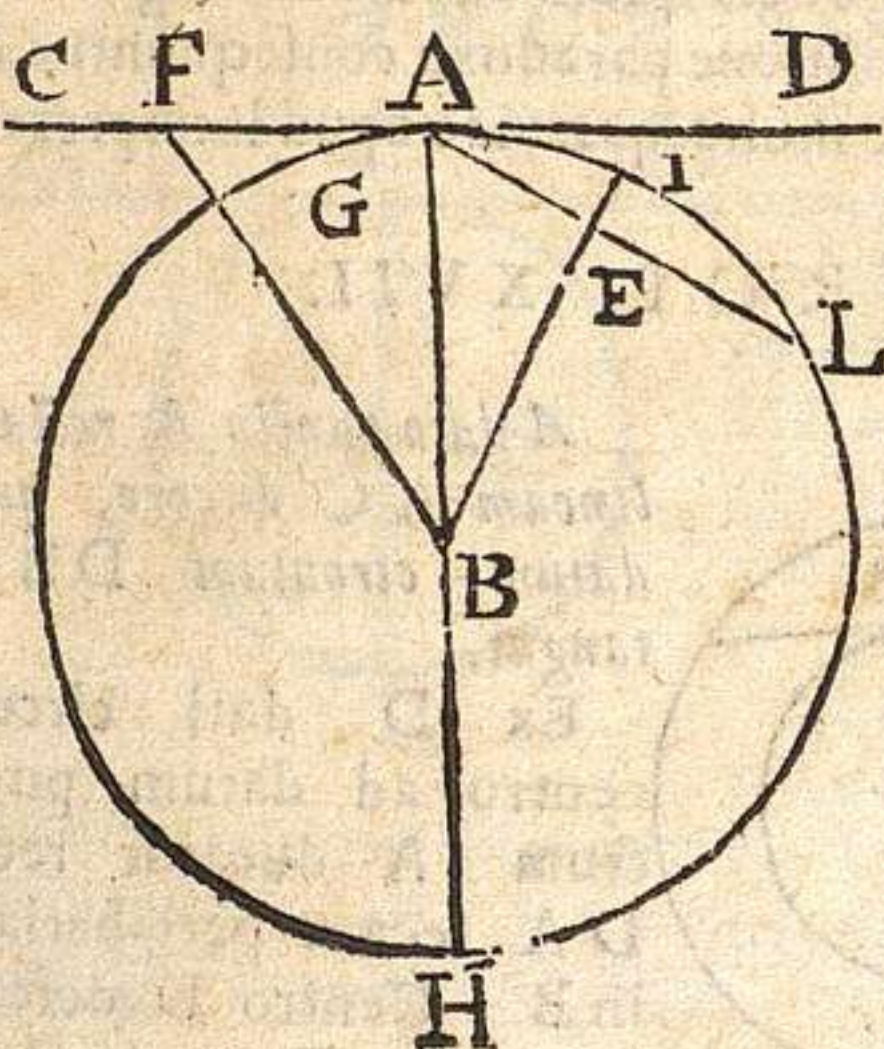
In circulo GABC
 maxima quidem linea
 est diameter AD; ali-
 arum autem centra G
 propinquior FE remo-
 tiore BC semper ma-
 jor est.

1. Duc GB, GC.
 Diameter AD (a 215. def. 1.
 GB + GC) b — BC. b 20. 1.
 Q. E. D.

2. Sit distantia
 GI — GH. accipe GN = GH. per N duc KL
 perpend. GI. junge GK, GL. & quia GK = GB,
 & GL = GC; estque ang. KGL — BGC, c erit c 24. 1.
 KL (FE) — BC. Q. E. D.

PROP. XVI.

Quæ CD
 ab extremi-
 tate diame-
 tri HA cujus-
 que circuli
 BALH ad
 angulos rectos
 ducitur, ex-
 tra ipsum cir-
 culum cadet,
 & in locum
 inter ipsam
 rectam line-
 am, & peri-
 pheriam com-
 prehen.

AE ; & ex B duc perpendiculararem ad AD, quæ occurrat circulo A E in E. duc E D occurrentem circulo BC in C. ex A ad C ducta recta tanget circulum D B C.

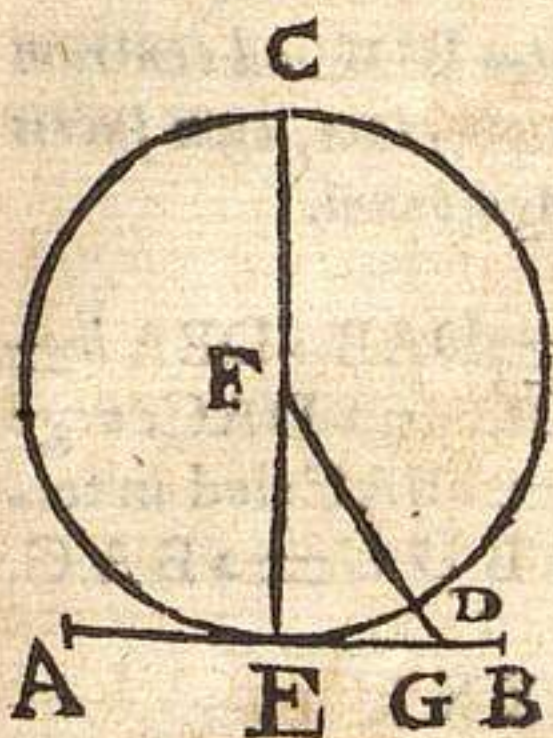
Nam DB $\hat{=}$ DC, & DE $\hat{=}$ DA, & ang. D communis est : b ergo ang. ACD $\hat{=}$ EBD, rect. c ergo AC tangit circulum C. Q. E. F.

a 15. def. 1.

b 4. 1.

c Cor. 16. 3.

PROP. XVIII.

Si circulum FEDC tangat recta quæpiam linea AB, à centro autem ad contactum E adjungatur recta quædam linea FE ; quæ adjuncta fuerit FE ad ipsam contingentem AB, perpendicularis erit.

Si negas, sit ex F centro alia quædam FG perpendicularis ad contin-

gentem, a fecabi ea circulum in D. Quum igitur ang. FGE rectus dicatur b erit ang. FEG acutus. c ergo FE (FD) \perp FG. d Q. E. A.

a 2. def. 3.

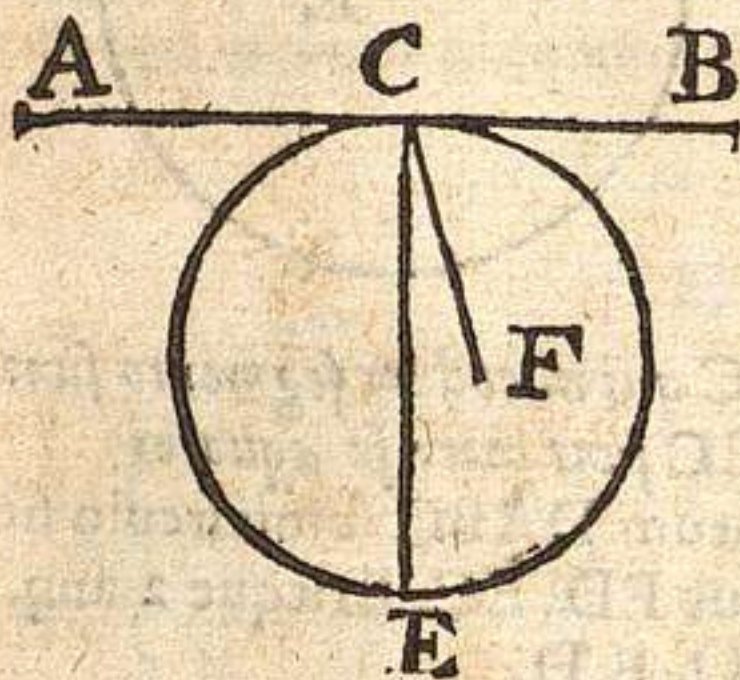
b 16. 3.

b Cor. 17. 1.

c 19. 1.

d 9. ax.

PROP. XIX.

Si circulum tetigerit recta quæpiam linea AB, à contactu autem C recta linea CE ad angulos rectos ipsi tangenti exciteur, in excitata CE erit centrum circuli.

Si negas, sit centrum extra CE in F,

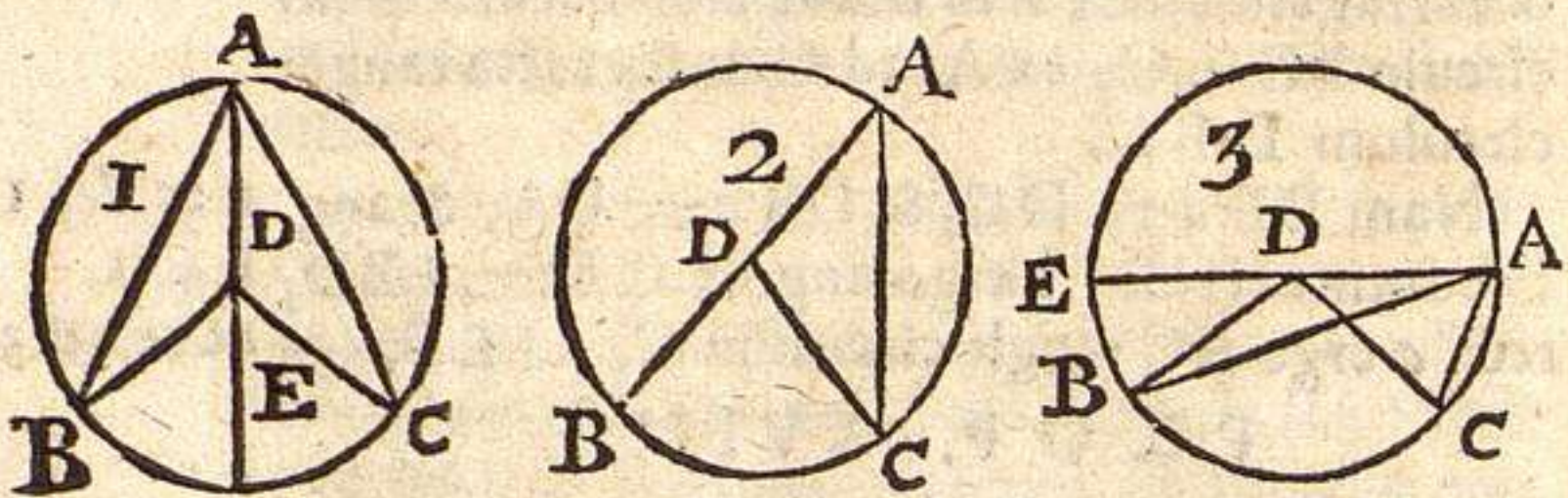
& ab F ad contactum ducatur FC. Igitur ang. FCB * rectus est ; & a proinde par angulo ECB recto per hypoth. b Q. E. A.

* 18. 3.

a 11. ax.

b 9. ax.

PROP.

In circulo $DABC$, angulus BDC ad centrum duplex est anguli BAC ad peripheriam, cum fuerit eadem peripheria BC basis angulorum.

Duc diametrum ADE .

a 32. 1.

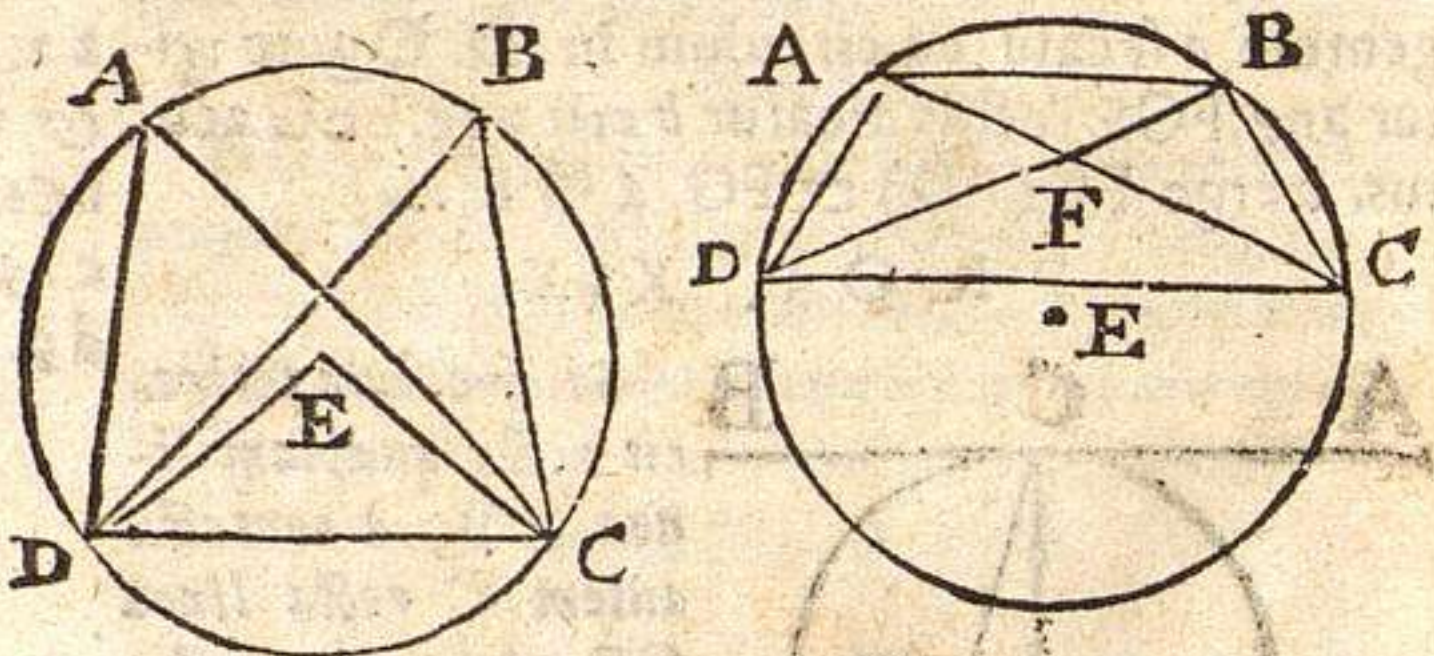
b 5. 1.

c 2. ax.

d 20. ax.

Externus angulus BDE $a = DAB + DBA$ $b = 2 DAB$. Similiter ang. $EDC = 2 DAC$. ergo in primo casu c totus $BDC = 2 BAC$; sed in tertio casu d reliquus angulus $BDC = 2 BAC$. Q. E. D.

PROP. XXI.

In circulo $EDAC$ qui in eodem segmento sunt anguli, DAC & DBC sunt inter se æquales.

1. Cas. si segmentum $DABC$ semicirculo sit majus, ex centro E , duc ED , EC . Eritque 2 ang.

a 20. 3.

$A a = E a = 2 B$. Q. E. D.

2. Cas. Sin segmentum semicirculo majus non fuerit, summa angulorum trianguli ADF æquatur summæ angulorum in triangulo BCF . De-

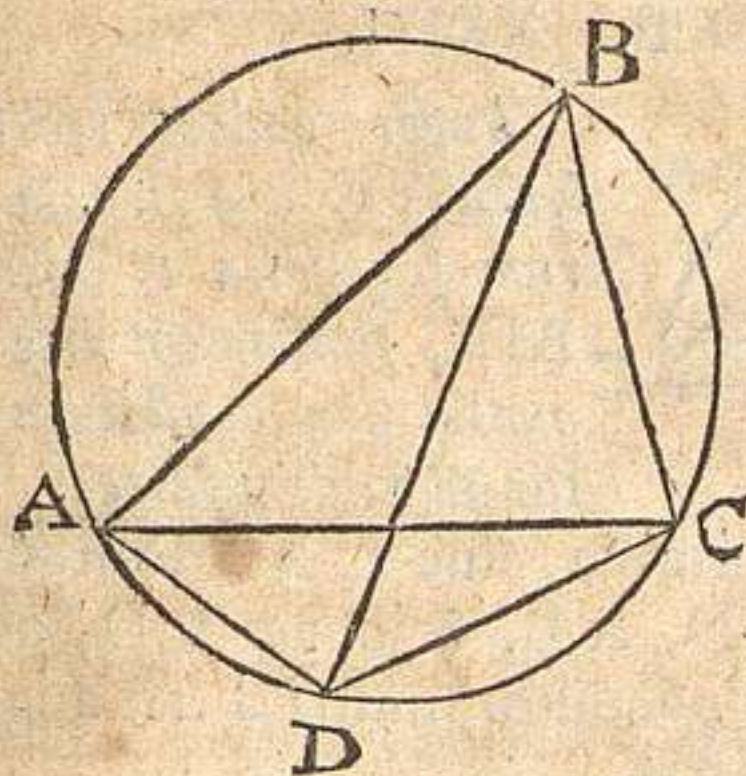
b 15. 1.

mantur hinc inde $AED b = BFC$, & $ADB c =$

c per 1. cas. & CB , remanent $DAC = DBC$. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXII.

*Quadrilaterorum
ABCD in circulo
descriptorum anguli
ADC, ABC, qui ex
adverso, duobus re-
ctis sunt æquales.*

Duc AC, BD.

Ang. ABC +
BCA + BAC a 32. I.
= 2 Rect. Sed
BDA b = BCA, b 21. I.
& BDC b = BAC.

ergo ABC + ADC = 2 Rect. Q.E.D.

c I. ax.

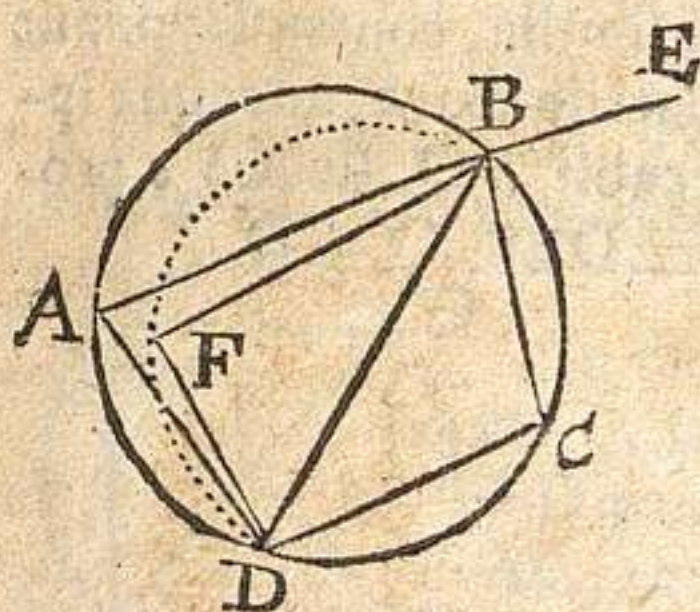
Coroll.

1. Hinc, si * AB unum latus quadrilateri in circulo descripti producat, erit angulus externus EBC æqualis angulo interno ADC, qui opponitur ei ABC, qui est deinceps externo EBC ut patet ex 13. 1. & 3. ax.

*vide seq. diagram.

2. Item circa Rhombum circulus describi nequit; quia adversi ejus anguli vel cedunt duobus rectis, vel eos excedunt.

SCHOL.

Si in quadrilatero ABCD anguli A, & C qui ex adverso duobus rectis æquantur, circa quadrilaterum circulus describi potest.

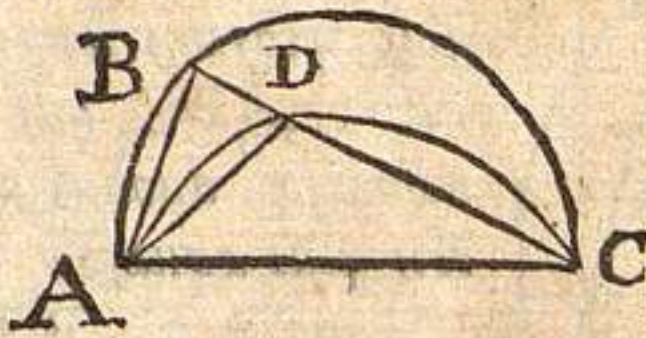
Nam circulus per quolibet tres angulos B, C, D transibit (ut

parebit ex 5. 4.) dico eundem per A transire. Nam si neges, transeat per F, ergo ductis rectis BF,

a 22. 3.
b hyp.
c 3. ax.
d 21. 1.

BF, FD, BD; ang. C+F = 2 Rect. b = C+A
c quare A=F. d Q.E.A.

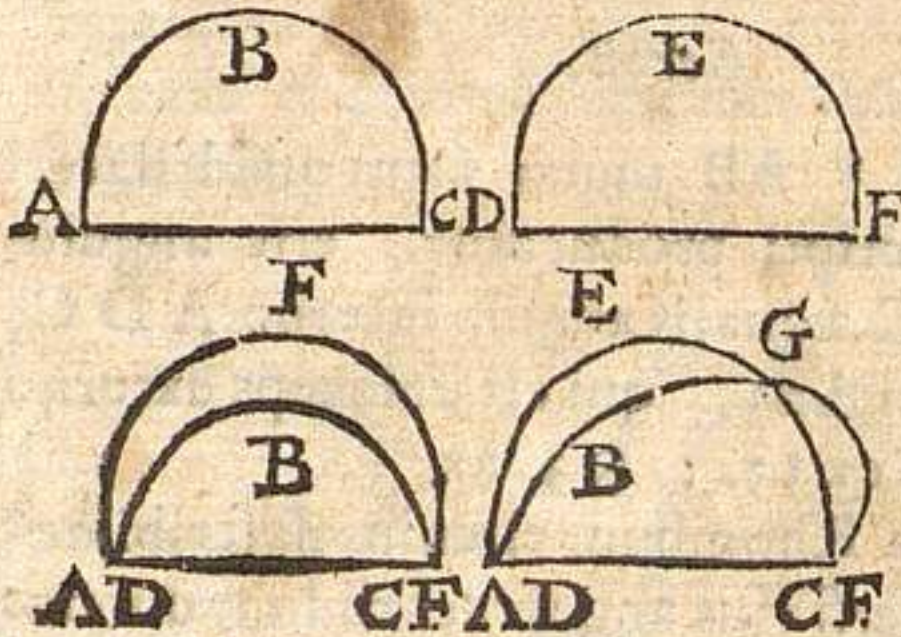
PROP. XXIII.

Super eadem recta
linea AC duo circulo-
rum segmenta ABC,
ADC similia & inæ-
qualia non constituen-
tur ad easdem partes.

Nam si dicantur similia, duc CB secantem
circumferentias in D, & B, & junge AD, ac
a 10 def. 3. AB. Quia segmenta ponuntur similia, a erit ang.
b 16. 1. ADC = ABC. b Q.E.A.

PROP. XXIV.

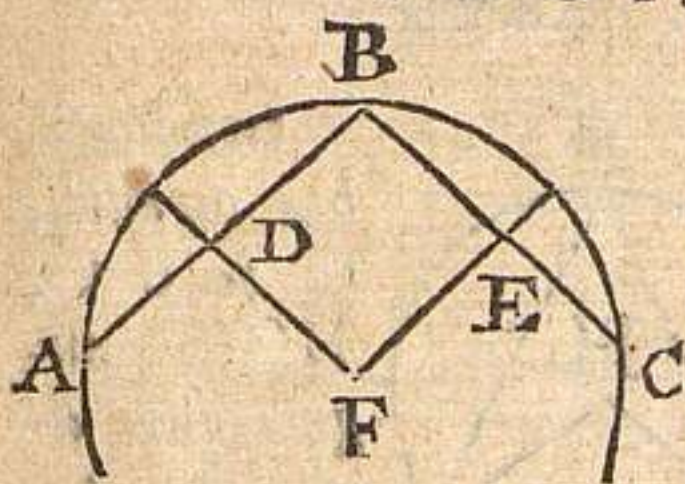
Super æqua-
libus rectis li-
neis AC, DF
similia circu-
lorum segmen-
ta ABC, DEF
sunt inter se æ-
qualia.

Basis AC
superposita basi DF ei congruet, quia AC = DF.
ergo segmentum ABC congruet segmento DEF
(alias enim aut intra cadet, aut extra, a atque
ita segmenta non erunt similia, contra Hyp. aut
saltem partim intra, partim extra, adeoque ip-
sum in tribus punctis secabit. b Q. E. A.) c pro-
inde segmentum ABC = DEF. Q.E.D.

a 23. 3.
b 10. 3.
c 8. ax.

PROP.

PROP. XXV.

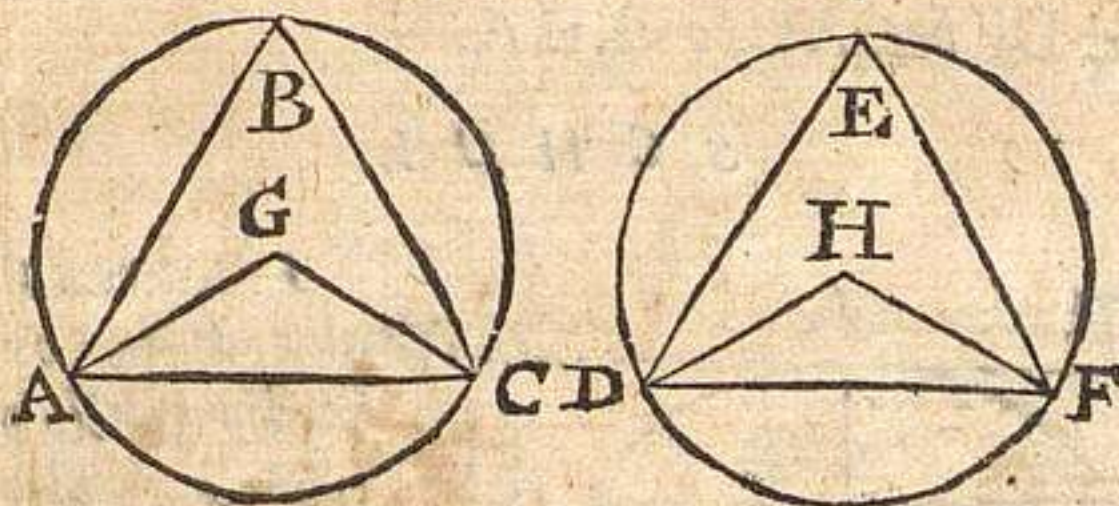

Circuli segmento ABC dato, describere circulum, cujus est segmentum

Subtendantur ut-
cunque duæ rectæ AB,
BC, quas biseca in D,
& E. Ex D, & E duc perpendiculares DF, EF
occurrentes in puncto F. Hoc erit centrum cir-
culi.

Nam centrum a tam in DF, quam in EF a Cor. 1.3.
existit. ergo in communi puncto F. Q. E. F.

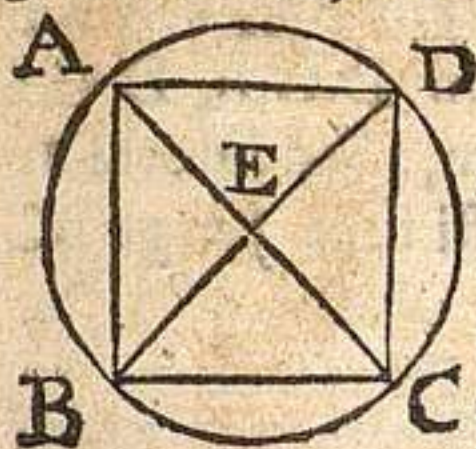
PROP. XXVI.

In æqualibus circulis GABC, HDEF æquales an-
guli æqualibus peripheriis AC, DF insistant, sive ad
centra G, H, sive ad peripher. B, E constituti insistant.

Ob circulorum æqualitatem, est GA = HD,
& GC = HF, item per hyp. ang. G = H. a 4. 1.
a ergo AC = DF Sed & ang. B b = 1/2 G = c 1/2 b 20. 3.
H b = E. d ergo segmenta ABC, DEF similia, c hyp.
e & proinde paria sunt. f ergo etiam reliqua se- d 10. def. 3.
gmenta AC, DF æquantur. Q. E. D. e 24. 3.
f 3. ax.

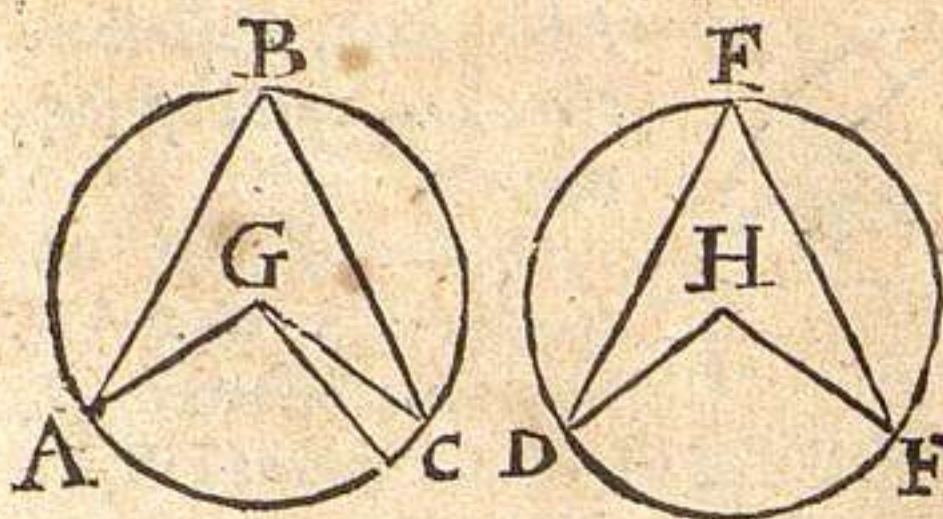
Scholium.

In circulo ABCD, sit ar-
cus AB par arcui DC; erit
AD parall. BC. Nam ducta
AC, a erit ang. ACB = CAD. a 26. 3.
quare per 27. 1.

E 2 PROP.

PROP. XXVII.

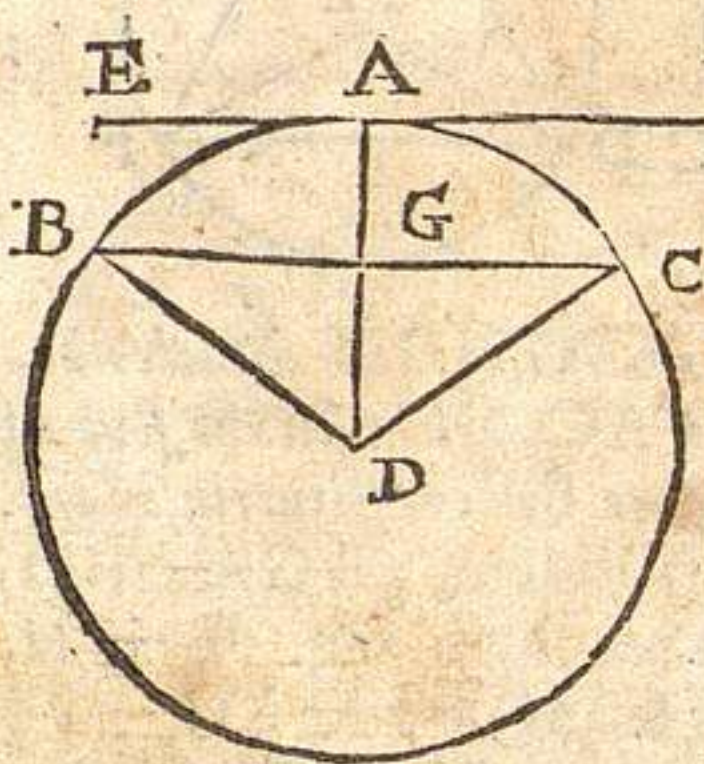
In æqualibus circulis, G A B C, H D E F, anguli qui æqualibus peripheriis AC, DF insistant,

sunt inter se æquales, sive ad centra G, H, sive ad peripherias B, E constituti insistant.

Nam si fieri potest, sit alter eorum AGC = DHF. fiatque AGI = DHF. ergo arcus AI = DF b = AC. c Q.E.A.

a 26. 3.
b hyp.
c 9. ax.

SCHOL.

Linca recta EF, quæ ducta ex A medio puncto peripheriæ alicujus BC, circulum tangit, parallela est rectæ lineæ BC, quæ peripheriam illam subtendit.
i Duc è centro D ad contactum

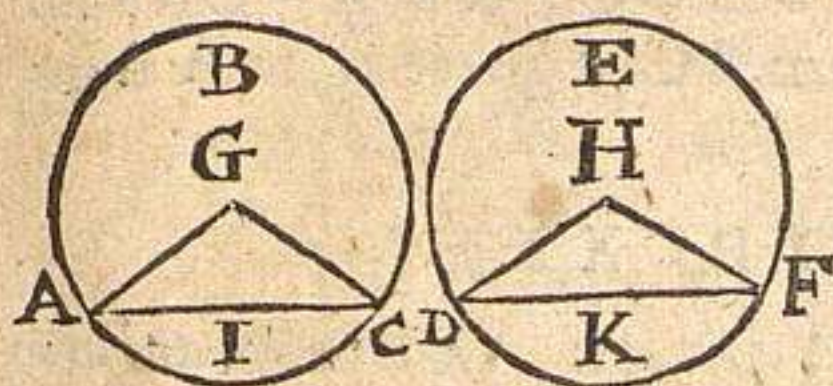
A rectam DA, & connecte DB, DC.

Latus DG commune est, & DB = DC, atque ang. BDA a = CDA (ob arcus BA, CA b æquales) c ergo anguli ad basim DGB, DGC æquales, & d proinde recti sunt. Sed interni anguli GAE, GAF e etiam recti sunt. f ergo BC, EF sunt parallelæ. Q.E.D.

a 27. 3.
b hyp.
c 4. 1.
d 10. def. 1.
e hyp.
f 28. 1.

PROP.

PROP. XXVIII.

In æqualibus
circulis GABC,
HDEF, æquales
reclæ lineæ AC,
DF æquales peri-
pheriis auferunt;

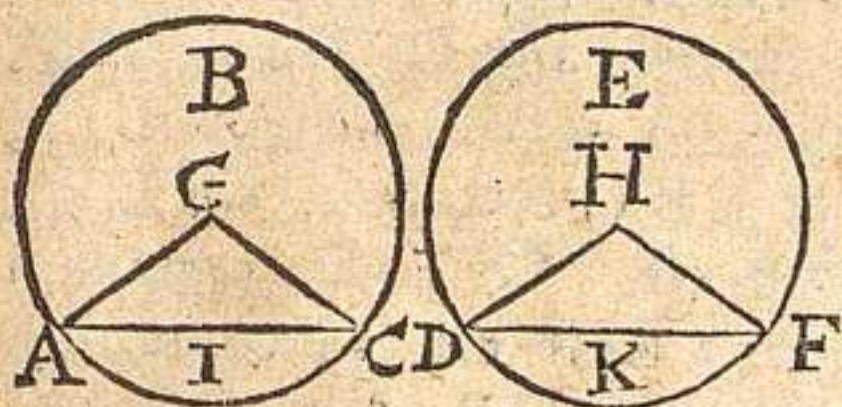
majorem quidem ABC majori DEF, minorem au-
tem AIC minori DKF.

E centrīs G, H, duc GA, GC; & HD, HF.
Quoniam GA = HD, & GC = HF, atque
AC = DF; b erit ang. G = H. c ergo arcus
AIC = DKF. d proinde reliquus ABC = DEF.
Q.E.D.

a hyp.
b 8. 1.
c 26. 3.
d 3. ax.

Quod si subtensa AC sit \sqsubset vel \sqsupset DF, erit
simili modo arcus AC \sqsubset vel \sqsupset DF.

PROP. XXIX.

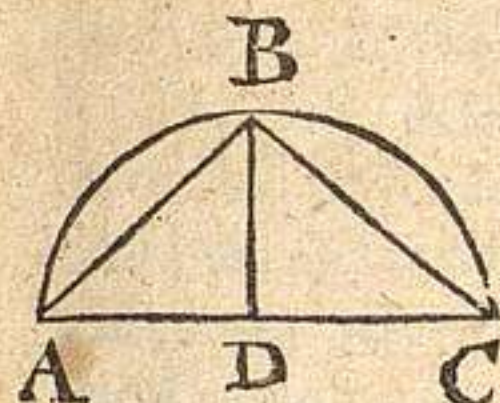
In æqualibus
circulis GABC,
HDEF, æquales
peripherias ABC,
DEF æquales re-
clæ lineæ AC,
DF subtendunt.

Duc GA, GC; & HD, HF. Quia GA =
HD; & GC = HF; & (ob arcus AC, DF
a pares) etiam ang. G = H; c erit bas. AC = DF.
Q.E.D.

a hyp.
b 27. 3.
c 4. 1.

Hæc & tres proxime præcedentes intelligan-
tur etiam de eodem circulo.

PROP. XXX.

Datam peripheriam ABC
bisariam secare.

Duc AC; quam biseca in
D. ex D duc perpendicula-
rem DB occurrentem arcui
in B. Dico factum.

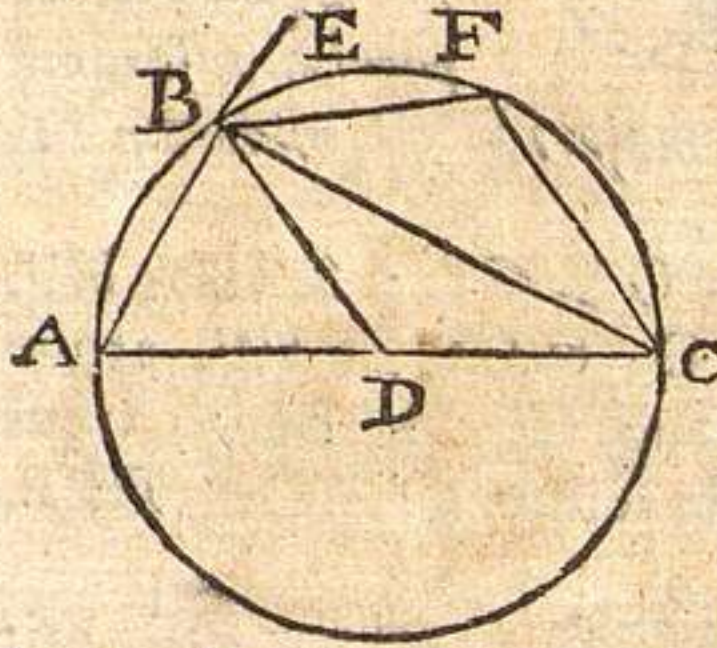
E 3

Jun

a const.
 b 12. ax.
 c 4. 1.
 d 18. 3.

Jungantur enim AB , CB . Latus DB commune est; & $AD = DC$; & ang. $ADB = CDB$. c ergo $AB = BC$. d quare arcus $AB = BC$. Q. E. F.

PROP. XXXI.

In circulo angulus ABC , qui in semicirculo, rectus est; qui autem in majore segmento BAC , minor recto; qui vero in minore segmento BFC , major est recto. Et insuper angulus majoris

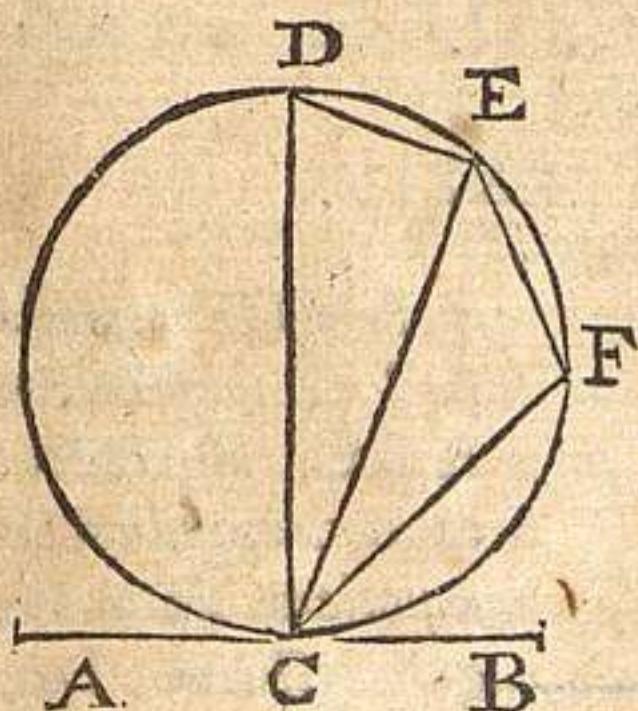
segmenti recto quidem major est, minoris autem segmenti angulus, minor est recto.

Ex centro D duc DB . Quia $DB = DA$, erit ang. $A = DBA$. pariter ang. $DCB = DBC$.
 b ergo ang. $ABC = A + ACB = EBC$,
 d proinde ABC , & EBC recti sunt. Q. E. D.
 e ergo BAC acutus est. Q. E. D. ergo cum
 e $BAC + BFC = 2$ Rect. erit BFC obtusus.
 f denique angulus sub recta CB , & arcu BAC major est recto ABC . factus vero sub CB , & BFC peripheria minoris segmenti, recto EBC g minor est. Q. E. D.

SCHOLIUM.

In triangulo rectangulo ABC , si hypotenusa AC bisecetur in D , circulus centro D , per A descriptus transibit per B . ut facile ipse demonstra- bis ex hac, & 21. 1,

PROP. XXXII.

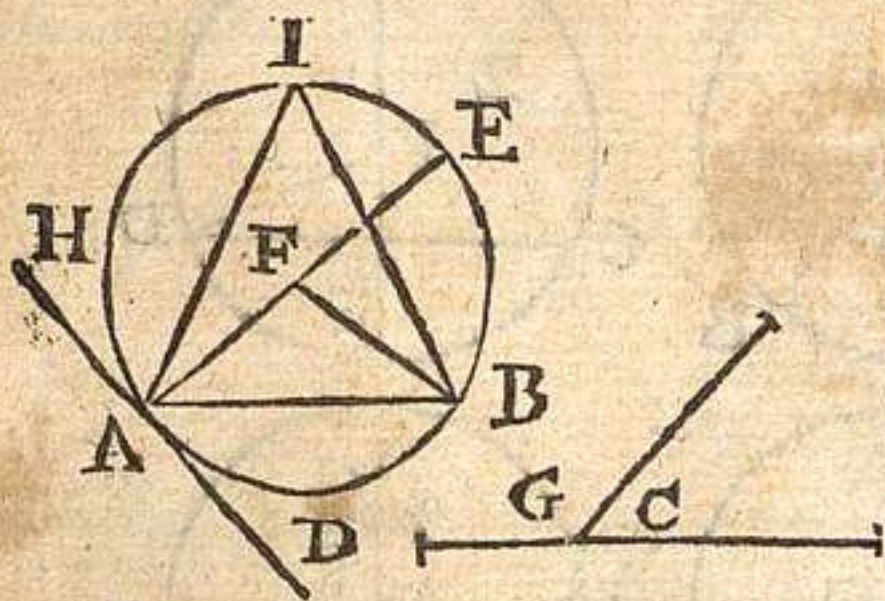
Si circulum tetigerit aliqua recta linea AB, à contactu autem producatu quaedam recta linea CE circulum secans: anguli ECB, ECA, quos ad contingentem facit, æquales sunt iis, qui in alternis circuli segmentis consistunt, angulis EDC, EFC.

Sit CD latus anguli EDC perpendiculare ad AB (a perinde enim est) b ergo CD est diameter. c ergo ang. CED in semicirculo rectus est. d ergo ang. D + DCE = Rect. e = ECB + DCE. f ergo ang. D = ECB. Q.E.D.

Cum igitur ang. ECB + ECA g = 2 Rect. h = D + F; aufer hinc inde æquales ECB, & D, k remanent ECA = F. Q.E.D.

a 26. 3.
b 19. 3.
c 31. 3.
d 32. 1.
e Constr.
f 3. ax.
g 13. 1.
h 22. 3.
k 3. ax.

PROP. XXXIII.

Super data recta linea AB describere circuli segmentum AIEB, quod capiat angulum AIB æqualem dato angulo rectilineo C.

a Fac ang. BAD = C. per A duc AE perpendicularem ad HD. ad alterum terminum datae AB fac ang. ABF = BAF, cujus alterum latus secet AE in F. centro F per A describe circulum, quod transibit per B (quia ang. FBA = FAB, b ideoque FB = FA;) segmentum AIB est id quod quaeritur.

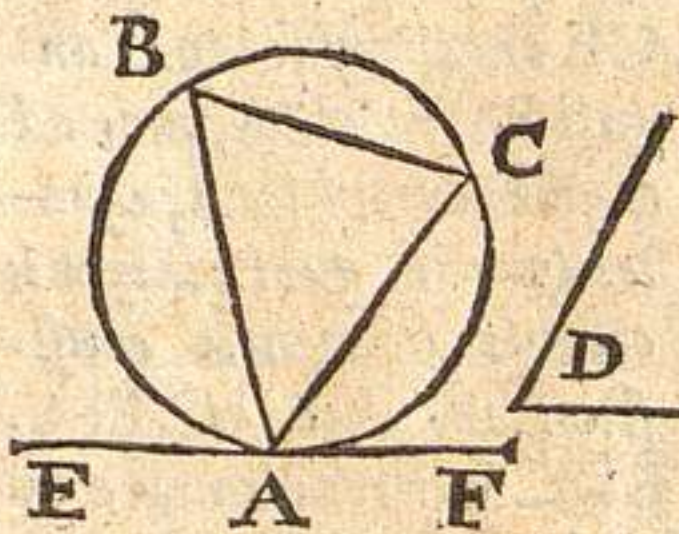
a 23. 1.
b Constr.
c 6. 1.

E 4

Nam

Nam quia HD diametro AE perpendicularis
 d cor. 16. 3. est, d tangit HD circulum, quem secat AB. ergo
 e 32. 3. ang. AIB e = BAD f = C. Q.E.F.
 f Constr.

PROP. XXXIV.

A dato circulo
 ABC segmentum
 ABC abscindere
 capiens angulum B
 æqualem dato an-
 gulo rectilineo D.

a 17. 3.

a Duc rectam
 EF, quæ tangat

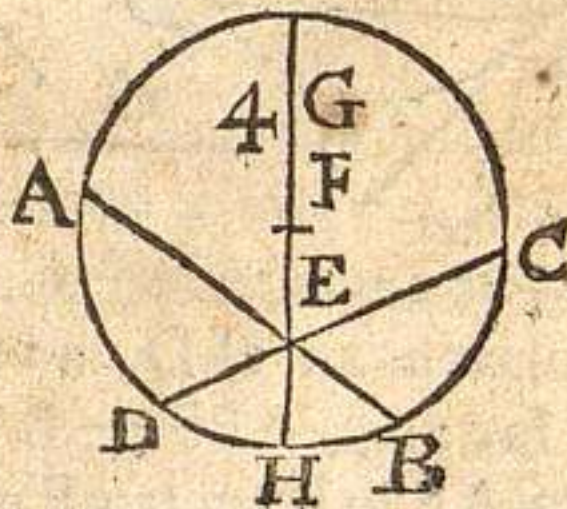
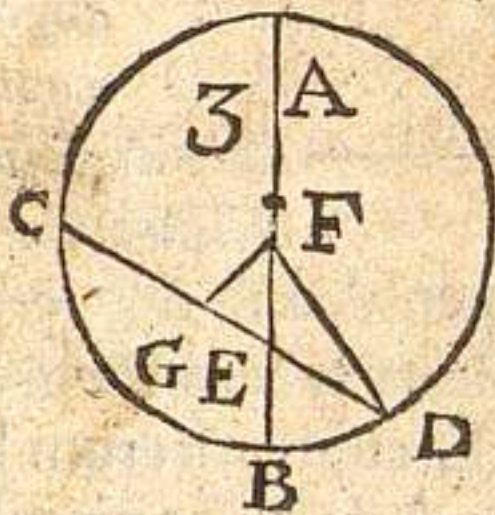
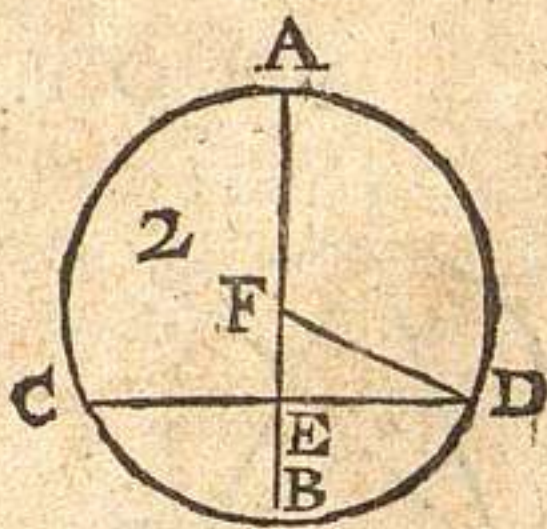
b 23. 1.

datum circulum in A. b ducatur item AC faciens
 ang. FAC = D. Hæc auferet segmentum ABC
 capiens angulum B c = CAF d = D. Q.E.F.

c 32. 3.

d Constr.

PROP. XXXV.

Si in circulo FBCA duæ rectæ lineæ AB, DC
 sese mutuo secuerint, rectangulum comprehensum
 sub

sub segmentis AE, EB unius, æquale est ei quod sub segmentis CE, ED alterius comprehenditur, re-
ctangulo.

Cas. 1. Si rectæ sese in centro secent, res cla-
ra est.

2. Si una AB transeat per centrum F, & re-
liquam CD bisecet, duc FD. Estque Rectang.

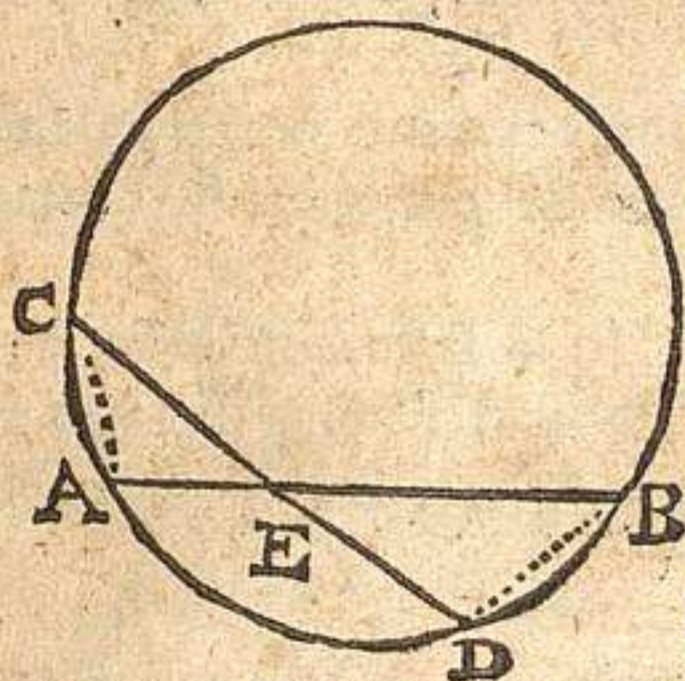
AE^aB + FE^aq d = FB^bq b = FD^cq c = ED^aq + a 5. 2.
FE^aq d = CED + FE^aq. e ergo Rectang. AEB = b sch. 48. 1.
CED. Q. E. D. c 47. 1.

3. Si una AB diameter sit, alteramque CD d hyp.
secet inæqualiter, biseca CD per FG perpendi- e 3. ax.
cularem ex centro.

Æquan- tur ista	}	Rectang. AEB + FE ^a q.	f 5. 2.
		f FB ^b q (FD ^c q)	g 47. 1.
		g FG ^g q + GD ^g q.	h 5. 2.
		h FG ^g q + b GE ^h q + Rectang. CED.	k 47. 1.
		k FE ^a q + CED.	l 3. ax.

l Ergo Rectang. AEB = CED.

4 Si neutra rectarum AB, CD per centrum
transeat, per intersectionis punctum E duc dia-
metrum GH. Per modo demonstrata Rectang.
AEB = GEH = CED. Q. E. D.

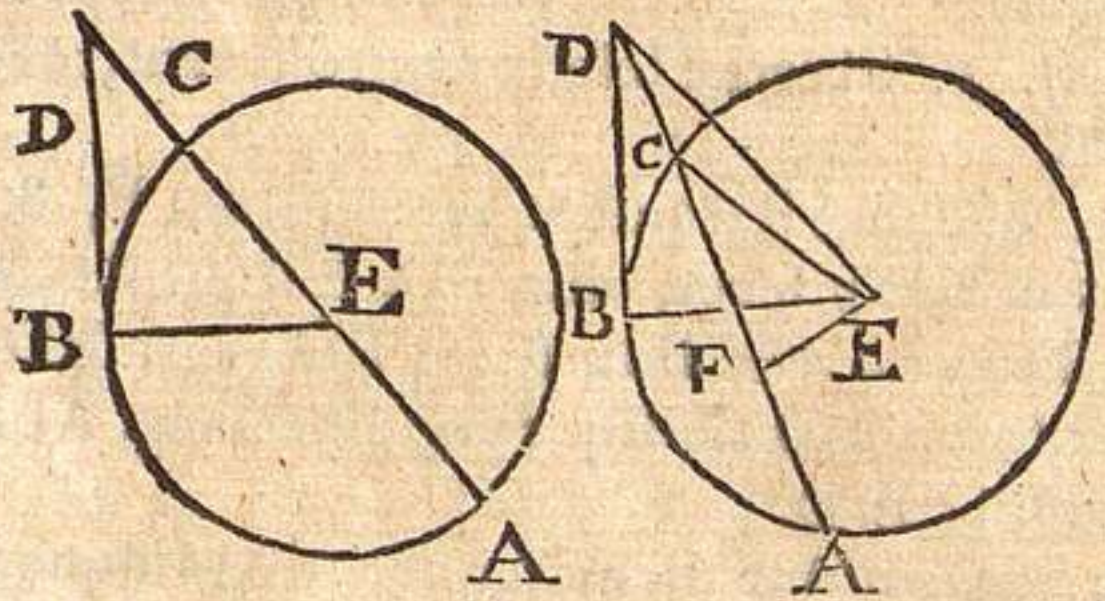
Facilius sic, & uni-
versaliter; connecte
AC & BD, atque ob
angulos a CEA, DEB, a 15. 1.
b ipsosque C, B (super b 21. 3.
eodem arcu AD) pa-
res; trigona CEA,
BED, c æquiangula c cor. 32. 1.
sunt. d ergo CE. EA:: d 4 6.
EB. ED. e proinde CE c 16. 6.

× ED = EA × EB. Q. E. D.

Quæ ex 6. lib. citantur, tam hic quam in seq.
ab hac minime pendent; quare iis uti licuit.

P R O P.

PROP. XXXVI.

Si extra circulum EBC sumatur punctum aliquod D , ab eoque puncto in circulum cadant duæ rectæ lineæ DA, DB ; quarum altera DA circulum secet, altera vero DB tanget; Quod sub tota secante DA , & exterius inter punctum D , & convexam peripheriam assumpta DC comprehenditur rectangulum, æquale erit ei, quod à tangente DB describitur, quadrato.

a 18. 3.
b 47. 1.
c 6. 2.
d 3. ax.

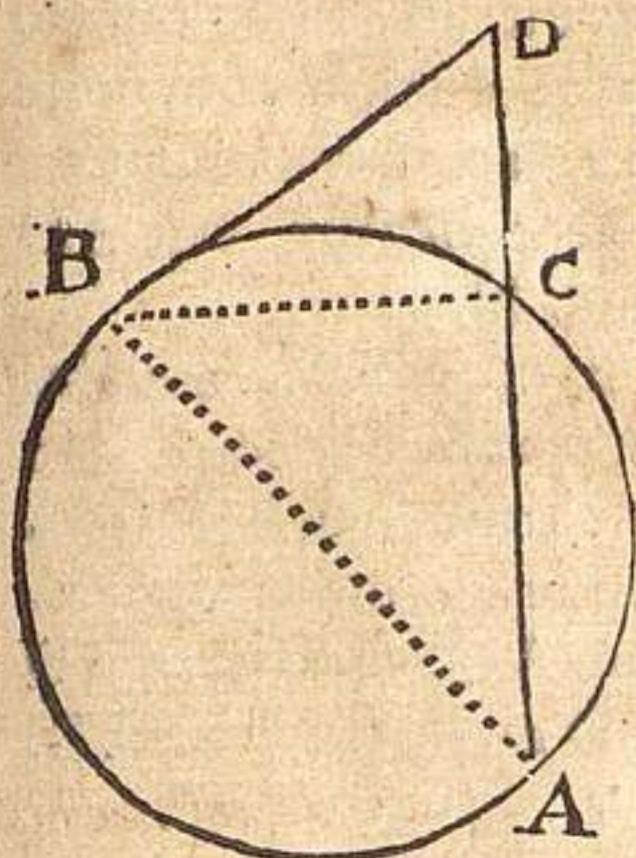
1. Cas. Si secans AD transeat per centrum E , iunge EB ; a faciet hæc cum DB rectum angulum; quare $DBq + EBq$ (ECq) $b = EDq$ $c = AD \times DC + ECq$ d ergo $AD \times DC = DBq$. Q.E.D.

2. Cas. Sin AD per centrum non transeat, duc EC, EB, ED ; atque EF perpend. AD , quare a bisecta est AC in F .

a 3. 3.
b 47. 1.
c 6. 2.
d 47. 1.
e 3. ax.

Quoniam igitur $B Dq + EBq$ $b = DEq$ $b = EFq + F Dq$ $c = EFq + A D C + F Cq$ $d = A D C + C E q$ (EBq); e erit $B Dq = A D C$. Q.E.D.

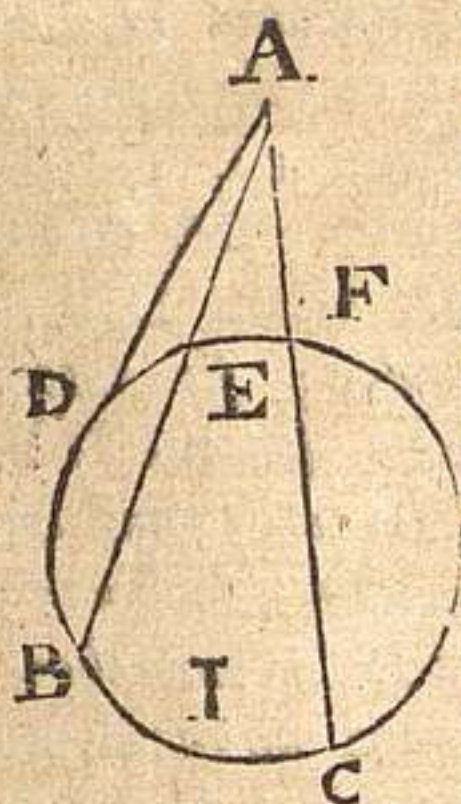
Facilius

Facilius ac universali-
us sic;

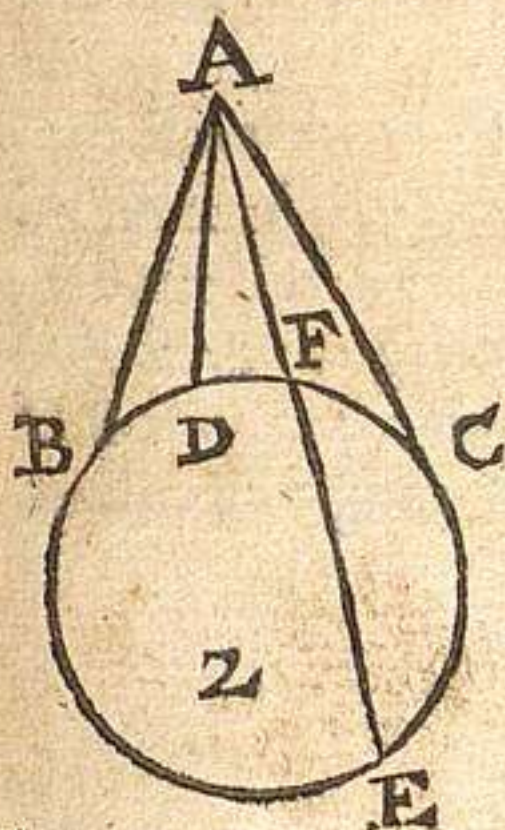
Duc AB, & BC, ac ob
angulos A, DBC a pa- a 32. 3.
res, & D communem,
triangula BDC, ADB
b æquiangula sunt. c er. b 32. 1.
go AD. DB::DB. CD. c 4. 6.
d quare $AD \times DC =$ d 17. 6.
DBq. Q.E.D.

Coroll.

1. Hinc, si à puncto quo-
vis A extra circulum assum-
pto, plurimæ lineæ rectæ AB,
AC circulum secantes ducan-
tur, rectangula comprehensa
sub totis lineis AB, AC, &
partibus externis AE, AF in-
ter se sunt æqualia. Nam si
ducatur tangens AD; erit CAF
 $= ADq = BAE.$

a 36. 3.

2. Constat etiam duas re-
ctas AB, AC ab eodem puncto
A ductas, quæ circulum tan-
gant, inter se æquales esse.

Nam si ducatur AE se-
cans circulum; erit ABq $=$ a 36. 3.
EAF = ACq.

3. Per-

3. Perspicuum quoque est ab eodem puncto A extra circulum assumpto, duci tantum posse duas lineas, AB, AC quæ circulum tangant.

Nam si tertia AD tangere dicatur, erit AD
 $c = AB$ $c = AC$. *d* Q. F. N.

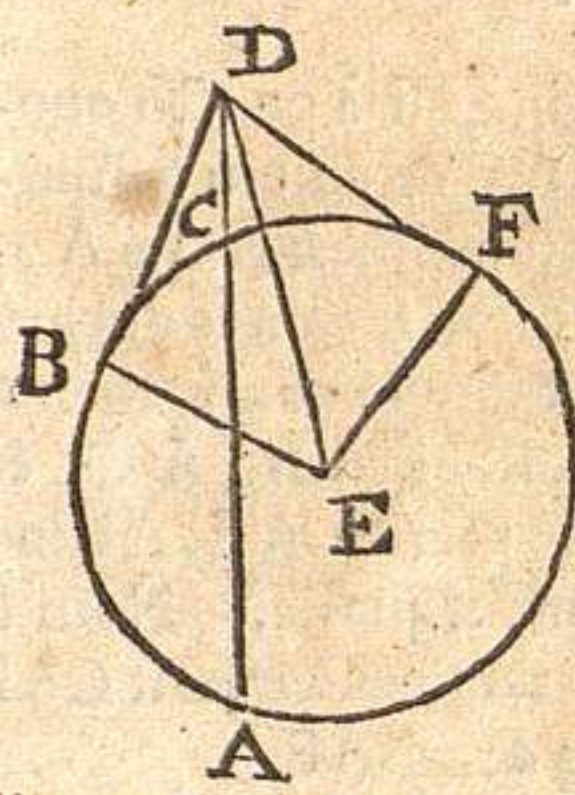
c 3. cor.
d 8. 3.

4. E contra constat, si duæ rectæ æquales AB, AC ex puncto quopiam A in convexam peripheriam incidant, & earum una AB circulum tangat, alteram quoque circulum tangere.

Nam si fieri potest, non AC, sed altera AD circulum tangat. ergo $AD e = AC$ $f = AB$.
g Q. E. A.

e 2. cor.
f hyp.
g 8. 3.

PRO P. XXXVII.

Si extra circulum EBF sumatur punctum D, ab eoque in circulum cadant duæ rectæ lineæ DA, DB; quarum altera DA circulum secet, altera DB in eum incidat; sit autem quod sub tota secante DA, & exterius inter punctum, & convexam peripheriam assumpta DC, comprehen-

ditur rectangulum, æquale ei, quod ab incidente DB describitur quadrato, incidens ipsa DB circulum tanget.

Ex D a ducatur tangens DF; atque ex E centro duc ED, EB, EF. Quia $DB q b = ADC$ $c = DF q$, *d* erit $DB = DF$. Sed $EB = EF$, & latus ED commune est; *e* ergo ang. EBD $= EFD$. Sed EFD rectus est, *f* ergo EBD etiam rectus est. *g* ergo DB tangit circulum. Q. E. D.

a 17. 3.
b hyp.
c 36. 3.
d 1. ax. &
f sch. 48. 1.
e 8. 1.
f 12. ax.
g cor. 16. 3.

Coroll.

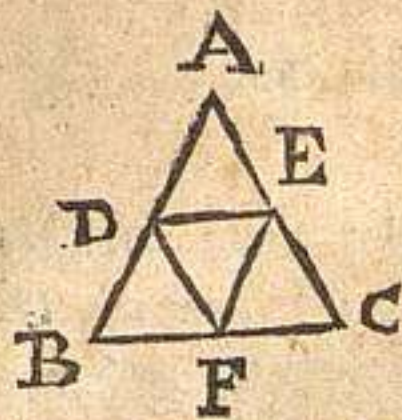
Hinc, *b* ang. EDB $= EDF$.

h 8. 1.

Definitiones.

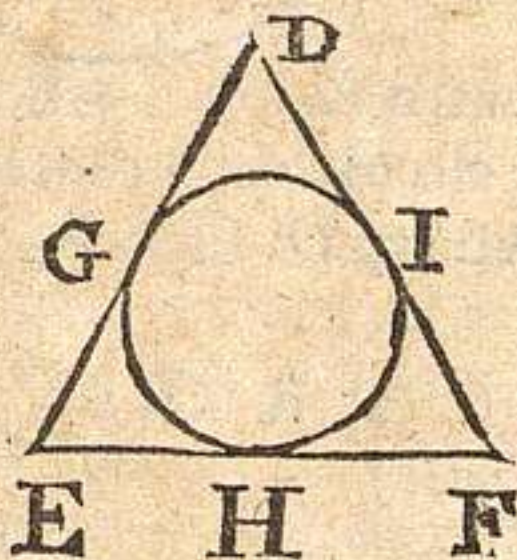
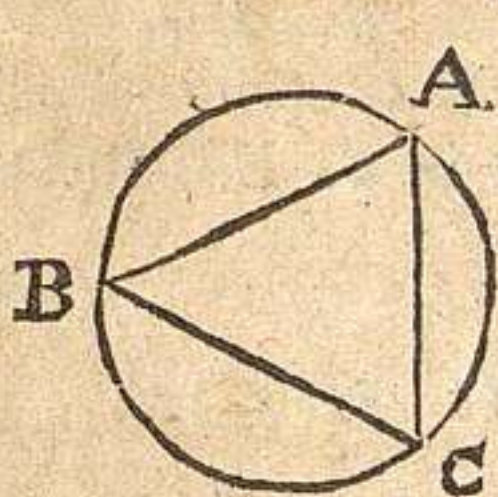
Figura rectilinea in figura rectilinea inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli singula latera ejus in qua inscribitur, tangunt.

Sic triangulum DEF est inscriptum in triangulo ABC.

II. Similiter & figura circa figuram describi dicitur, cum singula ejus, quæ circumscribitur, latera singulos ejus figuræ angulos tetigerint, circa quam illa describitur.

Ita triangulum ABC est descriptum circa triangulum DEF.

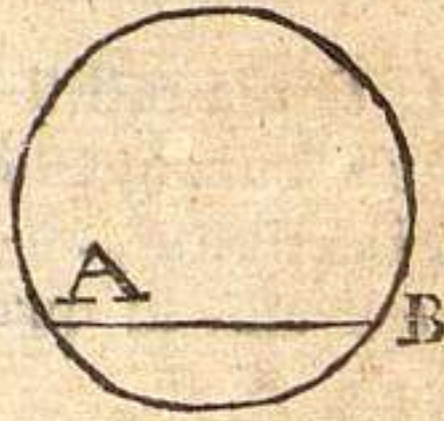
III. Figura rectilinea in circulo inscribi dicitur, cum singuli ejus figuræ, quæ inscribitur, anguli tetigerint circuli peripheriam.

IV. Figura vero rectilinea circa circulum describi dicitur, cum singula latera ejus, quæ circumscribitur, circuli peripheriam tangunt.

V. Similiter & circulus in figura rectilinea inscribi dicitur, cum circuli peripheria singula latera tangit ejus figuræ, cui inscribitur.

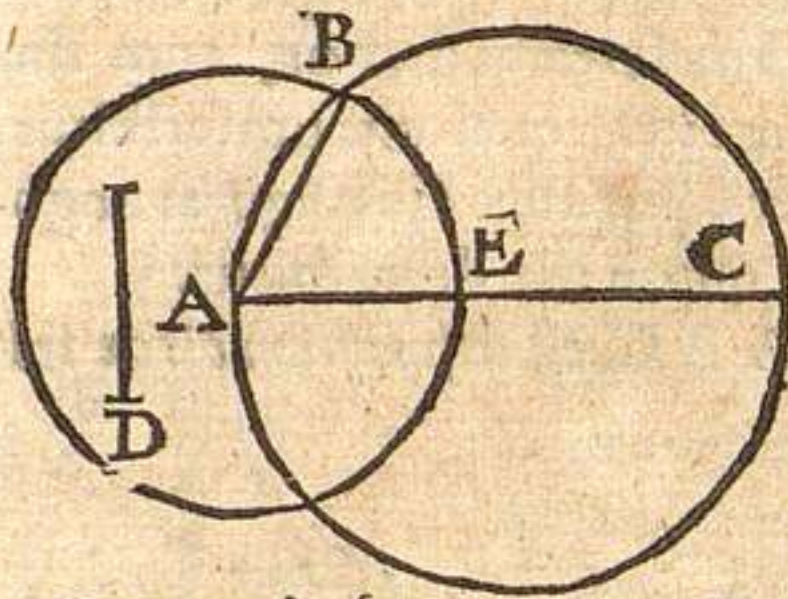
VI. Circulus autem circa figuram describi dicitur.

dicitur, cum circuli peripheria singulos tangit
ejus figuræ, quam circumscribit, angulos.

VII. Recta linea in cir-
culo accommodari, seu coa-
ptari dicitur, cum ejus extrema
in circuli peripheria fuerint; ut
recta linea AB.

PROP. I. Probl. 1.

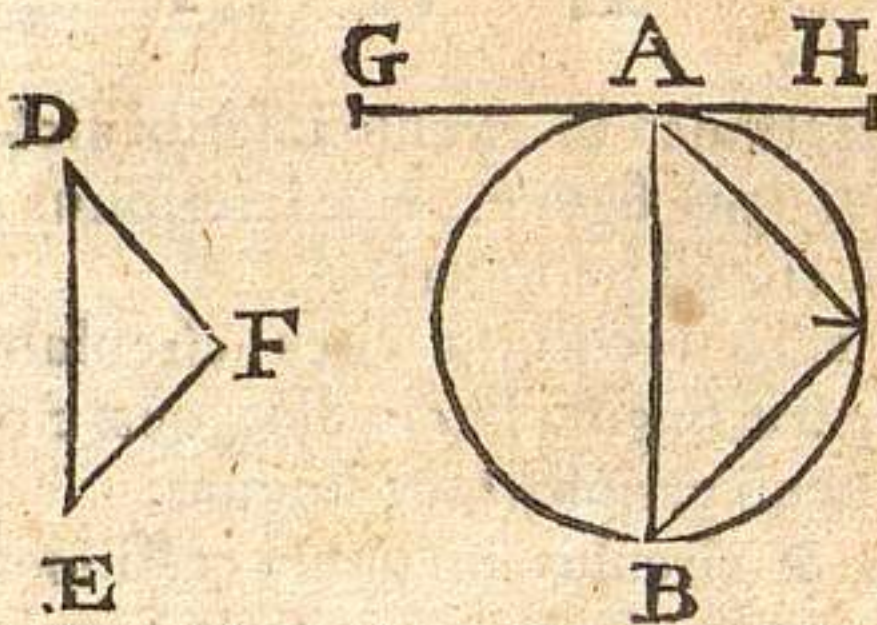

In dato circulo
ABC rectam li-
neam AB accom-
modare æqualem
data rectæ lineæ
D, quæ circuli di-
ametro AC non
fit major.

a 3. post.
c 3. 1.
b 15. def. 1.
c constr.

Centro A, spatio $AE = D$ a describe circulum
dato circulo occurrentem in B. Erit ducta AB
 $b = AE$ $c = D$. Q. E. F.

PROP. II. Probl. 2.

In dato
circulo ABC
triangulum
ABC descri-
bere dato tri-
angulo DEF
æquiangulum
Recta GH
circulum da-

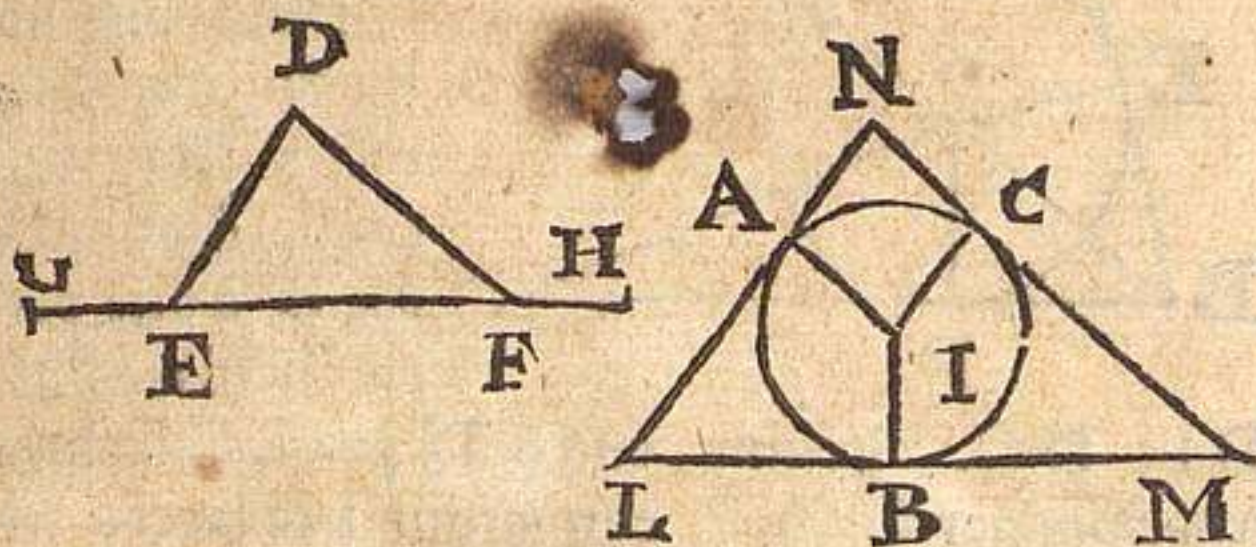
a 17. 3.
b 23. 1.

tum a tangat in A. b Fac ang. $HAC = E$; b &
ang. $GAB = F$, & junge BC. Dico factum.

Nam

Nam ang. $Bc = HACd = E$; & ang. $Cc = 32. 3.$
 $c = GABd = F$; e quare etiam ang. $BAC = D$. d *constr.*
 ergo triang. BAC circulo inscriptum triangulo $e = 32. 1.$
 DEF æquiangulum est. Q.E.F.

PROP. III. Probl. 3.

Circa datum circulum $IABC$ triangulum $LN M$
 describere, dato triangulo DEF æquiangulum.

Produc latus EF utrinque. a Fac ad centrum a 23. 1.
 I ang. $AIB = DEG$. & ang. $BIC = DFH$.
 deinde in punctis A, B, C circulum b tangant b 17. 3.
 tres rectæ LN, LM, MN . Dico factum.

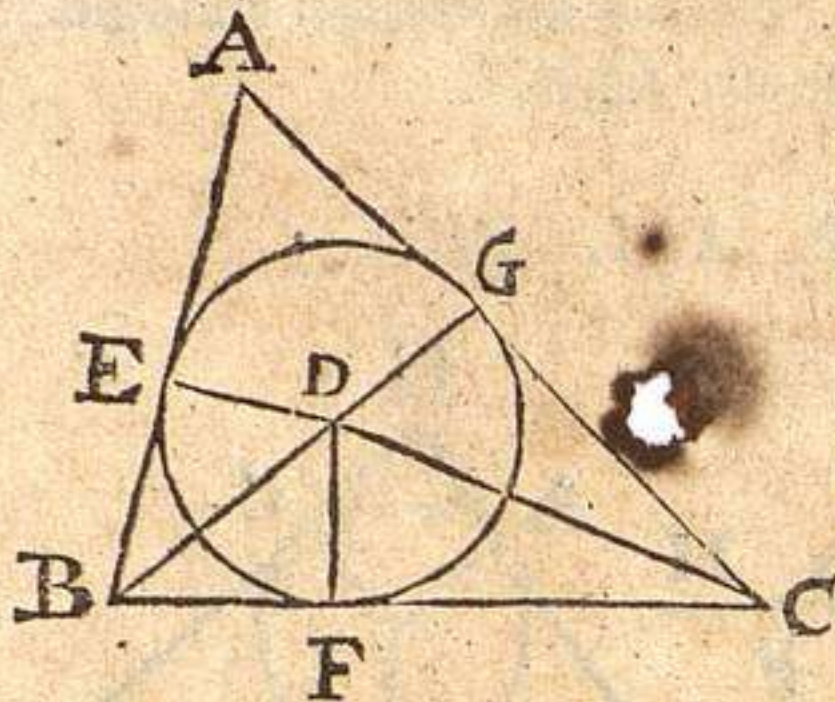
Nam quod coibunt rectæ LN, LM, MN ,
 atque ita triangulum constituent, patet; c quia c 13. ax.
 anguli LAI, LBI d recti sunt, adeoque ducta d 18. 3.
 AB angulos faciet LAB, LBA duobus rectis mi-
 nores. Quoniam igitur ang. $AIB + L$ e = 2 e Schol.
 Rect. f = $DEG + DEF$; & AIB g = DEG , b erit 32. 1.
 ang. $L = DEF$. Simili argumento ang. $M = DFE$ f 13. 1.
 k ergo etiam ang. $N = D$. ergo triang. $LN M$ g *constr.*
 circulo circumscriptum dato EDF est æquian- h 3. ax.
 gulum. Q.E.F. k 32. 1.

PROP.

PROP. IV. Probl. 4.

In dato triangulo ABC circulum EFG inscribere.

Duos angulos B , & C a biseca rectis BD , CD coeuntibus in D . Ex D b duc perpendiculares DE ,

DF , DG . circulus centro D per E descriptus transibit per G , & F , tangetque tria latera trianguli.

Nam ang. DBE $c = DBF$; & ang. DEB $d = DFB$; & latus DB commune est: e ergo $DE = DF$. Simili argumento $DG = DF$. Circulus igitur centro D descriptus transit per E , F , G ; & cum anguli ad E , F , G sint recti, tangit omnia trianguli latera. Q. E. F.

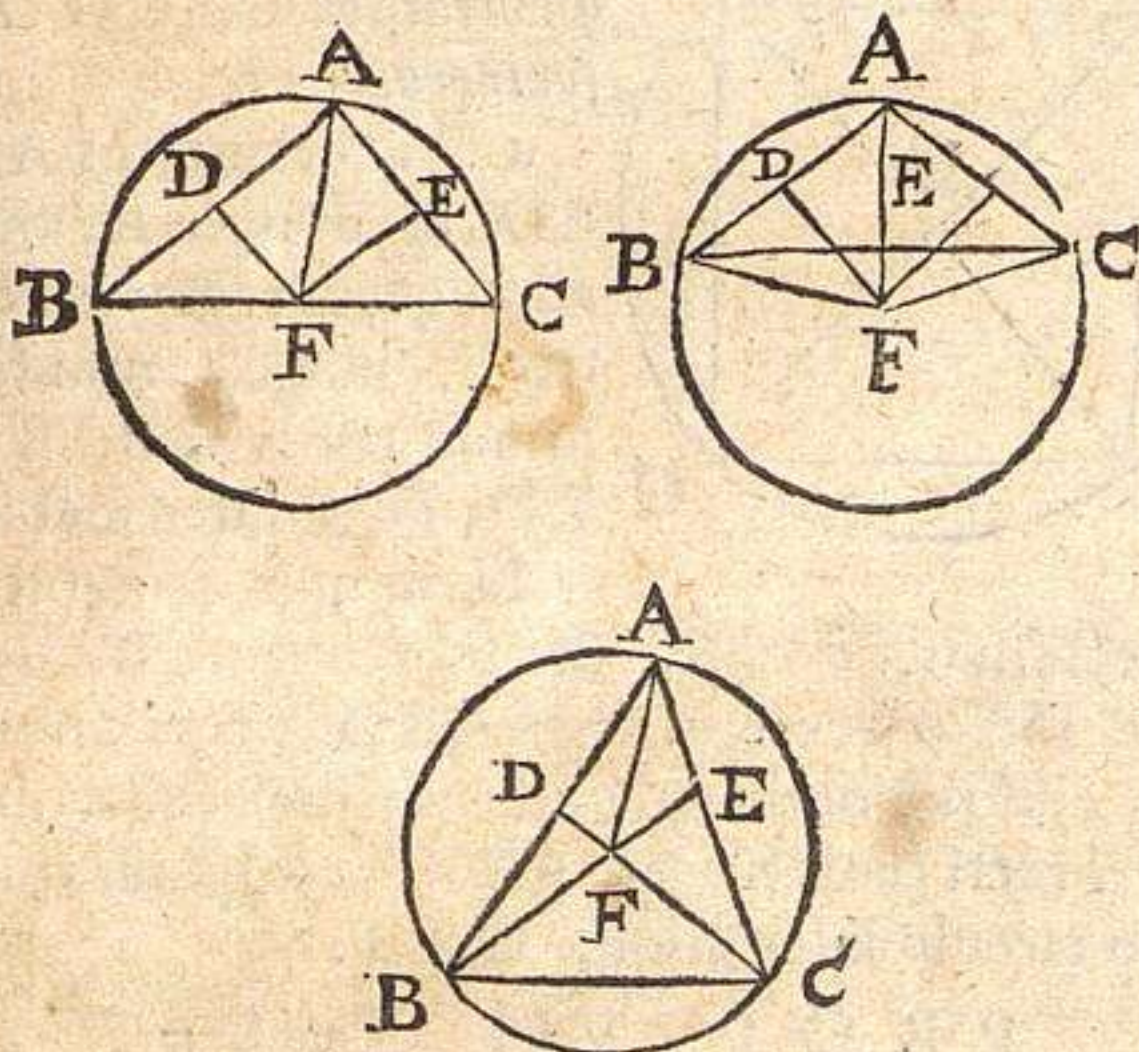
Scholium.

Petr. He- Hinc, cognitâ lateribus trianguli, invenientur
rig. eorum segmenta, quæ fiunt à contactibus circuli in-
scripti. Sic,

Sit $AB = 12$, $AC = 18$, $BC = 16$. Erit $AB + BC = 28$. ex quo subduc $18 = AC = AE + FC$, remanet $10 = BE + BF$. ergo BE , vel $BF = 5$. proinde FC , vel $CG = 11$. quare GA , vel $AE = 7$.

PROP.

PROP. V. Probl. 5.

Circa datum triangulum ABC circulum FABC describere.

Latera quævis duo BA, AC a biseca perpen- a 10. & 11.
dicularibus DF, EF concurrentibus in F. Hoc 1.
erit centrum circuli.

Nam ducantur rectæ FA, FB, FC. Quoniam
AD = DB; & latus DF commune est; & ang. b constr.
FDA = FDB, d erit FB = FA. eodem modo c constr. 12. ax.
FC = FA. ergo circulus centro F per dati tri- d 4. 1.
anguli angulos B, A, C transibit. Q.E.F.

Coroll.

*Hinc, si triangulum fuerit acutangulum; * 31. 3.
centrum cadet intra triangulum; si rectangulum,
in latus recto angulo oppositum; si denique ob-
tusangulum, extra triangulum.

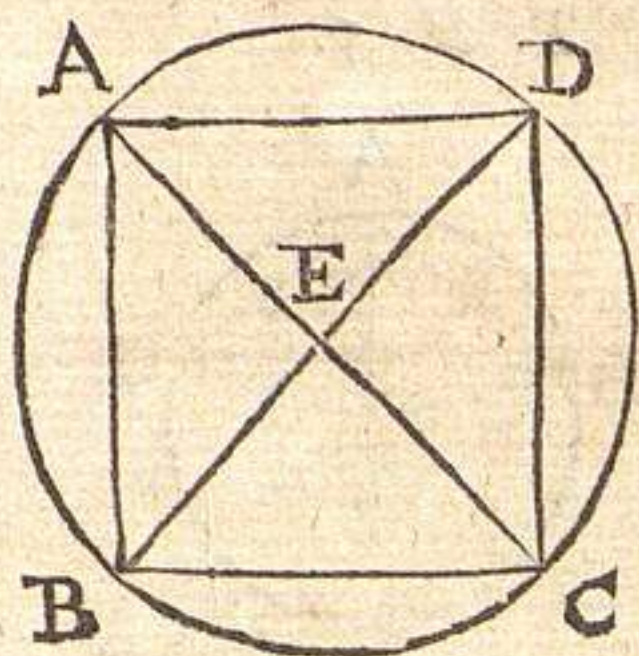
Schol.

Eadem methodo describetur circulus, qui
transeat per data tria puncta, non in una recta
linea existentia.

F

PROP.

PROP. IV. Probl. 6.

In dato circulo EABCD quadratum ABCD inscribere.

a Duc diametros AC, BD se mutuo secantes ad angulos rectos in centro E. junge harum terminos rectis AB, BC, CD, DA. Dico factum.

Nam quia 4 anguli ad

a 11. 1.

b 26. 3.

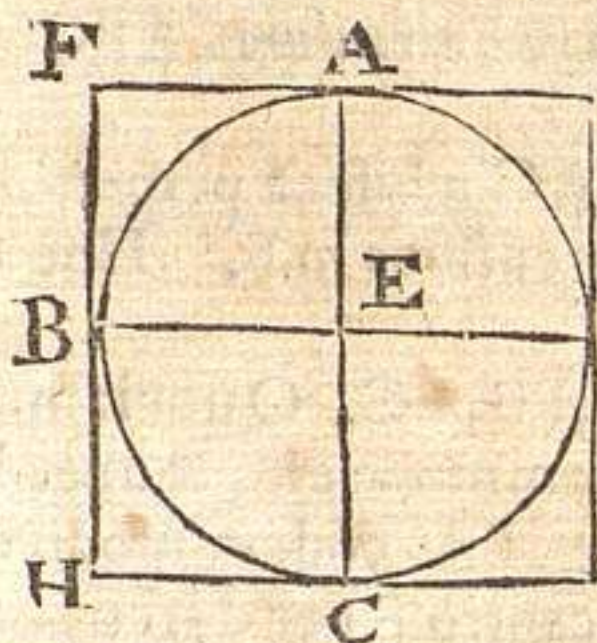
c 29. 3.

d 31. 3.

e 29. def. 1.

E recti sunt, b arcus, & c subtensæ AB, BC, CD, DA pares sunt. ergo ABCD æquilaterum est; ejusque omnes anguli in semicirculis, adeoque d recti sunt, e ergo ABCD est quadratum, dato circulo inscriptum. Q.E.F.

PROP. VII. Probl. 7.

G Circa datum circumscriptum EABCD quadratum FHIG describere.

Duc diametros AC, BD se mutuo secantes perpendiculariter. per harum extrema a duc tangentes concurrentes in F, H, I, G. Dico

a 17. 3.

b 18. 3.

c 28. 1.

d 34. 1.

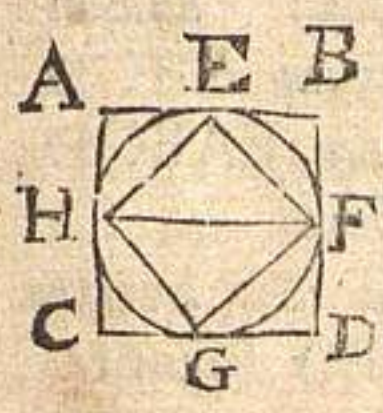
e 15. def. 1.

f 29. def. 1.

factum. Nam ob angulos ad A, & C b rectos, c erit FG parall. HI. eodem modo FH parall. GI. ergo FHIG est parallelogrammum; & quidem rectangulum. sed & æquilaterum, quia FG d = HI d = BD e = CA d = FH d = GI. quare FHIG est f quadratum, dato circulo circumscriptum. Q.E.F.

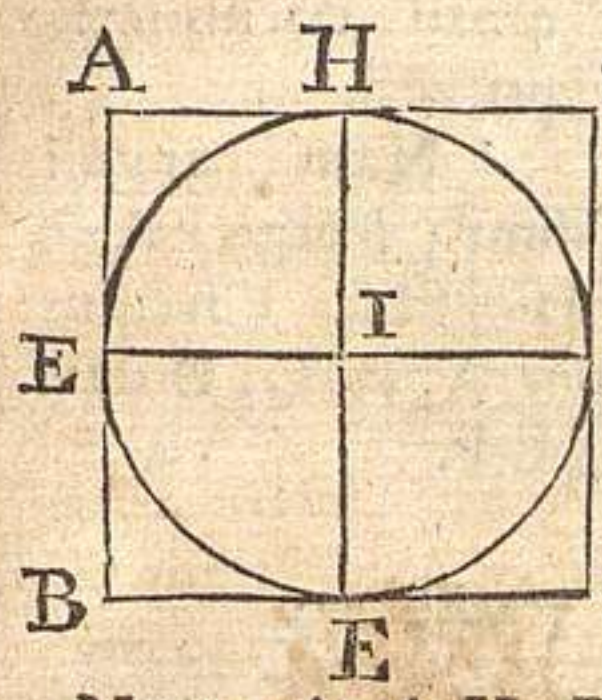
SCHOL.

SCHOL.

Quadratum ABCD circulo circumscriptum, duplum est quadrati EFGH circulo inscripti. Nam rectang. HB = 2 HEF, & HD = 2 HGF. per 41. 1.

PROP. VIII. Probl. 8.

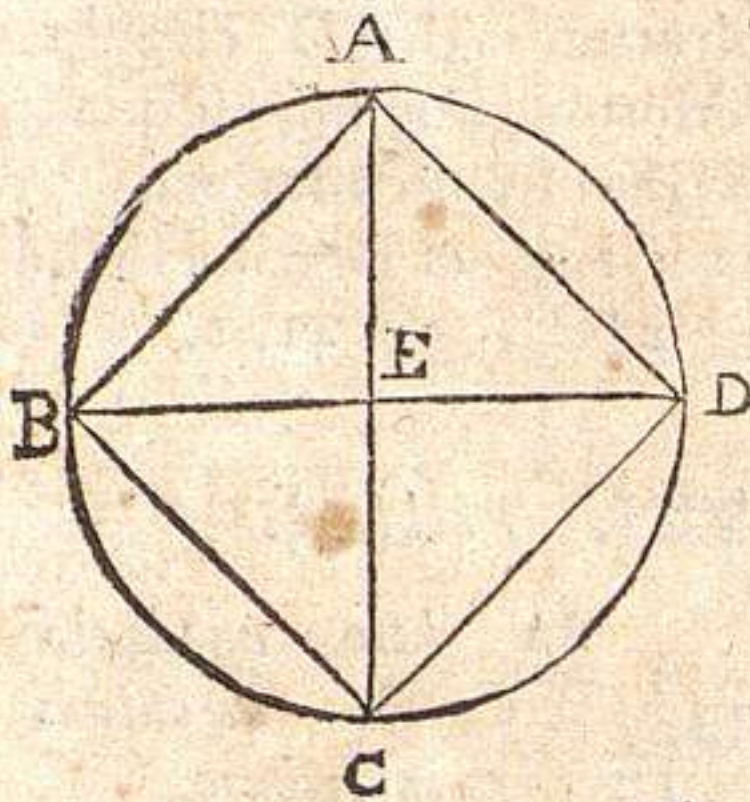
In dato quadrato ABCD circulum IEFGH inscribere. Latera quadrati biseca in punctis H, E, F, G; junge HF, EG sese secantes in I. circulus centro I per H descriptus quadrato inscribetur.

Nam quia AH, BF a pares ac b parallelæ sunt, c erit AB parall. HF parall. DC. eodem modo AD parall. EG parall. BC. ergo IA, ID, IB, IC sunt parallelogramma. Ergo AH d = AE e = HI = EI = IF = IG. Circulus igitur centro I per H descriptus transibit per H, E, F, G, tangetque quadrati latera, cum anguli ad H, E, F, G sint recti. Q.E.F.

F 2

PROP.

PROP. IX. Probl. 9.

Circa datum quadratum ABCD circulum EABCD describere.

Duc diametros AC, BD secantes in E. centro E per A describe circulum. Is dato quadrato circumscriptus est.

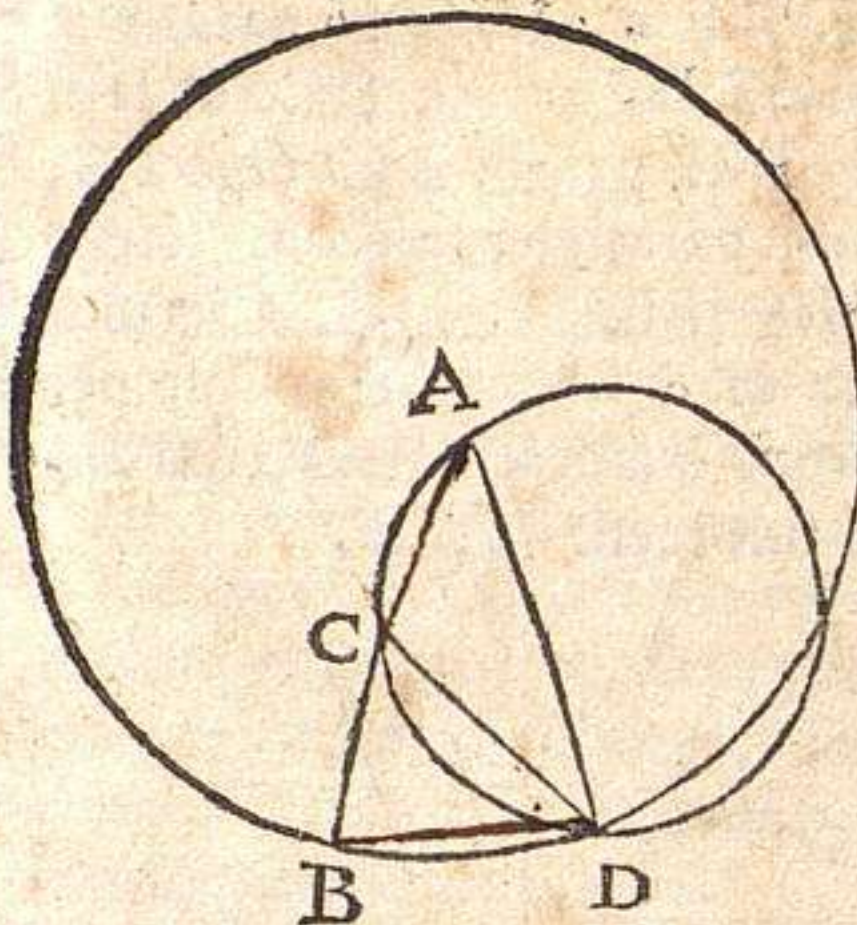
Nam anguli

a 4. cor. 32. ABD, & BAC a semirecti sunt; b ergo EA = EB. eodem modo EA = ED = EC. Circulus igitur centro E descriptus per A, B, C, D dati quadrati angulos transit. Q.E.F.

1.

b 6. 1.

PROP. X. Probl. 10.

Isoceles triangulum ABD constituere, quod habeat utrumque eorum quæ ad basim sunt angulorum B & ADB duplum reliqui A.

Accipe quamvis rectam AB, quam a secas in C, ita ut $AB \times BC = AC^2$.

Centro A per B describe circulum ABD; in hoc b accommoda $BD = AC$, & junge AD. erit triang. ABD quæritur.

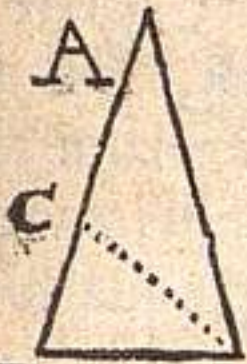
a 11. 2.

b 1. 4.

c 5. 4.

Nam di e DC; & per CDA c describe circulum.

lum. Quoniam $AB \times BC = AC^2$ d. liquet BD d 37. 3.
 tangere circulum ACD, quem secat CD. e er- e 32. 3.
 go ang. BDC = A. ergo ang. BDC + CDA f = f 2. ax.
 $A + CDA = g$ BCD. sed BDC + CDA = g 32. 1.
 $BD = CB$ d. k ergo ang. BCD = CBD. h 5. 1.
 ergo DC l = DB m = AC. n quare ang. CDA = k 1. ax.
 $A = BDC$. ergo $ADB = 2A = ABD$. 16. 1.
 Q. E. F. m constr. n 5. 1.

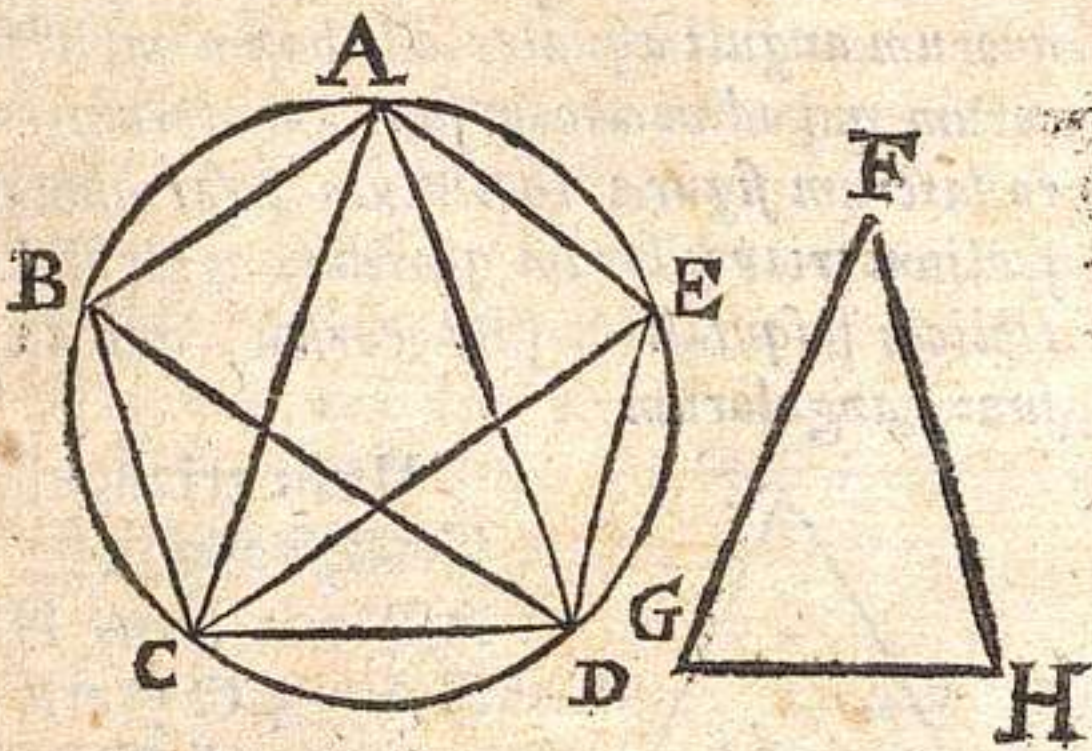

Hæc constructio Analytice inda-
 gatur sic; Factum sit; & angulum
 BDA bisecet recta DC. a ergo DA. a 3. 6.
 $DB :: CA, CB$. item ob ang. CDA
 $b = \frac{1}{2} ADB$ c = A, d est CA = DC. b constr.
 ac ob ang. DCB e = A + CDA = c hyp.
 $2A = B$, d erit $DB = DC$. f ergo d 6. 1.
 $DB = CA$. proinde DA. (e BA.) $CA :: CA$. e 32. 1.
 CB . g unde $BA \times CB = CA^2$. f 1. ax. g 17. 6.

Coroll.

Cum omnes anguli A, B, D h conficiant $\frac{5}{2}$ h 32. 1.
 2 Rect. (2 Rect.) liquet A esse $\frac{1}{5} 2$ Rect.

PROP. XI. Probl. II.

In dato circulo ABCDE pentagonum æquilate-
 rum & equiangulum ABCDE inscribere.

F 3

a De 3

a 10. 4.

b 2. 4.

c 9. 1.

d 26. 3.

e 29. 3.

f 27. 3.

g 2. 4x.

a Describe triangulum Iſoſceles FGH, habens utrumque angulorum ad baſim duplum anguli ad verticem. b Huic æquiangulum CAD inſcribe circulo. Angulos ad baſim ACD, & ADC c biſeca rectis DB, CE occurrentibus circumferentiæ in B, & E connecte rectas CB, BA, AE, ED. Dico factum.

Nam ex conſtr. liquet quinque angulos CAD, CDB, BDA, DCE, ECA pares eſſe; quare d arcus e & ſubtenſæ DC, CB, BA, AE, DE æquantur. Pentagonum igitur æquilaterum eſt. Eſt vero etiam æquiangulum, f quia ejus anguli BAE, AED, &c. inſiſtunt arcibus g æqualibus BCDE, ABCD, &c.

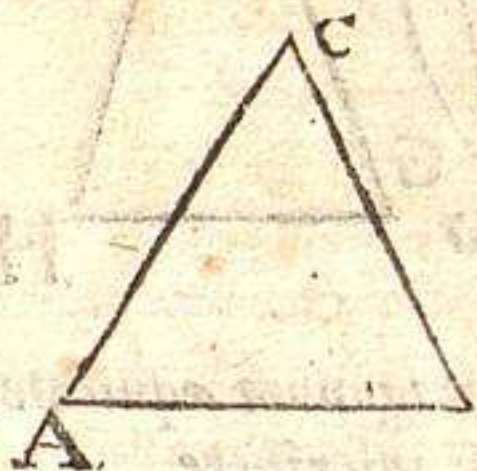
Hujus problematis praxis facilior tradetur ad 10. 13.

Coroll.

Hinc, angulus pentagoni æquilateri & æquianguli æquatur $\frac{2}{3}$ 2 Rect. vel $\frac{6}{5}$ Rect.

Schol.

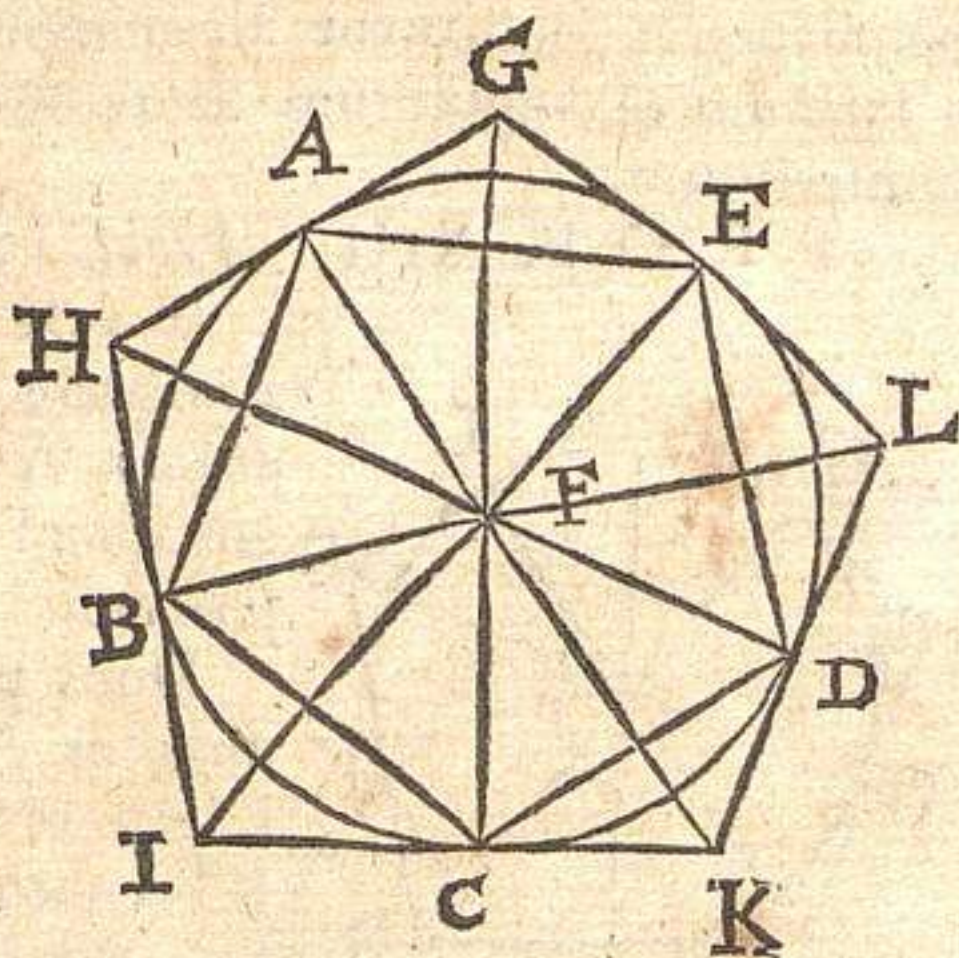
Pet. Herig. *Universaliter figuræ imparium laterum inſcribuntur circulo beneficio triangulorum Iſoſcelium, quorum anguli æquales ad baſim multiplices ſunt eorum, qui ad verticem ſunt, angulorum; parium vero laterum figuræ in circulo inſcribuntur ope Iſoſcelium triangulorum, quorum anguli ad baſim multiplices ſeſquialteri ſunt eorum, qui ad verticem ſunt, angulorum.*

Ut in triangulo Iſoſcele CAB, ſi ang. A = 3 C = B; AB erit latus Heptagoni. Si A = 4 C; erit AB latus Enneagoni, &c. Sin vero A = $1 \frac{1}{2}$ C, erit AB latus quadrati. Et ſi A = $2 \frac{1}{2}$ C, ſubtenſ

subtendet AB sextam partem circumferentiæ :
pariterque si $A = 3 \frac{1}{2} C$; erit AB latus octa-
goni, &c.

PROP. XII. Probl. 12.

Circa datum circulum FABCDE pentagonum
æquilaterum & æquiangulum HIKLG describere.

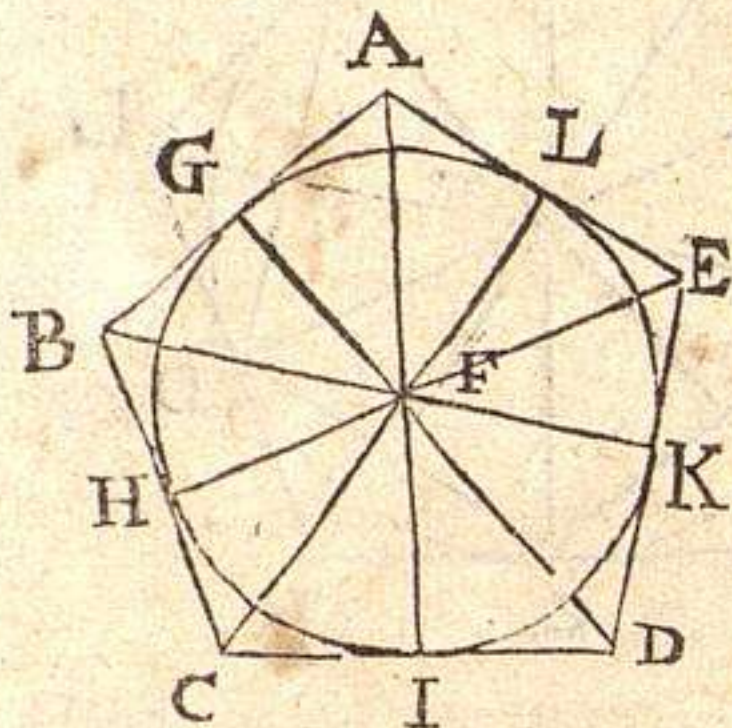
a Inscribe pentagonum ABCDE æquilaterum a 11. 4.
& æquiangulum ; duc è centro rectas FA, FB,
FC, FD, FE, iisque totidem perpendiculares
GAH, HBI, ICK, KDL, LEG concurrentes
in punctis H, I, K, L, G. Dico factum. Nam
quia GA, GE ex uno puncto G b tangunt circu- b cor. 16 3.
lum, erit $GA = GE$. d ergo ang. $GFA =$ c 2. cor. 36.
 GFE . ergo ang. $AFE = 2 GFA$. eodem mo- 3.
do ang. $AFH = HFB$; & proinde ang. $AFB =$ d 8. 1.
 $2 AFH$. Sed ang. $AFE = AFB$. f ergo ang. e 27. 3.
 $GFA = AFH$. sed & ang. $FAH g = FAG$; f 7. ax.
& latus FA est commune, h ergo $HA = AG =$ g 12. ax.
 $GE = EL$, &c. k ergo HG, GL, LK, KI, h 26. 1.
IH latera pentagoni æquantur : sed & anguli k 2 ax.
etiam, utpote l æqualium AGF, AHF, &c. du- l 2. cor. 32. 1
pli ; ergo, &c.

Coroll.

Eodem pacto, si in circulo quæcunque figura æquilatera & æquiangula describatur, & ad extrema semidiametrorum ex centro ad angulos ductarum, excitentur lineæ perpendiculares, hæ perpendiculares constituent aliam figuram totidem laterum & angulorum æqualium circulo circumscriptam.

P R O P. XIII. Probl. 13.

In dato pentagono æquilatero & æqui-angulo $A B C D E$ circulum $F G H K$ inscribere.

Duos pentagoni angulos A , & B biseca rectis $A F$, $B F$ concurrentibus in F . Ex F duc perpendiculares $F G$,

$F H$, $F I$, $F K$, $F L$. Circulus centro F per G descriptus tanget omnia pentagoni latera.

Duc $F C$, $F D$, $F E$. Quoniam $B A = B C$; & latus $B F$ commune est; & ang. $F B A = F B C$, erit $A F = F C$; & ang. $F A B = F C B$. Sed ang. $F A B = \frac{1}{2} B A E$ & $F C B = \frac{1}{2} B C D$. ergo ang. $F C B = \frac{1}{2} B C D$. eodem modo anguli totales C , D , E omnes bisecti sunt. Quum igitur ang. $F G B = F H B$, & ang. $F B H = F B G$, & latus $F B$ sit commune, erit $F G = F H$. similiter omnes $F H$, $F I$, $F K$, $F L$, $F G$ æquantur. Ergo circulus centro F per G descriptus transit per H , I , K , L ; & tangitque pentagoni latera, cum anguli ad ea puncta sint recti. Q.E.F.

Coroll.

Hinc, si duo anguli proximi figuræ æquilateræ & æquiangulæ bisecentur, & à puncto, in quo coeunt lineæ angulos bisecantes, ducantur rectæ lineæ

a 9. 1.

b hyp.

c constr.

d 4. 1.

e hyp.

f 12. 12.

g 16. 1.

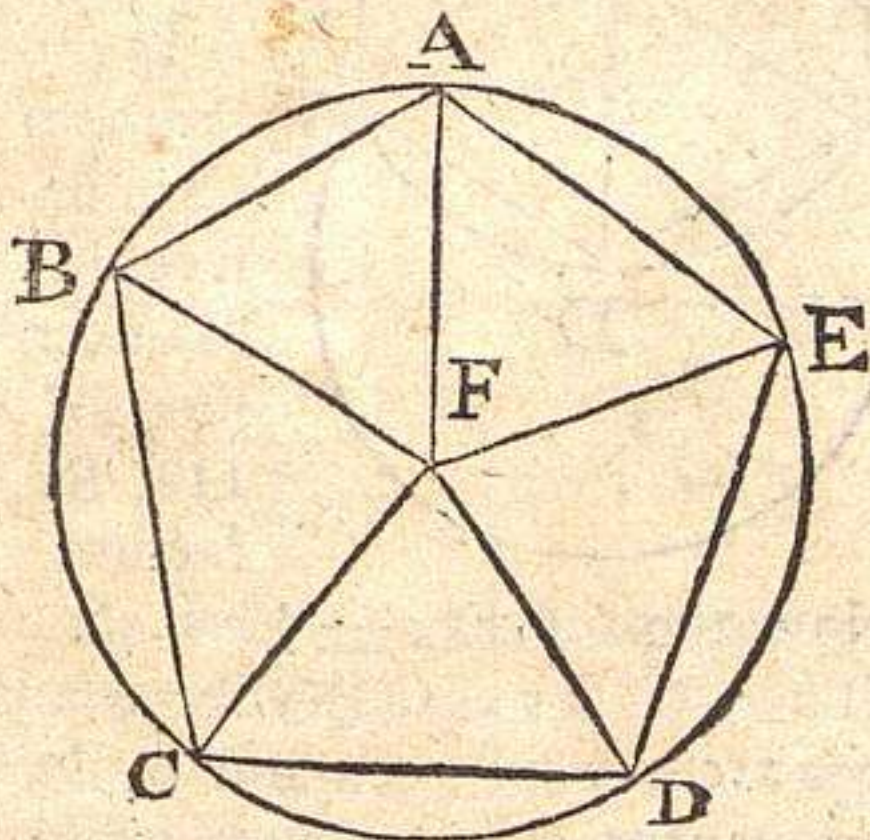
h cor. 16. 3.

lineæ ad reliquos figuræ angulos, omnes anguli figuræ erunt bisecti.

Schol.

Eadem methodo in qualibet figura æquilatæra & æquiangula circulus describetur.

P R O P. XIV. Probl. 14.

*Circa datum Pentagonum æquilaterum & æqui-
angulum ABCDE circulum FABCDE descri-
bere.*

Duos pentagoni angulos biseca rectis AF, BF concurrentibus in F. Circulus centro F per A descriptus pentagono circumscribitur.

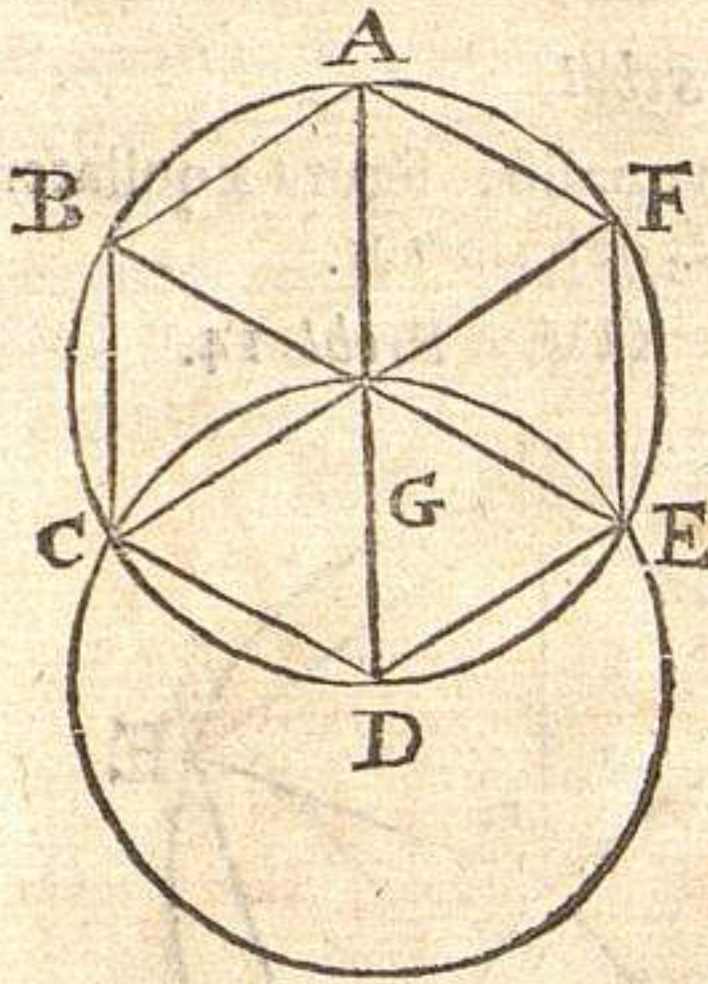
Ducantur enim FC, FD, FE. *a* Bisecti itaque *a* cor. 13. 4. sunt anguli C, D, E. *b* ergo FA, FB, FC, FD, *b* 6. 1. FE æquantur. ergo circulus centro F descriptus, per A, B, C, D, E, pentagoni angulos transibit, Q. E. F.

Schol.

Eadem arte circa quamlibet figuram æquila-
teram & æquiangulam circulus describetur.

P R O P.

PROP. XV. Probl. 15.

In dato circulo GA^r
BCDEF hexagonum,
& æquilaterum & æ-
quiangulum ABCD-
EF inscribere.

Duc diametrum
AD; centro D per
centrum G describe
circulum, qui datum
secet in C, & E. duc
diametros CF, EB.
junge AB, BC, CD,
DE, EF, FA. Dico
factum.

a 32. 1. Nam ang. CGD a = $\frac{1}{3}$ 2 Re^{ct}. a = DGE b =
b 15. 1. AGF b = AGB. c ergo BGC = $\frac{1}{3}$ 2 Re^{ct}. = FGE.
c cor. 13. 1. d ergo arcus e & subtensæ AB, BC, CD, DE,
d 26. 3. EF æquantur. Hexagonum igitur æquilaterum
e 29. 3. est: sed & æquiangulum f quia singuli ejus an-
f 27. 3. guli arcubus insistent æqualibus. Q.E.F.

Coroll.

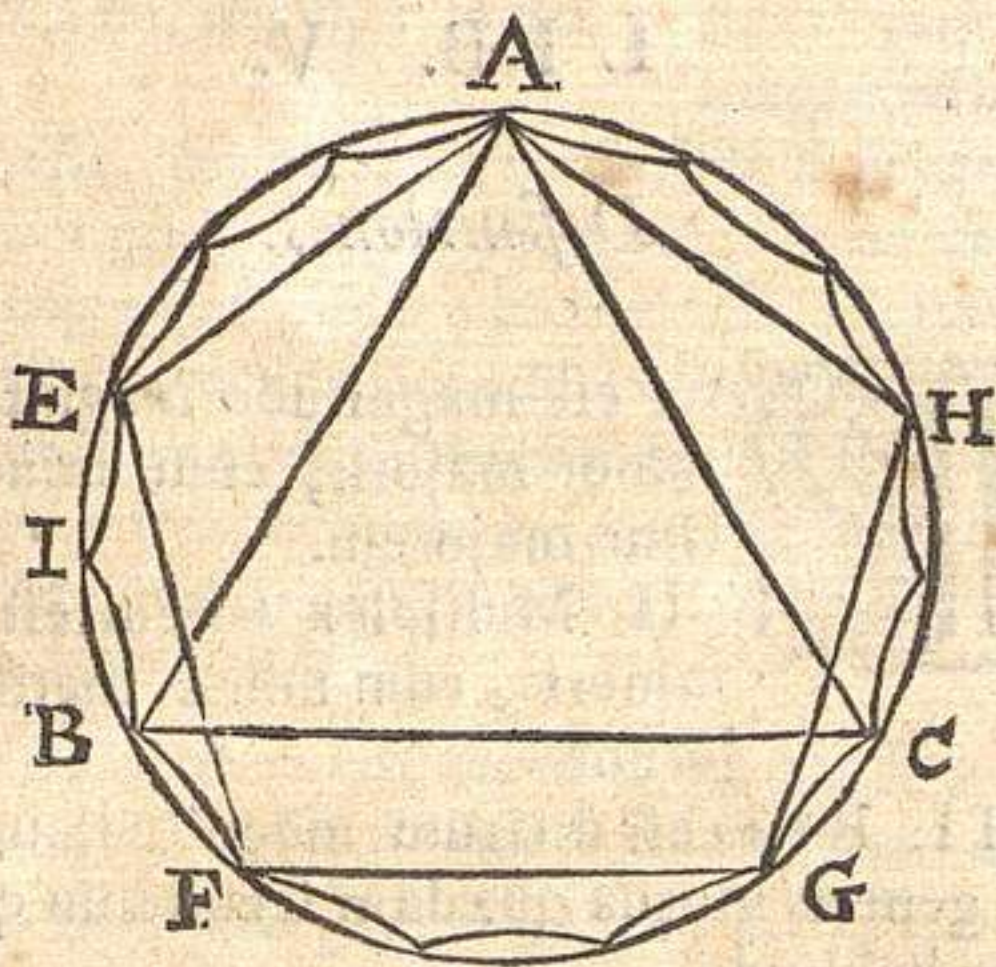
1. Hinc latus Hexagoni circulo inscripti semi-
diametro æquale est.

2. Hinc facile triangulum æquilaterum ACE
in circulo describetur.

Schol. Probl.

And. Terq. Hexagonum ordinatum super data recta CD ita
a 1. 1. construes. a Fac triangulum CGD æquilaterum
super data CD. centro G per C, & D descri-
be circulum. Is capiet Hexagonum super data
CD.

PROP. XVI. Probl. 16.

In dato circulo AEBC quindecagonum æquilaterum & æquiangulum inscribere.

Dato circulo *a* inscribere pentagonum æquilaterum AEF GH ; *b* itemque triangulum æquilaterum ABC. erit BF latus quindecagoni quæsitum.

Nam arcus AB *c* est $\frac{1}{3}$, vel $\frac{1}{3}$ peripheriæ, cuius AF est $\frac{2}{3}$ vel $\frac{6}{15}$ ergo reliquus BF = $\frac{1}{3}$ periph. ergo quindecagonum, cuius latus BF, æquilaterum est ; sed & æquiangulum, *d* cum singuli ejus anguli arcibus insistant æqualibus, quorum unusquisque est $\frac{1}{15}$ totius circumferentiæ. ergo, &c.

Schol.

Circulus dividitur Geometricè in partes

{	4, 8, 16, &c. per 6, 4, & 9, 1.
	3, 6, 12, &c. per 15, 4, & 9, 1.
	5, 10, 20, &c. per 11, 4, & 9, 1.
	15, 30, 60, &c. per 16, 4, & 9, 1.

Cæterum divisio circumferentiæ in partes datas etiamnum desideratur; quare pro figurarum quarumcunq; ordinatarum constructionibus sæpe ad mechanica artificia recurrendum est, propter quæ Geometræ practici consulendi sunt.

LIB. V.

Definitiones.

I. **A**rs est magnitudo magnitudinis, minor majoris, cum minor metitur majorem.

II. Multiplex autem est major minoris, cum minor metitur majorem.

III. Ratio est duarum magnitudinum ejusdem generis mutua quædam secundum quantitatem habitudo.

In omni ratione ea quantitas, quæ ad aliam refertur, dicitur antecedens rationis; ea vero, ad quam alia refertur, consequens rationis dici solet. ut in ratione 6 ad 4; antecedens est 6, & consequens 4.

Nota.

Cujusque rationis quantitas innotescit dividendo antecedentem per consequentem. ut ratio 12 ad 5 effertur per $\frac{12}{5}$ item quantitas rationis A ad B est $\frac{A}{B}$. Quare non raro brevitatis causa, quantitates rationum sic designamus, $\frac{A}{B} \sqsubset$, vel \sqsupset , vel $\sqsupset \frac{C}{D}$; hoc est, ratio A ad B major est ratione C ad D, vel ei æqualis, vel minor. Quod probe animadvertat, quisquis hæc legere volet.

Rationis, sive proportionis species, ac divisiones vide apud interpretes.

IV. Proportio vero est rationum similitudo.

Rectius quæ hic vertitur proportio, proportionalitas, sive analogia dicitur; nam proportio idem denotat quod ratio, ut plerisque placet.

V. Rationem habere inter se magnitudines dicuntur, quæ possunt multiplicatæ se mutuo superare.

VI. In

E, 12. | A, 4. B, 6. | G, 24. VI. In ead-
 F, 30. | C, 10. D, 15. | H, 60. dem ratione
 magnitudines

dicuntur esse, prima A ad secundam B, & tertia
 C ad quartam D, cum primæ A, & tertiæ C
 æquemultiplicia E, & F à secundæ B, & quartæ
 D æquemultiplicibus G, & H, qualiscunque
 sit hæc multiplicatio, utrumque E, F ab utroque
 G, H, vel una deficiunt, vel una æqualia sunt,
 vel una excedunt, si ea sumantur E, G; & F, H
 quæ inter se respondent.

*Hujus nota est ::: ut A. B :: C. D. hoc est
 A ad B, & C ad D in eadem sunt ratione. ali-
 quando sic scribimus $\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$ id est, A. B :: C. D.*

VII. Eandem autem habentes rationem (A.
 B :: C. D) proportionales vocentur.

E, 30. | A, 6. B, 4. | G, 28. VIII. Cum
 F, 60. | C, 12. D, 9. | H, 63. vero æquemul-
 tiplicium, E mul-

tiplex primæ magnitudinis A excefferit G mul-
 tiplicem secundæ B; at F multiplex tertiæ C
 non excefferit H multiplicem quartæ D; tunc
 prima A ad secundam B majorem rationem
 habere dicetur, quam tertia C ad quartam D.

*Si $\frac{A}{B} < \frac{C}{D}$, necessarium non est ex hac definitio-
 ne, ut E semper excedat G; quum F minor est
 quam H; sed conceditur hoc fieri posse.*

IX. Proportio autem in tribus terminis pau-
 cissimis consistit. *Quorum secundus est instar
 duorum.*

X. Cum autem tres magnitudines A, B, C
 proportionales fuerint, prima A ad tertiam C
 duplicatam rationem habere dicetur ejus, quam
 habet ad secundam B: at quum quatuor magni-
 tudines A, B, C, D, proportionales fuerint, prima
 A ad quartam D triplicatam rationem habere
 dicetur

dicetur ejus, quam habet ad secundam B; & semper deinceps uno amplius, quamdiu proportio extiterit.

Duplicata ratio exprimitur sic $\frac{A}{C} = \frac{A}{B}$ bis. Hoc est, ratio A ad C duplicata est rationis A ad B. Triplicata autem sic $\frac{A}{D} = \frac{A}{B}$ ter. id est, ratio A ad D triplicata est rationis A ad B.

∴ denotat continue proportionales. ut A, B, C, D; item 2, 6, 18, 54 sunt ∴

XI. Homologæ, seu similes ratione, magnitudines dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, consequentes vero consequentibus.

Ut si A. B :: C. D; tam A & C, quam B & D homologæ magnitudines dicuntur.

XII. Alterna ratio, est sumptio antecedentis ad antecedentem, & consequentis ad consequentem.

Ut sit A. B :: C. D. ergo alterne, vel permutando, vel vicissim, A. C :: B. D. per 16. 5.

In hac definitione, & 5. sequentibus imponuntur nomina sex modis argumentandi, quibus mathematici frequenter utuntur; quarum illationum vis innotitur propositionibus hujus libri, quæ in explanationibus citantur.

XIII. Inversa ratio, est sumptio consequentis ceu antecedentis, ad antecedentem velut ad consequentem.

Ut A. B :: C. D. ergo inverse, B. A :: D. C. per cor. 4, 5.

XIV. Compositio rationis, est sumptio antecedentis cum consequente, ceu unius, ad ipsam consequentem.

Ut A. B :: C. D. ergo componendo, A + B. B :: C + D. D per 18. 5.

XV. Divisio rationis, est sumptio excessus, quo consequentem superat antecedens, ad ipsam consequentem.

Ut A. B :: C. D. ergo dividendo, A-B. B :: C-D. D. per 17.5.

XVI. Conversio rationis, est sumptio antecedentis ad excessum, quo superat antecedens ipsam consequentem.

Ut A. B :: C. D. ergo per conversam rationem, A.A-B :: C. C-D. per cor. 19.5.

XVII. Ex æqualitate ratio est, si plures duabus sint magnitudines, & his aliæ multitudine pares, quæ binæ sumantur, & in eadem ratione; cum ut in primis magnitudinibus prima ad ultimam, sic & in secundis magnitudinibus prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter; sumptio extremorum, per subductionem mediorum.

XVIII. Ordinata proportio est, cum fuerit quemadmodum antecedens ad consequentem, ita antecedens ad consequentem: fuerit etiam ut consequens ad aliud quidpiam, ita consequens ad aliud quidpiam.

Ut si A. B :: D. E. item B. C :: E. F. erit ex æquo A. C :: D. F. per 21.5.

XIX. Perturbata autem proportio est; cum tribus positis magnitudinibus, & aliis, quæ sint his multitudine pares, ut in primis quidem magnitudinibus se habet antecedens ad consequentem, ita in secundis magnitudinibus antecedens ad consequentem: ut autem in primis magnitudinibus consequens ad aliud quidpiam, sic in secundis magnitudinibus aliud quidpiam ad antecedentem.

Ut si A. B :: F. G. item B. C :: E. F. erit ex æquo perturbate A. C :: E. G. per 23.5.

XX. Quotlibet magnitudinibus ordine positis, proportio primæ ad ultimam componitur ex proportionibus primæ ad secundam, & secundæ ad tertiam, & tertiæ ad quartam, & ita deinceps, donec extiterit proportio.

Sint

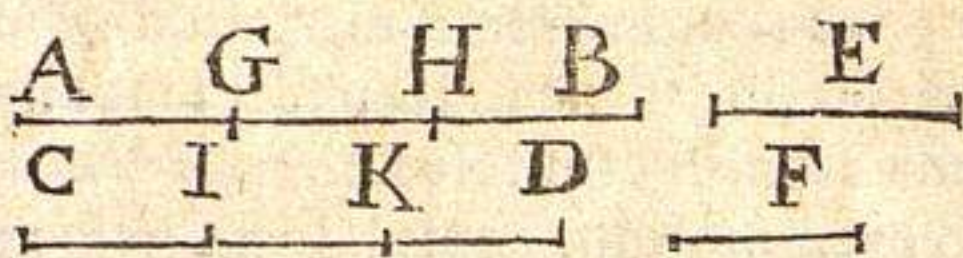
Sint quotcunque A, B, C, D; ex hac def,

$$\frac{A}{D} = \frac{A}{B} + \frac{B}{C} + \frac{C}{D}$$

Axioma.

Æquemultiplices eidem multiplici, sunt quoq;
inter se æquemultiplices.

P R O P. I.

Si sint quotcunque magnitudines AB, CD, quotcunque magnitudinum E, F æqualium numero, singula singularum, æquemultiplices; quam multiplex est unius E una magnitudo AB, tam multiplices erunt & omnes AB+CD omnium E+F.

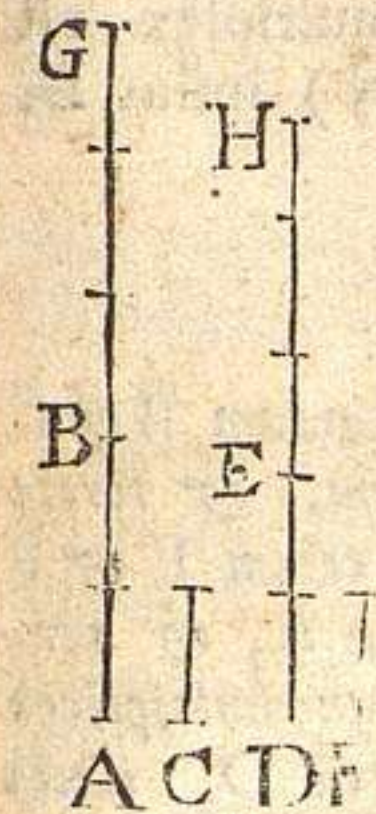
Sint AG, GH, HB partes quantitatis AB ipsi E æquales. item CI, IK, KD partes quantitatis CD ipsi F pares. Harum numerus illarum numero æqualis ponitur. Quum igitur $AG+CI = E+F$; & $GH+IK = E+F$; & $HB+KD = E+F$, liquet $AB+CD$ æque multoties continere $E+F$, ac una AB unam E continet. Q. E. D.

2. ax.

P R O P.

PROP. II.

Si prima AB secundæ C æque fuerit multiplex, atque tertia DE quartæ F; fuerit autem & quinta BG secundæ C æque multiplex, atque sexta EH quartæ F, erit & composita prima cum quinta (AG) secundæ C æque multiplex, atque tertia cum sexta (DH) quartæ F.

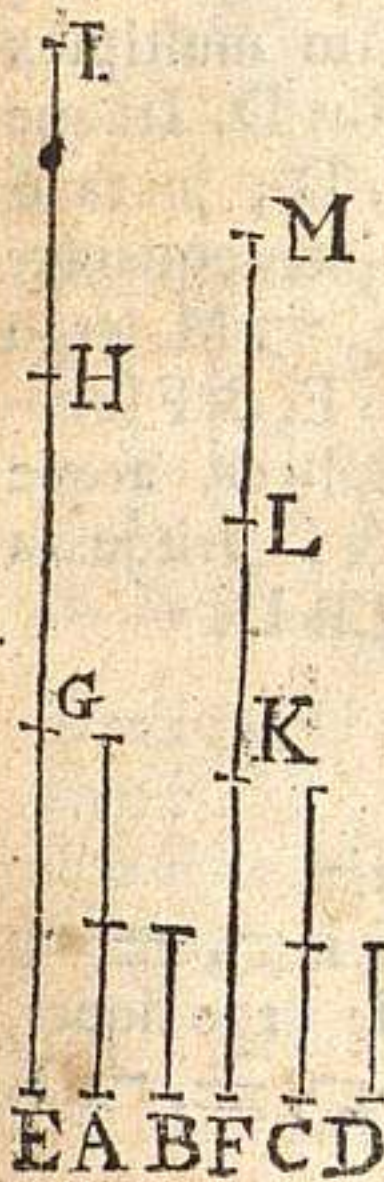

Numerus partium in AB ipsi C æqualium æqualis ponitur numero partium in DE ipsi F æqualium. Item numerus partium in

BG ponitur æqualis numero partium in EH. *a a 2. ax.* ergo numerus partium in AB + BG æquatur numero partium in DE + EH. hoc est tota AG æquemultiplex est ipsius C, atque tota GH ipsius F. Q. E. D.

PROP. III.

Sit prima A secundæ B æquemultiplex, atque tertia C quartæ D; sumantur autem EI, FM æquemultiplices primæ & tertiæ; erit & ex æquo, sumptarum utraque utriusque æquemultiplex: altera quidem EI secundæ B, altera autem FM quartæ D.

Sint EG, GH, HI partes multiplicis EI ipsi A pares; item FK, KL, LM partes multiplicis FM ipsi C æquales.

a Harum numerus illarum numero æquatur. Porro A, id est EG, vel GH, vel GI ipsius B ponitur æquemultiplex atque C, vel FK, &c. ipsius D. *a hyp.*
ergo

b 2. 5. $\text{ergo EG} + \text{GH}$ æquemultiplex est secundæ
 c 2. 5. B, atque $\text{FK} + \text{KL}$ quartæ D. c Simili argu-
 mento EI ($\text{EH} + \text{HI}$) tam multiplex est
 ipsius B, quam FM ($\text{FL} + \text{LN}$) ipsius D.
 Q. E. D.

P R O P. IV.

Si prima A ad secundam B ean-
 dem habuerit rationem, & tertia
 C ad quartam D; etiam E & F
 æquemultiplices primæ A, & ter-
 tiæ C ad G, & H æquemultiplices
 secundæ B, & quartæ D, juxta
 quamvis multiplicationem, eandem
 habebunt rationem, si prout inter se
 respondent, ita sumptæ fuerint.
 (E. G :: F. H.)

Sume I, & K ipsarum E, & F;
 item L & M ipsarum G, & H æ-
 quemultiplices. a Erit I ipsius A
 æquemultiplex atque K ipsius C;
 a pariterque L tam multiplex
 ipsius B quam M ipsius D. Itaque
 cum sit A. B b :: C. D; juxta 6
 def. si I □, =, ⊃ L; consequenter
 pari modo K □, =, ⊃ M. ergo
 cum I, & K ipsarum E, & F sum-
 ptæ sint æquemultiplices, atque
 L, & M ipsarum G & H; erit juxta
 7. def. E. G :: F. H. Q. E. D.

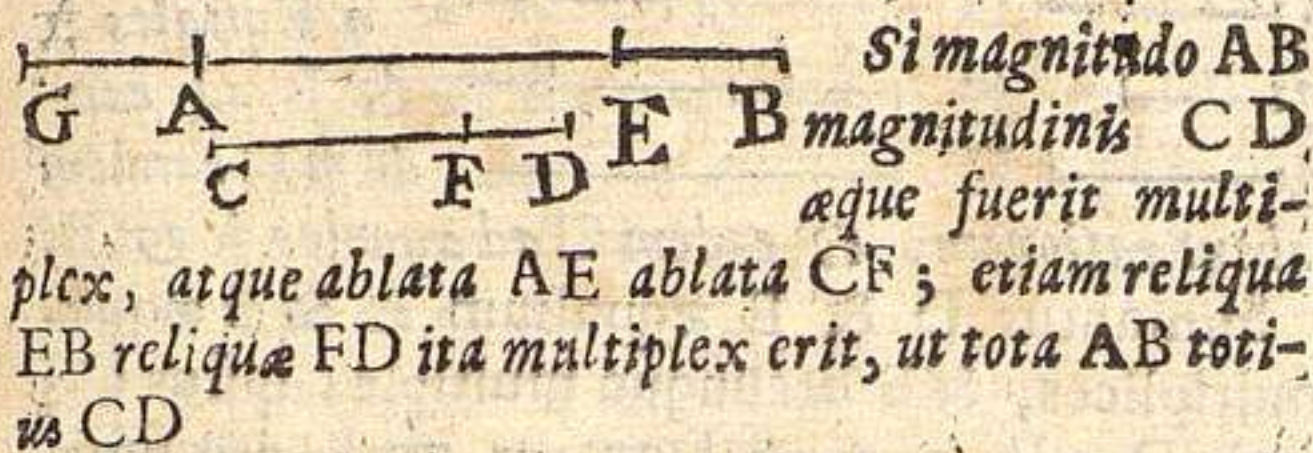
Coroll.

Hinc demonstrari solet inversa ratio.

Nam quoniam A. B :: C. D, si E □, =, ⊃
 c 6. def. 5. G, c erit similiter F □, =, ⊃ H. ergo liquet,
 quod si G □, =, ⊃ E, esse H □, =, ⊃ F.
 d 6. def. 5. d ergo B, A :: D. C. Q. E. D.

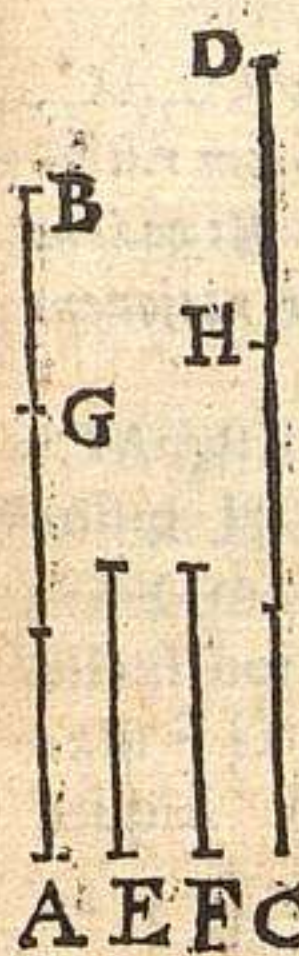
PROP.

PROP. V.

Accipe aliam quandam GA, quae reliquae FD ita sit multiplex, atque tota AB totius CD, vel ablata AE ablata CF. a ergo tota GA + AE totius CF + FD aequemultiplex est, ac una AE unius CF, hoc est, ac AB ipsius CD. b ergo GE = AB c proinde, ablata communi AE, manet GA = EB. ergo, &c.

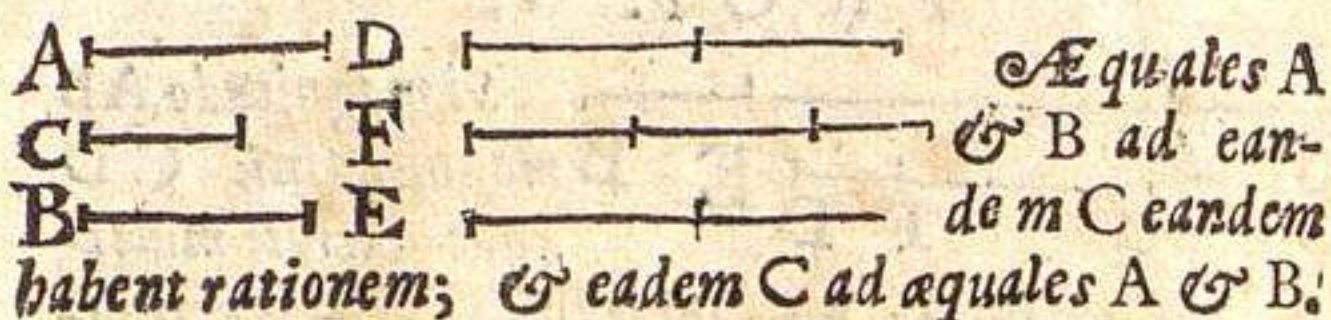
PROP. VI.

Si duae magnitudines AB, CD duarum magnitudinum E, F sint aequemultiplices; & detrahae quaedam sint, AG, & CH, earundem E, & F aequemultiplices; & reliquae GB, HD eisdem E, F aut aequales sunt, aut aequae ipsarum multiplices.

Nam quia numerus partium in AB ipsi E aequalium ponitur aequalis numero partium in CD ipsi F aequalium; item numerus partium in AG aequalis numero partium in CH. si hinc AG, inde CH detrahaeretur, a remanet numerus partium in reliqua GB aequalis numero partium in HD. ergo si GB sit E semel, erit HD etiam C semel. si GB sit E aliquoties, erit HD etiam C toties accepta. Q. E. D.

PROP. VII.

habent rationem; & eadem C ad æquales A & B.

Sumantur D & E æqualium A & B æquemultiplices, & F utcunque multiplex ipsius C;

a 6. ax. a erit $D = E$. quare si $D \square, =, \supset F$, erit simili-
b 6. def. 5. liter $E \square, =, \supset F$. b ergo $A. C :: B. C$. inverse
c cor. 4. 5. igitur $C.A c :: C.B$. Q.E.D.

Schol.

Si loco multiplicis F sumantur duæ æquemultiplices, eodem modo ostendetur æquales magnitudines ad alias inter se æquales eandem habere rationem.

PROP. VIII.

Inæqualium magnitudinum AB, AC, major AB ad eandem D majorem rationem habet, quam minor AC. Et eadem D ad minorem AC majorem rationem habet, quam ad majorem AB.

Sume EF, EG, ipsarum AB, AC, æquemultiplices, ita ut EH ipsius D multiplex, major sit quam EG, at minor quam EF. (Quod facile continget, si utraque EG, GF majores accipiantur ipsa D.) Liqueet juxta 8. def. 5. fore $\frac{AB}{D} \square \frac{AC}{D}$; ac

$\frac{D}{AB} \supset \frac{D}{AC}$. Quæ E.D.

Rursus quia $IK \square HG$, at $IK \supset HF$ (ut a 8. def. 5, prius dictum) d erit $\frac{D}{C} \square \frac{D}{AB}$. Q.E.D.

PROP.

PROP. IX.

Quæ ad eandem eandem habent rationem, æquales sunt inter se. Et ad quas eadem eandem habet rationem, eæ quoque sunt inter se æquales.

I I
A B C I. Hyp. Sit $A.C :: B.C$. dico $A=B$.
Nam sit $A \sqsubset$, vel $\supset B$, a erit ideo a 8. 5.

$\frac{A}{C} \sqsubset$, vel $\supset \frac{B}{C}$. contra Hyp.

2. Hyp. Sit $C.B :: C.A$. dico $A=B$, nam sit $A \sqsubset B$, b ergo $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. contra Hyp. b 8. 5.

PROP. X.

Ad eandem magnitudinem rationem habentium, quæ majorem rationem habet, illa major est: ad quam vero eadem majorem rationem habet, illa minor est.

A B C I. Hyp. Sit $\frac{A}{C} \sqsubset \frac{B}{C}$. Dico $A \sqsubset B$. Nam si dicatur $A=B$, a erit $A.C :: B.C$. contra Hyp. a 7. 5.

Sin $A \supset B$, b erit $\frac{A}{C} \supset \frac{B}{C}$ etiam contra Hyp. b 8. 5.

2. Hyp. Sit $\frac{C}{B} \sqsubset \frac{C}{A}$. Dico $B \supset A$. Nam dic $B=A$, c ergo $C.B :: C.A$. contra Hyp. vel dic $B \sqsubset A$, d ergo $\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. c 7. 5.

$\frac{C}{A} \sqsubset \frac{C}{B}$ etiam contra Hyp. d 8. 5.

PROP. XI.

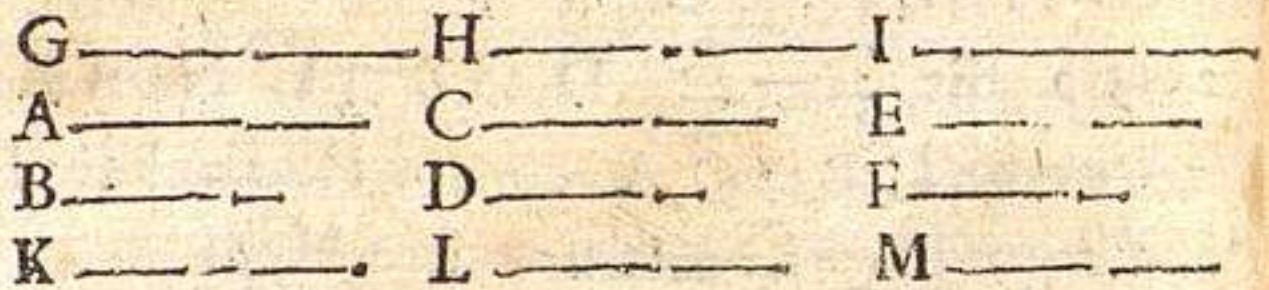
Quæ eidem sunt eadem rationes, & inter se sunt eadem.

Sit $A. B :: E. F.$ item $C. D :: E. F.$ dico $A. B :: C. D.$ sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I ; atque ipsarum B, D, F æquemultiplices $K, L, M.$ Et quoniam *a* $A. B :: E. F.$ si $G \square, =,$
b 6. def. 5. $\square K,$ *b* erit pari modo $I \square, =,$ $\square M.$ pariterque quia *a* $E. F :: C. D.$ si $I \square, =,$ $\square M,$ *b* erit H similiter $\square, =,$ $\square L.$ ergo si $G \square, =,$
c 6. def. 5. $\square K,$ erit similiter $H \square, =,$ $\square L.$ *c* quare $A. B :: C. D.$ Q.E.D.

Schol.

Quæ eidem rationibus sunt eadem rationes, sunt quoque inter se eadem.

PROP. XII.

Si sint magnitudines quocunque $A, & B; C & D; E, & F$ proportionales; quemadmodum se habuerit una antecedentium A ad unam consequentium $B,$ ita se habebunt omnes antecedentes, A, C, E ad omnes consequentes, $B, D, F.$

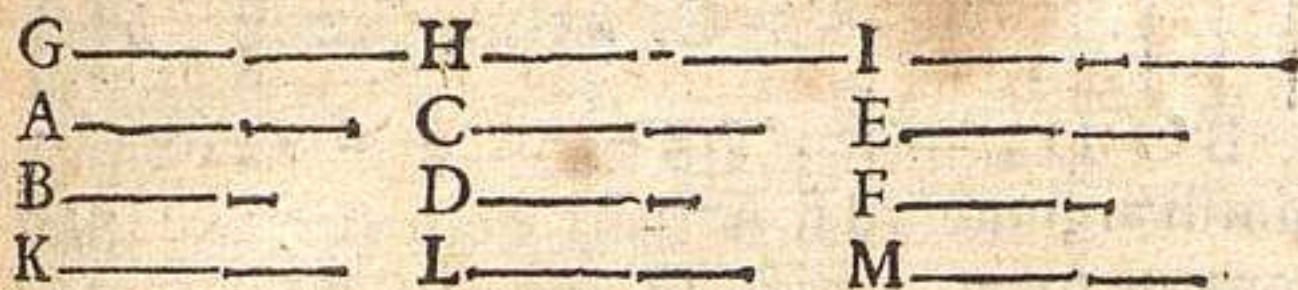
Sume antecedentium æquemultiplices $G, H, I;$ & consequentium $K, L, M.$ Quoniam quam multiplex est una G unius $A,$ *a* tam multiplices sunt omnes G, H, I omnium $A, C, E;$ pariterque quam multiplex est una K unius $B,$ *a* tam multiplices sunt omnes K, L, M omnium $B, D, F.$ Porro ob *b* $A. B :: C. D :: E. F.$ si $G \square, =,$ $\square K,$ erit similiter
a 1. 5.
b hyp.

H $\square, =, \supset$ L, & I $\square, =, \supset$ M, & proinde si G $\square, =, \supset$ K, erit simili modo G+H+I $\square, =, \supset$ K+L+M. c quare A. B :: A+C+E. B+D+F. c 6. def. 5. Q E. D.

Coroll.

Hinc, si similia proportionalia similibus proportionalibus addantur, tota erunt proportionalia.

P R O P. XIII.

Si prima A ad secundam B eandem habuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; tertia vero C ad quartam D majorem habuerit rationem, quam quinta E ad sextam F; prima quoque A ad secundam B majorem rationem habebit, quam quinta E ad sextam F.

Sume ipsarum A, C, E æquemultiplices G, H, I : ipsarumque B, D, F æquemultiplices K, L, M. Quia A. B :: C. D; si H \square L, a erit a 6. def. 5. G \square K. Sed quia $\frac{C}{D} \square \frac{E}{F}$, b fieri potest ut sit b 8. def. 5. H \square L, & I non \square M. ergo fieri potest ut G \square K, & I non \square M c ergo $\frac{A}{B} \square \frac{E}{F}$. Q E. D. c 8. def. 5.

S C H O L.

Quod si $\frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit quoque $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$. Item si $\frac{A}{B} \square \frac{C}{D} \square \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \square \frac{E}{F}$. & si $\frac{A}{B} \supset \frac{C}{D} \supset \frac{E}{F}$, erit $\frac{A}{B} \supset \frac{E}{F}$.

PROP. XIV.

Si prima A ad secundam B eandem babuerit rationem, quam tertia C ad quartam D; prima vero A, quam tertia C major fuerit; erit & secunda B major quam quarta D. Quod si prima A fuerit æqualis tertiæ C, erit & secunda B æqualis quartæ D; si vero A minor, & B minor erit.

Sit $A \sqsupset C$. a ergo $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{B}$. b sed

$\frac{A}{B} = \frac{C}{D}$. e ergo $\frac{C}{D} \sqsupset \frac{C}{B}$. d ergo $B \sqsupset D$.

Simili argumento si $A \sqsubset C$, d erit $B \sqsubset D$. Si ponatur $A = C$; ergo $C. B e :: A. B f :: C. D. g$ ergo $B = D$. Quæ E. D.

S C H O L.

A fortiori, si $\frac{A}{B} \sqsupset \frac{C}{D}$, atque $A \sqsupset C$, erit $B \sqsupset D$. Item si $A = B$, erit $C = D$. Et si $A \sqsupset$, vel $\sqsubset B$, erit pariter $C \sqsupset$, vel $\sqsubset D$.

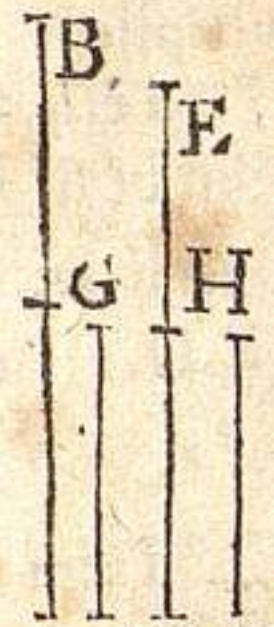
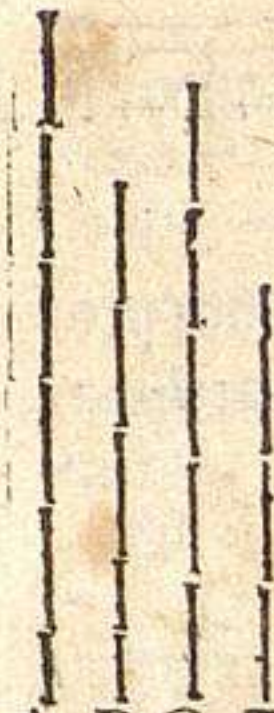
PROP. XV.

Partes C & F cum pariter multiplicibus AB, & DE in eadem sunt ratione, si prout sibi mutuo respondent, ita sumantur. (AB. DE :: C. F.)

Sint AG, GB partes multiplicis AB ipsi C æquales: item DH, HE partes multiplicis DE ipsi F æquales. a Harum numerus illarum numero æquatur. ergo quum b AG. DH

$ACDF :: C. F :: GB. HE$. c erit $AG + GB (AB.) DH + HE (DE) :: C. F. Q. E. D.$

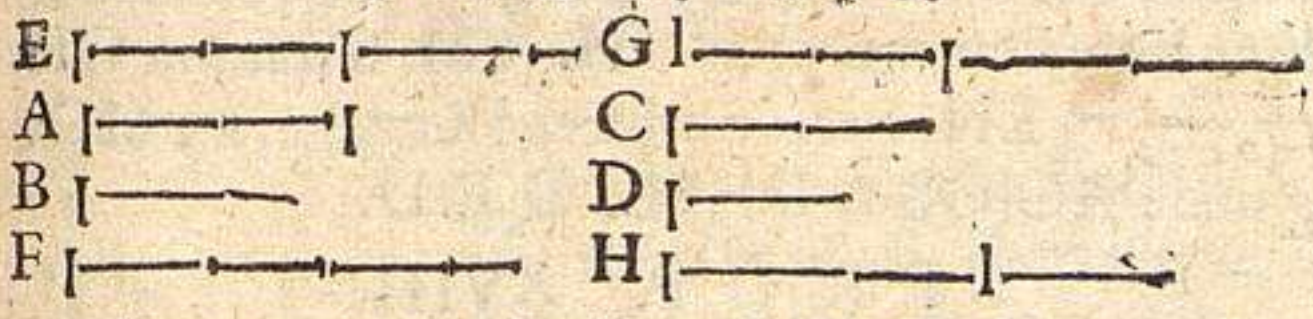
a 8. 5.
b hyp.
c 13. 5.
d 10. 5.
e 7. 5.
f hyp.
g 11. & 9. 5.

a hyp.
b 7. 5.
c 12. 5.

PROP.

PROP. XVI.

Si quatuor magnitudines A, B, C, D proportionales fuerint; & vicissim proportionales erunt. (A.C::B.D.)

Accipe E & F æquemultiplices ipsarum A & B. ipsarumque C & D æquemultiplices G & H. Itaque E.F a :: A.B. b :: C.D. a :: G.H. Quare si E □, =, ▽ G, c erit similiter F □, =, ▽ H. d ergo A.C :: B.D. Q.E.D.

a 15. 5.
b hyp.
c 11. 5. &
14. 5.
d 6. def. 5.

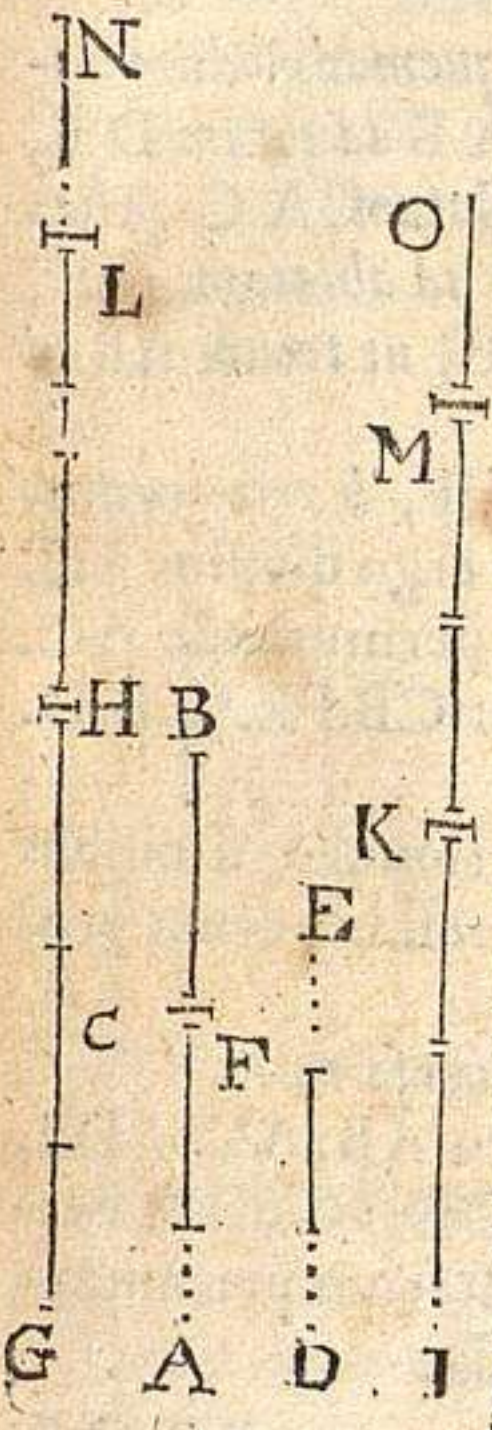
SCHOL.

Alternata ratio locum tantum habet, quando quantitates ejusdem sunt generis. Nam Heterogeneæ quantitates non comparantur.

PROP. XVII.

Si compositæ magnitudines proportionales fuerint (A.B. C.B :: D.E. F.E;) hæc quoque divisæ proportionales erunt. (A.C. C.B :: D.F. F.E.)

Accipe G.H, H.L, I.K, K.M ordine æquemultiplices ipsarum A.C, C.B, D.F, F.E. item L.N, M.O æquemultiplices ipsarum C.B, F.E. Tota G.L totius A.B a tam multiplex est, a 1. 5. quam una G.H unius A.C, b id b constr. est quam I.K ipsius D.F; e hoc c 1. 5. est quam tota I.M totius D.E; Item H.N (H.L+L.N) ipsius C.B d æquemultiplex est, d 2. 5. ac K.O (K.M+M.O) ipsius F.E. Quum igitur per hyp. A.B. B.C :: D.E. E.F. si G.L □, =, ▽ H.N, etiam similiter

e 6. def. 5. militer e erit $IM \sqsubset, =, \supset KO$. Itaque ablati
 hinc inde communibus HL, KM. si reliqua GH
 f 5. ax. $\sqsubset, =, \supset LN$, f erit similiter $IK \sqsubset, =, \supset MO$.
 g 6. def. 5. g unde $AC.CB :: DF.FE$. Q.E.D.

PROP. XVIII.

*Si divisae magnitudines sint propor-
 tionales (AB.BC :: DE.EF,) hae quo-
 que compositae proportionales erunt
 (AC.CB :: DF.FE.)*
 Nam si fieri potest, sit $AC.CB ::$
 $DF.FG \supset FE$. a ergo erit divisim
 $AB.BC :: DG.GF$. b hoc est $DG.$
 $GF :: DE.EF$. ergo cum $DG \sqsubset DE$,
 c erit $GF \sqsubset EF$. Q.E.A. Simile
 absurdum d sequetur, si dicatur $AC.CB :: DF.$
 $GF \sqsubset FE$.

a 17. 5.
 b hyp. & II.
 5.
 c 14. 5.
 d 9. ax.

PROP. XIX.

*Si quemadmodum to-
 tum AB ad totum DE,
 E ita ablatum AC se ha-
 buerit ad ablatum DF,
 & reliquum CB ad reliquum FE, ut totum AB ad
 totum DE, se habebit.*

Quoniam a $AB.DE :: AC.DF$, b erit permu-
 tando $AB.AC :: DE.DF$. c ergo divisim $AC.$
 $CB :: DF.FE$. quare rursus b permutando $AC.$
 $DF :: CB.FE$; d hoc est $AB.DE :: CB.FE$. Q.E.D.
 Coroll.

a hyp.
 b 16. 5.
 c 17. 5.
 d hyp. & II.
 5.

1. Hinc, si similia proportionalia similibus
 proportionalibus subducantur, residua erunt pro-
 portionalia.

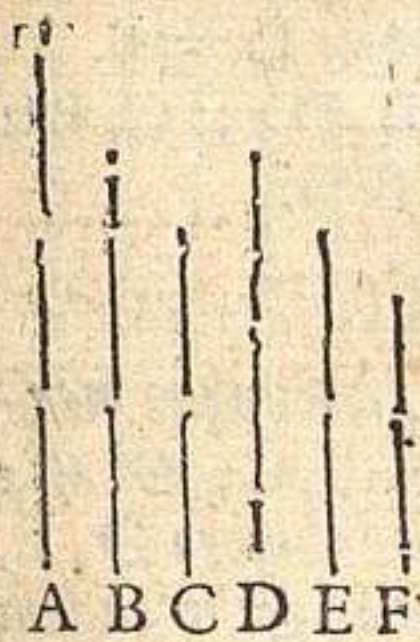
2. Hinc demonstrabitur conversa ratio.

Sit $AB.CB :: DE.FE$. Dico $AB.AC :: DE.$
 DF . Nam a permutando $AB.DE :: CB.FE$. b er-
 go $AB.DE :: AC.DF$. quare iterum permutan-
 do, $AB.AC :: DE.DF$. Q.E.D.

a 16. 5.
 b 19. 5.

PROP.

PROP. XX.

Si sint tres magnitudines A, B, C; & alia D, E, F ipsis aequales numero, quæ binæ & in eadem ratione sumantur (A.B :: D.E. atque B.C :: E.F;) ex æquo autem prima A major fuerit, quam tertia C; erit & quarta D major quam sexta F. Quod si prima A tertia C fuerit æqualis; erit & quarta D æqualis sextæ F. Sin illa minor,

hæc quoque minor erit.

Hyp. Si $A \sqsupset C$. quoniam a $E.F :: B.C$. a hyp. b erit inverse $F.E :: C.B$. c Sed $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$ d ergo b cor. 4. 5. c hyp. & 8. 5.

$\frac{F}{E} \supset \frac{A}{B}$ vel $\frac{D}{E}$. e ergo $D \sqsupset F$. Q.E.D.

2. Hyp. Simili argumento, si $A \sqsubset C$, ostendetur $D \sqsubset F$. d schol. 13. 5.

3. Hyp. Si $A = C$. quoniam $F.E :: C.B :: e 10. 5.$
 $f A.B :: D.E$ g erit $D = F$. Q.E.D. f 7. 5. g 11. 5. & 9. 5.

PROP. XXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C; & alia D, E, F ipsis aequales numero, quæ binæ & in eadem ratione sumantur, fueritq; perturbata earum proportio, (A.B :: E.F. atque B.C :: D.E;) ex æquo autem prima A quam tertia C major fuerit; erit & quarta D quam sexta F major. Quod si prima fuerit tertia æqualis, erit & quarta æqualis sextæ: sin illa minor, hæc quoque minor erit.

1. Hyp. $A \sqsupset C$. Quoniam a $D.E :: B.C$, a hyp. invertendo erit $E.D :: C.B$. atqui $\frac{C}{B} \supset \frac{A}{B}$. b 8. 5. c ergo

c schol. 13. e ergo $\frac{E}{D} \supset \frac{A}{B}$, hoc est $\frac{E}{F}$. d ergo $D \sqsubset F$
 5. Q.E.D.

d 10. 5.

2. Hyp. Similiter, si $A \supset C$, erit $D \supset F$.

3. Hyp. Si $A = C$, quoniam $E. D e :: C. B ::$

e $A. B :: f E. F. g$ erit $D = F$. Q.E.D.

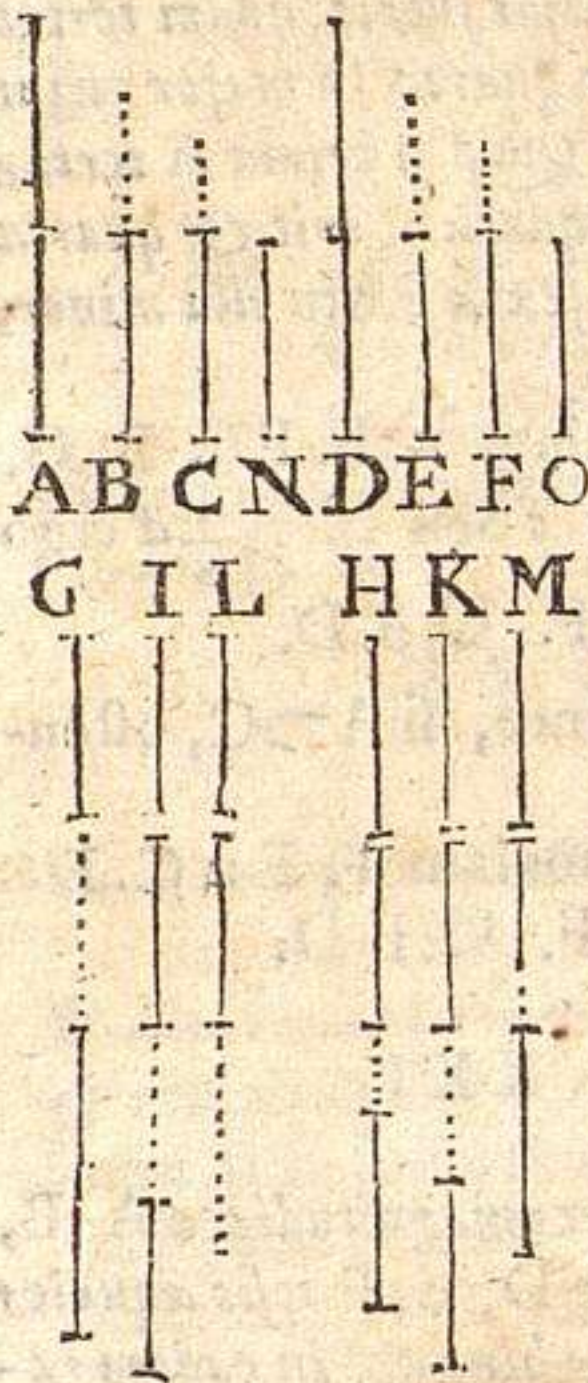
e 7. 5.

f hyp.

g 9. 5.

PROP. XXII.

Si sint quotcunque mag-
 nitudines A, B, C; & alia
 ipsis æquales numero D, E,
 F, quæ binæ & in eadem
 ratione sumantur ($A. B ::$
 $D. E.$ & $B. C :: E. F$;) &
 ex æqualitate in eadem ra-
 tione erunt ($A. C :: D. F$.)

Accipe G, H ipsarum
 A, D; & I, K ipsarum B, E;
 item L, M ipsarum E, F
 æquemultiplices.

Quoniam a $A. B :: D.$
 E. b erit $G. I :: H. K.$ eodem
 modo, erit $I. L :: K. M.$ er-
 go si $G \sqsubset, =, \supset L$, c erit
 $H. \sqsubset, =, \supset M$; d ergo $A.$
 $C :: D. F.$ Eodem pacto si
 ulterius $C. N :: F. O$, erit
 ex æquali $A. N :: D. O.$
 Q.E.D.

a hyp.

b 4. 5.

c 20 5.

d 6. def. 5.

PROP.

PROP. XXIII.

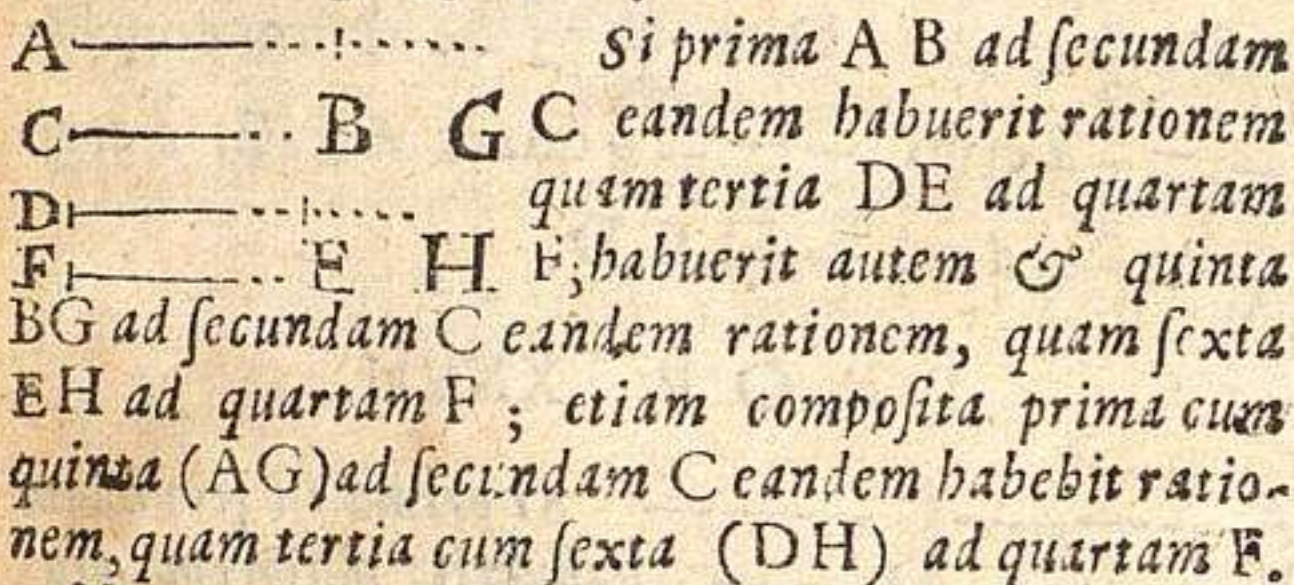

Si sint tres magnitudines A, B, C, aliæq; D, E, F ipsis æquales numero, quæ binæ in eadem ratione sumantur; fuerit autem perturbata earum proportio. (A. B :: E. F. & B. C :: D. E.) etiam ex æqualitate in eadem ratione erunt A. C :: D. F. Sumæ G, H, I, ipsarum A, B, D; item K, L, M ipsarum C, E, F æquemultiplices. erit G. H a :: A. B b :: E. F a :: L. M. porro quia a 15. 5. b B. C :: D. E. erit c H. I :: K. L. b hyp. ergo G, H, K; & I, L, M habent c 4. 5. le juxta 21. 5. quare si G □, =, ⊃ K, erit similiter I □, =, ⊃ M. d proinde A. C :: D. F. Q. E. D. d 6. def. 5. Eodem modo si plures fuerint magnitudinibus tribus, &c.

Coroll.

Ex* his sequitur, rationes ex iisdem rationibus * 22. & 23. compositas esse inter se easdem. item, earundem 5. & 20. rationum easdẽ partes inter se eadem esse. def. 5.

PROP. XXIV.

Si prima A B ad secundam C eandem habuerit rationem quam tertia DE ad quartam F; habuerit autem & quinta BG ad secundam C eandem rationem, quam sexta EH ad quartam F; etiam composita prima cum quinta (AG) ad secundam C eandem habebit rationem, quam tertia cum sexta (DH) ad quartam F. Nam quia a A B. C :: D E. F. atque ex hyp. a hyp. & inverse C. BG :: F. EH, erit b ex æquali AB. b 22. 5. BG :: D E. E H. ergo componendo A G. B G :: DH. EH. c item BG. C :: EH. F. b ergo rursus c hyp. ex æquo, AG. C :: DH. F. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXV.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (AB. CD :: E. F.) maxima AB & minima F reliquis CD & E majores erunt.

Fiant $AG = E$; & $GH = F$. Quoniam $AB. CD :: E. F$ *a* :: $AG. CH$ *c* erit $AB. CD :: GB. HD$ *d* sed $AB \square CD$ *e* ergo $GB \square HD$. atqui $AG + F = E + CH$. ergo $AG + F + GB \square E + CH + HD$, hoc est $AB + F \square E + CD$. Q.E.D.

a hyp.
b 7. 5.
c 19. 5.
d hyp.
e (schol. 14. 5.)

Quæ sequuntur propositiones non sunt Euclidis; sed ex aliis desumptæ, ob frequentem earum usum Euclidæis subjungi solent.

PROP. XXVI.

A _____ *C* _____
B _____ *D* _____
E _____
Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit convertendo, secunda ad primam minorem proportionem, quam quarta ad tertiam.

Sit $\frac{A}{B} \square \frac{C}{D}$. Dico $\frac{B}{A} \supset \frac{D}{C}$. Nam concipe

a 13. 5.
b 10. 5.
c 8. 5.
d cor. 4. 5.

$\frac{C}{D} = \frac{E}{B}$ *a* ergo $\frac{A}{B} \square \frac{E}{B}$ *b* quare $A \square E$. *c* ergo $\frac{B}{A} \supset \frac{B}{E}$, *d* vel $\frac{D}{C}$. Q.E.D.

PROP. XXVII.

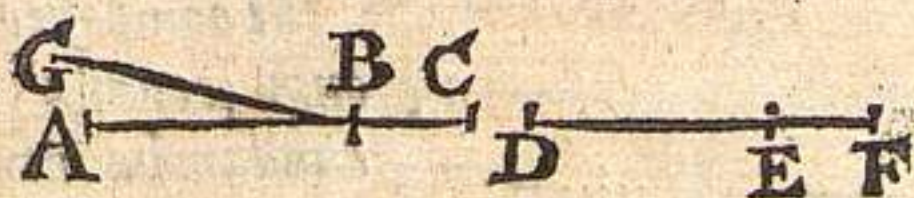
A _____ *C* _____
B _____ *D* _____
E _____
Si prima ad secundam habuerit majorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque vicissim prima ad tertiam majorem proportionem, quam secunda ad quartam.

a 10. 5.
b 8. 5.
c 16. 5.

Sit $\frac{A}{B} \square \frac{C}{D}$. Dico $\frac{A}{C} \square \frac{B}{D}$. Nam puta $\frac{E}{B} = \frac{C}{D}$ *a* ergo $A \square E$. *b* ergo $\frac{A}{C} \square \frac{E}{C}$, *c* vel $\frac{B}{D}$. Q.E.D.

PROP

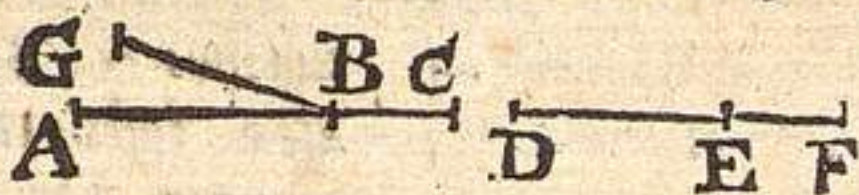
PROP. XXVIII.

Si prima ad secundam habuerit maiorem proportionem, quam tertia ad quartam; habebit quoque composita prima cum secunda ad secundam maiorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam.

Sit $\frac{AB}{BC} < \frac{DE}{EF}$. Dico $\frac{AC}{BC} < \frac{DF}{EF}$. Nam cogita
 $\frac{GB}{BC} = \frac{DE}{EF}$. a ergo $AB < GB$. adde utrinque BC, a 10. §.
 berit $AC < GC$. c ergo $\frac{AC}{BC} < \frac{GC}{BC}$. d hoc est $\frac{DF}{EF}$ b 4. ax.
 Q.E.D. c 8. §.
 d 18. §.

PROP. XXIX.

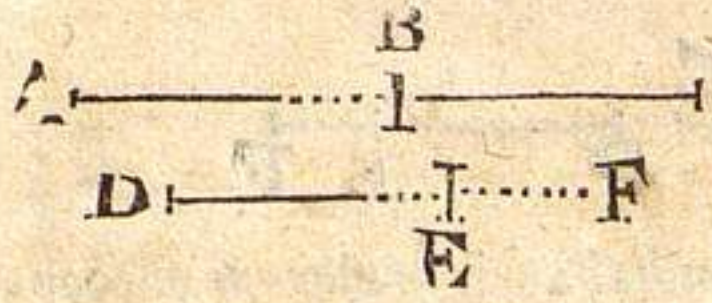

Si composita prima cum secunda ad secundam maiorem habuerit proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam; habebit quoque dividendo prima ad secundam maiorem proportionem quam tertia ad quartam.

Sit $\frac{AC}{BC} < \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AB}{BC} < \frac{DE}{EF}$. Intellige
 $\frac{GC}{BC} = \frac{DF}{EF}$. a ergo $AC < GC$. aufer commune a 10. §.
 BC, b erit $AB < GB$. c ergo $\frac{AB}{BC} < \frac{GB}{BC}$ d vel $\frac{DE}{EF}$ b 5. ax.
 Q.E.D. c 8. §.
 d 17. §.

PROP.

PROP. XXX.

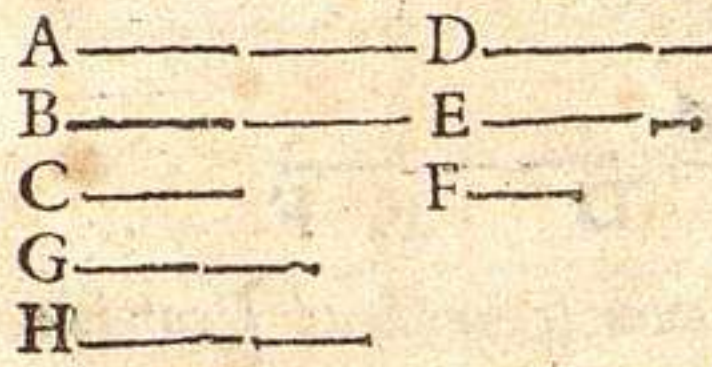

Si composita prima cum secunda ad secundam habuerit majorem proportionem, quam composita tertia cum quarta ad quartam; habebit, per conversionem rationis, prima cum secunda ad primam minorem rationem, quam tertia cum quarta ad tertiam.

a hyp.
b 29. 5.
c 26. 5.
d 28. 5.

Sit $\frac{AC}{BC} \sqsupseteq \frac{DF}{EF}$. Dico $\frac{AC}{AB} \supset \frac{DF}{DE}$. Nam quia $\frac{AC}{BC} \sqsupseteq \frac{DF}{EF}$ b erit dividendo $\frac{AB}{BC} \sqsupseteq \frac{DF}{EF}$ c conver- tendo igitur $\frac{BC}{AB} \supset \frac{EF}{DE}$ d ergo componendo $\frac{AC}{AB} \supset \frac{DF}{DE}$. Q. E. D.

PROP. XXXI.

Si sint tres magnitudines A, B, C, & alie ipsis aequales numero D, E, F; sitque major proportio primae priorum ad secundam, quam primae posteriorum ad secundam ($\frac{A}{B} \sqsupseteq \frac{D}{E}$;) item secundae priorum ad tertiam major, quam secundae posteriorum ad tertiam ($\frac{B}{C} \sqsupseteq \frac{E}{F}$;) erit quoque ex aequalitate major proportio primae priorum ad tertiam, quam primae posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{C} \sqsupseteq \frac{D}{F}$.)

a 10. 5.
b 8. 5.
c 13. 5.
d 10. 5.
e 8. 5.
f 22. 5.

Concipe $\frac{G}{C} = \frac{E}{F}$. a ergo $B \sqsupseteq G$. b ergo $\frac{A}{G} \sqsupseteq \frac{A}{B}$. Rursus puta $\frac{H}{G} = \frac{D}{E}$. c ergo $\frac{H}{G} \supset \frac{A}{B}$; d ergo fortius $\frac{H}{G} \supset \frac{A}{G}$. d quare $A \sqsupseteq H$. e proinde $\frac{A}{C} \sqsupseteq \frac{H}{C}$, f vel $\frac{D}{F}$. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXXII.

A ————— D —————
 B ————— E —————
 C ————— F —————
 G —————
 H —————

Si sint tres magnitudines A, B, C, & alie ipsis numero equales D, E, F; fitque major proportio primæ priorum ad secundam, quam secundæ posteriorum ad tertiam ($\frac{A}{B} \sqsupseteq \frac{E}{F}$;) *item secundæ priorum ad tertiam major, quam primæ posteriorum ad secundam* ($\frac{B}{C} \sqsupseteq \frac{D}{E}$;) *erit quoque ex æqualitate major proportio primæ priorum ad tertiam, quam primæ posteriorum ad tertiam* ($\frac{A}{C} \sqsupseteq \frac{D}{F}$.)

Intellige $\frac{G}{C} = DE$. a ergo $B \sqsupseteq G$. b ergo a 10. 5.
 $\frac{A}{G} \sqsupseteq \frac{A}{B}$. Rursus concipe $\frac{H}{G} = \frac{E}{F}$. c ergo $\frac{H}{G} \supseteq \frac{A}{G}$. b 8. 5.
 a quare $A \sqsupseteq H$. b proinde $\frac{A}{C} \sqsupseteq \frac{H}{C}$ d vel $\frac{D}{F}$. c sch. 13. 5.
 d 13. 5.
 Q. E. D.

PROP. XXXIII.

A ————— E ————— B
 C ————— F ————— D

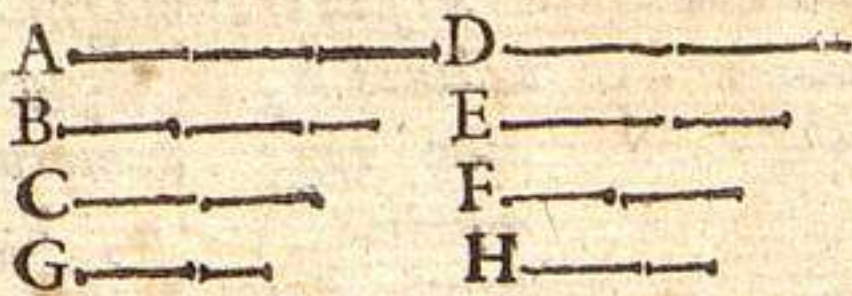
Si fuerit major proportio totius AB ad totum CD, quam ablati AE ad ablatum CF; erit & reliqui EB ad reliquum FD major proportio, quam totius AB ad totum CD.

Quoniam $\frac{AB}{CD} a \sqsupseteq \frac{AE}{CF}$ b erit permutando a hyp.
 $\frac{AB}{AE} \sqsupseteq \frac{CD}{CF}$. c ergo per conversionem rationis b 27. 5.
 $\frac{AB}{EB} \supseteq \frac{CD}{FD}$. permutando igitur $\frac{AB}{CD} \supseteq \frac{EB}{FD}$. c 30. 5.
 Q. E. D.

H

PROP.

PROP. XXXIV.

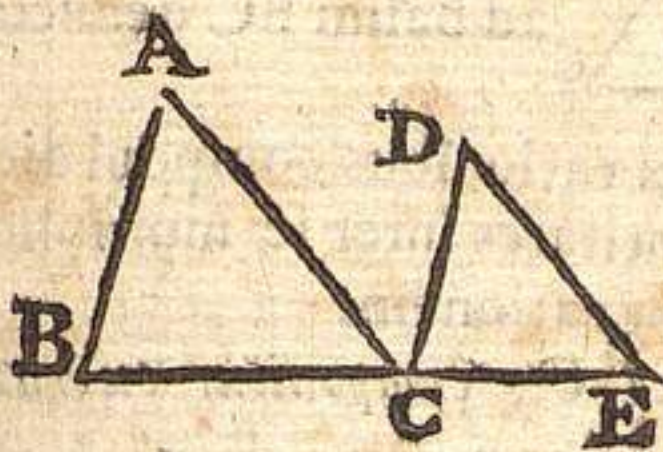
*Si sint quot-
cunque magni-
tudines, & alie
ipsis æquales*

numero, sitque major proportio primæ priorum ad primam posteriorum, quam secundæ ad secundam; & hæc major quam tertiæ ad tertiam, & sic deinceps: habebunt omnes priores simul ad omnes posteriores simul, majorem proportionem, quam omnes priores, relicta prima, ad omnes posteriores, relicta quoque prima; minorem autem, quam prima priorum ad primam posteriorum; majorem denique etiam, quam ultima priorum ad ultimam posteriorum.

Horum demonstratio est penes interpretes; quos adeat, qui eam desiderat. nos omisimus, brevitatis studio; & quia illorum nullus usus in his elementis.

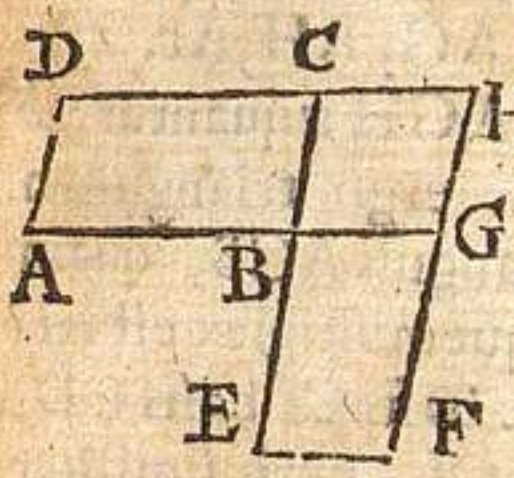
LIB. VI.

Definitiones.

I. Similes figuræ rectilineæ sunt (ABC, DCE,) quæ & angulos singulos singulis æquales habent; atque etiam latera, quæ circum angulos æquales, proportionalia.

Ang. B = DCE; & AB. BC :: DC. CE
 item ang. A = D; atque BA. AC :: CD. DE
 denique ang. ACB = E, atque BC. CA :: CE. ED.

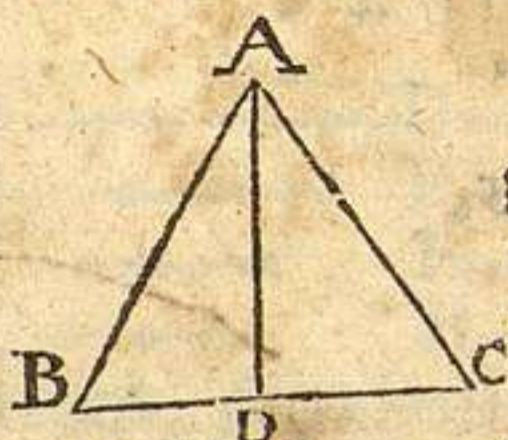

II. Reciprocaæ autem sunt (BD, BF,) cum in utraque figura antecedentes, & consequentes rationum termini fuerint, (hoc est, AB. BG :: EB. BC.)

III. Secundum extremam & mediam rationem recta linea AB secta esse dicitur, cum ut tota AB ad majus segmentum AC, ita majus segmentum AC ad minus CB se habeat. (AB. AC :: AC. CB.)

H 2

IV. Alti

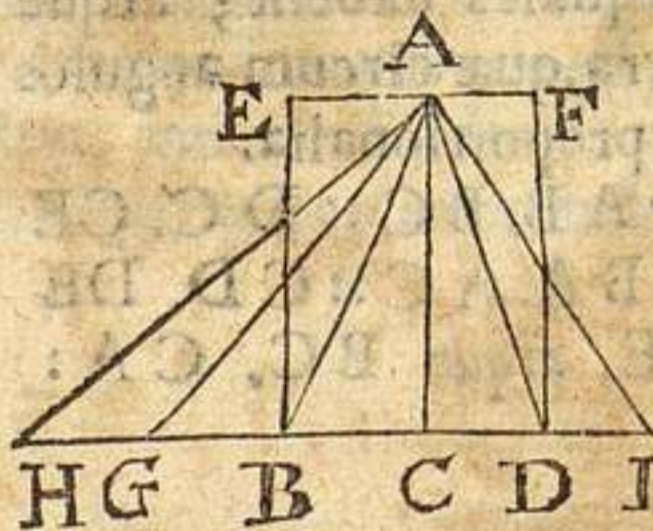

IV. Altitudo cujusque figuræ ABC est linea perpendicularis AD, à vertice A ad basim BC deducta.

V. Ratio ex rationibus componi dicitur, cum rationum quantitates inter se multiplicatæ, aliquam effecerint rationem.

Ut ratio A ad C, componitur ex rationibus A ad B, & B ad C. nam $\frac{A}{B} + \frac{B}{C} a = \frac{A}{C} b = \frac{AB}{BC}$.
 a 22 def. 5. b 15. 5.

P R O P. I.

Triangula ABC, ACD, & parallelogramma BCÆE, CDFA, quorum eadem fuerit altitudo, ita se habent inter se, ut bases BC, CD.

a 3. 1.

a Accipe quorvis BG, HG, ipsi BC æquales; item DI = CD. & connecte AG, AH, AI.

b 38. 1.

b Triangula ACB, ABG, AGH æquantur; b item triang. ACD = ADI. ergo triangulum ACH tam multiplex est trianguli ACB, quam basis HC basis BC. & æquemultiplex est triang. ACI trianguli ACD, ac basis CI basis CD.

c sch. 38. 1.

Verum si HC $\square, =, \supset$ CI, c erit similiter

d 5. def. 5.

triang. AHC $\square, =, \supset$ ACI. d ideoque BC,

e 41. 1. &

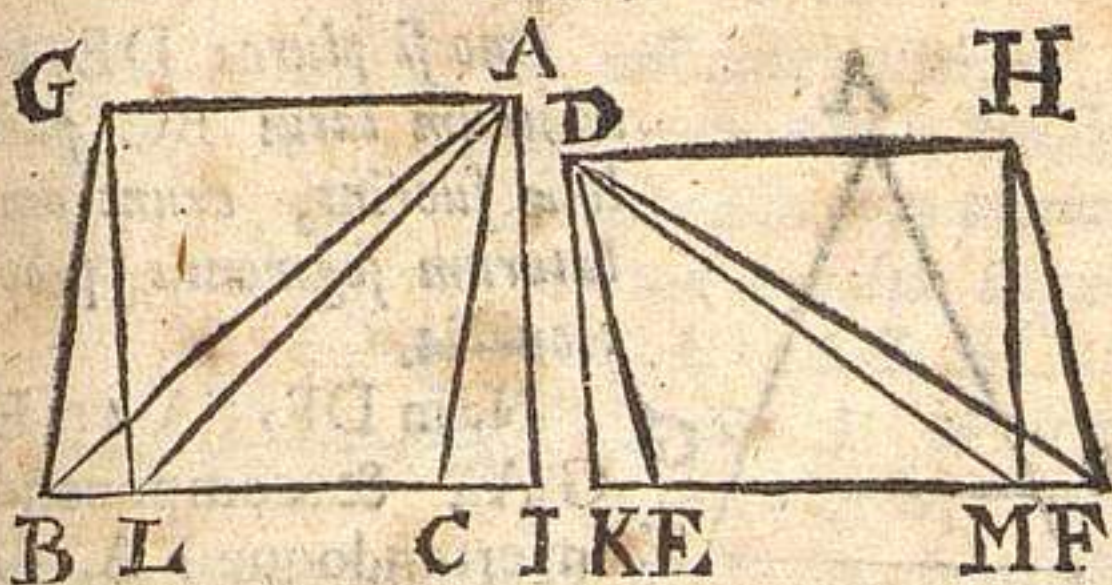
CD : triang. ABC, ACD :: e Pgr. CE. CF.

15. 5.

Q. E. D.

Schol.

Schol.

Hinc, triangula ABC, DEF, & parallelogramma AGBC, DEFH, quorum æquales sunt bases BC, EF, ita se habent ut altitudines AI, DK.

a Sume $IL = CB$; & $KM = EF$; ac junge a 3. 1.
LA, LG, MD, MH. liquet esse triang. ABC. b 7. 5.
DEF :: b AI. DKM :: c AI. DK :: d Pgr. c 1. 6.
AGBC. DEFH. Q.E.D. d 41. 1. & 15. 5.

PROP. II.

Si ad unum trianguli ABC latus BC, parallela ducta fuerit recta quedam linea DE, hæc proportionaliter secabit ipsius trianguli latera ($AD. BD :: AE. EC.$) Et si trianguli latera proportionaliter secta fuerint ($AD. BD :: AE. EC.$) quæ ad sectiones CD, E adjuncta fuerit recta linea DE, erit ad reliquum ipsius trianguli latus BC parallela. Ducantur CD, BE.

1. Hyp. Quia triang. DEB a = DEC; b erit a 37. 1.
triang. ADE. DBE :: ADE. ECD. atqui b 7. 5.
triang. ADE. DBE c :: AD. DB. & triang. c 1. 6.
ADE. DEC c :: AE. EC. d ergo AD. DB :: d 11. 5.
AE. EC.

2. Hyp. Quia $AD. DB :: AE. EC.$ e hoc e 1. 6.
est triang. ADE. DBE :: ADE. ECD;
ferit triang. DBE = ECD. g ergo DE, BC f 9. 5.
sunt parallele. Q. E. D. g 39. 1.

H 3

Schol.

Solutio

Imo si plures DE, FG, ad unum latus BC parallelae fuerint, erunt omnia laterum segmenta proportionalia.

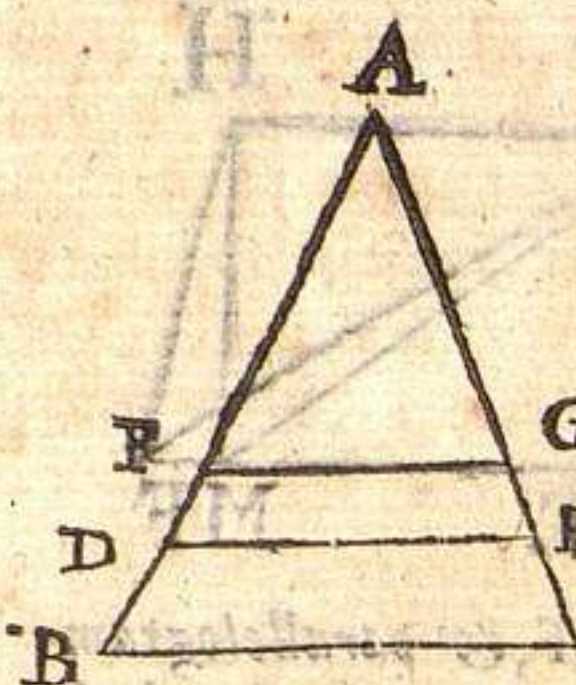
Nam DF, FA a :: EG, GA; & componendo, invertendoque FA, DA :: GA, EA; a ac DA, DB :: EA, EC. ergo ex æquo

DF, DB :: EG, EC. Q. E. D.

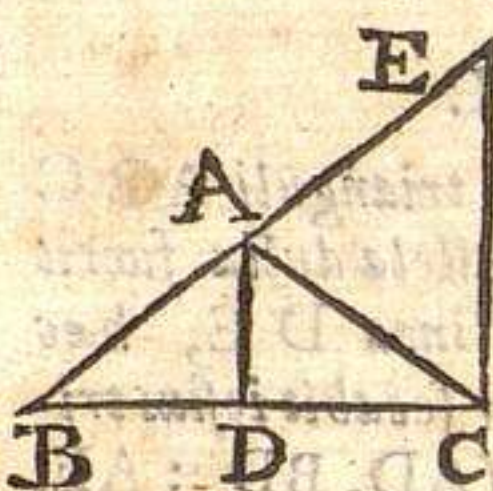
Coroll.

Si DF, DB :: EG, EC; a erunt BC, DE, FG parallelae.

2. 6.

PROP. III.

Si trianguli BAC angulus BAC bifariam sectus sit, secans autem angulum recta linea AD secuerit $\&$ basim, basis segmenta eandem habebunt rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD, DC :: AB, AC.)

Et si basis segmenta eandem habeant rationem quam reliqua ipsius trianguli latera (BD, DC :: AB, AC) recta linea AD qua à vertice A ad sectionem D ducitur, bifariam secat trianguli ipsius angulum BAC.

Produc BA; & fac AE = AC. & junge CE.

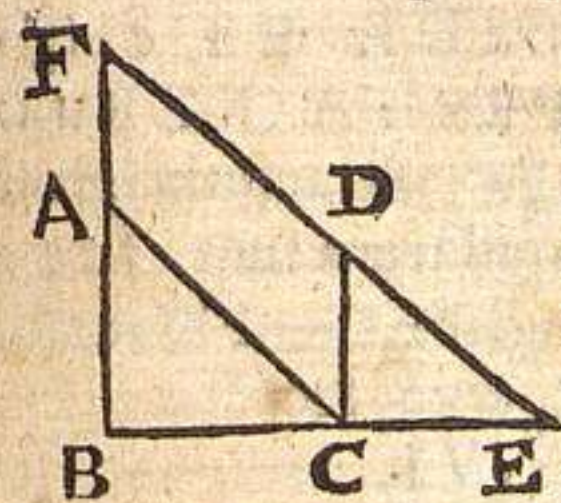
1. Hyp. Quoniam AE = AC, erit ang. ACE = E b = $\frac{1}{2}$ BAC c = DAC. d ergo DA, CE parallelae sunt. e quare BA, AE (AC) :: BD, DC. Q. E. D.

2. Hyp. Quoniam BA, AC, (AE) :: BD, DC. ferunt DA, CE parallelae: g ergo ang. BAD = E; & ang. DAC g = ACE h = E. k erg. ang. BAD = DAC, bisectus igitur est ang. BAC Q. E. D.

a 5. 1.
b 32. 1.
c hyp.
d 27. 1.
e 2. 6.
f 2. 6.
g 29. 1.
h 5. 1.
k 1. 4x.

PROP.

PROP. IV.

*Æquiangulorum trian-
gulorum ABC, DCE pro-
portionalia sunt latera, quæ
circum æquales angulos B,
DCE (AB. BC :: DC.
CE, &c.) & homologa
sunt latera AB, DC, &c.
quæ æqualibus angulis ACB, E, &c. subtenduntur.*

Statue latus BC in directum lateri CE, & produc BA, ac ED donec a occurrant.

a 32. I. &

Quoniam ang. B = ECD. c sunt BF, CD 13. ax. parallelæ. Item quia ang. BCA = CED, c sunt b hyp. CA, EF parallelæ. Figura igitur CAFD est c 28. I. parallelogramma. d ergo AF = CD; d & AC = FD. Liquet igitur AB. AF (CD) e :: BC. d 34. I. CE. f permutando igitur AB. BC :: CD. CE. e 2. 6. e item BC. CE :: FD. (AC) DE. f ergo per- f 16. 5. mutando BC. AC :: CE. DE. quare etiam g ex æquo AB. AC :: CD. DE. ergo, &c.

g 22. 5.

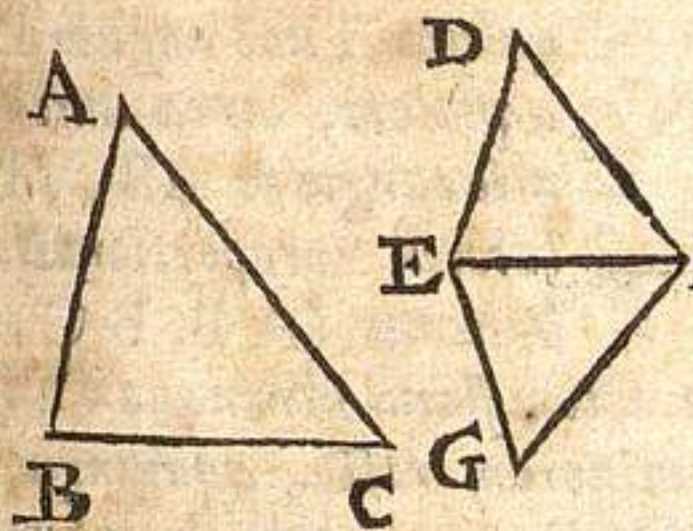
Coroll.

Hinc AB. DC :: BC. CE :: AC. DE;

Schol.

Hinc si in triangulo FBE ducatur uni lateri FE parallela AC; erit triangulum ABC simile toti FBE.

PROP. V.

*Si duo triangula
ABC, DEF latera
proportionalia habe-
ant (AB. BC :: DE.
EF. & AC. BC ::
DF. EF. item AB.
AC :: DE. DF) æqui-
angula erunt triangu-*

*la, & æquales habebunt eos angulos, sub quibus ho-
mologa latera subtenduntur.*

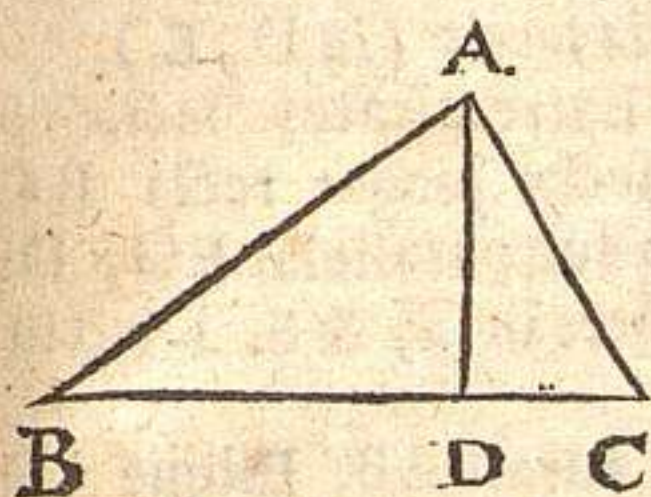
Ad latus EF a fac ang. FEG = B; a & ang. a 23. I.

H

EFG

b erit etiam ang. $AGB = F$. ergo $AB. BG :: b 32. 1.$
 $DE. EF :: AB. BC$. *e* ergo $BG = BC$. *f* ergo $c 4. 6.$
 ang. $BGC = BCG$. *g* ergo ang. BGC . vel C *d* hyp.
 minor est recto; *h* proinde ang. AGB , vel F *e* $9. 1.$
 cto major est. ergo anguli C & F non sunt ejus- *f* $5. 1.$
 dem speciei, contra Hyp. *g* cor. 17. 1
h cor. 13. 1

PROP. VIII.

Si in triangulo rectan-
gulo ABC, ab angulo re-
cto BAC in basin BC
perpendicularis AD du-
cta est; quæ ad perpen-
dicularem triangula

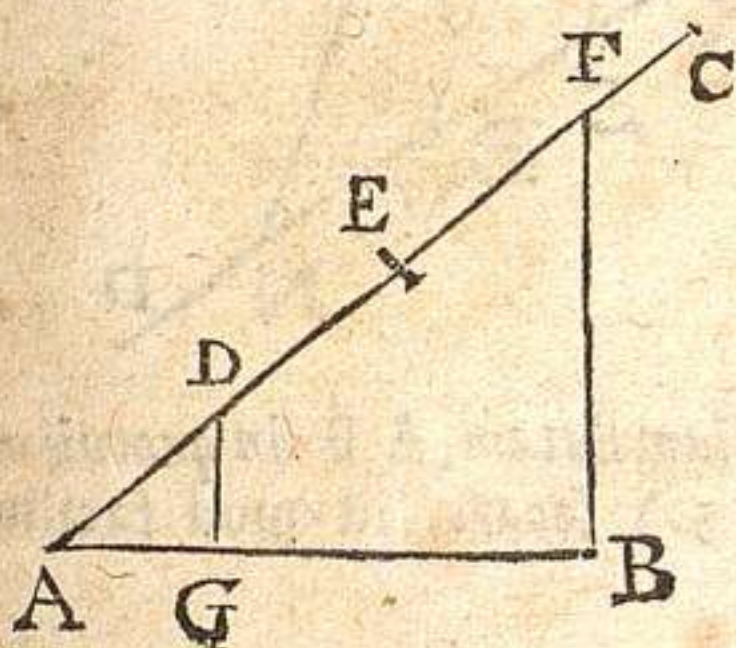
ADB, ADC, tum toti
triangulo ABC, tum ipsa inter se, similia sunt.

Nam ob angulos BAC, ADB *a* rectos, *b* ideo- *a* hyp.
 que æquales, & B communem, trigona BAC, ADB *b* $12. ax.$
 ADB *c* similia sunt. Simili discursu, similia sunt *c* $32. \& 4. 6$
 triangula BAC, ADC . *d* proinde ADB, ADC *d* *Vid. 21. 6.*
 similia erunt. Q.E.D.

Coroll.

- Hinc 1. $BD. DA :: DA. DC$. *e* $1. def. 6.$
 2. $BC. AC :: AC. DC$, & $CB. BA$
 $:: BA. BD$.

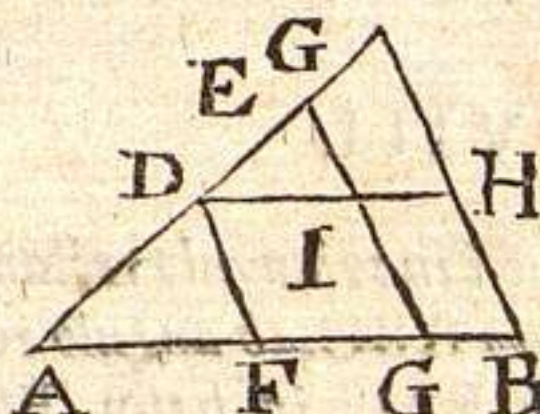
PROP. IX.

A data recta
linea AB im-
peratam partem
 $\frac{1}{3}$ *(AG) auferre.*
 Ex A duc
 infinitam AC ut- *a* $3. 1.$
 cunq; in qua *a* su-
 me tres, $AD, DE,$
 EF æquales ut-
 cunque,

- b 31. 1. cunque, junge F B, cui ex D b duc parallelam DG. Dico factum.
 c 2. 6. Nam GB. AG c :: FD. AD. ergo d com-
 d 18. 5. poneudo AB. AG :: AF. AD. ergo cum $AD = \frac{1}{5} AF$, erit $AG = \frac{1}{5} AB$. Q.E.F.

PROP. IX:

Datam rectam lineam AB insectam similiter secare (in F, G,) ut data altera AC, secta fuerit (in D, E.)

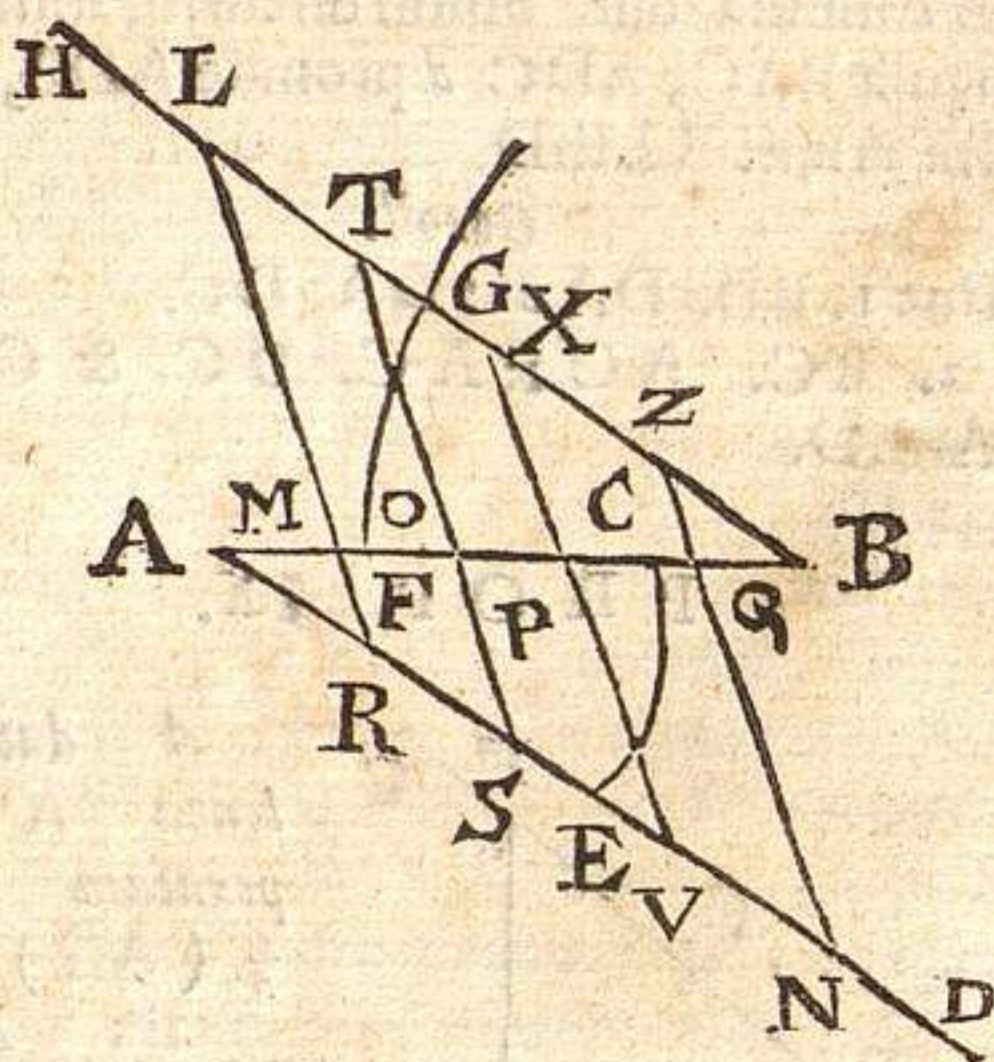
Extremitates sectæ & insectæ jungat recta BC.

- a 31. 1. Hujc ex punctis E, D a duc parallelas EG, DF rectæ secandæ occurrentes in G, & F. Dico factum.

a Ducatur enim DH parall. AB. Estque AD.

- b 2. 6. DE b :: AF. FG, & DE. EC b :: DI. IH c :: FG,
 c 34. 1. & GB. Q.E.F.
 7. 5.

Scholium.

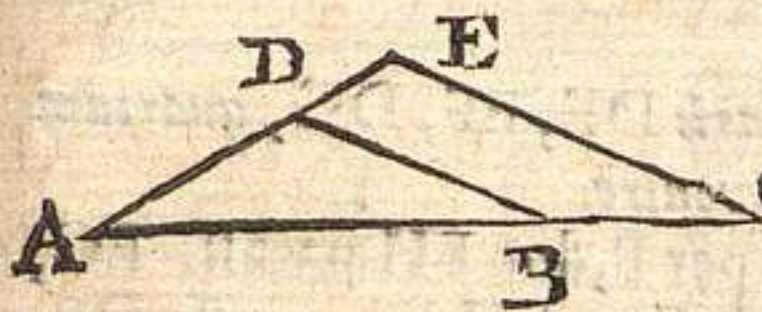
Hinc discimus rectam datam AB in quotvis æquales partes (puta 5.) secare. id quod facilius præstabitur sic;

Duc

Duc infinitam AD, eique parallelam BH etiam infinitam. Ex his cape partes æquales AR, RS, SU, UN; & BZ, ZX, XT, TL; in singulis una pauciores, quam desiderentur in AB; tum rectæ a 33. 1. ducantur LR, TS, XV, ZN. hæ quinquisecabunt b constr. c 2. 6.

Nam RL, ST, UX, NZ a parallelæ sunt. ergo quum AR, RS, SU, UN b æquales sint, c erunt AM, MO, OP, PQ æquales. Similiter quia BZ=ZX, erit BQ=QP. ergo AB quinquisecta est. Q.E.F.

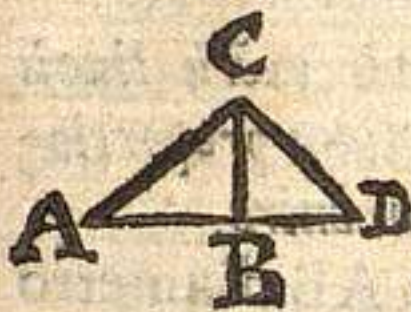
PROP. XI.

Datis duabus re-
ctis lineis AB, AD,
tertiam proportio-
nalem DE invenire.

Junge BD, & ex AB protracta sume BC = AD, per C duc a 2. 6. CE parall. BD. cui occurrat AD producta in E. Erit DE expetita.

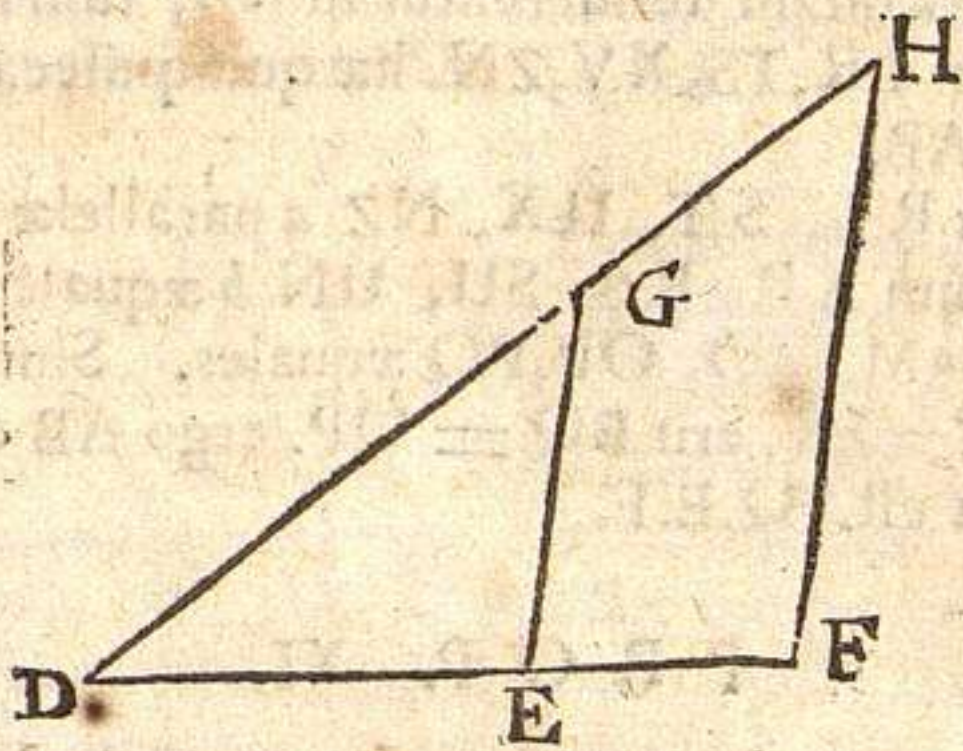
Nam AB. a BC (AD) :: AD. DE. Q.E.F. c 1 cor. 8. 6.

Vel sic, fac ang. ABC rectum,
& ang. ACD etiam rectum. b erit
AB. BC :: BC. BD,

PROP.

PROP. XII.

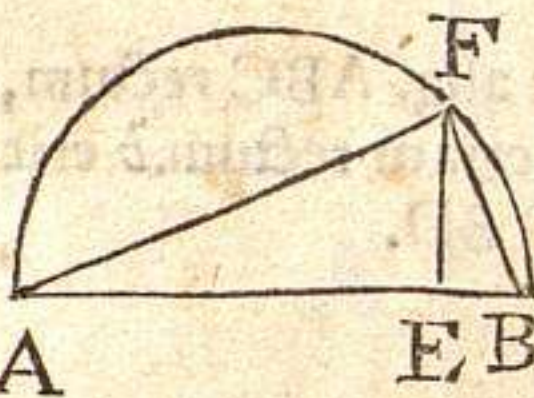

Tribus datis rectis lineis DE, EF, DG, quartam proportionalem GH invenire.

Connectatur EG. per F, duc FH parall. EG, cui occurrat DG producta ad H. liquet esse DE, EF \propto DG. GH. Q.E.F.

a 2. 6.

PROP. XIII.

Duabus datis rectis lineis AE, EB, mediam proportionalem EF adinvenire.

Super tota AB diametro describe semicirculum AFB. Ex E erige perpendicularem EF occurrentem peripheriæ in F. Dico AE. EF \propto EF. EB. Ducantur enim AF, & FB. Ex trianguli \propto rectanguli AFB recto angulo deducta est FE basi perpendicularis; b ergo AE. FE \propto FE. EB. Q.E.F.

a 31. 3.
b cor. 8. 6.

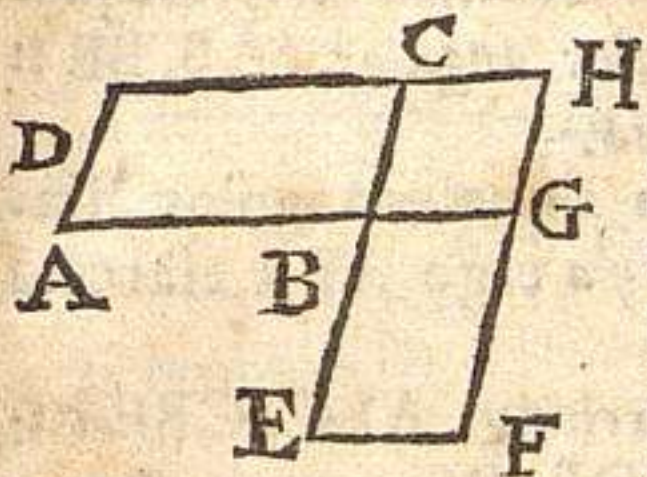
Vel (in eadem figura) sint AB, BF duæ datæ, b liquet esse AB. BF \propto BF. BE.

Coroll.

Coroll.

Hinc, linea recta, quæ in circulo à quovis puncto diametri, ipsi diametro perpendicularis ducitur ad circumferentiam usque, media est proportionalis inter duo diametri segmenta.

PROP. XIV.

Æqualium, & unum
 ABC uni EBG æqualem
 habentium angulum, pa-
 rallelogrammorum BD,
 BF, reciproca sunt latera
 quæ circum æquales an-
 gulos. (AB. BG :: EB.

BC:) Et quorum parallelogrammorum BD, BF, unum angulum ABC uni angulo EBG æqualem habentium, reciproca sunt latera quæ circum æquales angulos, illa sunt æqualia.

Nam latera AB, BG circa æquales angulos faciant unam rectam: a quare EB, BC etiam in directum jacebunt. Producantur FG, DC; donec

a sch. 15. 13

1. Hyp. AB, BG b :: BD. BH c :: BF. BH d :: b i. 6.
 BE. BC. e ergo, &c. c 7. 5.

2. Hyp. BD. BH f :: AB. BG g :: BE. BC h :: d i. 6.
 BF. BH, k ergo Pgr. BD = BF. Q. E. D. e ii. 5.

f i. 6.

g hyp.

h i. 6.

k ii. & 9. 5

PROP.

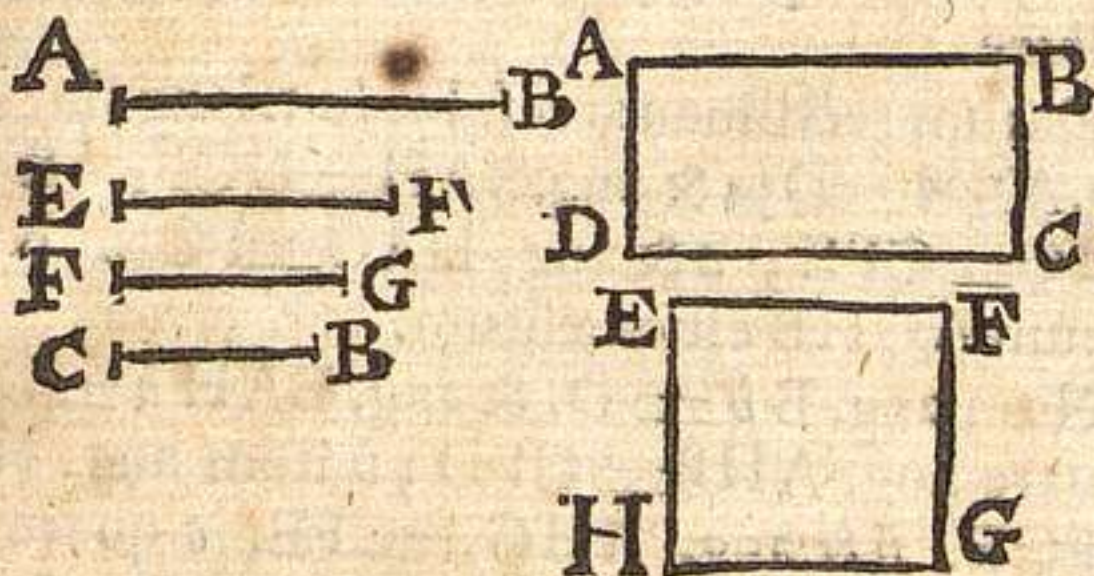
1. Hyp. Anguli B & F recti, ac a proinde pares a 12. ax. sunt; atque ex hyp. AB. FG :: EF. CB. b ergo b 14. 6. rectang. AC = EG. Q. E. D.

2. Hyp. c Rectang. AC = EG; atque ang. c hyp. B = F; d ergo AB. FG :: EF. CB. Q. E. D. d 14. 6.

Coroll.

Hinc ad datam rectam lineam AB facile est datum rectangulum EG applicare, e faciendo e 12. 6. AB. EF :: FG. BC.

PROP. XVII.

Si tres rectæ lineæ sint proportionales (AB. EF :: EF. CB,) quod sub extremis AB, CB comprehenditur rectangulum AC, æquale est ei, quod à media EF describitur, quadrato EG. Et si sub extremis AB, CB comprehensum rectangulum AC, æquale sit ei, quod à media EF describitur, quadrato EG, illæ tres rectæ lineæ proportionales erunt (AB. EF :: EF. CB.)

Accipe FC = EF.

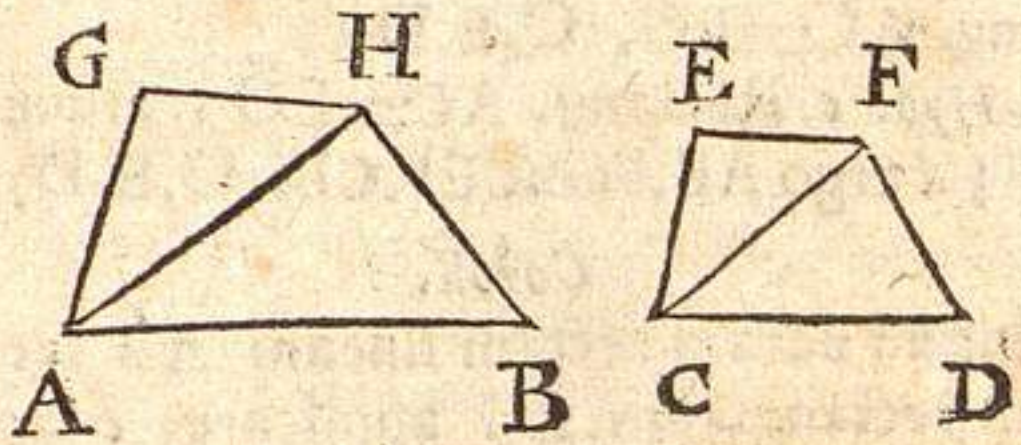
1. Hyp. AB. EF a :: EF (FG.) CB. ergo a hyp. Rectang. AC b = EG c = EFq. Q. E. D. b 16. 6.

2. Hyp. Rectang. AC d = quadr. EG = c 29. def. 1. EFq. e ergo AB. EF :: FG (EF.) BC. d hyp.

Coroll.

Sit A in B = Cq. ergo A. C :: C. B. e 16. 6.

PROP. XVIII.

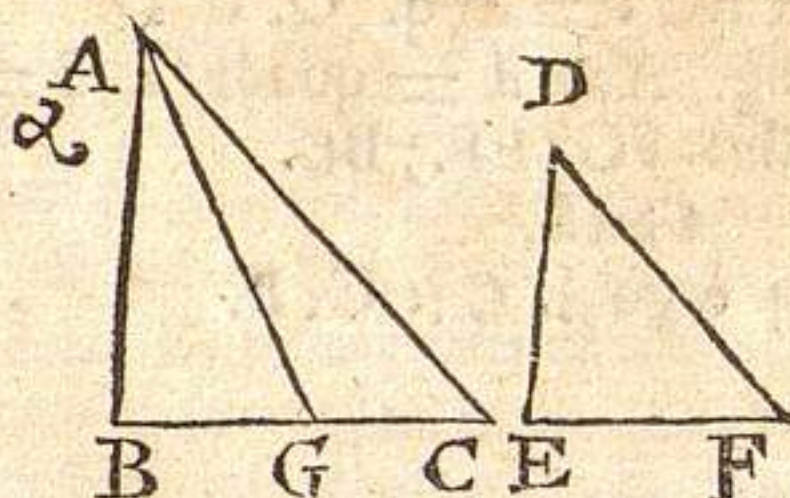
A data recta linea AB dato rectilineo C E F D simile similiterque positum rectilincum AGHB describere.

a 23. 1. Datum rectilincum resolve in triangula. a fac ang. ABH = D; a & ang. BAH = DCF; a & ang. AHG = CFE; a & ang. HAG = FCE. Rectilincum AGHB est quæsitum.

b constr. Nam ang. B b = D. & ang. BAH b = DCF. c 32. 1. c quare ang. AHB = CFD; b item ang. HAG = FCE, b & ang. AHG = CFE. c quare ang. G = E; & totus ang. GAB d = ECD; & totus GHB d = EFD. Polygona igitur sibi mutuo æquiangula sunt. Porro ob trigona æquiangu-

la, AB. BH e :: CD. DF. & AG. GH. e :: CE. EF. item AG. AH. e :: CE. CF. & AH. AB e :: CF. CD. funde ex æquo AG. AB :: CE. CD. eodem modo GH. HB :: EF. FD. g ergo polygona ABHG, CDFE similia similiterque posita existunt. Q. E. F.

PROP. XIX.

Similia triângula ABC, DEF sunt in duplicata ratione laterum homologorum BC EF.

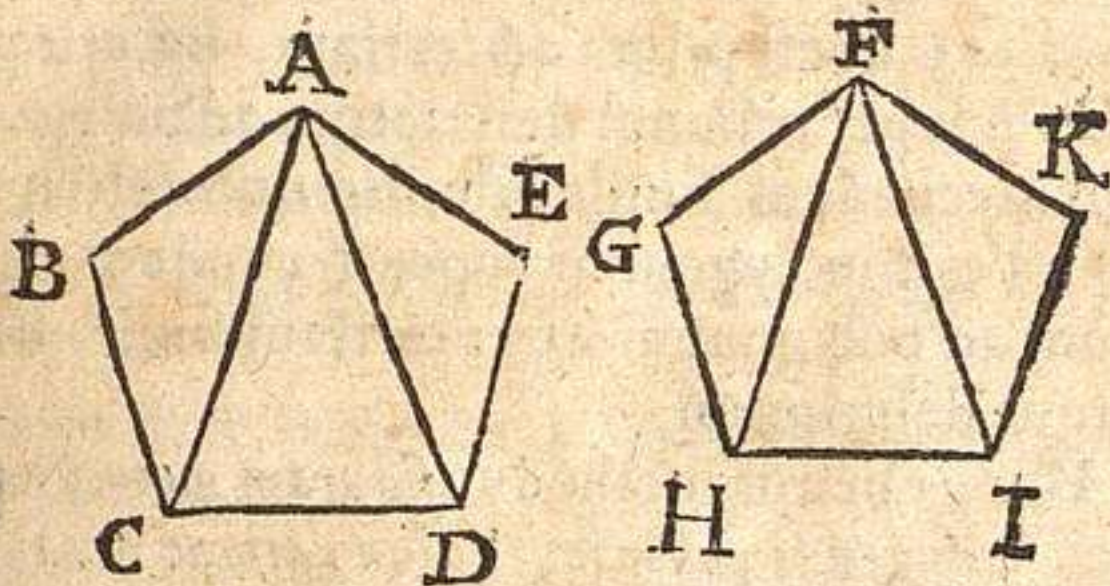
a 11. 6. a Fiat BC, EF :: EF, BG, & ducatur AG. Quia

Quia AB:DE (b :: BC:EF) c :: EF:BG. & ang. b cor. 4. 6.
 B = E; d erit triang. ABG = DEF. verum c constr.
 triang. ABC. ABG e :: BC. BG; & f $\frac{BC}{BG}$ d 15. 6.
 = $\frac{BC}{EF}$ bis; ergo triang. $\frac{ABC}{ABG}$ hoc est $\frac{ABC}{DEF}$ g = f 10. def. 5.
 $\frac{BC}{EF}$ bis. Q. E. D. g 11. 5.

Coroll.

Hinc, si tres lineæ BC, EF, BG proportionales fuerint; ut est prima ad tertiam, ita est triangulum super primam BC descriptum ad triangulum super secundam EF simile similiterque descriptum. vel ita est triangulum super secundam EF descriptum ad triangulum super tertiam BG simile similiterque descriptum.

PROP. XX.

Similia polygona ABCDE, FGHIK in similia triangula ABC, FGH; & ACD, FHI, & ADE, FIK dividuntur, & numero equalia, & homologa totis. (ABC. FGH :: ABCDE. FGHIK :: ACD. FHI :: ADE. FIK.) Et polygona ABCDE, FGHIK duplicatam habent eam inter se rationem, quam latus homologum BC ad homologum latus GH.

I

I. Nam

a hyp.
b 6. 6.

c hyp.
d 3. ax.
e 32. 1.

f 19. 6.

g hyp. &
16. 5.
h cor. 23. 5.
k 12. 5.

1. Nam ang. $Ba = G$; & $AB. BCa :: FG. GH.$ ergo triangula ABC, FGH æquiangula sunt. eodem modo, triangula AED, FKI assimilantur. cum igitur ang. $BCA b = GHF$; & ang. $ADE b = FIK$; totique anguli BCD, GHI ; atque toti CDE, HIK pares sint, d remanent ang. $ACD = FHI$; & ang. $ADC = FIH$; e unde etiam ang. $CAD = HFI.$ ergo triangula ACD, FHI similia sunt. ergo, &c.

2. Quoniam igitur triangula BCA, GHF similia sunt, f erit $\frac{BCA}{GHF} = \frac{BC}{GH}$ bis. ob eandem causam $\frac{CAD}{HFI} = \frac{CD}{HI}$ bis. denique triang. $\frac{DEA}{IKF} = \frac{DE}{IK}$ bis. quare cum $BC. GH g :: CD. HI g :: DE. IK,$ h erit triang. $BCA. GHF :: CAD. HFI :: DEA. IKF :: k$ polyg. $ABCDE, FGHIK :: \frac{BC}{GH}$ bis.

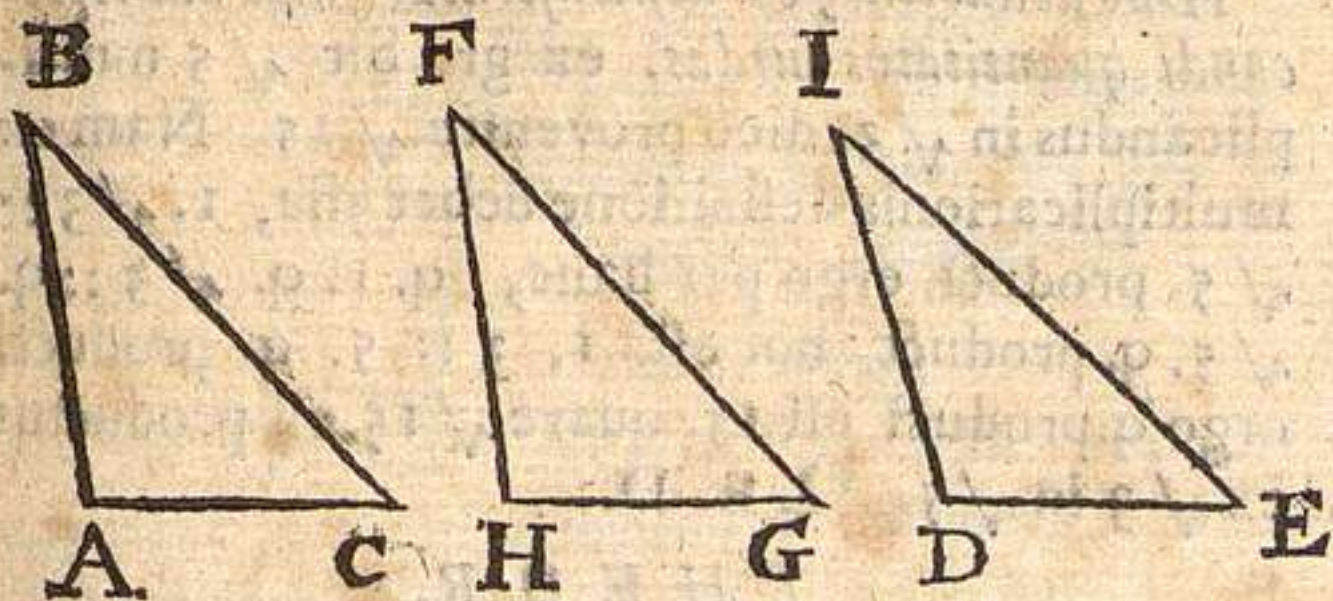
Coroll.

I. Hinc, si fuerint tres lineæ rectæ proportionales; ut est prima ad tertiam, ita erit polygonum super primam descriptum ad polygonum super secundam simile similiterque descriptum. vel ita erit polygonum super secundam descriptum ad polygonum super tertiam simile similiterque descriptum.

Unde elicitur methodus, figuram quamvis rectilineam augendi vel minuendi in ratione data. Ut si velis pentagoni, cujus latus $CD,$ aliud facere quintuplum, inter $AB,$ & $5 AB$ inveni mediam proportionalem. Super hac * construe pentagonum simile dato. hoc erit quintuplum dati.

II. Hinc etiam, si figurarum similium homologa latera nota fuerint, etiam proportio figurarum innotescet; nempe inveniendo tertiam proportionalem,

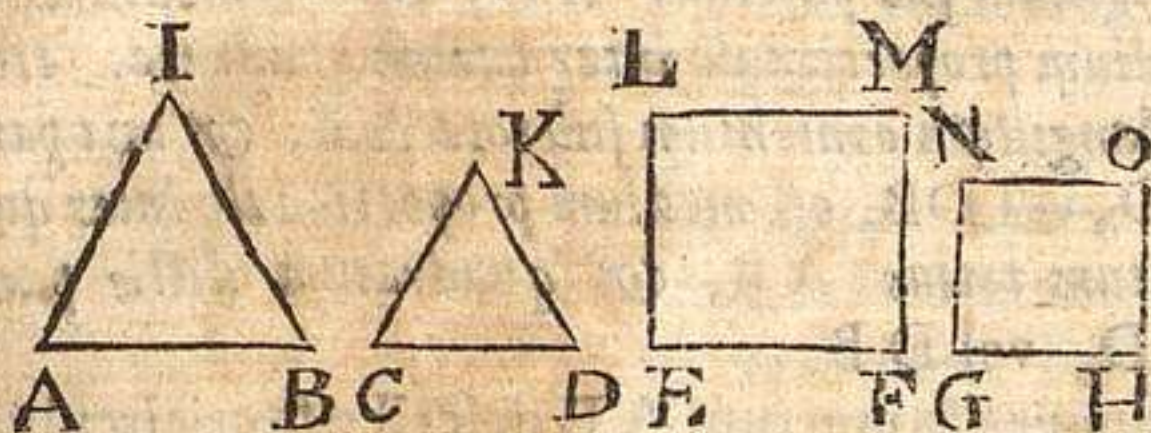
PROP. XXI.

Quæ (ABC, DIE) eidem rectilineo HFG sunt similia, & inter se sunt similia.

Nam ang. A = H = D. & ang. C = G = E. & ang. B = F = I. a item AB. AC :: HF. HG :: DI. DE. a & AC. CB :: HG. GF :: DE. EI. & AB. BC :: HF. FG :: DI. IE. a ergo ABC, DIE similia sunt. Q.E.D.

PROP. XXII.

Si quatuor rectæ lineæ proportionales fuerint (AB. CD :: EF. GH) & ab eis rectilineæ similia similiterque descripta proportionalia erunt: (ABI. CDK :: EM. GO.) Et si à rectis lineis similia similiterque descripta rectilinea proportionalia fuerint (ABI. CDK :: EM. GO.) ipsæ etiam rectæ lineæ proportionales erunt. (AB. CD :: EF. GH)

1. Hyp. $\frac{ABI}{CDK} = \frac{AB}{CD} = \frac{EF}{GH} = \frac{EM}{GO}$ a 19. 6.

d ergo ABI. CDK :: EM. GO. Q.E.D.

2. Hyp. $\frac{AB}{CD} = \frac{ABI}{CDK} = \frac{EM}{GO} = \frac{EF}{GH}$ b hyp. c 20. 6.

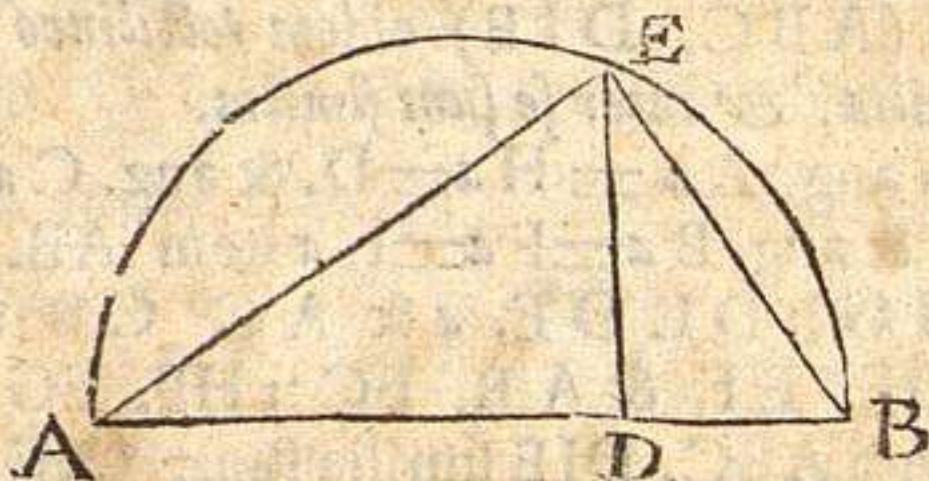
bis, d ergo AB. CD :: EF. GH. Q.E.D.

d cor. 23. 5.

Schol.

Hinc deducitur, & demonstratur ratio multiplicandi quantitates surdas. ex gr. Sit $\sqrt{5}$ multiplicandus in $\sqrt{3}$. dico provenire $\sqrt{15}$. Nam ex multiplicationis definitione debet esse, i. $\sqrt{3} :: \sqrt{5}$. product. ergo per hanc, q. i. q. $\sqrt{3} ::$ q. $\sqrt{5}$. q. product. hoc est. i. $3 :: 5$. q. product. ergo q. product. est 15. quare $\sqrt{15}$. est productus ex $\sqrt{3}$ in $\sqrt{5}$. Q. E. D.

T H E O R.

Petr. Herig.

Si recta linea AB secta sit utcunque in D, rectangulum sub partibus AD, DB contentum, est medium proportionale inter earum quadrata. Item rectangulum contentum sub tota AB, & una parte AD, vel DB, est medium proportionale inter quadratum totius AB, & quadratum dictae partis AD, vel DB.

Super diametrum AB describe semicirculum. ex D erige normalem DE occurrentem peripheriae in E. iunge AE, BE.

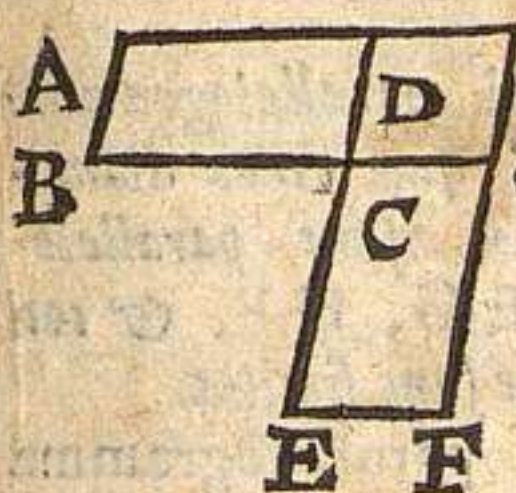
a cor. 8.6. Liquet esse $AD \cdot DE :: DE \cdot DB$. b ergo $ADq. DEq. :: DEq. DBq.$ c hoc est, $ADq. ADB :: ADB. DBq.$ Q. E. D.

d cor. 8.6. Porro, $BA \cdot AE d :: AE \cdot AD$. e ergo $BAq. AEq. :: AEq. ADq.$ f hoc est $BAq. BAD :: BAD. ADq.$ Eodem modo $ABq. ABD :: ABD. BDq.$ Q. E. D.

a 1. 6. Vel sic; sit $Z = A + E$. liquet esse $Aq. AE :: aA \cdot E :: aAE. Eq.$ item $Zq. ZA :: aZ. A. :: aZA. Aq. \& Zq. ZE :: aZ. E :: ZE. Eq.$

P R O P.

PROP. XXIII.

Æquiangula parallelogramma AC, CF inter se rationem habent eam quæ ex lateribus componitur. $\left(\frac{AC}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}\right)$

Latera circa æquales angulos C a sibi in directum statuantur; & compleatur parallelogrammum CH.

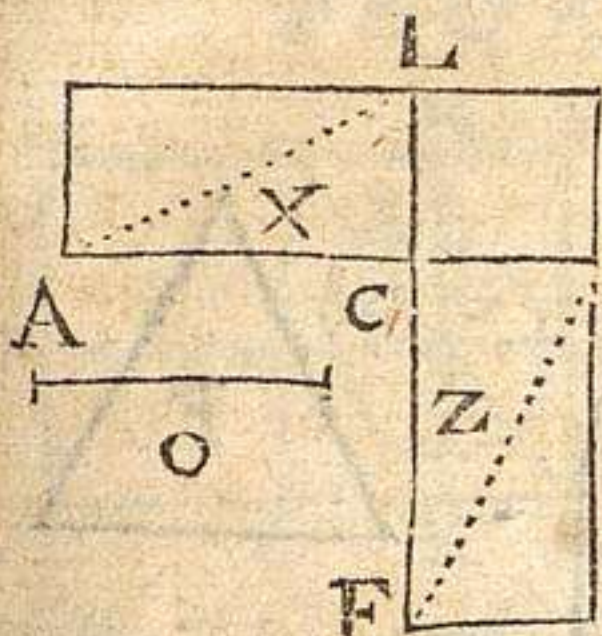
Ratio $\frac{AC}{CF} = \frac{AC}{CH} + \frac{CH}{CF} = \frac{BC}{CG} + \frac{DC}{CE}$

Q. E. D.

Coroll.

Hinc & ex 34. I. patet primo, Triangula, quæ unum angulum (ad C) æqualem habent, rationem habere ex rationibus rectorum, AC ad CB, & LC ad CF, æqualem angulum continentium.

And Tarq. 15. 5.

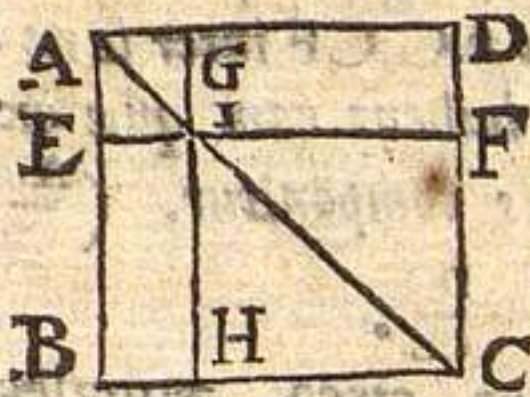
Patet secundo, Rectangula ac parallelogramma quæcunque rationem inter se habere compositam ex rationibus basis ad basim, & altitudinis ad altitudinem. Neque aliter de triangulis ratio cinaberis.

* 35. I.

Pate tertio, Quomodo triangulorum ac parallelogrammorum proportio exhiberi possit. Sunto parallelogramma X & Z; quorum bases AC, CB; altitudines vero CL, CF. Fiat CL. CF :: CB. O. * erit X. Z :: AC. O.

* 14. 6. & 1. 6.

PROP. XXIV.

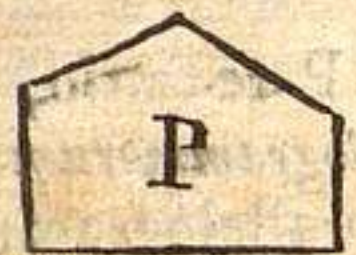
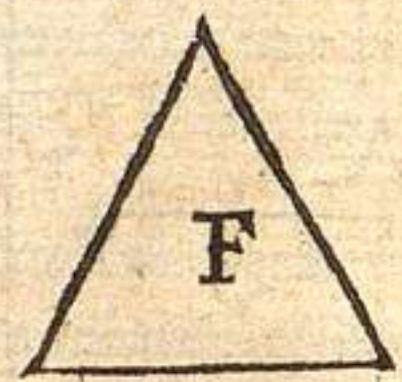
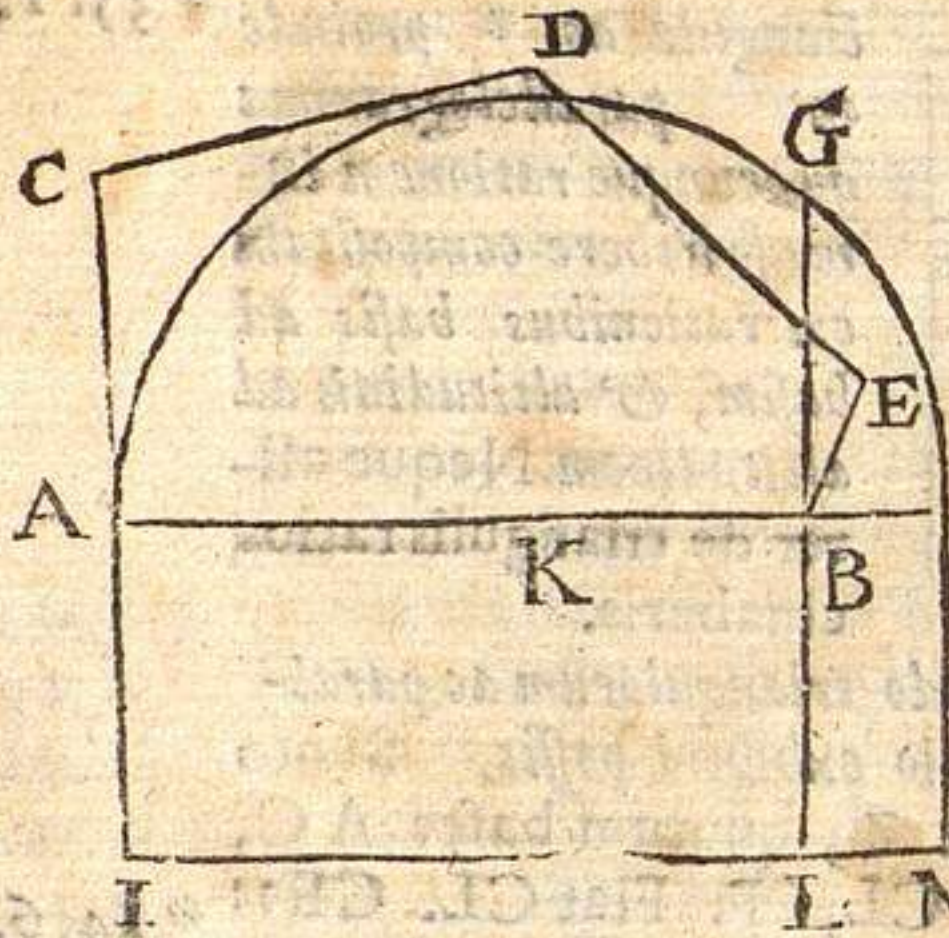

In omni parallelogrammo ABCD, quæ circa diametrum AC sunt parallelogramma EG, HF, & toti & inter se sunt similia.

Nam parallelogramma EG, HF habent singula unum angulum cum toto communem. a ergo toti & sibi mutuo æquiangula sunt. a Item tam triangula ABC, AEI, IHC, quam triangula ADC, AGI, IFC sunt inter se æquiangula. b ergo AE. EI :: AB. BC, b atque AE. AI :: AB. AC; b & AI. AG :: AC. AD. c ex æquali igitur, AE. AG :: AB. AD. d ergo Pgr. EG. BD similia sunt. eodem modo HF, BD similia sunt. ergo, &c.

a 29. 1.
b 4. 6.
c 22. 5.
d 1. def. 6.

PROP. XXV.

Dato rectilineo ABEDC simile similiterque positum P, idem que alteri dato F æquale, constitueret.

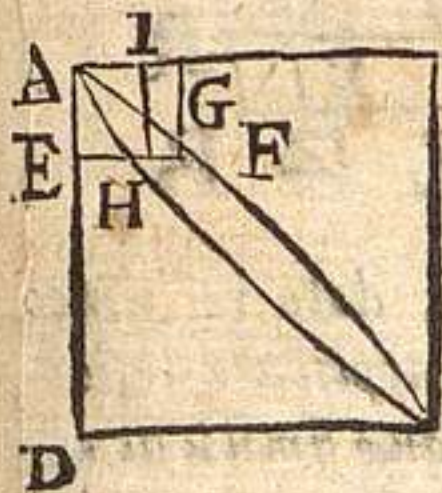
a 45. 1.
b 44. 1.
c 13. 6.

a Fac rectang. AL=ABEDC. b item super BL fac triang. BM=F. Inter AB, BH c inveni mediam proportionalem NO, super NO d fac

d fac polygonum P simile dato ABEDC. Erit d 18. 6.
hoc æquale dato F. e cor. 20. 6.

Nam ABEDC (AL.) P :: e AB. BH f :: f 1. 6.
AL. BM. ergo P g = BM h = F. Q. E. F. g 14. 5.
h constr.

PROP. XXVI.

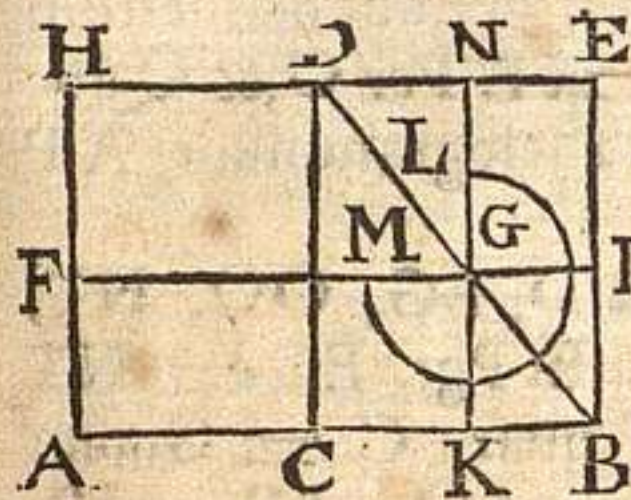

si à parallelogrammo
ABCD parallelogrammum
AGFE ablatum fit, & simile
toti, & similiter positum, com-
munem cum eo habens angu-
lum EAG, hoc circa eandem
cum toto diametrum AC con-
sistet.

Si negas AC esse communem diametrum,
esto diameter AHC secans EF in H. & ducatur
HI parall. AE. Parallelogramma EI, DB a si-
milia sunt. b ergo AE. EH :: AD. DC c :: AE.
EF. d proinde EH = EF. f Q. E. A.

a 24. 6.
b 1. def. 6.
c hyp.
d 9. 5.
f 9. ax.

PROP. XXVII.

Omnium parallelo-
grammorum AD, AG
secundum eandem rectam
lineam AB applicatorum,
deficientiumque figuris
parallelogrammīs CE,
KI similibus, similiterque
positis, ei AD, quod à dimidia describitur, maxi-
mum est AD, quod ad dimidium est applicatum, si-
mile existens defectui KI.

Nam quia GE a = GC, addito communi
KI, b erit KE = CI c = AM. adde commune
CG, d erit AG = Gnom. MBL. sed Gnom.
MBL e = CE (AD.) ergo AG = AD.
Q. E. D.

a 43. 1.
b 2. ax.
c 36. 1.
d 2. ax.
e 9. ax.

PROP. XXVIII.

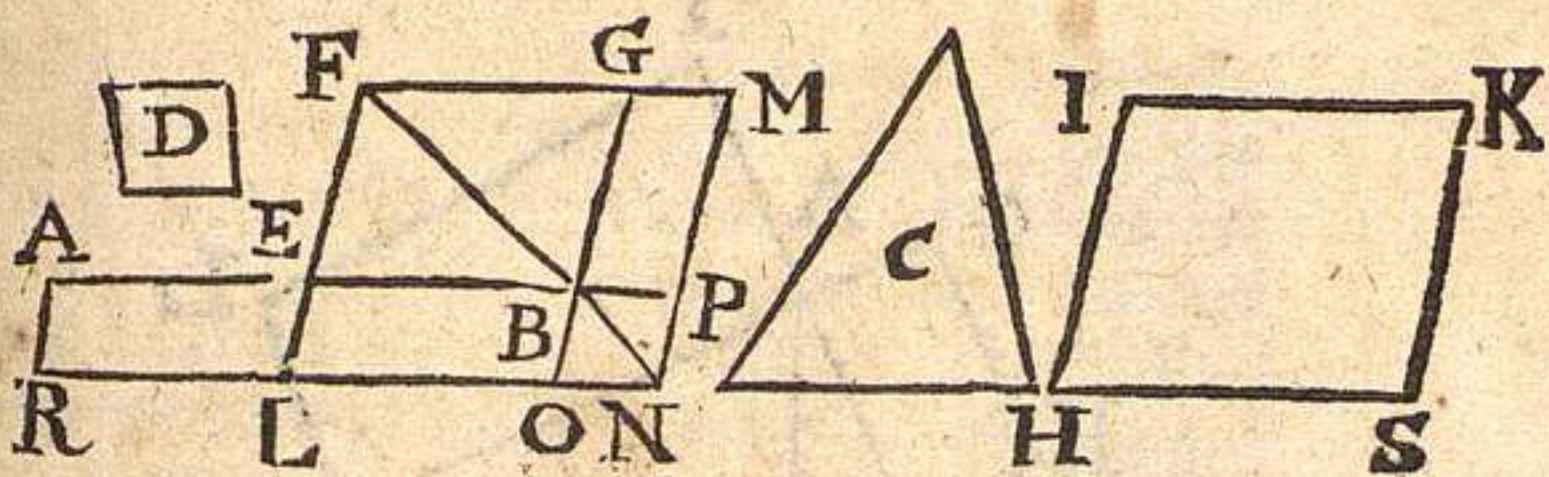
Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C æquale parallelogrammum AP applicare deficientis figura parallelogramma ZR, quæ similis sit alteri parallelogrammo dato D. * Oportet autem datum rectilineum C, cui æquale AP applicandum est, non majus esse eo AF, quod ad dimidiam applicatur, similibus existentibus defectibus, & ejus AF quod ad dimidiam applicatur, & ejus D, cui simile deesse debet.

a 18. 6. Biseca AB in E. Super EB a fac Pgr. EG
 b sch. 45. 1. simile dato D. b sitque EG = C + I. c fac Pgr.
 c 25. 6. NT = I, & simile dato D, vel EG. duc diametrum
 FB. fac FO = KN; & FQ = KT. Per O, & Q duc
 parallelas SR, QZ. parallelogrammum AP
 est id quod quæritur.

Nam parallelogramma D, EG, OQ, NT,
 d const. & ZR d sunt similia inter se. Et Pgr. EG e = NT
 24. 6. + Ce = OQ + C; f quare C = Gnom.
 e constr. OBQ g = AO + PG b = AO + EP = AP.
 f 3. ax. Q. E. F.
 g 2. ax.
 h 43. 1.

PROP.

PROP. XXIX.

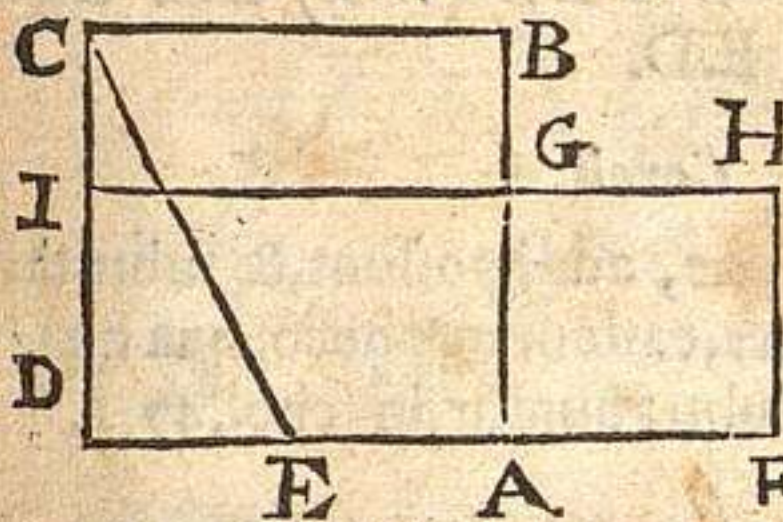
Ad datam rectam lineam AB, dato rectilineo C
 æquale parallelogrammum AN applicare, excedens
 figura parallelogramma OP, quæ similis fit paral-
 lelogrammo alteri dato D.

Biseca AB in E. super EB a fac Pgr. EG si- a 18. 6.
 mile dato D. b sitque Pgr. HK = EG + C, & b 25. 6.
 simile dato D vel E G. fac FE L c = IH; c & c 3. 1.
 FGM = IK. per L, M duc parallelas RN,
 MN; & AR parall. NM. Produc ABP, GBO.
 Duc diametrum FBN. Pgr. AN est quæsitum.

Nam parallelogramma D, HK, LM, EG
 d similia sunt. e ergo Pgr. OP simile est Pgro d constr.
 LM, vel D. item LM f = HK f = EG + C. e 24. 6.
 g ergo C = Gnom. ENG. atqui AL h = LB f constr.
 k = BM. l ergo C = AN. Q.E.F.

g 3. ax.
 h 36. 1.
 k 43. 1.
 l 2. & 1. ax.

PROP. XXX.

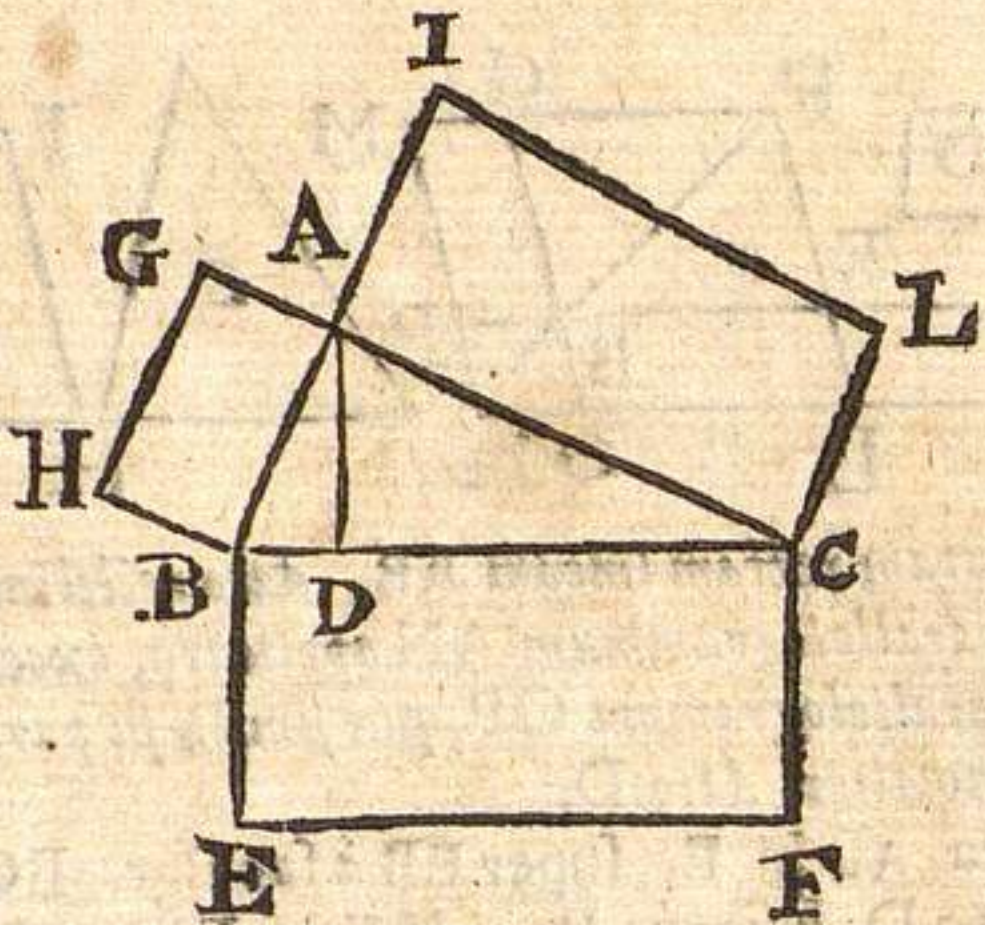

Propositam re-
 ctam lineam ter-
 minatam AB, ex-
 trema ac media
 ratione secare.
 (AB. AG :: AG.
 FGB.)

a Seca AB in G, ita ut AB x BG = AGq. a 11. 2.
 b ergo BA. AG :: AG. GB. Q.E.F. b 17. 6.

PROP.

PROP. XXXI.

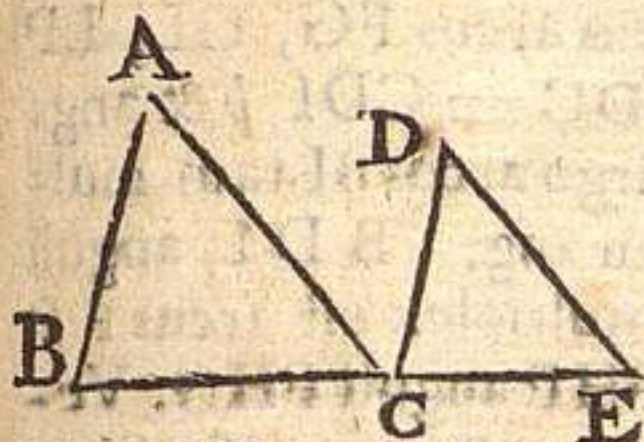
In rectangulis triangulis BAG, figura quævis BF à latere BC rectum angulum BAC subtendente, descripta, æqualis est figuris BG, AL, quæ priori illi BF similes, & similiter posite à lateribus BA, AC rectum angulum continentibus describuntur.

Ab angulo recto BAC demitte perpendicularem AD. Quoniam DC. CA :: a CA. CB, b cor. 20.6. b erit AL. BF :: DC. CB. Item ob DB. BA :: c 24.5. a BA. BC, b erit BG. BF :: DB. BC. c ergo d sch. 14.5. AL + BG. BF :: DC + DB (BC.) BC. ergo AL + BG = BF. Q.E.D.

Coroll.

Ex hac propositione, addi possunt, & subtrahi figuræ quævis similes, eadem methodo, qua quadrata adduntur & subtrahuntur, in schol. 47.1.

PROP. XXXII.

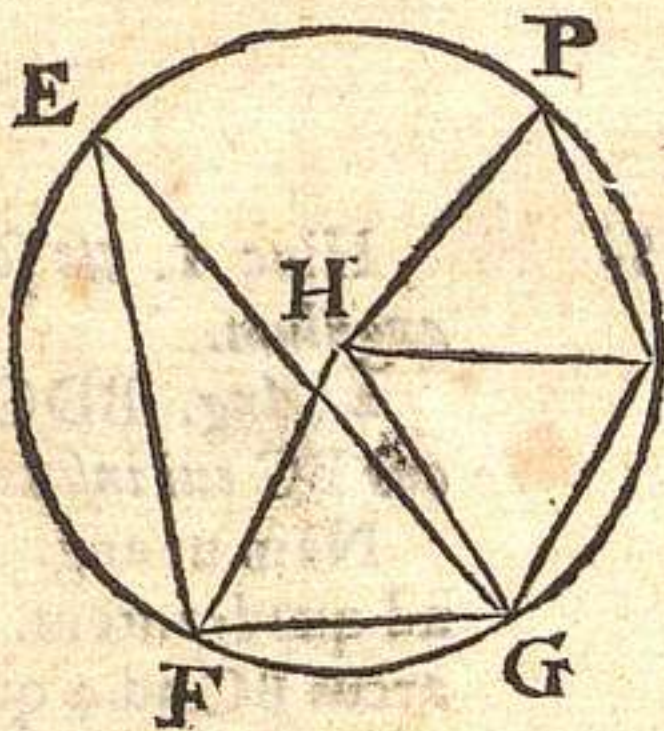
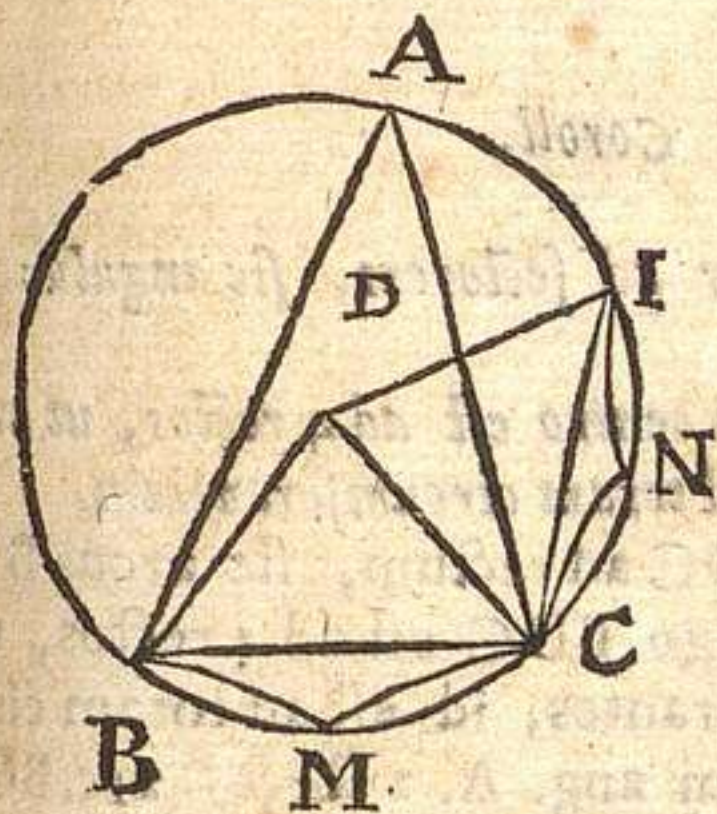

Si duo triangula ABC, DCE, quæ duo latera duobus lateribus proportionalia habeant (AB.AC::DC.DE,) secundum unum angulum ACD composita fuerint, ita ut homologa eorum latera sint etiam parallela (AB ad DC, & AC ad DE) tum reliqua illorum triangulorum latera BC, CE in rectam lineam collocata reperientur.

Nam ang. A = ACD = D; & AB.AC::DC.DE. ergo ang. B = DCE. ergo ang. B + A = ACE. sed ang. B + A + ACB = 2 Rect. f ergo ang. ACE + ACB = 2 Rect. g ergo BCE est recta linea. Q.E.D.

a 29. I.
b byp.
c 6. 6.
d 2. ax.
e 32. I.
f 1. ax.
g 14. I.

PROP. XXXIII.

In equalibus circulis DBCA, HEGP, anguli BDC, FHG eandem habent rationem cum peripheriis BC, FG, quibus insistent; sive ad centra (ut BDC, FHG,) sive ad peripherias A, E constituti insistant: insuper vero & sectores BDC, FHG, quippe qui ad centra consistant.

Duc

Duc rectas BC, FG. Accommoda CI=CB;
& GL=FG=LP; & junge DI, HL, HP.

a 28. 3.

b 27. 3.

Arcus BC a=CI, a item arcus FG, GL, LP
æquantur. b ergo ang. BDC = CDI b & ang.
FHG=GHL=LHP. Ergo arcus BI tam mul-
tiplex est arcûs BC, quam ang. BDI anguli
BDC, pariterque æquemultiplex est arcus FP
arcûs FG, atque ang. FHP anguli FHG. Ve-
rum si arcus BI c, =, \sphericalangle FP, c erit similiter
ang. BDI c, =, \sphericalangle FHP. ergo arc. BC. FG d ::
ang. BDC. FHG e :: BDC. FHG f :: A. E.

c 27. 3.

d 6. def. 5.

e 15. 5.

f 20. 3.

Q. E. D.

g 27. 3.

h 24. 3.

k 4. 1.

l 2. ax.

m 6. def. 5.

Rursus ang. BMC g = CN I; h atque idcirco
segm. BCM = CIN. k item triang. BDC =
CDI. l ergo sector BDCM = CDIN. Simili-
ratione sectores FHG, GHL, LHP æquantur.
Quum igitur prout arcus BI c, =, \sphericalangle FGP, ita
similiter sector BDI c, =, \sphericalangle FHP. m erit sect.
BDC. FHG :: arc. BC. FG. Q. E. D.

Coroll.

II. 5.

Hinc 1. ut sector ad sectorcm, sic angulus ad
angulum.

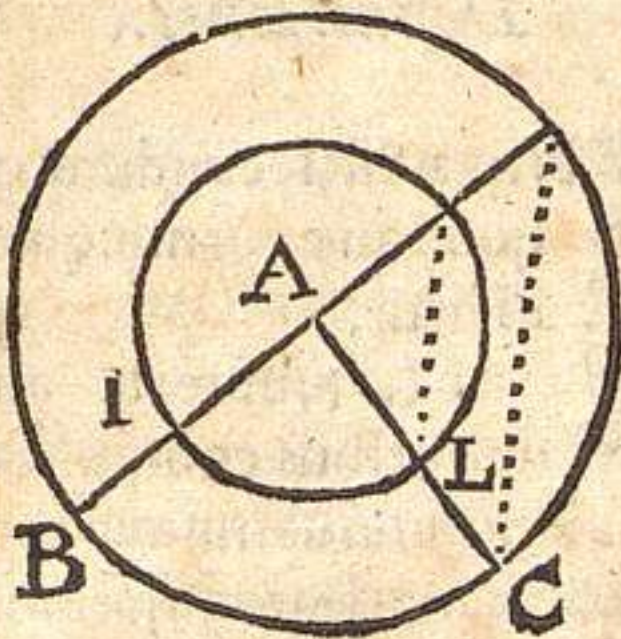
2. Ang. BDC in centro est ad 4 rectos, ut ar-
cus BC cui insistit ad totam circumferentiam.

Nam ut ang. BDC ad rectum, sic arcus BC
ad quadrantem. ergo BDC est ad 4 rectos, ut
arcus BC ad 4 quadrantes, id est ad totam cir-
cumferentiam. item ang. A. 2 Rect :: arc. BC.
periph.

Hinc 3. Inæqualium circulorum arcus IL, BC,
qui æquales subtendunt angulos, sive ad centra, ut
IAL & BAC, sive ad peripheriam, sunt si-
miles.

Nam IL. periph. :: ang. IAL, (BAC.)
4 Rect. item arc. BC. periph :: ang. BAC.
4 Rect.

4 Rect. ergo IL . periph $:: BC$. periph. proinde
 arcus IL , & BC sunt similes. Unde

4. Duæ semidiametri AB , AC à concentricis
 peripheriis arcus auferunt similes IL , BC .

LIB.

LIB. VII.

Definitiones.

I. Nititas est, secundum quam unumquodque eorum quæ sunt, unum dicitur.

II. Numerus autem est, ex unitatibus composita multitudo.

III. Pars est numerus numeri, minor majoris, quum minor metitur majorem.

Omnis pars ab eo numero nomen sibi sumit, per quem ipsa numerum, cujus est pars, metitur; ut dicitur tertia pars numeri 12, quia metitur 12 per 3.

IV. Partes autem, cum non metitur.

Partes quæcunque nomen accipiunt à duobus illis numeris, per quos maxima communis duorum numerorum mensura utrumque eorum metitur. ut 10 dicitur $\frac{2}{3}$ numeri 15, eo quod maxima communis mensura, nempe 5, metitur 10 per 2, & 15. per 3.

V. Multiplex vero major minoris, cum majorem metitur minor.

VI. Par numerus est, qui bifariam dividitur.

VII. Impar vero numerus, qui bifariam non dividitur; vel, qui unitate differt à pari.

VIII. Pariter par numerus est, quem par numerus metitur per numerum parem.

IX. Pariter autem impar est, quem par numerus metitur per numerum imparem.

X. Impariter vero impar numerus est, quem impar numerus metitur per numerum imparem.

XI. Primus numerus est, quem sola unitas metitur.

XII. Primi inter se numeri sunt, quos sola unitas, communis mensura, metitur.

XIII.

XIII. Compositus numerus est, quem numerus quispiam metitur.

XIV. Compositi autem inter se numeri sunt, quos numerus aliquis, communis mensura, metitur.

In hac definitione & precedenti unitas non est numerus.

XV. Numerus numerum multiplicare dicitur, cum toties compositus fuerit is qui multiplicatur, quot sunt in ipso multiplicante unitates, & procreatus fuerit aliquis.

Hinc, in omni multiplicatione unitas est ad multiplicatorem ut multiplicatus ad productum.

Nota, quod saepe cum multiplicandi sunt quivis numeri, puta A in B, literarum conjunctio productum denotat. Sic $AB = A \text{ in } B$. item $CDE = C \text{ in } D \text{ in } E$.

XVI. Cum autem duo numeri sese multiplicantes aliquem fecerint, qui factus erit, planus appellabitur; Qui vero numeri sese mutuo multiplicarint, latera illius dicentur. Sic 2 (C) in 3 (D) = 6 = CD est numerus planus.

XVII. Cum vero tres numeri mutuo sese multiplicantes fecerint aliquem, qui procreatus erit, solidus appellabitur; Qui autem numeri mutuo sese multiplicarint, latera illius dicentur. Sic, 2 (C) in 3 (D) in 5 (E) = 30 = CDE est numerus solidus.

XVIII. Quadratus numerus est, qui aequaliter aequalis, vel qui sub duobus aequalibus numeris continetur. Sit A latus quadrati; quadratus sic notatur, AA, vel Aq.

XIX. Cubus vero, qui aequaliter aequalis aequaliter, vel qui sub tribus aequalibus numeris continetur. Sit A latus cubi; cubus notatur sic, AAA, vel Ac.

In hac definitione, & tribus precedentibus, unitas est numerus.

XX. Nu-

XX. Numeri proportionales sunt, cum primus secundi, & tertius quarti æquemultiplex est, vel eadem pars; vel deniq; cum pars primi secundum, & eadem pars tertii æque metitur quartum, vel vice versa. $A. B :: C. D.$ hoc est, $3. 9 :: 5. 15.$

XXI. Similes plani, & solidi numeri sunt, qui proportionalia habent latera.

Latera nempe non quælibet, sed quædam.

XXII. Perfectus numerus est, qui suis ipsius partibus est æqualis.

Ut 6. & 28. Numerus vero qui suis ipsius partibus minor est, abundans appellatur; qui vero major, diminutus. ut 12 est abundans, 15 est diminutus.

XXIII. Numerus numerum metiri dicitur per illum numerum, quem multiplicans, vel à quo multiplicatus, illum producit.

In divisione, unitas est ad quotientem, ut dividendus ad divisum. Nota, quod numerus alteri lineola interjecta subscriptus divisionem denotat. Sic $\frac{A}{B} = A$ divis. per B. item $\frac{CA}{B} = C$ in A divis. per B.

Termini sive radices proportionis dicuntur duo numeri, quibus in eadem proportione minores sumi nequeunt.

Postulata.

1. **P**ostuletur, cuilibet numero quotlibet summi posse æquales, vel multiplices.
2. Quolibet numero summi posse majorem.
3. Additio, subtractio, multiplicatio, divisio, extractionesque radicum, seu laterum, numerorum quadratorum, & cuborum concedantur etiam, tanquam possibilia.

Axiomata.

1. **Q**uicquid convenit uni æqualium numerorum, convenit & reliquis æqualibus numeris.

2. Partes eidem parti, vel iisdem partibus, eadem, sunt quoque inter se eadem.

3. Qui numeri æqualium numerorum, vel ejusdem, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

4. Quorum idem numerus, vel æquales, eadem partes fuerint, æquales inter se sunt.

5. Unitas omnem numerum per unitates, quæ in ipso sunt, hoc est, per ipsummet numerum metitur.

6. Omnis numerus seipsum metitur per unitatem.

7. Si numerus numerum multiplicans, alium quem produxerit, metietur multiplicans productum per multiplicatum, multiplicatus autem eundem per multiplicantem.

Hinc nullus numerus primus planus est aut solidus, quadratus, vel cubus.

8. Si numerus numerum metiatur, & ille per quem metitur, eundem metietur per eas, quæ in metiente sunt, unitates, hoc est, per ipsum numerum metientem.

9. Si numerus numerum metiens, multiplicet eum, per quem metitur, vel ab eo multiplicetur, illum quem metitur, producit.

10. Numerus quotcunque numeros metiens, compositum quoque ex ipsis metitur.

11. Numerus quemcunque numerum metiens, metitur quoque omnem numerum quem ille metitur.

12. Numerus metiens totum & ablatum, metitur & reliquum.

K

PROP.

P R O P. I.

A....E...G.B	8	5	3	Si duobus numeris inæqualibus propositis (AB, CD) detra- hatur semper minor
C...F..D	$\frac{5}{3}$	$\frac{3}{2}$	$\frac{2}{1}$	
H---				

CD de majore AB (& reliquus EB de CD &c.) alterna quadam detractiōe, neque reliquus unquam præcedentem metiatur, quoad assumpta sit unitas GB; qui principio propositi sunt numeri AB, CD primi inter se erunt.

Si negas, habeant AB, CD communem mensuram, numerum H. Ergo H metiens CD, a etiam AE metitur; proinde & reliquum EB; a ergo & CF, atque b idcirco reliquum FD; a quare & ipsum EG. sed totum EB metiebatur; b ergo & reliquum GB metitur, numerus unitatem. c Q. E. A.

a 11. ax. 7.

b 12. ax. 7.

c 9. ax. 1.

P R O P. II.

9	6	Duobus nume- ris datis AB, CD non primis inter se, maximam eorum communem mensu- ram FD reperire.		
A.....E.....B	15		9	6
6	3			
C.....F...D	$\frac{9}{6}$	$\frac{6}{3}$	$\frac{3}{0}$	
G---				

Detrahe minorem numerum CD ex majori AB, quoties potes. Si nihil relinquitur, a patet ipsum CD esse maximam communem mensuram. Si relinquitur aliquid EB, deme hunc ex CD; & reliquum FD ex EB, & sic deinceps, donec aliquis FD præcedentem EB metiatur. (nam b hoc fiet antequam ad unitatem perveniatur.) Erit FD maxima communis mensura.

b 1. 7.

c constr.

Nam FD c metitur EB, d ideoque & CF; d 11. ax. 7. e proinde & totum CD; d ergo ipsum AE; atque e 12. ax. 7. idcirco totum AB metitur. Liquet igitur FD communem esse mensuram. Si maximam esse negas,

negas,

negas, sit major quæpiam G. ergo G metiens CD, *d* metitur AE, *e* & reliquum EB, *d* ipsumque CF. *e* proinde & reliquum FD, *g* major minore. *b* Q. E. A.

g suppos.
h 9. ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens duos numeros, metitur quoq; maximam eorum communem mensuram.

PROP. III.

A.....	12	Tribus numeris datis A, B, C non primis inter se, maximam eorum communem mensuram E reperire.
B.....	8	
D....	4	
C.....	6	
E..	2	

Inveni D maximam communem mensuram duorum A, B. Si D metitur tertium C, li-

quet D maximam esse trium communem mensuram. Si D non metitur C, erunt saltem D, & C compositi inter se, ex coroll. præcedentis. Sit igitur ipsorum D, & C maxima communis mensura E. erit E is quem quæris.

Nam E *a* metitur C, & D; *a* ac D ipsos A, & B metitur; *b* ergo E metitur singulos A, B, C; nec major aliquis (F) eos metietur; nam si hoc affirmas, *c* ergo F metiens A, & B, eorum maximam communem mensuram D metitur. Eodem modo, F metiens D, & C, *c* eorum maximam communem mensuram E, *d* major minorem, metitur. *e* Q. E. A.

c cor. 27.

d suppos.
e 9. ax. 1.

Coroll.

Hinc, numerus metiens tres numeros, maximam quoq; eorum communem mensuram metitur.

Ponitur $A \supset D$. Sint igitur BG, GC, & EH, HF partes numerorum BC, EF, hæ ipsi A, illæ ipsi D pares Utrinque multitudo partium æqualis ponitur. Liquet vero BG a eandem esse partem, aut easdem partes ipsius EH, quæ GC ipsius HF; b quare BC (BG+GC) ipsius EF (EH+HF) eadem pars est aut partes, quæ unus BG (A) unius EH (D.) Q. E. D.

a 1. ax. 7.

& 4. 7.

b 5. vel 6. 7

Vel sic; sit $a = \frac{b}{3}$, & $c = \frac{d}{3}$, vel $3a = b$, &

$3c = d$; c estque $\frac{c}{a} = \left(\frac{3c}{3a} = \right) \frac{b}{d}$.

c 5. 15.

PROP. X.

A .. G .. B 4

C 6

5

5

D H E 10

F 15

Si numerus AB numeri C partes fuerit, & alter DE alterius F eadem partes; & vicissim quæ partes est primus AB tertii DE, aut pars, eadem partes erit &

secundus C quarti F, aut pars.

Ponitur $AB \supset DE$, & $C \supset F$. Sint AG, GB, & DH, HE partes numerorum C, & F, tot nempe in AB, quot in DE. Constat AG ipsius C eandem esse partem, quæ DH ipsius F. a quare vicissim AG ipsius DH, pariterque GB ipsius HE, & b proinde conjunctim AB ipsius DE eadem pars erit, aut partes, quæ C ipsius F. Q. E. D.

a 9. 7.

b 5. & 9. 7.

Vel sic; sit $a = \frac{2}{3} b$, & $c = \frac{2}{3} d$. vel $3a = 2b$, &

$3c = 2d$. Est $\frac{c}{a} = \frac{3c}{3a} = \frac{2d}{2b} = \frac{d}{b}$.

PROP. XI:

A E ... B 7.

8

6

C F D 14

Si fuerit, ut totus AB ad totum CD, ita ablatu AE ad ablatum CF; & reliquus EB ad reliquum FD

K 4

FD erit, ut totus AB ad totum CD.

a 4. 7. Sit primo $AB \supset CD$; a ergo AB vel pars
 b 20. def. 7. est, vel partes numeri CD; b eademque pars est,
 c 7. vel 8. 7 vel partes ipse AE ipsius CF; c ergo reliquus EB
 reliqui FD eadem pars est, aut partes, quæ totus
 AB totius CD. b ergo $AB, CD :: EB, FD$.
 Sin fuerit $AB \sqsubset CD$; eodem modo erit juxta
 modo ostensa, $CD, AB :: FD, EB$. ergo invertendo,
 $AB, CD :: EB, FD$.

P R O P. XII.

A, 4. C, 2. E, 3. Si sint quotcunque nu-
 B, 8. D, 4. F, 6. meri proportionales ($A, B :: C, D :: E, F$) erit quem-
 admodum unus antecedentium A ad unum conse-
 quentium B, ita omnes antecedentes ($A + C + E$) ad
 omnes consequentes ($B + D + F$.)

Sint primo, A, C, E minores quam B, D, F.
 a 20. def. 7. ergo (propter easdem rationes) a erit A eadem
 b 5. & 6. 7. pars aut partes ipsius B, quæ C ipsius D. b ergo
 conjunctim $A + C$ eadem erit pars aut partes
 ipsius $B + D$, quæ unus A unius B. Similiter
 c 20. def. 7. $A + C + E$ eadem pars est, aut partes ipsius
 $B + D + F$, quæ A ipsius B. c ergo $A + C + E, B + D + F :: A, B :: C, D$. Sin A, C, E,
 ipsis B, D, F majores ponantur, idem ostendetur
 invertendo.

P R O P. XIII.

A, 3. C, 4. Si quatuor numeri proporti-
 B, 9. D, 12. onales sint ($A, B :: C, D$) &
 vicissim proportionales erunt
 ($A, C :: B, D$.)

Sint primo A & C ipsis B & D minores,
 a 20. def. 7. atque $A \supset C$. Ob eandem proportionem, a erit
 A eadem pars, aut partes ipsius B, quæ C ipsius
 b 9. & 10. 7 D. b ergo vicissim A ipsius C eadem pars est, aut
 partes, quæ B ipsius D, ergo $A, C :: B, D$. Sin
 A \sqsubset

$A \square C$; atque A & C majores statuuntur, quam B & D , eadem res erit, proportionem invertendo.

P R O P. XIV.

$A, 9.$ $D, 6.$ Si sint quotcunque numeri A ,
 $B, 6.$ $E, 4.$ B, C , & alii totidem D, E, F
 $C, 3.$ $F, 2.$ illis æquales multitudine, qui bini
sumantur, & in eadem ratione
 $(A. B :: D. E. \& B. C :: E. F)$ etiam ex æqualitate
in eadem ratione erunt. $(A. C :: D. F.)$

Nam quia $A. B :: D. E$, a erit vicissim, $A. D ::$ a $13. 7.$
 $B. E :: a$ $C. F.$ a ergo iterum permutando, A, C
 $:: D. F.$ $Q. E. D.$

P R O P. XV.

$1.$ $D.$ Si unitas numerum quem-
 $B \dots 3.$ $E \dots \dots 6.$ p iam B metiatur; æque au-
tem alter numerus D alte-
rum quendam numerum E metiatur; & vicissim
æque unitas tertium numerum D metietur, & se-
cundus B quartum E .

Nam quia 1 est eadem pars ipsius B , quæ D
ipsius E , a erit vicissim 1 eadem pars ipsius D , a $9. 7.$
quæ B ipsius E . $Q. E. D.$

P R O P. XVI.

$B, 4.$ $A, 3.$ Si duo numeri A, B sese
mutuo multiplicantes fecerint
 $A, 3.$ $B, 4.$ aliquos AB, BA , geniti ex
 $AB, 12.$ $BA, 12.$ ipsis AB, BA æquales inter
se erunt.

Nam quia $AB \square A$ in B , a erit 1 in A toties, a $15. def. 7.$
quoties B in AB . b ergo vicissim 1 in B toties
erit, quoties A in AB . atqui quoniam $BA \square B$
in A , a erit 1 in B toties, quoties A in BA . ergo
quoties 1 in AB , toties 1 in BA ; & c proinde c $4. ax. 7.$
 $AB \square BA.$ $Q. E. D.$

P R O P.

P R O P. XVII.

A, 3. Si numerus A duos nu-
 B, 2. C, 4. meros B, C multiplicans fe-
 AB, 6. AC, 12. cerit aliquos AB, AC; ge-
 niti ex ipsis eandem ratio-
 nem habebunt, quam multiplicati. (AB. AC ::
 B. C.)

a 15. def. 7. Nam quia $AB = A$ in B, a erit 1 toties in
 A, quoties B in AB. a item quia $AC = A$ in C,
 erit 1 toties in A, quoties C in AC. ergo quo-
 b 20. def. 7 ties B in AB, toties C in AC, quare B. AB ::
 c 13. 7. C. AC. c ergo vicissim, B. C :: AB. AC,
 Q. E. D.

P R O P. XVIII.

C, 5. C, 5. Si duo numeri A, B,
 A, 3. B, 9. numerum quempiam C
 \overline{AC} , 15. \overline{BC} , 45. multiplicantes fecerint a-
 liquos AC, BC; geniti
 ex ipsis eandem rationem habebunt, quam multipli-
 cantes. (A. B :: AC. BC.)

a 16. 7. Nam $AC = CA$; & $BC = CB$; sic idem
 C multiplicans A & B producit AC, & BC.
 b 17. 7. ergo A. B :: AC. BC. Q. E. D.

Schol.

Ex his pendet modus vulgaris reducendi fra-
 ctiones ($\frac{3}{5}, \frac{7}{9}$) ad eandem denominationem.
 Nam duc 9 tam in 3, quam in 5, proveniunt
 $\frac{27}{45} = \frac{3}{5}$. quoniam ex his, 3. 5 :: 27. 45. item
 duc 5 in 7, & 9, procedunt $\frac{35}{45} = \frac{7}{9}$. quia 7. 9 ::
 35. 45.

P R O P. XIX.

A, 4. B, 6. C, 8. D, 12. Si quatuor nu-
 AD, 48. BC, 48. meri proportiona-
 les fuerint, (A. B ::
 C. D;) qui ex primo & quarto fit numerus AD,
 æqualis est ei, qui ex secundo & tertio fit, numero
 BC.

BC. Et si qui ex primo & quarto fit numerus AD, æqualis fit ei, qui ex secundo & tertio fit, numero BC, ipsi quatuor numeri proportionales erunt. (A. B :: C. D.)

1. Hyp. Nam AC. AD a :: C. D b :: A. a 17. 7.
 B c :: AC. BC. d ergo AD = BC. Q. E. D. b hyp.
 2. Hyp. Quoniam e AD = BC, erit AC. c 18. 7.
 AD f :: AC. BC. Sed AC. AD g :: C. D. & d 9. 5.
 AC. BC h :: A. B. k ergo C. D :: A. B. Q. E. D. e hyp.
 f 7. 5.

PROP XX.

A. B. C. Si tres numeri proportionales fuerint (A. B :: B. C.)
 4. 6. 9. qui sub extremis continetur
 AC, 36. BB, 36. (AC) æqualis est ei, qui
 D, 6. à medio efficitur (BB.) Et si
 qui sub extremis continetur (AC) æqualis fuerit ei
 (Bq) qui sub medio, ipsi tres numeri proportionales erunt ($\frac{A}{B} :: \frac{B}{C}$.)

1. Hyp. Nam sume D = B. a ergo AB :: a 1. ax 7.
 D (B.) C. b quare AC = BD, a vel BB. b 19. 7.
 Q. E. D.
 2. Hyp. Quia AC c = BD, d erit A. B :: D c hyp.
 (B.) C. Q. E. D. d 19. 7.

PROP XXI.

A... G.. B 5. E..... 10. Numeri AB,
 C.. H. D 3. F..... 6. CD minimi omnium eandem cum
 eis rationem habentium (E, F) metiuntur æque numeros E, F eandem cum eis rationem habentes, major quidem AB majorem E, minor vero CD minorem F.

Nam A B. C D a :: E. F. b ergo vicissim a hyp.
 AB. E :: CD. F. c ergo AB eadem pars est, b 13. 7.
 vel partes ipsius E, quæ CD ipsius F. Non partes; nam si ita, sint AG, GB partes numeri E; & CH, HD partes numeri F. c ergo AG. E :: CH.

d 13. 7. CH. F; & permutando, AG. CH d :: E. Fe ::
 e hyp, AB. CD. ergo AB, CD non sunt minimi in sua
 ratione, contra hypoth. ergo, &c.

P R O P. XXII.

A, 4. D, 12. Si fuerint tres numeri A, B,
 B, 3. E, 8. C, & alii ipsis multitudine æ-
 C, 2. F, 6. quales D, E, F, qui bini su-
 mantur, & in eadem ratione;
 fuerit autem perturbata eorum proportio (A. B :: E.
 F & B. C :: D. E;) etiam ex æqualitate in eadem ra-
 tione erunt (A. C :: D. F.)

a hyp. Nam quia A. B a :: E. F, b erit AF = BE; &
 b 19. 7. quia B. C :: a D. E, b erit BE = CD. c ergo
 c 1. ax. 1. AF = CD. d quare A. C :: D. F. Q. E. D.
 d 19. 7.

P R O P. XXIII.

A, 9. B, 4. Primi inter se numeri A, B,
 C --- D ---
 E -- minimi sunt omnium eandem
 cum eis rationem habentium.

Si fieri potest, sint C & D
 minores quam A & B, atque in eadem ratione.
 a 21. 7. a ergo C metitur A æque, ac D metitur B,
 puta per eundem numerum E: quoties igitur
 b 23. def 7. I in E, b toties erit C in A. c quare vicissim quo-
 c 15. 7. ties I in C, toties E in A. simili discursu quoties
 I in D, toties E in B. ergo E utrumque A & B
 metitur; qui proinde inter se primi non sunt,
 contra Hypoth.

P R O P. XXIV.

A, 9. B, 4. Numeri A, B, minimi omni-
 C --- um eandem cum eis rationem
 D --- E -- habentium, primi inter se sunt.

Si fieri potest, habeant A
 & B communem mensuram C; is metiatur A
 a 9. ax. 7. per D, & B per E; a ergo CD = A, & CE = B.
 b quare

b quare $A. B :: D. E.$ Sed D & E minores sunt *b* 17. 7. quam A & B , utpote eorum partes. Ergo A & B non sunt minimi in sua ratione, contra hypoth.

P R O P. XXV.

A, 9. *B*, 4. *C*, 3. *D* --- *E* ---
se fuerint, qui unum eorum A metitur numerus C , ad reliquum B primus erit.

Nam si affirmes aliquem D numeros B & C metiri, *a* ergo D metiens C , metitur A . ergo *a* 11. *ax.* 7. A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XXVI.

A, 5. *B*, 3. *C*, 8. *E* --- *F* ---
Si duo numeri A, B ad quempiam C primi fuerint; etiam ex illis genitus AB ad eundem C primus erit.

Si fieri potest, sit ipsorum AB , & C communis mensura numerus E . sitque $\frac{AB}{E} = F$; *a* ergo $AB = EF$; *b* quare $E.A :: B.F.$ *a* 9. *ax.* 7.

Quia vero A primus est ad C quem E metitur, *b* 19. 7. *c* erunt E & A primi inter se; *d* adeoque in sua *c* 25. 7. proportione minimi, & *e* proinde æque metiuntur *d* 23. 7. B , & F ; nempe E ipsum B , & A ipsum F . Quum *e* 21. 7. igitur E utrumque B , C metiatur, non erunt illi primi inter se, contra Hypoth.

P R O P. XXVII.

A, 4. *B*, 5. *Aq*, 16. *D*, 4.
Si duo numeri, A, B, primi inter se fuerint, etiam ex uno eorum genitus (Aq) ad reliquum B primus erit.

Sume $D = A$; ergo *a* singuli D , & A primi sunt *a* 1. *ax.* 7. ad B . *b* quare $A D$, vel Aq , ad B primus est. *b* 26. 7. *Q. E. D.*

P R O P.

PROP. XXVIII.

A, 5. C, 4. Si duo numeri A, B ad
 B, 3. D, 2. duos numeros C, D, u-
 \overline{AB} , 15. \overline{CD} , 8. terque ad utrumque, primi
 fuerint, & qui ex eis gi-

gnentur AB, CD, primi inter se erunt.

a 26. 7. Nam quia A & B ad C primi sunt, a erit AB
 ad C primus. Eadem ratione erit AB ad D
 primus. b ergo AB ad CD primus est. Q. E. D.

PROP. XXIX.

A, 3. B, 2. Si duo numeri A, B primi
 Aq, 9. Bq, 4. inter se fuerint, & multipli-
 Ac, 27. Bc, 8. cans uterque seipsum fecerit a-
 liquem (Aq, & Bq,) & ge-

niti ex ipsis (Aq, Bq) primi inter se erunt; & si
 qui in principio A, B genitos ipsos Aq, Bq multipli-
 cantes fecerint aliquos (Ac, Bc;) & hi primi inter
 se erunt: & semper circa extremos hoc eveniet.

a 27. 7. Nam quia A primus est ad B, a erit Aq ad B
 primus, & quia Aq primus ad B, a erit Aq ad
 Bq primus. Rursus quia tam A ad B & Bq,
 quam Aq ad eisdem B, & Bq primi sunt, b erit
 b 28. 7. $A \times Aq$, id est Ac, ad $B \times Bq$, id est Bc, primus.
 Et sic porro de reliquis.

PROP. XXX.

8 5 Si duo numeri
 A B C 13. D ---- AB, BC primi
 inter se fuerint;

etiam uterque simul (AC) ad quemlibet illorum
 AB, BC primus erit. Et si uterque simul AC ad
 unum aliquem illorum AB primus fuerit, etiam qui
 in principio numeri AB, BC primi inter se erunt.

a 12. ax. 7. 1. Hyp. Nam si AC, AB compositos velis,
 fit D communis mensura. a Is metietur reli-
 quum BC. ergo AB, BC non sunt primi inter se,
 contra Hypoth.

2. Hyp.

2. Hyp. Positis AC, AB inter se primis, vis D ipsorum AB, BC communem esse mensuram. b Is igitur totum AC metitur. quare AC, AB b 10. ax. 7. non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc numerus, qui ex duobus compositus, ad unum illorum primus est, ad reliquum quoque primus est.

PROP. XXXI.

Omnis primus numerus A ad omnem numerum B, quem non metitur, primus est.
A 5, B, 8.

Nam si communis aliqua mensura metiatur utrumque A, B; a non erit A primus numerus, a 11. def. 7. contra Hypoth.

PROP. XXXII.

Si duo numeri A, B, se mutuo multiplicantes fecerint aliquem AB; genitum autem ex ipsis AB metiatur aliquis primus numerus D; is etiam unum eorum, qui à principio, A, vel B metietur.
A, 4. D, 3.
B, 6. E, 8.
AB, 24.

Pone numerum D non metiri A; sit vero $\frac{AB}{D} = E$. a ergo $AB = DE$. b quare D. A :: a 9. ax. 7. b 19. 7. c est vero D ad A primus. d ergo D & A minimi sunt in sua ratione; e proinde D metitur B, æque ac A metitur E. liquet igitur propositum. c hyp. 6. d 31. 7. e 23. 7. e 21. 7.

PROP. XXXIII.

Omne compositum numerum A, aliquis primus numerus B metitur.
A, 12.
B, 2.

Unus vel plures numeri a metiantur A, quorum minimus sit B, is primus erit. a 13. def. 7. nam

13. def. 7. nam si dicetur compositus, *a* eum minor aliquis
 11. ax. 7. metietur, *b* qui proinde ipsum *A* metietur; quare
B non est minimus eorum, qui *A* metiuntur;
 contra Hypoth.

P R O P. XXXIV.

*Omnis numerus A, aut primus est, aut
 A, 9. eum aliquis primus metitur.*

- Nam A necessario vel primus est,
 vel compositus. Si primus, hoc est quod asseri-
 mus. Si compositus, a ergo eum aliquis primus
 metitur. Q. E. D.*

P R O P. XXXV.

A, 6. B, 4. C, 8.

D, 2.

H. . . I. . . K. . . .

E, 3. F, 2. G, 4.

L. . . .

*Numeris datis quocunque A, B, C reperire mini-
 mos omnium E, F, G eandem rationem cum eis ha-
 bentium.*

- Si A, B, C primi sint inter se, ipsi in sua rati-
 one minimi a erunt. Si compositi sint, b esto
 eorum maxima communis mensura D, qui ipsos
 metiatur per E, F, G. Hi minimi erunt in rati-
 one A, B, C.*

- Nam D ductus in E, F, G c producit ABC.
 d ergo hi & illi in eadem sunt ratione. Jam puta
 alios H, I, K minimos esse in eadem; e qui pro-
 pterea æque metientur A, B, C nempe per nu-
 merum L. f ergo L in H, I, K ipsos A, B, C
 procreabit. g ergo ED = A = HL. h unde E.
 H :: L. D. Sed Ek ⊆ H; i ergo L ⊆ D. ergo
 D non est maxima communis mensura ipsorum
 A, B, C; contra Hypoth.*

Coroll.

*Hinc, maxima communis mensura quotlibet
 nume-*

PROP. XXXIX.

A, 12. Si numerum A quispiam numerus
B, 4, C, 3. B metiatur, ille A quem B meti-
tur, partem habebit C, à metiente B
denominatam.

Nam quia $\frac{A}{B} a = C$, b erit $A = BC$. c ergo $\frac{A}{C} = B$. Q. E. D. a hyp.
b 9. ax. 7.
c 7. ax. 7.

PROP. XL.

A, 15. Si numerus A partem habuerit
B, 3. C, 5. quamlibet B, metietur illum nume-
rus C, à quo ipsa pars B denomi-
natur.

Nam quia $BC a = A$, b erit $\frac{A}{C} = B$. Q. E. D. a hyp. 6.
9. ax. 7.
b 7. ax. 7.

PROP. XLI.

$\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$ G, 12. Numerum reperire G, qui mini-
mus cum sit, habeat datas partes,
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$.

a Inveniatur G minimus, quem denominato-
res 2, 3, 4 metiuntur. b Liqueat G habere partes,
 $\frac{1}{2}, \frac{1}{3}, \frac{1}{4}$. Si fieri potest, H \rightarrow G habeat easdem
partes; c ergo 2, 3, 4 metiuntur H, & proinde
G non est minimus, quem 2, 3, 4 metiuntur,
contra constr. a 38. 7.
b 39. 7.
c 40. 6.

LIB. VIII.

PROP. I.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27.
E - F - G - H -

I fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D; extremi vero ipsorum A, D primi inter se fuerint; ipsi A, B, C, D minimi sunt omnium eandem cum eis rationem habentium.

a 14. 7.
b 23. 7.
c 21. 7.

Nam, si fieri potest, sint alii totidem E, F, G, H minores in illa ratione. *a* ergo ex æquali A, D :: E, H. ergo A, & D primi numeri, *b* adeoque in sua ratione minimi, *c* æque metiuntur E, & H, seipsis minores. Q. E. A.

PROP. II.

I.

A, 2. B, 3.
Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.
Ac, 8. AqB, 12. ABq, 18. Bc, 27.

Numeros reperire deinceps proportionales minimos, quotcunque jusserit quispiam, in data ratione A ad B.

Sint A, & B minimi in data ratione. Erunt Aq, AB, Bq tres minimi deinceps in ratione A ad B.

a 17. 7.
b 24. 7.
c 29. 7.
d 1. 8.

Nam AA. AB *a* :: A. B *a* :: AB. BB. item quia A, & B *b* primi sunt inter se, *c* erunt Aq, Bq inter se primi; *d* proinde Aq, AB, Bq sunt :: minimi in ratione A ad B.

Dico porro, Ac, AqB, ABq, Bc in ratione A ad B quatuor esse minimos. Nam AqA, AqB *e* :: A. B *e* :: ABA (AqB.) ABB. *e* atque A, B :: ABq. BBq. (Bc) Quum igitur Ac, & Bc

Bc *f* inter se primi sint, *g* erunt Ac, AqB, *f* 29. 7.
 ABq, Bc quatuor \therefore minimi in ratione A ad B. *g* 1. 8.
 Eodem modo quotvis proportionales investiga-
 bis. Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, si tres numeri minimi sunt propor-
 tionales, extremi quadrati erunt; si quatuor,
 cubi.

2. Extremi quotcunque proportionales per
 hanc propos. inventi in data ratione minimi, in-
 ter se primi sunt.

3. Duo numeri, minimi in data ratione, me-
 tiuntur omnes medios quotcunque minimorum
 in eadem ratione; quia scilicet producuntur ex
 illorum multiplicatione in alios quosdam nu-
 meros.

4. Hinc etiam liquet ex constructione, series
 numerorum 1, A, Aq, Ac; 1, B, Bq, Bc; Ac,
 AqB, ABq, Bc, constare æquali multitudine
 numerorum; ac proinde extremos numeros
 quotcunque minimorum continue proportiona-
 lium, esse ultimos totidem continue proportio-
 nalium ab unitate. ut extremi Ac, Bc continue
 proportionalium Ac, AqB, ABq, Bc, sunt ultimi
 totidem proportionalium ab unitate 1, A, Aq,
 Ac; & 1, B, Bq, Bc.

5. 1, A, Aq, Ac; & B, BA, BAq; ac Bq, ABq
 sunt \therefore in ratione 1 ad A. item, B, Bq, Bc; &
 A, AB, ABq; ac Aq, AqB sunt \therefore in ratione
 1 ad B.

P R O P. III.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 28.

Si sint quot-
 cunque numeri

A, B, C, D deinceps proportionales, minimi omni-
 um eandem cum eis rationem habentium; illorum
 extremi A, D sunt inter se primi.

L 3

Nam

A, 6. B, 5. C, 4. D, 3. E, 2. F, 7.
 H, 24. G, 29. I, 15.
 M, 48. L, 40. K, 30. N, 105.

Sin E non metiatur I, sit K minimus, quem E, & I metiuntur; & quoties I ipsum K, toties G ipsum L, & H ipsum M metiatur. quoties vero E ipsum K, toties F ipsum N metiatur. Erunt M, L, K, N minimi deinceps in datis rationibus; quod demonstrabimus, ut prius.

PROP. V.

Plani numeri
 C, 4. E, 3. C D, E F *rationem habent ex lateribus compositam.*
 D, 6. F, 16. ED, 18. $(\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}.)$
 $\overline{CD}, 24. \overline{EF}, 48.$

Nam quia CD. ED *a* :: C. E; *a* & ED. EF :: *a* 17. 7.
 D. F. atque $\frac{CD}{EF} = \frac{CD}{ED} + \frac{ED}{EF}$, *b* erit ratio *b* 20. def. 5.
 $\frac{CD}{EF} = \frac{C}{E} + \frac{D}{F}$. Q. E. D. *c* 11. 5.

PROP. VI.

A, 16. B, 24. C, 36. D, 54. E, 81.
 F, 4. G, 6. H, 9.

Si sint quotcunq; numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A secundum B non metiatur, neque alius quispiam ullum metietur.

Quoniam A non metitur B, *a* neque quilibet proxime sequentem metietur, quia A. B :: B. C :: C. D, &c. *b* Accipe tres F, G, H minimos in ratione A ad B. quoniam igitur A non metitur B, *a* neque F metietur G. *c* ergo F non est unitas. *d* sed F, & H inter se primi sunt; ergo quum *e* sit ex æquo A. C :: F. H, & F non metiatur H, neque A ipsum C metietur; proinde nec B ipsum D, nec C ipsum E, &c. quia A. C *e* :: B. D *e* :: C. E, &c. Eodem modo
 L 4 sumptis

a 20. def. 6.
b 35. 7.
c 5. ax. 7.
d 3. 8.
e 14. 7.

sumptis quatuor vel quinque minimis in ratione A ad B, ostendetur A ipsos D, & E; ac B ipsos E, & F non metiri, &c. Quare nullus alium metietur. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 3. B, 6. C, 12. D, 24. E, 48.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, E; primus autem A extremum E metiatur; is etiam metitur secundum B.

a 6. 7.

Si negas A metiri B, a ergo nec ipsum E metietur, contra Hypoth.

P R O P. VIII.

A, 24. C, 36. D, 54. B, 81. Si inter duos
G, 8. H, 12. I, 18. K, 27. numeros A, B
E, 32. L, 48. M, 72. F, 108. medii continua
proportione ce-

cciderint numeri C, D; quot inter eos medii continua proportione cadunt numeri, tot & inter alios E, F eandem cum illis habentes rationem, medii continua proportione cadent. (L, M.)

a 35. 7.

b 14. 7.

c hyp.

d 3. 8.

e 21. 7.

f constr.

a Sume G, H, I, K minimos \therefore in ratione A ad C; *b* erit ex æquali, G. K :: A. B c :: E. F. Atqui G, & K *d* primi sunt inter se; *e* quare G æque metitur E, ac K ipsum F. per eundem numerum metiatur H ipsum L, & I ipsum M. *f* itaque E, L, M, F ita se habent ut G, H, I, K; hoc est ut A, B, C, D. Q. E. D.

P R O P. IX.

I.

E, 2. F, 3.

G, 4. H, 6. I, 9.

A, 8. C, 12. D, 18. B, 27.

Si duo numeri A, B, sint inter se primi, & inter eos medii continua proportione

cciderint numeri, C, D; quot inter eos medii continua

tinua proportione ceciderint numeri, totidem (E, G, & F, I) & inter utrumque eorum ac unitatem medii continua proportione cadent.

Constat 1, E, G, A; & 1, F, I, B esse \therefore ; & totidem quot A, C, D, B, nimirum ex 4 coroll. 2. 8. Q. E. D.

PROP. X.

A, 8. I, 12. K, 18. B, 27.

E, 4. DF, 6. G, 9.

D, 2. F, 3.

I.

Si inter duos numeros A, B, & unitatem continue proportionales ceciderint numeri

(E, D, & F, G,) quot inter utrumque ipsorum, & unitatem deinceps medii continua proportione cadunt numeri, totidem & inter ipsos medii continua proportione cadent, I, K.

Nam E, DF, G; & A, DqF (I,) DG (K,) B sunt \therefore , per 2. 8. ergo, &c.

PROP. XI.

A, 2. B, 3.

Aq, 4. AB, 6. Bq, 9.

Duorum quadratorum

numerorum Aq, Bq unus

medius proportionalis est

numerus AB. & quadratum Aq ad quadratum

Bq, duplicatam habet lateris A ad latus B ratio-

nem.

a Liquet Aq, AB, Bq, esse \therefore . b proinde eti-

a 17 7.

b 10. def 5a

am $\frac{Aq}{Bq} = \frac{A}{B}$ bis. Q. E. D.

PROP.

PROP. XII.

Ac, 27. AqB, 36. ABq, 48. Bc, 64. Duorum
 A, 3. B, 4. cuborum nu-
 Aq, 9. AB, 12. Bq, 16. merorum Ac,
 Bc duo medii

proportionales sunt numeri AqB, ABq. Et cubus
 Ac ad cubum Bc triplicatam habet lateris A ad
 latus B rationem.

a 2. 1. Nam Ac, AqB, ABq, Bc sunt \therefore in ratione
 b 10 def. 5. A ad B. b proinde $\frac{AC}{BC} = \frac{A}{B}$ ter. Q. E. D.

PROP. XIII.

A, 2. B, 4. C, 8.
 Aq, 4. AB, 8. Bq, 16. BC, 32. Cq, 64.
 Ac, 8. AqB, 16. ABq, 32. Bc, 64. BqC, 128.
 BCq, 256. Cc, 512.

Si sint quotlibet numeri deinceps proportionales,
 A, B, C; & multiplicans quisque seipsum faciat
 aliquos; qui ab illis producti fuerint Aq, Bq, Cq
 proportionales erunt: & si numeri primum positi A,
 B, C multiplicantes jam factos Aq, Bq, Cq, fece-
 rint aliquos Ac, Bc, Cc; ipsi quoque proportionales
 erunt, & semper circa extremos hoc eveniet.

a 2. 8. Nam Aq, AB, Bq, BC, Cq a sunt \therefore b ergo
 b 14. 7. ex æquo Aq.Bq :: Bq, Cq. Q. E. D.

a Item Ac, AqB, ABq, Bc, BqC, BCq, Cc
 sunt \therefore , b ergo iterum ex æquo, Ac. BC :: Bc.
 Cc. Q. E. D.

PROP. XIV.

Aq, 4. AB, 12. Bq, 36. Si quadratus nu-
 A, 2. B, 6. merus Aq quadra-
 tum numerum Bq

metiatur. & latus unius (A) metietur latus alterius
 (B:) & si unius quadrati latus A metietur latus al-
 terius B, & quadratus Aq quadratum Bq metietur.

a 2. & 11. 8. 1. Hyp. Nam Aq AB a :: AB. Bq; cum
 igitur ex hyp. Aq metiatur Bq; idem Aq se-
 cundum

cundum AB *b* metietur, atqui A q. AB :: A. B. *b* 7. 8.
c ergo etiam A metitur B. Q. E. D. *c* 20 def. 7.

2. Hyp. A metitur B. *c* ergo tam Aq ipsum
 AB, *c* quam AB ipsum Bq metitur; *d* & proinde *d* 11. ax. 7.
 Aq metitur Bq. Q. E. D.

P R O P. XV.

A, 2. B, 6. Si cubus nu-
 Ac, 8. AqB, 24. ABq, 72. Bc, 216. merus Ac cu-
 bum numerum

Bc metiatur, & latus unius (A) metietur latus
 alterius (B:) Et si latus A unius cubi Ac latus B
 alterius Bc metiatur, & cubus Ac cubum Bc
 metietur.

1. Hyp. Nam Ac, AqB, ABq, Bc *a* sunt $\frac{2}{3}$. *a* 2. & 12. 8.
 ergo Ac, *b* metiens extremum Bc, *c* etiam se. *b* hyp.
 cundum AqB metietur. atqui Ac. AqB :: A. B. *c* 7. 8.
d ergo etiam A metietur B. Q. E. D.

2. Hyp. A metitur B; *d* ergo Ac metitur AqB, *d* 20 def 7.
 isque ABq, & hic Bc; *e* ergo Ac metietur Bc. *e* 11. ax. 7.
 Q. E. D.

P R O P. XVI.

A, 4. B, 9. Si quadratus numerus Aq
 Aq, 16. Bq, 81. quadratum numerum Bq non
 metiatur, neque A latus unius
 alterius latus B metietur: & si A latus unius qua-
 drati Aq non metiatur B latus alterius Bq, neque
 quadratus Aq quadratum Bq metietur.

1. Hyp. Nam si affirmes A metiri B, *a* etiam *a* 14. 8.
 Aq ipsum Bq metietur, contra hyp.

2. Hyp. Vis Aq metiri Bq; *a* ergo A ipsum
 B metietur, contra hyp.

PROP. XVII.

A, 2. B, 3. Si cubus numerus Ac cu-
 Ac, 8. Bc, 27. bum numerum Bc non metia-
 tur, neque A latus unius latus
 B alterius metietur. Et si latus A unius cubi Ac
 latus B alterius Bc non metiatur, neque cubus Ac
 cubum Bc metietur.

a 15. 8.

1. Hyp. Dic A metiri B; a ergo Ac metietur
 Bc. contra Hypoth.

2. Hyp. Dic Ac metiri Bc; a ergo A ipsum B
 metietur. contra Hyp.

PROP. XVIII.

C, 6. D, 2. Duorum similium pla-
 CD, 12. norum numerorum CD,
 E, 9. F, 3. DE, 18. EF, unus medius pro-
 EF, 27. portionalis est numerus
 DE; & planus CD
 ad planum EF duplicatam habet lateris C ad latus
 homologum E rationem.

* 21. def. 7. Quoniam * ex hyp. C. D :: E. F; permu-
 a 17. 7. tando erit C. E :: D. F. atqui C. E a :: CD.
 b 11. 5. DE; a & D. F :: DE. EF. b ergo CD. DE ::
 DE. EF. Q. E. D.

c 20. def. 5. c Ergo ratio CD ad EF duplicata est rationis
 CD ad DE; hoc est rationis C ad E, vel D
 ad F.

Coroll.

Hinc perspicuum est, inter duos similes pla-
 nos cadere unum medium proportionalem, in
 ratione laterum homologorum.

PROP.

PROP. XIX.

CDE, 30. DEF, 60. FGE, 120. FGH, 240.
 CD, 6. DF, 12. FG, 24.
 C, 2. D, 3. E, 5. F, 4. G, 6. H, 10.

*Duorum similium solidorum CDE, FGH, duo
 medii proportionales sunt numeri DFE, FGE. Et
 solidus CDE ad solidum FGH triplicatam ratio-
 nem habet lateris homologici C ad latus homologum F.*

Quoniam ex * hyp. $C. D :: F. G$; & $D. E :: G. H$; erit a permutando $C. F :: D. G$ a 13. 7.
 $E. H.$ atqui $CD. DF b :: C. F$; & $DF. FG b :: b 17. 7.$
 $D. G. c$ quare $CD. DF :: DF. FG :: E. H. c 11. 5.$
 d ergo $CDE. DFE :: DFE. FGE :: E. H. :: d 17. 7.$
 $FGE. FGH.$ ergo inter CDE, FGH cadunt
 duo medii proportionales, $DFE, FGE.$ Q. E. D.
 e Liquet igitur rationem CDE ad FGH tripli- e 10. def. 1.
 catam esse rationis CDE ad DFE , vel C ad $F.$
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, inter duos similes solidos cadunt duo
 medii proportionales, in ratione laterum homo-
 logorum.

PROP. XX.

A, 12. C, 18. B, 27. Si inter duos nu-
 D, 2. E, 3. F, 6. G, 9. meros A, B, unus me-
 dius proportionalis ca-
 dat numerus C. similes plani erunt illi numeri, A, B.
 a Accipe D, & E minimos in ratione A ad a 35. 7.
 C, vel C ad B. b ergo D æque metitur A, ac E b 21. 7.
 ipsum C, puta per eundem F. b item D æque me-
 titur C ac E ipsum B, puta per eundem G. c er- c 9. ax. 7.
 go $DF = A$, & $EG = B$. d quare A, & B plani d 16. def. 7.
 sunt numeri. Quia vero $EF c = C c = DG$;
 e erit $D. E :: F. G$, & vicissim $D. F :: E. G. e 19. 7.$
 f ergo plani numeri A, & B etiam similes sunt. f 21. def. 7.
 Q. E. D.

PROP.

PROP. XXI.

A 16. C, 24. D, 36. B, 54. Si inter
 E, 4. F, 6. G, 9. duos nume-
 H, 2. P, 2. M, 4. K, 3. L, 3. N, 6. ros A, B duo
 medii pro-
 portionales cadant numeri C, D; similes solidi crunt
 illi numeri, A, B.

a 2. 8. a Sume E, F, G minimos ∴ in ratione A ad
 b 20. 8. C. b ergo E, & G sunt numeri plani similes.
 c 21. def. 7 hujus latera sint H & P; illius K & L: c ergo H.
 d cor 18. 8. K ∴ P. L ∴ d E. F. Atqui E, F, G ipsos A, C,
 e 21. 7. D e æque metiuntur, puta per eundem M;
 iidemque ipsos, C, D, B æque metiuntur, puta
 f 9. ax. 7. per eundem N f ergo A = EM = HPM, f &
 g 17. def. 7. B = GN = KLN; g quare A & B solidi sunt
 numeri. Quoniam vero Cf = FM; & Df =
 h 17. 7. FN, erit M. N b ∴ FM. FN k ∴ C D l ∴ E.
 k 7. 5. F ∴ H. K ∴ P. L. m ergo A, & B sunt numeri
 l constr. solidi similes. Q. E. D.
 m 21. def. 7

LEMMA.

AE,	BF,	CG,	DH,	Si proportionales numeri A, B, C, D proportionales nu- meros AE, BF, CG, DH metiantur per numeros E, F, G, H, erunt ei [E, F, G, H] proportionales.
A,	B,	C,	D,	
E,	F,	G,	H.	

Si proportionales numeri A, B, C, D proportionales numeros AE, BF, CG, DH metiantur per numeros E, F, G, H, erunt ei [E, F, G, H] proportionales.

a 19. 7. Nam ob AEDH a = BFCG, a & AD = BC,
 b 1. ax. 7. b erit AEDH = BFCG, c hoc est EH = FG.
 c 9. ax. 7. a ergo E. F ∴ G. H. Q. E. D.

Coroll.

d 15. def. 7. Hinc $\frac{Bq}{Aq} = \frac{B}{A}$ in $\frac{B}{A}$. d Nam 1. B ∴ B. Bq. d &

e lem. prac. 1. A ∴ A. Aq. e ergo 1. $\frac{B}{A} ∴ \frac{B}{A} \cdot \frac{Bq}{Aq}$. d ergo $\frac{Bq}{Aq}$

$\frac{B}{A} \times \frac{B}{A}$. Similiter $\frac{B}{Ac}$ in $\frac{Bq}{Ac} = \frac{BC}{Acc}$. & sic de reliquis,
 P R O P.

PROP. XXII.

Aq, B, C. Si tres numeri, Aq, B, C
4, 8, 16. deinceps sint proportionales,
primus autem Aq sit quadratus;
& tertius C quadratus erit.

Nam cb AqC a=Bq, b erit $C = \frac{Bq}{Aq}$ c = Q. $\frac{B}{A}$ a 20. 7.
b 7. ax. 7.

Liquet vero $\frac{B}{A}$ esse numerum, d ob $\frac{Bq}{Aq}$, vel C nu-
merum, ergo si tres, &c. c cor. lem.
præc.
d hyp. &
14. 8.

PROP. XXIII.

Ac, B, C, D. Si quatuor numeri Ac,
8, 12, 18. 27. B, C, D deinceps sint pro-
portionales, primus autem
Ac sit cubus; & quartus D cubus erit.

Nam quia AcD a=BC, b erit $D = \frac{BC}{Ac}$ c = a 19. 7.
b 7. ax. 7.

$\frac{B}{Ac} \times C$; hoc est (ob Ac C=d Bq, & b proinde
c cor. lem.
præc.

$C = \frac{Bq}{Ac}$) $D = \frac{B}{Ac} \times \frac{Bq}{Ac}$ c = $\frac{Bc}{Acc}$ e = C: $\frac{B}{Aq}$ d 20. 7.
e 15. 8.

eliquet vero ipsum $\frac{B}{Aq}$ esse numerum, quia $\frac{Bc}{Acc}$
vel D numerus ponitur; ergo si quatuor nume-
ri, &c.

PROP. XXIV.

A, 16. 24. B, 36. Si duo numeri A, B ra-
tionem habeant inter se,
C, 4. 6. D, 9. quam quadratus numerus
C ad quadratum numerum D, primus autem A sit
quadratus: & secundus B quadratus erit.

Inter C, & D numeros quadratos, * adeoque * 8. 8.
inter A, & B eandem rationem habentes, & cadit a 11. 8.
unus

b hyp.
c 22. 8.

unus medius proportionalis. Ergo b cum A quadratus sit, c etiam B quadratus erit. Q.E.D.

Coroll.

1. Hinc si fuerint duo numeri similes AB, CD (A. B :: C. D) primus autem AB sit quadratus, etiam secundus CD quadratus erit.

* IV. & 18.
8.

* Nam AB. CD :: Aq. Cq.

2. Liquet ex his, proportionem cuiusvis numeri quadrati ad quemlibet non quadratum, exhiberi nullo modo posse in duobus numeris quadratis. unde non erit, Q. Q :: 1. 2. nec 1. 5. :: Q. Q. &c.

P R O P. XXV.

C, 64. 96, 144. D, 215.
A, 8. 12. 18. B, 27.

Si duo numeri A, B rationem inter se habeant, quam

cubus numerus C ad cubum numerum D, primus autem A sit cubus, & secundus B cubus erit.

a 12. 8.
b 8. 8.
c hyp.
d 23. 8.

a Inter C, & D cubos, b adeoque inter A & B eandem rationem habentes, cadunt duo medii proportionales. ergo propter A c cubum, d etiam B cubus erit. Q. E. D.

Coroll.

1. Hinc etiam si fuerint duo numeri ABC, DEF (A.B :: D.E. & B.C :: E.F;) primus autem ABC cubus fuerit, etiam secundus DEF cubus erit.

* 12. & 19.
8.

* Nam ABC. DEF :: Ac = Dc.

2. Patet etiam ex his, proportionem cuiusvis numeri cubi ad quemlibet numerum non cubum non posse reperiri in duobus numeris cubis.

P R O P. XXVI.

A, 20. C, 30. B, 45.
D, 4. E, 6. F, 9.

Similes piani numeri A, B rationem inter se habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

a 18. 8.

Inter A, & B a cadit unus medius proportionalis

nalis C. *b* sume tres D, E, F minimos \therefore in ra^o b 2. 8.
 tione A ad C; *c* Extremi D, F quadrati erunt: *c* cor. 2. 8.
 atqui ex æquali A. B *d* :: D. F. ergo A. B \therefore *d* 11. 7.
 Q. Q. Q. E. D.

PROP. XXVII.

A, 16. C, 24. D, 36. B, 54. *Similes solidi*
 E, 8. F, 12. G, 18. H, 27. *numeri A, B, ra-*
tionem habent

inter se, quam cubus numerus ad cubum numerum.

a Inter A, & B cadunt duo medii proportio- *a* 19. 8.
 nales, puta C & D: *b* sume quatuor E, F, G, H *b* 2. 8.
 minimos \therefore in ratione A ad C. *b* Extremi E,
 H cubi sunt. At A. B *c* :: E. H :: C. C. Q. E. D. *c* 14. 7.

Schol.

1. Ex his infertur, nullos numeros habentes *Vide Cla-*
 proportionem superparticularem, vel superbi- *viuim,*
 partientem, vel duplam, aut aliam quamcunque
 multiplam non denominatam à numero qua-
 drato, esse similes planos.

2. Nec duo quivis primi numeri, neque duo
 quicunque inter se primi, qui quadrati non sint,
 similes esse possunt.

M

LIB.

LIB. IX.

PROP. I.

A, 6. *B*, 54.
Aq, 36. 108. *AB*, 324.

Si duo similes plani numeri A, B multiplicantes se mutuo faciant quendam AB, productus AB quadratus erit.

a 17. 7.
b 18. 8.
c 8. 8.
d 22. 8.

Nam *A.B a :: Aq. AB*; cum igitur inter *A, & B b* cadat unus medius proportionalis, *c* etiam inter *Aq, & AB* cadet unus med. proport. ergo cum primus *Aq* sit quadratus, *d* etiam tertius *AB* quadratus erit. Q. E. D.

Vel sic. Sint *ab, cd* similes plani, nempe *a. b :: c. d. x* ergo $ad = bc$. quare *abcd, vel adbc y = adad = Q : ad*.

x 19. 7.
y 1. 48 7.

PROP. II.

A, 6. *B*, 54.
Aq, 36. *AB*, 324.

Si duo numeri A, B se mutuo multiplicantes faciant AB quadratum, similes plani erunt, A, B.

a 17. 7.
b 11. 8.
c 8. 8.
d 20. 8.

Nam *A. B a :: Aq. AB*; quare cum inter *Aq, AB b* cadat unus medius proportionalis, *c* etiam unus inter *A, & B* medius cadet. *d* ergo *A, & B* sunt similes plani. Q. E. D.

PROP. III.

A, 2. *Ac*, 8. *Acc*, 64.

Si cubus numerus Ac seipsum multiplicans procreet aliquem Acc, productus Acc cubus erit.

a 15. def. 7.
b 17. 7.
c 8. 8.

Nam *1. A a :: A. Aq b :: Aq. Ac*. ergo inter *1, & Ac* cadunt duo medii proportionales. Sed *1. Ac a :: Ac, Acc. c* ergo inter *Ac, & Acc* cadunt etiam duo

duo medii proportionales. Proinde cum Ac sit
 cubus, *d* erit Acc cubus. Q. E. D. d 23. 8.

Vel sic; aaa (Ac) in se ductus facit aaaaaa,
 (Acc;) hic cubus est, cujus latus aa.

P R O P. IV.

Ac, 8. Bc, 27. Si cubus numerus Ac
 Acc, 64. AcBc, 216. cubum numerum Bc mul-
 tiplicans, faciat aliquem
 AcBc, factus AcBc cubus erit.

Nam Ac. Bc $a :: Acc. AcBc.$ sed inter Ac a 17. 7.
 & Bc b cadunt duo medii proportionales; *c* ergo b 12. 8.
 inter Acc, & Ac Bc totidem cadunt. itaque cum c 8. 8.
 Acc sit cubus, *d* erit AcBc etiam cubus. Q.E.D. d 23. 8.

Vel sic. $AcBc = aaabbb$ (ababab) = C: ab.

P R O P. V.

Ac, 8. B, 27. Si cubus numerus Ac
 Acc, 64. AcB, 216. numerum quendam B mul-
 tiplicans, faciat cubum
 AcB; & multiplicatus B cubus erit.

Nam Acc. AcB $a :: Ac. B.$ Sed inter Acc, & a 17. 7.
 AcB b cadunt duo medii proportionales. *c* ergo b 12. 8.
 totidem cadent inter Ac, & B. quare cum Acc c 8. 8.
 cubus sit, *d* etiam B cubus erit. Q. E. D. d 23. 8.

P R O P. VI.

A, 8. Aq, 64. Ac, 512. Si numerus A se-
 ipsum multiplicans fa-
 ciat Aq cubum; & ipse A cubus erit.

Nam quia Aq a cubus, & AqA (Ac) b cu- a hyp.
 b 19. def. 7.
 c 5. 9.
 bus, *c* erit A cubus. Q. E. D.

P R O P. VII.

A, 6. B, 11. AB, 66. Si compositus numerus
 D, 2. E, 3. A numerum quempiam B
 multiplicans, quempiam
 faciat AB, factus AB solidus erit.

M 2

Quoniam

a 13. def 7. Quoniam A compositus est, *a* metitur eum a:
 b 9. ax. 7. liquidis D, puta per E. b ergo $A = DE$; c quare
 c 17. def. 7. $DEB = AB$ solidus est. Q. E. D.

P R O P. VIII.

1. a, 3. a^2 , 9. a^3 , 27. a^4 , 81. a^5 , 243. a^6 , 729.

Si ab unitate quotcunque numeri deinceps propor-
 tionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , a^4 , &c.) tertius
 quidem ab unitate a^2 quadratus est; & unum inter-
 mittentes omnes (a^4 , a^6 , a^8 , &c.) quartus autem
 a^3 est cubus; & duos intermittentes omnes (a^6 , a^9 ,
 &c.) septimus vero a^6 , cubus simul & quadratus; &
 quinque intermittentes omnes (a^{12} , a^{18} , &c.)

Nam 1. $a^2 = Q. a$. & $a^4 = aaaa = Q. aa$.
 & $a^6 = aaaaaa = Q. aaa$, &c.

2. $a^3 = aaa = C. a$. & $a^6 = aaaaaa = C.$
 aa . & $a^{12} = aaaaaaaaaa = C. aaa$, &c.

3. $a^6 = aaaaaa = C. aa = Q. aaa$. ergo, &c.

a hyp.

b 20. 7.

c 22. 8.

d 23. 8.

Vel juxta Euclidem; quia 1. $a : a :: a : a^2$, b erit
 $a^2 = Q : a$. ergo cum a^2 , a^3 , a^4 sint $:: c$ erit
 tertius a^4 etiam quadratus. pariterq; a^6 , a^8 , &c.
 Item quia 1. $a : a :: a^2 : a^3$. erit $a^3 b = a^2$ in a =
 C: a d ergo quartus ab a^3 , nempe a^6 , etiam cu-
 bus erit, &c. ergo a^6 cubus simul & quadratus
 existit, &c.

P R O P. IX.

1. a, 4. a^2 , 16. a^3 , 64. a^4 , 256, &c.

1. a, 8. a^2 , 64. a^3 , 512. a^4 , 4096.

Si ab unitate quotcunque numeri deinceps pro-
 portionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , &c.) qui vero
 (a) post unitatem sit quadratus; & reliqui omnes,
 a^2 , a^3 , a^4 , &c. quadrati erunt. At si a, qui post
 unitatem. sit cubus, & reliqui omnes a^2 , a^3 , a^4 , &c.
 cubi erunt.

a 22. 8.

1. Hyp. Nam a^2 , a^4 , a^6 , &c. quadrati sunt
 ex præc. item quia a ponitur quadratus, a erit
 tertius a^3 quadratus, pariterque a^5 , a^7 , &c. ergo
 omnes.

2. Hyp.

2. *Hyp.* a cubus ponitur, b ergo a^4 , a7. a 10 b 23. 8. cubi sunt: atqui ex præced. a^3 , a6, a9, &c. cubi sunt. denique quia 1. a :: a.aa, c erit a^2 = Q. c 20. 7. a.cubus autem in se d facit cubum; ergo a^2 cubus est, & e proinde ab eo quartus a^5 , pariterque e 23. 8. a8, a^{11} , &c.cubi sunt, ergo omnes. Q. E. D.

Clarius forsitan sic; Sit quadrati a latus b. ergo series a, a^2 , a^3 , a^4 , &c. aliter exprimetur sic, bb, b4, b6, b8, &c. liquet vero hos omnes quadratos esse; & sic etiam exprimi posse; Q:b, Q:bb, Q:bbb, Q:bbbb, &c.

Eodem modo, si b latus fuerit cubi a, series ita nominari potest; b^3 , b6, b9, b^{12} , &c. vel C:b, C: b^2 , C: b^3 , C: b^4 , &c.

P R O P. X.

1, a, a^2 , a^3 , a^4 , a^5 , a6. Si ab unitate quocunque numeri deinceps proportionales fuerint (1, a, a^2 , a^3 , &c.) qui vero post unitatem (a) non sit quadratus, neque alius ullus quadratus erit, præter a^2 tertium ab unitate, & unum intermittentes omnes (a4, a6, a8.) At si a, qui post unitatem, non sit cubus, neque ullus alius cubus erit præter a^3 quartum ab unitate, & duos intermittentes omnes, a6, a9, a12, &c.

1. *Hyp.* Nam si fieri potest, sit a^5 quadratus numerus. quoniam igitur $a.a^2 . a :: a^4 . a^5$, atq; inverse $a^5 . a^4 :: a^2 . a$; sintque a^5 , & a^4 b quadrati, primusque a quadratus, c erit a etiam quadratus, contra *Hyp.*

2. *Hyp.* Si fieri potest, sit a^4 cubus. quoniam igitur d ex æquo $a^4 . a6 :: a . a^3$, atque inverse $a6 . a^4 :: a^3 . a$; b sintque a6, & a^4 cubi, & primus a^3 cubus, e etiam a cubus erit, contra *Hypoth.*

a hyp.
b suppos. &
8. 9.
c 24. 8.
d 14. 7.
e 25. 8.

PROP. XI.

$1, a, a^2, a^3, a^4, a^5, a^6.$ Si ab unitate quotcunq; numeri deinceps proportionales fuerint ($1, a, a^2, a^3, &c.$) minor majorem metitur per aliquem eorum qui in proportionalibus sunt numeris.
 $1, 3, 9, 27, 81, 243, 729.$

a 5. 4x. 7. &
20. def. 7.

Quoniam $1. a :: a. aa$, a erit $\frac{aa}{a} = a = \frac{aaa}{aa}$.

b 14. 7.

item quia $1. aa b :: a. aaa$, a erit $\frac{aaa}{a} = aa =$

$\frac{a^4}{aa} = \frac{a^5}{a^3}$ &c. denique quia $1. a^3 b :: a. a^4$,

a erit $\frac{a^4}{a} = a^3 = \frac{a^6}{a^3}$ &c.

Coroll.

Hinc, si numerus qui metitur aliquem ex proportionalibus, non sit unus proportionalium, neque numerus per quem metitur, erit aliquis ex proportionalibus.

PROP. XII.

$1, a, a^2, a^3, a^4,$ Si ab unitate quotcunq; numeri deinceps proportionales fuerint ($1, a, a^2, a^3, a^4,$) quicumque primorum numerorum B ultimum a^4 metiuntur, iidem (B) & eum (a) qui unitati proximus est, metientur.
 $1, 6, 36, 216, 1296.$
 $B, 3.$

a 31. 7.

b 27. 7.

c 26. 7.

Dic B non metiri a , a ergo B ad a primus est; b ergo B ad a^2 primus est; & c proinde ad a^4 quem metiri ponitur. Q. E. A.

Coroll.

1. Itaque omnis numerus primus ultimum metiens, metitur quoque omnes alios ultimum præcedentes.

2. Si

2. Si aliquis numerus non metiens proximum unitati, metiatur ultimum, erit numerus compositus.

3. Si proximus unitati sit primus numerus, nullus alius primus numerus ultimum metietur.

P R O P. XIII.

I, a , a^2 , a^3 , a^4 .

I, 5, 25, 125, 625.

H -- G -- F -- E --

Si ab unitate
quotcunque numeri
deinceps proportio-
nales fuerint (a ,

a^2 , a^3 , &c.) qui vero post unitatem (a) primus sit; maximum nullus alius metietur, præter eos qui sunt in numeris proportionalibus.

Si fieri potest, alius quispiam E metiatur a^4 , tempe per F; a erit F alius extra a , a^2 , a^3 . 2 cor. 12.9. Quia vero E metiens a^4 non metitur a , b erit b 2 cor. 12. E numerus compositus; c ergo eum aliquis pri- 9. mus metitur, d qui proinde ipsum a^4 metitur; c 33. 7. e ideoque alius non est, quam a . ergo a meti- d 11. ax. 7. tur E. Eodem modo ostendetur F compositus e 3 cor. 12. numerus, metiens a^4 , adeoque a ipsum F metiri. 9. itaque quum EF $f = a^4 = a$ in a^3 , g erit a E :: F. f 9. ax. 7. a^3 . ergo cum a metiatur E, h æque F metietur g 19. 7. a^3 ; puta per eundem G. k Nec G erit a , vel a^2 . h 20. def. 7. ergo, ut prius, G est numerus compositus, & a k cor. 11. 9. eum metitur. quum igitur FG $f = a^3 = a^2$ in a , g erit a . F :: G. a^2 ; & proinde, quia A metitur F, h æque G metietur a^2 , scilicet per eundem H; k qui non est a . ergo quum GH $= a^2 = aa$. l 20. 7. l erit H. $a :: a$. G. ergo quia a metitur G (ut m 20. def. 7. prius) metiam H metietur a , numerum pri- mum. Q. E. N.

PROP. XIV.

A, 30. Si minimum numerum A
 B, 2. C, 3. D, 5. primi numeri B, C, D me-
 E = F = = tiantur; nullus alius nume-
 rus primus E illum metie-

tur, præter eos, qui à principio metiebantur.

a 9. ax. 7. Si fieri potest, sit $\frac{A}{E} = F$. a Ergo $A = EF$.

b 32. 7. b Ergo singuli primi numeri B, C, D ipsorum
 E, F unum metiuntur; non E, qui primus po-
 nitur; ergo F, minorem scilicet ipso A; contra
 Hypoth.

PROP. XV.

A, 9. B, 12. C, 16. Si tres numeri A, B, C
 D, 3. E, 4. deinceps proportionales, fue-
 rint minimi omnium ean-
 dem cum ipsis rationem habentium; duo quilibet
 compositi, ad reliquum primi erunt.

a 35. 7. a Sume D, & E minimos in ratione A ad B.
 b 2. 8. b ergo $A = Dq$; b & $C = Eq$; b & $B = DE$. Quia
 c 24. 7. vero D ad E c primus est, d erit D + E primus ad
 d 30. 7. singulos D, & E. * ergo D in D + E e = D | +
 * 26. 7. DE (f A + B) ad E primus est, g ideoque a C
 e 3. 2. vel Eq. Q. E. D. Pari pacto DE + Eq (B - C)
 f prius. ad D primus est, & proinde ad $A = Dq$. Q. L. D.
 g 27. 7. Denique quia B ad D + E h primus est; is ad
 h 26. 7. hujus quadratum k $Dq + 2 DE + Eq$ ($A + 2$
 k 4. 2. B + C) primus erit. l quare idem B ad $A + B + C$,
 l 30. 7. l adeoque ad $A + C$ primus erit. Q. E. L.

PROP.

P R O P. XVI.

A, 3. B, 5. C --- Si duo numeri A, B primi inter se fuerint; non erit ut primus A ad secundum B, ita secundus B ad alium quempiam C.

Dic $A. B :: B. C.$ ergo quum A & B in sua ratione a minimi sint, A b metietur B æque ac B a 23. 7. ipsum C; sed A c seipsum etiam metitur; ergo b 21. 7. A & B non sunt primi inter se, contra Hypoth. c 6. ax. 7.

P R O P. XVII.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. E ---

Si fuerint quotcunque numeri deinceps proportionales A, B, C, D, extremi autem ipsorum A, D primi inter se sint; non erit ut primus A ad secundum B, ita ultimus D ad alium quempiam E.

Dic $A. B :: D. E.$ ergo vicissim $A. D :: B. E.$ ergo quum A & D in sua ratione a minimi sint, a 23. 7. b metietur A ipsum B; c quare B ipsum C, & C b 21. 7. sequentem D, d adeoq; A eundem D metietur. c 20. def. 7. Ergo A & D non sunt primi inter se, contra d 11. ax 7. Hypoth.

P R O P. XVIII.

A, 4. B, 6. C, 9. Duobus numeris datis A, B, Bq, 36. considerare an possit ipsis tertius proportionalis C inveniri.

Si A metiatur Bq per aliquem C, a erit $A C a 9. ax. 7.$ = Bq. unde b liquet esse $A. B :: B. C. Q. E. F.$ b per 20. 7.

A, 6. B, 4. Bq, 16. Sin A non metiatur Bq, non erit aliquis tertius proportionalis.

Nam dic $A. B :: B. C. a$ ergo $A C = Bq. c$ proinde c 7. ax. 7.

$\frac{Bq}{A} = C.$ Scilicet A metitur Bq, contra Hypoth.

P R O P.

P R O P. XIX.

A, 8. B, 12. C, 18. D, 27. Tribus nume-
BC, 216. ris datis A, B, C,

considerare an

possit ipsis quartus proportionalis D inveniri.

a 9. ax. 7. Si A metiatur BC per aliquem D, a ergo
b ax. 19. 7. $AD = BC$; b constat igitur esse $A, B :: C, D$.
Q. E. F.

Sin A non metiatur BC, non datur quartus
proportionalis; quod ostendetur, prout in præ-
cedenti.

P R O P. XX.

A, 2. B, 3. C, 5. Primi numeri plures sunt
D, 30. G --- omni proposita multitudi-
A, B, C. ne primorum numerorum

a 38. 7. a Sit D minimus, quem A, B, C metiuntur:
si $D+1$ primus sit, res patet; si compositus,
b 33. 7. b ergo aliquis primus, puta G, metitur $D+1$,
qui non est aliquis trium A, B, C; nam si ita,
c suppos. quum is c totum $D+1$, & d ablatum D metiatur,
d constr. e idem reliquam unitatem metietur. Q. E. A.
e 12. ax. 7. Ergo propositorum primorum numerorum mul-
titudo aucta est per $D+1$; vel saltem per G.

P R O P. XXI.

5 5 3 3 2 2
A E B ... F ... C .. G .. D 20.

Si pares numeri quotcunque AB, BC, CD com-
ponantur, totus AD par erit.

a 6. def. 7. a Sume $EB = \frac{1}{2} AB$ & $FC = \frac{1}{2} BC$, & $GD = \frac{1}{2}$
b 12. 7. CD. b liquet $EB + FC + GD = \frac{1}{2} AD$. c ergo
c 6. def. 7. AD est par numerus. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XXII.

A.....¹F. B.....²G. C....¹H. D..¹L. E 22.

⁹ Si impares numeri quocunque AB, BC, CD, DE componantur, multitudo autem ipsorum sit par, totus AE par erit.

Detracta unitate ex singulis imparibus, a ma- a 7. def. 7.
nebunt AF, BG, CH, DL numeri pares, &
b proinde compositus ex ipsis par erit; adde his b 21. 9.
c parem numerum conflatum ex residuis unita- c hyp.
tibus, d totus idcirco AE par erit. Q. E. D. d 21. 7.

PROP. XXIII.

A.....⁷B.....⁵C..¹E. D 15. Si impares nu-
meri quocunque
AB, BC, CD

³ multitudo autem ipsorum sit impar; & totus AD impar erit.

Nam dempto CD uno imparium, reliquorum
aggregatus AC a est par numerus. huic adde a 22. 9.
CD—1; b totus AE est etiam par; quare resti- b 21. 9.
tuta unitate totus AD c impar erit. Q. E. D. c 7. def. 7.

PROP. XXIV.

A....⁴B.....⁵D. C 10. Si à pari numero AC
par AB detrahatur, &
reliquus BC par erit.

Nam si BD(BC—1)

impar fuerit, a erit BC (BD+1) par. Q. E. D. a 7. def. 7.
Sin BD parem dicas, propter AB b parem, c erit b hyp.
AD par; a ideoque AC (AD+1) impar, con- c 21. 9.
tra Hypoth. ergo BC est par. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXV.

6 1 3
 A..... D. C... B 10.
 7
 Si à pari numero AB
 impar AC detrahatur,
 & reliquus CB impar
 erit.

a 7. def. 7. Nam AC—1 (AD) a est par. b ergo DB
 b 24. 9. est par. c ergo CB (DB—1) est impar. Q.E.D.
 c 7. def. 7.

PROP. XXVI.

4 6 1
 A.... C..... D. B 11.
 7
 Si ab impari numero
 AB impar CB detra-
 hatur, reliquus AC par
 erit.

a 7. def. 7. Nam AB—1 (AD) & CB—1 (CD) a sunt
 b 24. 9. pares. b ergo AD—CD (AC) est par. Q.E.D.

PROP. XXVII.

1 4 6
 A. D.... C..... B 11.
 5
 Si ab impari numero
 AB par detrahatur CB,
 reliquus AC impar erit.
 Nam AB—1 (DB)

a 7. def. 7. a est par ; & CB ponitur par. b ergo reliquus
 b 24. 9. CD par est. c ergo CD+1 (CA) est impar.
 c 7. def. 7. Q. E. D.

PROP. XXVIII.

A, 3.
 B, 4.
 AB, 12.
 Si impar numerus A parem nume-
 rum B multiplicans fecerit aliquem
 AB, factus AB par erit.

a hyp & 15.
 def. 7.
 b 21. 9.
 Nam AB a componitur ex im-
 pari A toties accepto, quoties unitas continetur
 in B pari. b ergo AB est par numerus.

Schol.

Eodem modo, si A sit numerus par, erit AB
 par.

PROP.

PROP. XXIX.

A, 3. Si impar numerus A, imparem nu-
 B, 5. merum B multiplicans fecerit aliquem
 AB, 15. AB, factus AB impar erit.

Nam AB a componitur ex B im. a 15. def. 7.
 pari numero toties accepto, quoties unitas inclu-
 ditur in A etiam impari. b ergo AB est impar. b 23. 9.
 Q. E. D.

Scholium.

B, 12 (C, 4. 1. Numerus A impar numerum
 A, 3. B parem metiens, per numerum
 parem C eum metitur.

Nam si C impar dicatur, quoniam a $B = AC$, a 9. ax. 7.
 b erit B impar, contra Hypoth. b 29. 9.

B, 15 (C, 5. 2. Numerus A impar nume-
 A, 3. rum B imparem metiens, per nu-
 merum C imparem eum metitur.

Nam si C dicatur par; a erit AC, vel B par, a 28. 9.
 contra Hypoth.

B, 15 (C, 5. 3. Omnis numerus (A & C)
 A, 3. metiens imparem numerum B, est
 impar.

Nam si utervis A, vel C dicatur par, a erit a 28. 9.
 B numerus par, contra Hypoth.

PROP. XXX.

B, 24 (C, 8. D, 12 E, 4.
 A, 3 A, 3

Si impar numerus A parem numerum B metia- a hyp.
 tur, & illius dimidium D metietur. b 1. Schol.

a Sit $\frac{B}{A} = C$. b ergo C est numerus par. 29. 9.

Sit igitur $E = \frac{1}{2} C$, erit $Bc = CA d = 2E Ae = 2D$. c 9. ax. 7.

f ergo $EA = D$; & g proinde $\frac{D}{A} = E$. Q. E. D. d 1. 2.

e hyp.

f 7. ax. 1.

g 7. ax. 7.

PROP.

P R O P. XXXI.

A, 5. B, 8. C, 16. D --- Si impar numerus A ad aliquem numerum B primus sit; & ad illius duplum C primus erit.

a 3. schol. Si fieri potest, aliquis D metiatur A, & C.
 29. 9. a ergo D metiens imparem A impar erit, b ideoque ipsum B paris C semissem metietur. ergo
 b 30. 9. A, & B non sunt primi inter se, contra Hypoth.

Coroll.

Sequitur hinc, numerum imparem, qui ad aliquem numerum progressionis duplæ primus est, primum quoque esse ad omnes numeros illius progressionis.

P R O P. XXXII.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16. Numerorum A, B, C, D, &c.
 à binario duplorum unusquisque pariter par est tantum.

a 6. def. 7. Constat omnes A, B, C, D a pares esse; atque
 b 20. def. 7. b ÷ nimirum in ratione dupla, & c proinde
 c 11. 9. quemque minorem metiri majorem per aliquem
 d 8. def. 7. ex illis. d Omnes igitur B, C, D sunt pariter pares. Sed quoniam A primus est, e nullus extra
 e 13. 9. eos eorum aliquem metietur. Ergo pariter pares sunt tantum. Q. E. D.

P R O P. XXXIII.

A, 30. B, 15. Si numerus A dimidium B
 D --- E -- habeat imparem, A pariter impar est tantum.

a hyp. Quoniam impar numerus B a metitur A per 2
 b 9. def. 7. parem, b est B pariter impar. Dic etiam pariter
 c 8. def. 7. parem. c ergo eum par aliquis D per parem E
 d 9. ax. 7. metitur, unde $2Bd = Ad = DE$. e quare 2.
 e 19. 7. E ::

E :: D. B. ergo ut 2 f metitur parem E, g sic D f 6. def. 7.
 par imparem B metitur. Q. F. N. g 20. def. 7.

PROP. XXXIV.

A, 24. Si par numerus A, neque à binario
 duplus fit, neque dimidium habeat impa-
 rem; pariter par est, & pariter impar.

Liquet A esse pariter parem, quia dimidium
 imparem non habet. Quia vero si A bifarietur,
 & rursus ejus dimidium, & hoc semper fiat, tan-
 dem incidemus in aliquem a imparem (quia a 7. def. 7.
 non in binarium, quoniam A à binario duplus
 non ponitur) is metietur A per parem numerum
 (nam b alias ipse A impar esset, contra Hypoth.) b 2 sch. 29.
 ergo A est etiam pariter impar. Q. E. D. 9.

PROP. XXXV.

A 8.

4 8

B F G 12.

C 18.

9 6 4 8

D H L ... K N 27.

Si sint quotcunque numeri deinceps proportiona-
 les A, BG, C, DN, detrahantur autem FG à se-
 cundo, & KN ab ultimo, æquales ipsi primo A; erit
 ut secundi excessus BF ad primum A, ita ultimi
 excessus DK ad omnes A, BG, C ipsum anteceden-
 tes.

Ex DN deme NL = BG, & NH = C.

Quoniam DN. C. (HN) a :: HN. BG. a hyp.
 (LN) a :: LN. A. (KN.) b erit dividendo b 17. §.
 ubique, DH. HN :: HL. LN :: LK. KN. c quare c 12. §.
 DK. C + BG + A :: LK (d BF.) KN. (A.) Q. E. D. d 3. ax. I.

Coroll.

Hinc e componendo, DN + BG + C. A + e 18. §.
 BG + C :: BG. A.

PROP.

PROP. XXXVI.

1. A, 2. B, 4. C, 8. D, 16.
 E, 31. G, 62. H, 124. L, 248. F, 496.
 M, 31. N, 465.
 P --- Q ---

Si ab unitate quotcunque numeri 1, A, B, C, D, deinceps exponantur in dupla proportione, quoad totus compositus E fiat primus & totus hic E in ultimum D multiplicatus faciat aliquem F; factus F erit perfectus.

Sume totidem, E, G, H, L etiam in proportione dupla continue; ergo *a* ex æquo A. D :: E. L. *b* ergo AL = DE *c* = F. *d* ergo L = $\frac{F}{2}$
c hyp. quare E, G, H, L, F sunt :: in ratione dupla.
d 7. ax. 7. Sit G — E = M, & F — E = N. *e* ideo M, E ::
e 35. 9. N E + G + H + L. *f* at M = E. *g* ergo N =
f 3. ax. 1. E + G + H + L. *h* ergo F = 1 + A + B +
g 14. 5. C + D + E + G + H + L = E + N.
h 2. ax. 1. Quinetiam quia D *k* metitur DE (F,) *l* etiam
k 7. ax. 7. singuli 1, A, B, C *m* metientes D, *m* nec non E,
l 11. ax. 7. G, H, L metiuntur F. Porro nullus alius eun-
m 11. 9. dem F metitur. Nam si aliquis, sit P, qui metia-
n 9. ax. 7. tur F per Q. *n* ergo P Q = F = D E. *o* ergo
o 19. 7. E. Q :: P. D. ergo cum A primus numerus
p 13. 9. metiatur D, & *p* proinde nullus alius P. eundem
q 20. def. 7. metiatur, *q* consequenter E non metitur Q. qua-
r 31. 7. re cum E primus ponatur, *r* idem ad Q primus
s 23. 7. erit. *s* ergo E & Q in sua ratione minimi sunt,
t 21. 7. & *t* propterea E ipsum P ac Q ipsum D æque
u 13. 9. metiuntur. *u* ergo Q est aliquis ipsorum A, B, C.
 Sit igitur B; ergo cum ex æquo sit B. D :: E. H;
x 19. 7. *x* ideoque BH = DE = F = PQ. *x* adeoque
y 14. 5. Q. B :: H. P. *y* erit H = P. ergo P est etiam
 aliquis ipsorum A, B, C, &c. contra Hypoth.
 ergo nullus alius præter numeros prædictos eun-
z 22. def. 7. dem F metietur: & proinde F est numerus per-
 fectus. Q. E. D.

LIB.

Definitiones.

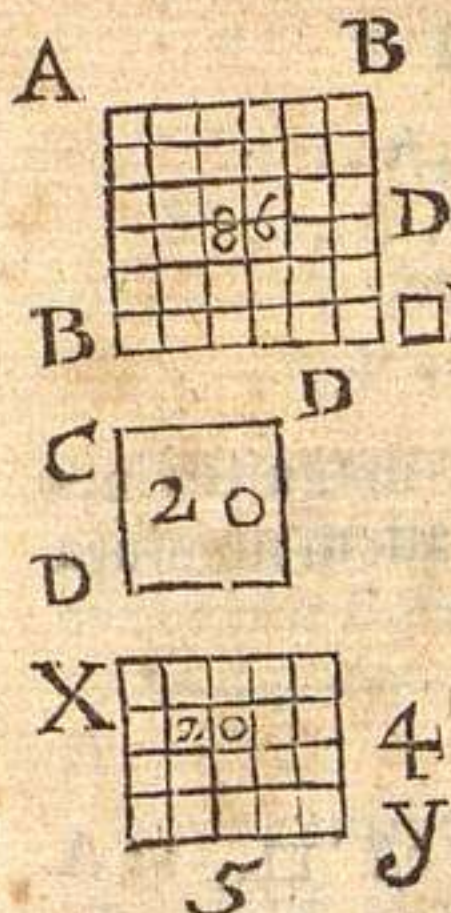
I. Ommensurabiles magnitudines dicuntur, quas eadem mensura metitur.

I II Commensurabilitatis nota est \sqsupset , ut A
 D \sqsupset B; hoc est, linea A 8 pedum commensu-
 rabilis est lineæ B 13 pedum; quia D linea
 unius pedis singulas A & B metitur. Item
 $\sqrt{18} \sqsupset \sqrt{50}$; quia $\sqrt{2}$ singulas $\sqrt{18}$,
 A & $\sqrt{50}$ metitur. Nam $\sqrt{\frac{18}{2}} = \sqrt{9} = 3$.
 & $\sqrt{\frac{50}{2}} = \sqrt{25} = 5$. quare $\sqrt{18} \cdot \sqrt{50}$
 B $:: 3 \cdot 5$.

II. Incommensurabiles autem sunt, quorum nullam communem mensuram contingit reperiri.

Incommensurabilitas significatur nota \sqsubset . ut $\sqrt{6} \sqsubset \sqrt{25}$ (5;) hoc est $\sqrt{6}$ incommensurabilis est numero 5, vel magnitudini hoc numero designatæ; quia harum nulla est communis mensura, ut postea patebit.

III. Rectæ lineæ potentia commensurabiles sunt, cum quadrata earum idem spatium metentur.

Hujusce commensurabilitatis nota est \square , ut AB \square CD; h.e. linea AB sex pedum potentia commensurabilis est lineæ CD, quæ exprimitur per $\sqrt{20}$. quia spatium E unius pedis quadrati metitur tam ABq (36) quam rectangulum XY (20,) cui æquale est quadratum lineæ CD ($\sqrt{20}$.) Eadem nota \square nonnunquam valet potentia tantum commensurabilis.

IV. Incommensurabiles vero potentia, cum quadratis earum nullum spatium, quod sit communis eorum mensura, contingit reperiri.

Hujusmodi incommensurabilitas denotatur sic; $5 \square \vee \sqrt{8}$; hoc est, numeri vel lineæ 5, & $\vee \sqrt{8}$ sunt incommensurabiles potentia; quia harum quadrata 25, & $\sqrt{8}$ sunt incommensurabilia.

V. Quæ cum ita sint, manifestum est cuicumque rectæ propositæ, rectas lineas multitudine infinitas, & commensurabiles esse, & incommensurabiles; alias quidem longitudine & potentia, alias vero potentia solum. Vocetur autem proposita recta linea Rationalis.

Hujus nota est ρ .

VI. Et huic commensurabiles, sive longitudine & potentia, sive potentia tantum, Rationales, ρ .

VII. Huic vero incommensurabiles Irrationales vocentur.

Hæ sic denotantur ρ .

VIII. Et quadratum, quod à proposita recta fit, dicatur Rationale ρv .

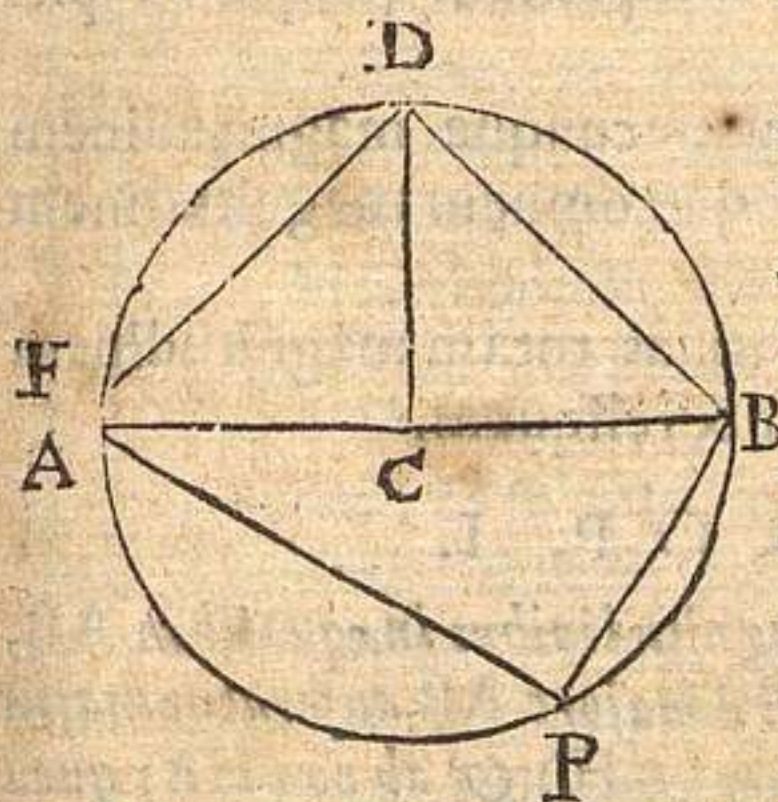
IX. Et huic commensurabilia quidem Rationalia ρa .

X. Huic

X. Huic vero incommensurabilia, Irrationalia dicantur, $\rho\alpha$.

XI. Et rectæ, quæ ipsa possunt, Irrationales, ρ .

Schol.

Ut postremæ 7 definitiones exemplo aliquo illustrentur, fit circulus ADBP, cujus semidiameter CB; huic inscribantur latera figurarum ordinatarum, Hexagoni quidem BP, Trianguli AP, quadrati BD, pentagoni FD. Itaque si juxta

5 defin. semidiameter CB sit Rationalis exposita, numero 2. expressa, cui reliquæ BP, AP, BD, FD comparandæ sunt, a erit BP a = BC = 2. quare a cor. 15. 4. BP est ρ \square BC, juxta 6. def. Item AP b = $\sqrt{12}$ b 67. 1. (nam ABq (16) — BPq (4) = 12) quare AP est ρ \square BC, etiam juxta 6. def. atque APq (12) est ρv , per def. 9. Porro BD b = $\sqrt{DCq + BCq} = \sqrt{8}$; unde BD est ρ \square BC; & BDq ρv . Denique, FDq = 10 — $\sqrt{20}$ (ut patebit ex praxi ad 10. 13. tradenda) erit ρv , juxta 10 def. & proinde FD = $\sqrt{10} - \sqrt{20}$ est ρ , juxta 11. defin.

Postulatum.

Postuletur, quamlibet magnitudinem toties posse multiplicari, donec quamlibet magnitudinem ejusdem generis excedat.

Axiomata.

1. Magnitudo quocumque magnitudines metiens, compositam quoque ex ipsis metitur.

2. Magnitudo quamcunque magnitudinem metiens, metitur quoque omnem magnitudinem quam illa metitur.

3. Magnitudo metiens totam magnitudinem & ablatam, metitur & reliquam.

P R O P. I.

Duabus magnitudinibus inaequalibus AB, C propositis, si à majore AB auferatur majus quam dimidium (AH) & ab eo (HB) quod reliquum est, rursus detrahatur majus quam dimidium (HI,) & hoc semper fiat; relinquetur tandem quaedam magnitudo IB, quæ minor erit proposita minore magnitudine C.

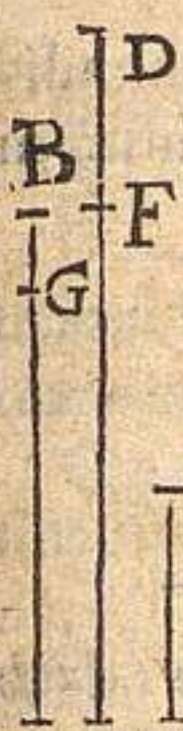
Accipe C toties, donec ejus multiplex DE proxime excedat AB; sintque AC DF = FG = GE = C. Deme ex AB plusquam dimidium AH, & à reliquo HB plusquam dimidium HI; & sic deinceps donec partes AH, HI, IB æque multæ sint partibus DF, FG, GE. Jam liquet FE, quæ non minor est quam 1/2 DE, majorem esse quam HB, quæ minor est quam 1/2 AB > DE. Pariterque GE quæ non minor est quam 1/2 FE, major est quam IB > 1/2 HB. ergo C, vel GE > IB. Q. E. D.

Idem demonstrabitur, si ex AB auferatur dimidium AH, & ex reliquo HB rursus dimidium HI, & ita deinceps.

P R O P.

a post. 10.

PROP. II.

Si duabus magnitudinibus inæqualibus propofitis (AB, CD) detrabatur femper minor AB de majore CD, alterna quadam detractiõne, & reliqua minime præcedentem metiatur; incommensurabiles erunt ipfæ magnitudines.

Si fieri potest, fit aliqua E communis mensura. Quoniam igitur AB detracta ex CD, quoties fieri potest, relinquit aliquam FD se minorem, & FD ex AB relinquit GB, & sic deinceps, a tandem relinquetur aliqua GB \sqsupset E. ergo E b metiens AB, c ideoque CF, b & totam CD; d etiam reliquam FD metitur. c proinde & AG; d ergo & reliquam GB, seipsa minorem. Q. E. A.

a 1. 10.
b hyp.
c 2. ax. 10.
d 3. ax. 10.

PROP. III.

Duabus magnitudinibus commensurabilibus datis, AB, CD, maximam earum communem mensuram FB reperire.

Deme AB ex CD, & reliquum ED ex AB, & FB ex ED, donec FB metiatur ED; (quod tandem fiet, a quia per Hyp. AB \sqsupset CD) erit FB quæsitâ.

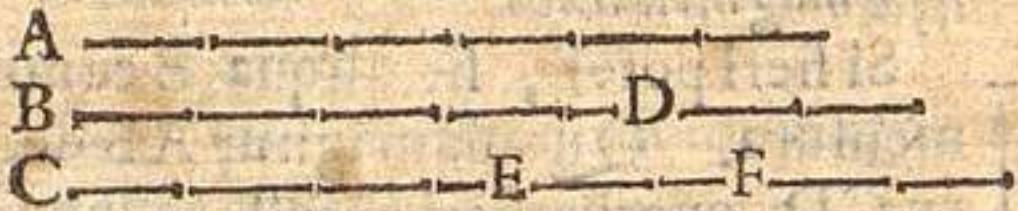
Nam FB b metitur ED, c ideoque ipsam AF; sed & seipsam, d ergo etiam AB, & c propterea GE, d adeoque & totam CD. Proinde FB communis est mensura ipsarum AB, CD. Dic G communem quoque esse mensuram, hac majorem; ergo G metiens AB, & CD, e metitur CE, & f reliquam ED, e ideoque AF, & f proinde reliquam FB, major minorem. Q. E. A.

a 2. 10.
b constr.
c 2. ax. 10.
d 1. ax. 10.
e 2. ax. 10.
f 3. ax. 10.

Coroll.

Hinc, magnitudo metiens duas magnitudines, metitur & maximam earum mensuram communem.

P R O P. IV.

Tribus magnitudinibus commensurabilibus datis A, B, C; maximam earum mensuram communem invenire.

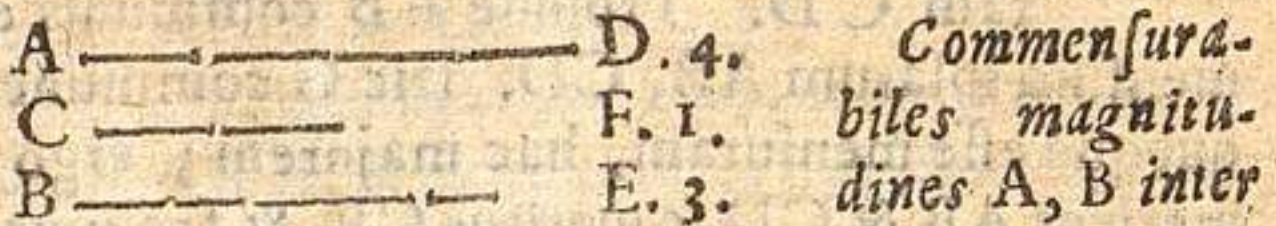
a 3. 10. *a* Inveni D maximam communem mensuram duarum quarumcunque A, B; *a* item E ipsarum D & C maximam communem mensuram; erit Equæsitâ.

b *constr.* & *a* Nam perspicuum est E metiens D & C *b* *2. ax. 10.* metiri tres A, B, C. Puta aliam F hac majorem *c* *cor. 3. 10.* easdem metiri. *c* ergo F metitur D; *c* proinde & E, ipsorum D, C maximam communem mensuram, major minorem. Q. E. A.

Coroll.

Hinc quoque, magnitudo metiens tres magnitudines, metitur quoque maximam earum communem mensuram.

P R O P. V.

a 3. 10. *a* Inventa C ipsarum A, B maxima communi mensura; quoties C in A & B, toties I contineatur in numeris D & E. *b* ergo C. A :: 1. D; quare inverse A. C :: D. 1. *b* atqui etiam C. B ::

a 3. 10.

b 20. def. 7.

B ::

$B :: 1. E. c$ ergo ex æquali $A.B :: D. E :: N.N.$ c 22. 5.
Q. E. D.

P R O P. VI.

E —————

A —————

B —————

F.1. *Si duæ mag-*

C.4. *nitudines A, B*

D.3. *inter se propor-*

tionem habeant, quam numerus C ad numerum D; commensurabiles erunt magnitudines A, B.

Qualis pars est 1 numeri C, a talis fiat E ip.
fius A. Quoniam igitur $E.A b :: 1. C.$ atq; $A. B$
 $c :: C. D$; d ex æquo erit $E. B :: 1. D.$ ergo
quum 1 e metiatur numerum D, f etiam E meti-
tur B; sed & ipsum A g metitur. h ergo $A \not\sqsubset B.$
Q. E. D.

a sch. 10.6.
b constr.
c hyp.
d 22. 5.
e 5. ax. 7.
f 20. def. 7.
g constr.
h 1. def. 10.

P R O P. VII.

A —————

B —————

*Incommensurabiles
magnitudines A, B in-*

*ter se proportionem non habent, quam numerus ad
numerum.*

Dic $A. B :: N. N.$ a ergo $A \not\sqsubset B$, contra a 6. 10.
Hypoth.

P R O P. VIII.

A —————

B —————

*Si duæ magnitudines
A, B inter se proportio-*

nem non habeant, quam numerus ad numerum, in-
commensurabiles erunt magnitudines.

Putam $A \not\sqsubset B$ a ergo $A.B :: N. N.$, contra a 5. 10.
Hypoth.

PROP. IX.

A ———
 B ———
 E, 4.
 F, 3.

Quæ à rectis lineis longitudine commensurabilibus fiunt quadrata, inter se proportionem habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum: & quadrata inter se proportionem habentia, quam quadratus numerus ad quadratum numerum, & latera habebunt longitudine commensurabilia. Quæ vero à rectis lineis longitudine incommensurabilibus fiunt quadrata, inter se proportionem non habent, quam quadratus numerus ad quadratum numerum: & quadrata inter se proportionem non habentia, quam quadratus numerus ad quadratum numerum, neque latera habebunt longitudine commensurabilia.

1. Hyp. A. \perp B. Dico Aq. Bq :: Q. Q.

a per 5. 10. Nam a sit A. B :: num. E. num. F. ergo

b 20. 6. $\frac{Aq}{Bq} \left(b \frac{A}{B} \text{ bis} \right) c = \frac{E}{F} \text{ bis. } d = \frac{Eq}{Fq} e$ ergo Aq.

c sch. 23. 5. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Q. E. D.

d 11. 8. 2. Hyp. Aq. Bq :: Eq. Fq :: Q. Q. Dico A

e 11. 5. \perp B. Nam $\frac{A}{B} \text{ bis} \left(f \frac{Aq}{Bq} \right) g = \frac{Eq}{Fq} h = \frac{E}{F}$

f 20. 6. bis. i ergo A. B :: E. F :: N. N. k quare A \perp

g hyp. B. Q. E. D.

h 11. 8. 3. Hyp. A \perp B. Nego esse Aq. Bq :: Q. Q.

i sch. 23. 5. Nam dic Aq. Bq :: Q. Q. Ergo A \perp B, ut modo ostensum est, contra Hypoth.

k 6. 10. 4. Hyp. Non Aq. Bq :: Q. Q. Dico A \perp B. Nam puta A \perp B; ergo Aq. Bq :: Q. Q. ut modo diximus, contra Hypoth.

Coroll.

Lineæ \perp sunt etiam \perp ; at non contra. Sed lineæ \perp non sunt idcirco \perp . Lineæ vero \perp sunt etiam \perp .

PROP.

PROP. X.

Si quatuor magnitudines proportionales fuerint (C. A :: B. D;) prima vero C secundæ A fuerit commensurabilis; & tertia B quartæ D commensurabilis erit. Et si prima C secundæ A fuerit incommensurabilis, & tertia B quartæ D incommensurabilis erit.

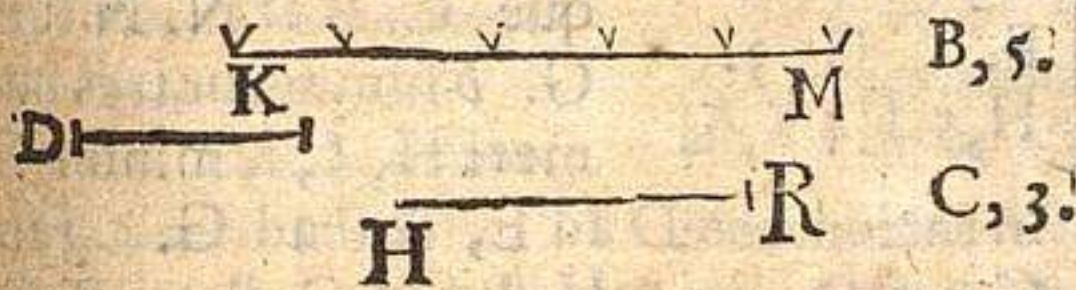
C A B D Si C \square A, a ideo erit C. A :: N. a 5. 10.
 N :: B. D. b ergo B \square D. Sin C b 6. 10.
 \square A, ergo c non erit C. A :: N. N :: B. D. c 7. 10.
 d quare B \square D. Q. E. D. d 8. 10.

LEMMA 1.

Duos numeros planos invenire, qui proportionem non habeant, quam quadratus numerus ad quadratum numerum.

Huic Lemmati satisficient duo quilibet numeri plani non similes, quales sunt numeri habentes proportionem superparticularem, vel superbipartientem, vel duplam; vel etiam duo quivis numeri primi. vid. Schol. 27. 8.

LEMMA 2.

Invenire lineam HR, ad quam data recta linea KM fit in ratione datorum numerorum B, C.

a Divide KM in partes æquales æque multas a sch. 10. 6. unitatibus numeri B. harum tot, quot unitates sunt in numero C, b componant rectam HR. b 3. 1. liquet esse KM. HR :: B. C.

LEMMA 3.

Invenire lineam D, ad cuius quadratum data recta KM quadratum fit in ratione datorum numerorum B, C.

Fac

a 2. lem. 10. 10. b 13. 6. c 20. 6. d constr.

Fac B. C $a ::$ KM. HR. ac inter KM, & HR
b inveni mediam proportionalem D. Erit KMq
 Dq $c ::$ KM. HR $d ::$ B. C.

P R O P. XI.

A ————— B. 20. *Propositæ rectæ*
 E ————— C. 16. *lineæ A invenire*
 D ————— *duas rectas lineas*
incommensurabiles; alteram quidem D longitudine
tantum, alteram vero E etiam potentia.

a 2 lem. 10. 10. b 3 lem. 10. 10. c 9. 10. d 6. 10. d 13. 6. e 20. 6. f 10. 10.

1. Sume numeros B. C, *a* ita ut non sit B. C $::$
 Q. Q. *b* fiatque B. C $::$ Aq. Dq. *c* liquet A \sqsupseteq
 D. Sed Aq $d \sqsupseteq$ Dq. Q. E. F.
 2. *d* Fac A. E $::$ E. D. Dico Aq \sqsupseteq Eq.
 Nam A. D $e ::$ Aq. Eq. ergo cum A \sqsupseteq D,
 ut prius, ferit Aq \sqsupseteq Eq. Q. E. F.

P R O P. XII.

Quæ (A, B) eidem magnitudini C
sunt commensurabiles, & inter se sunt
commensurabiles.
 Quia A \sqsupseteq C, & C \sqsupseteq B, *a* sit A,
 C $::$ N. N $::$ D. E. at-
 que C. B $::$ N. N $::$ E.
b sumantur tres nu-
 meri H, I, K minimi
 in rationibus D ad E, & F ad G. Jam
 quia A. C $c ::$ D. E $c ::$ H. I. ac C. B $c ::$ F. G.
 $c ::$ I. K. *d* erit ex æquali A. B $::$ H. K $::$ N. N.
 e ergo A \sqsupseteq B. Q. E. D.

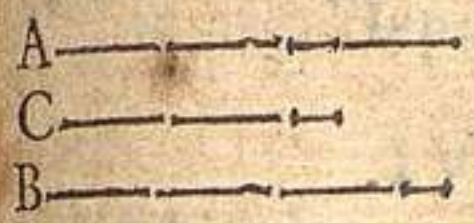
Schol.

12. 10. & def. 6. def. 9.

Hinc, omnis recta linea rationali linea
 commensurabilis, est quoque ρ rationalis. Et
 omnes rectæ rationales inter se commensurabi-
 les sunt, saltem potentia. Item, omne spatium
 rationali spatio commensurabile, est quoque ra-
 tionale; & omnia spatia rationalia inter se com-
 men-

mensurabilia sunt. Magnitudines vero, quarum altera est rationalis, altera irrationalis, sunt inter def. 7. & 10 se incommensurabiles.

P R O P. XIII.

 Si sint duæ magnitudines A, B; & altera quidem A eidem C fit commensurabilis, altera vero B incommensurabilis, incommensurabiles erunt magnitudines A, B.

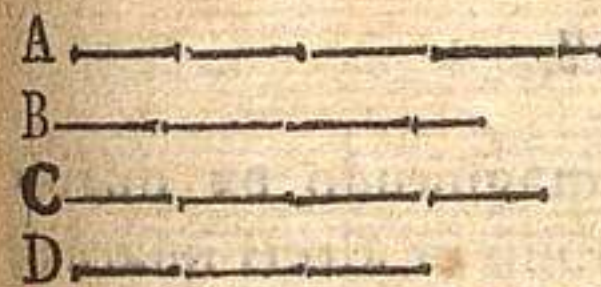
Dic B \square A. ergo cum C a \square A, b erit C a hyp. \square B, contra Hypoth. b 12. 10.

P R O P. XIV.

 Si sint duæ magnitudines commensurabiles A, B; altera autem ipsarum A magnitudini cuiquam C incommensurabilis fuerit; & reliqua B eidem C incommensurabilis erit.

Puta B \square C. ergo cum A \square a B, a hyp. \square C, contra Hyp. b 12. 10.

P R O P. XV.

 Si quatuor rectæ linee proportionales fuerint (A. B :: C. D;) prima vero A tanto plus possit quam secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi commensurabilis longitudine; & tertia C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis. Quod si prima A tanto plus possit quam secunda B, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi incommensurabilis longitudine; & tertia C tanto plus poterit, quam quarta D, quantum est quadratum rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis. a hyp.

Nam quia A. B a :: C. D. b erit Aq. Bq :: b 22. 6. Cq. Dq. c ergo dividendo Aq. Bq. Bq :: Cq. — c 17. 5. Dq.

- d 22. 6. $Dq \cdot Dq$. *d* quare $\sqrt{}$: $Aq - Bq \cdot B :: \sqrt{}$: $Cq - Dq$
 e cor. 4. 5. D . *c* invertendo igitur B . $\sqrt{}$: $Aq - Bq :: D$. $\sqrt{}$
 f 22. 5. $Cq - Dq$. fergo ex æquali A . $\sqrt{}$: $Aq - Bq ::$
 C . $\sqrt{}$: $Cq - Dq$. proinde si $A \sqsupseteq$, vel \sqsupseteq
 g 10. 10. $Aq - Bq$, *g* erit similiter $C \sqsupseteq$, vel \sqsupseteq
 $Cq - Dq$. Q. E. D.

PROP. XVI.

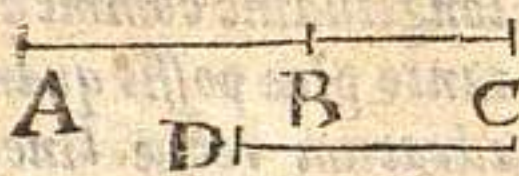
Si duæ magnitudines
 commensurabiles AB ,
 BC componantur, &
 tota magnitudo AC utrique ipsarum AB , BC com-
 mensurabilis erit: quod si tota magnitudo AC uni
 ipsarum AB , vel BC commensurabilis fuerit; &
 quæ à principio magnitudines AB , BC commensu-
 rabiles erunt.

- a 3. 10. 1. Hyp. *a* Sit D ipsarum AB , BC communis
 b 1. ax 10. mensura. *b* ergo D metitur AC . *c* ergo $AC \sqsupseteq$
 c 1. def. 10. AB , & BC . Q. E. D.
 2. Hyp. *a* Sit D communis mensura ipsarum
 d 3. ax. 10. AC , AB ; *d* ergo D metitur $AC - AB$ (BC);
c proinde $AB \sqsupseteq$ BC . Q. E. D.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus
 composita, commensurabilis sit alteri ipsarum,
 eadem & reliquæ commensurabilis erit.

PROP. XVII.

Si duæ magnitudines in-
 commensurabiles AB , BC
 componantur, & tota magni-
 tudo AC utrique ipsarum AB , BC incommensura-
 bilis erit: Quod si tota magnitudo AC uni ipsa-
 rum AB incommensurabilis fuerit, & quæ à prin-
 cipio magnitudines AB , BC incommensurabiles
 erunt.

1. Hyp.

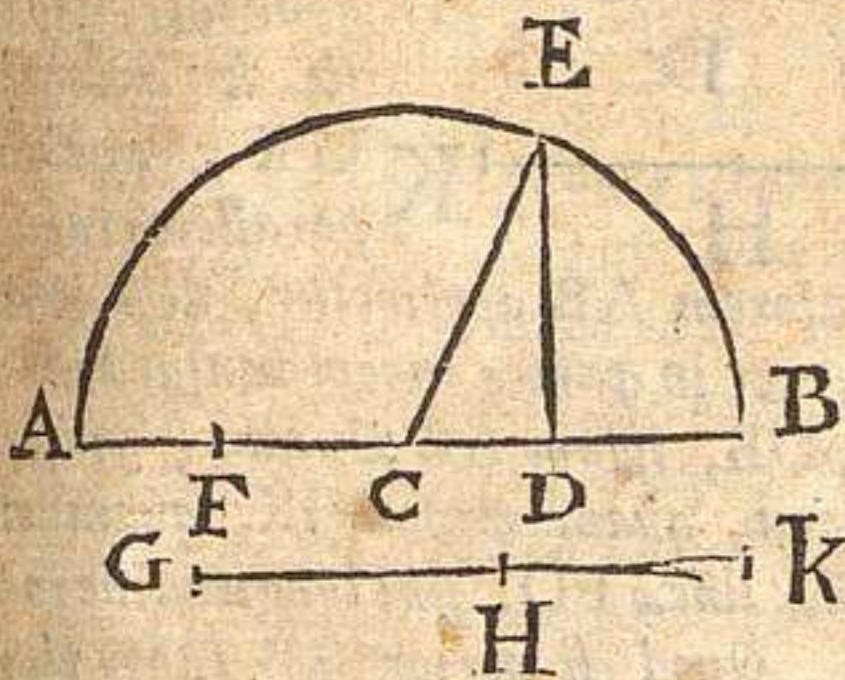
1. Hyp. Si fieri potest, sit D ipsarum AC, AB communis mensura. a ergo D metitur a 3. ax. 10. AC—AB (BC) b ergo AB ∇ BC, contra b 1. def. 10. Hypoth.

2. Hyp. Dic AB ∇ BC. c ergo AC ∇ c 16. 10. AB, contra Hypoth.

Coroll.

Hinc etiam, si tota magnitudo ex duabus composita, incommensurabilis sit alteri ipsarum, eadem & reliquæ incommensurabilis erit.

PROP. XVIII.

Si fuerint duæ rectæ lineæ inæquales AB, GK; quartæ autem parti quadrati, quod fit à minori GK, æquale parallelogrammū ADB ad majorem AB

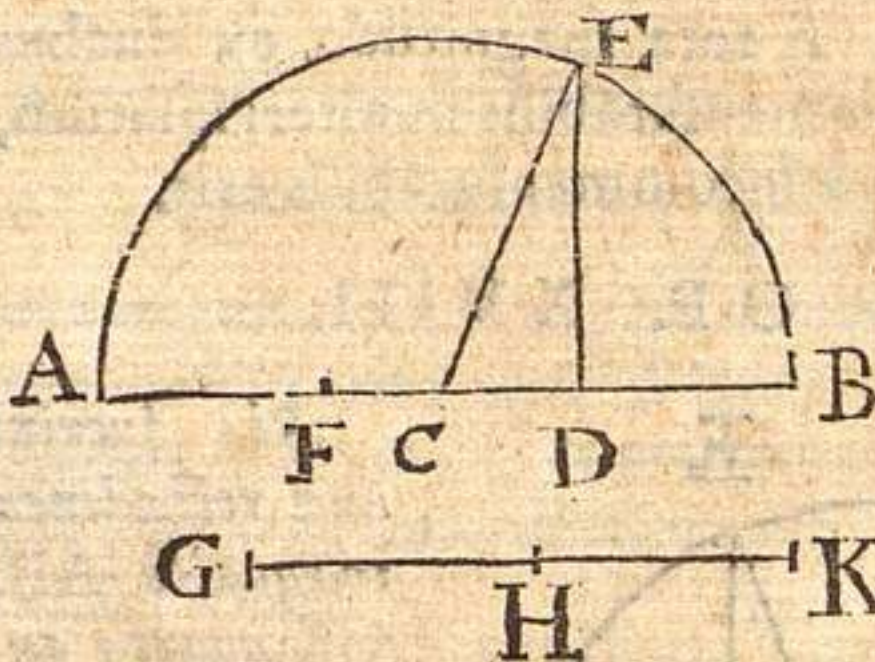
applicetur, deficiens figura quadrata, & in partes AD, DB longitudine commensurabiles ipsam dividat; major AB tanto plus poterit quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis. Quod si major AB tanto plus possit, quam minor GK, quantum est quadratum rectæ lineæ FD sibi longitudine commensurabilis; quartæ autem parti quadrati, quod fit à minori GK, æquale parallelogrammum ADB ad majorem AB applicetur, deficiens figura quadrata, in partes AD, DB longitudine commensurabiles a 10. 1. ipsam dividet. b 28. 6.

a Biteca GK in H, & b fac rectang. ADB— c 8. 2.
 GHq: abscinde AF—DB. Etque ABq c— d constr. &
 4 ADB d (4 GHq, vel GKq) + FDq. Jam 4. 2.
 primo

e 16. 10. primo, Si $AD \sqsupset DB$, erit $AB e \sqsupset DB e \sqsupset$
f constr. $2 DB f (AF + DB, \text{vel } AB - FD)$ g ergo
g cor. 16. $AB \sqsupset FD$. Q. E. D. Sin secundo, $AB \sqsupset$
10. FD , h erit ideo $AB \sqsupset AB - FD (2 DB)$
h cor. 16. k ergo $AB \sqsupset DB$. l quare $AD \sqsupset DB$.
10. Q. E. D.

k 12. 10.
l 16. 10.

PROP. XIX.

Si fuerint
duæ rectæ lineæ
inæquales, AB,
GK; quarta
autem parti
quadrati, quod
fit à minore
GK, æquale
parallelogram-

mum ADB ad majorem AB applicetur, deficiens
figura quadrata; & in partes incommensurabiles
longitudinis AD, DB, ipsam AB dividat; major
AB tanto plus poterit, quam minor GK, quantum
est quadratum rectæ lineæ FD, sibi longitudine in-
commensurabilis. Quod si major AB tanto plus
possit, quam minor GK, quantum est quadratum re-
ctæ lineæ FD sibi longitudine incommensurabilis;
quartæ autem parti quadrati, quod fit à minore
GK, æquale parallelogrammum ADB ad majorem
AB applicetur, deficiens figura quadrata; in partes
longitudinis incommensurabiles AD, DB ipsam AB
dividet.

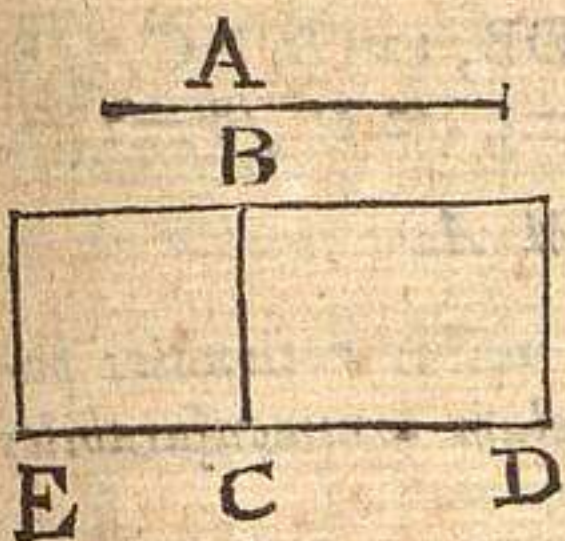
Facta puta, & dicta eadem, quæ in præce-
denti. Itaque primo, Si $AD \sqsupset DB$, a erit pro-
b 13. 10. pterea $AB \sqsupset DB$; b quare $AB \sqsupset 2 DB$
(AB - FD) c ergo $AB \sqsupset FD$ Q. E. D.

c cor. 17. Secundo, Si $AB \sqsupset FD$; c ergo $AB \sqsupset$
10. $AB - FD (2 DB;)$ d quare $AB \sqsupset DB$, &

d 13. 10. e proinde $AD \sqsupset DB$. Q. E. D.
e 17. 10.

PROP.

PROP. XX.

Quod sub rationalibus longitudine commensurabilibus rectis lineis BC, CD, secundum aliquem prædictorum modorum, continetur rectangulum BD, rationale est.

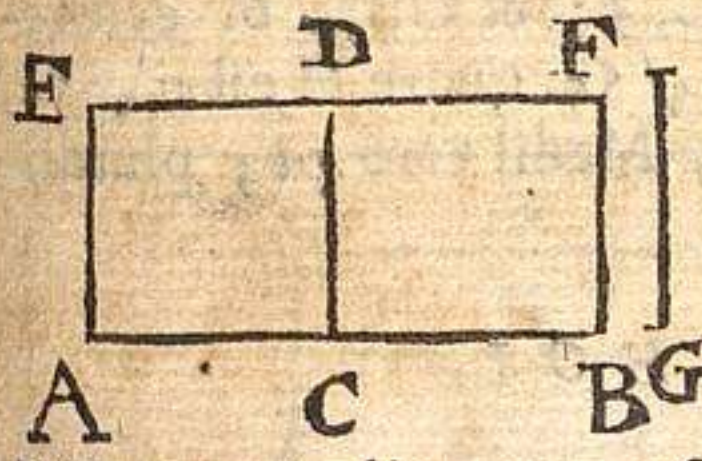
Exponatur A, p. & a de- a 46. 1.

scribatur BE quadratum ex BC. Quoniam DC, CE (BC) b :: BD. BE. & DC c \perp BC; d e- b 1. 6. rit rectang. BD \perp quad. BE. ergo quum quad. c hyp. BE e \perp Aq; f erit BD \perp Aq. proinde re- d 10. 10. ctang. BD est pv. Q. E. D. e hyp. & 9. def. 10. f 12. 10.

Not. Tria sunt genera linearum rationalium inter se commensurabilium. Aut enim duarum linearum rationalium longitudine inter se commensurabilium altera æqualis est expositæ rationali; aut neutra rationali expositæ æqualis est, longitudine tamen ei utraque est commensurabilis; aut denique utraque expositæ rationali commensurabilis est solum potentia. Hi sunt modi illi, quos innuit præsens theoremata.

In numeris, sit BC, $\sqrt{8}$ ($2\sqrt{2}$) & CD, $\sqrt{18}$ ($3\sqrt{2}$), erit rectang. $BD = \sqrt{144} = 12$.

PROP. XXI.

Si rationale DB ad rationalem DC applicetur, latitudinem CB efficit rationalem, & ei DC ad quam applicatum est

DB, longitudine commensurabilem. a 1. 6.

Exponatur G, p. & describatur DA quadratum ex BC. quoniam BD. DA a :: BC. CA; c sch. 12. 10. atque, BD. DA b sunt pv, c ideoque \perp ; d erit d 10. 10. BC

c sch. 12. 10 $BC \perp CA$. at CD (CA) b est ρ . e ergo BC est ρ . Q. E. D.

In numeris, sit rectang. DB , 12; & DC , $\sqrt{8}$. erit CB , $\sqrt{18}$. atqui $\sqrt{18} = 3\sqrt{2}$. & $\sqrt{8} = 2\sqrt{2}$.

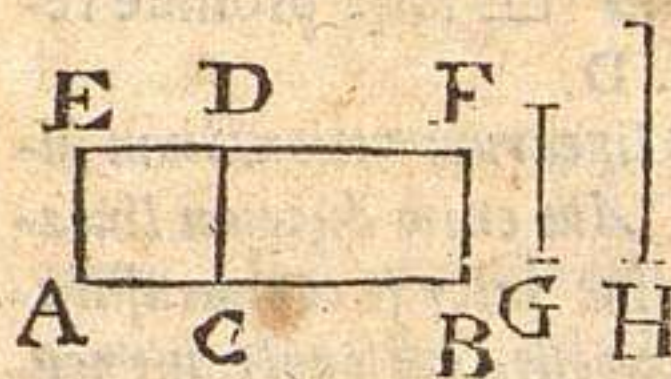
L E M M A.

A ———
B ———
C ———

Duas rectas rationales potentia solum commensurabiles invenire.

a II. 10. Sit A exposita ρ . a Sume $B \perp A$, a & $C \perp B$.
b sch. 12. 10 b liquet B , & C esse quæsitæ.

P R O P. XXII.

Quod sub rationalibus DC , CB potentia solum commensurabilibus rectis lineis continetur rectangulum DB , irrationale est; & recta linea H ipsum potens, irrationalis; vocetur autem Media.

Sit G exposita ρ . & describatur DA quadratum ex DC ; sitque $Hq = DB$. Quoniam $AC:CB$ a :: $DA:DB$. b atque $AC \perp CB$, c erit $DA \perp DB$ (Hq). d atqui $Gq \perp DA$. e ergo $Hq \perp Gq$. f ergo H est ρ . Q. E. D. vocetur autem Media, quia $AC.H :: H.CB$.

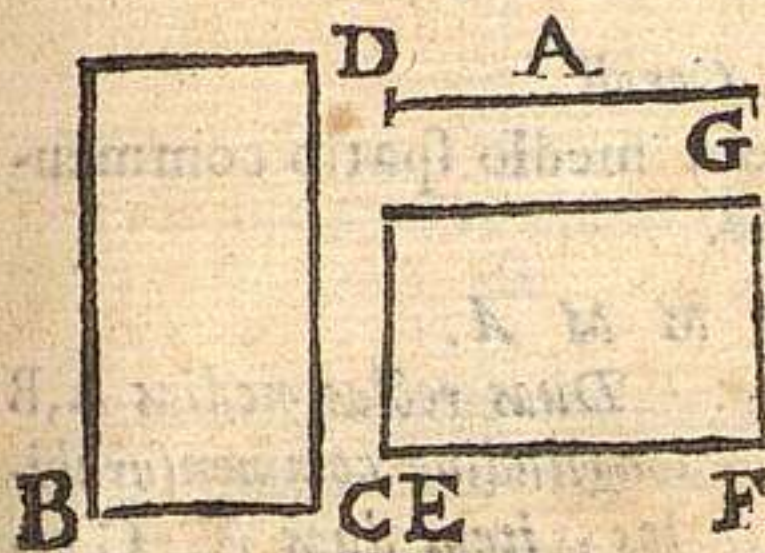
In numeris, sit DC , 3; & CB , $\sqrt{6}$. erit rectangulum DB (Hq) $\sqrt{54}$. quare H est $\sqrt{54}$.
a I. 6.
b hyp.
c 10. 10.
d hyp & 9.
def. 10.
e 13. 10.
f def. 11. 10
Mediæ nota est μ , Medii vero $\mu\nu$; pluraliter $\mu\alpha$.

S C H O L.

Omne rectangulum, quod potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia solum commensurabilibus, est Medium; quamvis contineatur sub duabus rectis irrationalibus: atque
omne

omne Medium potest contineri sub duabus rectis rationalibus potentia tantum commensurabilibus, ut exemp. gr. $\sqrt{24}$ est $\mu\nu$. quia continetur sub $\sqrt{3}$, & $\sqrt{8}$, qui sunt ρ^c \square . etsi posset contineri sub $v\sqrt{6}$, & $v\sqrt{96}$ irrationalibus; nam $\sqrt{24} = v\sqrt{576} = v\sqrt{6}$ in $v\sqrt{96}$.

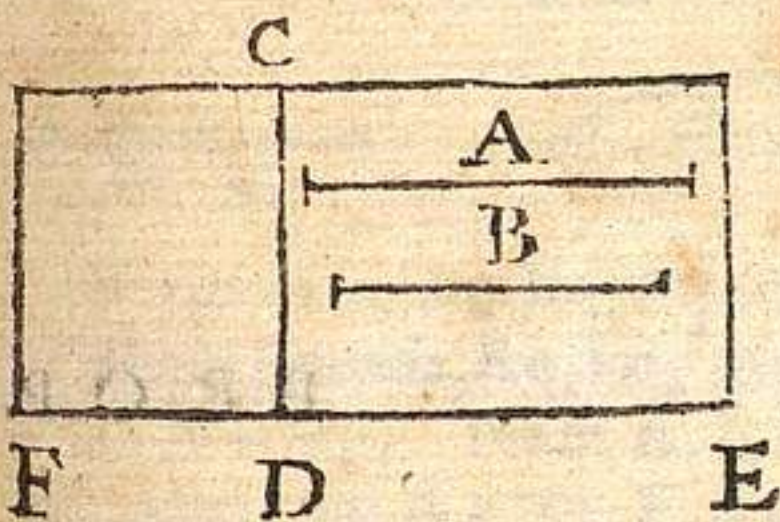
PROP. XXIII.

Quod (BD) a media A fit, ad racionalem BC applicatum, latitudinem CD racionalem efficit, & ei BC, ad quam applicatum est BD longitudine incommensurabilem.

Quoniam A est μ , a erit Aq rectangulo alicui (EG) æquale contento sub EF, & FG ρ^c \square . b ergo $BD = EG$. c quare $BC.EF :: FG.CD$. d ergo $BCq.EFq :: FGq.CDq$. sed BCq , & EFq e sunt ρ^a , f ideoque \square . g ergo FGq \square e hyp. CDq . Ergo quum FG sit ρ^c , h erit CD ρ^c . Porro, quia EF, FG k :: $EFq.EG$ (BD;) ob g 10. 10. EF \square FG, l erit EFq \square BD. verum EFq h \square CDq . n ergo rectang. BD \square CDq . k 1. 6. quum igitur $CDq.BD$ o :: CD. BC. p erit CD \square BC. ergo, &c. m sch. 12. 10. n 13. 10. o 1. 6. p 10. 10.

PROP. XXIV.

Media A commensurabilis B, media est. Ad CD ρ^c a fac rectang. $CE = Aq$; a & a 11. 6. rectang. $CF = Bq$. Quoniam b hyp.

Aq (CE) est $\mu\nu$, b & CD ρ^c , c erit latitudo DE

d 1. 6. DE ρ \perp CD. Quoniam vero CE. CF d ::
 e hyp. ED. DF, & CE e \perp CF, ferit ED \perp DF.
 f 10. 10. g ergo DE est ρ \perp CD. h ergo rectang. CF
 g 2. & 13. (Bq) est $\mu\nu$ & proinde B est μ . Q. E. D.

10. Nota quod signum \perp plerumque valet poten-
 h 22. 10. tia tantum commensurabile, ut in hac demonstratio-
 ne, & in preced. & c. quod intellige, ut ex usu erit,
 & juxta citationes.

Coroll.

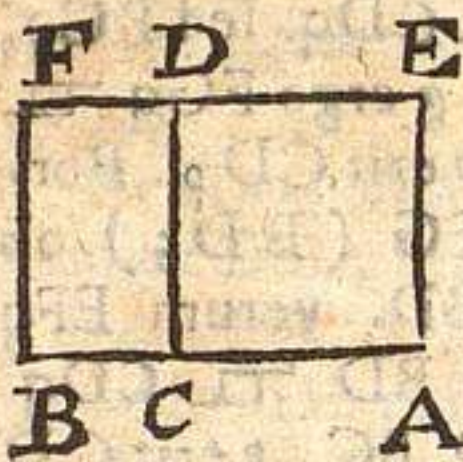
Hinc liquet spatium medio spatio commen-
 surabile medium esse.

LEMMA.

A _____ Duas rectas medias A, B
 B _____ longitudine commensurabi-
 C _____ les; item duas A, C po-
 tentia tantum commensurabiles invenire.

a lem. 22. a Sit A μ quævis; sume b B \perp A; c & C \perp A.
 10. & 13. 6 d Factum esse liquet.

PROP. XXV.

Quod sub DC, CB mediæ
 longitudine commensurabilibus
 rectis lineis continetur rectangu-
 lum DB, medium est.

Super DC construatur qua-
 dratum DA. Quoniam AC.
 (DC) CB a :: DA. DB, & DC

b 2. lem. 10
 10.
 c 3. lem 10
 10.
 d constr.
 & 24. 10.
 a 1. 6.
 b 10. 10.
 c 24. 10.

\perp CB; b erit DA \perp DB. c ergo DB est $\mu\nu$.
 Q. E. D.

PROP.

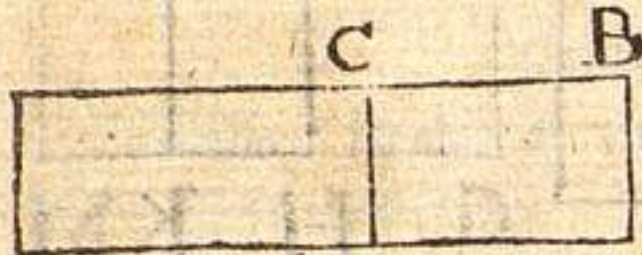
f 14. 10. Eq, ferunt $Aq + Eq, f \& Aq - Eq \sqsupset AE, \& 2 AE.$

Hinc erunt tertio, $Aq, Eq, Aq + Eq, Aq - Eq, 2 AE g \sqsupset Aq + Eq + 2 AE; \& Aq + Eq - 2 AE.$

g 14. 10. & g & $Aq + Eq + 2 AE \sqsupset Aq + Eq - 2 AE.$
17. 10. b (Q. A - E.)

h cor. 7. 20.

PROP. XXVII.

Medium AB non superat medium AC rationali DB.

a cor. 16. 6.

Ad EF ρ^c , a fac EG = AB, a & EH = AC. Rectangula AB, AC, hoc est, EG, EH b sunt μa , c ergo FG, & FH sunt $\rho^c \sqsupset EF.$

b hyp. c 23. 10.

d 3. ax. 1. itaque si KG, d id est DB sit ρ^v . e erit HG \sqsupset e 21. 10. HK; f quare HG \sqsupset FH. g ergo FGq \sqsupset FHq. f 13. 10. sed FH est ρ^c . h ergo FG est ρ^c . verum prius g lem. 26. erat FG ρ^c . Quæ repugnant.

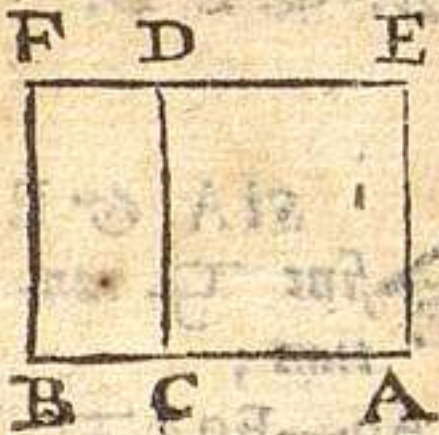
SCHOL.

1. Rationale AE superat rationale AD rationali CE.

Nam AE a \sqsupset AD; b ergo AE \sqsupset CE. c quare CE est ρ^v . Q. E. D.

a hyp. b cor. 16. 10.

2. Rationale AD cum rationali CF facit rationale AF.

Nam AD a \sqsupset CF; b quare AF \sqsupset AD, & CF. c proinde AF est ρ^v . Q. E. D.

a sch 12. 10 b 16. 10. c sch. 12. 10

PROP.

les; non erit media proportionalis (DE) numerus rationalis; proinde quadratorum CEq, CDq excessus (DEq) non erit numerus quadratus.

LEMMA 2.

2. Duos numeros quadratos B, C invenire, ita ut compositus ex ipsis D, non sit quadratus. item, quadratum numerum A dividere in duos numeros B, C non quadratos.

A, 3. B, 9. C, 36. D, 45.

1. Sume numerum quemlibet quadratum B, sitque $C=4B$; & $D=B+C$. Dico factum.

Nam B est Q , ex constr. item quia $B.C::1.4::Q.Q$. a erit C etiam quadratus. Sed quoniam $B+C$. (D) $C::5.4::$ non $Q.Q$. b non b cor. 24. 8. erit D numerus quadratus. $Q.E.F.$

A, 36. B, 24. C, 12. D, 3. E, 2. F, 1.

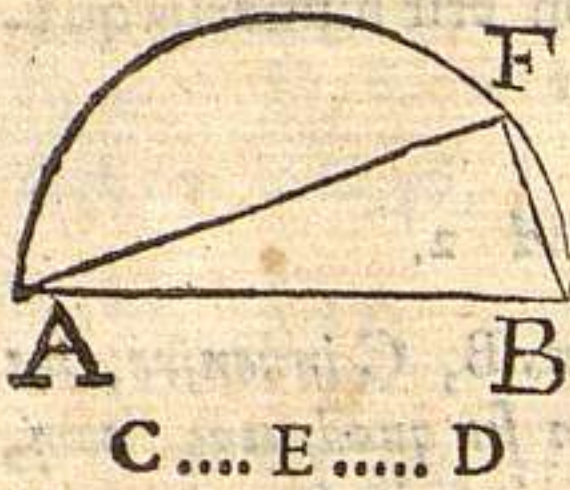
2. Sit A numerus quivis quadratus. Accipe D, E, F numeros planos dissimiles, sitque $D=E+F$. fac $D.E::A.B$. & $D.F::A.C$. Dico factum.

Nam quia $D.E+F::A.B+C$. & $D=E+F$, a erit $A=B+C$. Jam dic B quadratum esse. a 14. 5. b ergo A & B, & c proinde D & E, sunt numeri b 21. def. 7. c 26. 8. plani similes, contra Hypoth. idem absurdum sequetur, si C dicatur quadratus, ergo, &c.

Q 4

PROP.

PROP. XXX.

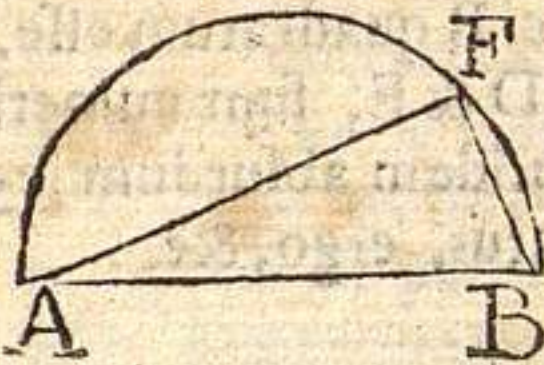
Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato rectæ lineæ BF longitudine sibi commensurabilis.

- a 1. lem.
- 29. 10.
- b 3. lem.
- 10. 10.
- c 1. 4.
- d constr.
- e 6. 10.
- f sch. 12. 10
- g 9. 10.
- h 31. 3.
- k 47. 1.
- l 9. 10.

Exponatur AB, ρ . a Sume CD, CE numeros quadratos, ita ut $CD - CE$ (ED) sit non Q. b Fiatque $CD.ED :: ABq. AFq$. In circulo super AB diametrum descripto c appetur AF, ducaturq; BF. Sunt AB, AF, quas petis. Nam $ABq. AFq d :: CD. ED$. e ergo $ABq \perp AFq$. verum AB est ρ . f ergo AF est ρ . sed quia CD est Q: at ED non Q: g erit AB \perp AF. porro, ob ang. h rectum AFB, est $ABq = AFq + BFq$; cum igitur $ABq, AFq :: CD. ED$. per conversionem rationis erit $ABq. BFq :: CD. CE :: Q. Q$. l ergo $AB \perp BF. Q. E. F$.

In numeris; sit AB, 6; CD, 9. CE, 4; quare ED, 5. Fac $9. 5 :: 36. (Q. 6) AFq$. erit AFq 20. proinde AF $\sqrt{20}$. ergo $BFq = 36 - 20 = 16$. quare BF est 4.

PROP. XXXI.

Invenire duas rationales AB, AF potentia tantum commensurabiles, ita ut major AB plus possit, quam minor AF, quadrato rectæ lineæ BF sibi longitudine incom; mensurabilis.

- a 2. lem.
- 29. 10.

Exponatur AB, ρ a accipe numeros CE, ED quadratos, ita ut $CD = CE + ED$ sit non Q. & in reliquis imitare constructionem precedentis. Dico factum.

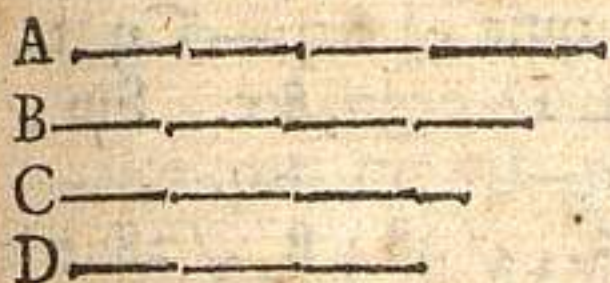
Nam,

Nam, ut ibi, AB, AF sunt $\rho \sqsupset$; item ABq. BFq :: CD. ED. ergo cum CD sit non Q. b erunt AB, BF \sqsupset . Q. E. F.

b 9. 10.

In numeris, sit AB, 5. CD, 45. CE = 36; ED = 9. Fac 45. 9 :: 25 (ABq.) 5 (AFq.) ergo AF = $\sqrt{5}$. proinde BFq = 45 - 25 = 20. quare BF = $\sqrt{20}$.

PROP. XXXII.

Invenire duas medias C, D potentia tantum commensurabiles, quæ rationale CD contine-

ant, ita ut major C plus possit, quam minor D, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis.

a Accipe A, & B $\rho \sqsupset$; ita ut $\sqrt{Aq - Bq} \sqsupset$ a 30. 10.
 A. b Fiatque A. C :: C. B, c atque A. B :: C. b 13. 6.
 D. Dico factum. c 12. 6.

Nam quia A, & d B sunt $\rho \sqsupset$, e erit C (f \sqrt{d} constr. AB) μ . item g ideo C \sqsupset D. b ergo D etiam e 22. 10.
 μ . porro quia A. B d :: C. D; & permutatim A. f 17. 6.
 C :: B. D :: C. B; & Bq d est ρv , erit CD g 10. 10.
 k (Bq) ρv . Denique quia $\sqrt{Aq - Bq} \sqsupset$ h 24. 10.
 A, l erit $\sqrt{Cq - Dq} \sqsupset$ C. ergo, &c. Sin \sqrt{k} 17. 6.
 $\sqrt{Aq - Bq} \sqsupset$ Aq, erit $\sqrt{Cq - Dq} \sqsupset$ C. l 15. 10.

In numeris, sit A, 8; B, $\sqrt{48}$ ($\sqrt{64 - 16}$) ergo C = $\sqrt{AB} = v \sqrt{3072}$. & D = $v \sqrt{1728}$, quare CD = $v \sqrt{5308416} = \sqrt{2304}$.

PROP. XXXIII.

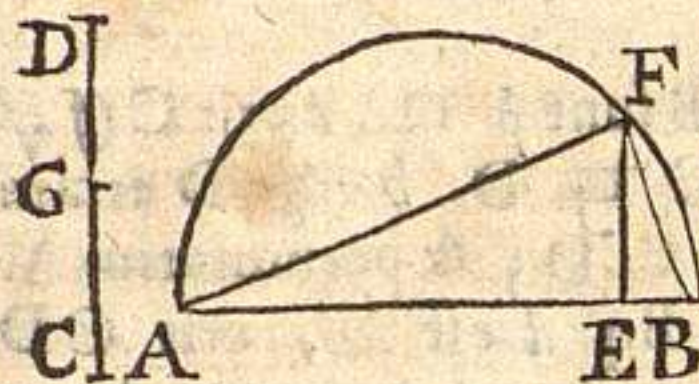
Invenire duas medias D, E potentia solum commensurabiles, quæ medium DE contine-

ant, ita ut major D plus possit, quam minor E, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine commensurabilis.

Sume

- a 30. 10. *a* Sume A, & C ρ , \square ; ita ut $\sqrt{Aq} - Cq \square$
 blem. 21. A. b sume etiam B \square A, & C; & fac A. D c ::
 10. D. B d :: C. E. Erunt D, & E quæsitæ.
 c 13. 6. Nam quoniam A, & C e sunt ρ , e & B \square
 d 12. 6. A & C, f erit B ρ , & D (\sqrt{AB}) g erit μ .
 e constr. e Quia vero A. D :: C. E. erit permutando A.
 f sch. 12. 10 C :: D. E. ergo cum A \square C, h erit D \square E.
 g 22. 10. k ergo E est μ . porro, l quia D. B :: C. E; l &
 h 10. 10. BC est $\mu\nu$, etiam DE ei m æquale est $\mu\nu$. denique
 k 24. 10. propter A. C :: D. E. e quia $\sqrt{Aq} - Cq \square$
 l 22. 10. A, n erit $\sqrt{Dq} - Eq \square$ D. ergo, &c. Sin \sqrt
 m 16. 6. $Aq - Cq \square$ A, erit $\sqrt{Dq} - Eq \square$ Eq.
 n 15. 10. In numeris, sit A, 8; C, $\sqrt{48}$; B, $\sqrt{28}$. erit
 D $\sqrt{3072}$; & E $\sqrt{588}$. quare D E :: $2\sqrt{3}$.
 & DE = $\sqrt{1344}$.

PROP. XXXIV.

*Invenire duas rectas
 lineas AF, BF potentia
 incommensurabiles, que
 faciant compositum qui-
 dem ex ipsarum qua-
 dratis rationale, rectan-*

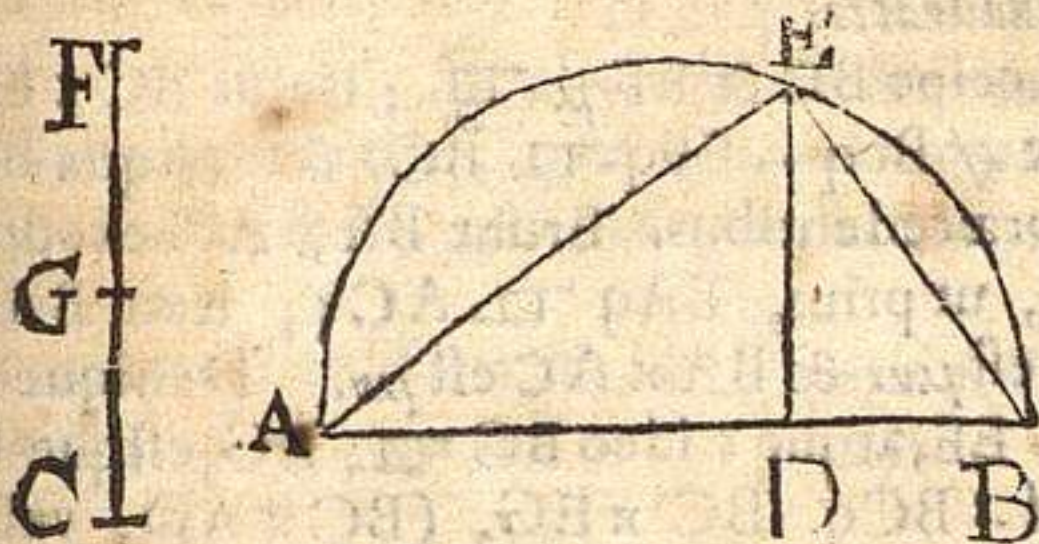
- a 31. 10. *a* Reperiantur AB, CD ρ \square ; ita ut $\sqrt{ABq} -$
 b 10. 1. CDq \square AB. b biseca CD in G. c fac rectang.
 c 28. 6. AEB = GCq. Super AB diametrum duc se-
 d 12. 6. micirculum AFB. erige perpendicularem EF.
 e cor. 8. 6. duc AF, BF. Hæ sunt quæ indagandæ erant.
 & 17. 6. Nam AE. BE d :: BA x AE. AB x BE. Sed
 f 7. 5. BA x AE e = AFq; e & AB x BE = FBq. f ergo
 g 19. 10. AE. EB :: AFq. FBq. ergo cum AE g \square
 h 10. 10. EB, h erit AFq \square FBq. Quinetiam ABq
 k 31. 3. & BA x AE e = AFq; e & AB x BE = FBq. f ergo
 47. 1. AE. EB :: AFq. FBq. ergo cum AE g \square
 l constr. EB, h erit AFq \square FBq. Quinetiam ABq
 m 1. ax 1. (k AFq + FBq) l est $\rho\nu$. denique EFq l =
 n 22. 10. AEB l = CGq. m ergo EF = CG. ergo CD x
 o 24. 10. AB = 2 EF x AB. atqui CD x AB n est $\mu\nu$.
 p sch. 22. 6. o ergo AB x EF, p vel AF x FB, est $\mu\nu$. Q. E. D.
 Ex:

Explicatio per numeros.

Sit AB, 6. CD, $\sqrt{12}$. quare CG = $\sqrt{\frac{12}{4}} = \sqrt{3}$. Est vero AE = $3 + \sqrt{6}$. & EB = $3 - \sqrt{6}$. & unde AF erit $\sqrt{18 + \sqrt{216}}$. Et FB, $\sqrt{18 - \sqrt{216}}$. item AFq + FBq est 36, & AF x FB = $\sqrt{108}$.

Cæterum AE invenitur sic. Quia BA (6.) AF :: AF. AE; erit 6 AE = AFq = AEq + 3 (EFq.) ergo 6 AE - AEq = 3. pone 3 + e = AE. ergo 18 + 6e - 9 - 6e - ee, hoc est 9 - ee = 3. vel ee = 6. quare e = $\sqrt{6}$. proinde AE = $3 + \sqrt{6}$.

PROP. XXXV.

Invenire duas rectas lineas AE, EB potentia incommensurabiles, quæ faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, rectangulum vero sub ipsis contentum, rationale.

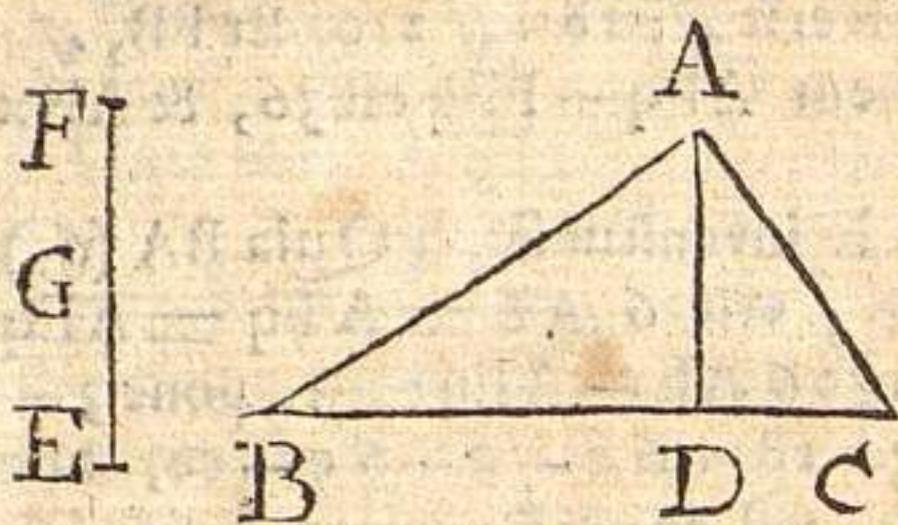
a Sume AB, & CF $\mu \nu$, ita ut AB x CF a 32. 10. sit $\rho \nu$, atque $\sqrt{ABq - CFq} \perp AB$. & reliqua fiant, ut in præcedenti. erunt AE, EB, quas petis.

Nam, ut isthic ostensum est, AEq \perp EBq: item ABq (AEq + EBq) est $\mu \nu$. & denique AB x CF b est $\rho \nu$, idcirco & c AB x DE, d hoc est, AE x EB, est $\rho \nu$. ergo, &c.

b constr.
c schol. 12. 10.
d sch. 22. 6.

PROP.

PROP. XXXVI.

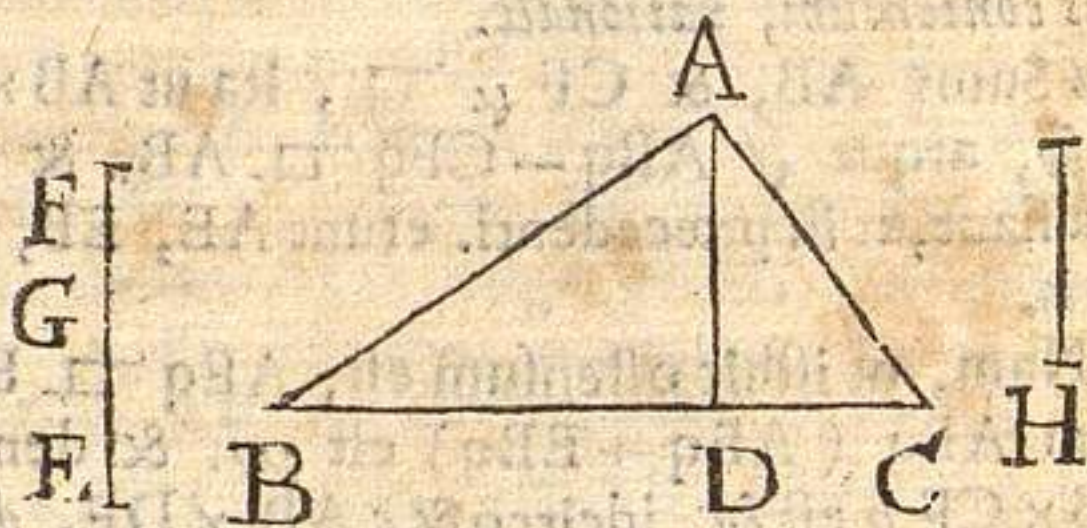

Invenire du-
as rectas lineas
BA, AC poten-
tia incommen-
surabiles, que
faciant & com-
positum ex ipsa-
rum quadratis

medium, & rectangulum sub ipsis comprehensum
medium, incommensurabileque composito ex ipsa-
rum quadratis.

- a 33. 10. Accipe BC & EF μ \square ; ita ut BC \times EF sit
 $\mu\nu$. & $\sqrt{BCq - EFq} \square BC$. & reliqua fiant,
ut in præcedentibus. Erunt BA, AC exoptata.
Nam, ut prius, BAq \square ACq; item BAq +
ACq est $\mu\nu$. & BA \times AC est $\mu\nu$. Denique BC
b \square EF, atque c ideo BC \square EG; estque BC.
c 13. 10. EG d :: BCq. BC \times EG, (BC \times AD, vel BA
d 1. 6. \times AC) e ergo BCq (ABq + ACq) \square BA \times
e 14. 10. AC, ergo, &c.

Schol.

Invenire duas medias longitudine & potentia
incommensurabiles.

- a 36. 10. Sume BC μ . sitque BA \times AC $\mu\nu$, & \square
b 13. 6. BCq (BAq + ACq.) b Fac BA. H :: H.
AC. Sunt BC, & H μ \square . Nam BC est μ .
c 17. 6. a & BA \times AC (c Hq) est $\mu\nu$. quare H est etiam

$\mu.$ d item $BA \times AC \sqsupset BCq$; ergo $Hq \sqsupset d$ 14. 10.;
 $BCq.$ ergo, &c.

Principium senariorum per compositionem.

PROP. XXXVII.

$A \text{---} B \text{---} C$ Si duæ rationales
 AB, BC potentia
tantum commensurabiles componantur, tota AC
irrationalis est; vocetur autem ex binis nominibus.

Nam quia AB a $\sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset$ a hyp.
 $ABq.$ Sed AB a est p.c ergo AC est p. Q.E.D. b lem. 25.

PROP. XXXVIII.

$A \text{---} B \text{---} C$ Si duæ mediæ AB, BC
potentia tantum commensurabiles componantur; quæ rationale contineant,
tota AC irrationalis est; vocetur autem ex binis
mediis prima.

Nam quoniam AB a $\sqsupset BC$, b erit $ACq \sqsupset$ a hyp.
 $AB \times BC$, p.v. c ergo AC est p. Q.E.D. b lem. 26.

LEMMA.

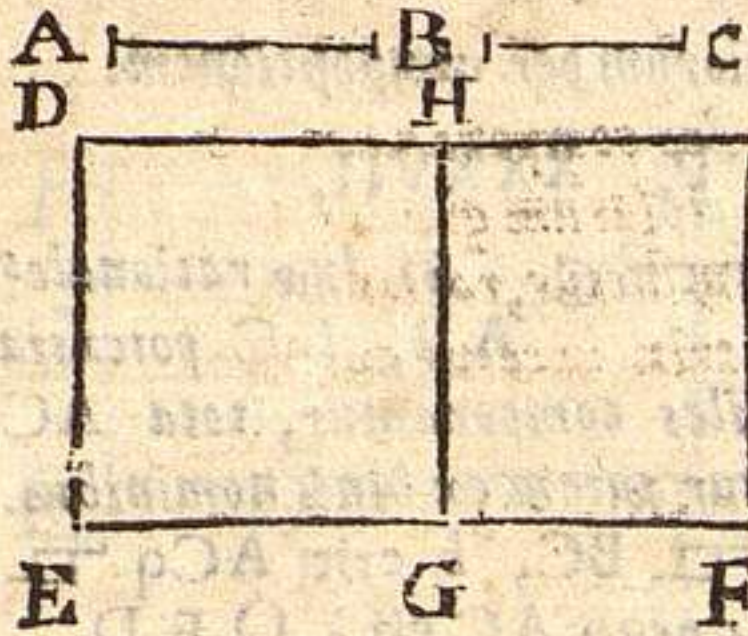

Quod sub li-
nea rationali
 AB , & irratio-
nali BC conti-
netur rectangu-
lum AC , irrationale est.

Nam si rectang. AC dicatur p.v; quum AB sit a hyp.
p; b erit latitudo BC etiam p.c. contra Hyp. b 25. 10.

PROP.

PROP. XXXIX.

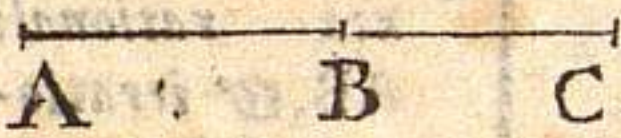
Si duæ mediæ AB, BC potentia tantum commensurabiles componantur, quæ medium contineant, tota AC irrationalis erit; vocetur autem ex binis mediis secunda.

Ad expositam

a cor. 16. 6. DE ῥ a fac rectang. DF = ACq; b & DG =
 b 47. 1. & ABq + BCq.

Quoniam ABq c ῥ BCq, d erit ABq + BCq, hoc est DG ῥ ABq; sed ABq e est μν. e ergo DG est μν. verum rectang. ABC ponitur μν; e ideoque 2 ABC (f HF) est μν; g ergo EG, & GF sunt ῥ. quia vero DG b ῥ HF; atque DG. HF :: k EG. GF l erit EG ῥ GF. m ergo tota EF est ῥ. n quare rectang. DF est ῥν. o ergo √ DF, id est AC, est ῥ. Q. E. D.

PROP. XL.

Si duæ rectæ lineæ AB, BC potentia tantum com-

mensurabiles componantur, quæ faciant compositum quidem ex ipsarum quadratis rationale, quod autem sub ipsis continetur, medium; tota recta linea AC, irrationalis erit: vocetur autem major.

Nam quia ABq + BCq a est ῥν, & b ῥ 2 ABC c μν, & proinde ACq (d ABq + BCq + 2 ABC) e ῥ ABq + BCq ῥν, f erit AC ῥ. Q. E. D.

a hyp.
 b sch. 12. 10
 c hyp. & 24.
 d 4. 2.
 e 17. 10.
 f 11. def. 10

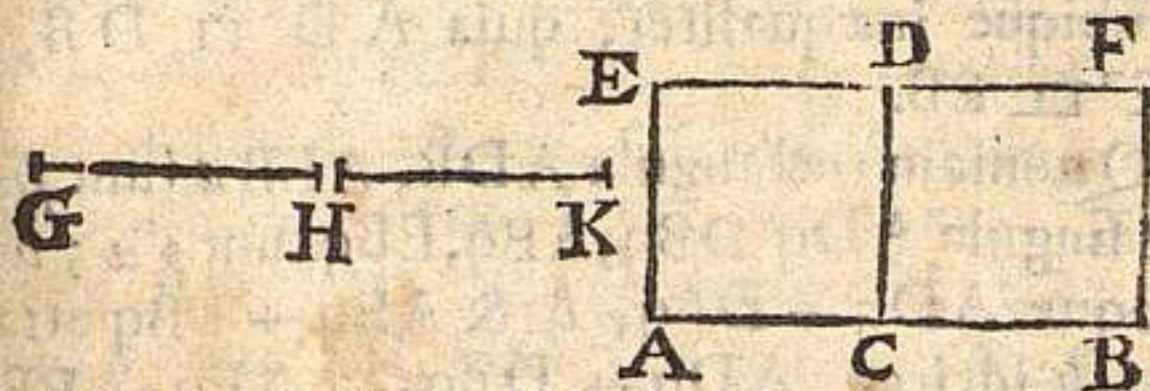
PROP.

PROP. XLII.

 Si duæ rectæ li-
neæ AC, CB po-
tentia incommensurabiles componantur, quæ faciunt
compositum quidem ex ipsarum quadratis medium,
quod autem sub ipsis continetur, rationale; tota recta
linea AB irrationalis erit: vocetur autem rationale
ac medium potens.

Nam 2 rectang. ACB, a p' v b \square ACq + a hyp. &
CBq c $\mu\nu$. d ergo 2 ACB d \square ABq. quare scb. 12. 10.
e AB est p'. Q. E. D. b scb. 12. 10
c hyp.
d 17. 10.
e 11. def. 10

PROP. XLIII.

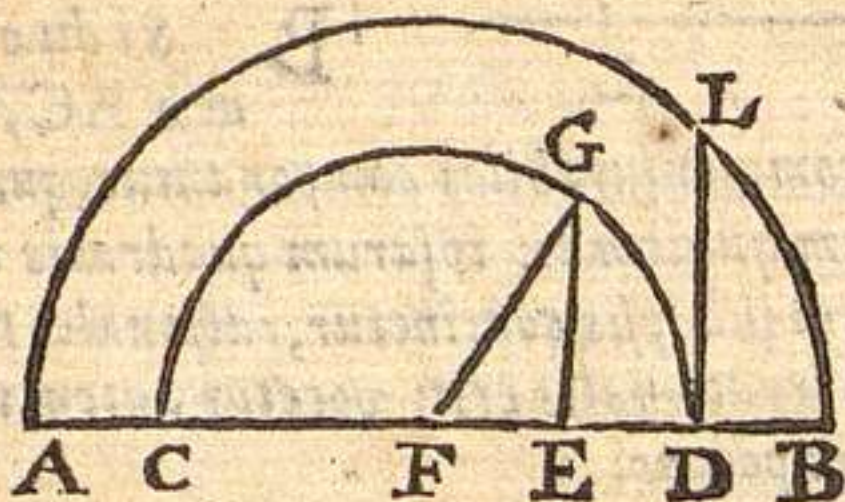

Si duæ rectæ lineæ GH, HK potentia incommen-
surabiles componantur, quæ faciunt \square compositum
ex ipsarum quadratis medium, \square quod sub ipsis
continetur medium, incommensurabileque composito
ex quadratis ipsarum; tota recta linea GK irratio-
nalis erit: vocetur autem bina media potens.

Ad expositam FB p', fiant rectang. AF = GKq,
& CF = GHq + HKq Quoniam GHq +
HKq (CF) a est $\mu\nu$; latitudo CB b erit p'. Item a hyp.
quia 2 rectang. GHK (c AD) a est $\mu\nu$, etiam b 23. 18.
AC b erit p'. Porro quia rectang AD a \square CF, c 4. 2.
d atque AD. CF :: AC. CB, e erit AC \square CB d 2. 6.
f Quare AB est g p'. ergo rectang. AF, id est, e 10. 10.
GKq est p'v. h proinde GK est p'. Q. E. D. f 37. 10.
g lem. 38.
10. 1. 8. 5.
h 11. def. 10

PROP.

PROP. XLIII.

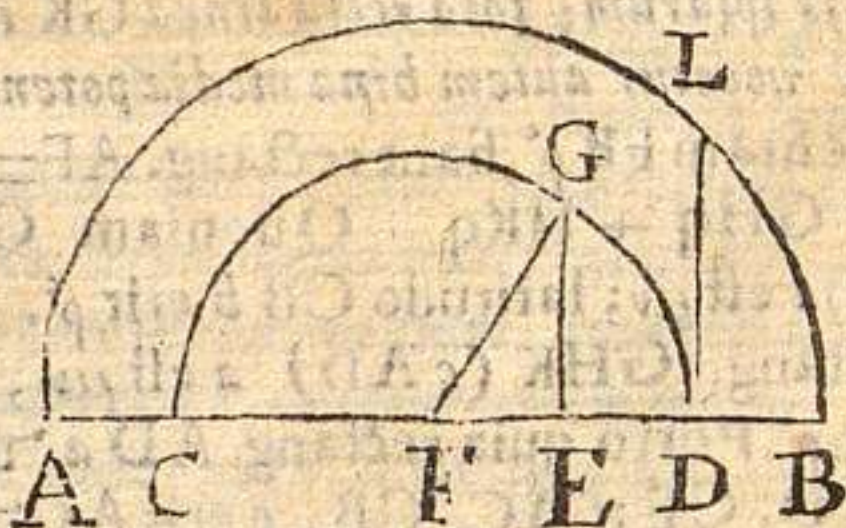

Quæ ex binis nominibus AB, ad unam duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Si fieri potest, binomium AB alibi in E secetur in alia nomina AE, EB. Liquet AB secari utrobique inæqualiter, quia AD \perp DB, & AE \perp EB.

Quoniam rectangula ADB, AEB a sunt $\mu\alpha$;
 a 37. 10. & singula ADq, DBq, AEq, EBq sunt $\rho\alpha$; b a-
 b sch. 27. 10 deoque ADq + DBq, b & AEq + EBq etiam
 $\rho\alpha$, b idcirco ADq + DBq - : AEq + EBq.
 c sch. 5. 2. c hoc est, 2 AEB - 2 ADB est $\rho\nu$. d ergo AEB
 d sch. 12. 10 - ADB $\rho\nu$. ergo $\mu\nu$ superat $\mu\nu$ per $\rho\nu$. e Q. E. A.
 e 27. 10.

PROP. XLIV.

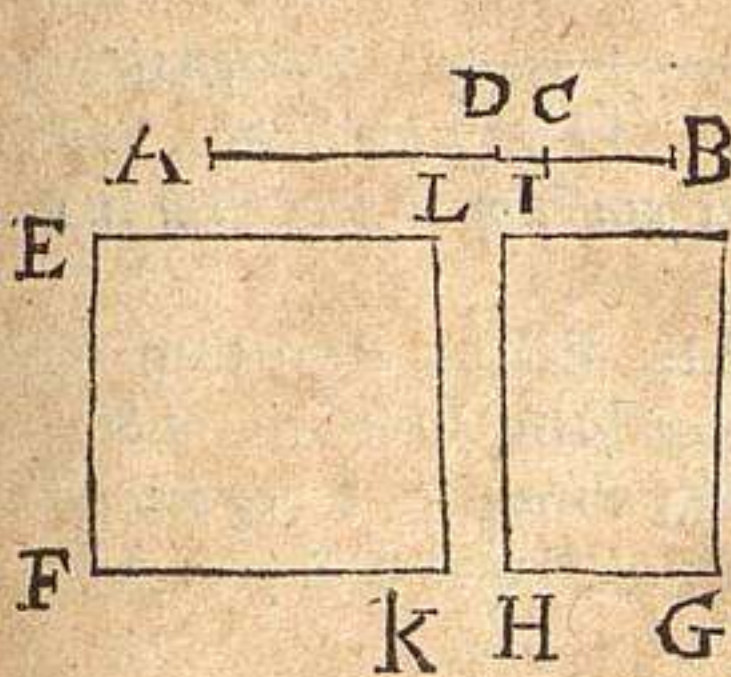

Quæ ex binis mediis prima AB, ad unam duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

Putæ AB dividi in alia nomina AE, EB. quo
 a 38. 10. posito, singula ADq, DBq, EBq, a sunt $\mu\alpha$; &
 b sch. 27. 10 rectangula ADB, AEB, eorumque dupla, sunt
 c sch. 5. 2. $\rho\alpha$. b ergo 2 AEB - 2 ADB, c hoc est ADq
 d 27. 10. + DBq - : AEq + EBq est $\rho\nu$. d Q. E. A.

PROP.

PROP. XLV.

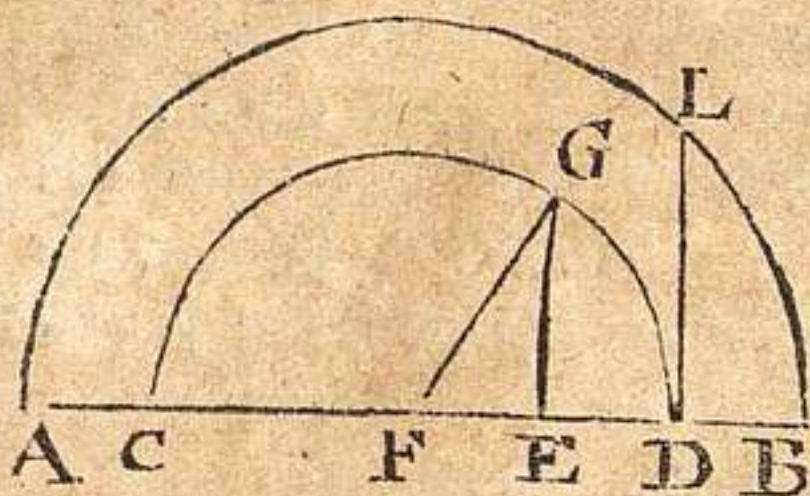
Quæ ex binis mediis
secunda AB, ad unum
duntaxat punctum C
dividitur in nomina
AC, CB.

Dic alia esse no-
mina AD, DB. Ad
expositam EF ρ , fac
rectang. EG = ABq.
& EH = ACq +

CBq; item EK = ADq + DBq.

Quoniam ACq, CBq a sunt $\mu a \sqsupset$; b erit a 39. 10.
ACq + CBq (EH) μv . c ergo latitudo FH b 16. & 24.
est ρ a quin & rectang. ACB, d ideoque 2 ACB 10.
e (IG) est μv : c ergo HG, est etiam ρ . Cum c 23. 10.
igitur EH f \sqsupset IG, g atque EH. IG :: FH: d 24. 10,
HG; h erunt FH, HG \sqsupset . k ergo FG est bino- e 4. 2.
mum; cujus nomina FH, HG. Simili argu- f lem. 26. 10.
mento FG est bin. cujus nomina FK, KG, contra g 1. 6.
43. hujus. h 10. 10.
k 37. 10.

PROP. XLVI.

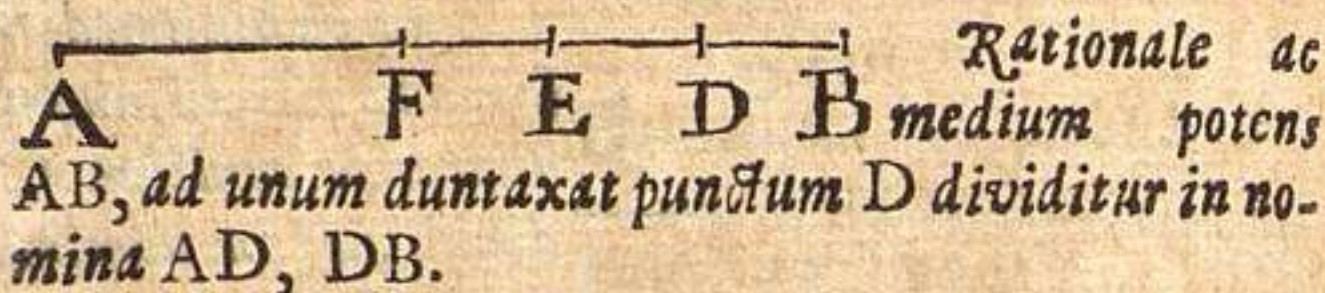
Major AB ad unum duntaxat punctum D divi-
ditur in nomina AD, DB.

Concipe alia nomina AE, EB. quo posito re-
ctangula ADB, AEB a μa ; a & tam ADq + a 40. 10.
DBq, quam AEq + EBq sunt ρa . b ergo ADq b sch. 27. 10
+ DBq = AEq + EBq, c hoc est, 2 AEB = c sch. 5. 24
2 ADB est ρv . d Q. F. N. d 27. 10.

¶

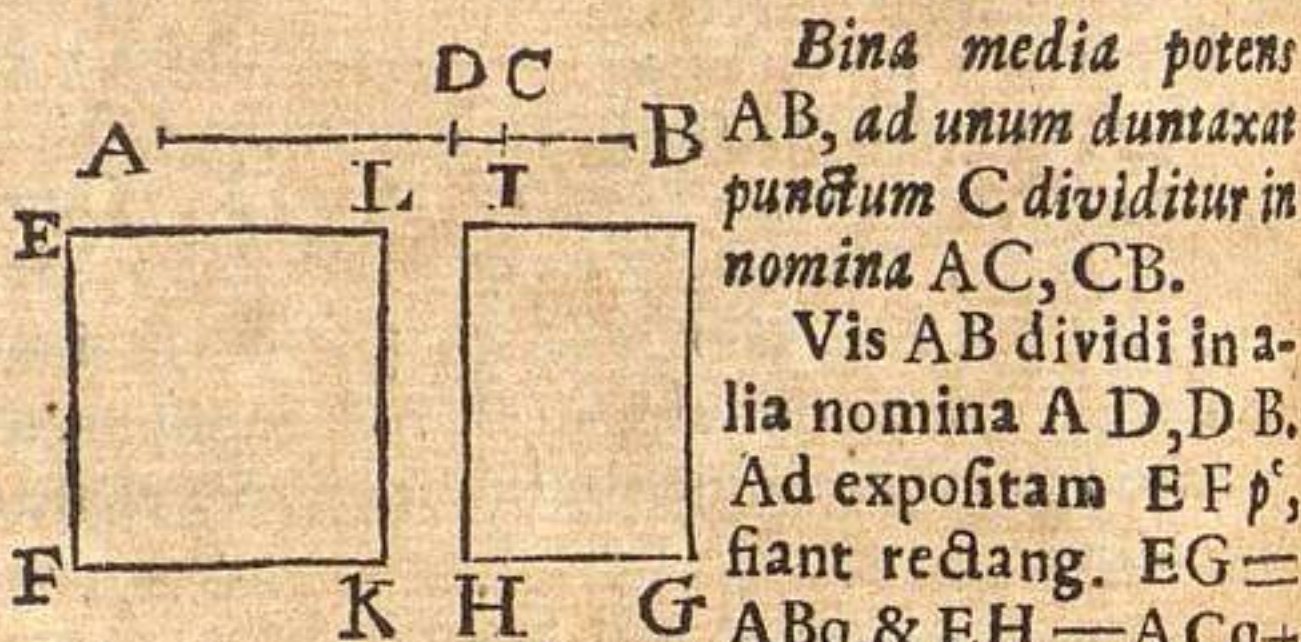
PROP.

PROP. XLVII.

 Rationale ac medium potens AB, ad unum duntaxat punctum D dividitur in nomina AD, DB.

a 41. 10. Dic alia nomina AE, EB. *a* ergo tam AEq + EBq, quam ADq + DBq sunt $\mu\alpha$. *a* & re-
 b sch. 27. ctangula AEB, ADB, sunt $\rho\alpha$. *b* ergo 2 AEB
 10. = 2 ADB, *c* hoc est, ADq + DBq = AEq +
 c sch. 5.2. EBq est ρv . Q. E. A.
 d 27. 10.

PROP. XLVIII.

 Bina media potens AB, ad unum duntaxat punctum C dividitur in nomina AC, CB.

Vis AB dividi in alia nomina AD, DB. Ad expositam EF ρ , fiant re σ ang. EG = ABq, & EH = ACq + CBq, & EK = ADq + DBq. Quoniam ACq + CBq, nempe EH, *a* est μv , *b* erit latitudo FH ρ . Item quia 2 ACB, *c* hoc est, IG, est *a* μv , *b* erit HG etiam ρ . Ergo cum EH $\hat{=}$ IG, sit- que EH. IG $d ::$ FH. HG, *e* erit FH $\hat{=}$ HG. Ergo FG est bin. cujus nomina FH. HG. Eo- dem modo ejusdem nomina erunt FK, KG; con- tra 43 hujus.

a 42. 10.
 b 23. 10.
 c 4. 2.
 d 1. 6.
 e 10. 10.
 f 37. 10.

Definitiones secundæ.

EXposita rationali, & quæ ex binis nomini- bus, divisa in nomina; cujus majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ si- bi longitudine commensurabilis.

I. Siquidem majus nomen expositæ rationali com;

commensurabile sit longitudine, vocetur tota ex binis nominibus prima.

II. Si vero minus nomen expositæ rationali longitudine sit commensurabile, vocetur ex binis nominibus secunda.

III. Quod si neutrum ipsorum nominum sit longitudine commensurabile expositæ rationali, vocetur ex binis nominibus tertia.

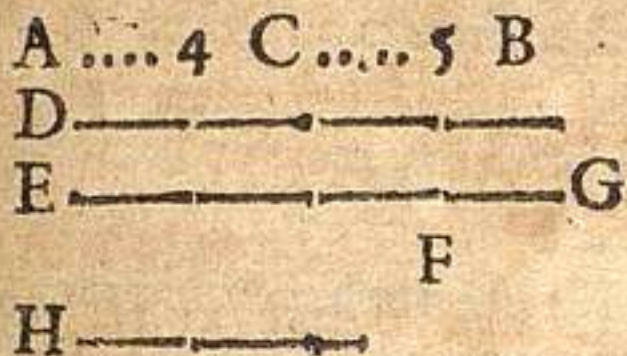
Rursus, si majus nomen plus possit quam minus, quadrato rectæ lineæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem majus nomen expositæ rationali commensurabile sit longitudine, vocetur ex binis nominibus quarta.

V. Si vero minus nomen, vocetur quinta.

VI. Quod si neutrum ipsorum nominum, vocetur sexta.

P R O P. XLIX.

Invenire ex binis nominibus primam, EG.

a Sume AB, AC a sch. 29. numeros quadra. 10.

ros, quorum excessus CB non Q. exponatur D p. b 2. lem. b accipe quamvis EF \sqsupset D. c fac AB. CB :: 10. 10. EFq. FGq. erit EG bin. 1. c 3. lem.

Nam EF d \sqsupset D. e ergo EF p. f item 10. 10. EFq \sqsupset FGq. g ergo FG est etiam p. item d constr. d quia EFq. FGq :: AB. CB :: Q. non Q. b erit e 6. def. 10. EF \sqsupset FG. denique quia per conversionem f 6. 10. rationis EFq. EFq - FGq :: AB. AC :: Q. Q. g sch. 12. k erit EF \sqsupset $\sqrt{EFq - FGq}$. l ergo EG est 10. bin. 1. Q. E. F. h 9. 10. k 9. 10. l 1. def. 48.

Explicatio per numeros.

Sit D, 8. EF, 6. AB, 9. CB, 5. quare cum 10.
 P 2 9. 5.

9. 5 :: 36. 20. erit FG, $\sqrt{20}$. proinde EG est $6 + \sqrt{20}$.

PROP. L.

Invenire ex binis nominibus secundam, EG.

Accipe AB, & AC numeros quadratos, quorum excessus CB fit non

Proba ut præcedentem.

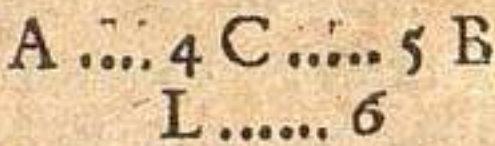
Q. Sit D exposita ρ^c . sume $FG \sqsupset D$. Fac CB, AB :: FGq. EFq. Erit EG quæsitæ.

Nam $FG \sqsupset D$, quare FG est ρ^c . item EFq \sqsupset FGq. ergo EF est etiam ρ . item quia FGq. EFq :: CB. AB :: non Q. Q. est $FG \sqsupset EF$. denique quia CB. AB :: FGq. EFq, inverseque AB. CB :: EFq. FGq, erit ut in præcedenti, EF $\sqsupset \sqrt{EFq - FGq}$. a è quibus EG est bin. 2. Q. E. F.

a 2. def. 48. 10.

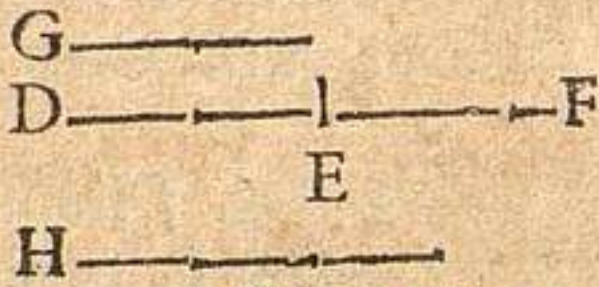
In numeris, sit D, 8 ; FG, 10 ; AB, 9 ; CB, 5. erit EF, $\sqrt{180}$. quare EG est $10 + \sqrt{180}$.

PROP. LI.

Invenire ex binis nominibus tertiam, DF.

a sch. 29. 10.

a Sume numeros AB, AC quadratos, quorum excessus CB non Q. sitq; L numerus non Q, proxime major quam CB, nempe unitate, vel binario. sit G exposita ρ . b Fac L. AB

b 3. lem. 10. 10.

:: Gq. DEq. b & AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin 3.

c constr. 6. 10.

Nam quia DEq c \sqsupset Gq, d est DE ρ . item Gq. DEq :: L. AB :: non Q. Q. e ergo G \sqsupset DE.

d sch. 12. 10. e 6. 10.

DE. item quia DEq e \sqsupset EFq, d etiam EF est ρ quinetiam quia DEq. EFq :: AB. CB ::

f 9. 10.

Q. non Q. f est DE \sqsupset EF. porro, quia per constr.

constr.

constr. & ex æquali Gq. EFq :: L. CB :: non Q.
 Q. (nam g L, & CB non sunt similes plani nu- g *sch.* 27. 8.
 meri) h erit G etiam \perp EF. denique ut in h 9. 10.
 præced. $\sqrt{DEq} - EFq \perp DE$. k ergo DF est k 3. *def.* 48.
 bin. 3. Q. E. F. 10.

In numeris, sit AB, 9; CB, 5; L, 6; G, 8. erit
 DE, $\sqrt{96}$ & EF, $\sqrt{\frac{480}{9}}$. quare DF = $\sqrt{96}$
 + $\sqrt{\frac{480}{9}}$.

PROP. LII.

A ... 3 C 6 B

Invenire ex binis nomi-
 bus quartam, DF.

a Sume quemvis nume- a *sch.* 29.
 rum quadratum AB, a quæ 10.

divide in AC, CB non

quadratos. sit G exposita p^c. b accipe DE \perp b 2. *lem.* 10

G. c Fac AB. CB :: DEq. EFq. erit DF bin. 4. c 3. *lem.* 10

Nam ut in 49. hujus, DF ostendetur bin. 10.

item, quia per constr. & conversionem rationis

DEq. DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q.

d erit DE \perp $\sqrt{DEq} - EFq$. e ergo DF est d 9. 10.

bin. 4. Q. E. F. e 4. *def.* 48

In numeris, sit G, 8; DE, 6. erit EF $\sqrt{24}$. 10.

ergo DF est 6 + $\sqrt{24}$.

PROP. LIII.

A ... 3 C 6 B

Invenire ex binis nomi-
 nibus quintam, DF.

Accipe quemvis nu-
 merum quadratum AB,

cujus segmenta AC,

CB sint non Q. sit G exposita p^c. sume EF \perp

G. fac CB. AB :: EFq. DEq. erit DF bin. 5.

Nam ut in 50. hujus, erit DF bin, & quia

per constr. & invertendo DEq. EFq :: AB. a 9. 10.

CB, ideoque per conversionem rationis DEq. b 5. *def.* 48

DEq - EFq :: AB. AC :: Q. non Q. a erit 10.

P 3

DE

DE $\sqrt{\text{DEq} - \text{EFq}}$. b ergo DF est bin. 4.
Q. E. F.

In numeris, sit G, 7; EF, 6. erit DE $\sqrt{54}$. quare
DF est $6 + \sqrt{54}$.

P R O P. LIV.

A 5 C 7 B
L 9

Invenire ex binis nomi-
nibus sextam.

G —————
D ————— F
 E

Accipe AC, CB pri-
mos numeros utcunque,
sic ut AC + CB (AB)
sit non Q. sume etiam

H —————

quemvis L num. Q. sit G expol. p. a fiatque L.
AB :: Gq. DEq. atque AB. CB :: DEq. EFq. erit
DF. bin. 6.

3. lem.
10. 10.

Nam ut in 51. hujus, DE ostendetur bin.
item quod DE, & EF $\sqrt{\text{G}}$. denique igitur
quia per constr. & conversionem rationis DEq.

b sch 27.8. DEq \rightarrow EFq :: AB. AC :: non Q. Q. (Nam
AB primus est ad AC, b ideoque ei dissimilis)

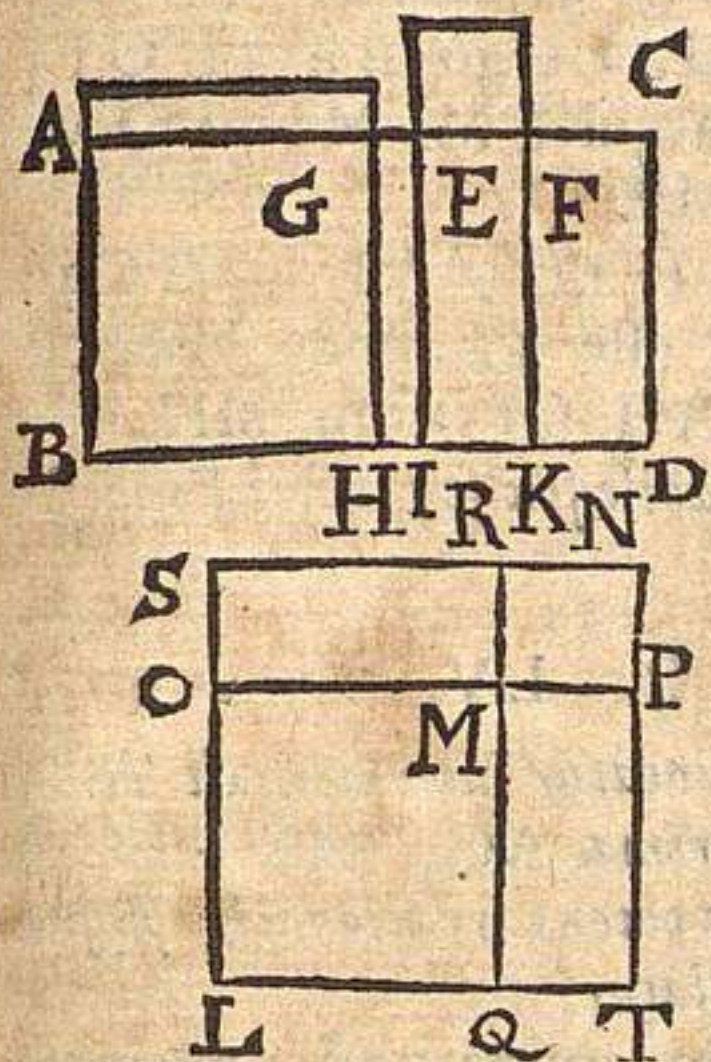
c ergo DE $\sqrt{\text{DEq} - \text{EFq}}$. d ergo DF est
d 6. def. 48. bin. 6. Q. E. F.

10.

In numeris, sit G, 6; DE $\sqrt{48}$. erit EF $\sqrt{28}$.
quare DF est $\sqrt{48} + \sqrt{28}$.

L E M.

LEMMATA.

Sit AD rectangulum, cujus latus AC secetur inaequaliter in E; bisectumq; sit segmentum minus EC in F; atque ad AE, a fiat rectang. a 28. 6. AGE=EFq; perque G, E, F b ducantur ad b 31. 1. AB parallela GH, EI, FK. c Fiat autem c 14. 2. quadratum LM=rectang. AH, atque ad OMP productam c fiat quadratum MN=GI; rectaeque LOS, LQT, NRS, NPT producantur.

Dico 1. MS, MT sunt rectangula. Nam ob quadratorum angulos OMQ, RMP rectos, a erit QMR recta linea. b ergo anguli RMO, a sch. 15. 1. QMP recti sunt. quare Pgra MS, MT sunt b 13. 1. rectangula.

2. Hinc patet LSe=LT; & proinde LN esse c 2. ax. 2. quadratum.

3. Rectangula SM, MT, EK, FD aequalia d hyp. sunt. Nam quia rectang. AGE d = EFq, e erit e 17. 6. AE. EF :: EF. GE. f ideoque AH. EK :: EK. f 1. 6. GI. hoc est per constr. LM. EK :: EK. MN. g sch. 22. 6. g verum LM. SM :: SM. MN. ergo EK h = h 9. 5. SM k = FD l = MT. k 36. 1.

4. Hinc LN m = AD. l 43. 1.

5. Quia EC bisecta est in F, n patet EF, FC, m 2. ax. 1. EC trapezium esse. n 16. 10.

6. Si AE trapezium EC, & AE trapezium AEq = o 18. & 16, ECq, o erunt AG, GE, AE trapezium. item, quia 10, AG,

- p 10. 10. AG. GE :: AH. GI p erunt AH, GI; hoc est LM, MN \square . item iisdem positus,
 q 14. 10. EC, q ergo EC \square GE. q quare EF \square GE.
 r 10. 10. sed EF. GE :: EK. GI. r ergo EK \square GI,
 hoc est SM \square MN. atqui SM. MN :: OM, MP. r ergo OM \square MP.
 7. OM \square MP. Nam per Hyp. AE, \square
 EC, q ergo EC \square GE. q quare EF \square GE.
 f 19. & 17. spatet AG, GE, AE esse \square . unde LM \square
 MN. nam AG. GE :: AH. GI :: LM. MN.
 10.

His bene perspectis, facile sex sequentes Propositiones expediemus.

PROP. LV.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus prima AC, (AE + EC;) recta linea OP spatium potens irrationalis est, quæ ex binis nominibus appellatur.

- a hyp. & lem. 54. 10. Suppositis iis, quæ in lemmate proxime præcedenti descripta, & demonstrata sunt, liquet rectam OP posse spatium AD. a item AG, GE, AE sunt \square . ergo cum AE b sit $\rho^c \square$ AB,
 b hyp. c erunt AG, & GE, $\rho^c \square$ AB. d ergo rectangula AH, GI, hoc est quadrata LM, MN sunt
 c sch. 12 10 ρ^c ergo OM, MP sunt $\rho^c e \square$. f proinde OP
 d 20. 10. est bin. Q. E. D.
 e lem. 54. 10.

10. In numeris, sit AB, 5; AC, $4 + \sqrt{12}$. quare
 f 37. 10. rectang. AD = $20 + \sqrt{300}$ = quadr. LN. ergo
 OP est $\sqrt{15} + \sqrt{5}$; nempe bin. 6.

PROP.

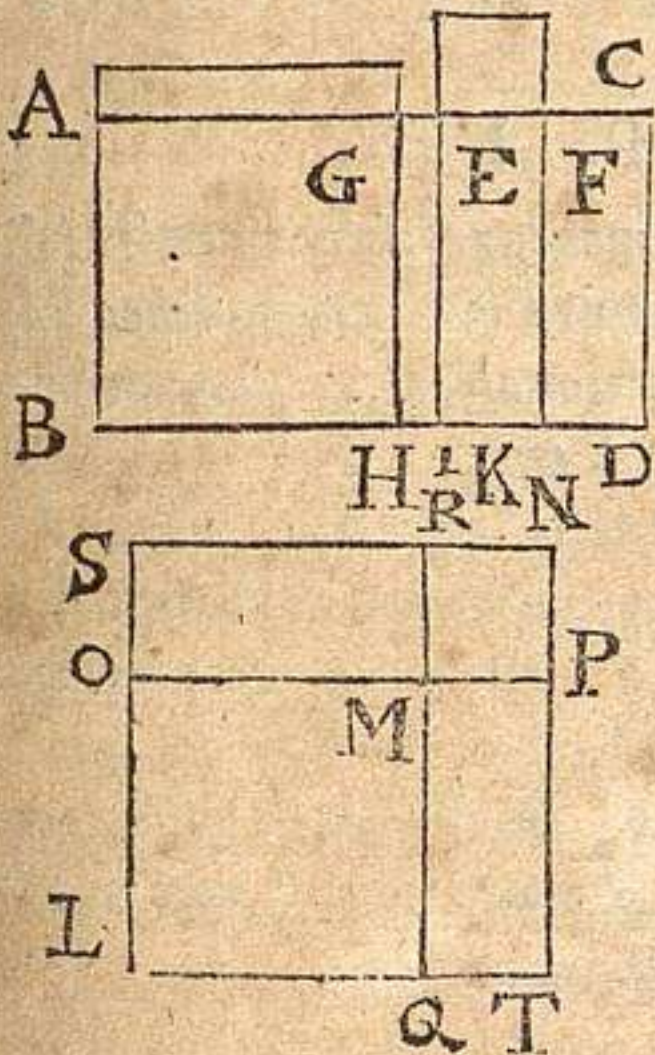
PROP. LVI.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus secunda AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis prima appellatur.

Rursus adhibito lemmate ad 54. hujus, erit $OP = \sqrt{AD}$. *a* item AE, AG, GE sunt \perp . *a* hyp. & ergo quum AE *b* sit ρ , \perp AB, *c* erunt AG, GE *lem. 54.* *10* etiam ρ \perp AB. ergo rectangula AH, GI; *b* hyp. hoc est OMq, MPq *d* sunt $\mu\alpha$. *e* quinetiam *c* *sub. 12. 10* OM \perp MP. denique EF \perp EC, & EC *d* *22. 10.* *f* \perp AB. *f* quare EF est ρ \perp AB. *g* ergo *e* *lem. 54.* EK; hoc est SM, vel OMP est $\rho\nu$. *h* Proinde *10.* OP est 2 μ prima. Q. E. D. *f* hyp. *12.*

In numeris, sit AB, 5; & AC, $\sqrt{48}$: +6. er- *10.*
 go rectang. AD = $\sqrt{1200}$: +30 = OPq. *g* *20. 10.*
 ergo OP est $\nu\sqrt{675} + \nu\sqrt{75}$; nempe bimed. 1. *h* *38. 10.*
 Vide Schem. 57.

PROP. LVII.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB, & ex binis nominibus tertia AC (AE + EC;) recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ ex binis mediis secunda dicitur.

Ut prius, $OPq = AD$. item rectangula AH, GI, hoc est OMq, MPq sunt $\mu\alpha$. *a* item EK, vel *a* hyp. & OMP est $\mu\nu$. *b* ergo *22. 10:* OP est bimed. 2. *b* *39. 10.*

In

In numeris, sit $AB, 5$; $AC, \sqrt{32} + \sqrt{24}$. quare AD est $\sqrt{800} + \sqrt{600} = OPq$. proinde OP est $\sqrt{450} + \sqrt{50}$; hoc est bimed. 2.

PROP. LVIII.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB , & ex binis nominibus quarta AC ($AE + EC$;) recta linea OP spatium potens, irrationalis est, quæ vocatur major.

Nam iterum OMq a $\perp MPq$ rectang. vero AI , hoc est $OMq + MPq$ b est p^v . c item EK , vel OMP est μv . d ergo OP (\sqrt{AD}) est major. Q. E. D.

a lem. 54.

10.

b hyp. &

20. 10.

c hyp. &

22. 10.

d 40. 10.

In numeris, sit $AB 5$; & $AC, 4 + \sqrt{8}$. ergo rectang. AD est $20 + \sqrt{200}$. quare OP est $\sqrt{20 + \sqrt{200}}$.

PROP. LIX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB , & ex binis nominibus quinta AC ; recta linea OP spatium AD potens, irrationalis est, quæ rationale & medium potens appellatur.

a ut in

præc.

b 41. 10.

Rursus $OMP \perp MPq$ rectang. vero AI , vel $OMq + MPq$ est μv . a item rectang. EK , vel OMP est p^v . b ergo OP (\sqrt{AD}) est potens p^v , & μv . Q. E. D.

In numeris, sit $AB, 5$; & $AC 2 + \sqrt{8}$. ergo rectang. $AD = 10 + \sqrt{200} = OPq$. quare OP est $\sqrt{10 + \sqrt{200}}$.

PROP.

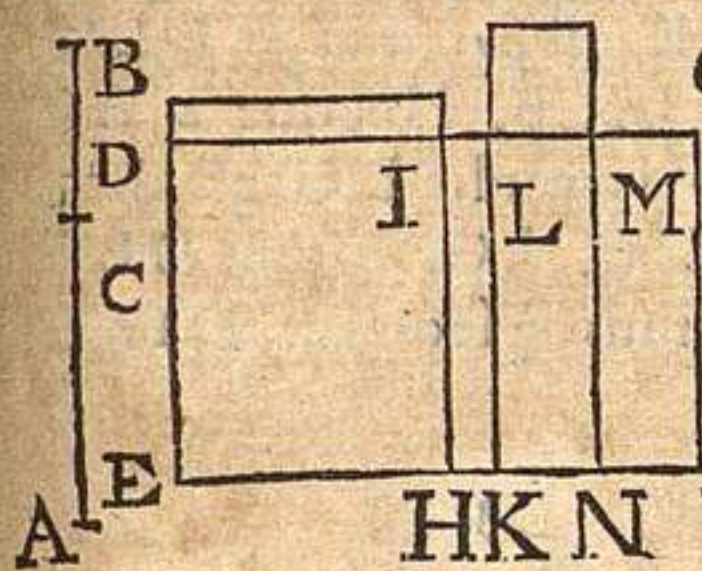
PRO P. LX.

Si spatium AD contineatur sub rationali AB,
& ex binis nominibus sexta BC (AE + EC;) *recta* linea OP spatium AD potens, irrationalis
est, quæ bina media potens appellatur.

Ut sæpe prius, OMq̄ ⊥ MPq̄. & OMq̄ + MPq̄ est μν. & rectang. (EK) OMP etiam μν. *ergo* OP = √ AD est potens 2μα. Q. E. D. a 42. 10!

In numeris, sit AB, 5; AC, √ 12 + √ 8; ergo
rectang. AD, vel OPq̄ est √ 300 + √ 200,
proinde OP est √ : √ 300 + √ 200.

LEMMA.

Sit recta AB in-
æqualiter secta in C,
fitque AC majus
segmentum; & cui-
us DE applicentur
rectangula, DF =
ABq̄, & DH =
ACq̄, & IK = CBq̄.

fitque LG bisecta in M, ducaturque MN pa-
rall. GF.

Dico 1. Rectang. ACB = LN, vel MF.

1. Nam 2 ACB = LF.

a 4. 2. & 3!

2. DL ⊥ LG. nam DK (ACq̄ + CBq̄)
b ⊥ LF (2 ACB) ergo cum DK, LF sint æque
alta, c erit DL ⊥ LG.

ax. 1.

b 7. 2.

c 1. 6.

3. Si AC ⊥ CB, d erit rectang. DK ⊥
ACq̄, & CBq̄.

d 16. 10!

4. Item, DL ⊥ LG. nam ACq̄ + CBq̄
e ⊥ 2 ACB: hoc est DK ⊥ LF. sed DK. e lem. 26.
LFe :: DL. LG. f ergo DL ⊥ LG.

10.

5. Ad hæc, DL ⊥ √ DLq̄ → LGq̄. Nam f 10. 10.
ACq̄, ACB g :: ACB, CBq̄. hoc est DH. g 1. 6,

LN ::

LN :: LN. IK. & quare DI. LM :: LM. IL:
h 17. 6. *h* ergo $DI \times IL = LM^2$. ergo cum ACq \square
k hyp. CBq. hoc est DH \square IK, & *l* proinde DI \square
l 10. 10. IL, *m* erit DL \square $\sqrt{DLq - LGq}$. Q. E. D.
m 18. 10. 6. Sin ponatur ACq \square CBq, *n* erit DL \square
n 19. 10. $\sqrt{DLq - LGq}$.

Hoc lemma præparationis vicem subeat pro 6. sequentibus propositionibus.

P R O P. LXI.

Quadratum ejus quæ ex binis nominibus (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus primam.

Suppositis iis, quæ in lemmate proxime antecedenti descripta & demonstrata sunt. Quoniam AC, CB *a* sunt $\rho \square \gamma$, *b* erit rectang. DK
a hyp. \square ACq; *c* ergo DK est $\rho \nu$. *d* ergo DL \square
b lem. 60. 10. DE ρ . rectang. vero ACB, ideoque 2 ACB
c sch. 12. 10 (LF) *e* est $\mu \nu$. *f* ergo latitudo LG est $\rho \square \gamma$
d 21. 10. DE *g* ergo etiam DL \square LG. *h* item DL \square
e 22. & 24. 10. $\sqrt{DLq - LGq}$. ex quibus *k* sequitur DG esse
 10. bin. 1. Q. E. D.

P R O P. LXII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis prima (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus secundam.

Rursus adhibito lemmate proxime præcedenti; Rectang. DK \square ACq. *a* ergo DK est
a 24. 10. $\mu \nu$. *b* ergo latitudo DK est $\rho \square \gamma$ DE. Quia vero
b 23. 10. rectang. ACB, ideoque LF (2 ACB) *c* est $\rho \nu$, *d* erit LG $\rho \square \gamma$ DE. *e* ergo DL,
c hyp. & sch. 12. 10. LG sunt \square . *f* item DL \square $\sqrt{DLq - LGq}$
d 21. 10. 10. LGq. *g* ex quibus patet DG esse bin. 2. Q. E. D.
e 13. 10. 10.
f lem. 60. 10.
g 2. def. 48. 81.

P R O P. LXIII.

Quadratum ejus, quæ ex binis mediis secunda (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus tertiam.

Ut in præced. DL est $\rho^c \perp$ DE. porro quia reſtang. ACB, ideoque LF (2 ACB) a est a hyp. & $\mu\nu$, b erit LG $\rho^c \perp$ DE. c quinetiam DL \perp 24. 10. LG. c itemque DL $\perp \sqrt{DLq} = LGq$. d ergo b 23. 10. DG est bin. 3. Q. E. D. c lem. 60. 10.

P R O P. LXIV.

Quadratum Majoris (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quartam.

Rurfus ACq + CBq, hoc est DK a est $\rho^c \nu$. a hyp. & b ergo DL est $\rho^c \perp$ DE. item ACB, ideoque LF (2 ACB) c est $\mu\nu$. d ergo LG est $\rho^c \perp$ b 21. 10. DE. e proinde etiam DL \perp LG. denique c hyp. & quia AC \perp BC, f erit DL \perp DLq = 24. 10. LGq. g unde DG. est bin. 4. Q. E. D. d 23. 10. e 13. 10. f lem. 60. 10.

P R O P. LXV.

Quadratum ejus, quæ rationale ac medium potest, (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus quintam.

Iterum, DK est $\mu\nu$. a ergo DL est $\rho^c \perp$ a 13. 10. DE. item LF est $\rho^c \nu$. b ergo LG est $\rho^c \perp$ DE. b 21. 10. c ergo DL \perp LG. d item DL $\perp \sqrt{DLq} =$ c 13. 10. LGq. e proinde DG est bin. 5. d lem. 60. 10.

P R O P. LXVI.

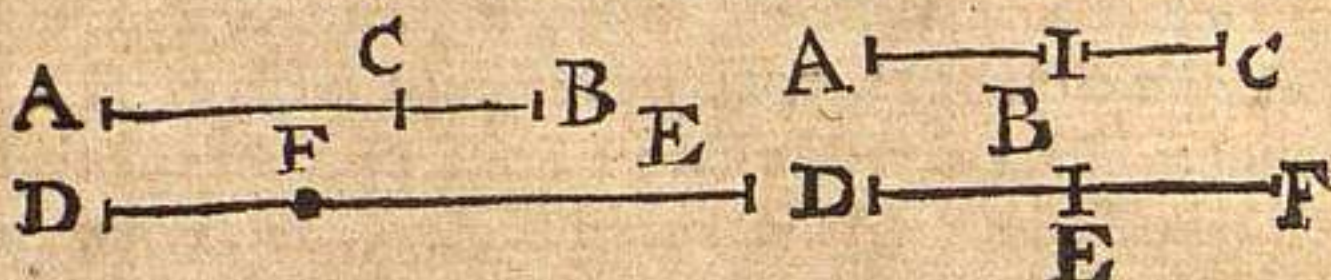
Quadratum ejus, quæ bina media potest (AC + CB) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG ex binis nominibus sextam.

Ut

*a hyp.*Ut prius, DL & LG sunt $\rho^e \perp DE$:*b 14. 10.*Quia vero $ACq + CBq$ (DK) $a \perp ACB$,*c 1. 6.**b* ideoque $DK \perp LF$ ($2 ACB$) estque DK .*d 10. 10.* $LEc :: DL. LG$. *d* erit $DL \perp LG$ *e* denique*e lem. 60. 10* $DL \perp \sqrt{DLq - LGq}$. *f* ex quibus liquet*f 6. def. 48.* DG esse bin. 6. Q. E. D.

10.

LEMMMA.

Sint $AB, DE \perp$; *fiatque* $AB. DE :: AC DF$.

a 19. 5.

Dico 1. $AC \perp DF$. ut patet ex 10. 10. item $CB \perp FE$. *a* quia $AB. DE :: CB. FE$.

2. $AC. CB :: DF. FE$. Nam $AC. DF :: AB. DE :: CB. FE$. ergo permutando $AC. CB :: DF. FE$.

*b 1. 6.**c prius.**d 10. 10.*

3. *Rectang.* $ACB \perp DFE$. Nam $ACq. ACB b :: AC. CB c :: DF. EF :: DFq. DFE$. quare permutando $ACq. DFq :: ACB. DFE$. ergo cum $ACq \perp DFq$, *d* erit $ACB \perp DFE$.

*e 22. 6.**f 10. 10.*

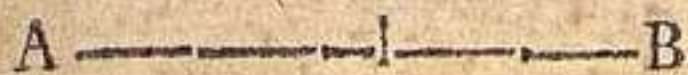
4. $ACq + CBq \perp DFq + FEq$. Nam quia $ACq. CBq c :: DFq. FEq$. erit componendo $ACq + CBq CBq :: DFq + FEq. FEq$. ergo cum $CBq \perp FEq$, *f* erit $ACq + CBq \perp DFq + FEq$.

g 10. 10.

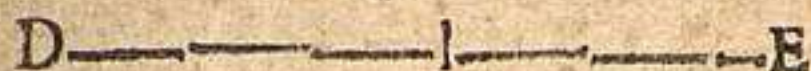
5. Hinc, si $AC \perp CB$, vel $\perp CB$, *g* erit pariter $DE \perp EF$, vel $\perp EF$.

PROP.

PROP. LXVII.

C

F

Ei, quæ ex binis nominibus

(AC + CB) longitudine commensurabilis DE.

Et ipsa ex binis nominibus est, atque ordine eadem.

Fac AB. DE :: AC. DF. a sunt AC, DF a lem. 66.
 □ ; a & CB, FE □. quare cum AC, & CB 10.
 b sint ρ □, c erunt DF, FE ρ □. ergo DE b hyp.
 est etiam bin. Quia vero AC. CB a :: DF. c lem. 66.
 FE. si AC □, vel □ √ ACq - BCq, 10. & sch.
 d etiam similiter DF □, vel □ √ DFq - FEq, 12.10.
 FEq. item si AC □, vel □ ρ expos. e erit si. d 15. 10.
 militer DF □, vel □ ρ expos. at si CB □
 vel □ ρ, e erit pariter FE □ vel □ ρ. Sin e 12.10. &
 vero utraque AC, CB □ ρ, erit utraque etiam 14.10.
 DF, FE □ ρ. g Hoc est, quodcunque bino- g Per def.
 mium fuerit AB, erit DE ejusdem ordinis. 48.10.
 Q. E. D.

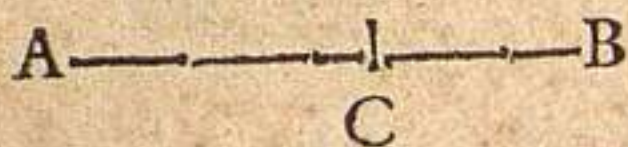
PROP. LXVIII.

Ei, quæ ex binis mediis (AC + CB) longitudine commensurabilis DE, Et ipsa ex binis mediis est, atque ordine eadem.

a Fiat AB. DE :: AC. DF. b ergo AC □ a 12.6.
 DF, & CB □ FE. ergo cum AC & CB b lem. 66.
 c sint μ, d etiam DF, & FE erunt μ. & cum 10.
 AC c □ CB, e erit FD □ FE. f ergo DE c hyp.
 est 2 μ. Si igitur rectang. ACB sit ρ ν, quia d 24. 10.
 DFE b □ ACB, g etiam DFE est ρ ν ; & si e 10. 10.
 illud μν, h hoc etiam erit μν. k Id est, si AB f 38. 10.
 sit bimed. 1. si bimed. 2. erit DF ejusdem ordi- g sch. 12.10
 nis. Q. E. D. h 14. 10.
 k 38. vel 39.10.

PROP.

PROP. LXIX.

Majori (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa major est.

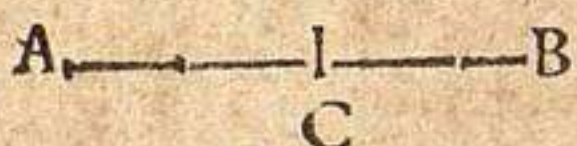
Fac AB. DE :: AC. DF. Quoniam AC
a \perp CB, *b* erit DF \perp FE. item ACq +
a hyp. CBq *a* est ρ^v ; proinde cum DFq + FEq *b* \perp
b lem. 66. ACq + CBq, *c* etiam DFq + FEq est ρ^v . de-
10. nique rectang. ACB *a* est $\mu\nu$. *d* ergo rectang.
c sch. 12. 10 DFE est $\mu\nu$ (quia DFE *b* \perp ACB.) *e* Quare
d 24. 10. DE est major. Q. E. D.
e 0. 10.

PROP. LXX.

Rationale ac medium potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa rationale ac medium potens est.

Iterum fac AB. DE :: AC. DF. Quia AC
a hyp. *a* \perp CB, *b* etiam DF \perp FE. item quia
b lem. 66. ACq + CBq *a* est $\mu\nu$, *c* erit DFq + FEq $\mu\nu$.
10. denique quia rectang. ACB *c* est ρ^v , *d* etiam
c 24 10. DFE est ρ^v . *e* ergo DE est potens ρ^v , ac $\mu\nu$.
d sch. 12. 10 Q. E. D.
e 41. 10.

PROP. LXXI.

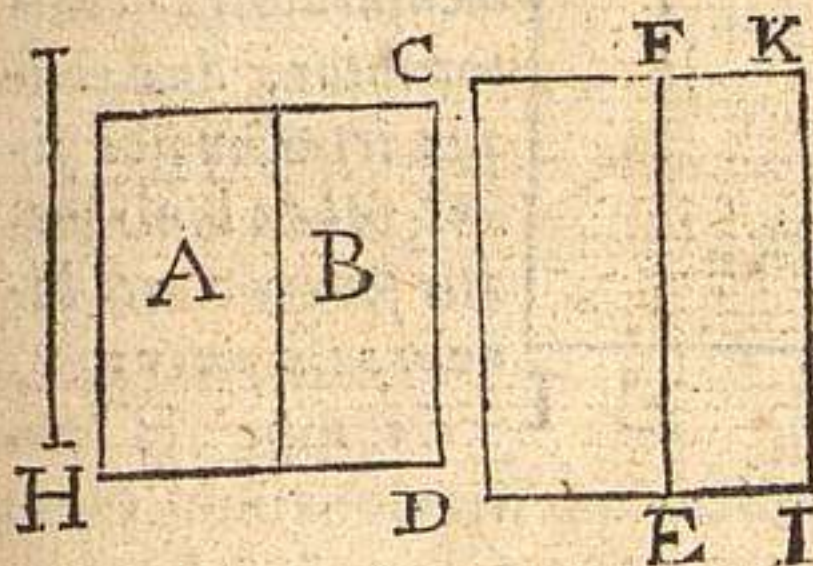

Bina media potenti (AC + CB) commensurabilis DE, & ipsa bina media potens est.

Divide DE, ut in præced. Quia ACq *a* \perp
a hyp. CBq, *b* erit DFq \perp FEq. item quia ACq
b lem. 66. + CBq *a* est $\mu\nu$, *c* erit DFq + FEq etiam $\mu\nu$.
10. pariterque quia ACB *a* est $\mu\nu$, *d* etiam DFE est
c 24. 10. $\mu\nu$. denique quia ACq + CBq \perp ACB,
d 24, 10. *e* erit

e erit $DFq + FEq \sqsupset DFE$. f è quibus sequitur e 14. 10.
 DE esse potentem $2\mu\alpha$. Q. E. D. f 42. 10.

P R O P. LXXII.

Si rationale A,
 & medium B
 componantur, qua-
 tuor irrationales
 fiunt; vel ea quæ
 ex binis nomini-
 bus, vel quæ ex bi-
 nis mediis prima,

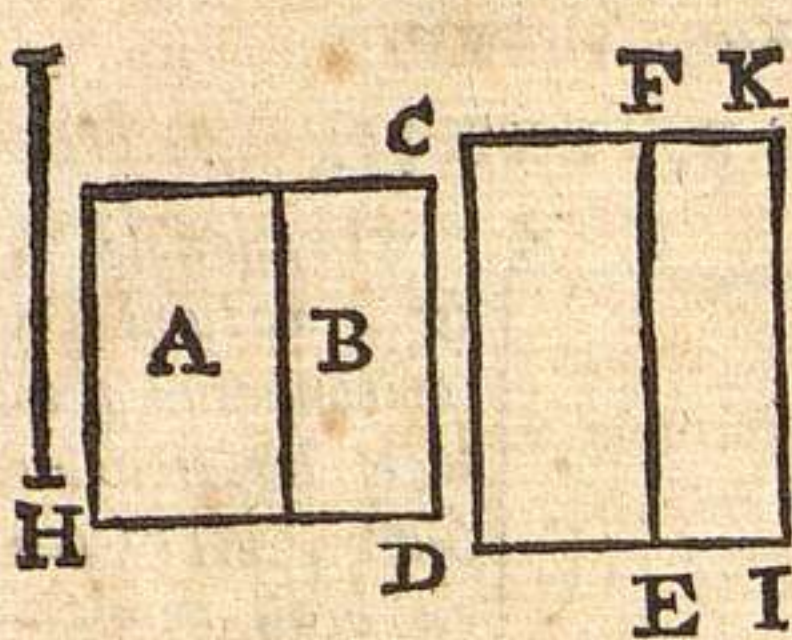
vel major, vel rationale ac medium potens.

Nimirum si $Hq = A + B$, erit H una q line-
 arum, quas theorema designat. Nam ad CD
 expositum ρ , a fiat rectang. $CE = A$; item FI a cor. 16. 6.
 $= B$; b ideoque $CI = Hq$. Quoniam igitur A b 2. ax. 1.
 est $\rho\nu$, etiam CE est $\rho\nu$. c ergo latitudo CF c 21. 10.
 est $\rho \sqsupset CD$. & quia B est $\mu\nu$, erit FI $\mu\nu$. d 23. 10.
 d ergo FK est $\rho \sqsupset CD$. e ergo CF, FK sunt e 13. 10.
 $\rho \sqsupset$. Tota igitur CK f est bin. Si igitur A f 37. 10.
 $\sqsupset B$, hoc est $CE \sqsupset FI$, g erit CF $\sqsupset FK$, ergo g 1. 6.
 si $CF \sqsupset \sqrt{CFq - FKq}$, h erit CK bin. 1. & h 1. def.
 proinde $H = \sqrt{CI}$ k est bin. Si ponatur CF 48. 10.
 $\sqsupset \sqrt{CFq - FKq}$, l erit CK bin. 4. quare k 55. 10.
 H (\sqrt{CI}) m est major. Sin $A \sqsupset B$; g erit l 4. def. 48.
 $CF \sqsupset FK$; proinde si $FK \sqsupset \sqrt{FKq - CFq}$, 10.
 n erit CK bin. 2. o quare H est 2μ prima. de. m 58. 10.
 nique si $FK \sqsupset \sqrt{FKq - CFq}$, p erit CK bin. 5. n 2. def. 48.
 q unde H erit potens $\rho\nu$ ac $\mu\nu$. Q. E. D. 10.

o 56. 10.
 p 5. def. 48.
 10.
 q 59. 10.

Q P R O P.

PROP. LXXIII.

Si duo media A, B, inter se incom- mensurabilia com- ponantur, duæ reli- quæ irrationales fi- unt; vel ex binis me- diis secunda, vel bi- na media potens.

Nempe H po- tens A+B est una dictarum irrationalium. Nam ad CD expol. ρ, fac rectang. CE=A, & FI=B. unde Hq=CI. Quoniam igitur CE, & FI a

- a hyp.
- b 23. 10.
- c 1. 6.
- d 10. 10.
- e 3. def. 48.
- 10.
- f 57. 10.
- g 6. def 48.
- 10.
- h 60. 10.

sunt μα, b erunt latitudines CF, FK ρ^c ⊥ CD. item quia CE ⊥ FI; estque CE. FI c :: CF. FK, d erit CF ⊥ FK e ergo CK est bin. 3. nempe, si CF ⊥ √ CFq-FKq. unde H = √ CI f erit 2 μ. 2a. Sin vero CF ⊥ √ CFq-FKq, g erit CK bin. 6. & b proinde H est potens 2 μα. Q. E. D.

Principium Senariorum per detractionem.

PROP. LXXIV.

Si à rationali DF rationalis DE auferatur, potentia tantum commensurabilis existens toti DF; reliqua EF ir- rationalis est: vocetur autem apotome.

- a lem. 26.
- 10.
- b hyp.
- c 10. 6
- 11. def. 10.

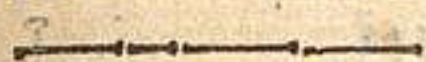
Nam EFq a ⊥ DEq; sed DEq b est ρ^c v. c ergo EF est ρ. Q. E. D.
 In numeris, sit DF, 2; DE, √3. EF erit 2 - √3.

PROP.

PROP. LXXV.

D E F

Si à media DF media DE

 auferatur, potentia tantum commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota DF rationale contineat; reliqua EF irrationalis est; vocetur autem mediæ apotome prima.

Nam EFq a \square rectang. FDE. ergo cum FDE b sit ρ^v , c erit EF ρ . Q. E. D. a sch. 26. 10.

In numeris, sit DF $v\sqrt{54}$; & DE $v\sqrt{24}$. ergo EF est $v\sqrt{54 - v\sqrt{24}}$. b hyp. c 20. 6. 11. def. 10.

PROP. LXXVI.

D E F

Si à media DF media DE

 auferatur, potentia tantum commensurabilis existens toti DF, quæ cum tota DF medium contineat; reliqua EF irrationalis est; vocetur autem mediæ apotome secunda.

Quia DFq, & DEq, a sunt $\mu\alpha$ \square , a hyp: b erit DFq + DEq \square DEq c quare DFq b 16. 10. + DEq est $\mu\nu$. item rectang. FDE, c ideoque c 24. 10.

2 FDE a est $\mu\nu$. ergo EFq (d DFq + DEq \square d cor. 7. 2. 2 FDE) e est ρ^v . quare EF est ρ . Q. E. D. e 27. 10.

In numeris, sit DF, $v\sqrt{18}$; & DE, $v\sqrt{8}$. erit EF $v\sqrt{18 - v\sqrt{8}}$.

PROP. LXXVII.

A B C

Si à recta linea AC recta

 auferatur AB, potentia incommensurabilis existens toti BC, quæ cum tota AC faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis rationale, quod autem sub ipsis continetur medium; reliqua BC irrationalis est; vocetur autem minor. a hyp.

Nam ACq + ABq a est ρ^v . ac rectang. ACB b sch. 12. 10 a est $\mu\nu$. b ergo 2 CAB \square ACq + ABq c 7. 2.

(c 2 CAB + BCq;) d ergo ACq + ABq \square d 17. 10. BCq. e ergo BC est ρ . Q. E. D. e 11. def. 10

Q 2 In

In numeris, sit $AC, \sqrt{18 + \sqrt{108}}$. $AB \sqrt{18 - \sqrt{108}}$. ergo BC est $\sqrt{18 + \sqrt{108}} - \sqrt{18 - \sqrt{108}}$.

P R O P. LXXVIII.

D E F Si à recta linea DF recta auferatur DE potentia incommensurabilis existens toti DF , quæ cum tota DF faciat compositum quidem ex ipsarum quadratis medium, quod autem sub ipsis continetur, rationale; reliqua EF irrationalis est: vocetur autem cum rationali medium totum efficiens.

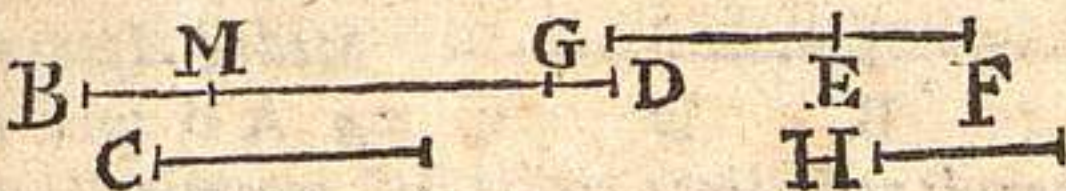
a hyp. & Nam $2 FDE$ a est ρv . b & $DFq + DEq$ est
sch. 12.10. μv . c ergo $2 FDE \sqsupset DFq + DEq$ d ($2 FDE$
b hyp. + EFq) e ergo EF est ρ . Q. E. D.
c sch. 12.10 In numeris, sit $DF, \sqrt{216 + \sqrt{72}}$. $DE,$
d 7. 2. $\sqrt{216 - \sqrt{72}}$. ergo EF est $\sqrt{216 + \sqrt{72}} - \sqrt{216 - \sqrt{72}}$.
e sch 12.10
& 11. def.
10.

P R O P. LXXIX.

D E F Si à recta DF recta auferatur DE , potentia incommensurabilis existens toti DF , quæ cum tota faciat $\&$ compositum ex ipsarum quadratis, medium; $\&$ quod sub ipsis continetur, medium, incommensurabileque composito ex quadratis ipsarum, reliqua irrationalis est: vocetur autem cum medio medium totum efficiens.

a hyp. & Nam $2 FDE$, & $DFq + DEq$ a sunt μa ;
24. 10. b ergo EFq (c $DFq + DEq - 2 FDE$) est ρv .
b 27. 10. d proinde EF est ρ . Q. E. D.
c cor. 7.2. Exempl. gr. sit $DF, \sqrt{180 + \sqrt{60}}$. $DE,$
d 11 def.10 $\sqrt{180 - \sqrt{60}}$. EF erit $\sqrt{180 + \sqrt{60}} - \sqrt{180 - \sqrt{60}}$.

LEMMA.

Si idem sit excessus inter primam magnitudinem BG, & secundam C (MG) qui inter tertiam magnitudinem DF, & quartam H (EF;) erit & vicissim idem excessus inter primam magnitudinem BG, & tertiam DF, qui inter secundam C, & quartam H.

Nam quia a æqualibus BM, DE adjectæ sunt inæquales MG, EF, a hoc est C, H; erit excessus a hyp. totorum BG, DF, b æqualis excessui adjectorum, b 15. ax. 1. C, H. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, quatuor magnitudines Arithmetice proportionales, vicissim erunt Arithmetice proportionales.

PROP. LXXX.

B I D C Apotomæ AB una tantum congruit recta linea rationalis BC, potentia tantum commensurabilis existens toti AB.

Si fieri potest, alia BD congruat. a ergo re- a 22. 10.
ctangula ACB, ADB; b ideoque eorum dupla b 24. 10.
sunt $\mu\alpha$. cum igitur $ACq + BCq - 2 ACB c =$ c cor. 7. 2.
 $ABqc = ADq + DBq - 2 ADB$. ergo vicissim d lem. 79.
 $ACq + BCq - 2 ACB - 2 ADB. Sed ACq + BCq - 2 ACB - 2 ADB = 2 ACB - 2 ADB.$ Sed $ACq + BCq - 2 ACB - 2 ADB = 2 ADq + 2 BDq - 2 ADB$ e hyp. &
ergo $2 ACB - 2 ADB = 2 ADq + 2 BDq - 2 ADB$ f sch. 12. 10.
est $2 ADq + 2 BDq$ g 27. 10.
est $2 ADq + 2 BDq$. Q. E. D.

PROP. LXXXI.

Mediae Apotomae pri-
mæ AB una tantum
congruit recta linea media BC, potentia solum com-
mensurabilis existens toti, & cum tota rationale
continens.

a hyp.

b 16. & 24. 10.

c hyp.

d sch. 12. 10.

e sch. 27. 10.

f 7. 2. &

lem. 79. 10.

g 27. 10.

Dic etiam BD congruere. igitur quoniam
 tam ACq , & BCq ; quam ADq , & BDq *a* sunt
 etiam $ACq + BCq$, & $ADq + BDq$
 erunt *μ* \square . *b* sed rectangula ACB , ADB ; *d* adeoque;
 $2 \triangle ACB$, & $2 \triangle ADB$ sunt *ρ*. *e* ergo $2 \triangle ACB$
 \square $2 \triangle ADB$; *f* hoc est $ACq + BCq \square ADq$
 $+ BDq$ est *ρ*. *g* Q. E. A.

PROP. LXXXII.

Mediae Apoto-
mæ secundæ AB
una tantum con-
gruit recta linea
media BC, po-
tentia solum com-
mensurabilis exi-
stens toti, & cum
tota medium con-
tinens.

Si fieri potest,
 congruat alia BD . Ad EF *ρ* fiant rectang. $EG \square$
 $ACq + BCq$; item rectang. $EL \square ADq + BDq$.
 Item $EI \square ABq$. Jam $2 \triangle ACB + \triangle ABq \square ACq +$
 $BCq \square EG$, ergo cum $EI \square ABq$, *a* erit $KG \square 2$
 $\triangle ACB$. porro ACq , & BCq *b* sunt *μ* \square .
c Ergo EG ($ACq + BCq$) est *μν*. *d* ergo la-
 titudo EH *ρ* \square EF . *e* Quinetiam rectang.
 ACB ; *f* ideoque $2 \triangle ACB$ (KG) est *μν*. *d* ergo
 KH est etiam *ρ* \square EF . denique quia $ACq +$
 BCq , id est, EG , *g* \square $2 \triangle ACB$ (KG) estque
 EG.

a 4. 2. & 3.

ax. 1.

b hyp.

c 24. 10.

d 23. 10.

e hyp.

f 24. 10.

g lem. 26. 10.

10.

E G. K G :: h E H. K H k erit E H \perp K H. h 1. 6.
 Ergo EK est apotome, cujus congruens KH. simili k 10. 10.
 argumento erit KM ejusdem EK congruens; con- l 74. 10.
 tra 80 hujus.

PROP. LXXXIII.

 *Minori AB, una tan-
 tum congruit recta li-
 nea (BC) potentia incommensurabilis existens toti,
 & cum tota faciens compositum quidem ex ipsarum
 quadratis rationale; quod autem sub ipsis contine-
 tur medium.*

Putamus aliam BD congruere. Cum igitur ACq
 + B Cq, & A Dq + B Dq a sint $\rho\alpha$, eorum ex- a hyp.
 cessus (2 b ACB \rightarrow : 2 ADB) c est $\rho\gamma$, d Q.E.A; b lem. 97
 quia ACB, & ADB sunt $\mu\alpha$ per hypoth. 10.
 c sch. 27. 10
 d 27. 10.

PROP. LXXXIV.

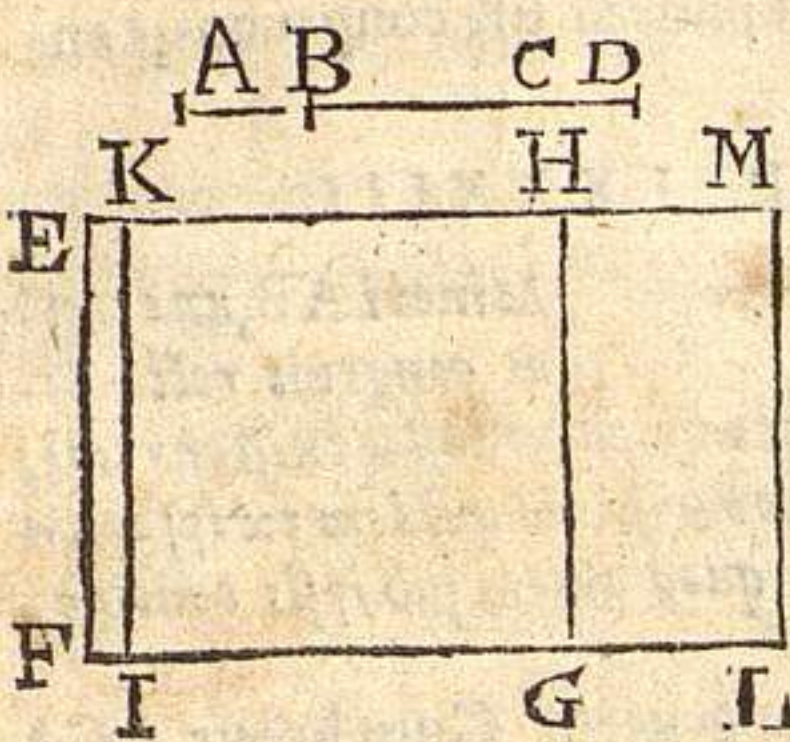
 *Ei (AB,) quae cum
 facit, una tantum congruit recta linea BC, potentia
 incommensurabilis existens toti, & cum tota faciens
 compositum quidem ex ipsarum quadratis medium;
 quod autem sub ipsis continetur, rationale.*

Dicamus aliam BD etiam congruere. a ergo re- a hyp.
 ctangula ACB, ADB. b ideoque 2 ACB, & 2 b sch. 12. 10
 ADB sunt $\rho\alpha$. ergo 2 ACB \rightarrow : 2 ADB; c hoc c lem. 79.
 est, A Cq + B Cq \rightarrow : A Dq + B Dq d est $\rho\gamma$. 10.
 Q. E. A: quum A Cq + B Cq, & A Dq + b sch. 27. 10
 BDq sint $\mu\alpha$ per hypoth.

Q. ♣

PROP.

PROP. LXXXV.

Ei (A B,) quæ
cum medio medium
totum facit una
tantum congruit re-
cta linea BC poten-
tia incommensura-
bilis existens toti,
& cum tota faciens
& compositum ex
ipsarum quadratis
medium, & quod

sub ipsis continetur, medium, incommensurabileque
composito ex ipsarum quadratis.

Suppositis iis quæ facta & ostensa sunt in 82
hujus; liquet EH, & KH esse ρ^c \square EF. Porro
igitur quia ACq + CBq, hoc est, rectang. EG
a \square ACB, b ideoque EG \square 2 ACB (KG)
estque EG. KG :: c EH. KH; erit EH \square
KH. ergo EK est apotome, cujus congruens KH.
Haud aliter KM eidem apotomæ EK. congruere
ostendetur; contra 80 hujus.

a hyp.

b 14. 10.

c 1. 6.

Definitiones tertiæ.

EXposita rationali, & apotoma, si tota plus
possit quam congruens quadrato rectæ lineæ
sibi longitudine commensurabilis;

I. Si quidem tota expositæ rationali longitu-
dine sit commensurabilis, vocetur apotome pri-
ma.

II. Si vero congruens expositæ rationali lon-
gitudine sit commensurabilis, vocetur apotome
secunda.

III. Quod si neque tota, neque congruens
expositæ rationali sit longitudine commensura-
bilis, vocetur apotome tertia.

Rur-

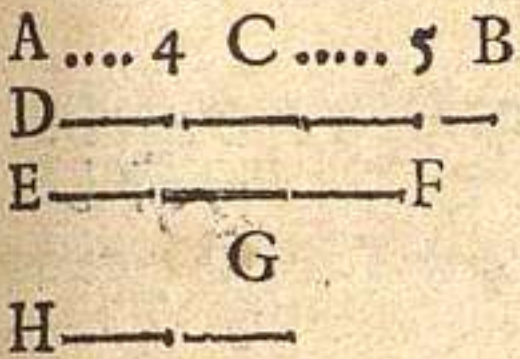
Rursus, si tota plus possit quam congruens quadrato rectæ sibi longitudine incommensurabilis;

IV. Si quidem tota expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quarta.

V. Si vero congruens expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome quinta.

VI. Quod si neque tota, neque congruens, expositæ rationali sit longitudine commensurabilis, vocetur apotome sexta.

P R O P. LXXXVI, 87, 88, 89, 90, 91.

Invenire apotomen primam, secundam, tertiam, quartam, quintam, sextam.

Apotomæ inveniuntur, subductis minoribus binomiorum nominibus ex majoribus. Exemp. gr. Sit $6 + \sqrt{20}$, bin. 1. erit $6 - \sqrt{20}$, apot. 1. &c. Quare de earum inventione plura repetere nihil est necesse.

L E M M A.

Si rectangulum AC sub rectis AB, AD. producat AD ad E, & bisecetur DE in F. sitque rectang. AGE = FEq. & compleantur rectangula AI, DK, FH. Fiant vero quadratum LM = AH, & quadratum NO = GI, producanturque NSR, OST.

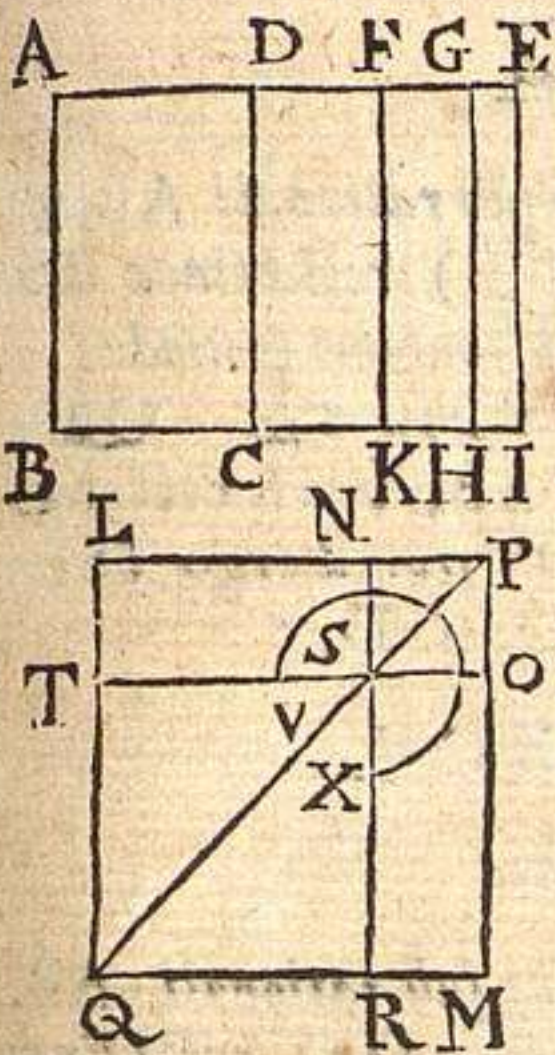
Dico primo, rectangul. AI = LM + NO = TOq + SOq, ut patet ex constr.

Se-

Secundo, *Rectang.* $DK = LO$. Nam quia
a constr. *rectang.* $AGE = FEq$, *b* sunt AG, FE, GE
b 17. 6. \therefore , *c* adeoque $AH, FI, GI \therefore$; *a* hoc est, $LM,$
c 1. 6. $FI, NO \therefore$. atqui LM, LO, NO *d* sunt \therefore ; ergo
d sch. 22. 6. $FI = e LO = f DK = g NM$.
e 9. 5. Tertio, *Hinc*, $AC = AI - DK - FI =$
f 35. 1. $LM + NO - LO - NM = TR$.
g 43. 1. Quarto, *b* *Liquet* DF, FE, DE esse \perp .
h 16. 10. Quinto, *si* $AE \perp DE$, & $AE \perp \sqrt{AEq}$
k 18. 10. & DEq , *k* erunt $AG, GE, AE \perp$.
10. 10. Sexto, *Item*, quia $AE \perp DE$, *m* erunt $AE,$
l hyp. $FE \perp$. *n* ideoque AI, FI ; hoc est, $LM + NO$
m 13. 10. & LO sunt \perp .
n 1. 6. & Septimo, *Item* quia $AG * \perp GE$, *n* erunt AH
10. 10. GI , hoc est, $LM, NO \perp$.
** prius.* Octavo, *Sed* quia $AE \perp DE$, *o* erunt $FE,$
o 14. 10. $GE \perp$. *n* ideoque *rectang* $FI \perp GI$, hoc est LO
p 2. 6. $\perp NO$. quare cum LO, NO *p* :: TS, SO . *q* erunt
q 10. 10. $TS, SO \perp$.
r 19. 10. Nono, *sin* ponatur $AE \perp \sqrt{AEq} - DEq$;
& 17. 10. *r* erunt $AG, GE, AE \perp$.
f 1. 6. & 10 Decimo, *f* *Quare* *rectang.* AH, GI , hoc est
10. TOq, SOq erunt \perp .

P R O P.

PROP. XCII.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & Apotoma prima AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens, apotome est.

Adhibe lemma proxime antecedens pro præparatione ad demonstrationem hujus. Igitur $TS = \sqrt{AC}$. item AG, GE, AE sunt \perp ; ergo cum AE \perp AB ρ ; b erunt AG, & GE \perp AB. c ergo rectangula AH & GI, hoc est TOq & SOq sunt ρ a. d item TO,

SO sunt ρ τ , e proinde TS est apotome. Q. E. D.

a hyp.
b 12. 10.
c 20. 10.
d lem. 91. 10.
e 74. 10.

PROP. XCIII.

Vide Schem. preced.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma secunda AD (AE - DE;) recta linea TS spatium AC potens; media est apotome prima.

Rursus juxta lemma antecedens, AG, GE, AE sunt \perp . cum igitur AE a sit ρ \perp AB, b erunt AE, GE etiam ρ \perp AB. c ergo rectangula AH, GI, hoc est TOq, SOq, sunt μ x; d item TO \perp SO. Denique quia DE e \perp AB. ρ f erit rectang. DI, ejusque semissis DK, vel LO, hoc est TOS ρ g è quibus sequitur TS (\sqrt{AC}) esse mediae apot. i. Q. E. D.

a hyp.
b 13. 10.
c 22. 10.
d lem. 74. 10.
e hyp.
f 22. 10.
g 75. 10.

PROP.

PROP. XCIV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma tertia AD (AE → DE;) recta linea TS spatium AC potens, mediæ est apotome secunda.

Ut in præcedenti TO, & SO sunt μ . Quoniam igitur DE a est $\rho^c \sqsupseteq$ AB, b erit rectang. DI, c ideoque DK; vel TOS $\mu\nu$. d ergo TS = \sqrt{AC} est mediæ apot. 2. Q. E. D.

a hyp.

b 22. 10.

c 24. 10.

d 76. 10.

PROP. XCV.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quarta AD (AE → DE) recta linea TS spatium AC potens, minor est.

Rursus TO a \sqsupseteq SO. Quoniam igitur AE b est $\rho^c \sqsupseteq$ AB, c erit AI, (TOq + SOq) ρ^v . atqui ut prius rectang. TOS est $\mu\nu$. d ergo TS = \sqrt{AC} est minor. Q. E. D.

a lem. 91.

10.

b hyp.

c 20. 10.

d 77. 10.

PROP. XCVI.

Vide idem.

Si spatium AC contineatur sub rationali AB, & apotoma quinta AD (AE → DE;) recta linea TS spatium AC potens, est quæ cum rationali medium totum efficit.

Rursus enim TO \sqsupseteq SO. itaque cum AE a sit $\rho^c \sqsupseteq$ AB, b erit AI, hoc est TOq + SOq $\mu\nu$. Sed prout in 93 rectang. TOS est ρ^v . c proinde TS = \sqrt{AC} est quæ cum ρ^v facit totum $\mu\nu$. Q. E. D.

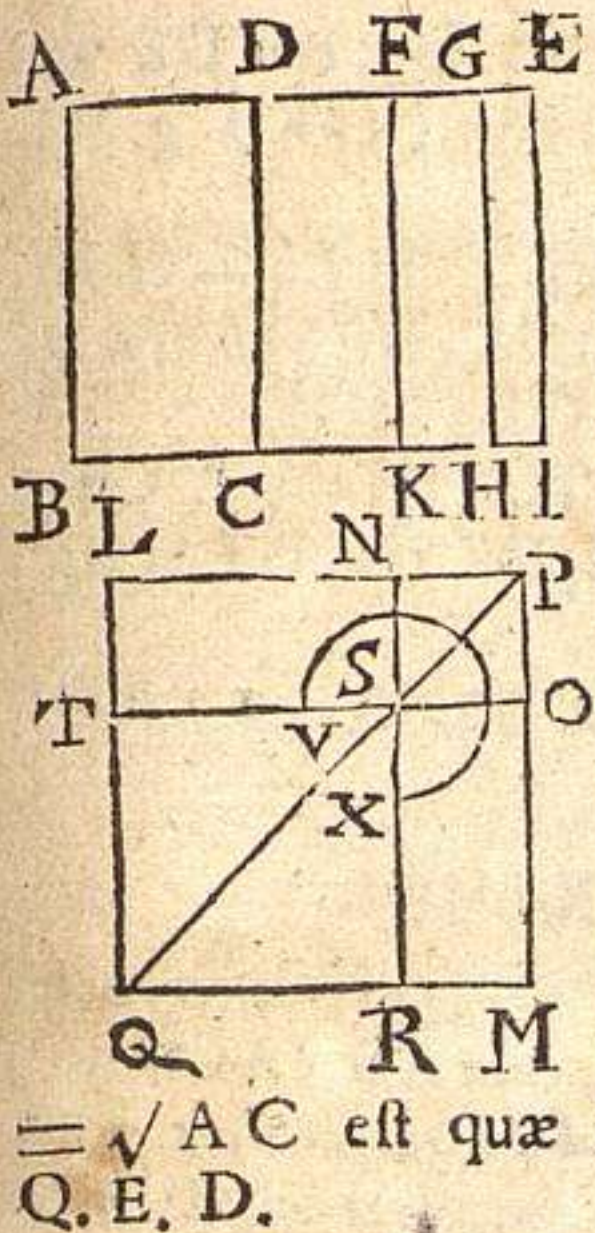
a hyp.

b 22. 10.

c 78. 10.

d 77. 10.

PROPO. XCVII.

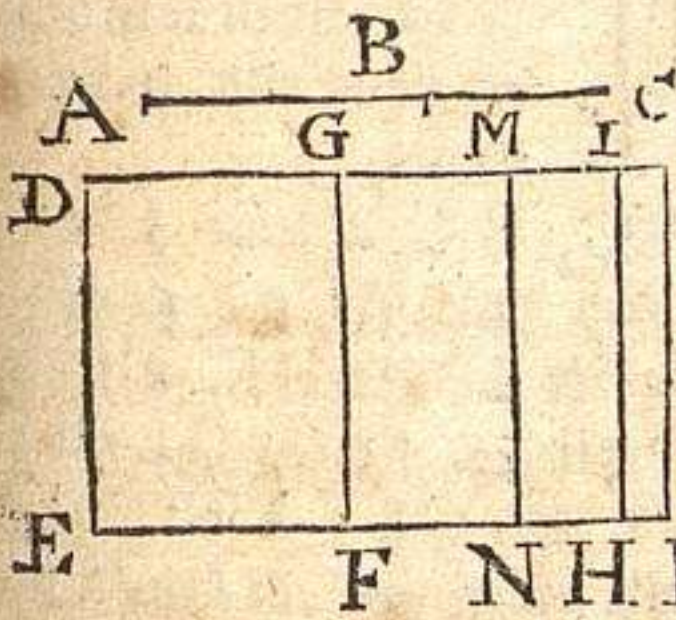

Si spatium AC conti-
neatur sub rationali AB,
& apotoma sexta AD
(AE - DE;) recta
linea TS spatium AC
potens, est quæ cum me-
dio medium totum effi-
cit.

Itidem, ut sæpe prius,
TO ⊥ SO. item ut in
96, TOq + SOq est
μν. reſtang. vero TOS
est p^cv, ut in 94. a deni- a lem. 91.
que TOq + SOq 10.
⊥ TOS. b ergo TS b 79. 10.

Q. E. D. \sqrt{AC} est quæ cum μν facit totum μν.

LEMMA.

Ad rectam quam-
vis DE * applicen- * cor. 16. 6.
tur reſtang. DF =
ABq, & DH =
ACq, & IK =
BCq; & fit GL
biseſta in M; ducta
que fit MN parall.
GE.

Erit primo, Reſtang. DK = ACq + BCq, ut
conſtructio indicat.

Secundo, Reſtang. ACB = GN, vel MK.

Nam DK a = ACq + BCq b = 2 ACB + a conſtr.

ABq. at ABq a = DF. ergo GK c = 2 ACB. b 7. 2.

& d proinde GN, vel MK = ACB. c 3. ax. 1.

Tertio, Reſtang. DIL = MLq. Nam quia d 7. ax. 1.

ACq. ACB e :: ACB. BCq; hoc est DH. e 1. 6.

MK

f 17. 6. MK :: MK. IK, e erit DI. ML :: ML. IL. f ergo DIL = MLq.

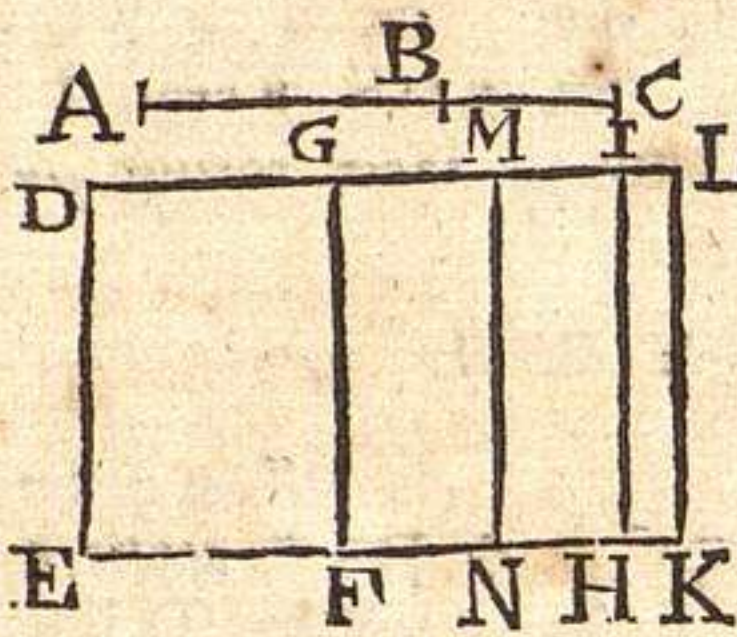
g 16. 10. Quarto, Si ponatur AC ⊥ BC, erit DK ⊥ ACq. Nam ACq + BCq (DK) g ⊥ ACq.

h 10. 10. Quinto, Item, DL ⊥ √ DLq - GLq. Nam quia DH (ACq) ⊥ IK (BCq) h erit DI k 18. 10. ⊥ IL. k ergo √ DLq - GLq = DL.

llem. 26. Sexto, Item DL ⊥ GL. Nam ACq + BCq ⊥ l 2 ACB; hoc est, DK ⊥ GK. m ergo DL ⊥ GL.

m 10. 10. Septimo, Sin ponatur AC ⊥ BC, n erit DL n 19. 10. ⊥ √ DLq - GLq.

PROP. XCVIII.

Quadratum apotome AB (AC - BC) ad ratiorem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen primam.

Fac ut in lemma te proxime præcedenti.

a byp. Quoniam igitur AC, BC a sunt p ⊥, b erit DK (ACq + BCq) ⊥ ACq; c ergo 10. DK est pv. d quare DL est p ⊥ DE. e item c sch. 12. 10 rectang. GK (2 ACB) est uv. f ergo GL est p d 21. 10. ⊥ DE. g proinde DL ⊥ GL; h sed DLq e 22. & 24. ⊥ GLq. k ergo DG est apotome, & l quidem 10. prima (quia m AC ⊥ BC, & propterea DL f 23. 10. ⊥ √ DLq - GLq.) Q. E. D.

g 13 10.
h sch. 12. 10
k 74. 10.
l 1. def. 85.
10.
m lem. 97.
10.

PROP.

PROP. XCIX.

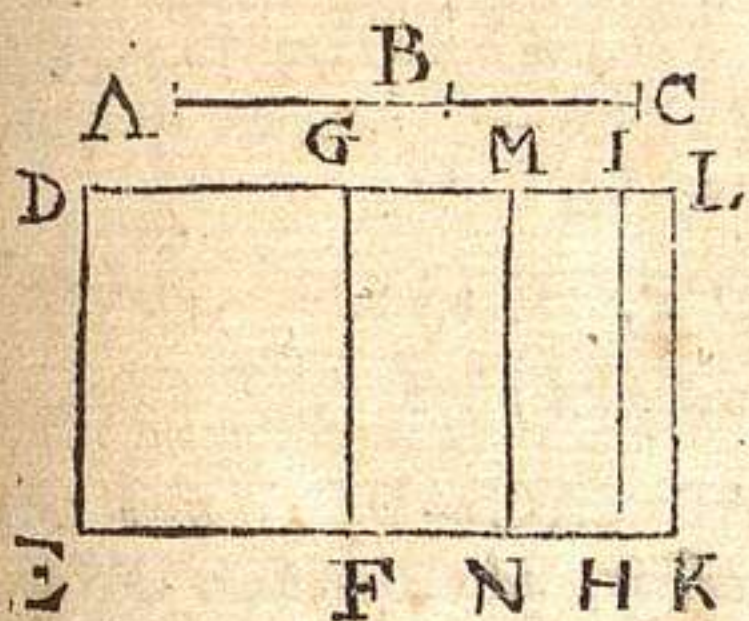
Vide Schema subsequens.

Quadratum mediæ apotomæ primæ AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen secundam.

Rursus (supposito lemmate præcedenti) quia AC, & BC a sunt μ \square b, erit DK (ACq+BCq) \square ACq; c quare DK est $\mu\nu$. d ergo DL est ρ \square DE. e item GK (2. ACB) est ρ^v f ergo GL est ρ^c \square DE; g quare DL \square GL. h Sed DLq \square GLq. k ergo DG est apotome. quia vero DL l \square $\sqrt{DLq - GLq}$, m erit DG apotome secunda. Q.E.D.

a hyp.
b lem. 97.
10.
c 24. 10.
d 23. 10.
e hyp. &
sch. 12. 10.
f 21. 10.
g 13. 10.
h sch. 12.

PROP. C.

Quadratum mediæ apotomæ secundæ AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen tertiam.

Iterum DK est $\mu\nu$, a quare DL est ρ^c \square DE. item GK est $\mu\nu$. b unde GL est ρ^c \square DE; c item DK \square GK, d quare DL \square GL; e at DLq \square GLq. e ergo DG est apot. & quidem f 3a. g quia DL \square $\sqrt{DLq - GLq}$. Q.E.D.

10.
k 74. 10.
l lem. 97.
10.
m 2. def. 85. 10.
a 23. 10.
b lem. 26.
10.
c 1. 6. 6
10. 10.
d sch. 12.
16.

PROP. CI.

Vide Schema præced.

Quadratum minoris AB (AC-BC) ad rationalem DE applicatum, facit latitudinem DG apotomen tertiam.

e 74. 10.
f 3. def. 85.
10.
g lem 97.
10.

tionalem DE applicatum, facit latitudinem DG
apotomen quartam.

Ut prius, ACq + BCq, hoc est DK est ρ^v ;
 a 21. 10. ergo DL est ρ^v \perp DE. at rectang. ACB, ide-
 * hyp. oque GK (2 ACB) * est μv , b quare GL est ρ^v
 b 23. 10. \perp DE. c ergo DL \perp GL. d at DLq \perp
 c 13. 10. GLq quia vero * ACq \perp BCq, e erit DL \perp
 d scb. 12. 10 $\sqrt{DLq - GLq}$: f ergo DG condiciones habet
 e lem. 97. apotomæ quartæ. Q. E. D.

10.

f 4. def. 85.

10.

P R O P. CII.

Vide schem. preced.

Quadratum ejus AB (AC - BC,) quæ cum
rationali medium totum efficit, ad rationalem DE
applicatum, facit latitudinem DG apotomen quin-
tam.

Rursus enim, DK est μv , a quare DL est ρ^v
 a 23. 10. \perp DE. item GK est ρ^v , b unde GL est ρ^v . \perp
 b 21. 10. DE. c ergo DL \perp GL, d sed DLq \perp GLq.
 c 13. 10. porro, DL e \perp $\sqrt{DLq - GLq}$. ex quibus,
 d scb. 12. 10 DG f est apot. quinta. Q. E. D.
 e lem. 97.

10.

f 5. def. 85.

10.

P R O P. CIII.

Vide Schema idem.

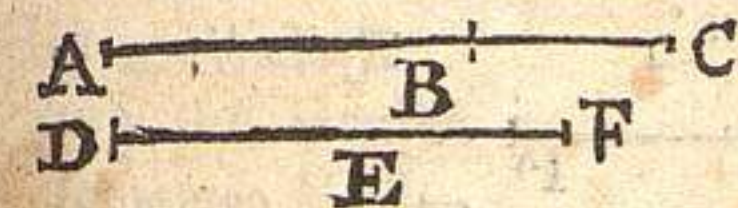
Quadratum ejus AB (AC - BC,) quæ cum
medio medium totum efficit, ad rationalem DE ap-
plicatum, facit latitudinem DG apotomen sextam.

Haud aliter, quam antea, DK, & GK sunt
 a 23. 10. μv ; a quare DL & GL sunt ρ^v \perp DE. item
 b hyp. & DK b \perp GK, c quare DL \perp GL. d ergo
 lem. 97. 10. DG est apot. b cum igitur ACq \perp BCq, ideo-
 c 10. 10. que DL \perp $\sqrt{DLq - GLq}$, e erit DG. apot.
 d 74. 10. sexta. Q. E. D.
 e 6. def. 85.

10.

P R O P.

PROP. CIV.

Recta linea DE apotomæ AB (AC - BC) longitudine commensurabilis, & ipsa apotomæ est, atque ordine eadem.

LEMMA.

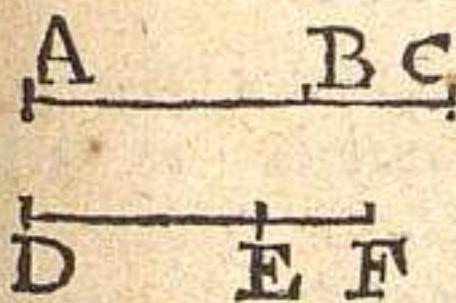
Sit AB. DE :: AC. DF. & AB \perp DE.

Dico AC + BC \perp DF + EF.

Nam AC.BC a :: DF.EF. ergo componendo AC + BC. BC :: DF + EF. EF. ergo permutando AC + BC. DF + EF :: BC. EF. a at BC \perp EF. a lem. 66. b ergo AC + BC \perp DF + EF. Q.E.D. 10.

a Fac AB. DE :: AC. DF. b igitur AC + BC \perp DF + EF. ergo cum AC + BC c binomium sit, d erit DF + EF ejusdem ordinis binomium: e quare DF - EF ejusdem ordinis apotome est, cujus AC - BC. Q.E.D. 10. c hyp. d 61. 10. e Per definitiones ad 85. 10.

PROP. CV.

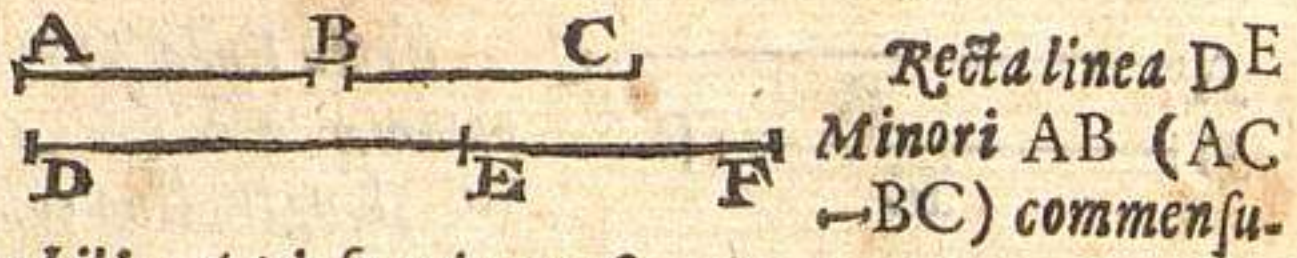
Recta linea DE mediæ apotomæ AB (AC - BC) commensurabilis, & ipsa mediæ apotome est, atque ordine eadem.

Iterum a fac AB. DE :: AC. DF. b quare AC + BC \perp DF + EF. c ergo DF + EF est bimed. ejusdem ordinis, cujus AC + BC. d proinde & DF - EF mediæ apotome erit ejusdem classis, cujus AC - BC. Q.E.D. a 12. 6. b lem. 103. c 10. d 68. 10. d 75 & 76. 10.

R

PROP.

PROP. CVI.

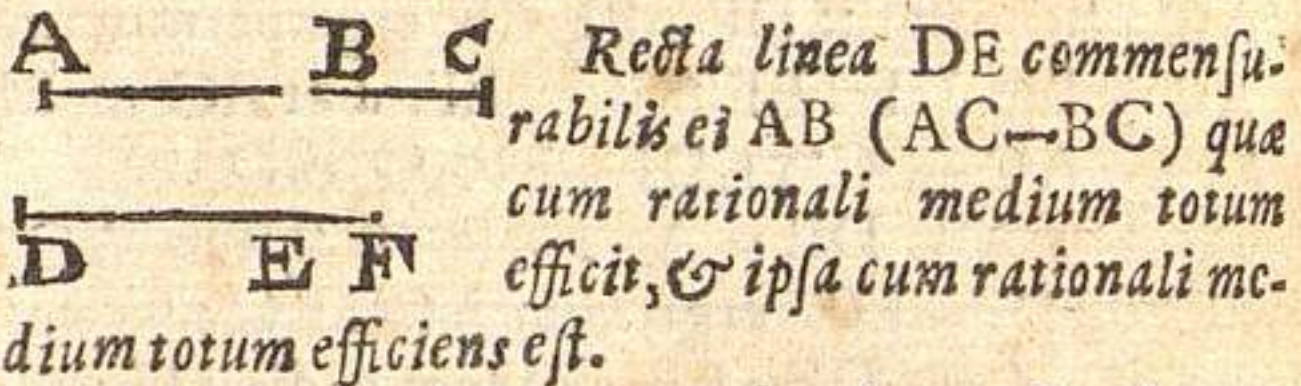

rabilis, & ipsa minor est.

a lem. 103.
10.
b hyp.
c 69. 10.
d 77. 10.

Fiat $AB, DE :: AC, DF$. a estque $AC + BC$
 $\perp DF + EF$. atqui $AC + BC$ b est Major,
 c ergo $DF + EF$ quoque Major est. d & proinde
 $DF - EF$ est Minor. Q. E. D.

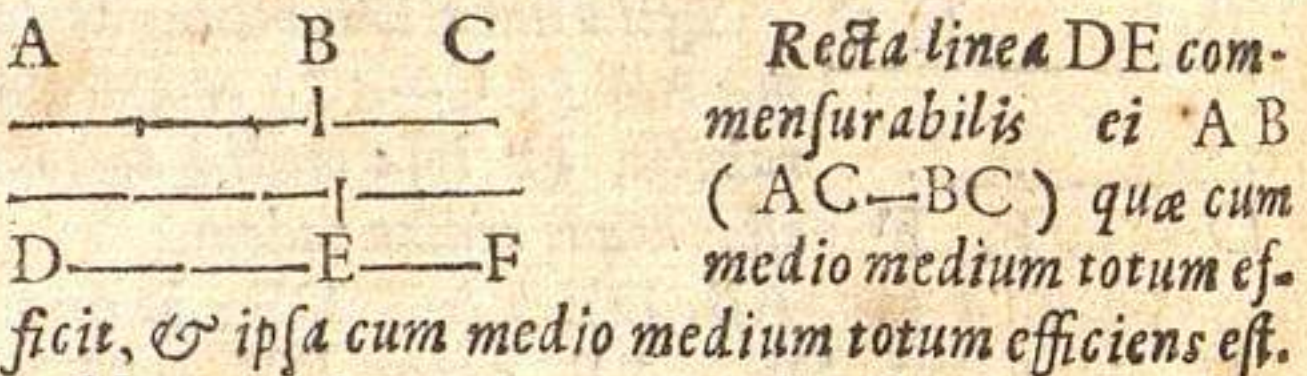
PROP. CVII.

Nam ad modum præcedentium ostendemus
 a $DF + EF$ esse potentem $\rho\nu$, & $\mu\nu$. a ergo $DF - EF$ est ut dicitur.

a 78. 10.

PROP. CVIII.

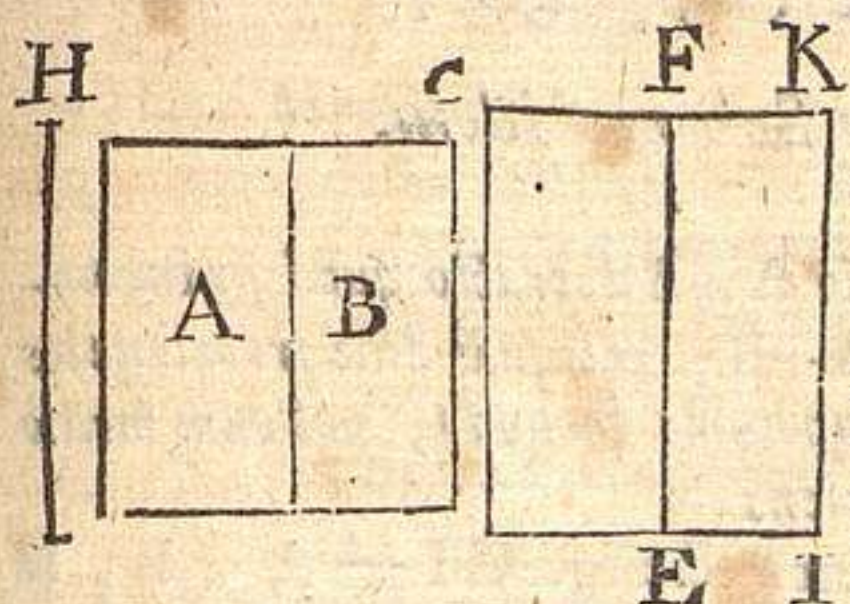

Nam, ad normam præcedentium, erit $DF + EF$ potens $2\mu\alpha$. a ergo $DF - EF$ erit ut in prop.

a 79. 10.

PROP.

PROP. CIX.

Medio B à ra-
tionali A+B de-
tracto, recta linea
H, quæ reliquum
spatium A potest,
una ex duabus ir-
rationalibus fit,
vel apotome, vel
Minor.

Ad CD ρ , fac rectang. CI = A+B ; & FI = B, quare CE = A : (Hq) Quoniam igitur CI b est $\rho\nu$, c erit CK ρ \perp CD. sed quia FI b est $\mu\nu$, d erit FK ρ \perp CD. e unde CK \perp FK f ergo CF est apotome. Si igitur CK \perp \sqrt CKq \perp FKq, g erit CF apot. prima; h quare CE (H) est apotome. sin CK \perp \sqrt CKq \perp FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H (\sqrt CE) l erit Minor. Q. E. D.

a 3. ax. 1.
b hyp. &
constr.
c 21. 10.
d 23. 10.
e 13. 10.
f 74. 10.
g 1. def. 85.
10.
h 92. 10.
k 4. def. 85.
10.

PROP. CX.

Vide Schem. præced.

Rationali B à medio A+B detracto; aliæ duæ
irracionales fiunt, vel mediæ apotome prima, vel cum
rationali medium totum efficiens.

Ad CD expos. ρ fiant rectang. CI = A+B ; & FI = B, a unde CE = A = Hq. Quoniam igitur CI b est $\mu\nu$; c erit CK ρ \perp CD. sed quia FI b est $\rho\nu$, d erit FK ρ \perp CD. e unde CK \perp FK. f ergo CF est apot. g nempe secunda ; si CK \perp \sqrt CKq \perp FKq, h quare H (\sqrt CE) est me-
diæ apot. prima. Sin vero CK \perp \sqrt CKq \perp FKq, k erit CF apot. quinta. & proinde H (\sqrt CE) l erit faciens $\mu\nu$ cum $\rho\nu$. Q. E. D.

a 3. ax. 1.
b hyp. &
constr.
c 23. 10.
d 21. 10.
e 13. 10.
f 74. 10.
g 2. def. 85.
10.
h 93. 10.
k 5. def. 85.
10.
l 6. 10.

PROP. CXI.

Vide Schema idem.

Media B à medio A+B detractio, quod sit incom-
mensurabile toti A+B; reliquæ duæ irrationales
fiunt, vel mediæ apotome secunda, vel cum medio
medium totum efficiens.

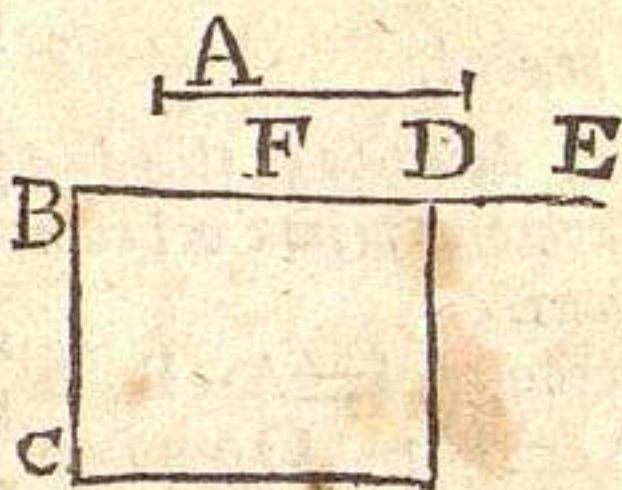
Ad CD ρ fiant rectang. CI = A + B; &
a 3. ax. 1. FI = B, a quare CE = A = Hq. Quoniam
b 23. 10. igitur CI est $\mu\nu$. b erit CK ρ \perp CD. eodem
c hyp. modo erit FK ρ \perp CD. item quia CI c \perp
d 10. 10. FI, d erit CK \perp FK; e quare CE est apotome,
e 74. 10. f tertia scilicet, si CK \perp $\sqrt{CK} - FK$ q,
f 3. def. 85. g unde H (\sqrt{CE}) erit mediæ apot. secunda.
10. verum si CK \perp $\sqrt{CK} - FK$ q, b erit CF
g 94. 10. apot. sexta. k quare H erit faciens $\mu\nu$ cum μ .
h 6. def 85. Q. E. D.

10.
k 97. 10.

PROP. CXII.

Apotome A non est
eadem, quæ ex binis no-
minibus.

a 98. 10.
b 74. 10.
c 1. def. 85.

10.
d 37. 10.
e 1. def 48
10.
f 12. 10.
g cor. 16.
10
h sch 12. 10
k 14. 10.
l 74. 10.

Ad expos. BC ρ ,
fiat rectang. CD =
Aq. Ergo cum A sit
apotome, a erit BD
apot. prima. ejus congruens sit DE. b quare BE,
d 37. 10. DE sunt ρ \perp . c & BE \perp BC. Vis A esse
e 1. def 48 bin. ergo BD est bin. 1. ejus nomina sint BF,
10. FD; sitque BF \perp FD; d ergo BF, FD sunt ρ
f 12. 10. \perp ; & BF c \perp BC. ergo cum BC \perp BE,
g cor. 16. f erit BE \perp FB. g ergo BE \perp FE. b ergo FE
10 est ρ . item quia BE \perp DE, k erit FE \perp DE.
h sch 12. 10 l quare FD est apotome, l adeoque FD est ρ . sed
k 14. 10. ostensa est ρ . quæ repugnant, ergo A male dici-
l 74. 10. tur binomium, Q. E. D.

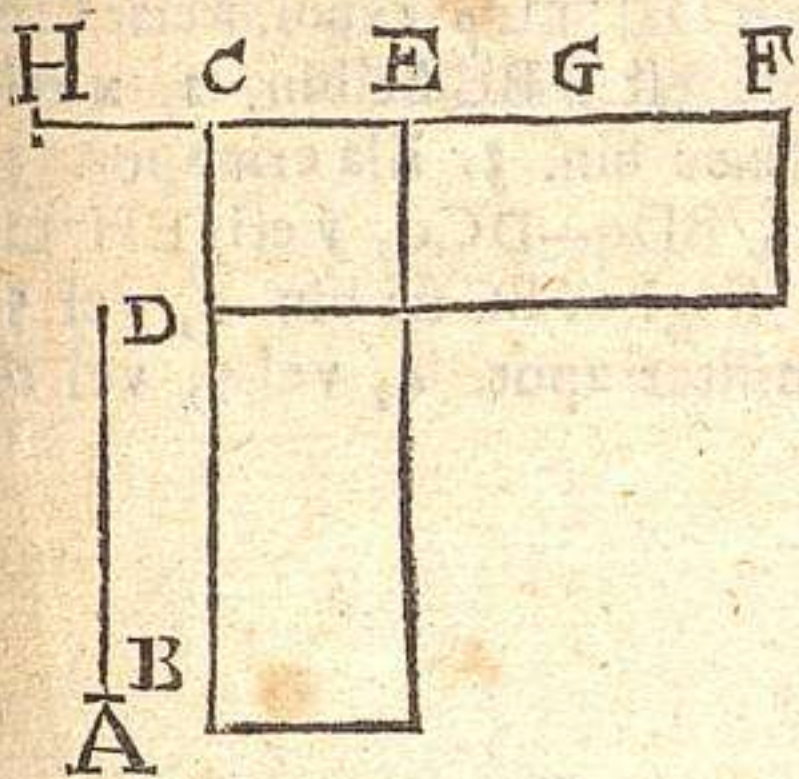
Nomi-

Nomina 13. linearum irrationalium inter se differentium.

1. Media.
2. Ex binis nominibus, cujus 6 species.
3. Ex binis mediis prima.
4. Ex binis mediis secunda.
5. Major.
6. Rationale ac medium potens.
7. Bina media potens.
8. Apotome, cujus etiam 6 species.
9. Mediæ apotome prima.
10. Mediæ apotome secunda.
11. Minor.
12. Cum rationali medium totum efficiens.
13. Cum medio medium totum efficiens.

Cum latitudinum differentia arguant differentias rectorum, quarum quadrata sunt applicata ad aliquam rationalem, fitque demonstratum in præcedentibus, latitudines quæ oriuntur ex applicationibus quadratorum harum 13 linearum inter se differre, perspicue sequitur has 13 lineas inter se differre.

P R O P. CXIII.

Quadratum rationalis A ad eam, quæ ex binis nominibus BC (BD + DC) applicatum, latitudinem facit apotomen EC, cujus nomina EH, CH commensurabilia sunt

nomnibus BD, DC ejus, quæ ex binis nominibus

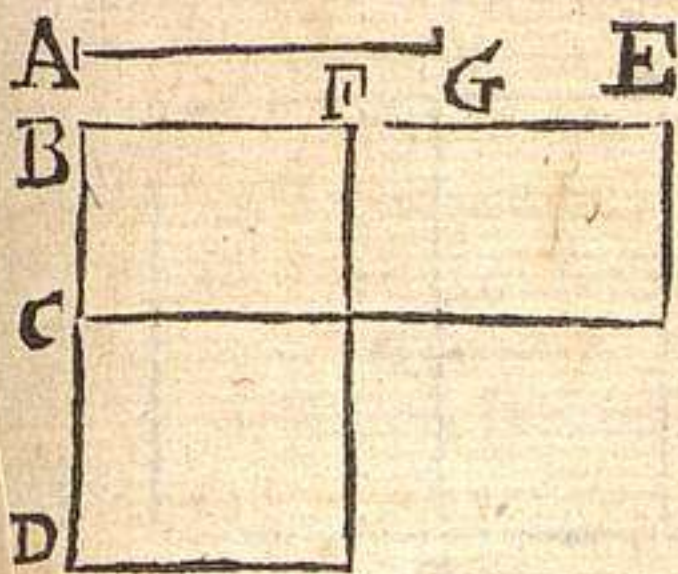
R. 3 G

Et in eadem proportione (EH. BD :: CH. DC;) Et adhæc, apotome EC quæ fit, eundem habet ordinem, quem ea BC, quæ ex binis nominibus.

a cor. 16. 6. Ad DC minus nomen a fac rectang. DF =
 b 14. 6. Aq = BE. quare BC. CD b :: EC. CE. ergo
 dividendo BD. DC :: FE. EC. cum igitur BD
 c hyp. c = DC. d erit FE = EC. sume EG = EC;
 d 14. 5. fiatque FG. GE :: EC. CH. Erunt EH, CH,
 nomina apotomæ EC; quibus conveniunt ea,
 quæ in theoremate proposita sunt. Nam com-
 ponendo FE. GE. (EC) :: EH. CH. ergo
 e 12. 5. FH. EH e :: EH. CH f :: FE. EC f :: BD.
 f Prima. DC. quare cum BD g = DC, h erit EH =
 g hyp. CH; h & FHq = E Hq. ergo, quia FHq.
 h 10. 10. EHq k :: FH. CH. h erit FH = CH, l ideoque
 k cor. 20. 6. FC = CH. Porro CD g est p', & DF (Aq)
 l 16. 10. g est p', m ergo FC est p' = CD, quare etiam
 m 21. 10. CH est p' = CD. n igitur EH, CH sunt p', ac
 n sch. 12. 10. = ut prius. o ergo EC est apotome, cui con-
 o 74. 10. gruit CH. porro EH. CH f :: BD. DC, ideo per-
 mutando EH. BD :: CH. DC. unde quia CH f
 p 10. 10. = DC, p erit EH = BD. quinimo pone BD
 q 15. 10. = √BDq - DCq; q erit ideo EH = √EHq -
 r 12. 10. CHq. item si BD = p' expos r erit EH = ei-
 s 1. def. 48. dem p'; s hoc est si BC sit bin. 1. t erit EC apot.
 10. prima. Similiter si DC = p' expos. t erit CH
 t 1. def. 85. = eidem p'. u hoc est si BC sit bin. 2. x erit
 10. EC apot. 2. & si hæc bin. 3. illa erit apot. 3,
 u 2. def. 48. &c. Sin BD = √BDq - DCq, y erit EH =
 10. √EHq - CHq; si igitur BC sit bin. 4, vel 5,
 x 1. def. 85. vel 6. erit EC similiter apot. 4, vel 5, vel 6.
 10. Q. E. D.
 y 15. 10.

P R O P.

PROP. CXIV.

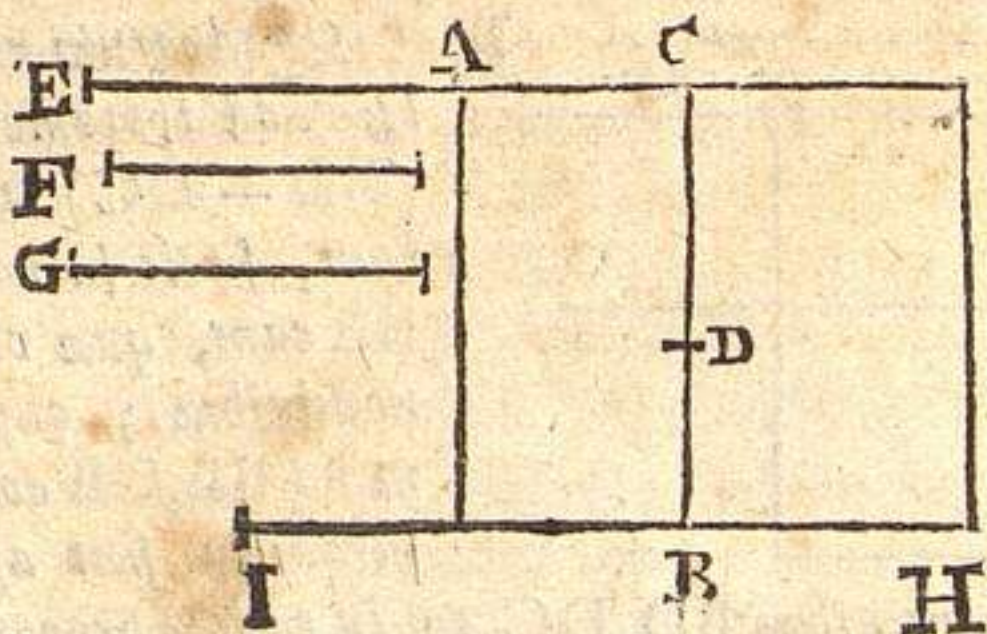

Quadratum rationalis A ad apotomen BC (BD + DC) applicatum, facit latitudinem BE eam, quæ ex binis nominibus; cujus nomina BE, GE commensurabilia sint apotomæ

BC nominibus BD, DC, & in eadem proportione; & adhuc, quæ ex binis nominibus fit (BE,) eundem habet ordinem, quem ipsa apotome BC.

a Fac rectang. DF = Aq; & BE, FE b :: a cor. 16. 6.
 E. GF. Quoniam igitur DF = Aq = GE, b 12. 6.
 c est BD. BC :: BE. BF. ergo per conversio- c 14. 6.
 nem rationis BD. CD :: BE. FE :: EG. GF ::
 d B. EG. sed BD e \perp CD. f ergo BG \perp d 19. 5.
 GE. ergo quia BGq. GEqg :: BG. GF. h erit e hyp.
 BG \perp GF. k ideoque BG \perp BF. porro f 10. 10.
 BD est p', & rectang. DF (Aq) e est p'v. l er- g cor. 20. 6.
 go Bl est p' \perp BD. m ergo etiam BG est p' \perp h 10. 10.
 BD. n ergo BG, GE sunt p' \perp . o quare BE k cor. 16.
 est bn. denique igitur quia BD. CD :: BG. 10.
 GE; & permutando BD. BG :: CD. GE; sitque l 21. 10.
 BD \perp BG; p erit CD \perp GE. ergo si CB sit m 12. 10.
 pot. prima; erit BE bin. 1, &c. ut in anteceden- n sch. 12. 10.
 i. ergo, &c. o 37. 10.
 p 10. 10.

PROP. CXV.

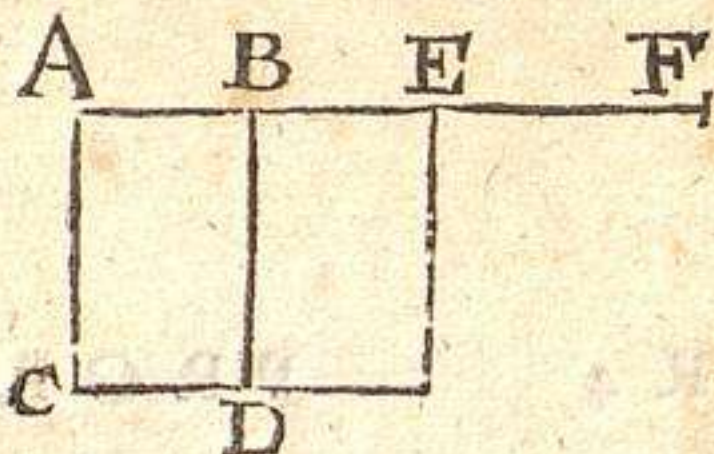
Si spatium AB contineatur sub apotoma AC (CE—AE,) & ea, quæ ex binis nominibus C; cujus nomina CD, DB commensurabilia sint apotomæ nominibus CE, AE, & in eadem proportione (CE.AE :: CD.DB;) recta linea F spatium AB potens, est rationalis.

Sit G quævis ρ ; & fiat rectang. CH = Gq. a erit igitur BH (HI—IB) apotome; & HI a \perp CD b \perp CE, a & BI \perp DB; a tque HI. BI :: CD. DB b :: CE, EA. ergo permutando HI. CE :: BI. EA. c ergo BH. AC :: HI. CE :: BI. EA. ergo cum HI d \perp CE, e erit BH \perp AC. f ergo rectang. HC \perp BA. Sed HC (Gq) b est ρ^v . g ergo BA (Fq) est ρ^v . proinde F est ρ^c . Q. E. D.

Coroll.

Hinc, fieri potest, ut spatium rationale contineatur sub duabus rectis irrationalibus.

PROP. CXVI.

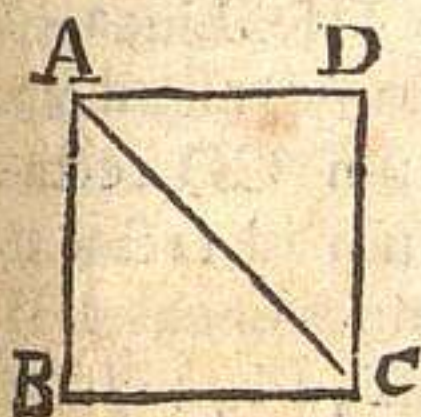
A media AB iunt infinitæ irrationales BE, EF, &c. & nulla acud antecedentium es eadem.

Sit AC exp. ρ^c . sit-

a 113. 10.
b hyp.
c 19. 5.
d 12. 10.
e 10. 10.
f 1.6. & 10
10.
g sch. 12. 10

ρ^c . fitque AD spatium sub AC, AB. *a* ergo AD *a lem.* 38
 est ρ^v . Sume BE $= \sqrt{AD}$. *b* ergo BE est ρ , nulli 10.
 priorum eadem. nullum enim quadratum alicu- *b 11. 10.*
 jus priorum applicatum ad ρ^c , latitudinem efficit
 mediam. compleatur rectang. DE; *a* erit DE ρ^v ;
 & *b* proinde EF (\sqrt{DE}) erit ρ ; & nulli prio-
 rum eadem. nullum enim priorum quadratum
 ad ρ^c applicatum, latitudinem efficit ipsam BE,
 ergo, &c.

P R O P. CXVII.

Propositum fit nobis ostendere,
in quadratis figuris BD, diame-
trum AC lateri AB incommen-
surabilem esse.

Nam ACq. ABq *a* :: 2. 1 *b*
 :: non Q. Q. *c* ergo AC ∇
 AB. Q. E. D.

a 47. I.
b cor. 24. 8.
c 9. 10.

Celebratissimum est hoc theorema apud ve-
 teres philosophos, adeo ut qui hoc nesciret, eum
 Plato non hominem esse, sed pecudem diceret.

LIB.

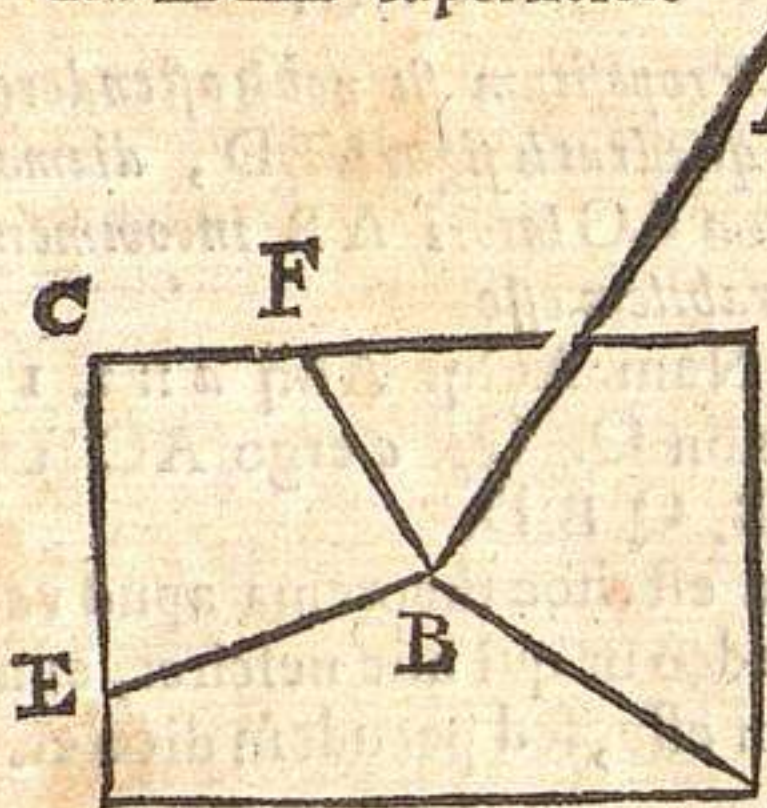
LIB. XI.

Definitiones.

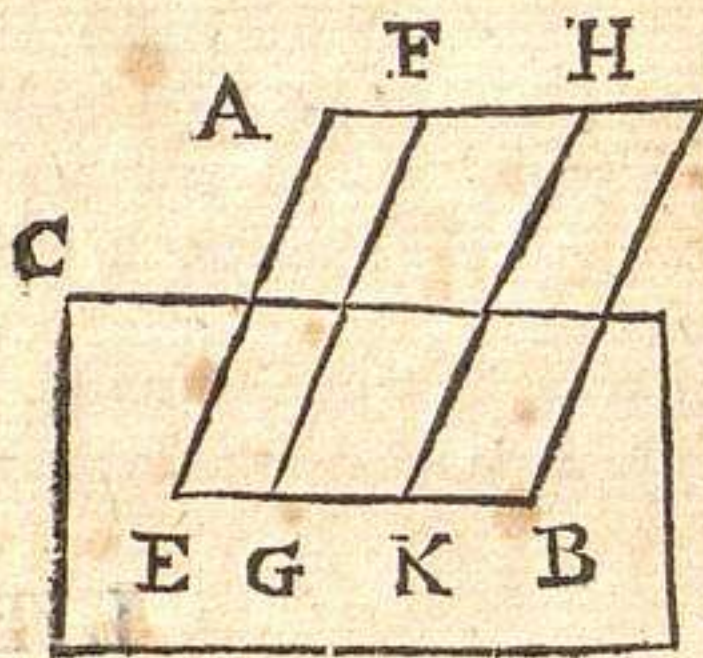
I. Solidum est, quod longitudinem, latitudinem, & crassitudinem habet.

II. Solidi autem extremum est superficies.

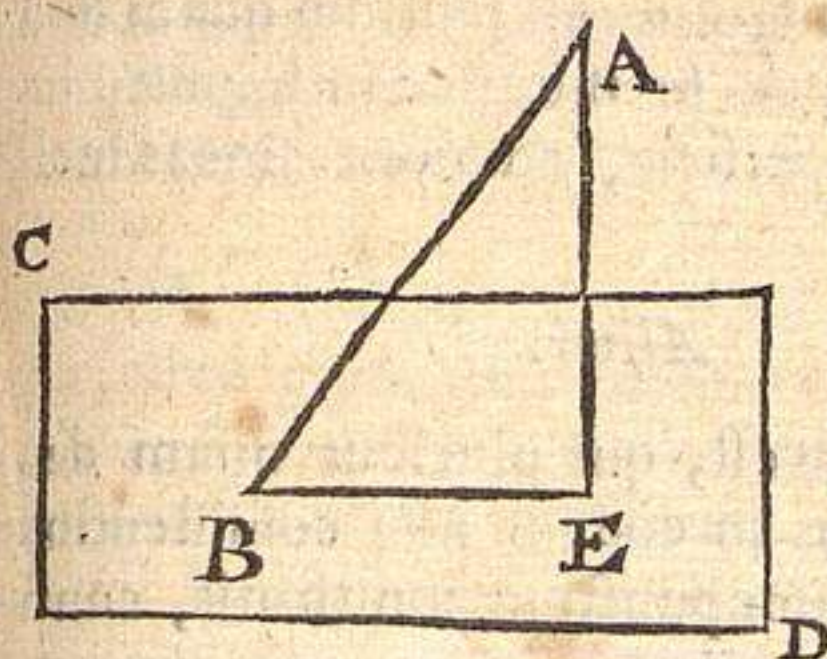

III. Linea recta AB est ad planum CD recta, cum ad rectas omnes lineas BD, BE, BF, à quibus illa tangitur, quæque in proposito sunt plano, rectos efficit angulos ABD, ABE, ABF.

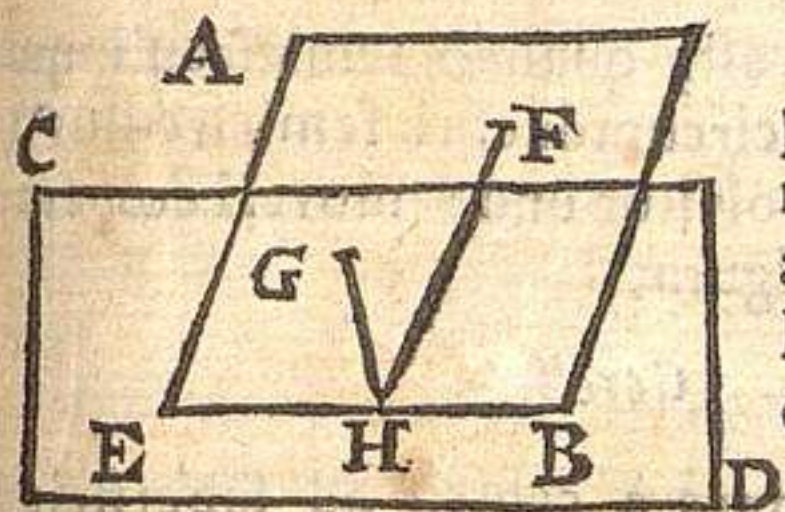
IV. Planum AB ad planum CD rectum est, cum rectæ lineæ FG, HK, quæ communi planorum sectioni EB ad rectos angulos in uno plano AB ducuntur, alteri plano CD ad rectos sunt angulos.

V. Rectæ

V. Rectæ li-
neæ AB ad pla-
num CD incli-
natio est, cum à
sublimi termino
A rectæ alius li-
neæ AB ad pla-
num CD dedu-
cta fuerit per-
pendicularis AE;

atque à puncto E, quod perpendicularis AE in ipso plano CD fecerit, ad propositæ illius lineæ extremum B, quod in eodem est plano, altera re-
cta linea EB fuerit adjuncta: est, inquam, angu-
lus acutus ABE insistente linea AB, & adjuncta
EB comprehensus.

VI. Plani AB ad
planum CD incli-
natio, est angulus
acutus FHG rectis
lineis FH, GH
contentus, quæ in
Dutroque planorum

AB, CD ad idem communis sectionis BE pun-
ctum H ductæ, rectos cum sectione BE efficiunt
angulos FHB, GHB.

VII. Planum ad planum similiter inclina-
tum esse dicitur, atque alterum ad alterum, cum
dicti inclinationum anguli inter se fuerint æ-
quales.

VIII. Parallela plana sunt, quæ inter se non
conveniunt.

IX. Similes solidæ figuræ sunt, quæ similibus
planis continentur, multitudine æqualibus.

X. Æquales & similes solidæ figuræ sunt,
quæ similibus planis multitudine & magnitudine
æqualibus continentur.

XI. Solidus

XI. Solidus angulus est plurium quam duarum linearum, quæ se mutuo contingunt, nec in eadem sunt superficie, ad omnes lineas inclinatio.

Aliter.

Solidus angulus est, qui pluribus quam duobus planis angulis in eodem non consistentibus plano, sed ad unum punctum constitutis, continetur.

XII. Pyramis est figura solida, planis comprehensa, quæ ab uno plano ad unum punctum constituuntur.

XIII. Prisma est figura solida, quæ planis continetur, quorum adversa duo sunt & æqualia, & similia, & parallela; alia vero parallelogramma.

XIV. Sphæra est, quando semicirculi manente diametro, circumductus semicirculus in seipsum rursus revolvitur unde moveri cœperat, circumassumpta figura.

Coroll.

Hinc radii omnes à centro ad superficiem sphæræ inter se sunt æquales.

XV. Axis autem sphæræ, est quiescens illa recta linea, circum quam semicirculus convertitur.

XVI. Centrum sphæræ est idem quod & semicirculi.

XVII. Diameter autem sphæræ, est recta quædam linea per centrum ducta, & utrinque à sphæræ superficie terminata.

XVIII. Conus est, quando rectanguli trianguli manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum triangulum in seipsum rursus revolvitur unde moveri cœperat, circumassumpta figura. Atque si quiescens recta
linea

linea æqualis sit reliquæ, quæ circa rectum angulum continetur, orthogonius erit conus; si vero minor, amblygonius; si vero major, oxigonius.

XIX. Axis autem conici, est quiescens illa linea, circa quam triangulum vertitur.

XX. Basis vero conici est circulus qui à circumducta recta linea describitur.

XXI. Cylindrus est, quando rectanguli parallelogrammi manente uno latere eorum, quæ circa rectum angulum, circumductum parallelogrammum in seipsum rursus revolvitur unde coeperat moveri, circumassumpta figura.

XXII. Axis autem cylindri, est quiescens illa recta linea, circum quam parallelogrammum convertitur.

XXIII. Bases vero cylindri sunt circuli à duobus adversis lateribus, quæ circumaguntur, descripti.

XXIV. Similes conici & cylindri sunt, quorum & axes, & basium diametri proportionales sunt.

XXV. Cubus est figura solida sub sex quadratis æqualibus contenta.

XXVI. Tetraedrum est figura solida sub quatuor triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVII. Octaedrum est figura solida sub octo triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

XXVIII. Dodecaedrum est figura solida sub duodecim pentagonis æqualibus & æquilateris & æquiangulis contenta.

XXIX. Icosaedrum est figura solida sub viginti triangulis æqualibus & æquilateris contenta.

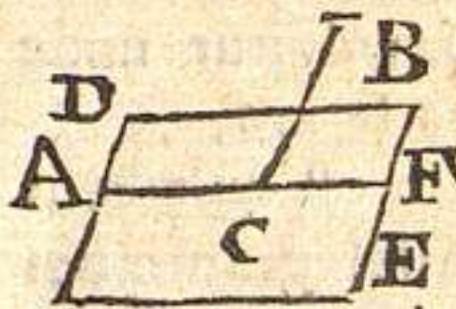
XXX. Parallelepipedum est figura solida sex figuris quadrilateris, quarum quæ ex adverso parallelæ sunt, contenta.

XXXI. So-

XXXI. Solida figura in solida figura dicitur inscribi, quando omnes anguli figuræ inscriptæ constituuntur vel in angulis, vel in lateribus, vel denique in planis figuræ, cui inscribitur.

XXXII. Solida figura solidæ figuræ vicissim circumscribi dicitur, quando vel anguli, vel latera, vel denique plana figuræ circumscriptæ tangunt omnes angulos figuræ, circum quam describitur.

P R O P. I.

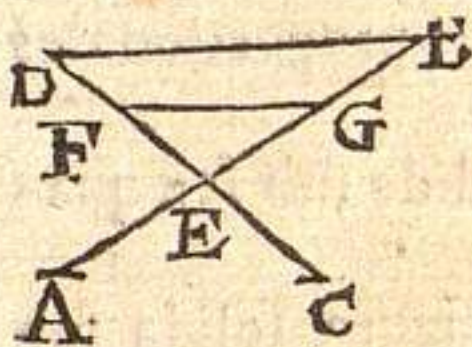

Rectæ lineæ pars quædam AC non est in subiecto plano, quædam vero CB in sublimi.

Producatur AC in subiecto plano usque ad F. vis CB esse in directum ipsi AC; ergo duæ rectæ AB, AF habent commu-

a 10. Ax. I. ne segmentum AC. a Q. F. N.

P R O P. II.

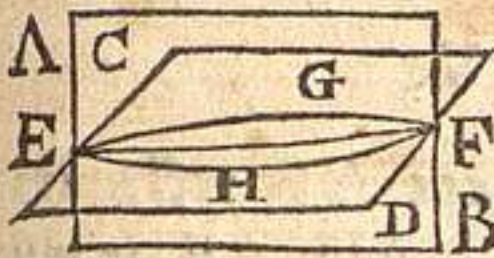
Si duæ rectæ lineæ AB, CD se mutuo secent, in uno sunt plano: atque triangulum omne DEB in uno est plano.

Puta enim trianguli DEB partem EFG esse in uno plano, partem vero FDGB in altero. ergo rectæ ED pars EF est in subiecto plano, pars vero FD in sublimi, a Q. E. A. ergo triangulum EDB in uno est plano; proinde & rectæ ED, EB; a quare & totæ AB, DC in uno plano existunt. Q. E. D.

a 1. II.

P R O P.

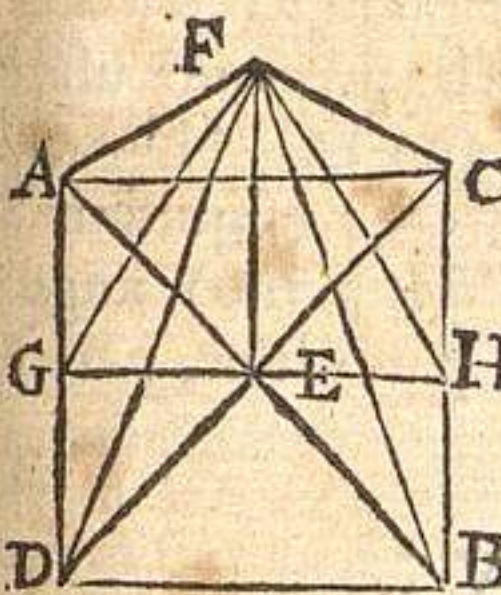
PROP. III.

Si duo plana AB, CD se mutuo secent, communis eorum sectio EF est recta linea.

Si EF communis sectio non est recta linea, a ducatur in plano AB recta a 1. post. 1. EGF, a & in plano CD recta EHF. duæ igitur rectæ EGF, EHF claudunt spatium. b Q.E.A. b 14. ax. 1.

PROP. IV.

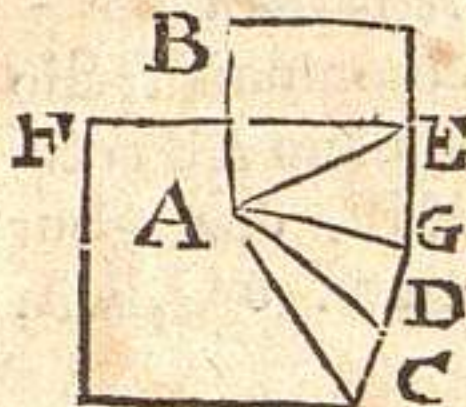
Si recta linea EF rectis duabus lineis AB, CD se mutuo secantibus in communi sectione E ad rectos angulos infistat: illa ducto etiam per ipsas plano ACBD ad angulos rectos erit.

Accipe EA, EC, EB, ED æquales, & junge rectas AC, CB, BD, AD. per E ducatur

quævis recta GH; junganturque FA, FC, FD, FB, FG, FH. Quoniam AE a = EB; a constr. & DE a = EC; & ang. AED b = CEB, b 15. 1. c erit AD = CB. c pariterque AC = DB. c 4. 1. d ergo AD parall. CB. d & AC parall. DB. d sch. 34. 1. e quare ang. GAE = EBH. e & ang. AGE = EHB. sed & AEF = EBH ergo GE = EH, & g AG = BH. quare ob angulos rectos, g 26. 1. ex hyp. & proinde pares ad E, h bases FA, FC, h 4. 1. FB, FD æquantur. Triangula igitur ADF, FBC sibi mutuo æquilatera sunt, k quare ang. k 8. 1. DAF = CBF. ergo in triangulis AGF, FBH latera FG, FH l æquantur; & proinde etiam l 4. 1. triangula FEG, FEH sibi mutuo æquilatera sunt. m ergo anguli FEG, FEH æquales ac m 8. 1. n propterea recti sunt. Eodem modo FE cum n 10. def. 1. omni-

omnibus in plano ADBC per E ductis rectis li-
 03.def.11. neis rectos angulos constituit, o ideoque eidem
 plano recta est. Q. E. D.

P R O P. V.

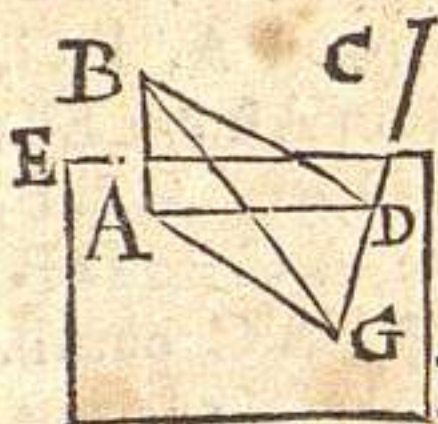

Si recta linea AB rectis tri-
 bus lineis AC, AD, AE se mu-
 tuo tangentibus in communi se-
 ctione ad rectos angulos infistat;
 illæ tres rectæ in uno sunt plano.

Nam AC, AD a sunt in
 uno plano FC. a item AB, AE

sunt in uno plano BE. vis AE esse extra planum
 FC; sit igitur planorum interseccio b recta AG.
 Quoniam igitur BA ex hypoth. perpendicularis
 est rectis AC, AD, eadem c plano FC, d ideoque
 rectæ AG perpendicularis est. ergo (siquidem &
 a AB est in eodem cum AG, AE plano) anguli
 BAG, BAE recti, & proinde pares sunt, pars &
 totum. Q. E. A.

P R O P. VI.

Si duæ rectæ lineæ AB, DC
 eidem plano EF ad rectos sint
 angulos; parallelæ erunt illæ re-
 ctæ lineæ AB, DC.

Ducatur AD, cui in pla-
 no EF perpendicularis sit DG = AB; jungan-
 turque BD, BG, AG. Quia in triangulis BAD,
 ADG anguli DAB, ADG a recti sunt; atque
 AB b = DG; & AD communis est; c erit BD
 = AG; quare in triangulis AGB, BGD sibi
 mutuo æquilateris ang. BAG d = BDG; quo-
 rum BAG rectus cum sit, erit BDG etiam re-
 ctus. atqui ang. GDC rectus ponitur; ergo re-
 ctæ GD tribus DA, DB, CD recta est; e quæ
 idem in uno sunt plano, f in quo AB existit;
 cum

a hyp.

b constr.

c 4. 1.

d 8. 1.

e 5. 11.

f 2. 11.

cum igitur AB, & CD sint in uno plano, & anguli interni BAD, CDA recti sint, g erunt AB, g 28. 1. CD parallelæ. Q. E. D.

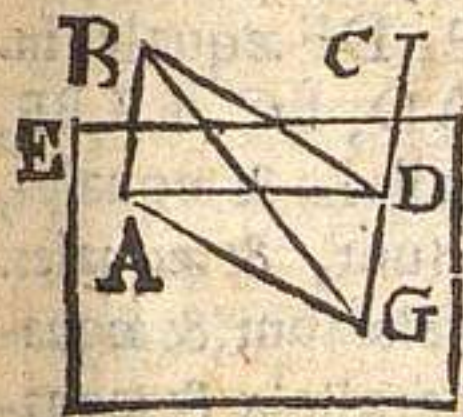
PROP. VII.

Si duæ sint parallelæ rectæ lineæ AB, CD, in quarum utraque sumpta sint quælibet puncta E, F; illa lineæ EF, quæ ad hæc puncta adiungitur, in eodem est cum parallelis plano ABCD.

Planum in quo AB, CD, secet aliud planum per puncta E, F. si jam EF non est in plano ABCD, illa communis sectio non erit. Sit ergo EGF. a hæc igitur recta est lineæ. duæ ergo rectæ EF, EGF spatium claudunt. b Q. E. A. a 3. 11. b 14. ax. 1.

PROP. VIII.

Si duæ sint parallelæ rectæ lineæ AB, CD, quarum altera AB ad rectos cuidam plano EF sit angulos; & reliqua CD eidem plano EF ad rectos angulos erit.

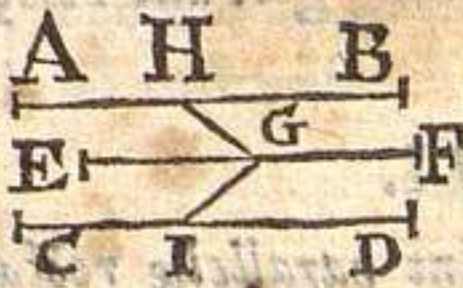
Adscita præparatione & demonstratione sextæ hujus; anguli GDA & GDB recti sunt; ergo GD recta est plano per AD, DB (b in quo a 4. 11. etiam AB, CD existunt.) c ergo GD ipsi CD b 7. 11. est perpendicularis; atqui ang. CDA etiam d re- c 3. def. 11. ctus est, e ergo CD plano EF recta est. Q. E. D. d 29. 1. e 5. 11.

S

PROP.

PROP. IX.

Quæ (AB, CD) eidem rectæ lineæ EF sunt parallelæ, sed non in eodem cum illa plano, hæ quoque sunt inter se parallelæ.

- a 4. II.
- b 8. II.
- c 6. II.

In plano parallelarum AB, EF duc HG perpendiculararem ad EF. item in plano parallelarum EF, CD duc IG perpendiculararem ad EF. a ergo EG recta est plano per HG, GI, eidemque plano b rectæ sunt AH, & CI. c ergo AH, & CI parallelæ sunt. Q. E. D.

PROP. X.

Si duæ rectæ lineæ AB, AC se mutuo tangentes ad duas rectas ED, DF se mutuo tangentes sint parallelæ, non autem in eodem plano, illæ angulos æquales (BAC, EDF) comprehendent.

- a hyp. & constr.
- b 33. I.
- c 2. ax. I. & 9. II.
- d 33. I.
- e 8. I.

Sint AB, AC, DE, DF æquales inter se, & ducantur AD, BC, EF, BE, CF. Cum AB, DE a sint parallelæ & æquales, b etiam BE, AD parallelæ sunt, & æquales. Eodem modo CF, AD parallelæ sunt, & æquales c ergo etiam BE, FC sunt parallelæ & æquales. Æquantur ergo BC, EF. Cum igitur triangula BAC, EDF sibi mutuo d æquilatera sint, anguli BAC, EDF e æquales erunt. Q. E. D.

PROP. XI.

A dato puncto A in sublimi ad subjectum planum BC perpendiculararem rectam lineam AI ducere.

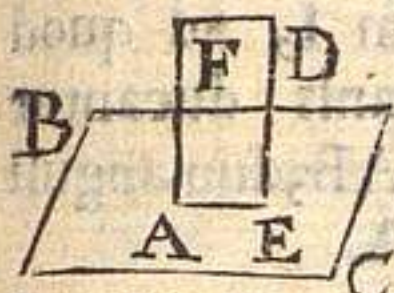
- a 12. I.
- b 12. I.

In plano BC duc quamvis DE, ad quam ex A a duc perpendiculararem AF. ad eandem per F in plano BC b duc normalem FH. tum ad FH a demitte perpendiculararem AI. erit AI recta plano BC.

Nam

Nam per I c duc KIL parall. DE. Quia DE c 31. I.
 d recta est ad AF, & FH, e erit DE recta plano d constr.
 IFA; adeoque & KL eidem plano frecta est. e 4. II.
 g ergo ang. KIA rectus est. atqui ang. AIF f 8. II.
 etiam h rectus est. l ergo AI plano BC recta est. g 3. def. II.
 Q. E. D. h constr. l 4. II.

P R O P. XII.

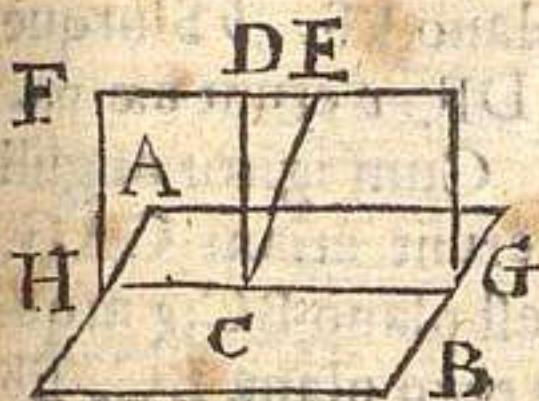

Dato plano BC à puncto A, quod in illo datum est, ad rectos angulos rectam lineam AF excitare.

A quovis extra planum puncto D a duc DE rectam plano BC; & juncta EA b a II. II.
 duc AF parall. DE. c perspicuum est AF plano b 31. I.
 BC rectam esse. Q. E. F. c 8. II.

Practice perficiuntur hoc, & præcedens problema, si duæ normæ ad datum punctum applicentur, ut patet ex 4. II.

P R O P. XIII.

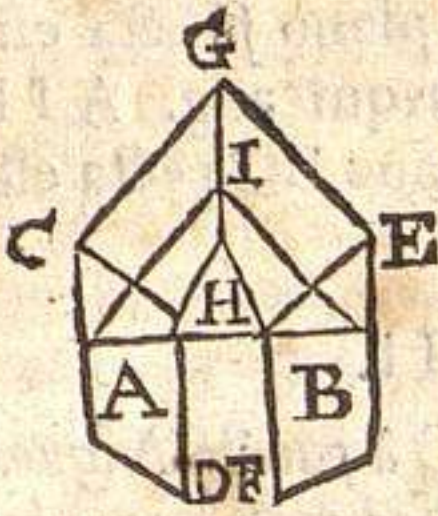

Dato plano AB, à puncto D, quod in illo datum est, duæ rectæ lineæ CD, CE ad rectos angulos non excitabuntur ab eadem parte.

Nam utraque CD, CE plano AB recta esset, eademq; a adeo parallelæ a 6. II.
 forent, quod parallelarum definitioni repugnat.

PROP. XIV.

Valet hæc
conversa.

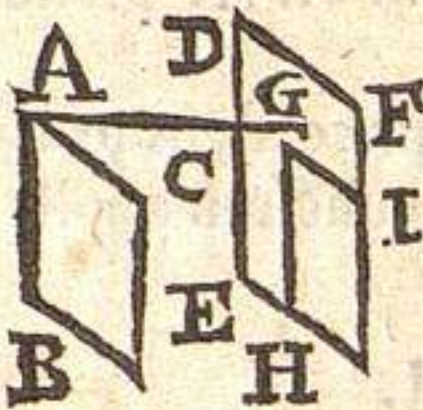

Ad quæ plana CD, FE, eadem
recta linea AB recta est; illa sunt
parallela.

Si nega, plana CD, FE con-
currant, ita ut communis sectio
sit recta GH; sume in hac
quodvis punctum I, ad quod
in propositis planis ducantur

a hyp. & rectæ IA, IB. unde in triangulo IAB, duo anguli
3. def. II. IAB, IBA a recti sunt. b Q. E. A.
b 17. I.

PROP. XV.

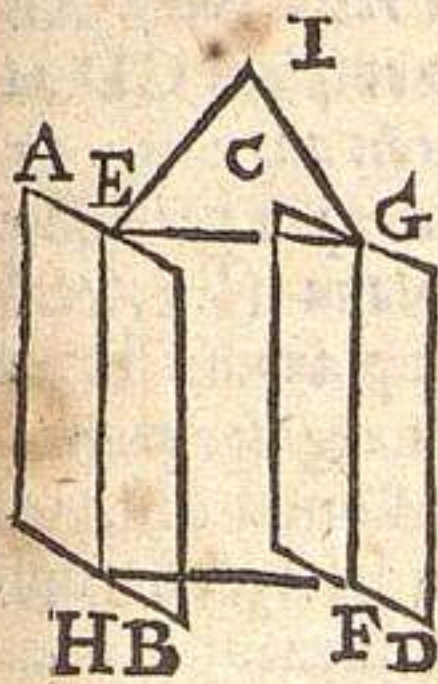

Si duæ rectæ lineæ AB, AC se
mutuo tangentes, ad duas rectas
DE, DF se mutuo tangentes sint
parallela, non in eodem consisten-
tes plano; parallela sunt, quæ per
illa dicuntur, plana BAC, EDF.

a II. II.
b 31. I.
c 9. II.
d 3. def. II.
e 29. I.
f 4. II.
g constr.
h 14. II.
Ex A a duc AG rectam plano EF. b Sintque
GH, GI parallelæ ad DE, DF. c erunt hæ pa-
rallæ etiam ad AB, AC. Cum igitur anguli
IGA, HGA d sint recti, e erunt etiam CAG,
BAG recti. f ergo GA recta est plano BC; g atqui
eadem recta est plano EF. h ergo plana BC, EF
sunt parallela. Q. E. D.

PROP.

PROP. XVI.

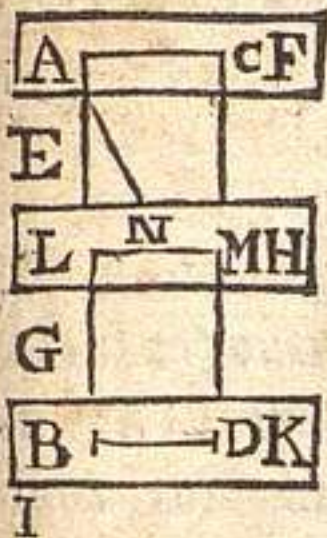

Si duo plana parallela AB, CD, plano quopiam HEIGF secentur, communes illorum sectiones EH, GF sunt parallelae.

Nam si dicantur non esse parallelae, cum sint in eodem plano secanti, convenient alicubi, puta in I. quare cum totae HEI, FGI a sint in planis AB, CD productis, etiam haec convenient, contra hypoth.

venient, contra hypoth.

PROP. XVII.

Si duae rectae lineae ALB, CMD parallelis planis EF, GH, IK secentur, in easdem rationes secabuntur (AL. LB :: CM. MD.)

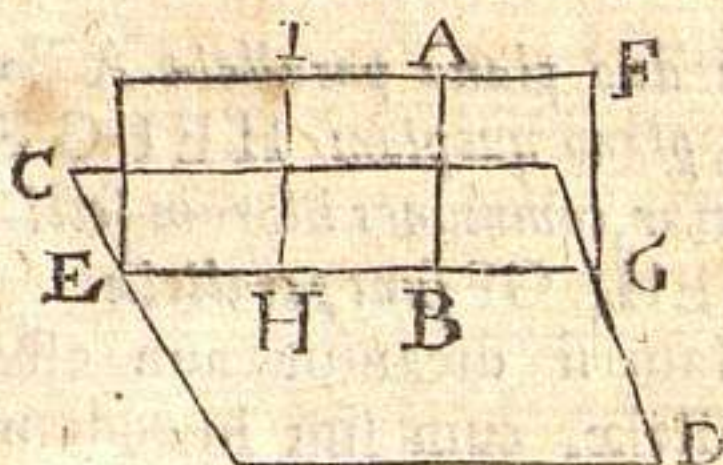
Ducantur in planis EF, IK rectae AC, BD. item AD occurrens plano GH in N; junganturque NL, NM. Plana triangulorum ADC, ADB faciunt sectiones BD, LN; & AC, NM a parallelas. ergo AL. LB b :: AN. ND b :: CM. MD. Q. E. D.

a 16. 11.
b 2. 6.

S 3

PROP.

PROP. XVIII.

Si recta linea AB plano cuiusdam CD ad rectos sit angulos; & omnia, quæ per ipsam AB plana (EF, &c.) eidem plano CD ad rectos angulos erunt.

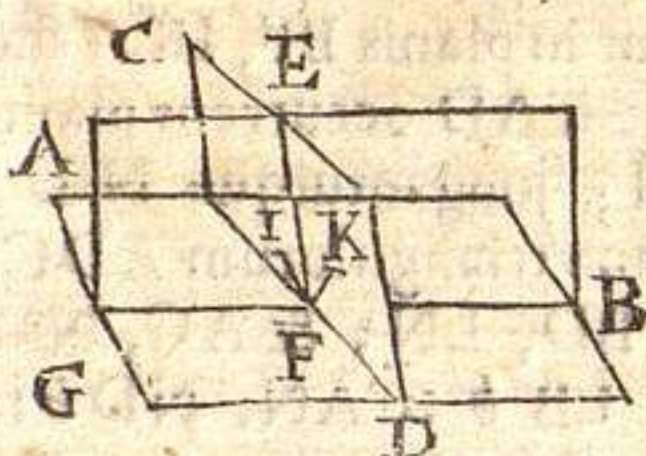
Ductum sit per AB planum aliquod EF, faciens cum plano CD sectionem EG; è cuius aliquo puncto H, in plano EF a ducatur HI parall. AB. b erit HI recta plano CD; pariterque aliæ quævis ad EG perpendiculares. c ergo planum EF plano CD rectum est; eademque ratione quævis alia plana per AB ducta plano EF recta erunt. Q. E. D.

a 31. I.

b 8. II.

c 4. def. II.

PROP. XIX.

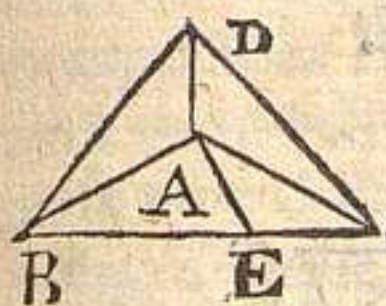
Si duo plana AB, CD, se mutuo secantia, plano cuiusdam GH ad rectos sint angulos, communis etiam illorum sectio EF ad rectos eidem plano (GH) angulos erit.

Quoniam plana AB, CD ponuntur recta plano GH, patet ex 4. def. II. quod ex puncto F in utroque plano AB, CD duci possit perpendicularis plano GH; quæ a unica erit, & propterea eorundem planorum communis sectio. Q. E. D.

a 13. II.

PROP.

PROP. XX.

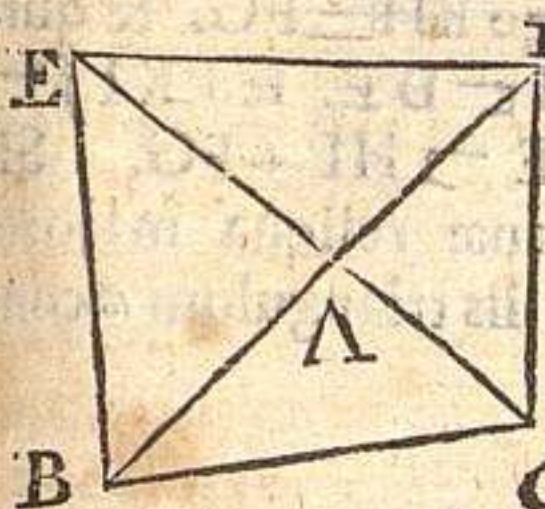

Si solidus angulus ABCD tribus angulis planis BAD, DAC, BAC contineatur; ex his duo quilibet, utut assumpti, tertio sunt majores.

Si tres anguli sunt æquales, patet assertio; si inæquales, maximus esto BAC. ex quo a aufer a 23. I. BAE = BAD; & fac AD = AE; ducanturque BEC, BD, DC.

Quoniam latus BA commune est, & AD = AE b constr. AE; & ang. BAE = BAD; c erit BE = BD. c 4. I. sed BD + DC d = BC. e ergo DC = EC. cum d 20. I. igitur AD = AE, & latus AC commune est, e 5. ax. I. ac DC = EC f, erit ang. CAD = EAC. g ergo f 25. I. ang. BAD + CAD = BAC. Q. E. D. g 4. ax. I.

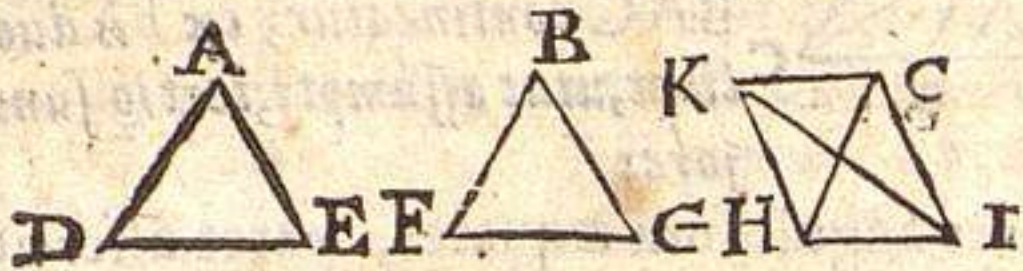
PROP. XXI.

Omnis solidus angulus A sub minoribus quam quatuor rectis angulis planis continetur.

Latera enim solidi anguli A secans planum utcumque faciat figuram multilateram BCDE, & totidem triangula ABC, ACD, ADE, AEB. Omnes angulos polygoni voco X; & summam angulorum ad trigonorum bases voco Y. quare X + 4 Rect. a = Y + A. Quia vero (ex angulis ad a 32. I. B) b est ang. ABE + ABC = CBE; idemque verum sch. 32. I. fit de angulis ad C, ad D, ad E. c liquet fore Y b 20. II. = X. proinde erit A = 4 Rect. Q. E. D. c 5. ax. I.

PROP. XXII.

Si fuerint tres anguli plani A, B, HCI , quorum duo utlibet assumpti reliquo sint maiores; comprehendant autem ipsos rectæ lineæ æquales AD, AE, FB , &c. fieri potest, ut ex rectis lineis DE, FG, HI , æquales illas rectas connectentibus triangulum constitutatur.

a 22. I.

b 23. I.

c 4. I.

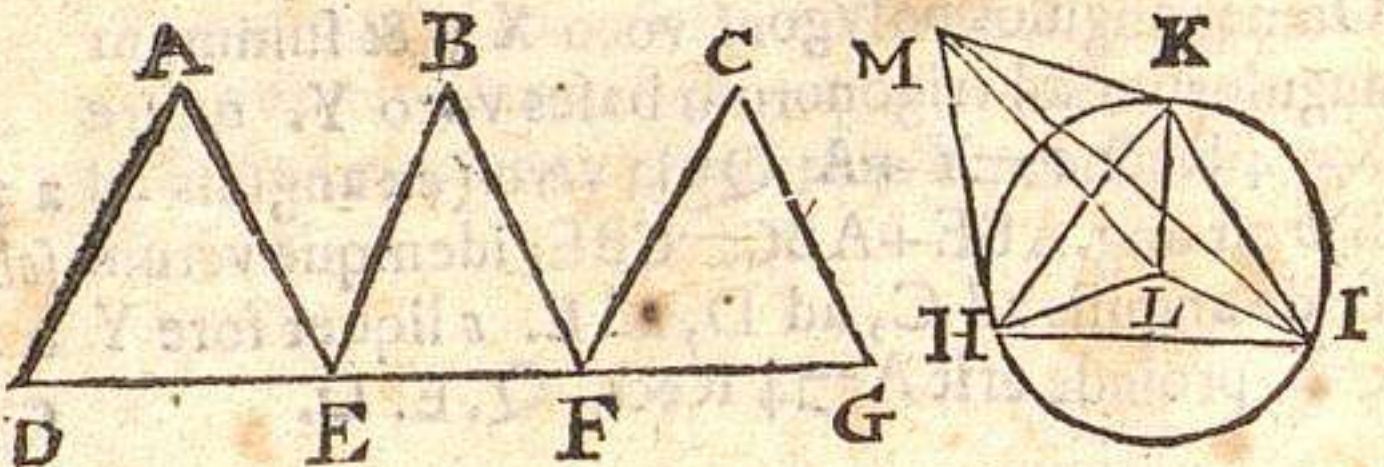
d hyp.

e 24. I.

f 20. I.

Ex iis a constitui potest triangulum, si duæ quælibet reliqua maiores existant; sed ita se res habet. Nam b fac ang. $HCK = B$, & $CK = CH$, ducanturque HK, IK . c ergo $KH = FG$. & quia ang. $KCI = A$; erit $KI = DE$. sed $KI = HI + KH$ (FG ;) ergo $DE = HI + FG$. Simili argumento quævis duæ reliqua maiores ostendentur; & proinde ex iis triangulum a constitui potest. Q. E. D.

PROP. XXIII.

Ex tribus angulis planis A, B, C , quorum duo quomodocunque assumpti reliquo sunt maiores, solidum angulum $MHIK$ constituere. *Oportet autem illos tres angulos quatuor rectis minores esse.

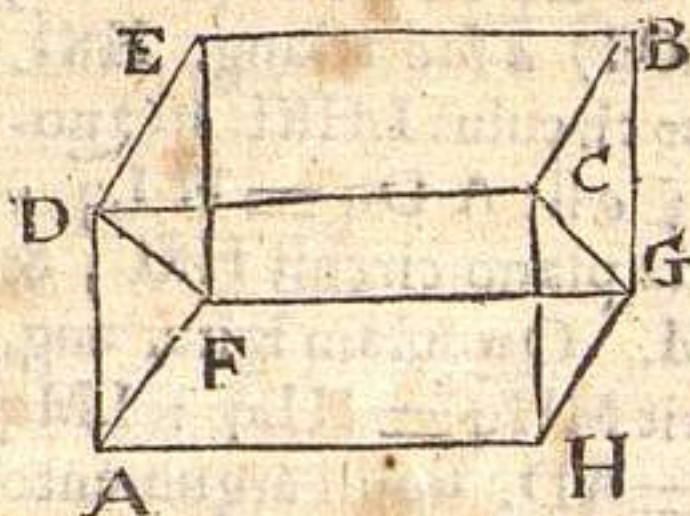
* 21. II.

Fac

Fac AD, AE, BE, BF, CF, CG æquales
 inter se. Ex subtensis DE, EF, FG (hoc est,
 ex æqualibus HI, IK, KH) a fac triang. HKL. a 22. 11. &
 circa quod b describatur circulus LHKI. * Quo- 22. 1.
 niam vero AD \square HL; c fit ADq = HLq + b 5. 4.
 LMq. d sitque LM recta plano circuli HKI; & * Vid. Cla-
 ducantur HM, KM, IM. Quoniam igitur ang. vium.
 HLM e rectus est, f erit MHq = HLq + LMq c scb. 47. 1.
 g = ADq. ergo MH = AD. simili argumento d 12. 11.
 MK, MI, AD (id est, AE, EB, &c.) æquantur; e 3. def. 11.
 ergo cum HM = AD, & MI = AE; & DE b = f 47. 1.
 HI, k erit ang. A = HMI; k similiter ang. IMK g constr.
 = B. k & ang. HMK = C. Factus est igitur h constr.
 angulus solidus ad M ex tribus planis datis. k 8. 1.
 Q. E. F. Assumptum est fore AD \square HL.
 Hoc autem constat. Nam si AD = vel \square HL,
 erit ang. A a =, b vel \square HLI. Eodem modo erit a constr.
 B =, vel \square HLK, & C =, vel \square KLI. quare & 8. 1.
 A + B + C * quatuor rectos aut exæquabunt, aut b 21. 1.
 excedent, contra hypoth., quin potius sit AD \square * 4. cor. 13.
 HL. Q. E. D. I.

P R O P.

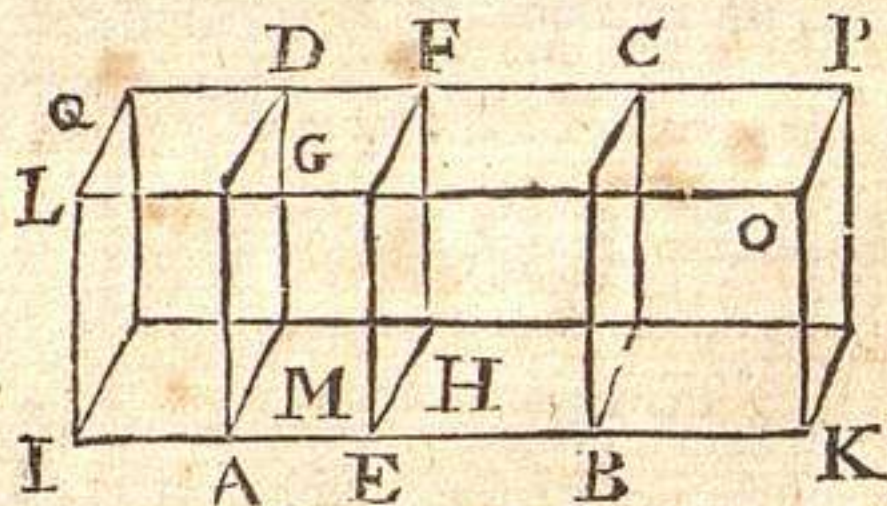
PROP. XXIV.

Si solidum AB parallelis planis contineatur, adversa illius plana (AG, DB, &c.) parallelogramma sunt similia & æqualia.

- Planum AC secans plana parallela AG, DB, a facit sectiones AH, DC parallelas. Eadem ratione AD, HC parallelæ sunt. Ergo ADCH est parallelogrammum. Simili argumento reliqua parallelepipedi plana sunt b parallelogramma. Quum igitur AF ad c HG, & AD ad HC parallelæ sint, c erit ang. d $\angle FAD = \angle CHG$; ergo ob AF d = HG, & AD d = e HC, ac e propterea AF. AD :: HG. HC, trian- g 6. 6. gula FAD, GAH g similia sunt & h æqualia; pro- inde & parallelogramma AE, HB similia sunt & h 4. 1. æqualia. idemque de reliquis oppositis planis ostendetur, ergo, &c.

PROP. XXV.

Si solidum parallelepipedum ABCD plano EF secetur adversis planis AD, BC parallelo, erit quemadmodum basis AH ad basim BH, ita solidum AHD ad solidum BHC.

- Concipe Ppp. ABCD produci utrinque. accipe AI = AE, & BK = EB; & pone plana IQ, KP planis AD, BC parallela. parallelo- a 36. 1. & gramma IM, AH, a & DL, DG, b & IQ, AD, i. def. 6. EF, &c. a similia ac æqualia sunt; c quare Ppp. b 24. 11. AQ = AF; atque eadem ratione Ppp. BP = c 10. def. 11 BF, ergo solida IF, EP solidorum AF, EC æ- que.

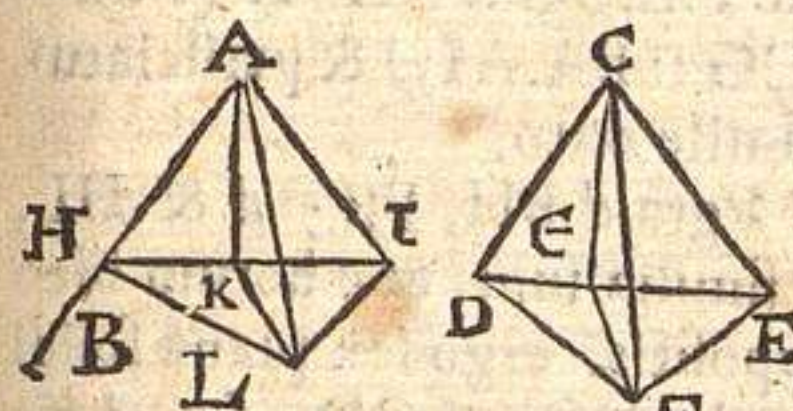
quemultiplicia sunt, ac bases IH, KH basium AH, BH. Quod si basis IH $\square, =, \sqsupset$ KH, *d* 24. 11. & sit similiter solidum IF $\square, =, \sqsupset$ EP. *e* proinde AH. BH :: AF. EC. Q. E. D. *9. def. 11. e 6. def. 5.*

Hæc eadem omni prismati accommodari possunt; unde

Coroll.

Si prisma quodcunque secetur plano oppositis planis parallelo, sectio erit figura æqualis, & similis planis oppositis.

P R O P. XXVI.

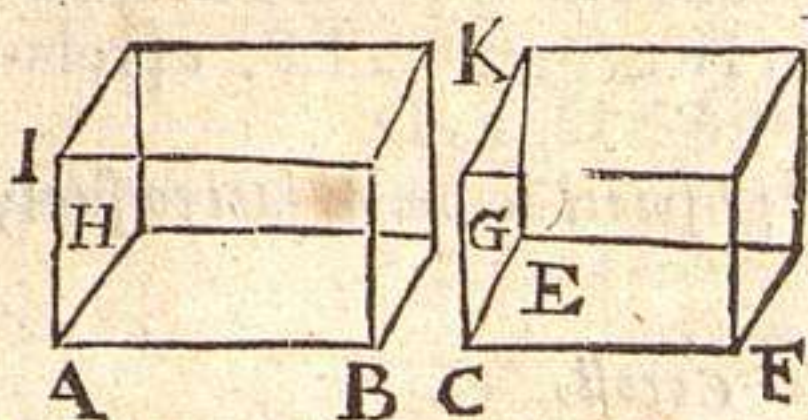
Ad datam rectam lineam AB, ejusque punctum A, constituere angulum solidum AHIL, æqualem

solido angulo dato CDEF.

A puncto quovis *F* a demitte *FG* plano *DCE* *a 11. 11.* rectam; ducanturque rectæ *DF, FE, EG, GD, CG*. Fac *AH = CD*, & ang. *HAI = DCE*. & *AI = CE*; atque in plano *HAI*, fac ang. *HAK = DCG*, & *AK = CG*. Tum erige *KL* rectam plano *HAI*, & sit *KL = GF*. ducaturque *AL*. erit angulus solidus *AHIL* par dato *CDEF*. Nam hujus constructio illius constitutionem penitus æmulatur, ut facile patebit examinanti. ergo factum.

P R O P.

PROP. XXVII.

*A data recta
linea AB, dato
solido parallele-
pipedo CD simi-
le & similiter
positum paralle-*

lepipedum AK describere

a 26. III.

b 12. 6.

c 22. 5.

d I. def. 6.

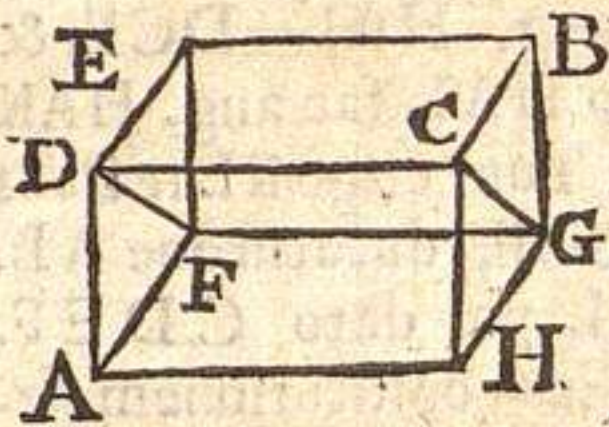
e 24. II.

f 9. def. II.

Ex angulis planis BAH, HAI, BAI, qui æ-
quales sint ipsis FCE, ECG, FCG, a fac angu-
lum solidum A solido C parem. item b fac FC.
CE :: BA. AH. b ac CE. CG :: AH. AI (c unde
erit ex æquali FC. CG :: BA. AI;) & perficiatur
Ppp. AK. erit hoc simile dato.

Nam per constr. Pgra d BH, FE; d & HI,
EG; & d BI, FG similia sunt, & e horum ideo
opposita illorum oppositis. ergo sex plana solidi
AK similia sunt sex planis solidi CD. f proinde
AK, CD similia solida existunt. Q. E. F.

PROP. XXVIII.

*Si solidum parallelepipe-
dum AB plano FGCD se-
cetur per diagonios DF,
CG adversorum planorum
AE, HB, bisariam secabi-
tur solidum AB ab ipso
plano FGCD.*

a 24. II.

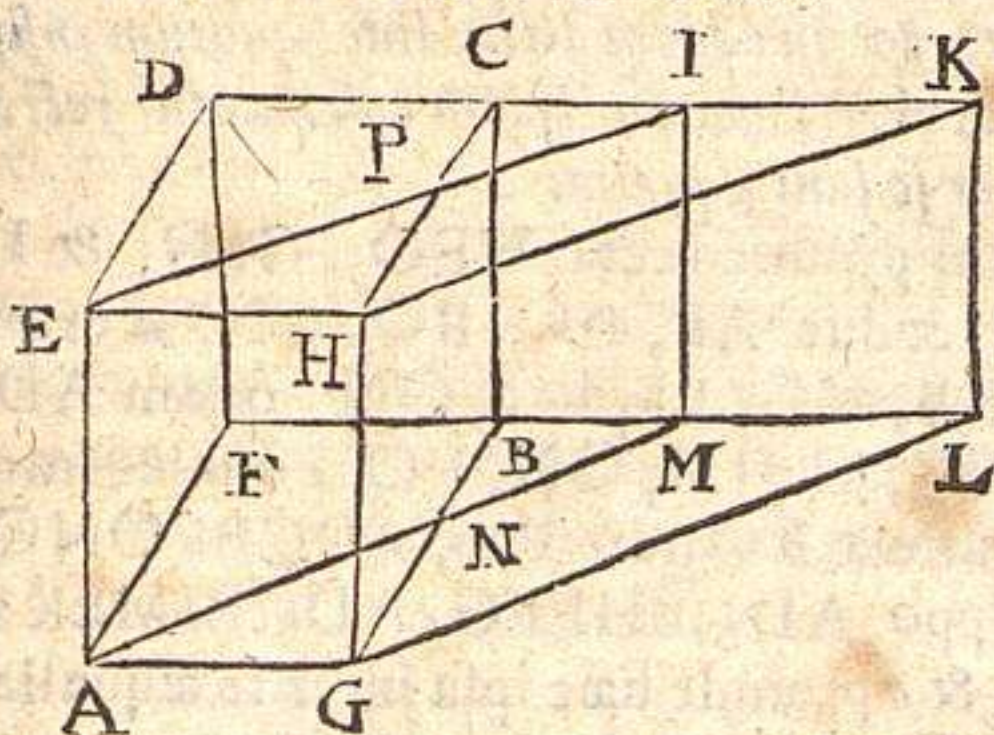
b 34. I.

c 9. def. II.

Nam quia DC, FG a æquales & parallelæ
sunt, b planum FGCD est pgr. & propter
a pgra AE, HB æqualia, & similia, b etiam tri-
angula AFD, HGC, CGB, DFE æqualia &
similia sunt. Atqui pgra AC, AG ipsis FB, FD
a etiam æqualia & similia sunt. ergo prismatis
FGCDAH omnia plana æqualia sunt, & simili-
a planis omnibus prismatis FGCEB; & c pro-
inde hoc prisma illi æquatur. Q. E. D.

PROP.

PROP. XXIX.

Solida parallelepipeda $AGHEFBCD$,
 $AGHEMLKI$ super eandem basim $AGHE$
 constituta, & * in eadem altitudine; quorum insi-
 stentes lineæ AF , AM in iisdem collocantur rectis
 lineis AG , FL , sunt inter se æqualia.

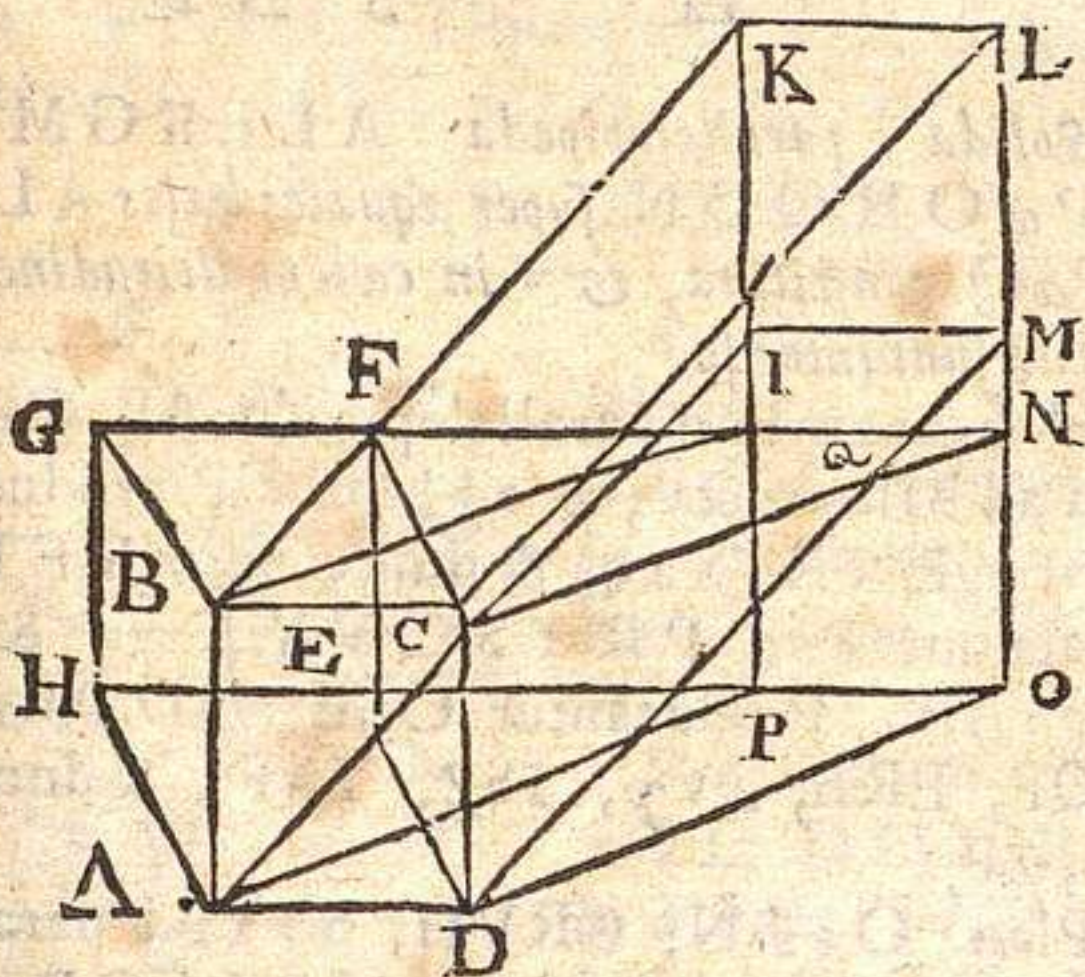
*Id est, in-
 ter paral-
 lela plana

Nam si ex æqualibus prismatis $AFMEDI$, $AGHE$,
 $GBLHCK$ commune auferatur prisma $FLKD$, &
 $NBMPCI$, addaturque utrinque solidum
 $AGNEHP$, b erit Ppp. $AGHEFBCD =$
 $AGHEMLKI$. Q. E. D.

in sequent.
 a 10. def.

PROP. XXX.

II. & 35. I.
 b 3. & 2.
 ax. I,

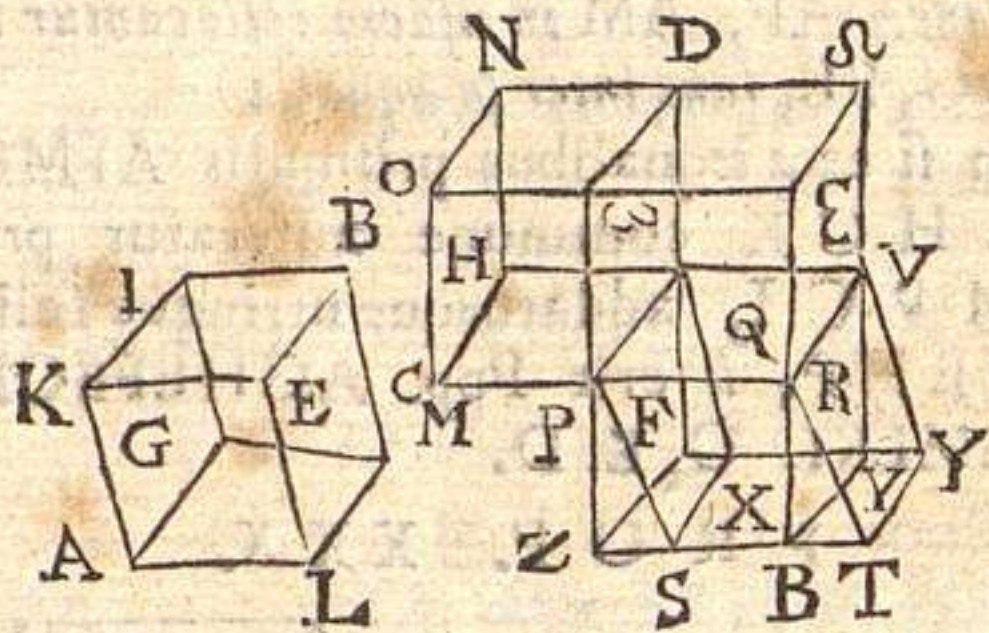

Solida parallelepipeda $ADBCH EFG$,
 $AD =$

ADCBIMLK super eandem basim ADCB constituta, & in eadem altitudine, quorum insistentes lineæ AH, AI non in iisdem collocantur rectis lineis, inter se sunt æqualia.

Nam produc rectas HEO, GFN, & LMO, KIP; & duc AP, DO, BQ, CN. a erunt tam DC, AB, HG, EF, PQ, ON; quam AD, HE, GF, BC, KL, IM, QN, PO æquales inter sese & parallelæ. b Quare Ppp. ADCBPONQ utri- que Pppo. ADCBHEFG, ADCBIMLK æqua- c I. 4x. I. le est; & c proinde hæc ipsa inter se æqualia sunt. Q. E. D.

PROP. XXXI.

Solida parallelepipeda ALEKGMBI, CPomega OHQDN super æquales bases ALEK, * Altitudo, CPomega O constituta, & * in eadem altitudine, æ est perpen- qualia sunt inter se. dicularis à

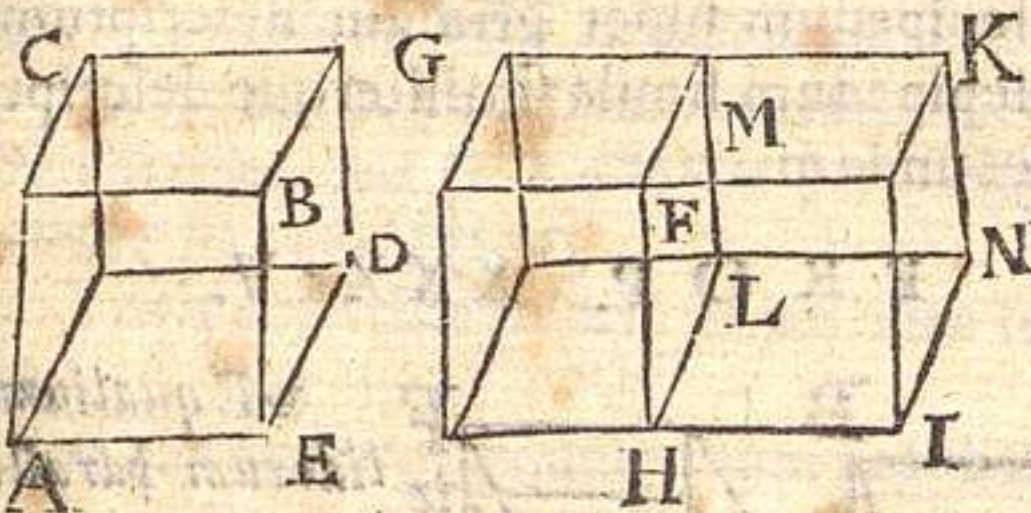
Habeant primo parallelepipeda AB, CD la- plano basis tera ad bases recta; & ad latus CP productum ad planum a fiat pgr. PR TS æq. & simile pgr o KE LA; oppositum. b adeoque Ppp. PR TS QV YX æq & sim. a 18. 6. Pppo AB. Producantur Oomega E, ND delta, omega PZ, b 27 11. & DQF, ERB, delta V gamma, TSZ, YXF; & duc E delta, 10. def. 11. B gamma, ZF.

c 30. def. 11 Plana O epsilon delta N, CRVH, STYF c parallela d hyp. & sunt inter se; d & pgra ALEK, CP omega O, 35. 3. PR TS, PRBZ æqualia sunt, Cum igitur Ppp. CD

$CD, PV \delta \omega e :: pgr. C\omega (PRBZ.) R\omega :: Ppp^? e 25. 11.$
 $PRBZ QV \gamma F. PV \delta \omega, ferit Ppp. CD f = f 9. 5.$
 $PRBZ QV \gamma Fg = PRVQSTYX h = AB. g 29. 12.$
 $Q. E. D. n constr.$

Sin Pppa AB, CD latera basibus obliqua ha-
 beant; super easdem bases, & in eadem altitudi-
 ne, ponantur parallelepipeda, quorum latera ba-
 sibus sint recta. k Ea inter se, & obliquis æqualia $k 29. 11.$
 erunt; m proinde & obliqua AB, CD æquan- $m 1. 4x. 1.$
 tur. Q. E. D.

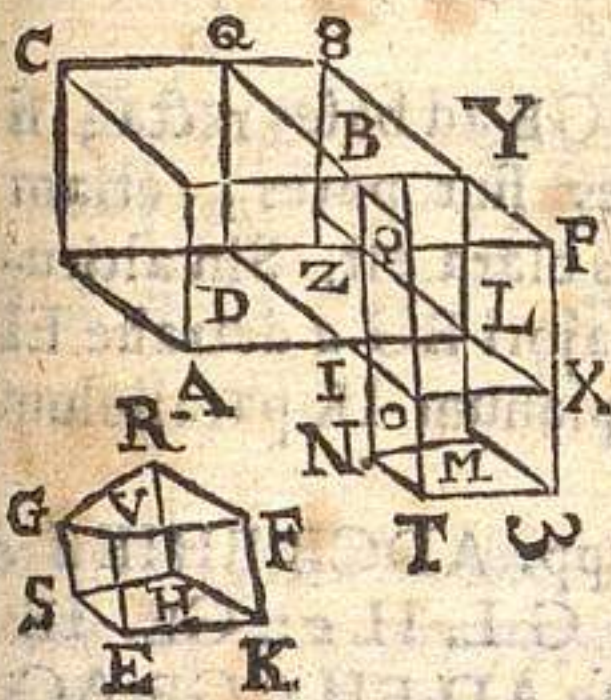
PROP. XXXII.

Solida parallelepipeda ABCD, EFGH sub ea-
 dem altitudine, inter se sunt ut bases AB, EF.

Producta EHL, a fac pgr. $FL = AB$, & b comple $a 45. 1.$
 $Ppp. FINM.$ Liquet esse $Ppp. FLNM.$ $b 31. 5.$
 $(aABCD.) EFGH d :: FL. (AB) EF. Q.E.D. c 31. 11.$
 $d 25. 12.$

PROP. XXXIII.

Similia solida paral-
 lelepipeda, ABCD,
 EFGH, inter se sunt
 in triplicata ratione
 homologorum laterum
 $AI, EK.$

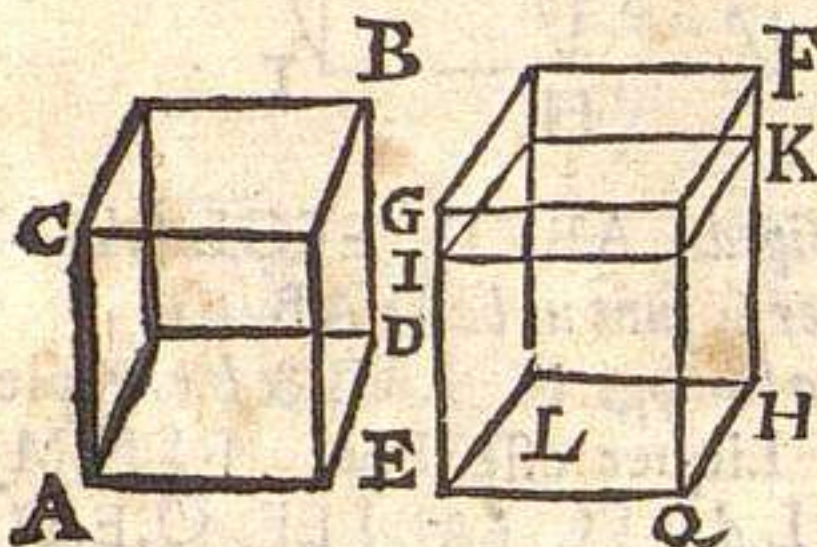
Producantur rectæ
 $AIL, DIO, BIN.$
 & a fiant $IL, IO,$ $a 3. 1.$
 LN ipsi $EK, KH,$
 KF æquales, b adeoque $b 17. 11.$
 &

c 31. 1. & Ppp. IXMT æq. & sim. Pppo EFGH;
 d hyp. c Perficiantur Ppp. a IXPB, DLYQ. Itaque d
 e 1. 6. erit AI. IL. (EK) :: DI. IO (HK) :: BI. IN.
 f 32. 11. (KF;) hoc est Pgr. AD. DL :: DL. IX ::
 BO. IT; f id est Ppp. ABCD. DLQY ::
 g constr. DLQY. IXBP :: IXBP. IXMT. (g EFGH.)
 h 10. def. 5. b ergo ratio ABCD ad EFGH triplicata est ra-
 k 1. 6. tionis ABCD ad DLQY, k vel AI ad EK.
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, si fuerint quatuor lineæ rectæ continue proportionales, ut est prima ad quartam, ita est parallelepipedum super primam descriptum ad parallelepipedum simile similiterque descriptum super secundam.

PROP. XXXIV.

Æqualium solidorum parallelepipedorum ADCB, EHGF bases & altitudines reciprocantur (AD. EH :: EG. AC) Et quorum solidorum parallelepipedorum ADCB, EHGF bases & altitudines reciprocantur, illa sunt æqualia.

Sint primo latera CA, GE ad bases recta; si jam solidorum altitudines sint pares, etiam bases æquales erunt. & res clara est. Sin altitudines inæquales sint, à majori EG a detrahe EI = AC. & per I b duc planum IK parallelum basi EH. itaque

a 3. 1. 1. Hyp. AD. EH c :: Ppp. ADCB. EHIK d
 b 31. 1. Ppp. EHGF. EHIK c :: GL. IL e :: GE. IE
 c 32. 11. (f AC;) g liquet igitur esse AD. EH :: GE. AC
 d 17. 5. Q. E. D.
 e 1. 6.
 f constr.
 g 11. 5. &
 32. 11.

2. Hyp

2. Hyp. ADCB. EHIK $b :: AD. EH k :: h$ 32. 11.
 EG. El $l :: GL. IL m :: Ppp. EHGF. EHIK,$ $k hyp.$
 n quare Ppp. ADCB = EHGF. Q. E. D. 11. 6.

Sint deinde latera ad bases obliqua. Erigan-
 tur super iisdem basibus, in altitudine eadem, pa-
 rallelepipedata recta. Erunt obliqua parallelepi-
 peda his æqualia. Quare cum hæc per 1. partem
 reciprocent bases & altitudines, etiam illa reci-
 procabunt. Q. E. D. m 32. 11.
 n 9. §.

Coroll.

Quæ de parallelepipedis demonstrata sunt Prop.
 29, 30, 31, 32, 33, 34. etiam conveniunt prismaticis
 triangularibus, quæ sunt dimidia parallelepipedata,
 ut patet ex Pr. 28. Igitur,

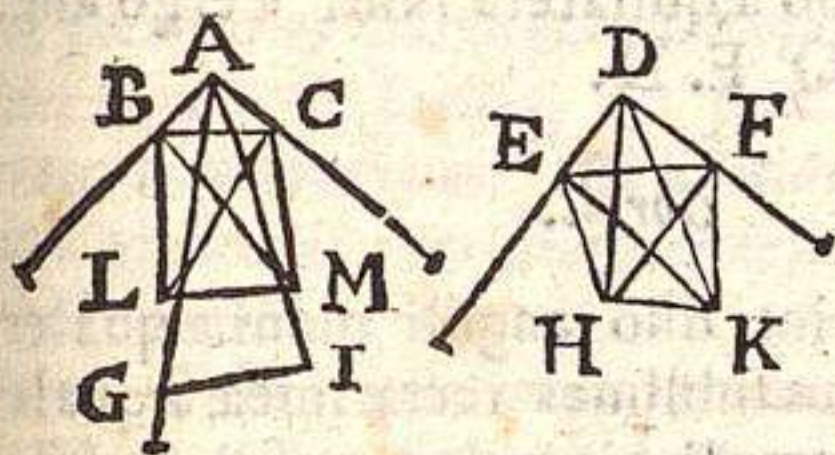
1. Prismata triangularia æque alta sunt ut
 bases.

2. Si eandem vel æquales habeant bases, &
 eandem altitudinem, æqualia sunt.

3. Si similia fuerint, eorum proportio triplicata
 est proportionis homologorum laterum.

4. Si æqualia sunt, reciprocant bases & alti-
 tudines, & si reciprocant bases & altitudines, æ-
 qualia erunt.

P R O P. XXXV.

Si fuerint duo
 plani anguli
 BAC, EDF,
 æquales, quorum
 verticibus A, D,
 sublimes rectæ
 lineæ AG, DH

insistant, quæ cum lineis primo positis angulos conti-
 neant æquales, utrumq; utriq; (ang. GAB = HDE;
 & GAC = HDF.) in sublimibus autem lineis
 AG, DH quælibet sumpta fuerint puncta G, H,

I

Q

ab his ad plana BAC, EDF, in quibus consistunt anguli primum positi BAC, EDF, ductæ fuerint perpendiculares GI, HK; à punctis vero I, K quæ in planis à perpendicularibus fiunt, ad angulos primum positos adjunctæ fuerint rectæ lineæ AI, DK; hæ cum sublimibus AG, DH æquales angulos GAM, HDK comprehendent.

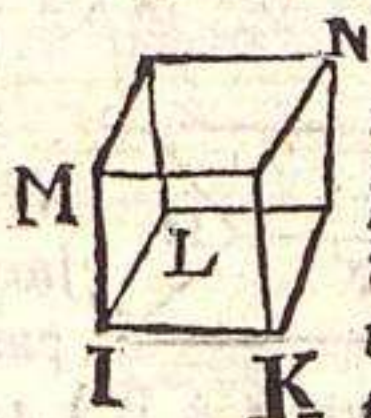
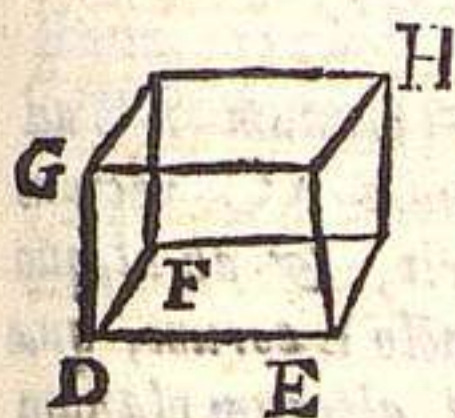
- Fiant DH, AL æquales, & GI, LM parallelæ; & MC ad AC, MB ad AB, KF ad DF, KE ad DE perpendiculares, ducanturque rectæ BC, LB, LC, atque EF, HF, HE; a estque LM recta plano BAC; b quare anguli LMC, LMA, LMB; eademque ratione anguli HKF, HKD, HKE recti sunt. Ergo ALq c = LMq + AMq c = LMq + CMq + ACq c = LCq + ACq; d ergo ang. ACL rectus est. Rursus ALqe = LMq + MAqe = LMq + BMq + BAqe = BLq + BAq. d ergo ang. ABL etiam rectus est. Simili discursu anguli DFH, DEH recti sunt, f ergo AB = DE; f & BL = EH; f & AC = DF; & CL = FH. g quare etiam BC = EF, g & ang. ABC = DEF g & ang. ACB = DFE. unde reliqui è rectis anguli CBM, BCM reliquis FEK, EFK æquantur. k ergo CM = FK, l ideoque & AM = DK. ergo si ex LAqm = HDq. auferatur AMq = DKq, n remanet LMq = HKq. quare trigona LAM, HDK sibi mutuo æquilatera sunt. o ergo ang. LAM = HDK. Q. E. D.

Coroll.

Itaque si fuerint duo anguli plani æquales, quorum verticibus sublimes rectæ lineæ æquales insistant, quæ cum lineis primo positis angulos contineant æquales, utrumque utrique; erunt à punctis extremis linearum sublimium ad plana angulorum primo positorum demissæ perpendiculares inter se æquales; nempe LM = HK.

P R O P.

PROP. XXXVI.

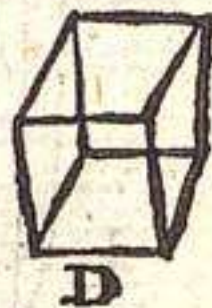
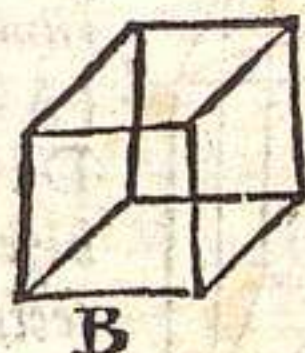
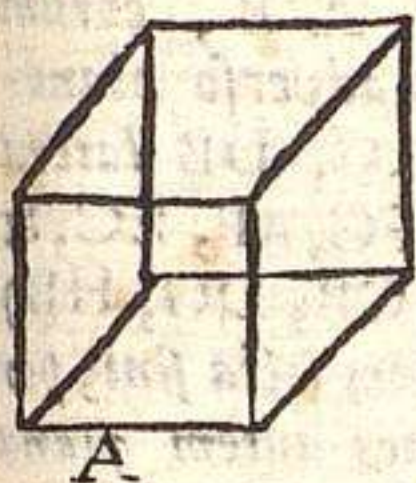

Si tres rectæ li-
nea DE, DG, DF,
proportionales fue-
rint; quod ex his
tribus fit solidum
parallelepipedum D

H, æquale est descripto à media linea DG (IL)
solido parallelepipedo IN, quod æquilaterum quidem
fit, æquiangulum vero prædicto DH.

Quoniam DE. IK a :: IL. DF, b erit pgr. LK a hyp) = FE. & propter angulorum planorum ad D & b 14. 6. I, ac linearum GD, IM æqualitatem, etiam alti-
tudines parallelepipedorum æquales sunt, ex
coroll. præced. c ergo ipsa inter se æqualia sunt. c 31. 11. Q. E. D.

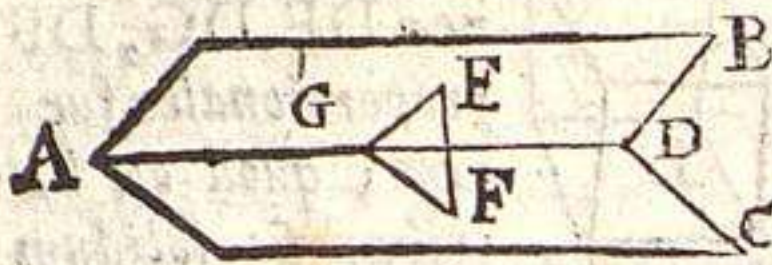
PROP. XXXVII.

Si quatuor rectæ lineæ A, B, C, D proportiona-
les fuerint, & solida parallelepipeda A, B, C, D
quæ ab ipsis & similia, & similiter describuntur,
proportionalia erunt. Et si solida parallelepipeda,
quæ & similia, & similiter describuntur, fuerint
proportionalia (A.B :: C.D.) & ipsæ rectæ lineæ
A, B, C, D proportionales erunt.

Nam rationes parallelepipedorum a triplica- a 33. 14. ta sunt rationum, quas habent lineæ. ergo si A.B :: C.D. b erit Ppp. A. Ppp. B :: Ppp. C. Ppp. b sch. 23. 5. D. & vice versa.

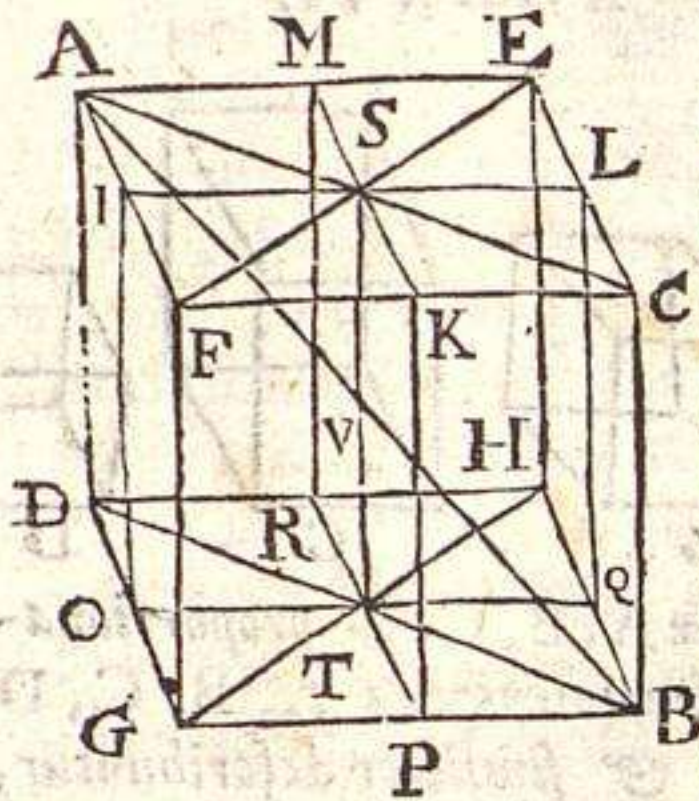
PROP. XXXVIII.

Si planum AB ad planum AC rectum fuerit, & ab aliquo puncto E eorum, quæ sunt in uno planorum (AB) ad alterum planum AC perpendicularis EF ducta fuerit, in planorum communem sectionem AD cadet ducta perpendicularis EF.

a 12. 1. Si fieri potest, cadat F extra intersectionem
 b 4, & 3. AD. In plano AC a ducatur FG perpendicula-
 def. 11. ris ad AD, jungaturque EG. Angulus FGE
 c 17. 1. ctus est; & EFG rectus ponitur. ergo in triangu-
 lo EFG sunt duo anguli recti. Q. E. D.

PROP. XXXIX.

Si solidi parallelepipedi AB, eorum quæ ex adverso planorum AC, DB latera (AE, FC, AF, EC, & DH, GB, DG, HB) bisariam secta sint; per sectiones autem plana ILQO, PKMR sint extensa; planorum communis sectio ST, & solidi parallelepipedi diameter AB, bisariam se mutuo secabunt.

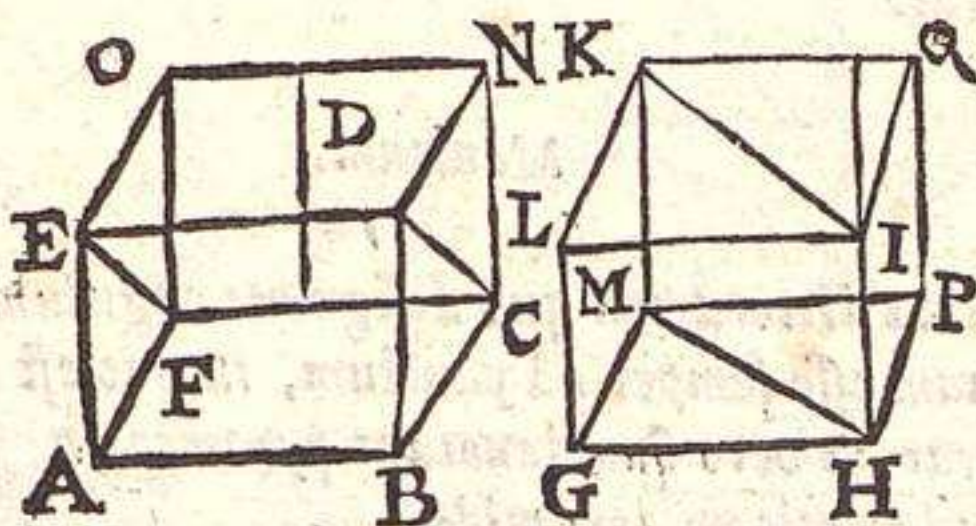
a 34. 1. Ducantur rectæ SA, SC, TD, TB. Propter
 b 29. 1. a latera DO, OT lateribus BQ. QT, b angu-
 c 4. 1. losque alternos TOD, TQB æquales, c etiam
 d sch. 15. 1. bases DT, TB, & anguli DTO, BTQ æquan-
 e 34. 1. tur. d ergo DTB est recta linea. eodem modo
 f 9. 11. & ASC recta est linea. Porro e tam AD ad FG,
 1. 4x. e quam FG ad CB; f ideoque AD ad CB, g ac
 g 33. 1. proinde AC ad DB parallelæ & æquales sunt.
 b quare

h quare AB, & ST in eodem plano ABCD existunt. Itaque cum anguli AVS, BVT ad verticem, & alterni ASV, BTV æquentur; k & AS k 7. ax. I. = BT; erit AV = BV, l & SV = VT. l 26. I. Q. E. D.

Coroll.

Hinc, in omni parallelepipedo diametri omnes se mutuo bisecant in uno puncto, V.

PROP. XL.

Si fuerint duo prismata ABCFED, GHMLIK æqualis altitudinis, quorum hoc quidem habeat basim ABCF parallelogrammum, illud vero GHM triangulum; duplum autem fuerit parallelogrammum ABCF trianguli GHM; æqualia erunt ipsa prismata ABCFED, GHMLIK.

Nam si perficiantur parallelepipeda AN, GQ, a erunt hæc æqualia ob b basium AC, GP, & c altitudinum æqualitatem. d ergo etiam prismata, e horum dimidia, æqualia erunt. Q. E. D.

Schol.

Ex hætenus demonstratis habetur dimensio prismatum triangularium, & quadrangularium, seu parallelepipedorum, si nimirum altitudo ducatur in basim.

Ut si altitudo sit 10 pedum, basis vero pedum quadratorum 100 (mensurabitur autem basis per Sch. 35. I. vel per 41. I.) multiplica 100 per 10;

a 31. II.
b 34. I.
& 7. ax.
c hyp.
d 28. II.
e 7. ax. I.
And. Gar.

proveniunt 1000 pedes cubici pro soliditate prismatis dati.

Vide schol.
35. 1.

Nam quemadmodum rectangulum, ita & parallelepipedum rectum producitur ex altitudine ducta in basim. Ergo quodvis parallelepipedum producitur ex altitudine in basim ducta, ut patet ex 31. hujus.

Deinde cum totum parallelepipedum producatur ex altitudine in totam basim, semissis ejus (hoc est prisma triangulare) producetur ex altitudine ducta in dimidiam basim, nempe triangulum.

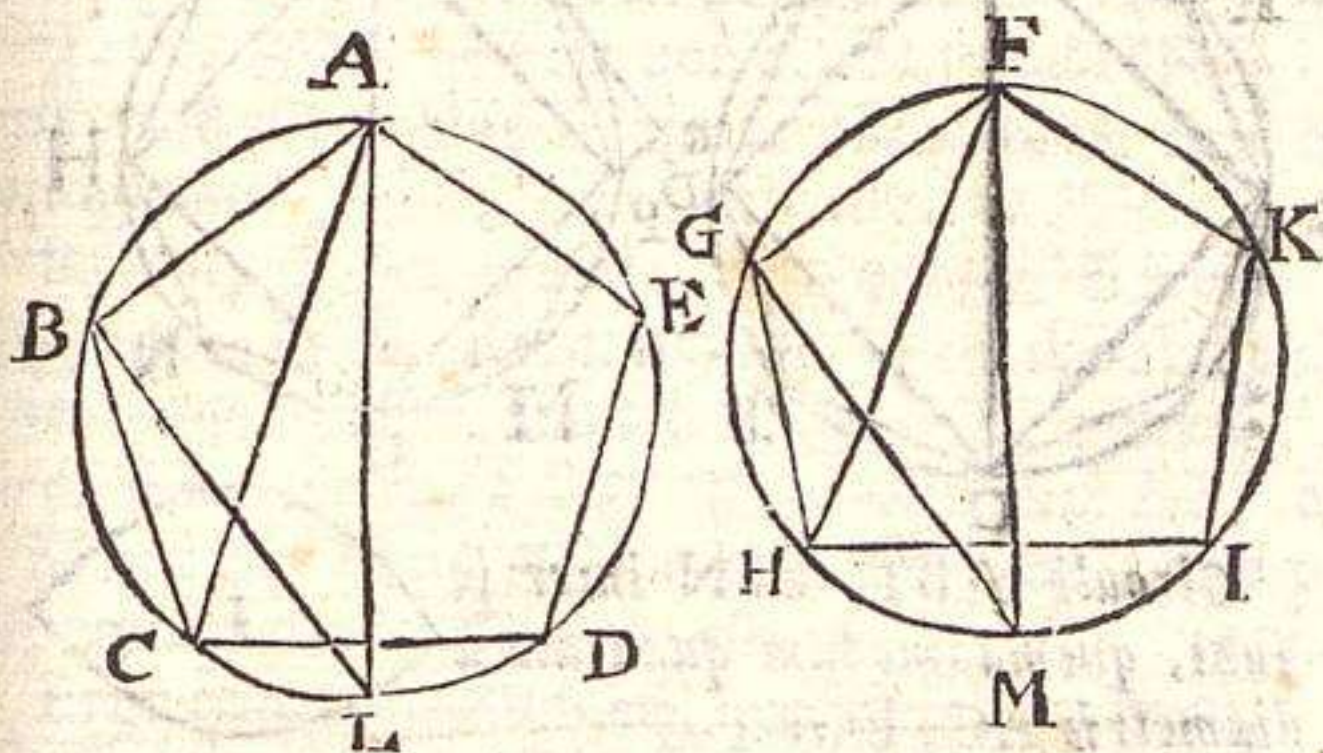
Monitum.

Nota, litterarum quæ designant angulum solidum primam esse semper ad punctum, in quo est angulus; litterarum vero quæ denotant pyramidem, ultimam esse ad verticem pyramidis.

Ex.gr. Angulus solidus ABCD est ad punctum A; pyramidis quoque BCDA vertex est ad punctum A, & basim triangulum BCD.

LIB. XII.

PROP. I.

*Q*uæ sunt in circulis ABD, FGI poly-
gona similia ABCDE, FGHIK,
inter se sunt, ut quadrata à diame-
tris AL, FM.

Ducantur AC, BL, FH, GM.

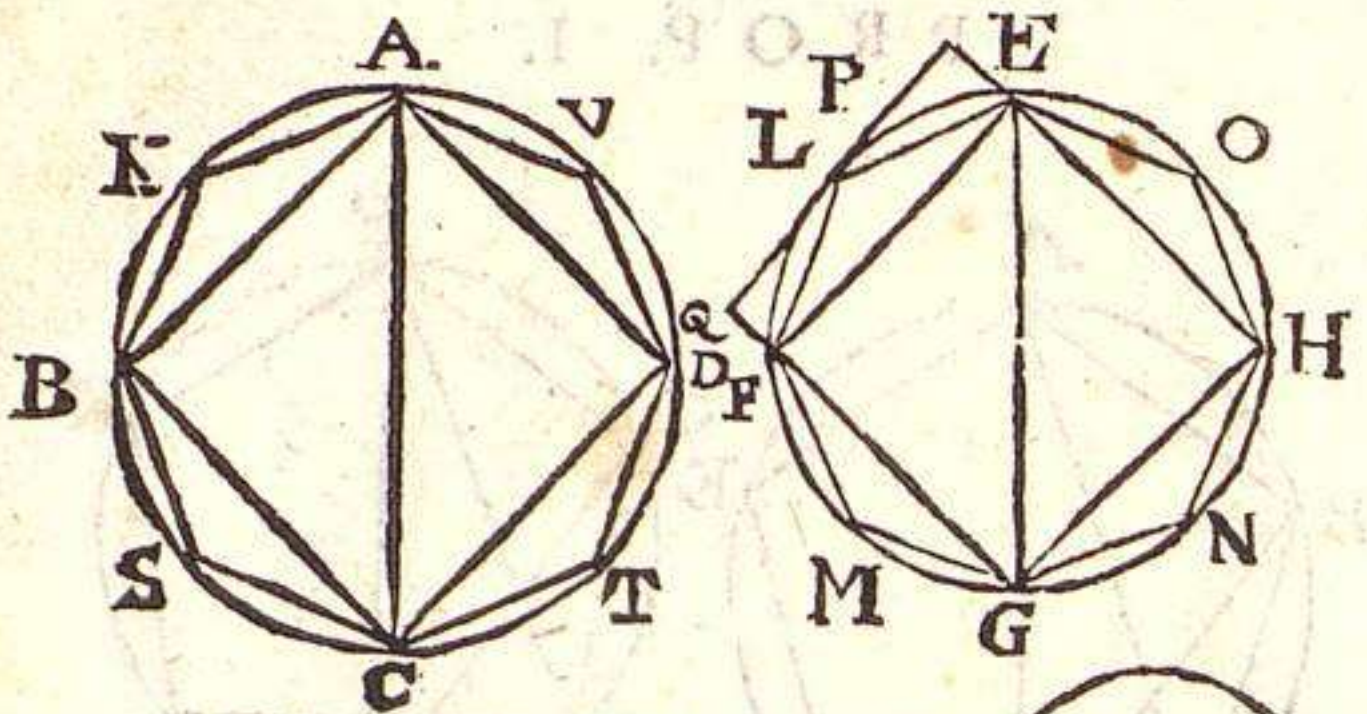
Quoniam *a* ang. ABC = FGH, *a* atque AB. BC *a* 1. def. 6.
:: FG. GH, *b* erit ang. ACB (*c* ALB) = FHG *b* 6. 6.
(*c* FMG.) anguli autem ABL, FGM *d* recti, ac *c* 21. 3.
proinde æquales sunt, *e* ergo triangula ABL, *d* 31. 3.
FGM æquiangula sunt. *f* quare AB. FG :: AL. *e* 32. 3.
FM. *g* ergo ABCDE. FGHIK :: ALq. FMq. *f* cor. 4. 6.
g 22. 6.

Coroll.

Hinc (quia AB. FG :: AL. FM :: BC. GH,
&c.) polygonorum similia circulo inscripto-
rum *b* ambitus sunt ut diametri,

h 1. 12. &
12. 5.

PROP. II.

Circuli ABT, EFN inter se sunt, quemadmodum quadrata à diametris AC, EG.

Ponatur ACq. EGq. :: circ. ABT. I. Dico I = circ. EFN.

- a sch. 7. 4. quadratum EFGH, a quod dimidium est circumscripti quadrati, adeoque semicirculo majus.
- b 30. 3. b Biseca arcus EF, FG, GH, HE, & ad puncta bisectionum junge rectas EL, LF, &c. per L
- c sch. 27. 3. duc tangentem PQ (c quæ ad EF parallela est,) & produc HEP, GFQ; estque triangulum ELF d dimidium parallelogrammi EPQF, adeoque majus dimidio segmenti ELF; pariterque reliqua triangula ejusmodi reliquorum segmentorum dimidia superant. Et si iterum bisecentur arcus EL, LF, FM, &c. rectæque adjungantur, eodem modo triangula segmentorum semisfes excedent. Quare si quadratum EFGH è circulo EFN, & e reliquis segmentis triangula detrahantur, & hoc fiat continuo, tandem e restabit magnitudo aliqua minor quam K. Eo usque perventum sit, nempe ad segmenta EL, LF, FM, &c. minora quam K, simul sumpta.
- e I. 10.

pta. ergo I (f circ. EFN - K) \supset polyg. f hyp. \odot
 ELMGNHO (circ. EFN - segm. EL + LF I. ax.
 &c.) Circulo ABT inscriptum g puta simile po- g 30.3. \odot
 lygonum AKBSCTDV. itaque quum I. post.1.
 AKBSCTDV. ELMGNHO b :: ACq. h I. 12.
 EGq k :: circ. ABT. I. ac polyg. AKBSCTDV k hyp.
 l \supset circ. ABT. m erit polyg. ELMGNHO l 9. ax.1.
 \supset I. sed prius erat I \supset ELMGNHO. quæ m 14.5.
 repugnant.

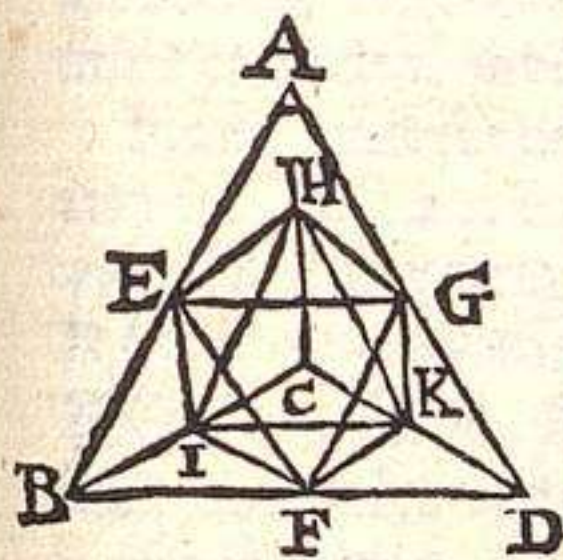
Rursus, si fieri potest, sit I \sqsubset circ. EFN.
 Quoniam igitur ACq. EGq n :: circ. ABT. I; n hyp.
 inverseque I. circ. ABT :: EGq. ACq. pone I.
 circ. ABT :: circ. EFN. K. o ergo circ. ABT o 14. 5.
 \sqsubset K. p atque EGq. ACq :: circ. EFN. K. Quæ p 11. 5.
 repugnare modo ostensum est.

Ergo concludendum est, quod I = circ. EFN,
 Q. E. D.

Coroll.

Hinc, ut circulus est ad circulum, ita polygo-
 num in illo descriptum ad simile polygonum in
 hoc descriptum.

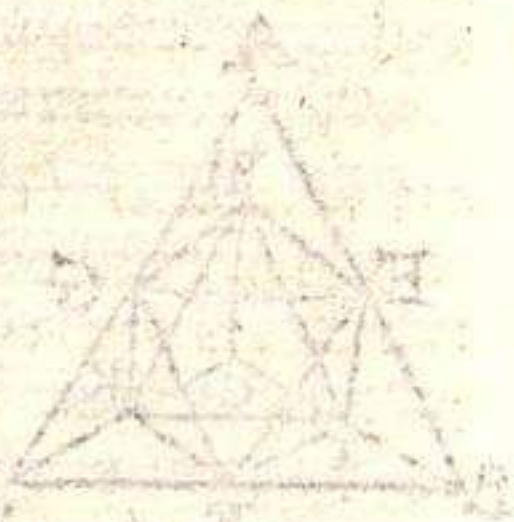
PROP. III.

Omnis pyramis ABDC
 triangularem habens basim,
 dividitur in duas pyramides
 AEGH, HIKC æquales &
 similes inter se, triangulares
 habentes bases, & similes
 toti ABDC; & in duo pris-
 mata æqualia BFGI, FGDH;
 quæ duo prismata majora sunt dimi-
 dio totius pyramidis ABDC.

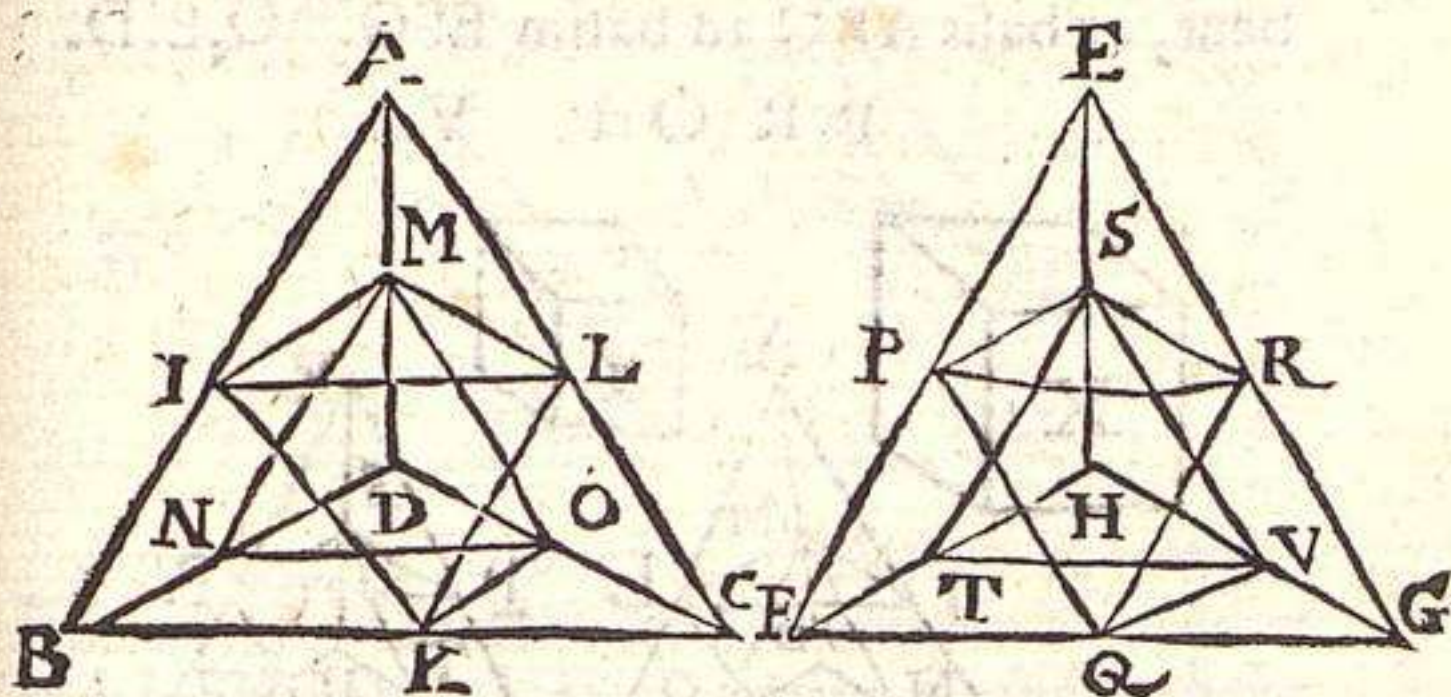
Latera pyramidis bisecentur in punctis E, F,
 G, H, I, K; junganturque rectæ EF, FG, GE,
 EI, IF, FK, KG, GH, HE. Quoniam latera
 pyra-

- a 2. 6. pyramidis proportionaliter secta sunt, *a* erunt HI, AB; & GF, AB; & IF, DC; atque HG, DC, &c. parallelæ; proinde & HI, FG, & GH, FI parallelæ sunt. liquet igitur triangula ABD, AEG, EBF, FDG, HIK *b* æquiangula esse; & quatuor ultima *c* æquari. eodem modo triangula ACB, AHE, EIB, HIC, FGK æquiangula sunt; & quatuor postrema inter se æqualia. Similiter triangula BFI, FDK, IKC, EGH; & denuo triangula AHG, GDK, HKC, EFI, similia sunt & æqualia. Quinetiam triang. HIK ad ADB, & EGH ad BDC, & EFI ad ADC, & FGK ad ABC *d* parallelæ sunt. Ex quibus perspicue sequitur primo, pyramides AEGH, HIKC æquales esse; totique ABDC, & inter se *e* similes. deinde solida BFGELH. FGDIHK prismata esse, & quidem æque alta, nempe sita inter parallela plana ABD, HIK. verum basis BFGELH basis FDG *f* duplex est. *g* quare dicta prismata æqualia sunt. quorum alterum BFGELH pyramide BEFI, hoc est, AEGH majus est, totum sua parte; proinde duo prismata majora sunt duabus pyramidibus, totiusque adeo pyramidis ABDC dimidium excedunt. Q. E. D.

PROP.

PROP. IV.

Si fuerint duæ pyramides ABCD, EFGH ejusdem altitudinis, triangulares habentes bases ABC, EFG; sit autem illarum utraque divisa & in duas pyramides (AILM, MNOD; & EPRS, STVH) æquales inter se, & similes toti; & in duo prismata æqualia (IBKLMN, KLCNMO; & PFQRST, QRGTSV;) ac eodem modo divisa sit utraque pyramidum, quæ ex superiore divisione natæ sunt, idque semper fiat; erit ut unius pyramidis basis ad alterius pyramidis basim, ita & omnia, quæ in una pyramide, prismata ad omnia, quæ in altera pyramide prismata, multitudine æqualia.

Nam (adhibendo constructionem præcedentis) BC. KC a :: FG. QG. b ergo triang. ABC est ad simile triang. LKC, ut EFG ad c simile RQG. ergo permutando ABC. EFG d :: LKC. RQGe :: Prism. KLCNMO. QRGTSV (nam hæc æque alta sunt) f :: IBKLMN. PFQRST. g quare triang. ABC. EFG :: Prism. KLCNMO + IBKLMN. Prism. QRGTSV + PFQRST. Q. E. D.

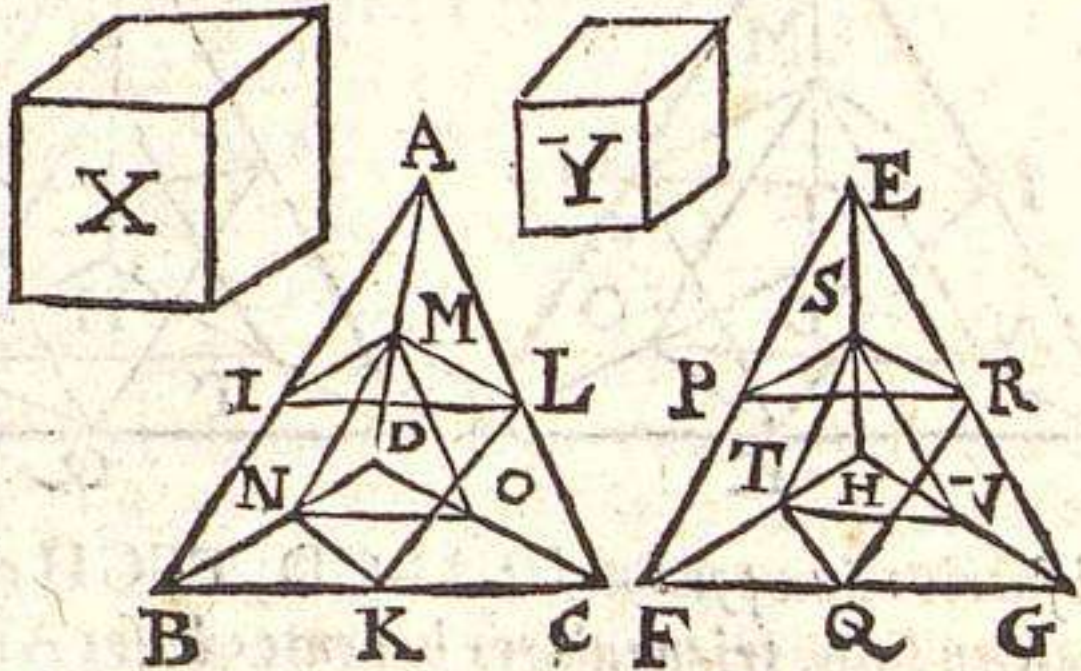
a 15. 5.
b 22. 6.
c 2. 6. &c.
d 16. 5.
e sch. 34. II
f 7. 5.
g 12. 5.

Sin ulterius simili pacto dividantur pyramides MNOD, AILM; & EPRS, STVH, erunt quatuor nova prismata hic effecta ad quatuor isthic

b 12. 5.

isthic producta, ut bases MNO & AIL ad bases STV & EPR, hoc est ut LKC ad RQG, vel ut ABC ad EFG. *b* quare omnia prismata pyramidis ABCD ad omnia ipsius EFGH ita se habent, ut basis ABC ad basim EFG. Q.E.D.

PROP. V.

Sub eadem altitudine existentes pyram **ABCD, EFGH, triangulares habentes bases ABC, EFG, inter se sunt ut bases ABC, EFG.**

Sit triang. **ABC. EFG :: ABCD. X.** Dico **X = pyr. EFGH.** Nam, si possibile est, sit **X > EFGH**; sitque **Y** excessus. Dividatur pyramis **EFGH** in prismata & pyramides, & reliquæ pyramides similiter, *a* donec relictæ pyramides **EPRS, STVH** minores evadant solido **Y**. Quum igitur **pyr. EFGH = X + Y**; liquet reliqua prismata **PFQRST, QRGTSV** solido **X** majora esse. Pyramidem **ABCD** similiter divisam concipe; *b* eritque prism. **IBKLMN + KLCNMO**. **PFQRST + QRGTSV :: ABC. EFG. c :: pyr. ABCD. X. d** ergo **X < prism. PFQRST + QRGTSV**; quod repugnat prius affirmatis.

Rursus, dicitur **X < pyr. EFGH**. pone **pyr. EFGH. Y :: X. pyr. ABCD e :: EFG. ABC.** quia **EFGH f > X**, *g* erit **Y > pyr. ABCD**, quod fieri nequit, ex jam dictis. Concludo igitur, quod **X = pyr. EFGH. Q. E. D.**

PROP.

a 1. 10.

b 4. 12.

c hyp.

d 14. 5.

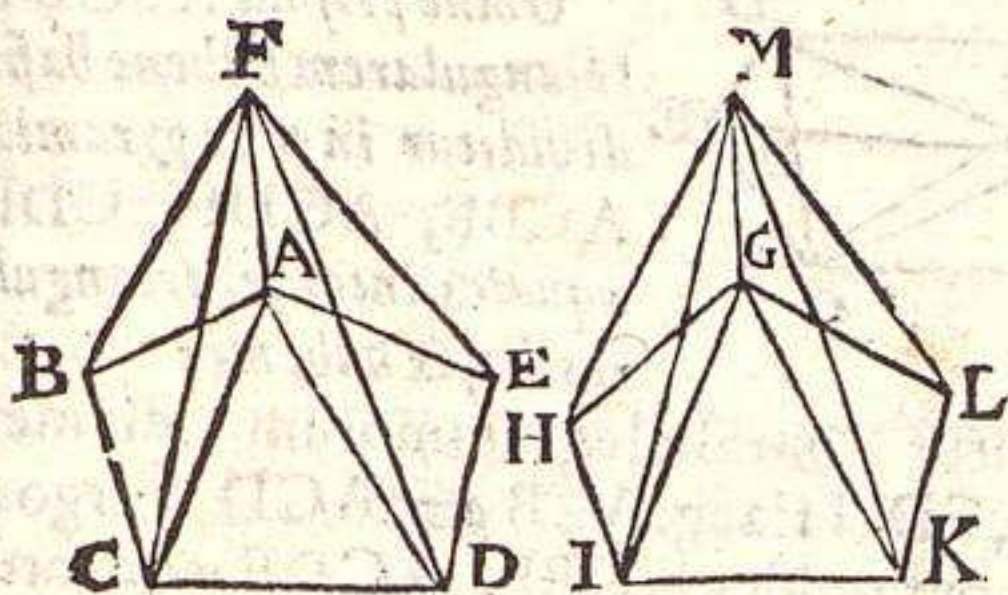
e hyp. &

cor. 4. 5.

f suppos.

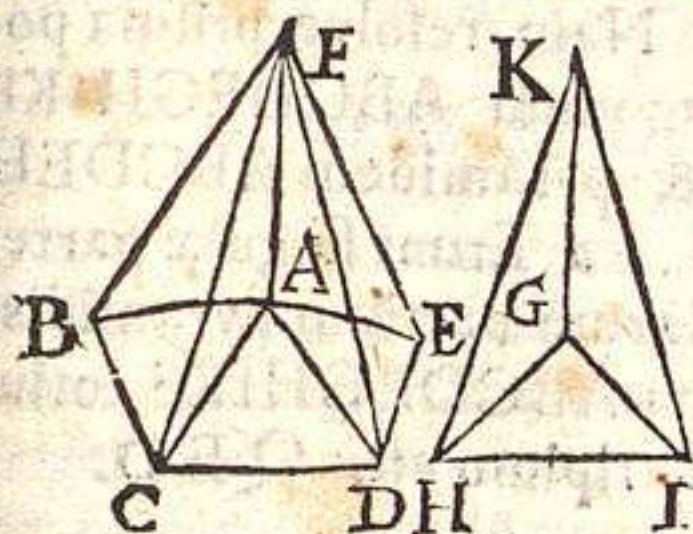
g 14. 5.

PROP. VI.

Sub eadem altitudine existentes pyramides ABCDEF, GHIKLM, & polygonas habentes bases ABCDE, GHIKL, inter se sunt ut bases ABCDE, GHIKL.

Duc rectas AC, AD, GI, GK. Est bas. ABC: ACD *a* :: pyr. ABCF. ACDF. *b* ergo composite a 5. 12. ABCD. ACD :: pyr. ABCDF. ACDF. *a* atque b 18. 5. etiam ACD. ADE :: pyr. ACDF. ADEF. *c* ergo ex æquali ABCD. ADE :: ABCDF. ADEF. *b* ergo componendo ABCDE. ADE :: pyr. c 22. 5. ABCDEF. ADEF. porro ADE. GKL *d* :: pyr. d 5. 12. ADEF. GKLM; ac, ut prius, atque inverse GKL. GHIKL :: pyr. GKLM. GHIKLM. *c* ergo iterum ex æqualibus, ABCDE. GHIKL :: pyr. ABCDEF. GHIKLM. Q. E. D.

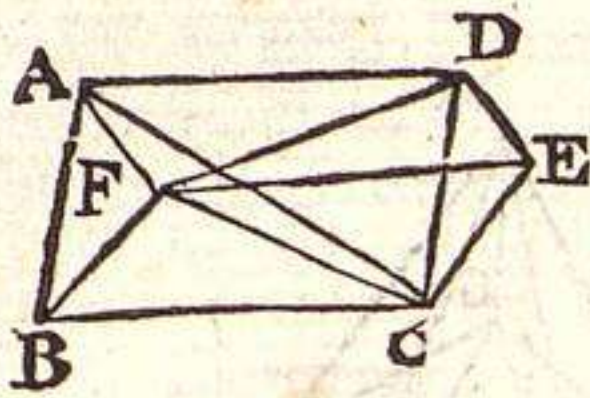

Si bases non habent latera æque multa, demonstratio sic procedet. Bas. ABC: GHI *e* :: pyr. ABCF. GHIK. *e* atque e 5. 12. ACD. GHI :: pyr. f 24. 5. ACDF. GHIK. *f* ergo

bas. ABCD. GHI :: pyr. ABCDF. GHIK. *e* Quinetiam bas. ADE. GHI :: pyr. ADEF. GHIK. *f* ergo bas. ABCDE, GHI :: pyr. ABCDEF. GHIK.

PROP.

P R O P. VII.

Omne prisma ABCDFE triangularem habens basim, dividitur in tres pyramides ACBF, ACDF, CDFE æquales inter se, triangulares bases habentes.

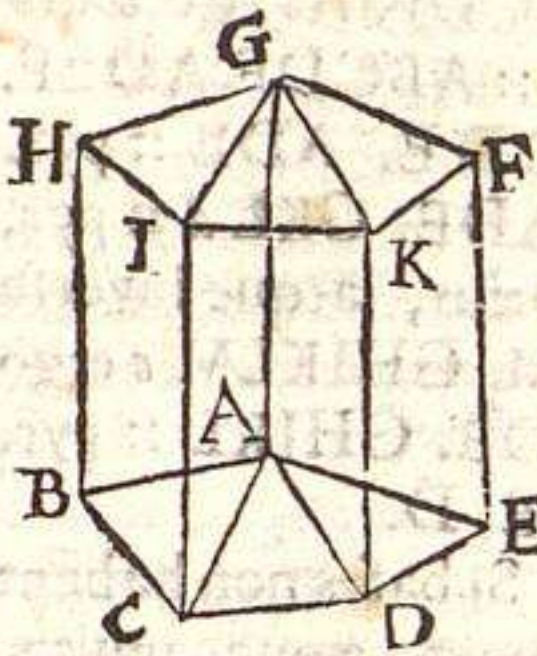
a 34. I.

b 5. 12.

c I. 4x. I.

Ducantur parallelogrammorum diametri AC, CF, FD. Triang. ACB $a =$ ACD. b ergo æque altæ pyramides ACBF, ACDF æquantur. eodem modo pyr. DFAC $=$ pyr. DFEC. atque ACDF, & DFAC una eademque sunt pyramis. c ergo tres pyramides ACBF, ACDF, DFEC, in quas divisum est prisma, inter se æquales sunt. Q. E. D.

Coroll.

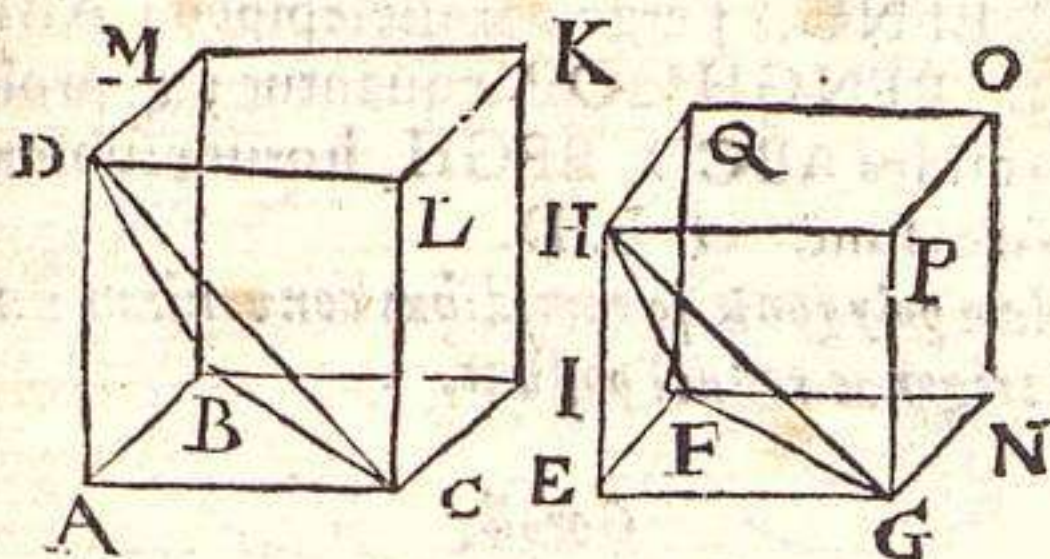
Hinc, quælibet pyramis tertia est pars prismatis eandem cum illa habentis & basim & altitudinem: sive, prisma quodlibet triplum est pyramidis eandem cum ipso habentis basim & altitudinem.

a 7. 12.

b I. 5.

Nam resolve prisma polygonum ABCDEGHIKF in trigona prismata, & pyramidem ABCDEH in trigonas pyramides. a Erunt singulæ partes prismatis triplæ singularum partium pyramidis. b proinde totum prisma ABCDEGHIKF totius pyramidis ABCDEH triplum est. Q. E. D.

PROP. VIII.

Similes pyramides ABCD, EFGH, quæ triangulares habent bases ABC, EFG, in triplicata sunt ratione homologorum laterum AC, EG.

a Perficiantur parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP; quæ b similia sunt & pyramidum ABCD, EFGH c sextupla; d ideoque in eadem cum ipsis ratione ad se invicem, e hoc est in triplicata homologorum laterum. Q. E. D.

a 27. 11.
b 9. def. 11.
c 28. 11. &
7. 12.
d 15. 5.
e 33. 11.

Coroll.

Hinc, etiam similes polygonæ pyramides rationem habent laterum homologorum triplicatam; ut facile probabitur resolvendo has in triangonas pyramides.

PROP. IX.

Vide Schema præced.

Æqualium pyramidum ABCD, EFGH, & triangulares bases ABC, EFG habentium, reciprocantur bases & altitudines: & quarum pyramidum triangulares bases habentium reciprocantur bases & altitudines, illæ sunt æquales.

I. Hyp. Perfecta parallelepipeda ABICDMKL, EFNGHQOP æqualium pyramidum ABCD, EFGH (utrumque utriusque) a sextupla sunt, ac æqualia ideo inter se. ergo alt. (H.) alt.

a 28. 11. &
7. 12.

b 34. II. alt. (D) $b :: ABIC. EFNG$ $c :: ABC. EFG.$
 c 15. 5. Q. E. D.
 d hyp. 2. Hyp. Alt. (H.) alt. (D) $d :: ABC. EFG$ $e ::$
 e 15. 5. ABIC. EFNG. ergo parallelepipedum ABIC-
 f 34. II. DMKL, EFNGHQOP æquantur; g proinde
 g 6. ax. I. & pyramides ABCD, EFGH, horum subsex-
 tuplæ, pares sunt. Q. E. D.

Eadem polygonis pyramidibus conveniunt: nam hæc ad trigonas reduci possunt.

Coroll.

Quæ de pyramidibus demonstrata sunt Prop. 6, 8, 9. etiam conveniunt quibuscunque prismatis, cum hæc tripla sint pyramidum eandem basim & altitudinem habentium. itaque 1. Prismatum æque altorum eadem est proportio, quæ basium.

2. Similium prismatum proportio triplicata est proportionis laterum homologorum.

3. Æqualia prismata reciprocant bases & altitudines; & quæ reciprocant, sunt æquales.

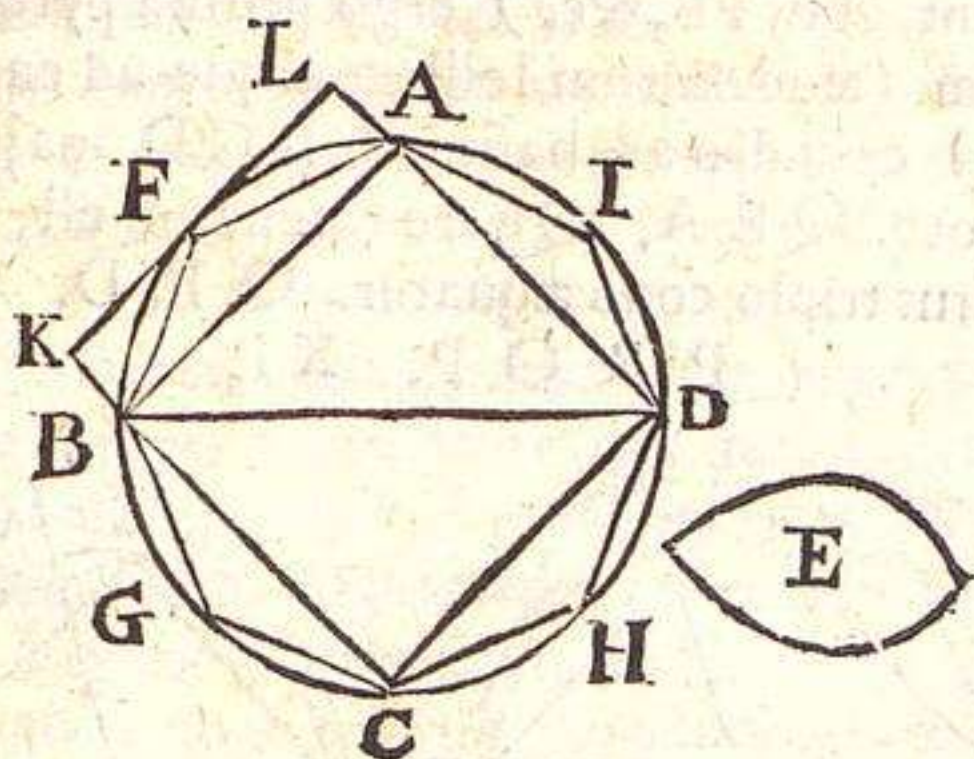
Schol.

Ex hæcenus demonstratis elicitur dimensio quorumcunque prismatum & pyramidum.

a Prismatis soliditas producitur ex altitudine in basim ducta; b itaque & pyramidis ex tertia altitudinis parte ducta in basim.

a cor. I. hujus; & sch.
40. 12.
b 7. 12.

PROP.

Omnis conus tertia pars est cylindri habentis eandem cum ipso basin ABCD, & altitudinem æqualem.

Si negas, primo Cylindrus triplum conii superet excessu E. Prisma super quadratum circulo ABCD inscriptum a subduplum est prismatis super quadratum eidem circulo circumscriptum sibi & cylindro æque alti. ergo prisma super quadratum ABCD superat cylindri semissem. eodem modo prisma super basim AFB cylindro æque altum segmenti cylindrici AFB b dimidio majus est. Continuetur bisectio arcuum, & detrahantur prismata, donec segmenta cylindri relicta, nempe ad AF, FB, &c. minora evadant solido E. Itaque cylind. — segment. AF, FB, &c. (prisma ad basim AFBGCHDI) c majus est quam cylind. — E (d triplum conii.) ergo pyramis dicti prismatis e pars tertia (ad eandem basim sita, ejusdemque altitudinis) cono æque alto ad basim ABCD circulum major est, pars toto. Q. E. A.

Vide fig. 2^a hujus.

a sch. 7. 4^a & cor. 9. 12.

b sch. 27. 3^a & cor. 9. 12.

c 5. ax. 1^a d hyp. e cor. 7. 12.

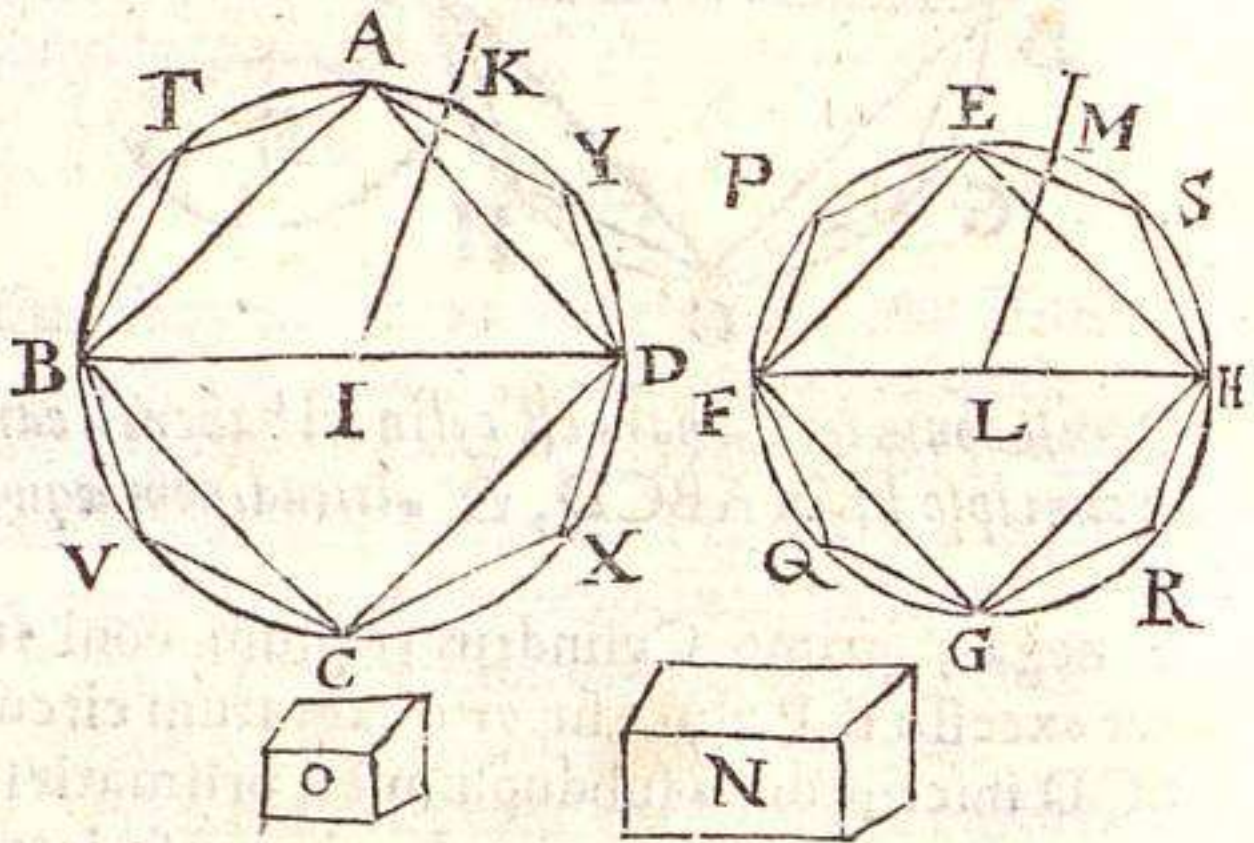
Si conus tertia parte cylindri major dicatur, sit itidem excessus E. Ex cono detrahe pyramides, ut in priori parte prismata ex cylindro, donec restent conii segmenta aliqua, puta ad AF, FB,

V

FB,

FB, BG, &c. minora solido E. ergo con.—E
 (f $\frac{1}{3}$ cylindr.) \supset pyr. AFBGCHDI (con.—
 hyp. I. segment. AF, FB, &c.) ergo prisma pyramidis
 triplum (æque altum scilicet atque ad eandem
 basim) cylindro ad basim ABCD majus est,
 pars toto. Q.E.A. Quare fatendum est, quod
 cylindrus triplo cono æquatur. Q.E.D.

PROP. XI,

Sub eadem altitudine existentes cylindri, & con
 ABCDK, EFGHM, inter se sunt ut bases ABCD,
 EFGH.

Sit circ. ABCD. circ. EFGH :: con. ABCDK.
 N. Dico N = con. EFGHM.

Nam si fieri potest, sit N \supset con. EFGHM,
 sitque excessus O. Supposita præparatione, &
 argumentatione præcedentis; erit O majus seg-
 mentis conicis EP, PF, FQ, &c. ideoque soli-
 dum N \supset pyr. EPFQGRHSM. a Fiat in cir-
 culo ABCD simile polygonum ATBVXDY.

a 30.3. &
 I. post.
 b 6. 12.
 c cor. 2. 12.
 d hyp.
 e 14. 5.

Quia pyr. ABVYK. pyr. EFQSM b :: polyg.
 ATBVY. polyg. EPFQS c :: circ. ABCD. circ.
 EFGH d :: con. ABCDK. N. e erit pyram.
 EPFQGRHSM \supset N. contra modo dicta.

Rursum dic N \supset con. EFGHM. pone con.
 EFGHM. O :: N. con. ABCDK f :: circ.
 EFGH. ABCD. g ergo O \supset con. ABCDK,
 quod

quod absurdum est, ex ostensis in priori parte. f hyp. &

Itaque potius dic, $ABCD. EFGH :: con. invertendo,$
 $ABCDK. EFGHM. Q. E. D.$

g 14. 5.

Idem demonstrabitur de cylindris, si cono-
 rum & pyramidum loco concipiantur cylindri
 & prismata. ergo, &c.

S C H O L.

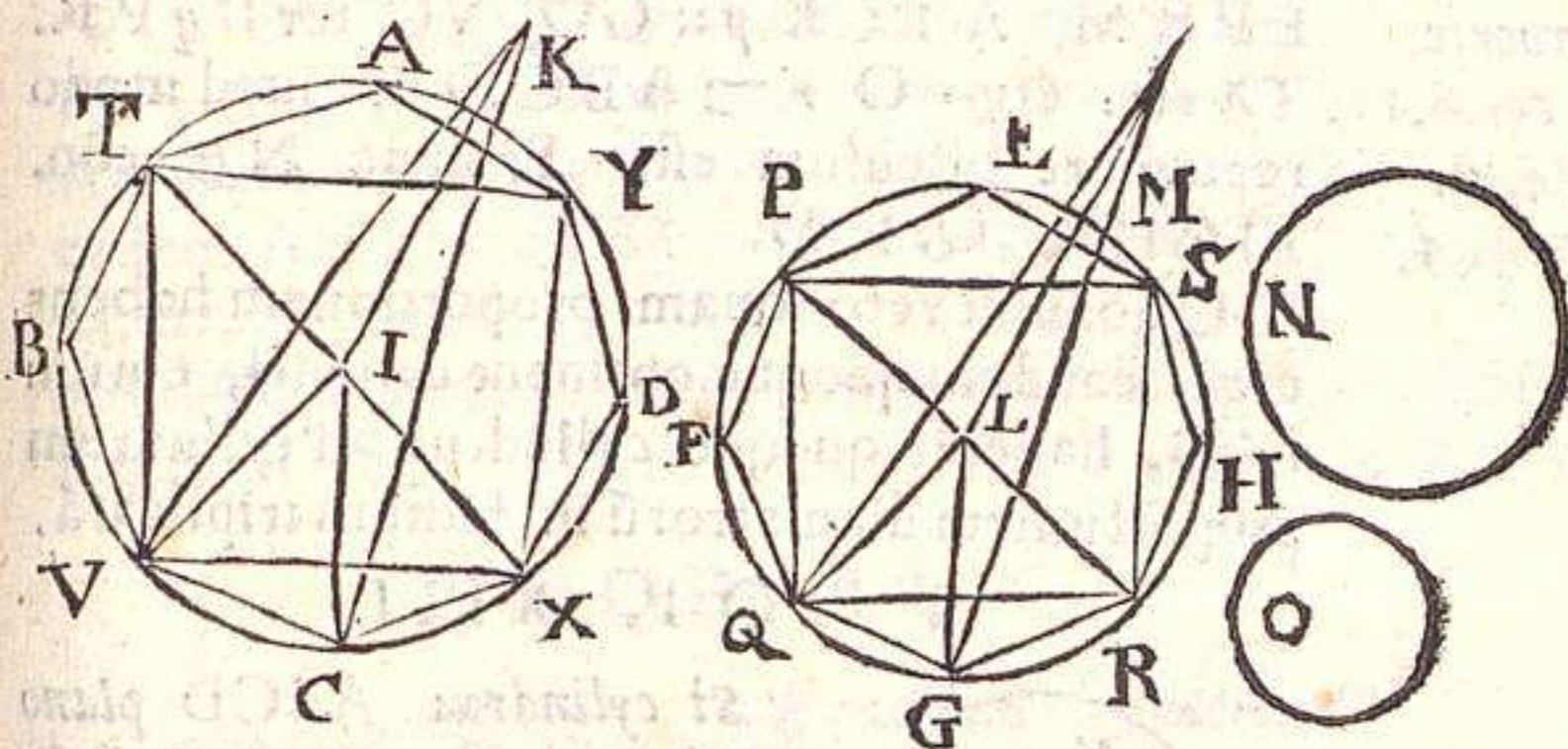
Ex his habetur dimensio cylindrorum & conorum
 quorumcunque. Cylindri rectæ soliditas produci-
 tur ex base circulari (a pro cujus dimensione
 consulendus est Archimedes) ducta in altitudi-
 nem. b igitur & cujuscunque cylindri.

a I. Prop.
 de dime
 circ.

c Itaque conii soliditas producitur ex tertia
 parte altitudinis ducta in basim.

b II. 12.
 c IO. 12.

P R O P. XII.

Similes conii & cylindri ABCDK, EFGHM
 in triplicata ratione sunt diametrorum TX, PR,
 quæ in basibus ABCD, EFGH.

Habeat conus A ad aliquod N rationem tri-
 plicatam TX ad PR. dico $N = con. EFGHM$;
 Nam si fieri potest, sit $N \supset EFGHM$;
 sitque excessus O. ergo ut in Prioribus, $N \supset$
 pyr. EPFQGRHSM. Sint axes conorum IK
 LM, adducanturque rectæ VK, CK, VI, CI;
 & QM, GM, QL, GL. Quoniam conii similes a 24. def. II
 sunt, a est VI. IK :: QL. LM. anguli vero b 18. def. II
 $\angle VIK, \angle QLM$ recti sunt. c ergo trigona VIK, c 6. 6.

V 2

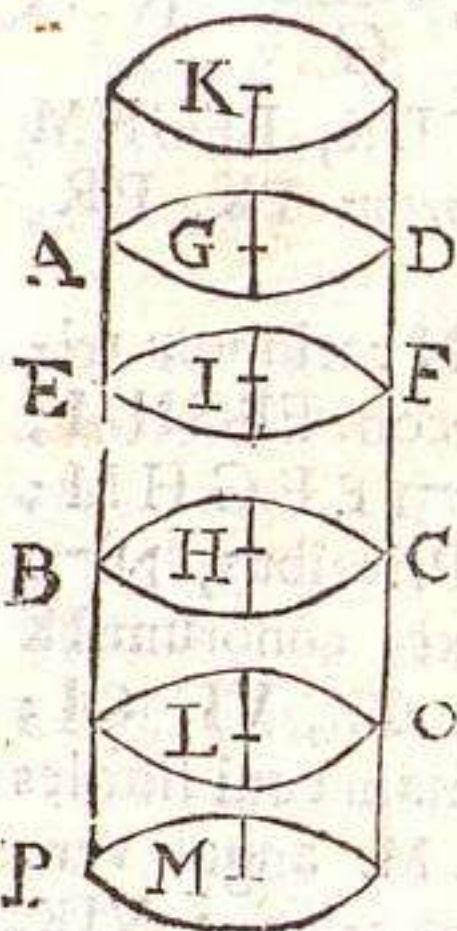
QLM,

- d 4. 6. QLM æquiangula sunt; *d* unde VC, VI :: QG.
 QL. item VI. VK :: QL. QM. ergo ex æ-
 e 7. 5. quali VC. VK :: QG. QM. e quinetiam VK.
 CK :: QM. MG. ergo rursus ex æquo VC.
 f 5. 6. CK :: QG. GM. *f* ergo triangula VKC,
 QMG similia sunt; similique argumento reliqua
 g 9. def. 11. hujus pyramidis triangula reliquis illius. *g* quare
 h cor. 8. 12. pyramides ipsæ similes sunt. *h* sunt vero hæ in
 k 4. 6. triplicata ratione VC ad QG, *k* hoc est VI ad
 l 15. 5. QL, *l* vel TX ad PR. *m* ergo pyr. ATBVC.
 m hyp. & XDYK. pyr. EPFQGRHSM :: con. ABCDK.
 n 11. 5. N. *n* unde pyr. EPFQGRHSM \rhd N; quod
 n 14. 5. repugnat prius dictis.

Rursus, dic N. \square con. EFGHM. sit con.
 o Prius & EFGHM. O :: N. con. ABCDK o :: pyr.
 inverse. EPRM. ATCK *p* :: GQ. VC ter :: *q* PR.
 p cor. 8. 12. TX ter. ergo O *r* \rhd ABCDK. quod modo
 q 4. 6. repugnare ostensum est. Proinde N = con.
 r 14. 5. EFGHM. Q. E. D.

Quoniam vero quam proportionem habent
 conii, eandem quoque obtinent cylindri, eorum
 tripli, habebit quoque cylindrus ad cylindrum
 proportionem diametrorum in basibus triplicatã.

P R O P. XIII.

Si cylindrus ABCD plano EF secetur adversis planis BC, AD parallelo; erit ut cylindrus AEFD ad cylindrum EBCF, ita axis GI ad axem IH.

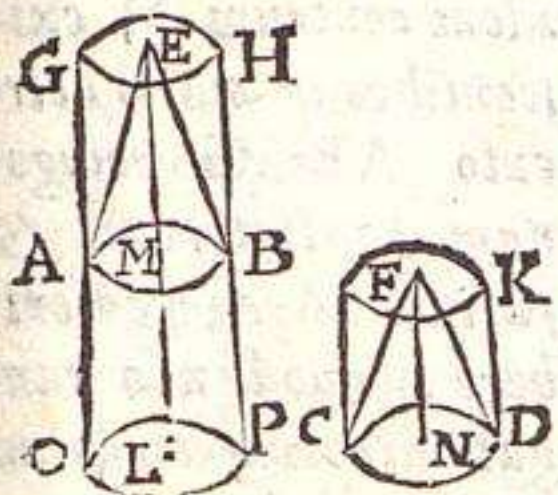
a 3. 1.

Producto axe, *a* sume GK = GI, & HL = IH = LM. & concipe per puncta K, L, M, plana duci circulis AD, BC parallela. *b* ergo cylind. ED = cyl. AN. & cylin. EC *b* = BO *b* = OP. itaque cylindrus

b 11. 12.

drus EN cylindri ED æque multiplex est, ac axis IK axis IG. pariterque cylindrus FP æque multiplex est cylindri BF, ac axis IM axis IH. prout vero $IK = \square, \square, \square IM$, & sic cylindr. EN = $\square, \square, \square EP$. d ergo cyl. A E F D. cyl. EBCF :: GI. IH. Q. E. D. c 11. 12. d 6. def. 5.

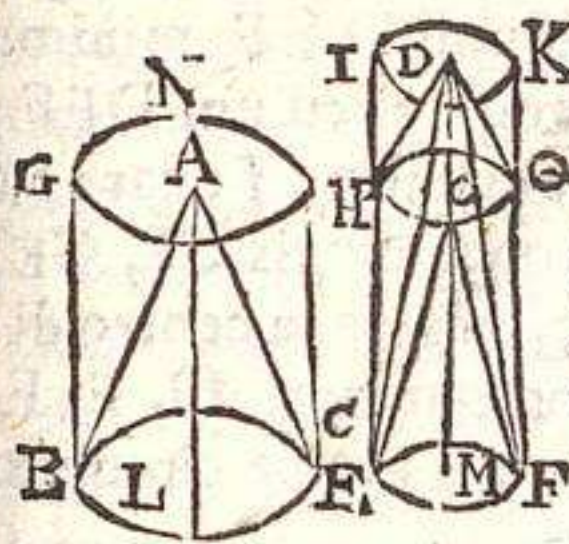
PROP. XIV.

Super æqualibus basibus AB, CD existentes coni AEB, CFD, & cylindri AH, CK, inter se sunt ut altitudines ME, NF.

Productis cylindro HA & axe EM, sume ML = FN; & per punctum L ducatur planum basi AB parallelum. a erit cyl. AP = CK. b atqui a 11. 12. cylind. AH. AP. (CK) :: ME. ML. (NF.) b 13. 12. Q. E. D. Idem de conis cylindrorum subtriplicis dictum puta. * imo de prismatis & pyramidibus. * Adhibe 9 & 7. 12.

PROP. XV.

Æqualium conorum BAC, EDF, & cylindrorum BH, EK, reciprocantur bases & altitudines (BC. EF :: MD. LA :) & quorum conorum, & cylindrorum reciprocantur bases & altitudines, illi sunt æquales.

Si altitudines pares sint, etiam bases pares erunt; & res clara est. Sin altitudines sint impares, aufer MO = LA. a 14. 12. b constr.

1. Hyp. Estque MD. MO (a LA) b :: cyl. c hyp. EK (c BH.) EQ d :: circ. BC. EF. Q. E. D. d 11. 12.

e hyp.

f 14. 12.]

g 11. 5.

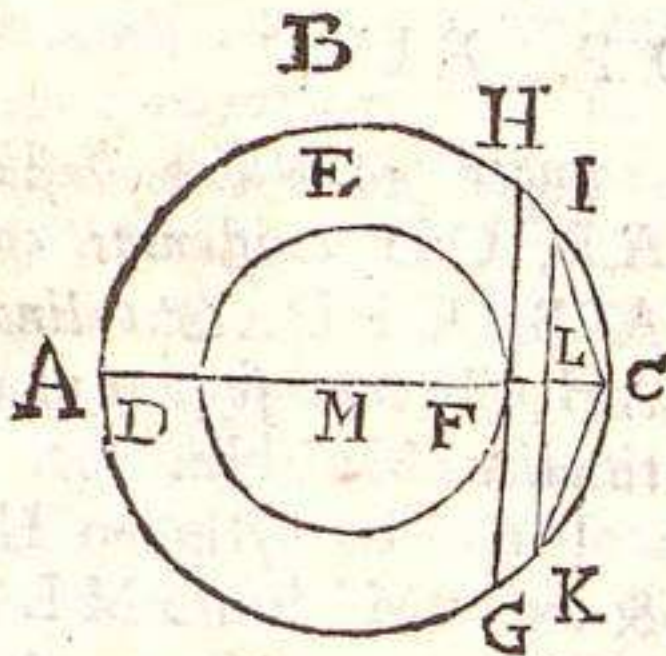
h 11. 12.]

k 9. 5.

2. Hyp. $BC.EF \ e :: DM. OM \ (LA) \ f ::$
 Cyl. $EK.EQ \ g :: BC.EF \ b :: BH.EQ. \ k$ Ergo
 cylind. $EK=BH. \ Q. E. D.$

Simili argumento utere de conis.

P R O P. XVI.

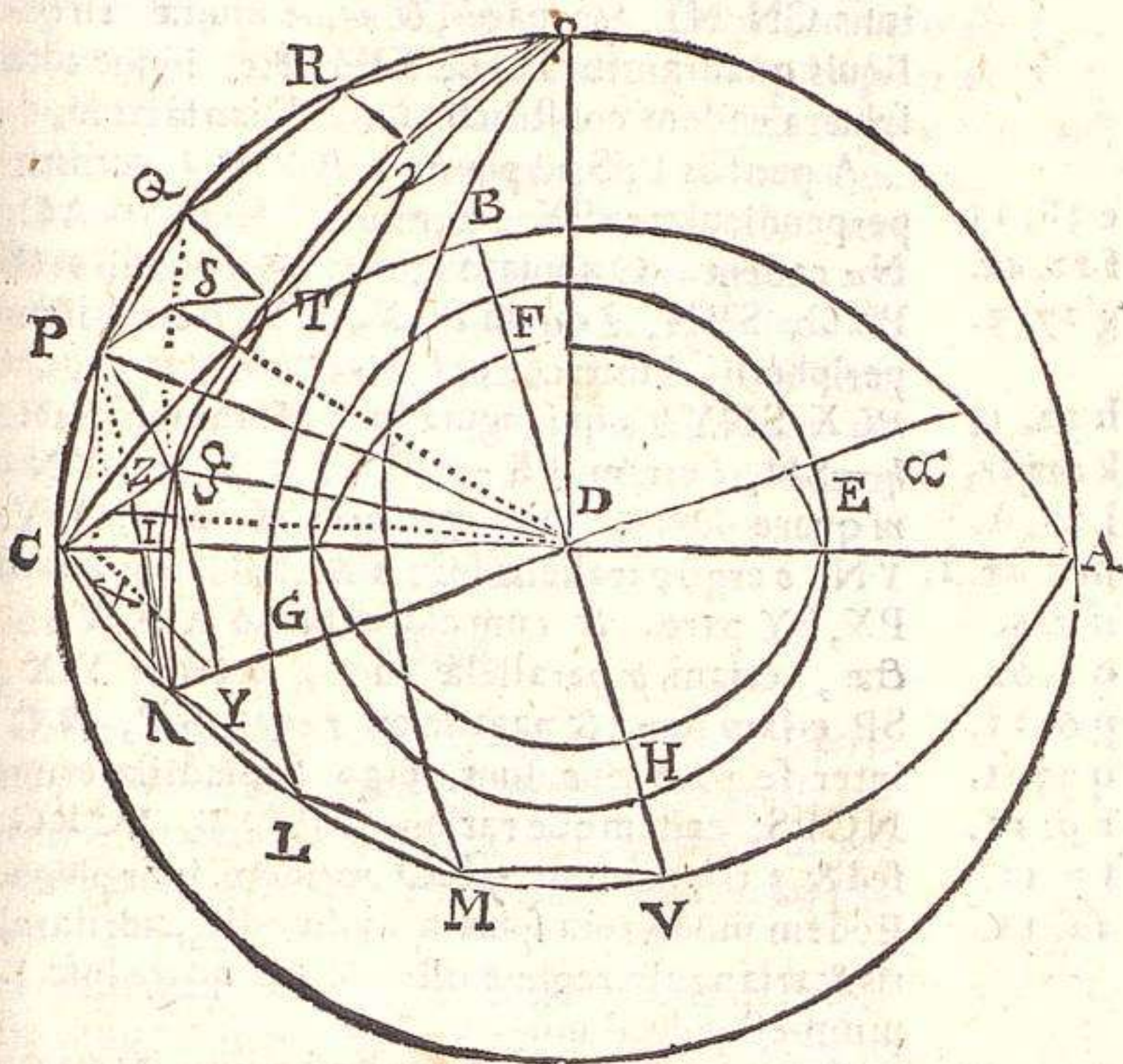
*Duobus circulis
 ABCG, DEF circa
 idem centrum M exi-
 stentibus, in majori cir-
 culo ABCG polygo-
 num æquilaterum, &
 parium laterum inscri-
 bere, quod non tan-
 gat minorem circulum
 DEF.*

Per centrum M extendatur recta AC secans
 circulum DEF in F. ex quo erige perpendicula-
 rem FH. *a* Biseca semicirculum ABC, ejusque
 semissem BC, atque ita continuo, *b* donec ar-
 cus IC minor evadat arcu HC. ab I demitte
 perpendicularem IL. Liquet arcum IC totum
 circulum metiri, numerumque arcuum esse pa-
 rem, adeoque subtensam IC latus esse *c* polygo-
 ni inscriptibilis, quod circulum DEF minime
 continget. Nam HG *d* tangit circulum DEF;
 e cui parallela est IK, extraque sita, *f* quare IK
 circulum non tangit, multoque magis CI, CK,
 & reliqua polygoni latera, longius à centro di-
 stantia, circulum DEF non tangunt. Q. E. F.
 Coroll. Nota, quod IK non tangit circulum
 DEF.

a 30. 3.*b* 1. 10.]*c* scb. 16. 4.]*d* cor. 16. 3.]*e* 28. 1.*f* 34. def. 1.

P R O P.

PROP. XVII.

Duabus sphaeris ABCV, EFGH. circa idem centrum D existentibus, in majori sphaera ABCV solidum polyedrum inscribere, quod non tangat superficiem minoris sphaerae EFGH.

Secentur ambæ sphaeræ plano per centrum faciente circulos EFGH, ABCV. ducanturque diametri AC, BV secantes perpendiculariter. Circulo ABCV a inscribatur polygonum æquilaterum VMLNC, &c. circulum EFGH minime tangens. ducta diametro Na, erectaque DO recta ad planum ABC. per DO, perque diametros AC, Na erigi concipiantur plana DOC, DON, quæ ad circulum ABCV b recta b 18. 11. erunt, ideoque in superficie sphaeræ c quadrantes c cor. 33. 6. effici-

- d 4. 1. efficient DOC, DON. in quibus *d* aptentur rectæ CP, PQ, QR, RO, NS, ST, Tγ, γO ipsi CN, NL, &c pares, & æque multæ. In reliquis quadrantibus OL, OM, &c. inque tota sphaera eadem constructio fiat. Dico factum.
- A punctis P, S ad planum ABCV demitte perpendiculares PX, SY, *e* quæ in sectiones AC, Na cadent. Quoniam igitur tam *f* anguli recti PXC, SYN, *g* quam PCX, SNY, *h* æqualibus peripheriis insistente, *f* pares sunt, triangula PCX, SNY *h* æquiangula sunt. Cum igitur PC *k* = SN, *l* etiam PX = SY, *l* & XC = YN; *m* quare DX = DY. *n* ergo DX. XC :: DY. YN. *o* ergo parallelæ sunt YX, NC. quia vero PX, SY pares, & cum eodem plano ABCV rectæ, etiam *p* parallelæ sunt, *q* erunt YX, SP etiam pares & parallelæ. *r* ergo SP, NC inter se parallelæ sunt. ergo *s* quadrilaterum NCPS, eademque ratione SPQT, TQRG, sed & *t* triangulum γRO totidem sunt plana. Eodem modo tota sphaera ejusmodi quadrilateris & triangulis repleta ostendetur. quare inscriptum est polyedrum.
- A centro D *u* duc DZ rectum plano NCPS; & iunge ZN, ZC, ZS, ZP. Quoniam DN. NC *x* :: DY. YX; est NC *y* ⊥ YX (SP;) pariterque SP ⊥ TQ, & TQ ⊥ γR. Et quia anguli DZC, DZN, DZS, DZP, *z* recti sunt, latera vero DC, DN, DS, DP *a* æqualia, & DZ commune, *b* erunt ZC, ZN, ZS, ZP *c* quales inter se; proinde circa quadrilaterum NCPS *c* describi potest circulus, in quo (*b* NS, NC, CP *d* æquales, & NC ⊥ SP) NC *e* plusquam quadrantem subtendit. *f* ergo ang. NZC ad centrum obtusus est. *g* ergo NCq ⊥ 2 ZCq (ZCq + ZNq.) Sit NI ad AC normalis. ergo cum ang. ADN (*h* DNC + DCN) sit *k* obtusus, *l* erit semissis ejus DCN recti

recti semisse major ; proptereaque eo minor est
 reliquus è recto ang. $\angle NI$. n unde $IN \sqsubset IC$. n 19. 1.
 ergo NCq ($NIq + ICq$) $o \sqsupset 2 INq$. itaque o 47. 1.
 $IN \sqsubset ZC$. & consequenter $DZ p \sqsubset DI$. atqui p 47. 1.
 punctum I est q extra sphæram $EFGH$. ergo q cor. 16.
 punctum Z potiori jure est extra ipsam. adeoque 12.
 planum $NCPS$ (cujus r proximum centro pun- r 47. 1.
 ctum est Z) sphæram $EFGH$ non contingit. Et
 si ad planum $SPQT$ demittatur perpendicularis
 Ds , punctum s , adeoque & planum $SPQT$
 adhuc ulterius à centro elongatur ; idemque est
 de reliquis polyedri planis. ergo polyedrum
 $ORQPCN$, &c. majori sphære inscriptum, mi-
 norem non contingit. $Q. E. F.$

Coroll.

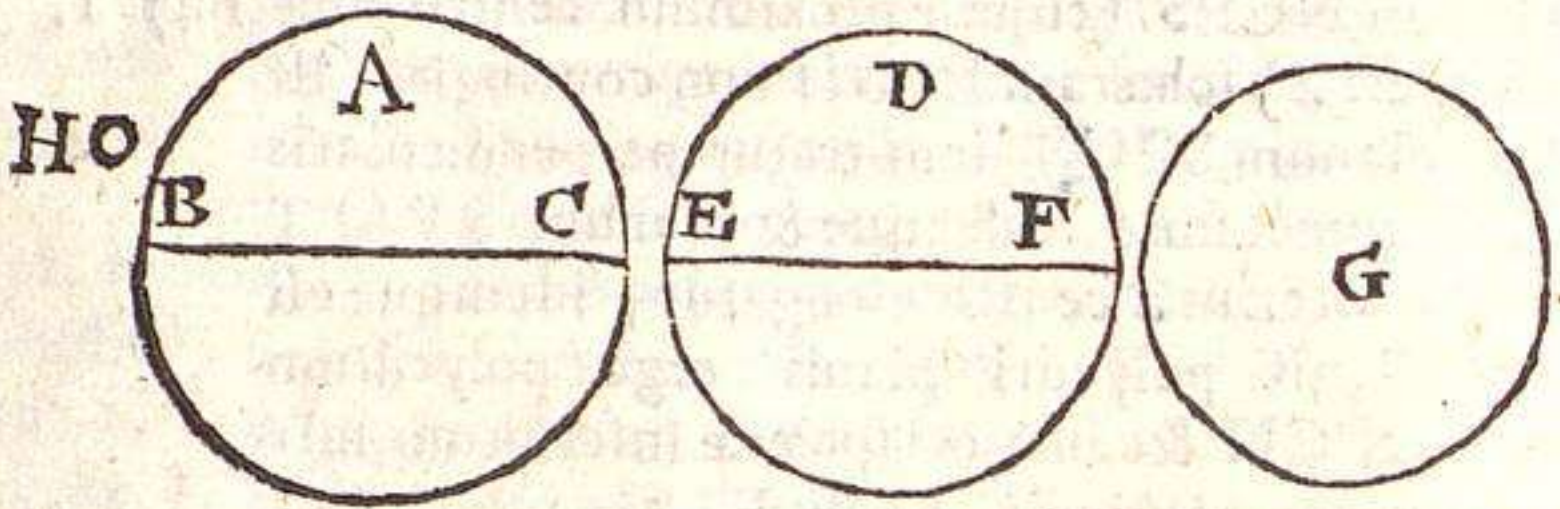
*Hinc sequitur, Si in quavis alia sphæra descri-
 batur solidum polyedrum, simile prædicto solido po-
 lyedro, proportionem polyedri in una sphæra ad po-
 lyedrum in altera esse triplicatam ejus quam ha-
 bent sphærarum diametri.*

Nam si ex centris sphærarum ad omnes angu-
 los basium dictorum polyedrorum rectæ lineæ
 ducantur, distribuentur polyedra in pyramides
 numero æquales & similes, quarum homologa
 latera sunt semidiametri sphærarum ; ut constat,
 si intelligatur harum sphærarum minor intra
 majorem circa idem centrum descripta. congru-
 ent enim sibi mutuo lineæ rectæ ductæ à centro
 sphære ad basium angulos, ob similitudinem ba-
 sium, ac propterea pyramides efficientur similes.
 Quare cum singulæ pyramides in una sphæra, ad
 singulas pyramides illis similes in altera sphæra
 a habeant proportionem triplicatam laterû ho- a cor. 8. 12.
 mologorum, hoc est, semidiametrorum sphæra-
 rum ; sint autem b ut una pyramis ad unam py- b 12. 5.
 ramidem, ita omnes pyramides, hoc est, solidum
 polyedrum ex his compositum, ad omnes pyra-
 mides,

mides, id est, ad solidum polyedrum ex illis constitutum; habebit quoque polyedrum unius sphaeræ ad polyedrum alterius sphaeræ proportionem triplicatam semidiametrorum, *c* atque adeo diametrorum.

c 15. 5.

P. R O P. XVIII.

Sphaeræ BAC, EDF sunt in triplicata ratione suarum diametrorum BCEF.

a 17. 12.

bcor. 17. 12

chyp.

d 14. 5.

Sit sphaera BAC ad sphaeram G in triplicata ratione diametri BC ad diametrum EF. Dico $G = EDF$. Nam si fieri potest, sit $G \neq EDF$. & cogita sphaeram G concentricam esse ipsi EDF. Sphaeræ EDF & polyedrum sphaeram G non tangens, sphaeræque BAC simile polyedrum inscribatur. *b* Hæc polyedra sunt in triplicata ratione diametrorum BC, EF, *c* id est, sphaeræ BAC ad G. *d* Proinde sphaera G major est polyedro sphaeræ EDF inscripto, pars toto.

e hyp. in-
vers.

f 14. 5.

Rursus, si fieri potest, sit sphaera $G \neq EDF$. Sitque ut sphaera EDF ad aliam sphaeram H, ita G ad BAC, *e* hoc est in triplicata ratione diametri EF ad BC; cum igitur BAC $f \neq H$, incurrimus absurditatem prioris partis. Quin potius sphaera $G = EDF$. Q. E. D.

Coroll.

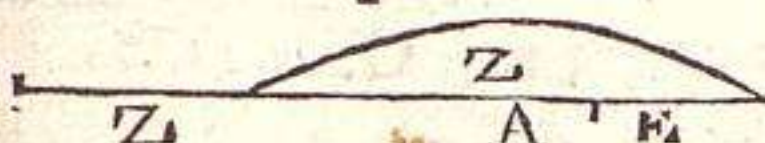
Hinc, ut sphaera ad sphaeram, ita est polyedrum in illa descriptum ad polyedrum simile in hac descriptum.

LIB. XIII.

PROP. I.

Si recta linea z secundum extremam & mediam rationem secetur (z.a::a.e;) majus segmentum a assumens dimidium totius z, quintuplum potest ejus, quod à dimidia totius z describitur, quadrati.

Dico Q. $a + \frac{1}{2}z = 5 Q. \frac{1}{2}z. a^2 = 4. z^2$
hoc est $aa + \frac{1}{4}zz + za = zz + \frac{1}{4}zz. b$ vel $aa + za = zz. c$
Nam $ze + za = zz. & ze = d = aa. c$
ergo $aa + za = zz. Q. E. D. d$ hyp & 16
6.
e 2. ax. &
I. ax.

PROP. II.

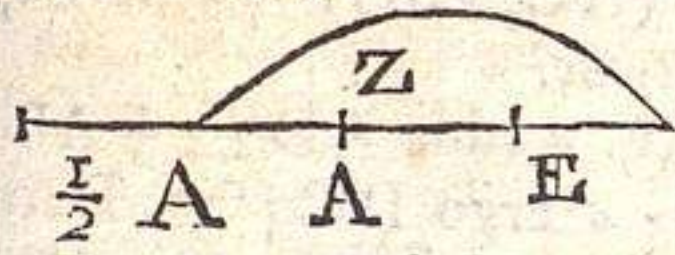
Si recta linea $\frac{1}{2}z + a$ sui ipsius segmenti $\frac{1}{2}z$ quintuplum possit, duplæ prædicti segmenti (z) extrema ac media ratione sectæ majus segmentum est a, reliqua pars ejus quæ à principio rectæ $\frac{1}{2}z + a$.

Dico z. a :: a. e. Nam quia per hyp. $*aa + \frac{1}{4}zz + za = zz + \frac{1}{4}zz; \text{ vel } aa + za = zz. a = a^2. 2.$
 $ze + za. b$ erit $aa = ze. e$ quare z. a :: a. e. b 3. ax. I.
Q. E. D. c 17 6.

Vide fig. præced.

PROP. III.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur (z. a :: a. e;) minus segmentum e assumens dimidium majoris segmenti a, quintuplum potest ejus, quod à dimidia majoris segmenti a describitur, quadrati.

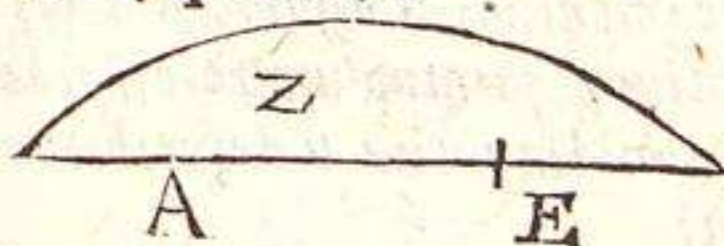

Dico Q. $e + \frac{1}{2}a = a^2. 2$
5 Q. $\frac{1}{2}a. a$ hoc est $ee + \frac{1}{4}aa + ea = aa + ea. b$ 3. ax.
 $\frac{1}{4}aa. b$ vel $ee + ea = d$ hyp. &
aa. Nam $ee + ea = ze. d = aa. Q. E. D. 17. 6.$

PROP.

PROP. IV.

Si recta linea z secundum extremam ac mediam rationem secetur ($z a :: a. e$;) quod à tota z , quodque à minori segmento e , utraque simul quadrata, tripla sunt ejus, quod à majori segmento a describitur, quadrati.

Dico $zz + ee = 3aa$ vel $aa + ee + 2ae = 3aa$. Nam $ae + ee = zc = aa$.

ergo $aa + 2ae + 2ee = 3aa$. Q. E. D.

a 4. 1.

b 3. 2.

c 17. 6.

d 2. ax.

PROP. V.

Si recta linea AB secundum extremam & mediam rationem

secetur in C , apponaturque ei AD æqualis majori segmento AC ; tota recta linea DB secundum extremam ac mediam rationem secatur, & majus segmentum est quæ à principio recta linea AB .

Nam quia $AB.ADa :: AC.CB$, invertendoque $AD.AB :: CB.AC$; erit componendo $DB.AB :: AB.AC.(AD.)$. Q. E. D.

Schol.

Quod si fuerit $BD.BA :: BA.AD$, erit $BA.AD :: AD.BA - AD$. Nam dividendo est $BD - BA (AD) BA :: BA - AD. AD$. ergo inverse, $BA.AD :: AD. BA - AD$. Q. E. D.

PROP. VI.

Si recta linea rationalis AB extrema ac media ratione secetur in C ;

utrumque segmentorum (AC, CB) irrationalis est linea, quæ vocatur apotome.

a 3. 1.

b 1. 13.

c 6. 10.

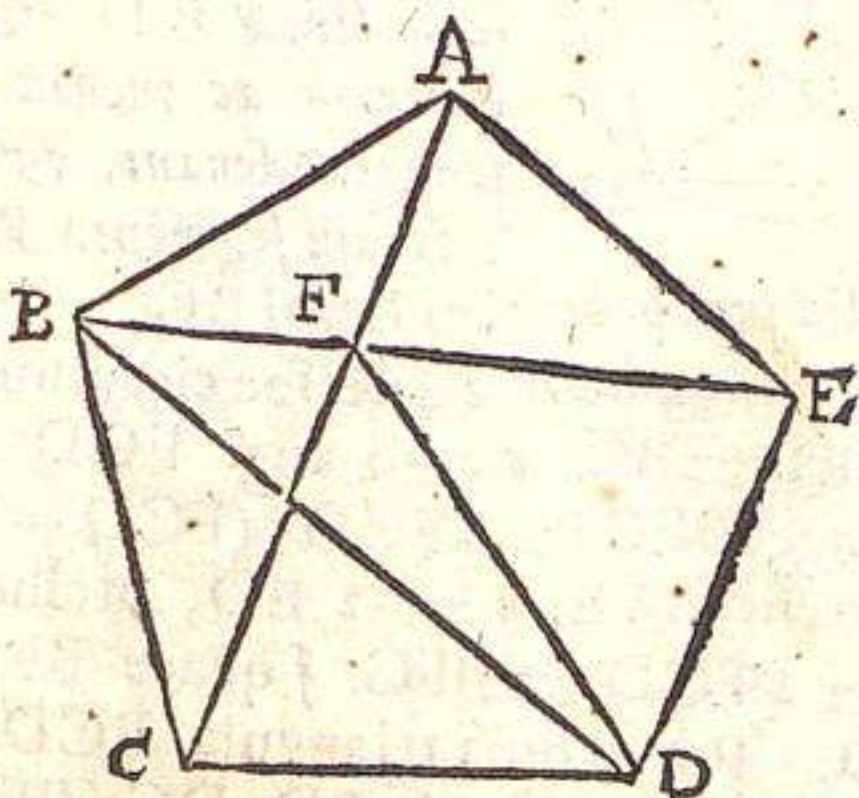
d hyp.

Majori segmento AC adde $AD = \frac{1}{2} AB$; b ergo $DCq = 5 DAq$. c ergo $DCq \perp DAq$. proinde cum AB , e ideoque ejus semissis DA sint ρ , etiam DC est ρ . Quia vero $5. 1 ::$ non

Q.

Q *Q* *f* est DC \perp DA. *g* ergo DC=AD, id f 9. 10.
 est AC est apotome. Insuper quia AC *q* *h* = AB *g* 74. 10.
 x BC, & AB est *p*, *k* etiam BC est apotome. h 17. 6.
 Q. E. D. k 98. 10.

PROP. VII.

Si pentagoni æquilateri ABCDE tres anguli,
sive qui deinceps EAB, ABC, BCD, *sive* EAB,
 BCD, CDE qui non deinceps sint, æquales fuerint,
 æquiangulum erit ipsum pentagonum ABCDE.

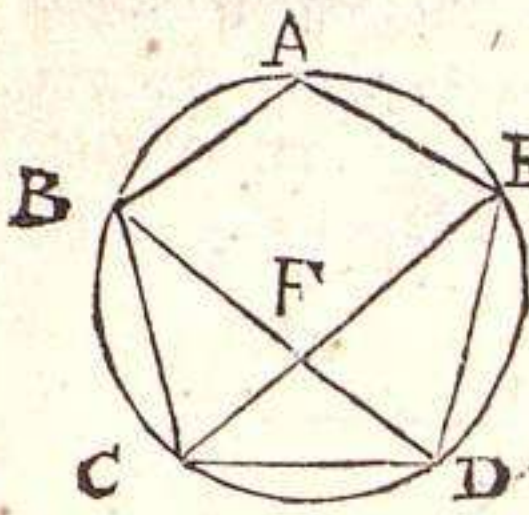
Paribus deinceps angulis subtendantur rectæ
 BE, AC, BD.

Quoniam latera EA, AB, BC, CD, angulique
 inclusi *a* æquantur, *b* erunt bases BE, AC, BD, *a* hyp.
c angulique AEB, ABE, BAC, BCA pares. *d* qua- b 4. 1.
 re BF=FA, & *e* proinde FC=FE. ergo trian- c 4. & 5. 1.
 gula FCD, FED sibi mutuo æquilatera sunt; d 6. 1.
f unde ang. FCD=FED, *g* proinde ang. AED e 3. ax. 1.
 =BCD. Eodem pacto ang. CDE reliquis æqua- f 8. 1.
 tur. quare pentagonum æquiangulum est. Q. E. D. g 2. ax. 1.

Si anguli EAB, BCD, CDE, qui non deinceps,
 statuantur pares, *h* erit ang. AEB=BDC, h 4. 1.
 & BE=BD, *k* ideoque ang. BED=BDE; *l* totus k 5. 1.
 proinde ang. AED=CDE. ergo propter angu- l 2. ax.
 los A, E, D deinceps æquales, ut prius, pentago-
 num æquiangulum erit. Q. E. D.

PROP.

PROP. VIII.

Si pentagoni æquilateri & æquianguli ABCDE duos angulos BCD, CDE, qui deinceps sint, subtendant rectæ lineæ BD, CE; hæ extrema ac media ratione se mutuo secant, & majora ipsarum segmenta BF, vel

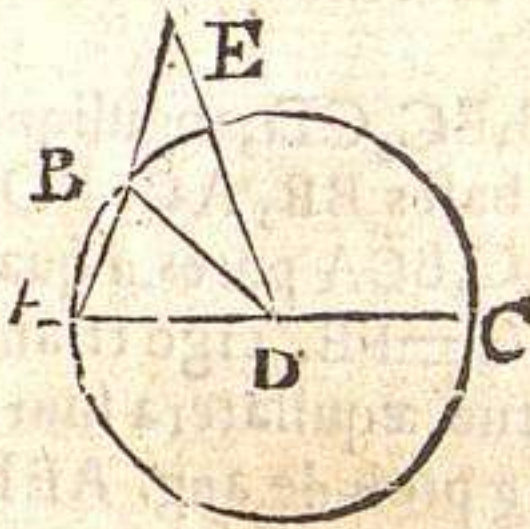
EF æqualia sunt pentagoni lateri BC.

Circa pentagonum a describe circulum ABD.

b Arcus ED = BC. c ergo ang. FCD = FDC. d ergo ang. BFC = 2 FCD (FCD + FDC.) Atqui arcus BAE b = 2 ED, proinde ang. BCF e = 2 FCD = BFC. f quare BF = BC. Q. E. D. Porro quia triangula BCD, FCD g æquiangula sunt, h erit BD. DC (BF) :: CD (BF.) FD. pariterque EC, EF :: EF, FC. Q. E. D.

- a 14. 4.
- b 28. 3.
- c 27. 3.
- d 32. 1.
- e 33. 6.
- f 6. 1.
- g 27. 3.
- h 4. 6.

PROP. IX.

Si hexagoni latus BE, & decagoni AB, in eodem circulo ABC descriptorum componantur, tota recta lineæ AE extrema ac media ratione secatur, (AE. BE :: BE. AB) & majus ejus segmentum est hexagoni latus BE.

Duc diametrum ABC, & junge rectas DB, DE. Quoniam ang. BDC a = 4 BDA, estque ang. BDC b = 2 DBA (DAB + DBA,) erit DBA (b BDE + BED) c = 2 BDA d = 2 BDE; proinde ang. DBA, vel DAB e = ADE. Itaque trigona ADE, ADB æquiangula sunt, f quare AE, AD. (g BE) :: AD. (BE.) AB. Q. E. D.

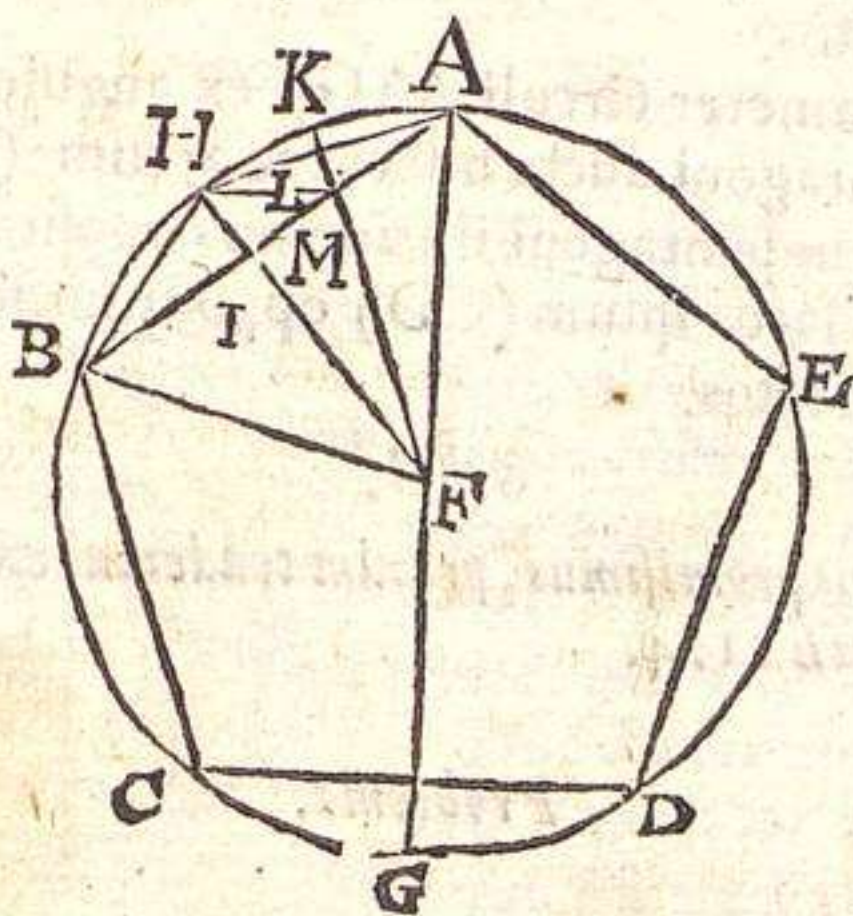
Coroll.

- a hyp. &
- 27. 3.
- b 32. 1.
- c 7. ax. 1.
- d 5. 1.
- e 1. ax. 1.
- f 4. 6.
- g cor. 15. 4.

Coroll.

Hinc, si latus hexagoni alicujus circuli secetur extrema ac media ratione; majus illius segmen- sch. 5. 13. tum erit latus decagoni ejusdem circuli.

PROP. X.

Si in circulo ABCE pentagonum æquilaterum ABCDE describatur; pentagoni latus AB potest & hexagoni latus FB, & decagoni latus AH, in eodem circulo descriptorum.

Duc diametrum AG. Biseca arcum AH in K. Et duc FK, FH, FB, BH, HM.

Semicirc. AG — arc. AC a = AG — AD. hoc est, arc. CG = GD b = AH = HB. ergo arc. BCG = 2 BHK; c adeoque ang. BFG = 2 BFK. d sed ang. BFG = 2 BAG. e ergo ang. BFK = BAG. Trigona igitur BFM, FAB f æ- quiangula sunt. g quare AB. BF :: BF. BM. h ergo AB x BM = BFq. Rursus ang. AFK k = HFK; & FA = FH; m quare AL = LH, m & anguli FLA, FLH pares, ac proinde recti sunt. ergo ang. LHM m = LAM n = HBA. Trigona igitur AHB, AMH o æquiangula sunt. p qua-

re

q 17. 6. re AB. AH :: AH.AM. q ergo $AB \times AM =$
 r 2. 2. AHq. Quum igitur $ABq = AB \times BM + AB$
 f 2. ax. $\times AM$, ferit $ABq = BFq + AHq$. Q. E. D.

Coroll.

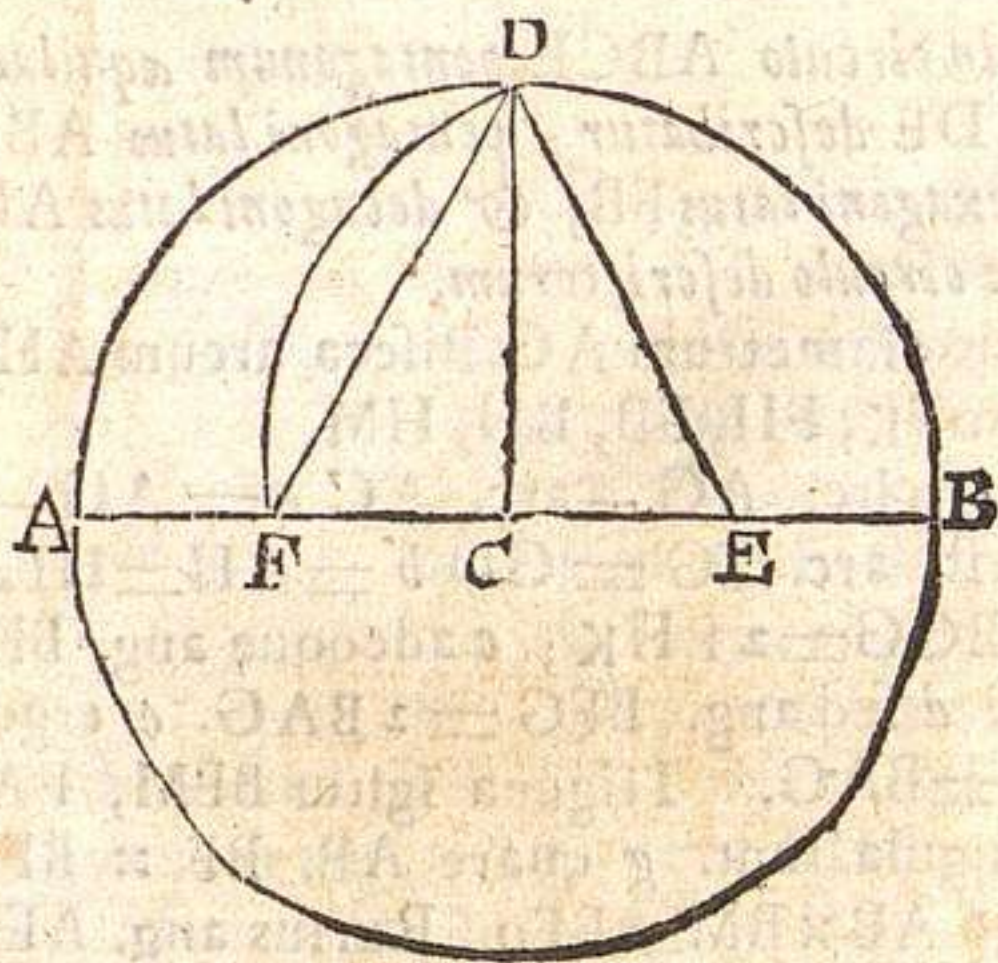
1. Hinc, linea recta (FK) quæ ex centro (F) arcum quempiam (HA) bifecat, etiam rectam (HA) illi arcui subtensam bifecat ad angulos rectos.

2. Diameter circuli (AG) ex angulo quovis (A) pentagoni ducta bifecat & arcum (CD,) quem latus pentagoni illi angulo oppositum subtendit, & latus ipsum (CD) oppositum, idque ad angulos rectos.

Schol.

Hic, ut promisimus, proxime trademus expeditam problematis 11. 4.

Problema.

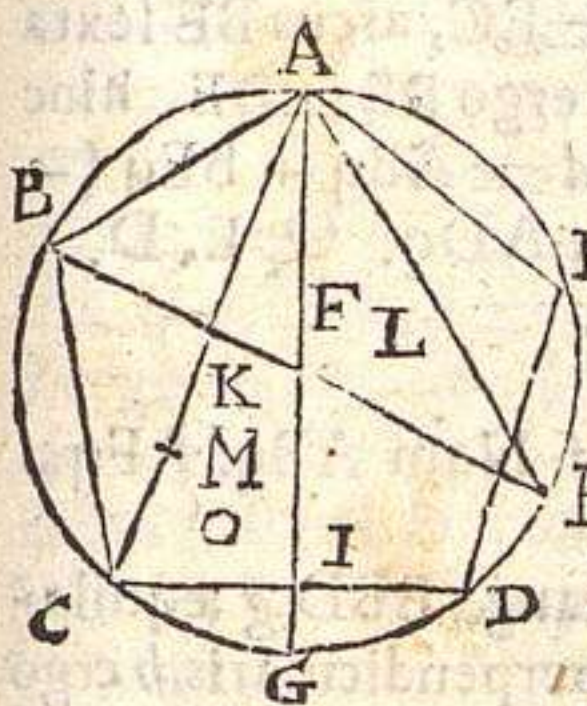
Invenire latus pentagoni circulo ADB inscribendi.

Duc diametrum AB, cui perpendicularem
CD

CD ex centro C erige. Biseca CB in E. Fac EF=ED. erit DF pentagoni latus.

Nam $BF \times FC + ECq a = EFq b = EDq a 6. 2.$
 $c = DCq + ECq. d$ ergo $BF \times FC = DCq$, vel b constr.
 $BCq. e$ quare $BF. BC :: BC. FC.$ ergo quum BC $c 47. 1.$
 sit latus hexagoni, f erit FC latus decagoni, $d 3. ax.$
 proinde $DF b = \sqrt{DCq + FCq} g$ est latus pen- $e 17. 6.$
 tagoni. Q. E. F. $f 9. 13.$
 $g 10. 13.$
 $h 47. 1.$

PROP. XI.

Si in circulo ABCD
 rationalem habente dia-
 metrum AG, pentagonum
 æquilaterum ABCDE
 describatur; pentagoni
 latus AB irrationalis est
 linea, quæ vocatur minor.

Duc diametrum BFH,
 rectasque AC, AH; &
 * fac $FL = \frac{1}{4}$ radii FH, * 10. 6.

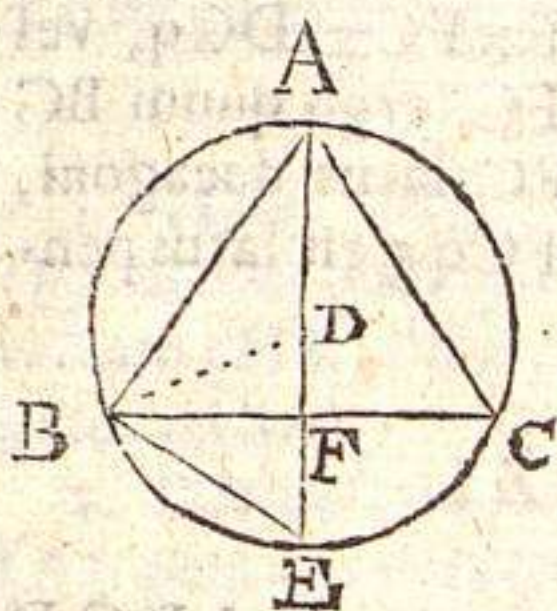
& $CM = \frac{1}{4} CA.$

Ob angulos AKF, AIC a rectos, & commu- a cor. 10.
 nem CAI, trigona AKF, AIC b æquiangula 13.
 sunt; c ergo CI. FK c :: CA. FA (FB) d :: b 32. 1.
 CM. FL. ergo permutando FK, FL :: CI. CM c 4. 6.
 $d :: CD. CK (2 CM.) e$ componendo igitur CD d 15. 5.
 $+ CK. CK :: KL. FL. f$ proinde Q: $CD + CK e 18. 5.$
 $(g 5 CKq.) CKq :: KLq. FLq. ergo KLq f 22. 6.$
 $= 5 FLq.$ Itaque si BH (ρ) ponatur 8, erit FH g 1. 13.
 4; FL 1. & FLq. 1. BL 5. & BLq 25. KLq 5. è
 quibus liquet BL, & KL esse $\rho b \sqrt{\quad}$. k ideoque h 9. 10.
 BK esse Apotomen, cujus congruens KL, cum ve- k 74. 10.
 ro $BLq - KLq = 20$, l erit BL $\sqrt{BLq} = 19. 10.$
 KLq. * unde BK erit apotome quarta. Quo- * 4 def. 85.
 niam igitur $ABq m = HB \times BK$, n erit AB minor. 10.
 Q. E. D. m cor. 8. 6.
 & 17. 6.

X

PROP. 10.

PROP. XII.

Si in circulo ABEC triangulum æquilaterum ABC describatur, trianguli latus AB potentia triplum est ejus lineæ AD, quæ ex D centro circuli ducitur.

Protracta diametro ad E, duc BE. Quoniam arcus BE = EC, arcus BE sexta est pars circumferentiæ. b ergo BE = DE. hinc a $AE^2 = 4 DE^2 = 4 BE^2$ d $= AB^2 + BE^2 (+ AD^2)$ e proinde $AB^2 = 3 AD^2$. Q. E. D.

Coroll.

1. $AE^2 : AB^2 :: 4 : 3$.

2. $AB^2 : AF^2 :: 4 : 3$. f Nam $AB^2 : AF^2 ::$

& $AE^2 : AB^2$.

3. $DF = FE$. Nam triang. EBD g æquilaterum est; h & BF ad ED perpendicularis. h ergo $EF = FD$.

4. Hinc $AF = DE + DF = 3 DF$.

a cor. 10.

13.

b cor. 15. 4. $AE^2 = 4 DE^2 = 4 BE^2$ d $= AB^2 + BE^2 (+$

c 4. 2. $AD^2)$ e proinde $AB^2 = 3 AD^2$. Q. E. D.

d 47. 1.

e 3. ax. 1.

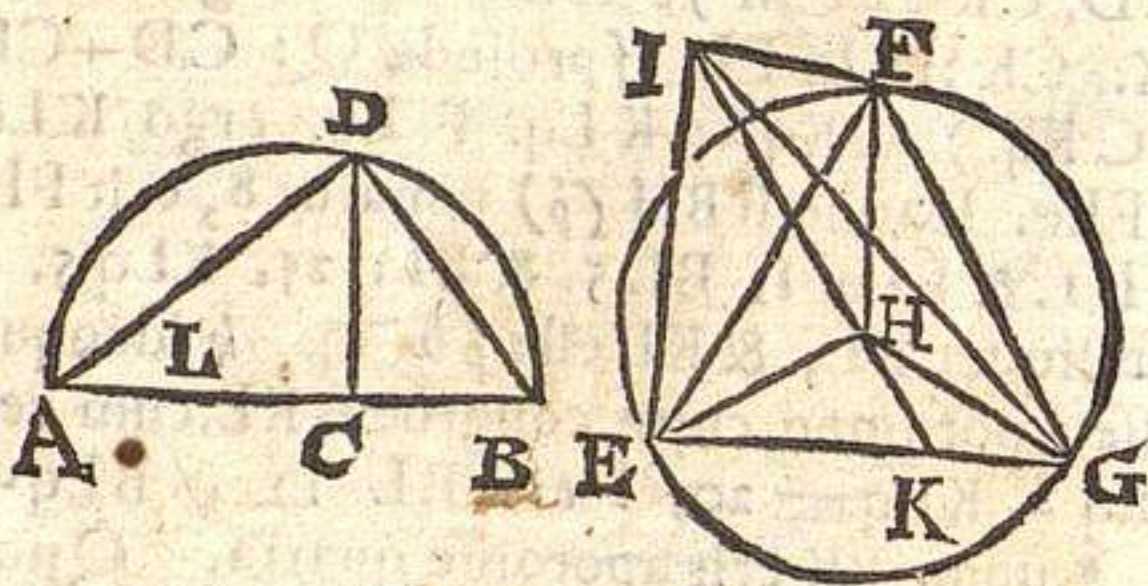
f cor. 8. 6.

& 21. 6.

g cor. 15. 4.

h cor. 3. 3.

PROP. XIII.

Pyramidem EGF I constituere, & data sphaera complecti; & demonstrare quod sphaerae diameter AB

AB potentia sit sesquialtera lateris EF ipsius pyramidis EFGI.

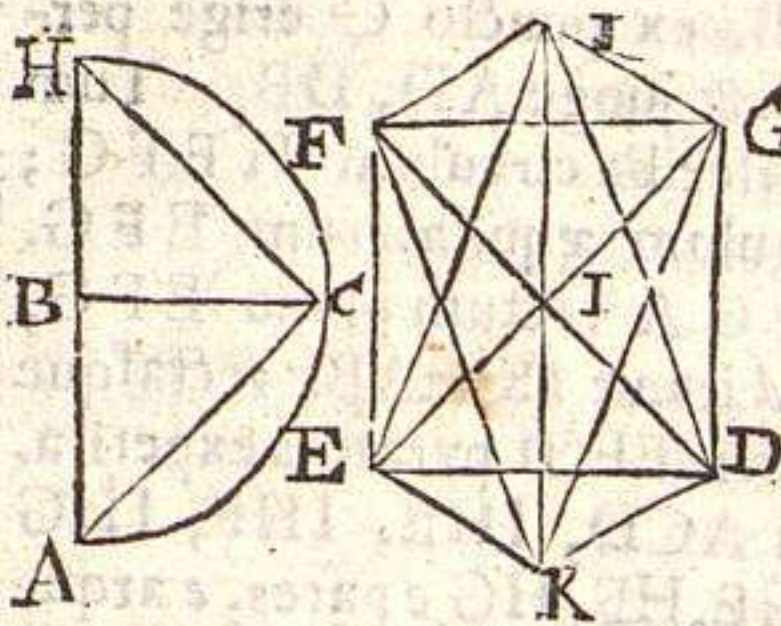
Circa AB describe semicirculum ADB; a sitque AC = 2 CB. ex puncto C erige perpendiculararem CD; & junge AD, DB. Tum radio HE = CD describe circulum HEFG; cui b inscribe triangulum æquilaterum EFG. b cor. 15. 4. ex H c erige IH = CA rectum plano EFG, c 12. 11. produc IH ad K; d ita ut IK = AB. rectasque d 3. 1. adjunge IE, IF, IG. erit EFGI pyramis expetita.

Nam quia anguli ACD, IHE, IHF, IHG e recti sunt; & CD, HE, HF, HG e pares, e atque IH = AC; ferunt AD, IE, IF, IG æquales inter se. Quia vero AC (2 CB.) CB g :: ACq. CDq. erit ACq = 2 CDq. itaque ADq f = ACq + CDq h = 3 CDq = 3 HEq k = EFq. h 2. ax. k 12. 13. l ergo AD, EF, IE, IF, IG pares sunt, adeoque pyramis EFGI est æquilatera. Quod si punctum C super H collocetur, & AC super HI, rectæ AB, IK m congruent, utpote æquales quare semicirculus ADB axi AB vel IK circumductus n transibit per puncta, E, F, G, * adeoque pyramis EFGI sphæræ inscripta erit. Q. E. F. * 31. def. 11. liquet vero esse BAq. ADq o :: BA. AC p :: 3. 2. o cor. 8. 6. Q. E. D. p constr.

Corollaria.

1. ABq. HEq :: 9. 2. Nam si ABq ponatur 9, erit ADq (EFq) 6. q proinde HEq erit 2. q 12. 13.
2. Si L centrum fuerit, erit AB. LC :: 6. 1. Nam si AB ponatur 6, erit AL, 3; r ideoque AC r constr. 4; quare LC erit 1. Hinc
3. AB. HI :: 6. 4 :: 3. 2. unde
4. ABq. HIq :: 9. 4.

PROP. XIV.

Octaedrum KEFGDL constituere, & data sphaera complecti, qua & pyramidem; & demonstrare, quod sphaerae diameter AH potentia sit dupla lateris AC ipsius Octaedri.

a 46. I.

b 12. II.

c 3. I.

d 4. I.

e 27. def. II

f const.

g 47. I.

Circa AH describe semicirculum ACH, ex centro B erige perpendicularem BC. duc AC, HC. Super ED = AC a fac quadratum EFGD, cujus diametri DF, EG secantes in centro I. ex I duc IL = AB b rectam plano EFGD. produc IL, c donec IK = IL. Connexis KE, KF, KG, KD, LE, LF, LG, LD; erit KEFGDL octaedrum quaesitum.

Nam AB, BH, FI, IE, &c. aequalium quadratorum semidiametri aequales sunt inter se. d quare triangulorum rectangulorum LIE, LIF, FIE, &c. bales LF, LE, FE, &c. aquantur. proinde octo triangula LFE, LFG, LGD, LDE, KEF, KFG, KGD, KDE aequilatera sunt, e atque octaedrum constituunt, quod sphaerae cujus centrum I, radius IL, vel AB, inscribi potest. (quoniam AB, IL, IF, IK, &c. f aequales sunt.) Q. E. F. porro liquet AHq (LKq) g = 2 ACq (2 LDq.) Q. E. D.

Corollaria.

1. Hinc manifestum est, in Octaedro tres diametros EG, FD, LK se mutuo ad angulos rectos secare in centro sphaerae.

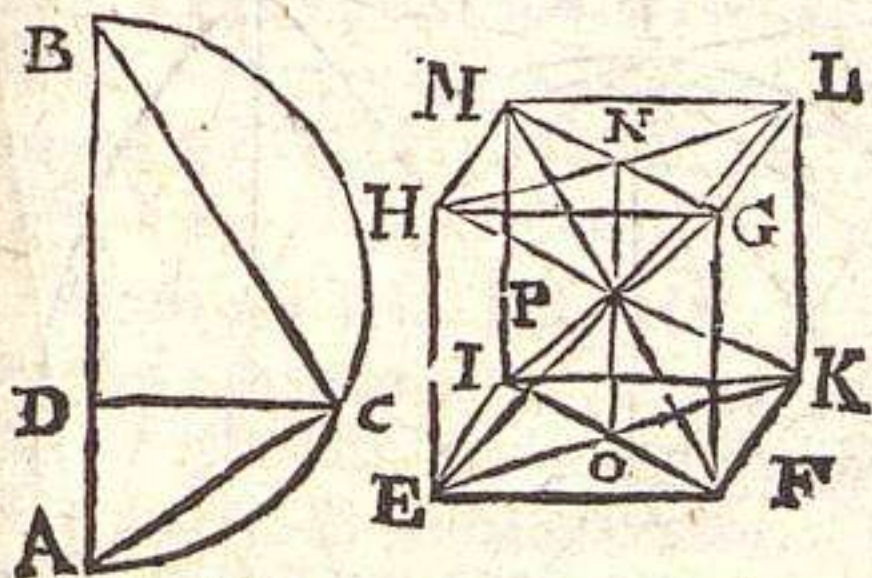
2. Item, tria plana EFGD, LEKG, LEKD esse quadrata, se mutuo ad angulos rectos secantia.

3. Octa;

3. Octaedrum dividitur in duas pyramides similes & æquales EFGDL, & EFGDK, quarum basis communis est quadratum EFGD.

4. Denique, bases octaedri oppositæ, inter se 15. 11. parallelae sunt.

PROP. XV.

Cubum E F. GHIKLM constituere, & sphaera completi, quæ & priores figuras; & demonstrare, quod sphaerae di-

ameter AB potentia sit tripla lateris EF ipsius cubi.

Super AB describe semicirculum ACB; & a fac AB = 3 DA. ex D erige perpendicularem a 10. 6. DC, & junge BC ac AC. Tum super EF = AC b construe quadratum EFGH, cujus plano rectæ b 46. 1. insistant EI, FK, HM, GL ipsi EF pares, quas connecte rectis IK, KL, LM, IM. Solidum EFGHIKLM cubus est, ut satis constat ex constructione.

In quadratis oppositis EFKI, HGML duc diametros EK, FI, HL, MG, per quas ducta plana EKLH, FIMG se interfecent in recta NO. Hæc diametros cubi EL, FM, GI, HK c bisecabit in P, centro cubi. d ergo P centrum erit sphaerae c cor. 39. per puncta cubi angularia transeuntis. Porro 11. ELq e = EKq + KLq e = 3 KLq, f vel 3 d 15. def. 1. ACq. atqui ABq. ACq g :: BA. DA f :: 3. 1. & 14. def. g ergo AB = EL. Quare cubum fecimus, &c. 11.

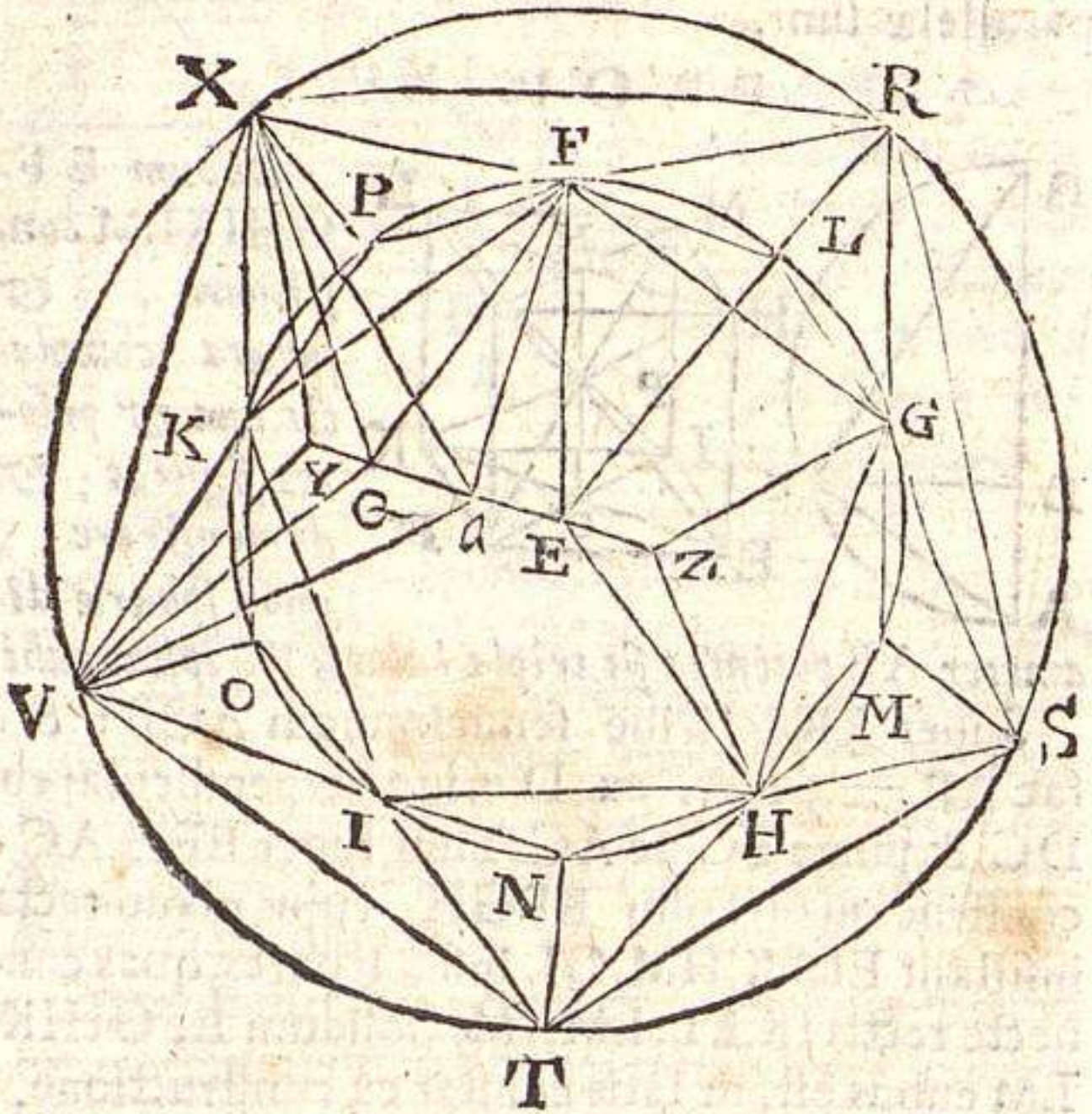
Q. E. F.

Coroll.

1. Hinc, omnes diametri cubi inter se æquales sunt, seseque mutuo in centro sphaerae bisecant. Eademque ratione rectæ quæ quadratorum oppositorum centra conjungunt, bisecantur in eodem centro.

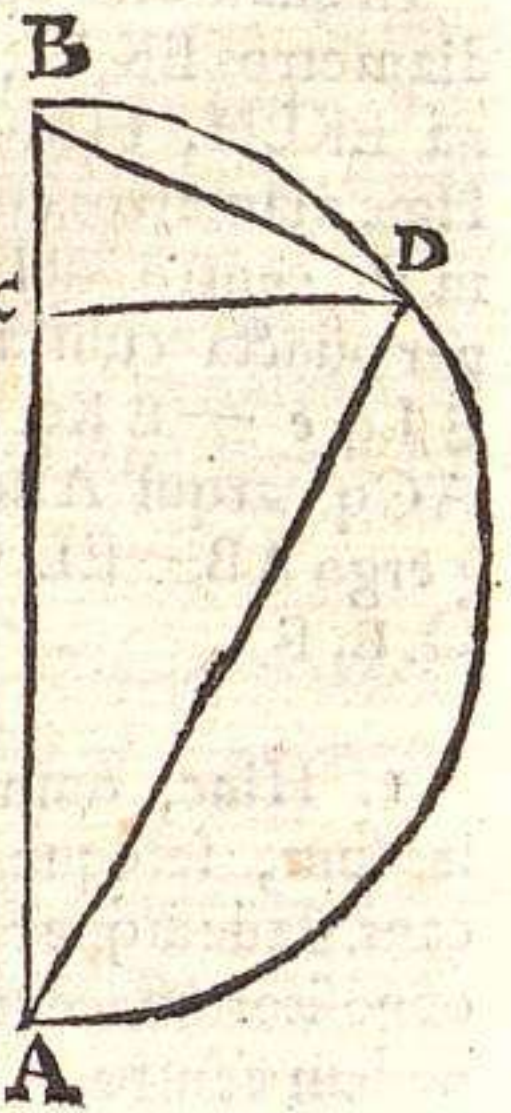
k 47. 1. 2. Diameter sphaerae potest latus tetraedri, &
 l 13. 13. cubi. nempe $ABqk = l BCq + m ACq.$
 m 15. 13.

PROP. XVI.

Icosaedrum ZGHIKFYV-
 XRS T constituere, & sphaera
 complecti, qua & antedictas fi-
 guras; & demonstrare, quod
 icosaedri latus FG irrationalis
 est linea, quae vocatur mi-
 nor.

Super AB diametrum
 sphaerae describe semicir-
 culum ADB; & a fac AB
 $= 5 BC.$ ex C erige
 normalem CD, & duc
 AD ac BD. Ad inter-
 vallum $EF = BD$ descri-
 be circulum EFKNG;

210, 6.

cul

b cui inscribere pentagonum æquilaterum FKIHG. *b* 11. 4.
 Biseca arcus FG, GH, &c. ac connecte rectas
 FL, LG, &c. latera nempe decagoni. Tunc *c* e- *c* 12. 11.
 rige EQ, LR, MS, NT, OV, PX ipsi EF æqua-
 les, rectasque plano FKNG. & connecte RS, ST,
 TV, VX, XR; item FX, FR, GR, GS, HS,
 HT, IT, IV, KV, KX. Denique producta EQ,
 sume QY = FL; & EZ = FL; rectasque duci
 concipe ZG, ZH, ZI, ZK, ZF; ac YV, YX, YR,
 YS, YT. Dico factum.

Nam ob EQ, LR, MS, NT, OV, PX *d* æ- *d* constr.
 quales e & parallelas, etiam quæ illas jungunt, *e* 6. 11.
 EL, QR, EM, QS, EN, QT, EO, QV, EP,
 QX *f* pares & parallelæ sunt. Item ideo LM *f* 33. 1.
 (vel FG,) RS, MN, ST, &c. æquales sunt in-
 ter i.e. *g* ergo planum per EL, EM, &c. plano *g* 15. 11.
 per QR, QS, &c. æquidistans, *h* & circulus *h* 1. def. 3.
 QXRSTV è centro Q, circulo EPLMNO æ-
 qualis est; atque RSTVX est pentagonum æqui-
 laterum. Duci vero intellectis EF, EG, EH,
 &c. ac QX, QR, QS, &c. quia FR *q* *k* = FL *q* *k* 47. 1.
 + LR *q* *l* vel FR *q* *m* = FG *q* *n* erunt FR, FG, *l* constr.
 adeoque omnes RS, FG, FR, RG, GS, GH, &c. *m* 10. 13.
 æquales inter se. Proinde 10 triangula RFX, *n* sch. 48. 1.
 RFG, RGS, &c. æquilatera sunt & æqualia. & 1. ax.
 Rursus ob ang. XQY *o* rectum, erit XY *q* *p* = *o* cor. 14. 11
 QX *q* + QY *q* *q* = VX *q* vel FG *q*. quare XY, *p* 47. 2.
 VX, hisque similiter YV, YT, YS, YR, ZG, ZH, *q* 10. 13.
 &c. æquantur: Ergo alia decem trigona constitu-
 ta sunt æquilatera, & æqualia, tam sibi mutuo,
 quam decem prioribus; ac proinde factum est
 Icosaedrum.

Porro, bisecta EQ in *a*, duc rectas *a*F, *a*X,
*a*V; & propter QX *r* = QV, & commune latus *r* 15. def. 1.
*a*Q, angulosque EQX, EQV rectos; *f* erit *a*X = *f* 4. 1.
*a*V. similique argumento omnes, *a*X, *a*R, *a*S,
*a*T, *a*V, *a*F, *a*G, *a*H, *a*I, *a*K æquantur.

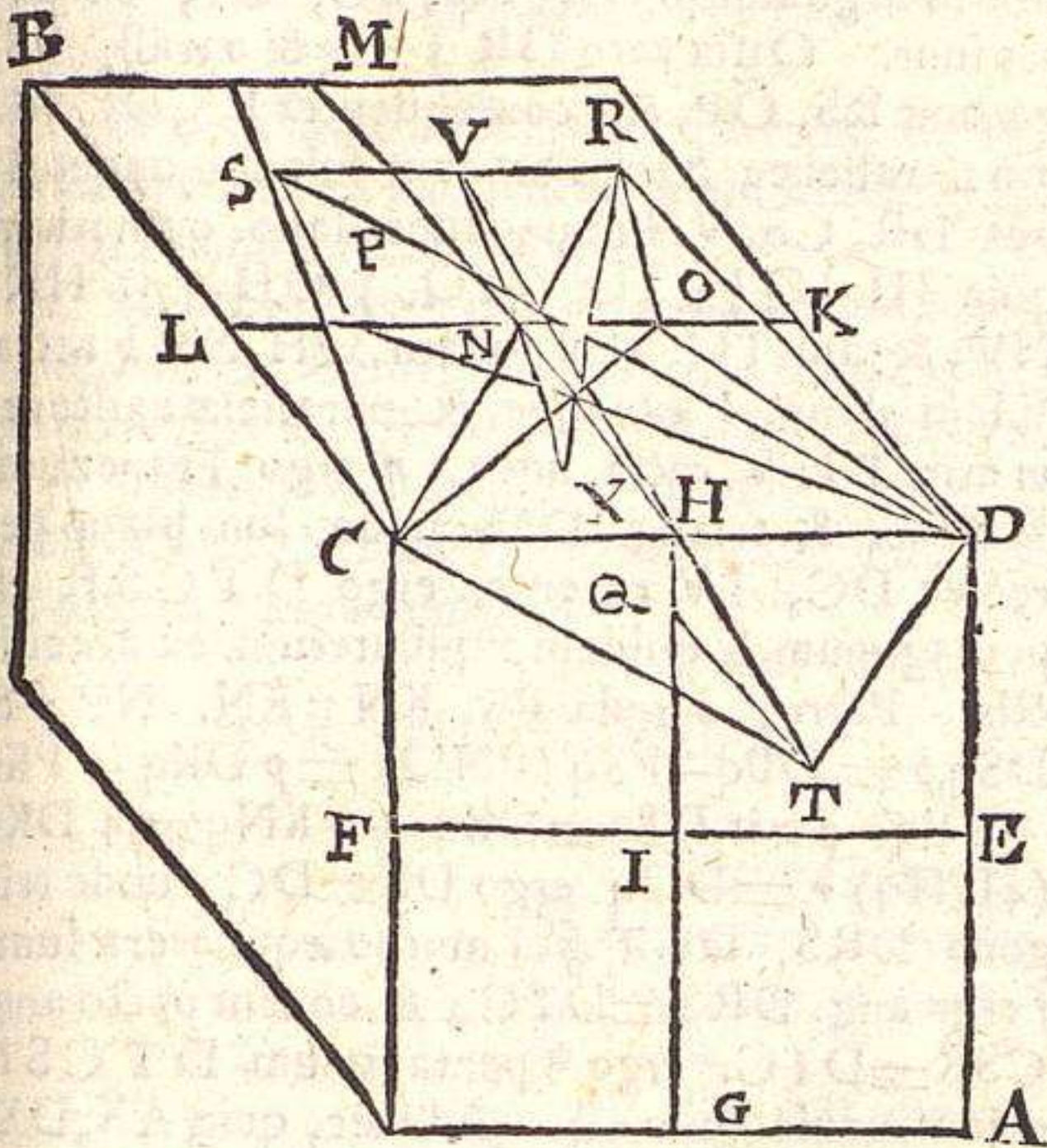
- t 9. 13. Quoniam autem $ZQ. QE \text{ } :: \text{ } QE. ZE$, erit
 u 3. 13. $Za q u = 5 Ea q x = EQq (EFq) Ea q y = aFq$.
 x 4. 2. ergo $Za = aF$. pari pacto $aF = Ya$. ergo
 y 47. 1. sphaera, cujus centrum a , radius aF , per 12 puncta
 icosaedri angularia transibit.
 z 15. 5. Denique, & quia $Za.aE :: ZY.QE$; a ideoque
 a 22. 6. $Za q. aEq :: ZYq. QEq$. b erit $ZYq = 5 QEq$,
 b 14. 5. vel $5 BDq$: atqui $ABq. BDq c :: AB. BC :: 5$.
 c cor. 8. 6. 1. d ergo $ZY = AB$. $Q. E. F$.
 d 1. ax. 1. Itaque si AB ponatur ρ , e erit $EF = \sqrt{AB \times$
 e sch. 12. 10 $BC}$. etiam ρ ; proinde FG pentagoni, idemque
 f II. 13. Icosaedri 5 latus, f est minor. $Q. E. D.$

Coroll.

1. Ex dictis infertur, sphaerae diametrum esse potentia quintuplum semidiametri circuli quinque latera icosaedri ambientis.
2. Item manifestum est, sphaerae diametrum esse compositam ex latere hexagoni, hoc est, ex semidiametro, & duobus lateribus decagoni circuli ambientis quinque latera icosaedri.
3. Constat denique latera icosaedri opposita, qualia sunt RX, HI , esse parallela. Nam RX & b sch. 26. 3. $parall. LP. b$ $parall. HI$.

P R O P.

PROP. XVII.

Dodecaedrum constituere, & sphaera completi, qua & praedictas figuras; & demonstrare, quod dodecaedri latus RS irrationalis est linea, quae vocatur apotome.

Sit AB cubus datae sphaerae inscriptus, cujus latera omnia biseentur in punctis E, H, F, G, K, L, &c. rectaeque adjungantur KL, MH, HG, EF. *a* Fac HL. IQ :: IQ, QH; & sume *a* 30. 6. NO, NP pares ipsi IQ. Erige OR, PS rectas plano DB, & QT plano AC. sintque OR, PS, QT ipsis IQ, NO, NP aequales. Connexis DR, RS, SC, CT, DT, erit DRSCCT pentagonum Dodecaedri expetiti. Nam duc NV parall. OR, & protracta NV ad occursum cum cubi centro *a* 47. 1. X, connecte rectas DS, DO, DP, CR, CP, *b* 7. ax. 13. HV, HT, RX. Quia DOq *a* = DKq (*b* KNq) *c* 4. 13. + K Oq *c* = 3 ONq (3 ORq) *d* erit DRq *d* 47. 1. = 4

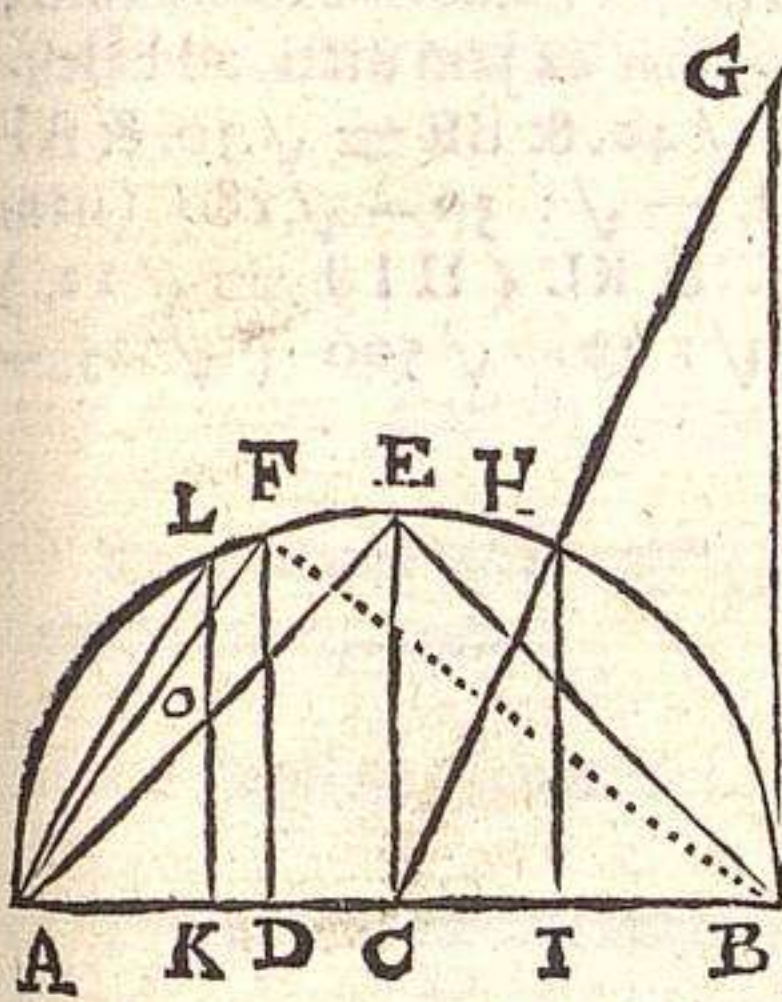
e 4. 2. $\equiv 4$ ORq $e =$ OPq, vel RSq. ergo DR $=$ RS.
 Simili argumento DR, RS, SC, CT, TP pa-
 f constr. 9. res sunt. Quia vero OR $f =$ g & parall. PS,
 6. 11. g erunt RS, OP, & h consequenter RS, DC eti-
 g 33. 1. am parallelæ; h ergo hæ cum suis conjungenti-
 h 9. 1. bus DR, CS, VH in uno sunt plano. quinetiam
 k 7. 11. quia HL. IQ $k ::$ IQ (TQ.) QH $k ::$ HN.
 k constr. NV; & tam TQ, HN, quam QH, NV k rectæ
 16. 11. eidem plano, l adeoque & parallelæ existunt,
 m 32. 6. m erit THV recta linea. n ergo Trapezium
 n 1. & 2. 11 DRSC, & triang. DTS in uno sunt plano per
 rectas DC, TV extenso. ergo DTCSR est
 pentagonum, & quidem æquilaterum, ex antedi-
 ctis. Porro, o quia PK. KN $::$ KN. NP; &
 o 5. 13. DSq $p =$ DPq + PSq (PNQ) $=$ p DKq + PKq
 p 47. 1. + NPq, q erit DSq $=$ DKq + 3 KNq $=$ 4 DKq
 q 1. ax. 2. (4DHq) r $=$ DCq. ergo DS $=$ DC; unde tri-
 & 4. 13. gona DRS, DCT sibi mutuo æquilatera sunt.
 r 4. 2. f ergo ang. DRS $=$ DTC; & eodem pacto ang.
 f 8. 1. CSR $=$ DTC. ergo * pentagonum DTCSR
 * 7. 13. etiam æquiangum est. Ad hæc, quia AX, DX,
 t 15. 13. CX, &c. sunt cubi semidiametri, t erit XN $=$
 u 1. ax. 1. IH, vel KN, u adeoque XV $=$ KP. unde ob angu-
 x 29. 1. lum x rectum RVX, z erit RXq $=$ XVq + RVq
 z 47. 1. (NPq) $=$ KPq + NPq a $=$ 3 KNq b $=$
 a 4. 13. AXq, vel DXq, &c. ergo RX, AX, DX, & ea-
 b 15. 13. dem ratione XS, XT, AX æquales sunt inter se.
 Ec si eadem methodo, qua constructum est pen-
 tagonum DTCSR, fabricentur 12 similia pen-
 tagona tangentia duodecim cubi latera, ea Do-
 decaedrum constituent; ac per eorum puncta an-
 gularia transiens sphaera, cujus radius AX, vel
 RX, Dodecaedrum complectetur. Q. E. F.
 c constr. Denique, quia KN. NO $c ::$ NO. OK, d
 d 15. 5. erit KL. OP $::$ OP. OK + PL. Itaque si
 e 15. 13. sphaeræ diameter AB ponatur ρ , erit KLe $=$ \sqrt
 f sch. 12. 10 ABq f etiam ρ . g unde OP, vel RS latus dode-
 g 6. 13. $\frac{2}{3}$ caedri apotome erit. Q. E. D.

Coroll.

Coroll.

1. Hinc, si latus cubi secetur extrema ac media ratione, majus segmentum erit latus dodecaedri in eadem sphaera descripti.
2. Si rectae lineae sectae extrema ac media ratione, minus segmentum sit latus dodecaedri, majus segmentum erit latus cubi ejusdem sphaerae.
3. Liquet etiam latus cubi aequale esse lineae rectae subtendenti angulum pentagoni dodecaedri eadem sphaera comprehensi.

PROP. XVIII.

Latera quinq; figurarum exponere, & inter se comparare.

Sit AB diameter sphaerae, ac AEB semicirculus. fitque AC $a = \frac{1}{2} AB$, & AD $b = \frac{1}{3} AB$. Erige perpendiculares CE, DF, & BG = AB. junge AF, AE, BE, BF, CG, ex H demitte

a 10. 1.
b 10. 6.

perpendicularem HI, & sumpta CK = CI, ex K erige perpendicularem KL, & connecte AL. Denique c fac AF. AO :: AO. OF.

c 30. 6.

Itaque 3. 2 d :: AB. BD e :: ABq. BFq, latus Tetraedri, & 2. 1 :: a AB. AC :: ABq. BEq, latus Octaedri.

d constr.
e cor. 8. 6.
f 14. 13.

Item 3. 1 d :: AB. AD e :: ABq. AFq, g latus Hexaedri.

g 15. 13.
h constr.

Porro, quia AF. AO b :: AO. OF. k erit AO 13.

k cor. 17.
AO 13.

14. 6. AO latus Dodecaedri. denique BG (2 BC.)
 m 24. 5. BCL :: HI, IC. m ergo HI = 2 CI n = KL. ergo
 n const. HI q 0 = 4 CI q. proinde CH q = p 5 CI q q ergo
 o 4. 2. AB q = 5 KI q. r itaque KI, vel HI, est radius cir-
 p 47. 1. culi circumscriptentis pentagonum icosaedri; &
 q 15. 5. AK, vel IB, r est latus decagoni eidem circulo in-
 r cor. 16. 13 scripti. unde AL s erit latus pentagoni, t idemque
 s 10. 13. Icosaedri latus. Ex quibus liquet BF, BE, AF
 t 16. 13. esse ρ \square . & AL, AO esse ρ \square ; atque BF
 u 1. 6. \square BE; & BE \square AF; ac AF \square AO. Quia
 x 4. ax. 1. vero 3 AF q = AB q u = 5 KL q. ac AF x AO
 y 1. 2. \square AF x OF, x ideoque AF x AO + AF x OF
 z 17. 6. \square 2 AF x OF, y hoc est AF q \square 2 AO q. a e-
 a 47. 1. rit 3 AF q (5 KL q) \square 6 AO q. proinde KL
 \square AO; & fortius, AL \square AO.

Jam vero ut hæc latera numeris exprimamus,
 si AB ponatur $\sqrt{60}$, erit ex jam dictis ad calcu-
 lum exactis, BF = $\sqrt{40}$. & BE = $\sqrt{30}$. & AF
 = $\sqrt{20}$. item AL = $\sqrt{30}$ - $\sqrt{180}$ (nam
 AK = $\sqrt{15}$ - $\sqrt{3}$. & KL (HI) = $\sqrt{12}$.)
 denique AO = $\sqrt{30}$ - $\sqrt{500}$ ($\sqrt{25}$ -
 $\sqrt{5}$.)

SCHOL.

S C H O L.

Præter jam dictas figuras nullam dari posse figuram solidam regularem (nempe quæ figuris planis ordinatis & æqualibus contineatur) admodum perspicuum est. Nam ad anguli solidi constitutionem requiruntur ad minimum tres anguli plani; a hi- a 21. 11. que omnes simul 4 rectis minores esse debent. b Atqui 6 anguli trigoni æquilateri, 4 quadratici, b Vid. schol. & 3 hexagonici, sigillatim 4 rectos exæquant; 32. 1. quatuor vero pentagonici, 3 heptagonici, 3 octagonici, &c. 4 rectos excedunt. ergo solummodo ex 3, 4, vel 5 triangulis æquilateris, ex 3 quadratis, vel 3 pentagonis, effi. i potest angulus solidus. Proinde, præter quinque prædicta, nulla existere possunt corpora regularia.

Ex P. Herigonio.

Proportiones spheræ, & 5 figurarum regularium eidem inscriptarum.

Sit diameter spheræ 2. Erunt

Peripheria circuli majoris, 6 | 28318.

Superficies circuli majoris, 3 | 14159.

Superficies spheræ, 12 | 56637.

Soliditas spheræ, 4 | 18859.

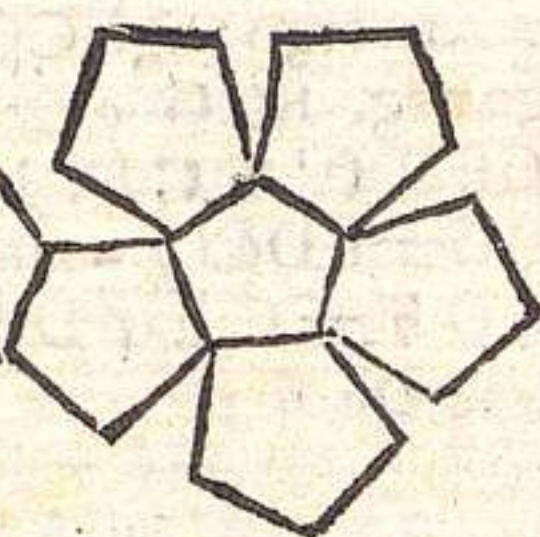
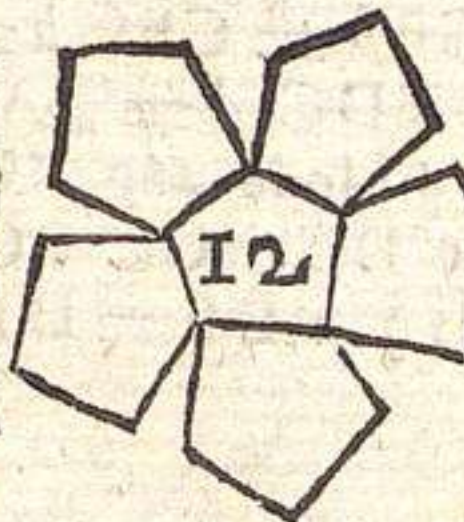
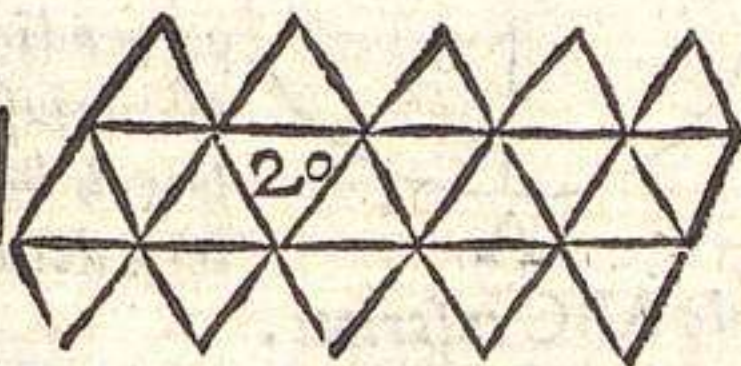
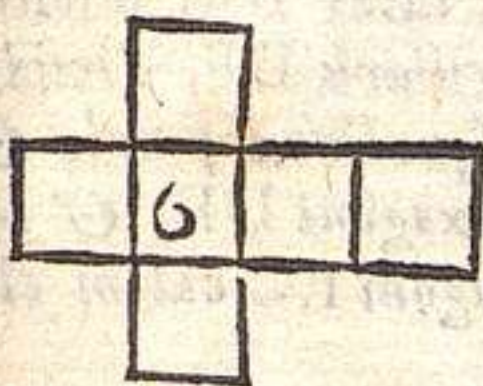
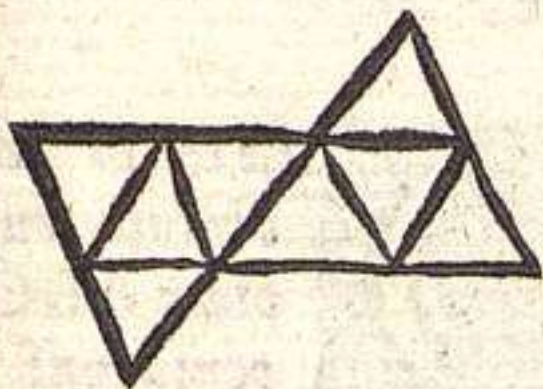
Latus tetraedri, 1 | 62299.

Latus

Superficies tetraedri, 4	6188.
Soliditas tetraedri, 0	15132.
Latus hexaedri, 1	1547.
Superficies hexaedri, 8.	
Soliditas hexaedri, 1	5396.
Latus octaedri, 1	41421.
Superficies octaedri, 6	9282.
Soliditas octaedri, 1	33333.
Latus dodecaedri, 0	71364.
Superficies dodecaedri, 10	51462.
Soliditas dodecaedri, 2	78516.
Latus Icofaedri, 1	05146.
Superficies Icofaedri, 9	57454.
Soliditas Icofaedri, 2	53615.

Quod

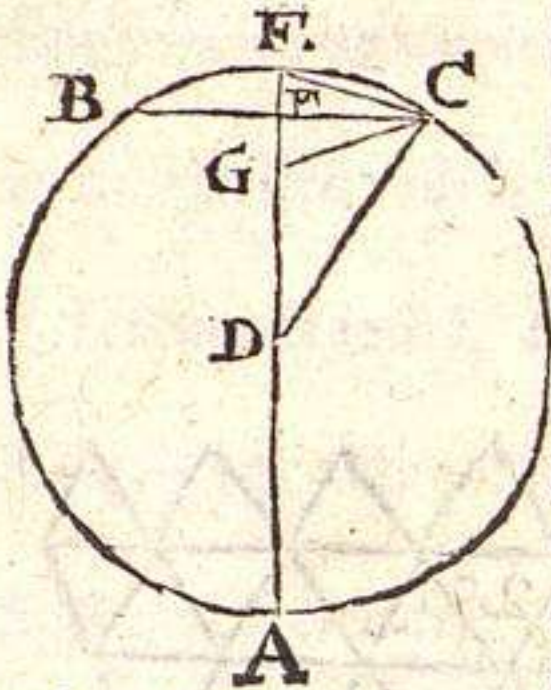
Quod si ex charta conficiantur quinque figurae
 æquilateræ & æquiangulæ similes his quæ sunt in
 subjecta figura, componentur quinque figurae solidæ,
 si rite complicantur.

L I B.

LIB. XIV.

PROP. I.

Quæ ex D centro circuli cujuspiam ABC in pentagoni eidem circulo inscripti latus BC ducitur perpendicularis DF, dimidia est utriusque lineæ simul, & lateris hexagoni DE, & lateris decagoni EC eidem cir-

culo ABC inscripti.

Sume $FG = FE$, & duc CG . *a* Estque $CE = CG$. ergo ang. CGE *b* $= CEG$ *b* $= ECD$. ergo ang. ECG *c* $= EDC$ *d* $= \frac{1}{4} ADC$ *e* $= \frac{1}{2} CED$ ($\frac{1}{2} ECD$.) proinde ang. $GCD = ECG = EDC$. *g* quare $DG = GC$ (*CE*.) ergo $DF = CE$ (DG) $+ EF = DE + CE$.
Q. E. D. $\frac{1}{2}$

- a 4. 1.
- b 5. 1.
- c 32. 1.
- d hyp. & 33. 6.
- e 20. 3.
- f 7. ax.
- g 6. 1.

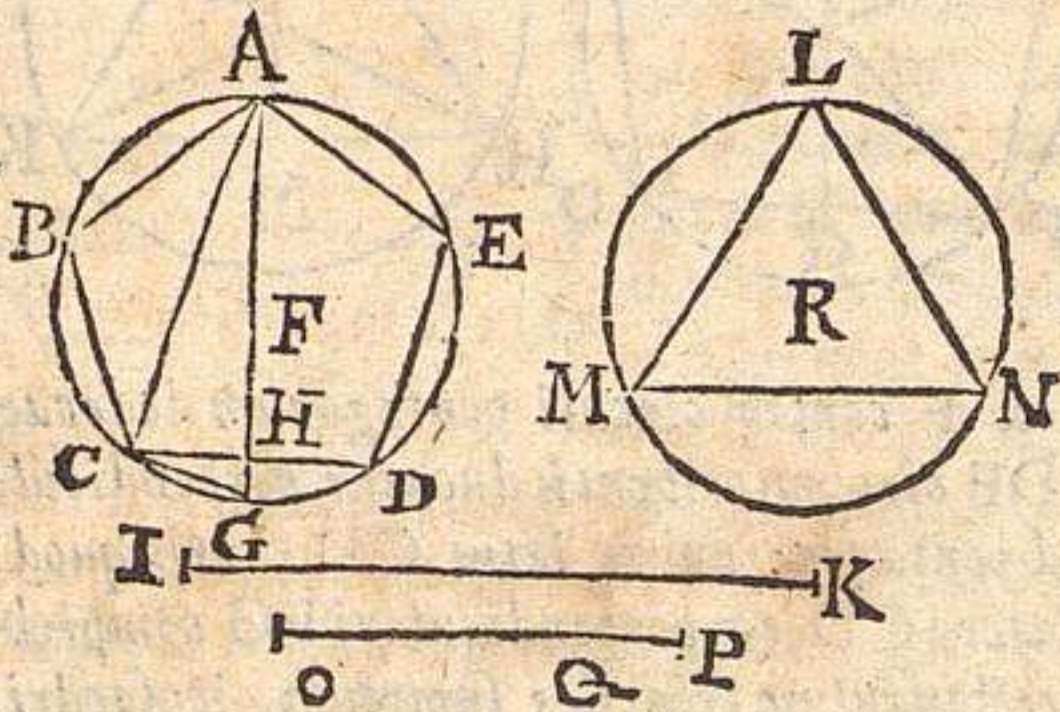
PROP. II.

A G B C Si binæ rectæ lineæ AB
 ————|———|——— DE extrema ac media ra-
 D H E F tione secantur ($AB. AG ::$
 ————|———|——— $AG. GB.$ & $DE. DH ::$
 DH. HE;) ipsæ similiter secabuntur, in easdem scilicet proportiones. ($AG. GB :: DH. HE$.)

a 17. 6. Accipe $BC = BG$ & $EF = EH$. Estque
b 8. 2. $AB \times BG$ *a* $= AG^2$. quare AC *b* $= 4 ABG$
c 1. ax. 1. $+ AG^2$ *c* $= 5 AG^2$. Similiter erit DF *d* $=$
d 22. 5. & $5 DH^2$. *d* ergo $AC. AG :: DF. DH$. compo-
e 22. 6. nendo igitur $AC + AG. AG :: DF + DH$.
 DH

DH. hoc est 2 AB. AG :: 2 DE. DH. e pro^o e 22. 5.
 inde AB. AG :: DE. DH. unde f dividendo f 17. 5.
 AG. GB :: DH. HE. Q. E. D.

PROP. III.

Idem circulus ABD comprehendit & Dodecaedri pentagonum ABCDE, & Icosaedri triangulum LMN, eidem sphaerae inscriptorum.

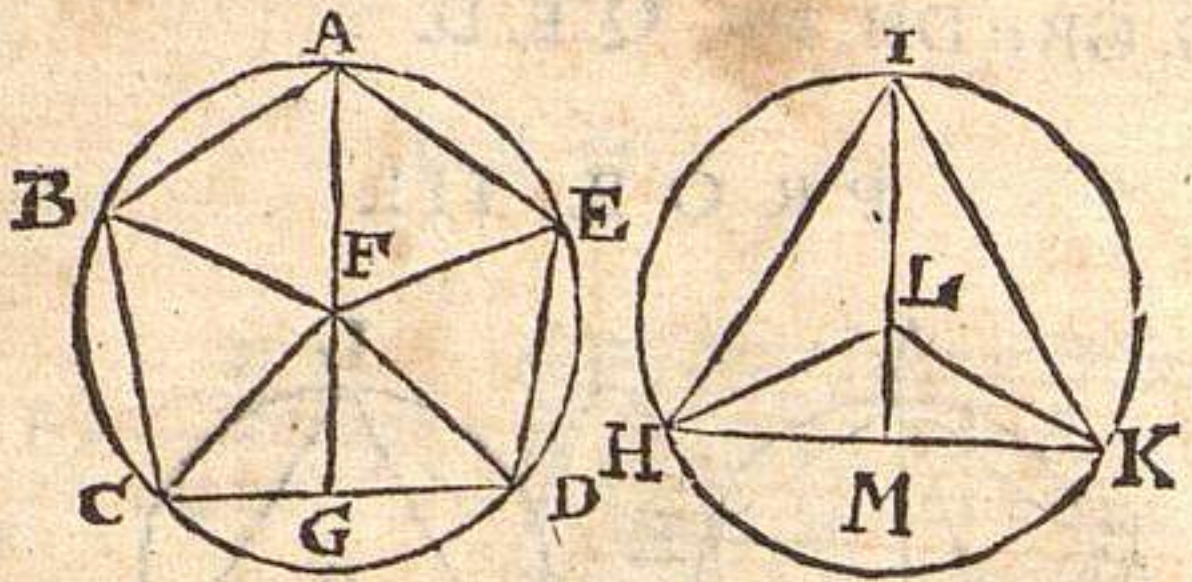
Duc diametrum AG, rectasque AC, CG. Sitque IK diameter sphaerae, a & IKq = 5 OPq, b fiatque OP, OQ :: OQ, QP. Quia ACq + CGq c = AGq d = 4 FGq; & ABqe = FGq + CGq. f erit ACq + ABq = 5 FGq. porro, quia CA. AB g :: AB. CA - AB; ac OP. OQ :: OQ, QP. h ideoque CA. OP :: AB. OQ. k erit 3 ACq (l IKq.) 5 OPq (m IKq) :: 3 ABq. 5 OQq. ergo 3 ABq = 5 OQq. Verum ob ML n latus pentagoni circulo inscripti, cujus radius OP, erunt 15 RMq o = 5 MLq p = 5 OPq + 5 OQq = * 3 ACq + 3 ABq q = 15 FGq. r ergo RM = FG. s proinde circ. ABD = circ. LMN. Q. E. D.

a sch. 47. 10
 b 30. 6.
 c 47. 1.
 d 4. 2.
 e 10. 13
 f 2. & 3. ax.
 g 8. 13.
 h 2. 13. &
 16. 5.
 k 22. 6. &
 4. 5.
 l 15. 13.
 m const.
 n cor. 16. 13
 o 12. 13.
 p 10. 13.
 q 15. 5, &
 supra.
 * Prim.
 r 1. ax. 1.
 & sch. 48. 1
 s 1. def. 3.

Y

PROP.

PROP. IV.

Si ex F centro circuli pentagonum dodecaedri ABCDE circumscribentis ducatur perpendicularis FG ad pentagoni unum latus CD; erit quod sub dicto latere CD, & perpendiculari FG comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiesi æquale. item,

Si ex centro L circuli triangulum icosaedri HIK circumscribentis, perpendicularis LM ducatur ad trianguli unum latus HK; erit quod sub dicto latere HK, & perpendiculari LM comprehenditur rectangulum trigesies sumptum, icosaedri superficiesi æquale.

a 8. 1.

b 41. 1.

c 15. 5.

d 6. 2x.

e 17. 3.

f 41. 1.

g 15. 5.

h 16. 13.

k 15. 5.

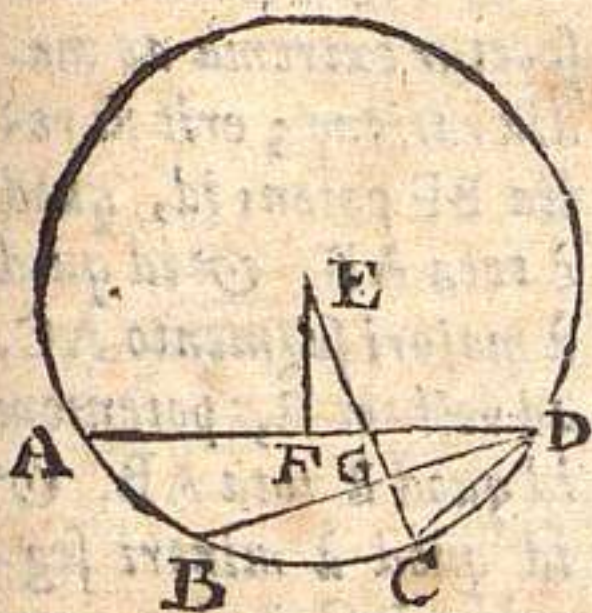
Duc FA, FB, FC, FD, FE. a Erunt triangula CFD, DFE, EFA. AFB, BFC æqualia. atqui $CD \times EG$ b = 2 triang. CFD. ergo 30 $CD \times GF$ c = 60 CFD d = 12 pentag. ABCDE e = superf. dodecaedri. Q. E. D.

Duc LI, LH, LK. estque $HK \times LM$ f = 2 triang. LHK. ergo 30 $HK \times LM$ g = 60 HLK = 20 HIK h = superf. icosaedri. Q. E. D.

Coroll.

$CD \times FG$. $HK \times LM$ k :: superf. dodecaed. ad superf. icosaedri.

PROP. V.

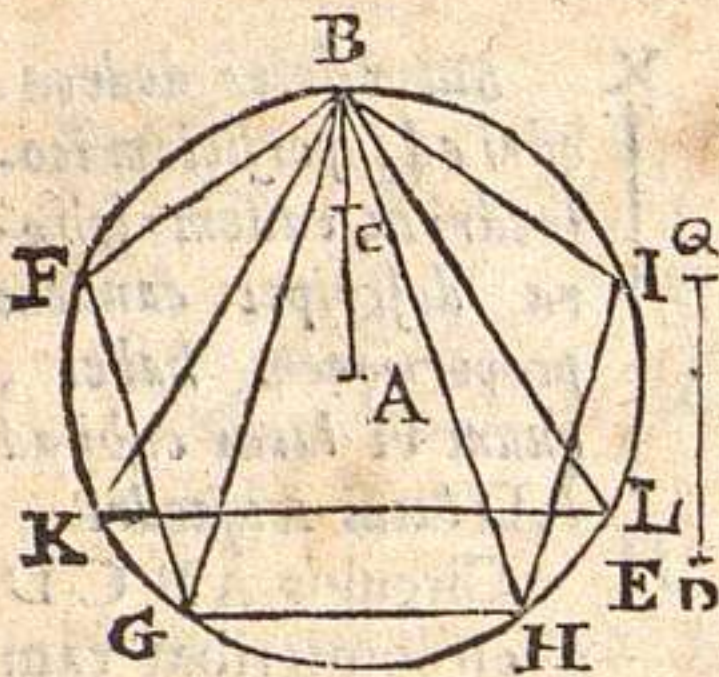
X Superficies dodecaedri ad superficiem icosaedri in eadem sphaera descripti eandem proportionem habet, quum H latus cubi ad AD latus icosaedri.

H Circulus ABCD a circumscibat tam a 3. 14.

dodecaedri pentagonum, quam icosaedri triangulum; quorum latera BD, AD; ad quæ demittuntur ex E centro perpendiculares EF, EGC. & connectatur CD.

Quoniam $EC + CD$. $EC \ b :: EC. CD$. erit $b \ 9. \ 13.$
 $EG \ (c \ \frac{1}{2} EC + \frac{1}{2} CD.) \ EF \ (d \ \frac{1}{2} EC) \ e :: EF$. $c \ 1. \ 14.$
 $EG - EF \ (\frac{1}{2} CD.)$ atqui $H. BD \ f :: BD. H$. $d \ cor. \ 12.$
 $BD. g$ ergo $H. BD :: EG. EF$. proinde $H \times EF$ $13.$
 $= BD \times EG$. quum igitur $H. AD \ b :: H \times EF$. $e \ 15. \ 5.$
 $AD \times EF$. erit $H. AD :: BD \times EG$. $f \ cor. \ 17. \ 13.$
 $:: l$ superfic. dodecaedri ad superfic. icosaedri $g \ 2. \ 14.$
 Q. E. D. $h \ 1. \ 6.$
 $k \ 7. \ 5.$
 $l \ cor. \ 4. \ 14.$

PROP. VII.

Si recta linea AB
secetur extrema ac me-
dia ratione ; erit us re-
cta BF potens id, quod
à tota AB, & id quod
à majori segmento AC,
ad rectam E, potentem
id quod à tota AB, &
id quod à minori seg-
mento BC ; ita latus cu-
bi BG ad latus icosaedri BK eadem sphaera cum cu-
bo inscripti.

Circulo, cujus semidiameter AB, inscribantur
dodecaedri pentagonum BFGHI, & icosaedri
triangulum BKL. a quare BG latus cubi erit ei-
dem sphaerae inscripti. igitur BKq b = 3 ABq;
& Eq c = 3 ACq. ergo BKq. Eqd :: ABq. ACq
e :: BGq. BFq. permutando igitur BGq, BKq ::
BFq. Eq. funde BG. BK :: BF. E. Q. E. D.

a cor. 17.
13.
b 12. 13.
c 4. 13.
d 15. 5.
e 2. 14.
f 22. 6

PROP. VII.

Dodecaedrum est ad Icosaedrum, ut cubi latus ad
latus Icosaedri, in una eademque sphaera inscripti.

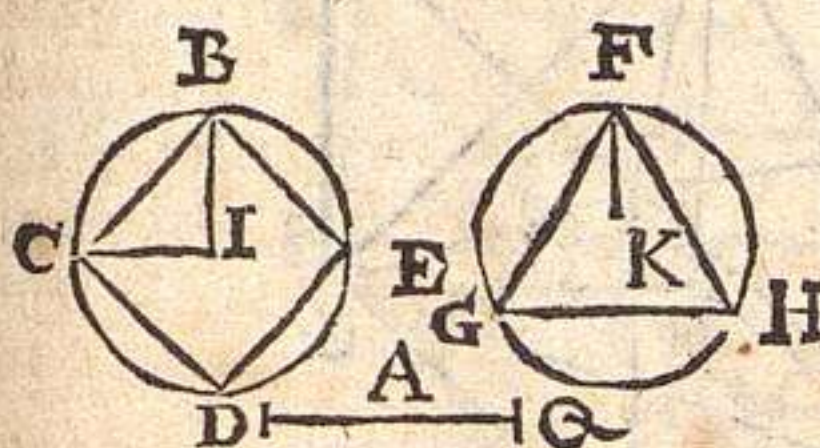
a 3. 14.
b 47. 1.

Quoniam a idem circulus comprehendit &
dodecaedri pentagonum & icosaedri triangulum,
b erunt perpendiculares à centro sphaerae ad pla-
na pentagoni & trianguli ductae inter se aequa-
les. itaque si dodecaedrum & icosaedrum intel-
ligantur esse divisa in pyramides, ductis rectis
à centro sphaerae ad omnes angulos, omnium
pyramidum altitudines erunt inter se aequales.
Cum igitur pyramides aequae altae c sint ut bases,
& superficies dodecaedri sit aequalis 12 penta-
gonis, superficies vero icosaedri 20 triangulis
erit

e 5, & 6. 12.

erit dodecaedrum ad icosaedrum, ut superficies dodecaedri ad superficiem icosaedri, hoc est, ut d 5. 14. latus cubi ad latus icosaedri.

PROP. VIII.

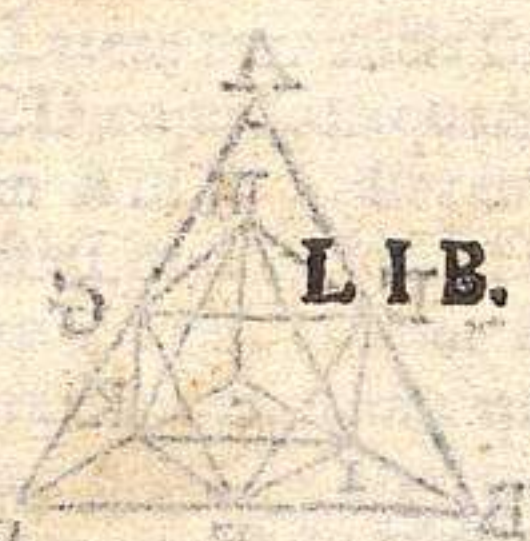
Idem circulus BCDE comprehendit & cubi quadratū BCDE & octaedri triangulum FGH, ejusdem sphaera.

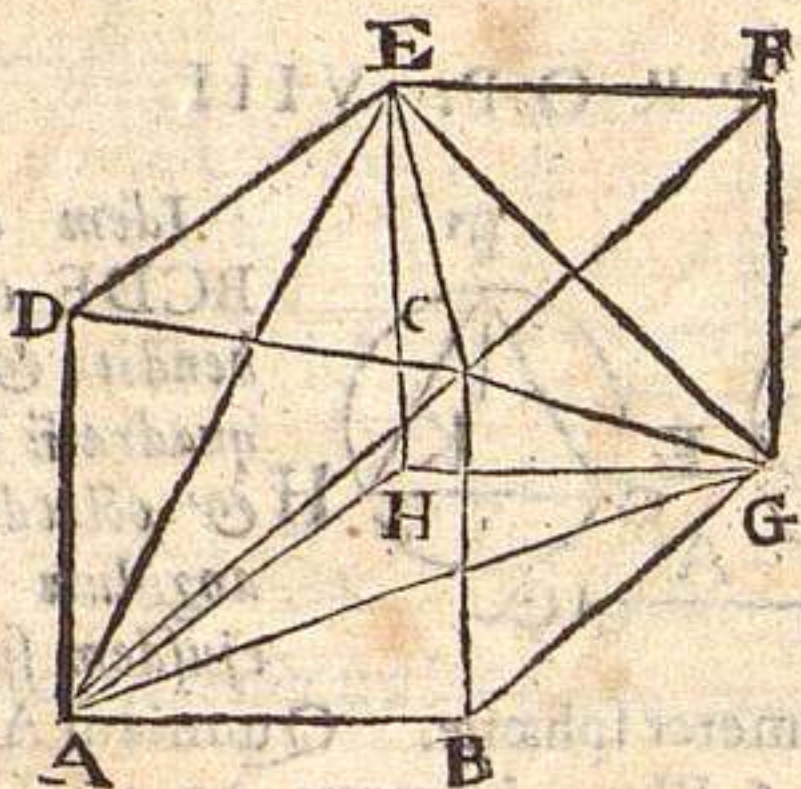
Sit A diameter sphaerae. Quoniam Aq a = 3 a 15. 13. BCq b = 6 Blq; itemque Aq c = 2 GFq b 47. 1. d = 6 KFq; erit Bl = KF. e ergo circulus CBED = GFH. Q. E. D.

c 14. 13.
d 12. 13.
e 2. 1.

Y 3

LIB.

Dato cubo ABGHDCFE pyramidem AGEC describere.

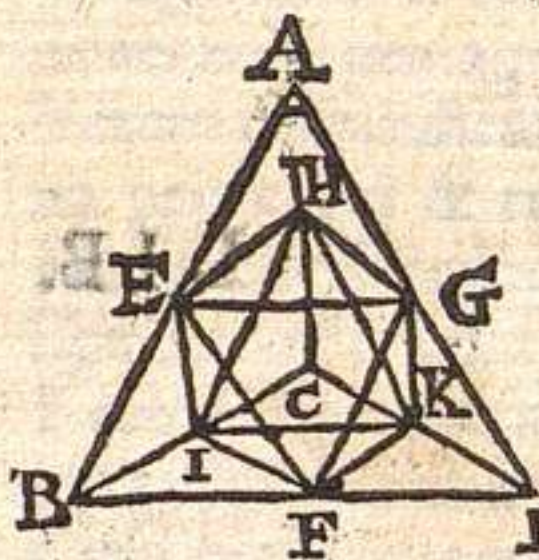
Ab angulo C duc diametros CA, CG, CE; Easque connecte diametris AG, GE, EA. Hæ omnes inter se æquales sunt, utpote æqualium quadratorum diametri. ergo triangula CAG, CGE, CEA, EAG æquilatera sunt, ac æqualia: proinde AGEC est pyramis, quæ cubi angulis insistit, eique idcirco b inscribitur. Q. E. F.

§ 47. I.

b 31. def. II

PROP. II.

In data pyramide ABDC octaedrum EGKIFH describere.

§ 10. I.

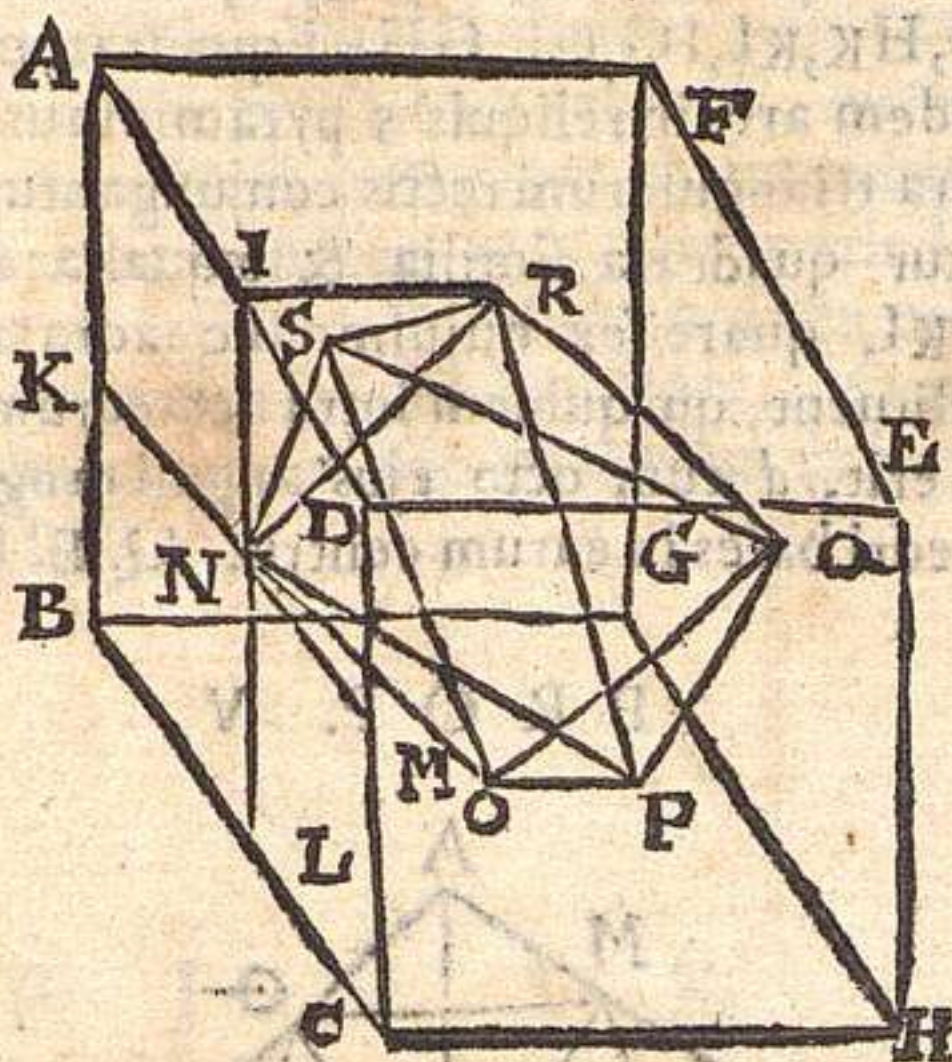
b 4. I.

a Biseca latera pyramidis in punctis E, I, F, K, G, H; quæ connecte 12 rectis EF, FG, GE, &c. Hæ omnes b æquales sunt inter se.

proinde 8 triangula EHI, IHK, &c. æquilatera sunt & æqualia, adeoq; constituunt c octaedrum d in data pyramide descriptum. Q. E. F.

PROP.

PROP. III.

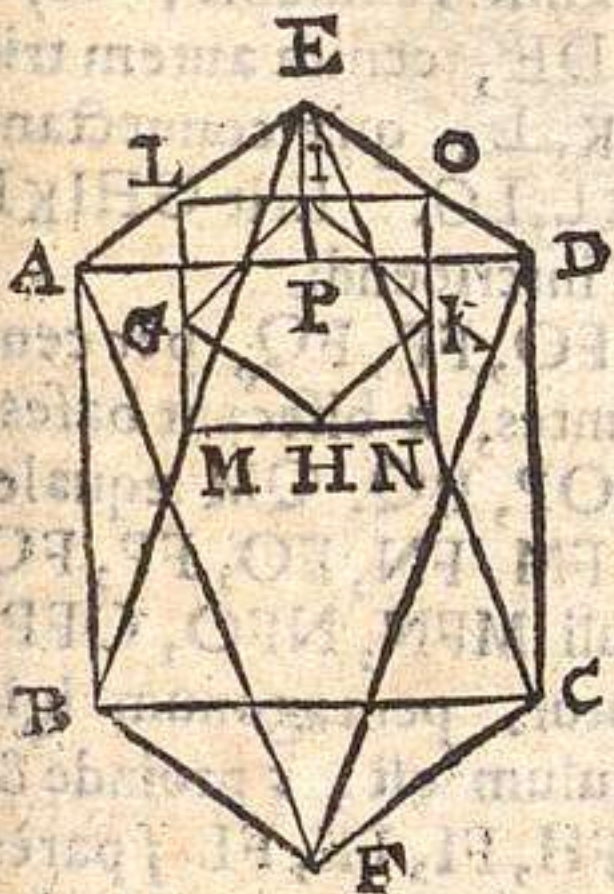

In dato cubo CHGBDEFA octaedrum^m NPQSOR describere.

Connecte quadratorum * centra N, P, Q, S, * 8. 4.
 O, R, I 2 rectis NP, PQ, QS, &c. quæ a æqualia a 4. 1.
 sunt inter se, ideoque 8 triangula efficiunt æqui-
 latera & æqualia. proinde b inscriptum est cubo b 31. & 27.
 b Octaedrum NPQSOR. Q. E. F. def. 11.

PROP. IV.

In dato octaedro ABC- DEF cubum inscribere.

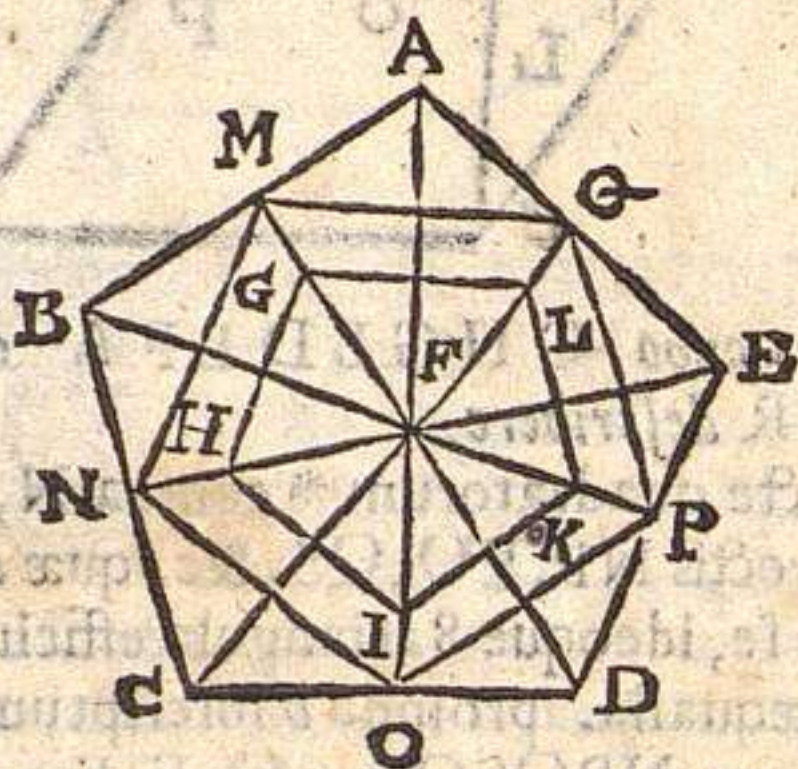

Latera pyramidis EA- BCD, cujus basis quadra- tum ABCD, bisecentur rectis LM, MN, NO, OL; quæ a æquales sunt & b a 4. 1.
 parallela lateribus qua- b 2. 6.
 drati ABCD c ergo qua- c 29. def. 13
 drilaterum LMNO est quadratum.

Eodem modo, si latera quadrati LMNO bise-
 centur

centur in punctis G, H, K, I, & connectantur GH, HK, KI, IG, erit GHKI quadratum. Quod si eadem arte in reliquis 5 pyramidibus octaedri centra triangulorum rectis conjungantur, describentur quadrata similia & æqualia quadrato GHKI. quare sex hujusmodi quadrata cubum constituent, qui quidem intra octaedrum descriptus erit, *d* cum octo ejus anguli tangant octo octaedri bases in earum centris. Q. E. F.

PROP. V.

In dato Icosaedro Dodecaedrum inscribere!

Sit ABCDEB F pyramis Icosaedri, cujus basis pentagonum ABCDE; centra autem triangulorum G, H, I, K, L; quæ connectantur rectis GH, HI, IK, KL, LG. Erit GHIKL pentagonum dodecaedri inscribendi.

Nam rectæ FM, FN, FO, FP, FQ, per centra triangulorum transeunt, & bisecant bases. ergo rectæ MN, NO, OP, PQ, QM æquales sunt inter se. quinetiam FM, FN, FO, FP, FQ pares sunt. *d* ergo anguli MFN, NFO, OFP, PFQ, QFM æquantur. pentagonum igitur GHIKL æquiangulum est; *e* proinde & æquilaterum, cum FG, FH, FI, FK, FL *f* pares sint. Quod si eadem arte in reliquis undecim

pyra-

* 5. 4.

a cor. 3. 3.

b 4. 1.

c 4. 1.

d 8. 1.

e 4. 1.

f 12. 13.

pyramidibus icosaedri, centra triangulorum rectis lineis connectantur, describentur pentagona æqualia & similia pentagono GHIKL. quamobrem 12 hujusmodi pentagona dodecaedrum constituent; quod quidem in icosaedro erit descriptum, cum viginti anguli dodecaedri in centris viginti basium icosaedri consistant. Quapropter in dato icosaedro dodecaedrum descripsimus. Q. E. F.

F I N I S.

EUCLIDIS

D A T A

succincte demonstrata;

Una cum Emendationibus quibusdam & Additionibus
ad ELEMENTA

EUCLIDIS

nuper opera.

Opera

Mri. IS. BARROW, Cantabrigiensis,
Coll. Trin. Soc.

LONDINI,
Excudebat J. Redmayne, 1678.

Ornatissimo viro

D. JACOBO STOCK,

Amico suo & patrono singulari.

Nec publica, nec tui nominis luce dignum censeo hunc paucorum dierum partum pusillum & prematurum. Qui quidem quod se mundo, quodque Tibi, spectandum obtulerit, duplici nomine arrogantiae speciem incurrit. Sed utrinque parata est excusatio qualiscunque. Nam amico obtemperatum oportuit jubenti mitterem hunc libellum Euclidæis (quæ cognatione proxima attingit) Elementis subjungendum. In eum quicquid est in publicum aut peccati aut meriti protinus rejicio, facti cujus author fuit, rationem redditurum. In te autem delictum quod maxime aggravat, idem potenter extenuat, Tibi tantum debere. Nam cum iis, qui Diis ipsis sacrificia, ac modica magnis Regibus donaria offerre non dubitant, satius esse credo, etiam pro immensis beneficiis parum, quam nihil rependere. Sufficiat igitur regressisse, me Tibi multis magnisque nominibus obstrictum fore; vices, quas potuero maximas, referre debere; ultra vota & grates nihil posse; illa privatim, has publice persolutas præcellere; quibus

bus agendis, quam jamdiu spe & studio aucupor, occasionem nondum comparere; prestare hanc oblatamprehendere, quamvis exilem, quam elapsam nequicquam pœnitentia prosequi. Esto igitur hæc oblatio pignus quoddam & præludium future amplioris, in qua meritorum in me Tuorum historia uberius ac distinctior commemoranda occurreret. Quæ simpliciter agnoscere, non aut fuse describere, aut digne predicare, presentis est instituti. Ac reverajam brevis sum ἐκὼν ἀέκοντι γὰρ ἴπυῳ, necessitate potius coactus, quam inductus consilio. Nam me vela ventis turgentia alio avocant; ac vereor ne hæc pene currenti calamo exequentem, quæ hæc ad te perferet, amica manus, importuna patientia præstoletur. Quid superest igitur, nisi ut te domi studiis ac rebus honestis animum intendentem salutaripresentia tutetur, eum exorem venerandi ac ἀρρητῆς nominis; quem tanta beneficentiæ benignum remuneratorem jugibus votis exopto; idemque me extemplo super Tyrrenos, Ionios, Ægeosque fluctus longinquam profectionem suscepturum comitetur. Obtestor autem, ne tenuis opella patrociniū respicias, quod ultro impertire dignatus es

Tibi devotissimo

& obsequentissimo,

I. B.

E U-

E U C L I D I S Data.

Definitiones.

I. ¹⁰⁰ **D**ata magnitudine dicuntur spatia, lineæ, anguli, quibus æqualia possumus invenire.

II. Ratio dari dicitur, cui possumus eandem invenire.

III. Rectilineæ figuræ specie dari dicuntur, quarum & singuli anguli dati sunt, & laterum rationes ad invicem datæ sunt.

Hinc, datæ sunt specie figuræ, quibus similes inveniri possunt.

IV. Positione dari dicuntur puncta, lineæ, angulique, quæ eundem situm semper obtinent.

V. Circulus magnitudine dari dicitur, cujus ea quæ ex centro datur magnitudine.

VI. Positione & magnitudine dari dicitur circulus, cujus datur centrum positione, & ea quæ ex centro magnitudine.

VII. Circuli segmenta magnitudine dari dicuntur, in quibus dati sunt magnitudine anguli & segmentorum bases.

VIII. Positione & magnitudine dari dicuntur circuli segmenta, in quibus anguli magnitudine dati sunt, & segmentorum bases positione & magnitudine.

IX. Magnitudo magnitudine major est data, quando ablata data, reliqua eidem æqualis est.

X. Magnitudo magnitudine minor est data, quando adjuncta data, tota eidem æqualis est.

Ut si A data sit, erit $A + B \sqsubset B$ data. At $B \sqsupset A + B$ data.

XI. Magnitudo magnitudine major est data quam in ratione, quando ablata data, reliqua ad eandem habet rationem datam.

XII,

XII. Magnitudo magnitudinis minor est data quam in ratione, quando adjuncta data tota ad eandem rationem habet datam.

Ut si A data sit, & $\frac{B}{C}$ detur, erit $A+B \square C$, data q. in r. sin $A+B$ detur, erit $B \square C$ data q. in r.

P R O P. I.

A. B. *Datarum magnitudinum A, B,*
a. b. *ad invicem datur ratio.*

Nam quia A* datur, a inveniri potest aliqua $a \square A$. Eodem jure sume $b \square B$. b estque $a. b :: A. B.$ c quare ratio A data est. Q. E. D.

*hyp.
a 1. def.
b sch. 7. §
c 2. def.

P R O P. II.

A. B. *Si data magnitudo A ad aliam*
a. b. *aliquam B habeat rationem datam,*
datur etiam hæc alia magnitudine.

Nam ob A* datam, a sume $a \square A$; ac ob $\frac{A}{B}$ *datam, b fit $a \square A.$ ergo $b \square B.$ a quare B datur. Q. E. D.

*hyp.
a 1. def. d.
b 2. def. d.
c 9. 5.

P R O P. III.

A. B. *Si quotlibet datæ magnitudines*
a. b. *A, B componantur, etiam ea A+B*
quæ ex his componitur, data erit.

Nam a cape $a \square A$, & $b \square B$; b estque $a+b \square A+B.$ a quare $A+B$ datur. Q. E. D.

a 1. def.
b 2. ax. I.

P R O P. IV.

A. B. *Si à data magnitudine A auferatur*
a. b. *data magnitudo B, etiam reliqua*
A-B dabitur.

a Sint enim $a \square A$, & $b \square B.$ ergo $A-B \square a-b.$ a proinde $A-B$ datur. Q. E. D.

a 1. def. d.
b 3. ax. I.

P R O P.

P R O P. V.

A. B. Si magnitudo A ad sui-ipsius ali-
C. D. quam partem B habeat rationem
datam, etiam ad reliquam A—B
habebit rationem datam.

a hyp. Nam, quia $\frac{A}{B}$ a data est, b sit A. B :: C. D.
b 2. def. d. c ergo A. A — B :: C. C — D. b proinde A
c cor. 9. 5. datur. Q. E. D. $\frac{A}{A-B}$

P R O P. VI.

A. B. Si componantur duæ magnitudi-
C. D. nes A, B, habentes ad invicem ratio-
nem datam, etiam quæ ex his com-
ponitur magnitudo A+B, habebit ad utramque A
& B rationem datam.

a 2. def. d. Nam a sit A. B :: C. D. b ergo A + B.
b 18. 5. B :: C + D. D. c quare A+B datur. Similiter
c 2. def. d. B+A datur. Q. E. D. $\frac{A}{B}$

P R O P. VII.

A. B. Si data magnitudo A+B data
ratione secetur, utrumque segmen-
torum A, & B datum est.

*hyp. Nam ob $\frac{A}{B}$ *datam, a erit A+B data. b ergo
a 6. dat. A datur. Eodem modo B datur. Q. E. D. $\frac{A}{B}$
b 2. dat.

P R O P. VIII.

A. C. B. Quæ A, B ad idem C rationem
D. E. F. habent datam, habebunt ad invicem
rationem datam.

a 1. def. d. Nam a sit A. C :: D. E. a & C. B :: E. F.
quare ex æquali A. B :: D. F. a ergo A datur.
Q. E. D. $\frac{A}{B}$

Coroll.

Rationes ex datis rationibus compositæ, datæ
sunt. Ut $\frac{A}{B}$ sit ex $\frac{A}{C}$, & $\frac{C}{B}$ datis.

P R O P. IX.

A. B. C. *Si duæ, pluresve magnitudines*
 D. E. F. *A, B, C ad invicem habeant ra-*
tionem datam, habeant autem
illæ magnitudines A, B, C ad alias quasdam D, E, F
rationes datas, etsi non easdem; illæ aliæ magnitu-
dines D, E, F etiam ad invicem habent rationes
datas.

Nam ratio $\frac{D}{E}$ a fit ex b datis $\frac{D}{A}, \frac{A}{B}, \frac{B}{E}$; c er- a 20. def. 5.
 go $\frac{D}{E}$ datur. Eadem de causa datur $\frac{E}{F}$. Q. E. D. b hyp.
 c cor. 8.
 dat.

P R O P. X.

A. B. C. *Si magnitudo magnitudine major*
fuerit data, quam in ratione; & si-
mul utraque illa eadem major erit data quam in ra-
tionem. Sin autem simul utraq; magnitudo eadem ma-
gnitudine major fuerit data, quam in ratione; & re-
liqua illa eadem major erit data quam in ratione;
aut reliqua data est cum consequente, ad quam habet
altera magnitudo rationem datam.

1. Sint A, & B datæ. a erit $\frac{B+C}{C}$ data. b ergo a 6. dat. b 11. def d.
 $\frac{A+B+C}{C}$ data q. in r. Q. E. D.

2. Sint A, & $\frac{B+C}{C}$ datæ; c ergo B datur. c 17. 5.
 proinde $\frac{A+B}{C}$ data q. in r. Q. E. D.

3. Sint A+B, & C datæ. d Liquet B dar. d 5. dat.
 $\frac{A+B}{B+C}$ Q. E. D., $\frac{B+C}{B+C}$

P R O P. XI.

A. B. C. *Si magnitudo magnitudine major*
si data quam in ratione, eadem si-
mul utraque major erit data quam in ratione. Et si
eadem simul utraque major sit data quam in ratio-
ne, eadem reliqua magnitudine major erit data quam
in ratione.

Z

I. A.

a 6. dat.
b 11. def. d.
c 5. dat.

1. A, & $\frac{B}{C}$ dantur. a ergo $\frac{B}{B+C}$ datur. proinde

b $A+B = B+C$ data q. in r. Q. E. D.

2. A, & $\frac{B}{B+C}$ dantur. c ergo $\frac{B}{C}$ datur. proinde

b $A+B = C$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XII.

A. B. C. Si fuerint tres magnitudines
A, B, C, & prima cum secunda
(A + B) data sit, secunda quoque cum tertia
(B + C) data sit; aut prima A tertia C æqualis
est, aut altera altera major data.

a 4. ax. 1.
b 4. dat.

Nam si A + B, & B + C pares sint, b liquet
A & C æquari; sin istæ impares fuerint, b liquet
excessum A — C, vel C — A dari. Q. E. D.

P R O P. XIII.

D, A + B, C. Si fuerint tres magnitudines
E D, A + B, C, & earum prima
D ad secundam A + B habeat
rationem datam; secunda autem A + B tertia C
major sit data quam in ratione; prima quoque D
major erit tertia C data quam in ratione.

a 2. def. d.
b 19. 5.

Sint A, & $\frac{B}{C}$ ac $\frac{D}{A+B}$ datæ; a sitque A + B:

c 2. dat.
d 2. def. d.

D :: A. E b :: B. D — E. ergo c E, d & $\frac{B}{D-E}$

c 8. dat.
f 11. def. d.

& (ob $\frac{B}{C}$ datam, e $\frac{C}{D-E}$ dantur. f quare D(E +:

D — E) = C data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XIV.

A. C. Si duæ magnitudines A & C
B. D. ad invicem habeant rationem da-
E. tam, utrique autem illarum adj-
ciatur data magnitudo B & D;
rotæ A + B, C + D, aut habent rationem datam,
aut altera A + B altera C + D major erit dati
quam in ratione.

Nam

Nam si $A, C :: B, D$ a $:: A + B, C + D$ a 13. 5.
 ob $\frac{A}{C}$ b datam, c liquet $\frac{A+B}{C+D}$ dari. b hyp. c 2. def. d.

Saltem d sit $A, C :: E, D$ a $:: A + E, C + D$. d 2. def. d.
 Ergo e $\frac{A+E}{C+D}$, ac e E, f ideoque $B - E$ dantur. e 2. dat. f 4. dat.
 g proinde $A + B$ ($A + E : + B - E$) \square C g 11. def. d.
 + D data q, in r. Q. E. D.

P R O P. XV.

A. C. Si duæ magnitudines A & C
 B. D. habeant ad invicem rationem da-
 E. ram, & ab utraque harum aufe-
 tur data magnitudo B & D; re-
 liquæ magnitudines $A - B, C - D$ ad invicem ha-
 bebunt aut rationem datam, aut altera $A - B$, altera
 $C - D$ major erit data quam in ratione.

b Nam si $A, C :: B, D$ a $:: A - B, C - D$. a 19. 5.
 ob $\frac{A}{C}$ datam, c liquet $\frac{A-B}{A-C}$ dari. b hyp. c 2. def. d.

Saltem d sit $A, C :: E, D$ a $:: A - E, C - D$. d 2. def. 2.
 Ergo e $\frac{A-E}{C-D}$, & e E, ac f ideo $E - B$ dantur. e 2. dat. f 4. dat.
 g proinde $A - B$ ($A - E : + E - B$) \square C - D g 11. def. d.
 data q, in r. Q. E. D.

P R O P. XVI.

B. C. Si duæ magnitudines B, C ha-
 A. D. beant rationem datam, & ab una
 E. quidem illarum C auferatur data
 magnitudo D, alteri autem B ad-
 jiciatur data magnitudo A; tota $A + B$ residua
 $C - D$ major erit data quam in ratione.

Sit enim C, B a $:: D, E$ b $:: C - D, B - E$. er- a 2. def. d.
 go e $\frac{C-D}{B-E}$, & d E, ac e ideo $E + A$ dantur. b 19. 5. f pro- c 2. def. d.
 inde $B + A$ ($E + A : + B - E$) \square C - D data d 2. dat.
 q, in r. Q. E. D. e 3. dat.

P R O P. XVII.

$A+B.$ $D+E.$ *Si fuerint tres magnitudi-*
 $C.$ *nes A+B, C, D+E; &*
 prima quidem A+B secun-
 da C major sit data quam in ratione, tertia quoque
 D+E eadem secunda C major sit data quam in
 ratione; prima A+B ad tertiam D+E aut ratio-
 nem habebit datam, aut altera altera major erit da-
 ta quam in ratione.

a hyp.
b 8. dat.

Nam ob $A, D,$ & $\frac{B}{C}, \frac{E}{C}$ a datas, b erit $\frac{B}{E}$
 data. ergo per 14. hujus.

P R O P. XVIII.

$A+C.$ $E.$ $G.$ *Si fuerint tres magni-*
 $B+D.$ $F.$ $H.$ *tudines, atque ex his una*
 utraque reliquarum major
 sit data quam in ratione; reliquæ duæ aut datam
 rationem habebunt ad invicem, aut altera altera
 major erit data quam in ratione.

Datae sint $A, B, \frac{C}{E}, \frac{D}{F}$; ac sit $A+C=B+D.$

a 2. def. d. Sitque $C. Ca :: A G b :: C+A. E+G.$ itemque
b 12. 5. $D. F a :: B. H b :: D+B. F+H.$ c ergo
c 2. def. d. $C+A$ d hoc est $B+D,$ e & $B+D,$ ac e idcirco
d 7. 5. $\frac{E+G}{E+G}, \frac{E+G}{E+G}, \frac{F+H}{F+H}$
e 8. 5. $E+G$ quin & G ac H f dantur. ergo per 15.
f 2. dat. $\frac{F+H}{F+H};$ (hujus.)

P R O P. XIX.

$A+B.$ $E.$ *Si fuerint tres magnitudines, &*
 $C+D.$ $F.$ *prima quidem magnitudo secunda*
 magnitudine major sit data quam
 in ratione, sit quoque secunda major tertia data
 quam in ratione; prima magnitudo tertia magnitu-
 dine major erit data quam in ratione.

Sint $A, C,$ & $\frac{C+D}{E}, \frac{D}{E}$ datae; dico $A+B$

$\frac{C+D}{E}$ data q. in r.

Nam

Nam sit $C+D. Ba :: C. Fb :: D. B-F.$ er. a 2. def. d.
 go $c C \& d F,$ ac e ideo $F+A,$ & $c D f$ ideoque b 19. 5.
 \overline{F} c 2. def. d.
 $\overline{B-F}$ d 2. dat.

E dantur. g proinde $A+B (F+A : +B-F)$ e 3. dat.
 $\overline{B-F}$ f 8. dat.
 $\square E$ data q. in r. Q. E. D. g 11. def. d.

P R O P. XX.

A. C. E. *Si datæ fuerint duæ magnitudines A, C; & auferantur ab ipsis magnitudines B, D habentes ad invicem rationem datam; residuæ magnitudines A-B, C-D aut habebunt ad invicem rationem datam, aut altera A-B altera C-D major erit data quam in ratione.*

Nam si $A. C :: B. D$ a :: $A-B. C-D;$ b li- a 19. 5.
 quet $A-B$ dari. b 2. def. d.

$\overline{C-D}$

Saltem sit $D. B b :: C. E a :: C-D. E-B.$ c 2. dat.
 ergo $b \frac{C}{E}$ & $c E,$ ac d propterea $A-E,$ b itemque d 4. dat.
 $C-D$ datæ sunt. e ergo $A-B (A-E : +E$ e 11. def. d.
 $\overline{E-B}$

$-B) \square C-D$ data q. in r. Q. E. D.

P R O P. XXI.

A. C. E. *Si datæ fuerint duæ magnitudines A, C; & adjiciantur ipsis aliæ magnitudines B, D habentes ad invicem rationem datam, totæ A+B, C+D aut habebunt ad invicem rationem datam, aut altera A+B altera C+D major erit data quam in ratione.*

Nam si $B. D :: AC$ a :: $A+B. C+D,$ b li- a 12. 5.
 quet $A+B$ dari. b 2. def. d.

$\overline{C-D}$

Saltem sit $B. D b :: E. C a :: B+E. D+C.$
 ergo $c E,$ d ideoque $A-E,$ & $b B+E$ dantur. c 2. dat.
 $\overline{D+C}$ d 4. dat.

Z 3

e ergo

e 11. def. e ergo $A + B (B + E :: + A - E) \square C + D$ data q. in r. Q. E. D.

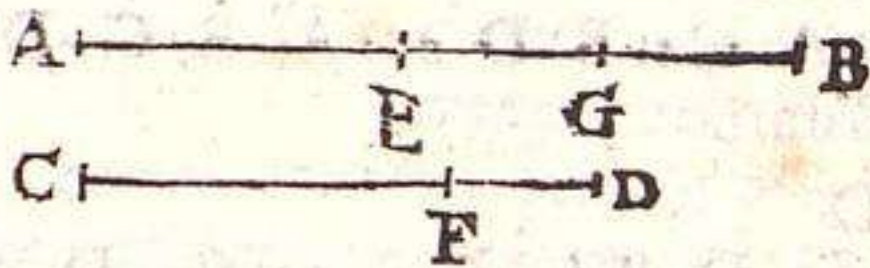
PROP. XXII.

A. C. Si duæ magnitudines A, B ad aliam
B. C. aliquam magnitudinem C habeant ra-
tionem datam, & simul utraque A + B
ad eandem C habebit rationem datam.

Nam ob $\frac{A}{C}, \frac{B}{C}$ datas, b erit $\frac{A}{B}$ data. c quare
A + B b ideoque A + B data est. Q. E. D.

a hyp.
b 8. d.
c 6. d.

PROP. XXIII.

Si totum AB ad totum CD habeat rationem da-
tam, habeant autem & partes AE, EB ad partes
CF, FD rationes datas (etsi non easdem;) habe-
bunt omnia ad omnia rationes datas.

Nam sit AE. CF a :: AG. CD b :: GE. FD.
a ergo $\frac{GE}{FD}$ datur, quare (ob $\frac{EB}{FD}$ c datam) d erit
 $\frac{GE}{EB}$ ac e ideo $\frac{EB}{GB}$ data. ergo quum c $\frac{AB}{CD}$ &
d $\frac{AG}{CD}$, d ideoque $\frac{AB}{AG}$, ac proinde e $\frac{AB}{GB}$ dentur,
d erit $\frac{EB}{AB}$ data. Quare e $\frac{AB}{AE}$ & d $\frac{AE}{EB}$ & e $\frac{EB}{CF}$
dantur. Q. E. D.

a def. d.
b 19. 5.
c hyp.
d 8. dat.
e 5. dat.

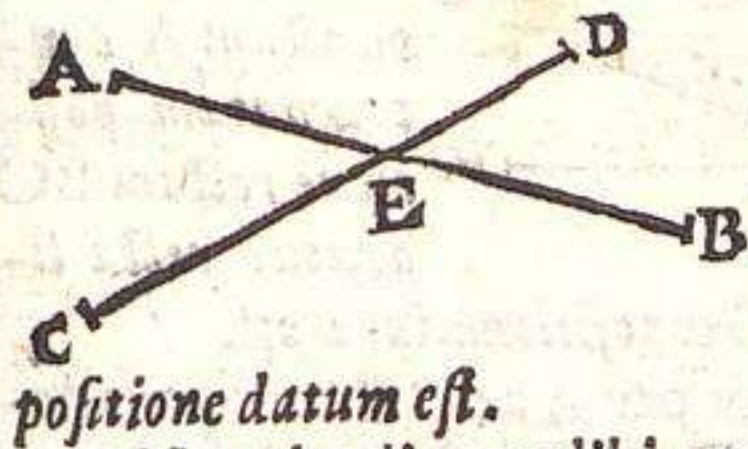
PROP. XXIV.

A _____ Si tres rectæ lineæ, A, B, C,
B _____ proportionales fuerint; prima
C _____ autem A ad tertiam C habeat
rationem datam; & ad secundam B habebit ratio-
nem datam.

Nam

Nam $A. C a :: Aq. Bq. b$ ergo $\frac{Aq}{Bq}$ data est. a cor. 20 6.
b 2. def. d.
c 1. d.
proinde $\frac{A}{B}$ c datur. Q. E. D

PROP. XXV.

Si duæ rectæ lineæ, AB, CD positione data se mutuo secuerint, punctum E, in quo se invicem secant,

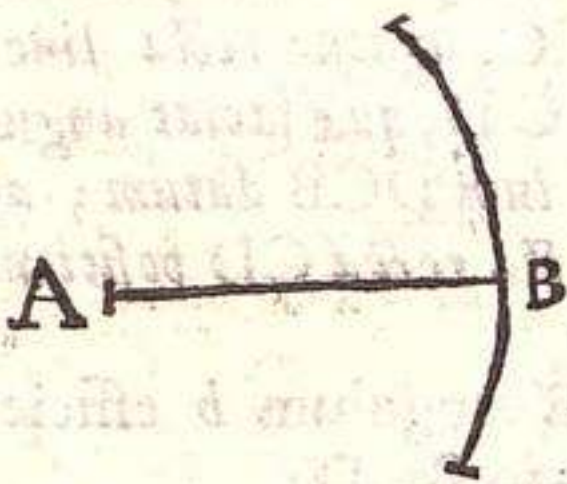
positione datum est.

a Nam hæ lineæ alibi quam in E, neutrius situ a 4 def. d. mutuo, sese interfecare nequeunt.

Schol.

a Idem patet de quibuscunque lineis positione datis, seque in unico puncto interfecantibus: ut de circuli arcu, & recta, &c.

PROP. XXVI.

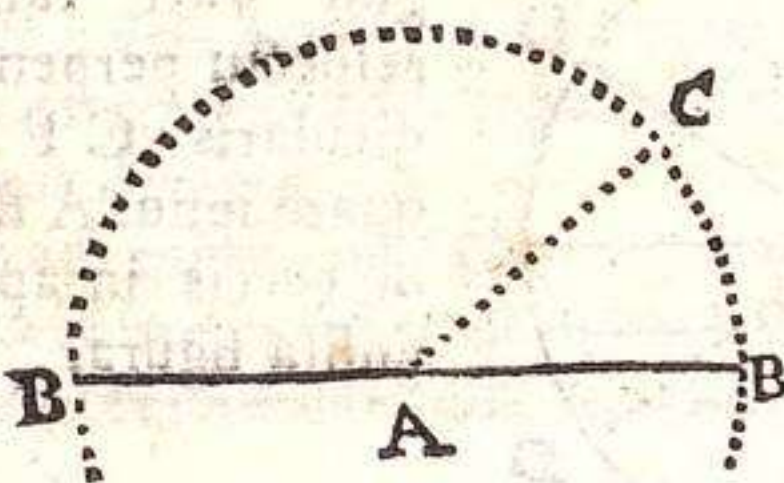

Si rectæ lineæ AB extremitates A, B, positione data sint, recta AB positione & magnitudine data est.

Positione quidem, a quia a 14 ex. inter eosdem terminos unica recta duci potest: &

magnitudine, b quia si centro A per B ducatur b 1. def. d. circulus, hujus omnes radii ipsi AB æquantur.

PROP. XXVII.

Si rectæ lineæ AB positione & magnitudine data fuerit una extremitas A; & altera extremitas B data erit.

Nam

Z 4

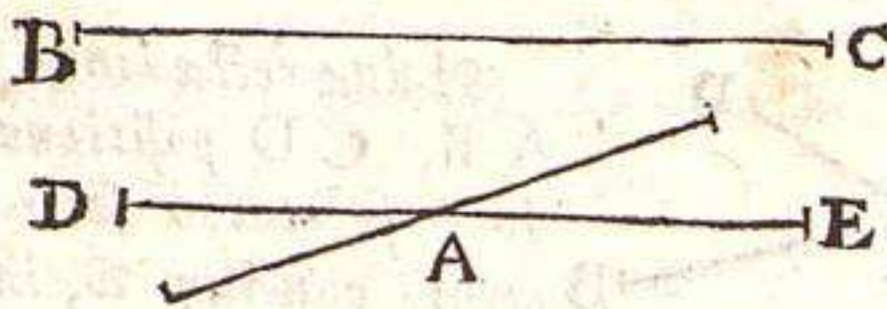
a 1. def. d.
 b 3. post.
 c 2. post.
 d cor. 25.

Nam si centro A, spatio $ACa = ABb$ duca-
 tur circulus, qui data recta c occurrat in B, d erit
 extremitas B. data.

Schol.

Vides partes puncti B determinandas esse.

P R O P. XXVIII.

Si per datum
 punctum A con-
 tra datam posi-
 tione rectam BC
 agatur recta li-

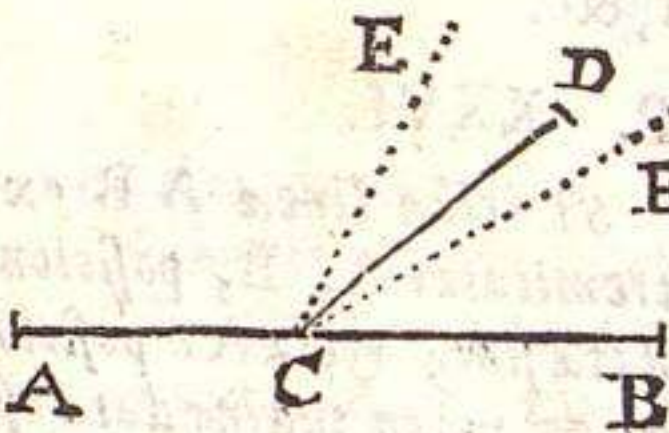
nea DE, acta recta DE positione data est.

a 4. def. d.
 b 30. I.
 c 34. def. I.

Nam a dic alteram per A ad BC fore paralle-
 lam. Hæc idcirco ad DE b parallela erit. c Quod
 repugnat.

Nota, Vocabulum, contra in hoc libro paral-
 lelismum significare.

P R O P. XXIX.

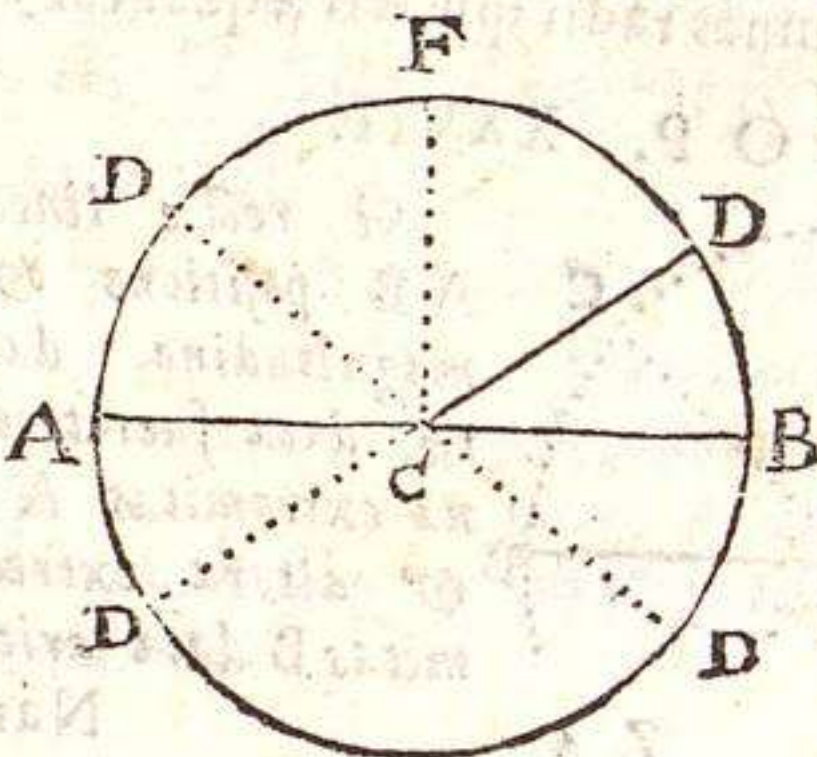
Si ad positione da-
 tam rectam AB, da-
 tumque in ea punctum
 C, agatur recta linea
 CD, quæ faciat angu-
 lum DCB datum; a-
 ctæ recta CD positione

data erit.

a 4. def. d.
 b 9. ax. I.

a Nam quævis alia CE angulum b efficiet
 majorem, vel minorem dato BCD.

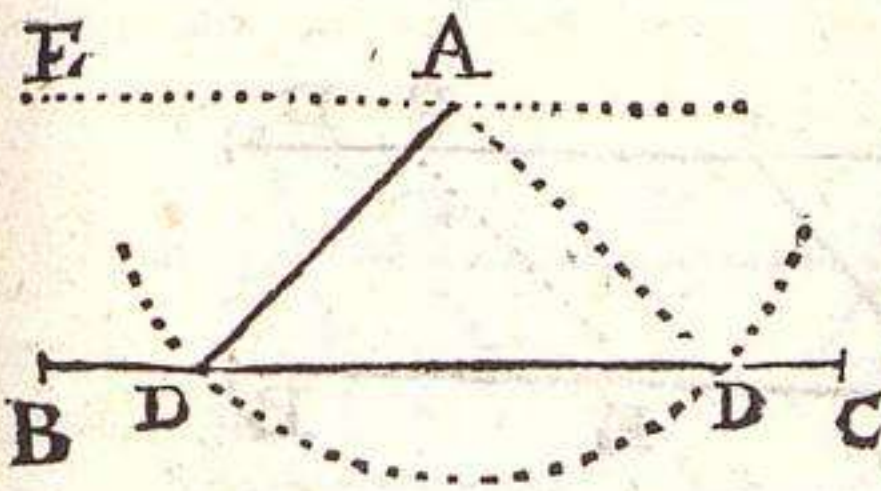
Schol.

Determinari
 debet situs an-
 guli dati tam
 respectu perpen-
 dicularis CF,
 quam ipsius AB,
 ut cernis in ap-
 posita figura.

P R O P.

P R O P. XXX.

Si à dato puncto A in datam positione rectam BC agatur recta linea AD, quæ faciat angulum ADC datum,

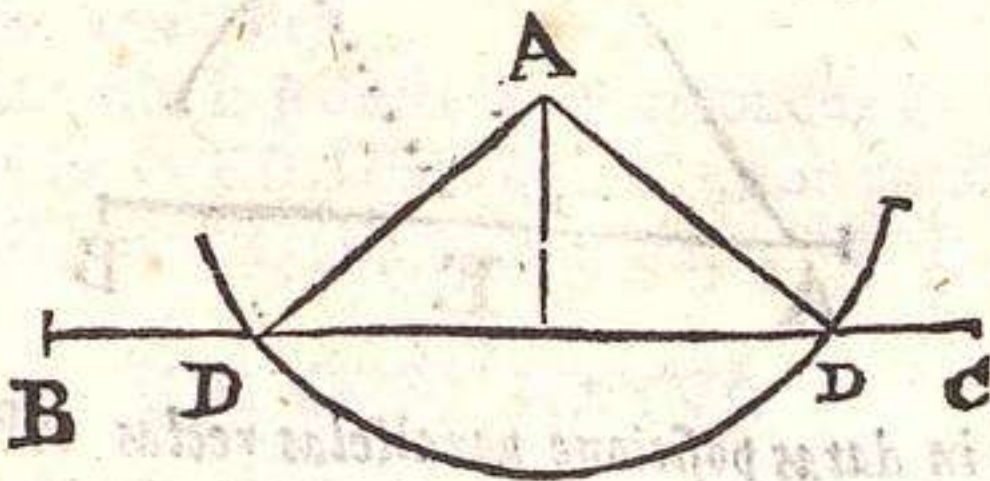
acta linea AD positione data est.

Nam per A duc AE ad BC parallelam. *a* **a 28. dat.**
 Hæc positione datur. Item ang. DAE par dato *b* **b 1. def. d.**
 alterno ADC *b* datus est. *e* ergo recta AD posi- **c 29 dat.**
 tione data est, Q. E. D.

Schol.

Hinc praxim discimus à dato puncto ducendi rectam, quæ cum data positione recta datum angulum efficit.

P R O P. XXXI.

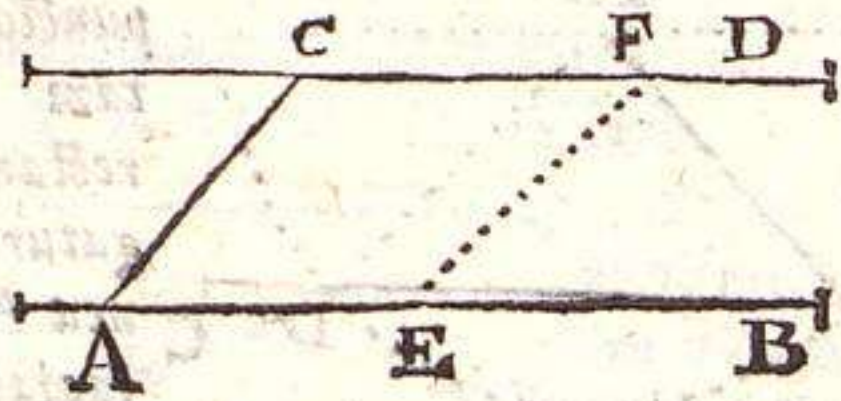

Si à dato puncto A in datam positione rectam BC data magnitudine recta AD ducatur, positione quoque data erit.

Nam puncta D, per quæ transit circulus cen- *a* **a 1. def. d.**
 tro A, *a* spatio AD descriptus, *b* data sunt. *c* ergo *b* **b sch. 25. d.**
 AD positione data est, Q. E. D. **c 26. d.**

P R O P.

P R O P XXXII.

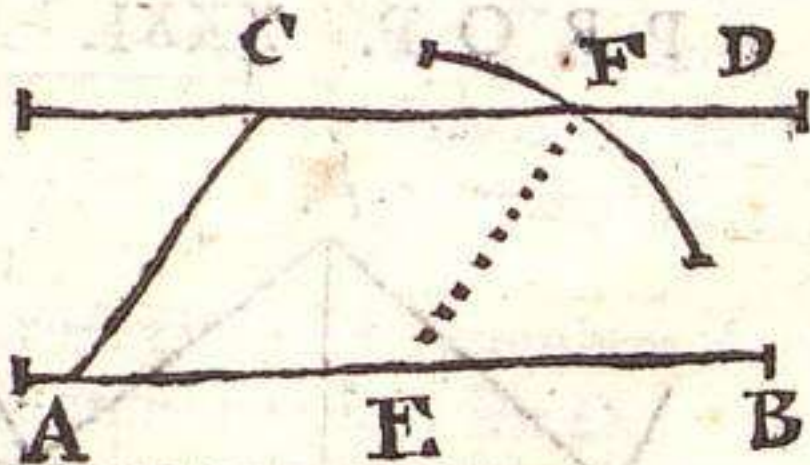

Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur recta linea AC, quæ faciat angulos datos BAC, ACD, acta recta AC magnitudine data est.

Nam ad E (quodvis punctum in AB) fac ang. BEF = a BAC, liquet rectas EF, AC b parallelas, & c pares fore. d quare AC data est. Q. E. D.

a 1. def. d.
b 29. 1.
c 34. 1.
d 2. def. d.

P R O P. XXXIII.

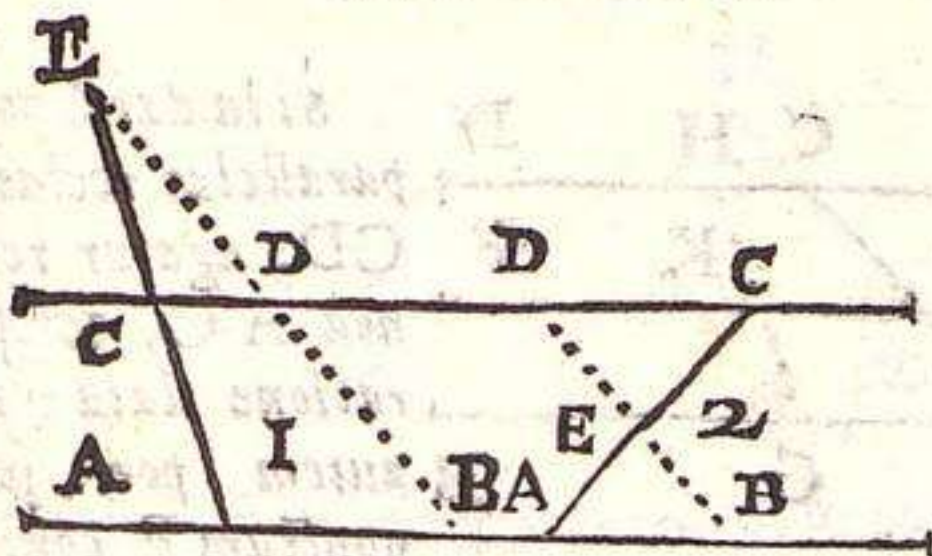
Si in datas positione parallelas rectas AB, CD agatur magnitudine data recta AC, faciet angulos BAC, ACD datos.

Nam ex quovis puncto E in AB, spatio EF a = AC describe circulum occurrentem rectæ CD in F. b Liquet EF, & AC parallelas esse posse. c ergo.

a 1. def. d.
b 34. 1.
c 29. 1.

P R O P.

PROP. XXXIV.

Si in datis positione parallelis rectas AB, CD à dato puncto E agatur recta linea ECA, secabitur data ratione.

Nam ab E duc rectam EB utcunque parallelis occurrentem in D, & B. a liquet esse $EC.CA$ a 2. 6. $:: ED.DB$, b quare $\frac{EC}{CA}$ datur. Q. E. D. b 2. def. d.

PROP. XXXV.

Si à dato puncto E in datam positione rectam AB agatur recta linea EA, seceturque data ratione; agatur autem per punctum sectionis C contra datam positione rectam AB recta linea CD; acta linea CD positione data est.

Recta enim EB ducta ab E utcunque in AB, a secetur sic ut $ED.DB :: EC.CA$. ob punctum a 10. 6. D datum, b erit CD positione data. Q. E. D. b 28. dat.

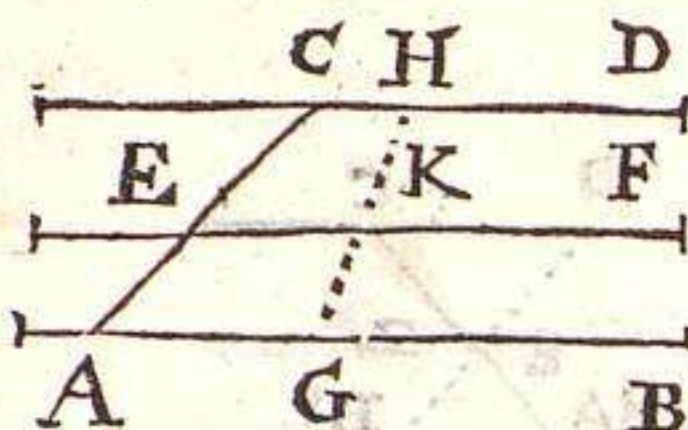
PROP. XXXVI.

Si à dato puncto E in datam positione rectam lineam AB agatur recta linea EA; adjiciatur autem ipsi aliqua recta EC, quæ ad illam (EA) habeat rationem datam; per extremitatem autem C adjectæ lineæ EC agatur contra datam positione rectam AB recta linea CD; acta linea CD positione data est.

Demonstratio parum differt à præcedenti. Vide fig. 2.

PROP.

PROP. XXVII.

Si in datis positione parallelas rectas AB, CD, agatur recta linea AC, & secetur ratione data; agatur autem per sectionis punctum E contra da-

tas positione rectas AB, CD linea recta EF; acta recta EF positione data est

a 2.def.d

b 28.dat.

& sch.2.6.

Nam duc rectam GH utcumque occurrentem parallelis. Hæc a secta sit in K ita ut GK, KH :: AE, EC. b Punctum K parallelæ (EF) situm determinat. Q. E. F.

PROP. XXXVIII.

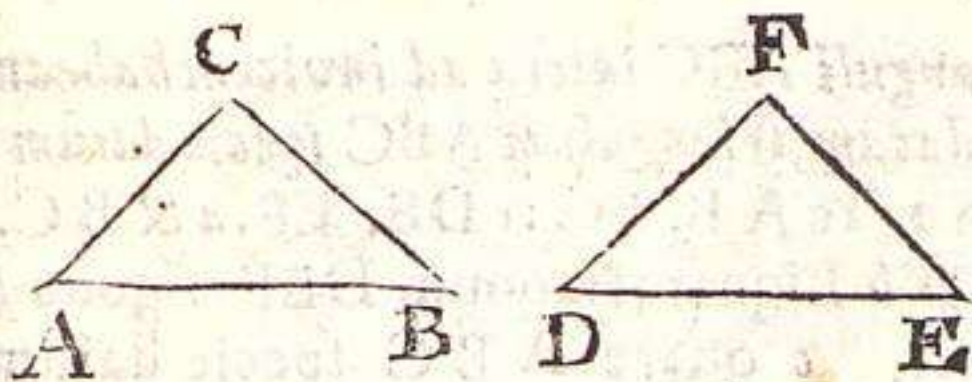
Si in datis positione rectas parallelas AB, CD agatur recta linea AC; adjiciatur autem ipsi quædam recta CE, quæ ad actam AE habeat rationem datam; per extremitatem autem E adjectæ CE agatur contra datas positione parallelas AB, CD recta linea EF; acta recta linea EF est data positione.

Demonstratio persimilis est præcedenti. Certe & compara figuras.

Demonstratio persimilis est præcedenti. Certe & compara figuras.

PROP.

PROP. XXXIX.

Si trianguli ABC singula latera AB, BC, AC magnitudine data sint, triangulum ABC specie datum est.

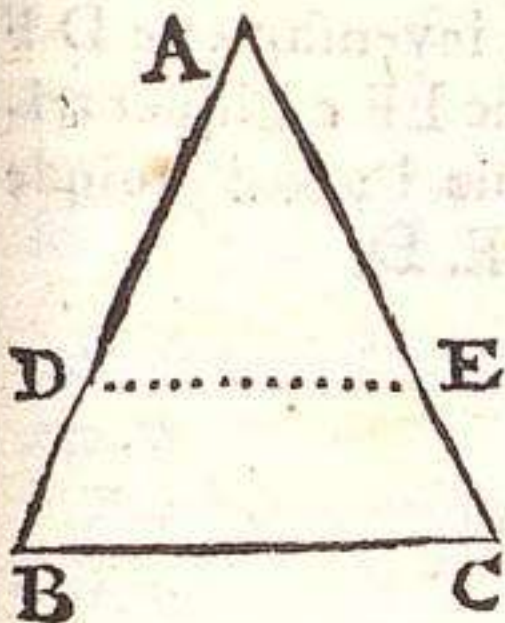
Nam *a* fac triang. DEF ipsi ABC æquilater. a 22. 1.
 rum. Hoc eidem *b* æquiangulum erit. *c* ergo ABC *b* 5. 6.
 specie datum est. Q. E. D. *e* 3. def. d.

PROP. XL.

Si trianguli ABC singuli anguli, A, B, C magnitudine dati sint, triangulum ABC specie datum est.

Nam ad quamvis DE *a* fac triang. DEF ipsi a 23. 1.
 ABC æquiangulum. *b* Hoc eidem simile erit. *b* 4. 6.
c proinde trigonum ABC specie datum est. *c* 3. def. d.
 Q. E. D.

PROP. XLI.

Si triangulum ABC unum angulum A datum habeat; circa datum autem angulum A duo latera AB, AC ad invicem habeant rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam in uno latere dati anguli sume quampiam AD; & *a* sit AB. AC :: a 1 def. d.
 AD. AE. & duc DE. *b* Liquet trigonum ADE *b* 6. 6.
 ipsi ABC simile fore. *c* Quare ABC specie *c* 3. def. d.
 datum est. Q. E. D.

PROP.

P R O P. XLII.

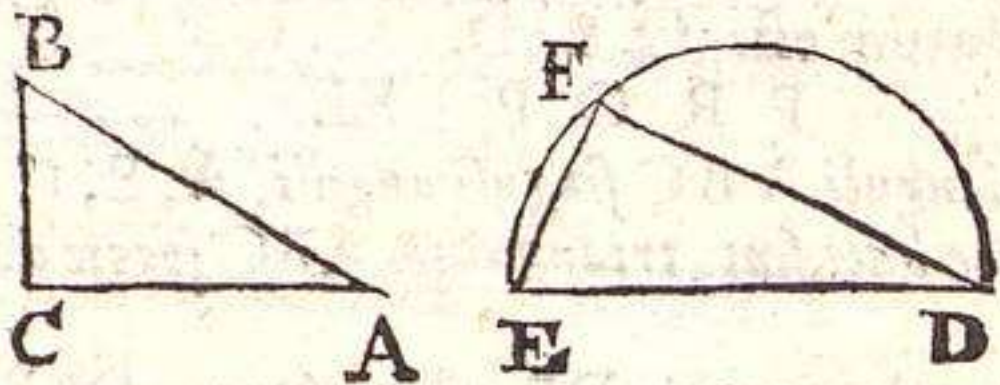
Si trianguli ABC latera ad invicem habeant rationem datam, triangulum ABC specie datum est.

a 12.6.
b 5.6.
c 3.def.d.

Nam a fac $AB, BC :: DE, EF$. a & $BC, CA :: EF, FD$. b Liquet trigonum DEF trigono ABC assimilari. c quare ABC specie datum est. Q. E. D.

Vide fig. 39.

P R O P. XLIII.

Si trianguli rectanguli ACB circa unum acutorum angulorum A latera AB, AC ad invicem rationem habeant datam, triangulum ACB specie datum est.

a 12.5.
b 1.4.
c 32.1. &
4.6.
q 3.def.d.

Nam esto DEF semicirculus utcunque; & a fac $AB, AC :: DE, DF$. inventamque DF b adapta in semicirculo; & duc EF. c Liquet triang. DFE ipsi ACB assimilari; & d proinde ipsum ACB specie dari. Q. E. D.

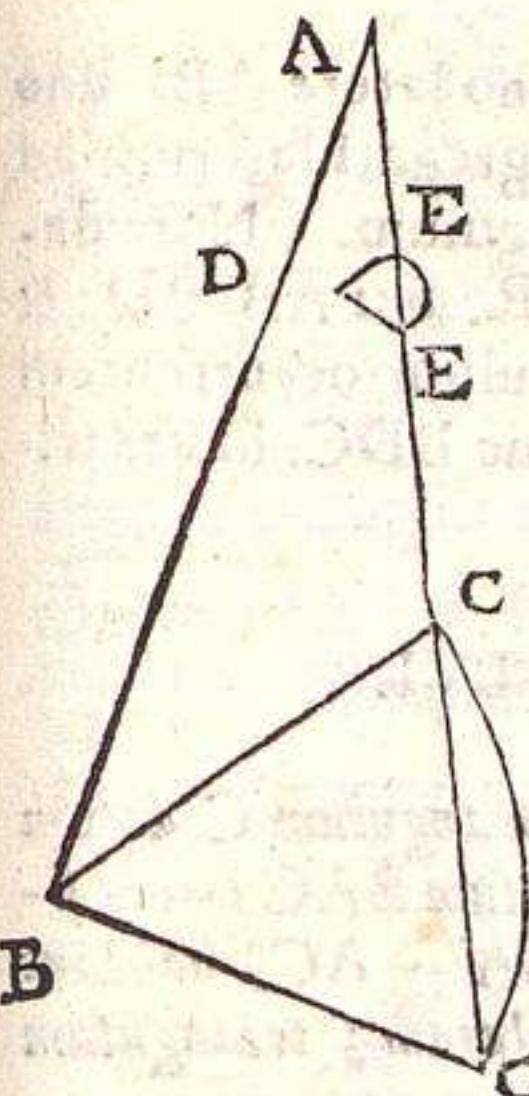
P R O P.

P R O P. XLIV.

Si triangulum A B C habeat unum an- gulum A da- tum ; circa alium autem an- gulum A B C latera A B, B C ad invicem habeant ra- tionem datam ; triangulum A B C specie datum est.

Nam in crure dati an- guli sume quamlibet A D. *a 2. def. d.* & a fac A B. B C :: A D. D E. centro D spatio D E describe circulum, qui secet alterum dati anguli la- tus in E. *b* Eritque triang. A D E ipsi A B C simile. *c* quare datur specie triang. *b 7. 6.*

c 3. def. d.

A B C. Q. E. D.

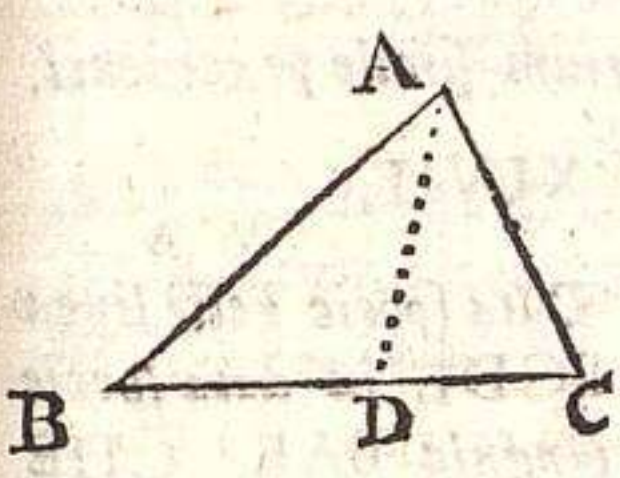
P R O P. XLV.

Si triangulum B A C unum angulum B A C da- tum habeat ; circa datum autem angulum B A C la- tera simul utraque tan- quam unum (B A + A C) ad reliquum latus (B C)

rationem habeant datam ; triangulum B A C specie datum est.

Datum angulum B A C a bisecet recta A D. *a 9. r.* *b* ergo B A. A C :: B D. D C. & componendo *b 3. 6.* B A + A C. A C :: B C. D C. permutando igitur B A + A C. B C :: A C. D C. ergo ob B A + A C

c datam, *d* erit $\frac{AC}{BC}$ data, item ang. DAC sub- *c hyp.* *d 2. def. d.* *d* 2. def. d. duplus

e 2. dat.
f 44. dat.
g 40. dat.

duplus dati B A C e datur. f ergo ang. C datur;
g proinde trigonum ABC specie datum est.

Coroll.

Hinc in triangulo, datis uno latere AB, uno angulo B A C, & ratione aggregati laterum ad basim (R ad S;) datur triangulum. Nam datum angulum biseca, & fac R. S :: AB. BD. & centro B spatio B D duc circulum occurrentem rectæ bisecanti in D; & produc BDC. habes triangulum.

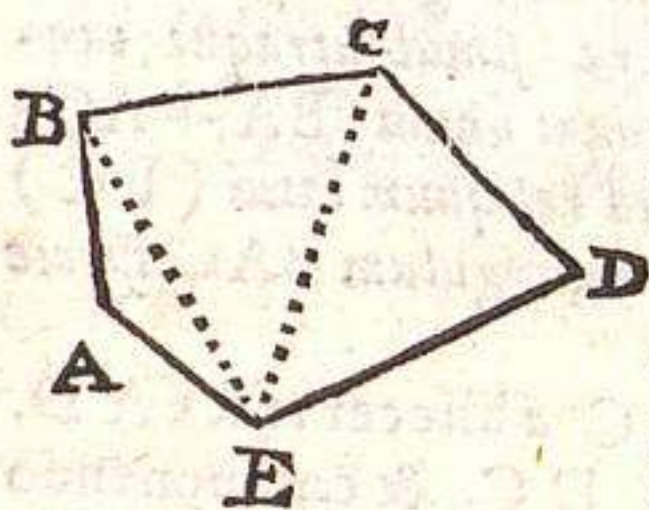
P R O P. XLVI.

Si triangulum B A C unum angulum C datum habeat: circa alium autem angulum B A C latera simul utraque tanquam unum (BA + AC) habeant ad reliquum (B C) rationem datam; triangulum B A C specie datum est.

Nam bisecto angulo B A C, erit (ut in præcedenti) $\frac{AC}{D}$ data. item ang. C a datus est. ergo ang. D A C, b proinde & duplus B A C datur: c quare triang. B A C specie datur. Q. E. D.

Deducitur ab hac corollarium simile præcedenti.

P R O P. XLVII.

Data specie recti linea ABCDE in data specie triangula BAE, CDE BCE dividuntur.

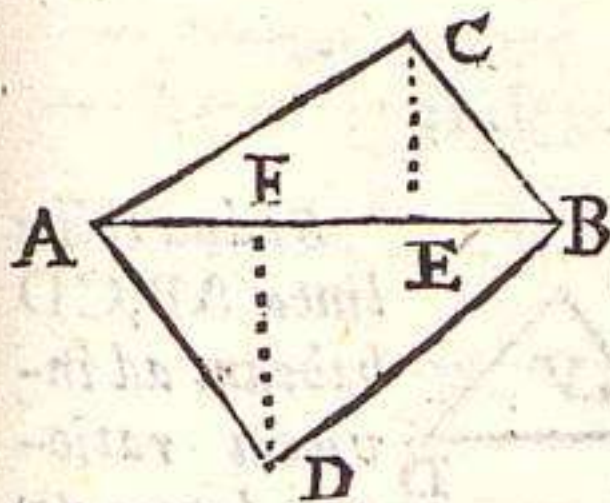
Nam ob ang. B, & BA a dat. b erit triang. \overline{AE} B A E specie datum. Simili discursu tri-

ang. CDE specie datur. c quare ang. DCE datus est; Hunc deme ex dato BCD, d estque reliquus BCE datus. Similiter ang. CBE datur. e ergo triang. BCE etiam specie datum est. Q. E. D.

P R O P.

a hyp. &
3. def d
b 41. dat.
c 3. def. d.
d 4. dat.
e 40. dat.

PROP. XLVIII

Si ab eadem recta AB describantur triangula ACB, ADB data specie, habebunt ad invicem rationem datam.

Duc enim perpendiculares CE, DF. Lique-

angulos trianguli rectanguli CEB, a proinde & a 40. d.

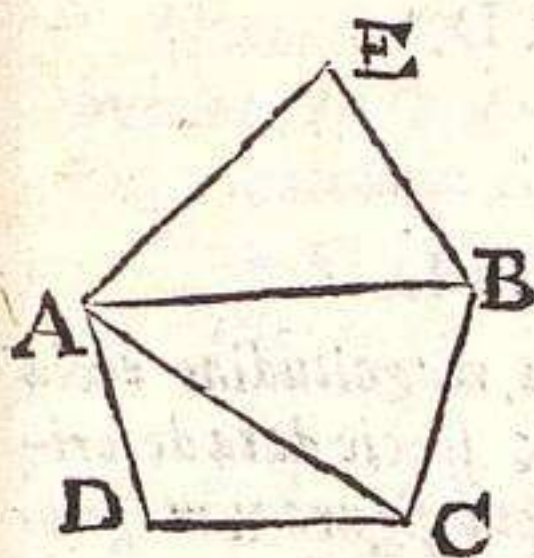
$\frac{CE}{CB}$ dari. ergo (quum $\frac{AB}{CB}$ b data sit) c erit b hyp.

$\frac{CE}{AB}$ data. Simili discursu datur $\frac{DF}{AB}$; c quare $\frac{CE}{DF}$, c 8. d.

d hoc est triang. $\frac{ACB}{ADB}$ datur. Q. E. D.

d sch, 1.6.

PROP. XLIX.

Si ab eadem recta linea AB duo rectilinea quaelibet BA ABCD, AEB data specie describantur, habebunt ad invicem rationem datam.

Nam rectilineum ABCD

resolvatur in triangula. a 247. d.

hæc specie data sunt. ergo ob b 48. d.

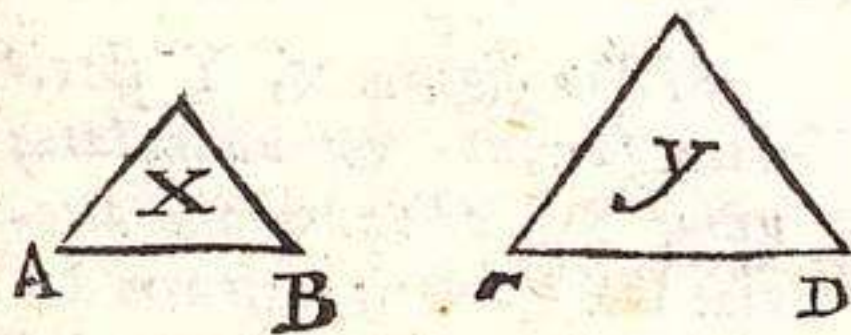
communem basim AC, b ra- c 6. d.

tio ADC ad ACB & e proinde totius ABCD ad d 8. d.

ACB datur. b item ratio AEB ad ACB. d proin-

de & ABCD ad AEB datur. Q. E. D.

PROP. L.

Si duæ rectæ lineæ AB CD ad invicem habeant rationem datam: & ab

illis similia, similiterque descripta rectilinea X, Y habebunt ad invicem rationem datam.

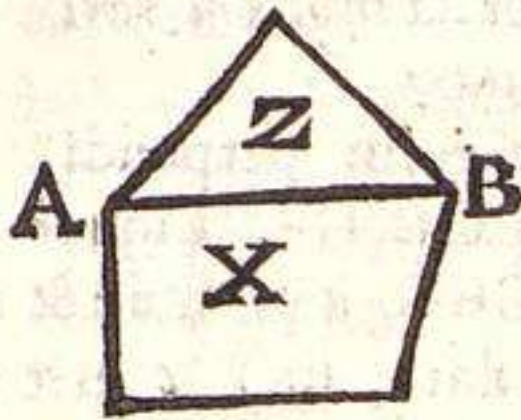
A a

Nam

a 11. 6.
b 8. d.
c cor. 20. 6.

Nam sit AB, CD :: a CD. G. d liquet AB ad G, e hoc est X ad Y dari. Q. E. D.

PROP. LI.

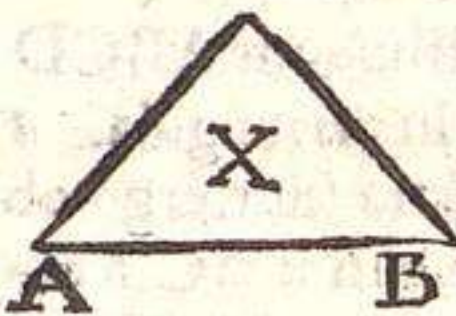
Si duæ rectæ lineæ AB, CD habeant ad invicem rationem datam; & ab illis rectilinea quæcunque

X, Y specie data describantur; habebunt ad invicem rationem datam.

a 18. 6.
b 49. d.
c 50. d.
d 8. d.

Nam a fac Z simile ipsi Y. Ac ob b Z, c & Z \bar{X} \bar{Y} datas, d liquet X dari. Q. E. D.

PROP. LII.

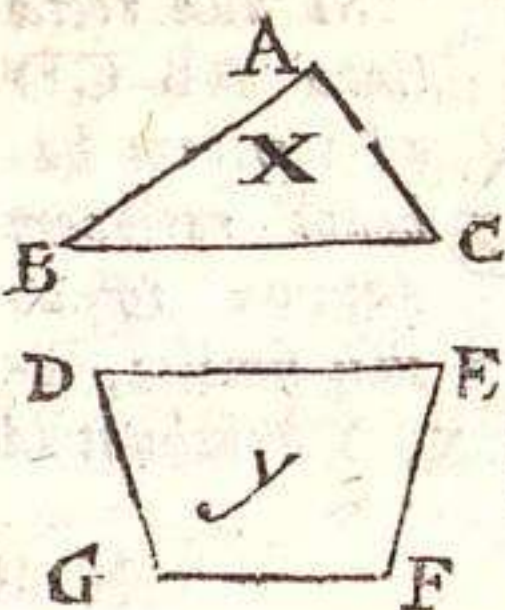

Si à data magnitudine recta AB figura X specie data describatur, descripta figura X magnitudine data est.

a 3. & 1. def. d.
b 49. d.
c 2. d.

Nam ABq a datur specie, & magnitudine; & b ABq datur. c ergo X datur. \bar{X}

PROP. LIII.

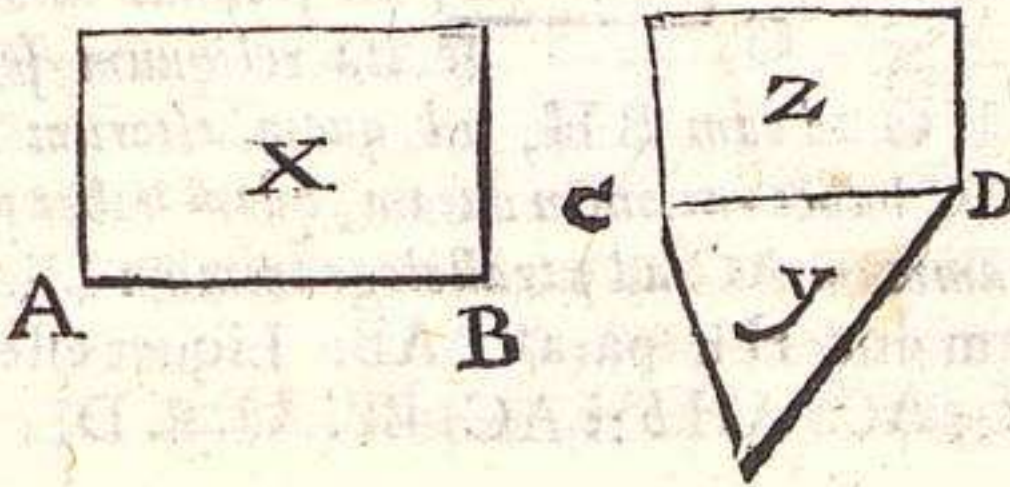
Si duæ figuræ X, Y specie datæ fuerint; & unum latus unius BC ad unum latus alterius DE habuerit rationem datam; reliqua quoque latera AB ad reliqua FG habebunt rationem datam.

Nam

a 3. def. d.
b hyp.

Nam $\left\{ \begin{array}{l} a \overline{AB} \\ b \overline{BC} \\ a \overline{DE} \\ \overline{EF} \\ a \overline{FG} \end{array} \right.$ dantur. &c. ergo per 8. dat.

PROP. LIV.

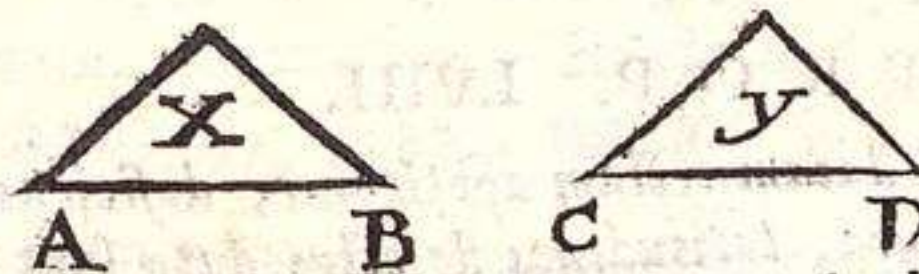

Si duæ figuræ X, Y specie data ad invicem habuerint rationem datam, etiam latera (AB, CD, &c.) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam ad CD a fiat Z ipsi X similis. b Hæc specie datur. c ergo Y datur. Proinde ob Y d datam, e datur X. f ergo AB datur. ergo per præcedentē.

a 18. 6.
b 3. def. d.
c 49. dat.
d hyp.
e 8. dat.
f cor. 20. 6.
& 24. dat.

PROP. LV.

Si spatium X magnitudine & specie datum fuerit,

ejus latera (AB, &c.) magnitudine data erunt.

Nam ad quamvis CD a fac Y simile ipsi X. b ergo Y datur. c quare $\frac{CD}{AB}$ datur. d ergo AB data est.

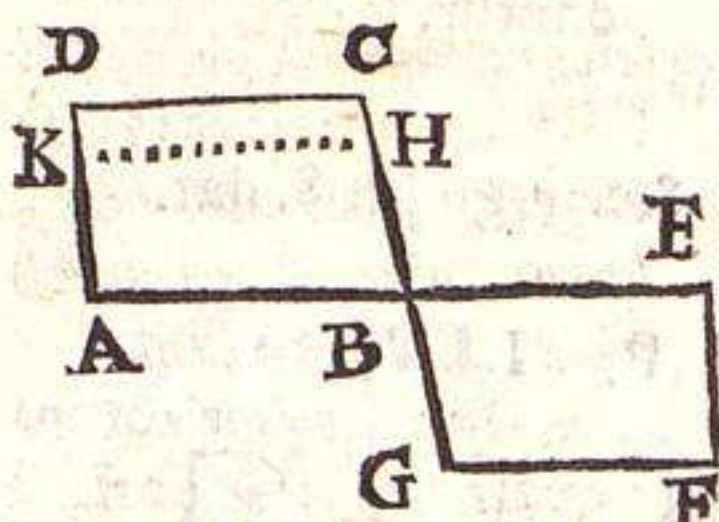
a 18. 6.
b 1. dat.
c 54. dat.
d 2. dat.

Q. E. D.

A 2 2

PROP.

P R O P. LVI.

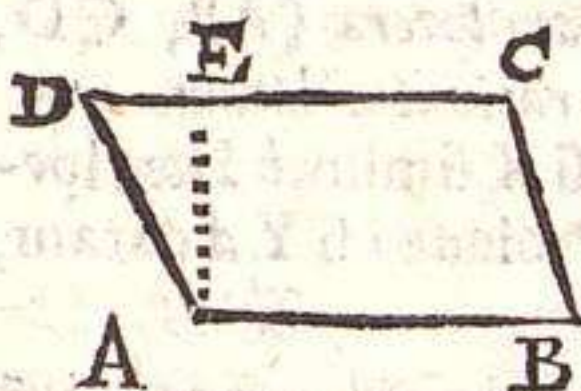

Si duo æquiangula parallelogramma AC, BF habuerint ad invicem rationem datam, est ut primi latus AB ad secundi latus BE, ita reliquum secundi latus BG ad eam BH, ad quam alterum primi latus BC habet rationem datam, quam habet parallelogrammum AC ad parallelogrammum BF.

Nam duc HK parall. AB. Liquet esse BC. BH $a :: AC$. AH $b :: AC$. BF. Q. E. D.

a 1. 6.
b 14. 6.
c 7. 5.

P R O P. LVII.

Si datum spatium AC ad datam rectam AB applicatum fuerit, in angulo BAD dato, datur applicationis altitudo AD.

a Erige perpendicularem AE. estque AB. AE $b :: ABq$. $AB \times AE c :: ABq$. pgr. AC. *d* ergo AE datur. quare per E duc parallelam DC, *e* hæc abscindet quæsitam AD. Q. E. F.

a 11. 1.
b 1. 6.
c. 35. 1.
d 1. c 2.
dat.
e 28. c 25.
dat.

P R O P. LVIII.

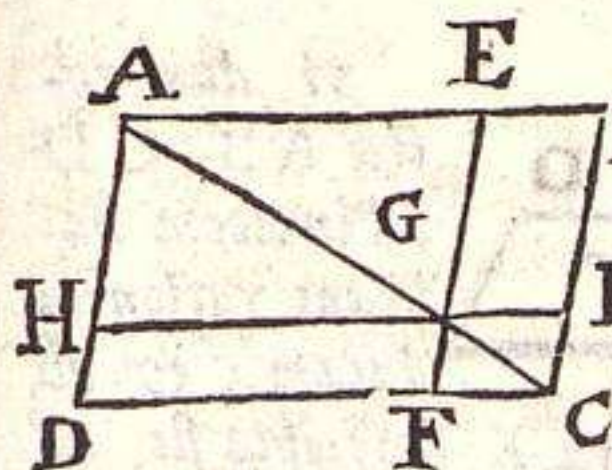
Si datum ad datam rectam applicetur, deficiens data specie figura, latitudines defectus datae sunt. Non differt à vigesima octava sextæ.

P R O P. LIX.

Si datum ad datam rectam applicetur, excedens data specie figura, latitudines excessus datae sunt. Eadem est cum vigesima nona sextæ.

P R O P.

PROP. LX.

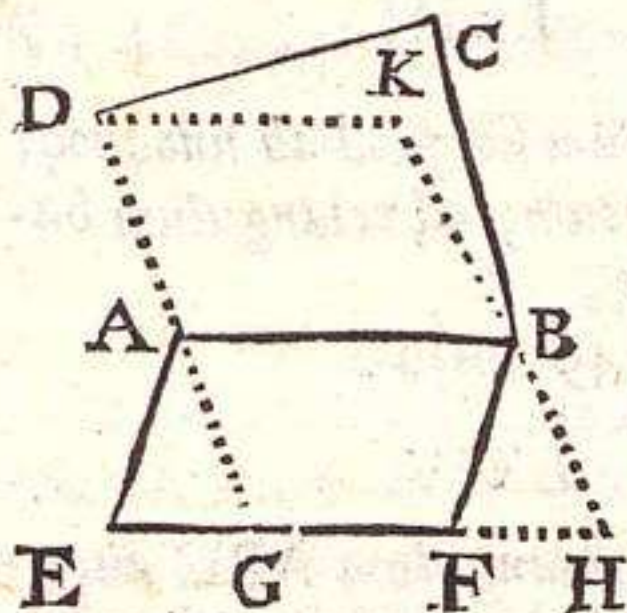

Si datum specie paral-
lelogrammum (H, E, vel
DB) dato gnomone HCE
augeatur, vel minuatur;
latitudines gnomonis
HD, EB datae sunt.

1. Hyp. Liquet totum
DB tam a magnitudine, quam b specie dari, c a 3. d.
proinde & latitudines AB, AD; è quibus aufer d b 24. 6.
datas AE, AH, e manent EB, HD datae. Q. E. D. c 55. d.

2. Hyp. Liquet HE b specie, & a magn. c dari, d hyp.
c quare & latera AE, AH; hæc deme ex d datis e 4. d.
AB, AD: e remanent EB, HD datae. Q. E. D.

PROP. LXI.

Si ad datae specie figu-
rae ABCD unum latus
AB applicetur parallelo-
grammum spatium AE
in angulo BAE dato; ha-
beat autem data figura
AC ad parallelogram-
mum AF rationem da-
tam; parallelogrammum
AF specie datum est.

Ad DAG protractam duc (per B) paralle-
lam, cui occurrant EFH, & DK parall. AB.
Ac ob $\frac{AD}{AB}$, & ang. BAD a dat. a liquet pgr. a 3. def. d.

AK specie dari. b ergo $\frac{AK}{AC}$ & c proinde $\frac{AK}{AF}$ b 49. d.
d vel $\frac{AK}{AH}$, e hoc est $\frac{AD}{AG}$ dantur. e ergo $\frac{AB}{AG}$ da- c 8. d.
tur. Item ob angulos E, & GAE f notos, g da- d 35. 1.
tur $\frac{AE}{AG}$; c ergo $\frac{AB}{AE}$ datur. b unde pgr. AF specie e 1. 6.
datur, Q. E. D. f hyp. g 40. d.
h 3. def. d.

P R O P. LXII.

Si duæ re-
ctæ AB, CD
ad invicem ha-
beant rationem
datam; & ab

una quidem data specie figura X descripta fit, ab altera autem spatium parallelogrammum Y in angulo dato; habeat autem figura X ad parallelogrammum Y rationem datam; parallelogrammum Y specie datum est.

- a 50. dat.
- b 8. dat.
- c hyp.
- d 61. dat.
- e 3. def. d.

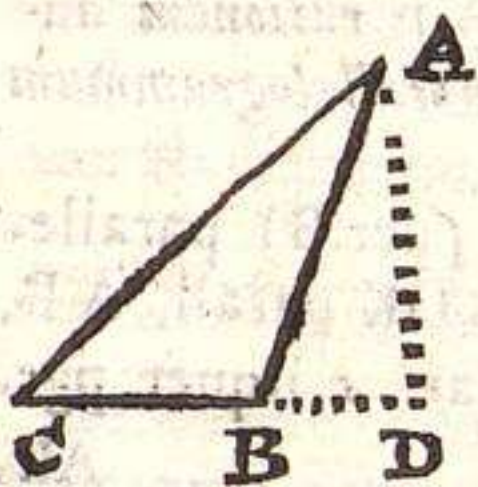
Nam ad AB sit pgr. Z simile ipsi Y. a Hujus ratio ad Y, & b proinde ad X datur. c ejusque anguli dantur. d ergo Z specie datur. e proinde & Y. Q. E. D.

P R O P. LXIII.

Si triangulum specie datum fit, quod ab unoquoque laterum describitur quadratum, ad triangulum habebit rationem datam.

Sequitur ex 49. hujus.

P R O P. LXIV.

Si triangulum ABC angulum obtusum ABC datum habeat; illud spatium, quo latus AC obtusum angulum subtendens magis potest quam latera AB, CB obtusum angulum ABC ambientia, ad triangulum ABC habebit

rationem datam.

Nam demittatur AD perpendicularis productæ CBD. atque ob angulos a ABD, & D datos, b datur BD, c hoc est BD x CB. d ergo

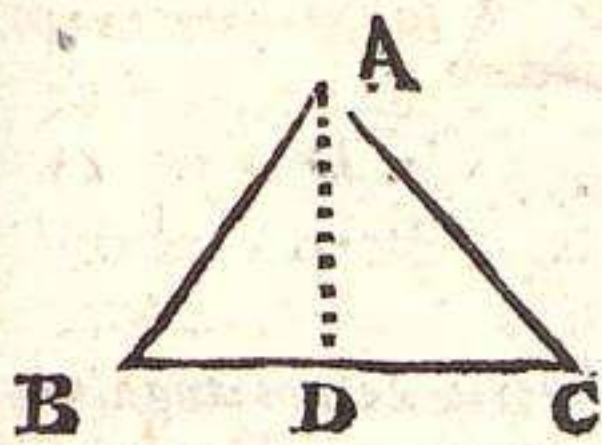
- a 4. dat.
- b 40. dat,
- c r. 6.
- d 8. dat.

$$\overline{AD} \quad \overline{AD} \times \overline{CB}$$

2 BD

2 $\overline{BD} \times \overline{CB}$, hoc est, e $\overline{ACq} - \overline{ABq} - \overline{CBq}$ datur. e 12. 2.
 $\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{CB}$ f triang. ABC f 41. 1.
 Q. E. D.

P R O P. LXV

Si triangulum ACB angulum acutum C datum habeat; illud spatium, quo latus AB angulum C subtendens minus potest, quam latera AC, CB angulum acutum C ambientia, ha-

bebit ad triangulum ACB rationem datam.

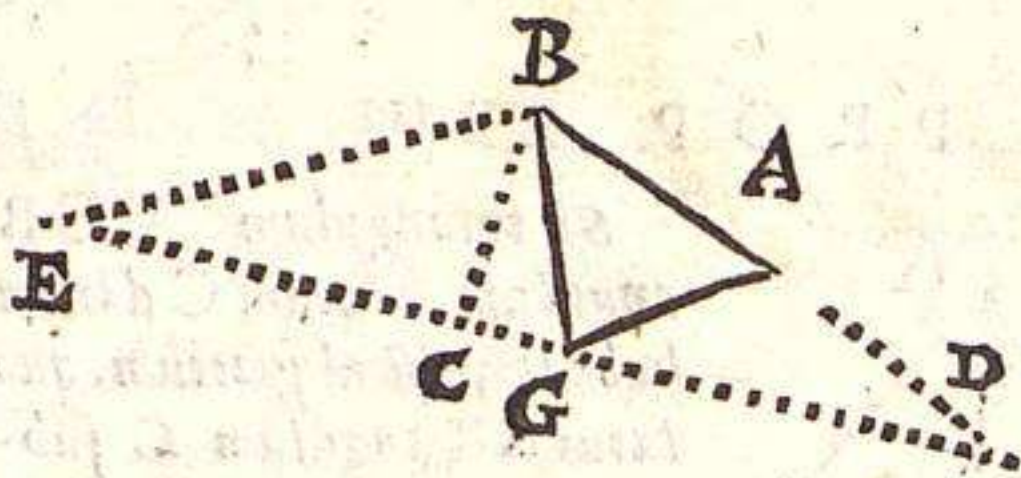
Nam duc perpendiculararem AD. Datur a $\frac{\overline{CD}}{\overline{AD}}$ a 40. d.
 b hoc est $\overline{CD} \times \overline{BC}$, c ergo 2 $\overline{CD} \times \overline{BC}$, hoc b 1. 6.
 $\overline{AD} \times \overline{BC}$ $\frac{1}{2} \overline{AD} \times \overline{BC}$ c 8. d.
 est d $\overline{ACq} + \overline{BCq} - \overline{ABq}$ datur. Q. E. D. d 13. 1.
 e triang. ACB e 41. 1.

P R O P. LXVI.

Si triangulum ACB babuerit angulum C datum; quod sub rectis AC, CB datum angulum C comprehendentibus, continetur rectangulum, habebit ad triangulum ACB rationem datam.

Nam in figura praecedentis, est a $\frac{\overline{AC}}{\overline{AD}}$ b hoc a 40. d.
 est, $\overline{AC} \times \overline{BC}$, c hoc est $\overline{AC} \times \overline{BC}$ data. d ergo b 1. 6.
 $\overline{AD} \times \overline{BC}$ 2 triang. ACB c 41. 1.
 $\overline{AC} \times \overline{BC}$ datur. Q. E. D. d 8. d.
 triang. ACB.

PROP. LXVII.

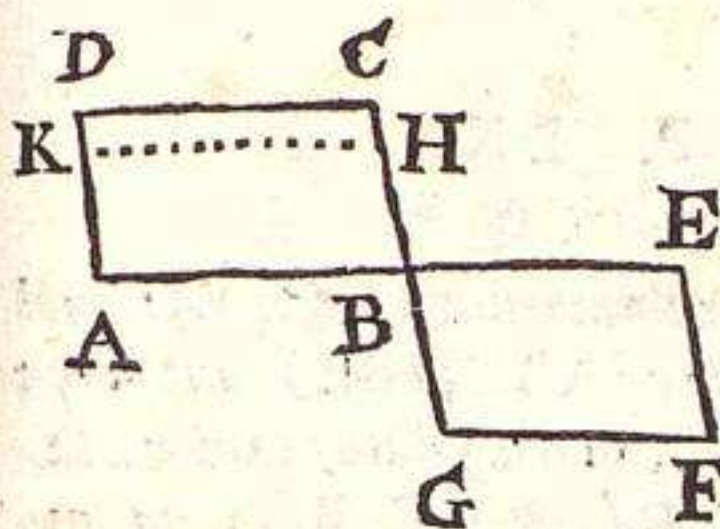

Si triangulum ABG habuerit datum angulum BAG; illud spatium, quo duo datum angulum BAG comprehendunt latera tanquam una recta BA + AG, plus possunt, quam quadratum à reliquo latere BG, ad triangulum ABG habebit rationem datam.

Produc BA ita ut AD = AG. per B duc BE parall. AG; cui occurrat DGE. denique duc normalem BC.

a 5. 1. Liqueat ang. D a = AGD b = E. c quare BE =
 b 29. 1. BD, ideoque EC = CD. e ergo EG x GD +
 c 6. 1. CGq = CDq. proinde BDq f (CDq + BCq)
 d cor. 3. 3. g = EG x GD + CGq + BCq = EG x GD * +
 e 5. 2. BGq. Jam ob angulos AGD, & D b subduplos
 f 47. 1. dati BAG, liqueat k AD, ideoq; ADq dari. Cum
 g 2. 4x. 1. $\frac{DG}{DGq}$
 * 47. 1. igitur BA x AD. ADq l :: BA. AD m :: EG.
 h 32. 1. GD :: l EG x GD. GDq, & permutando BA x AD.
 k 40. d. EG x GD :: ADq. GDq; n erit BA x AD; o hoc
 l 1. 6. $\frac{EG \times GD}{EG \times GD}$
 m 2. 6. est BA x AG data. p Atqui BA x AG datur; q er-
 n 2. def. d. $\frac{EG \times GD}{\text{triang. AGB}}$
 o constr. go EG x GD datur. Q. E. D.
 p 66. d. $\frac{EG \times GD}{\text{triang. AGB}}$
 q 8. d.

PROP. LXVIII.

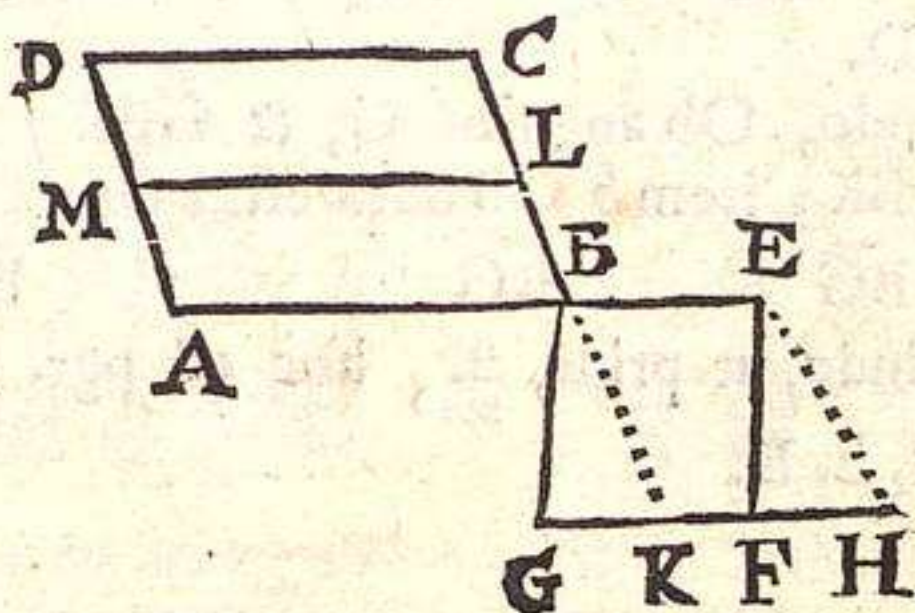

Si duo parallelogramma æquiangula AC, BF habeant ad invicem rationem datam, & unum latus AB ad unum latus BE habeat rationem datam; & reliquum latus

BC ad reliquum latus BG habebit rationem datam.

Nam fit $AB. BE :: BG. BH.$ a ergo $\frac{BG}{BH}$ datur. a 2. def. d.
 tur. b item $\frac{BC}{BH}$ datur. c ergo $\frac{BC}{BG}$ datur. b 56. d.
 c 8. d.

PROP. LXIX.

Si duo parallelogramma AC, BF datos angulos habeant, & ad invicem rationem datam; habeat autem & unum latus AB ad unum latus BE rationem datam; & reliquum latus BC ad reliquum latus BG habebit rationem datam.

Latera AB, BE jaceant in directum. produc CBK, ac GFH ad occursum cum EH parall. CK.

Ob ang. KBE (ABC) & pgr. a $\frac{AC}{BF}$, vel a hyp? AC

b 35. 1. $\frac{AC}{BH}$ & a $\frac{AB}{BE}$ datas, c liquet $\frac{KB}{BC}$ dari. item ob ang.
 c 68. d. G, & GBK d datos, e datur $\frac{KB}{BG}$. f quare $\frac{BC}{BG}$ datur.
 d hyp. &
 4. d. Q. E. D.
 e 40. d.
 f 8. d.

P R O P. L X X.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BH, vel BF) circa æquales angulos (ABC, KBE) aut circa inæquales quidem (ABC, GBE) datos tamen, latera (AB, BE, & BC, BK, & BC, BG) ad invicem habeant rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BH, & AC, BF) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam (in fig. præced.) fit $AB.BE :: KB.BL$ & duc LM parall. BA.

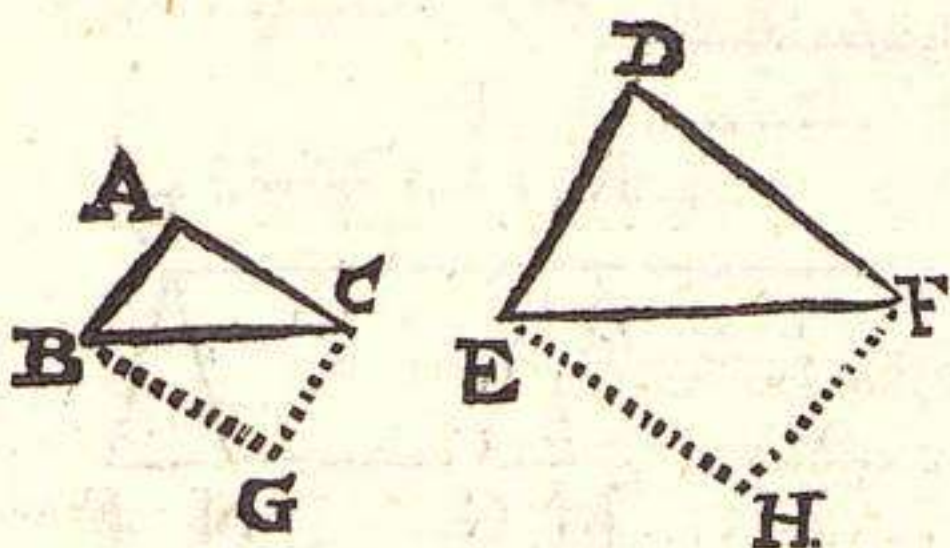
Primo, Quia a AB b id est KB a ac KB datae
 $\frac{BE}{BL}, \frac{BL}{AL}, \frac{CB}{BH}$
 sunt, c erit CB, d hoc est AC e vel pgr. AC data,
 $\frac{BL}{AL}, \frac{AL}{BH}$

Q. E. D.

Secundo, Ob angulos G, & GBK f datos, g datur BK; item h CB data est. c ergo CB da-
 $\frac{BG}{BG}, \frac{BG}{BK}$
 tur. proinde, ut prius, $\frac{AC}{BH}$ hoc est pgr. $\frac{AC}{BF}$ da-
 tur. Q. E. D.

P R O P.

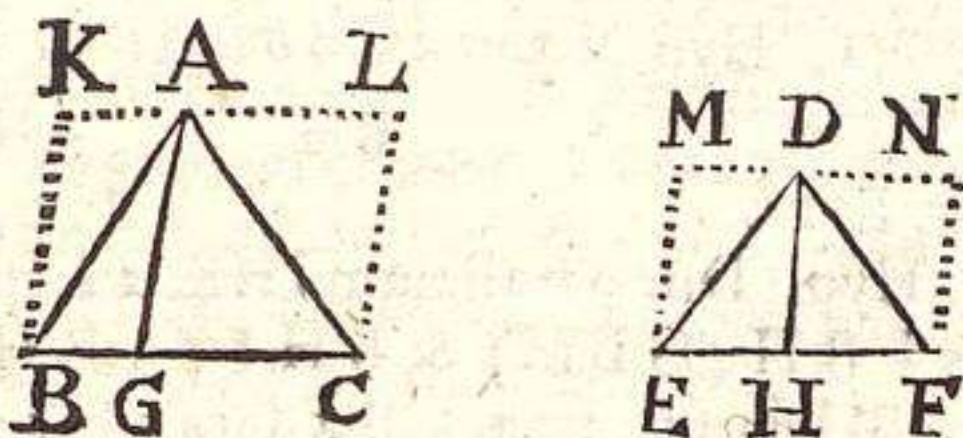
PROP. LXXI.

*Si duorum triangulorum ABC, DEF, circa æ-
quales angulos, aut circa inæquales quidem, datos
tamen (A, & D) latera AB, DE, & AC, DF ad
invicem habeant rationem datam; & ipsa triangula
ABC, DEF habebunt ad invicem rationem datam.*

Nam compleantur pgra. AG, DH. a hæc da- a 70. d.
tam habent rationem, b proinde & trigona b 15. 5.
ABC, DEF illorum c subdupla. Q. E. D. c 34. 1.

PROP. LXXII.

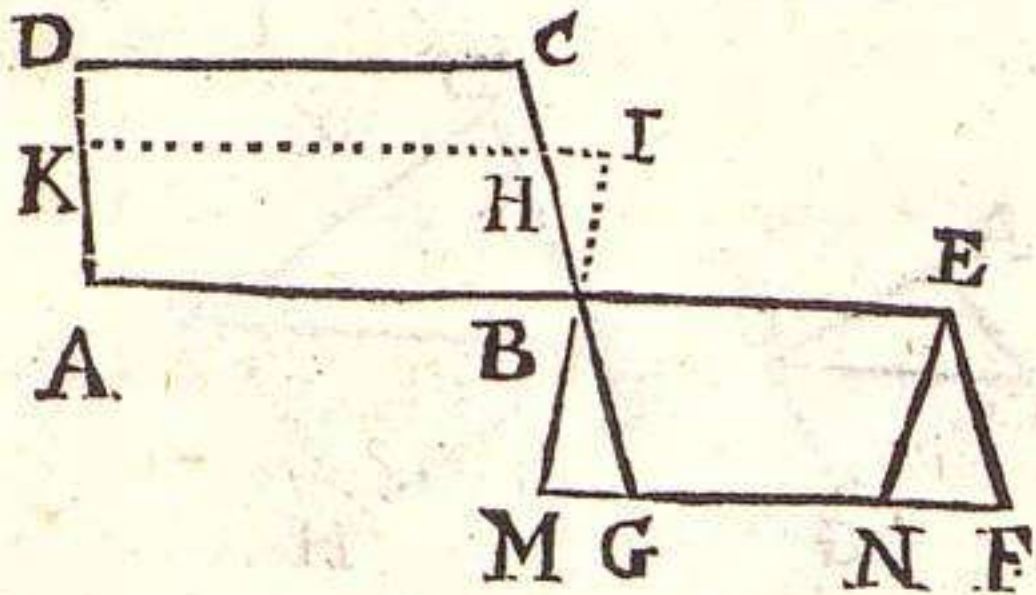

*Si duorum triangulorum ABC, DEF & bases
BC, EF fuerint in ratione data, & adæ ab angulis
ad bases (AG, DH,) quæ faciant ang. AGC,
DHF æquales, aut inæquales quidem, sed tamen da-
tos, habeant ad invicem rationem datam; & ipsa
triangula ABC, DEF habebunt ad invicem ratio-
nem datam.*

Nam duc BK ad AG, ac EM ad DH paralle-
las, & comple pgra. CK, FM. Hæc se habent juxta
70. hujus; quare triangula eorum * subdupla * 34. 1.
ABC, DEF rationem habent datam. Q. E. D.

PROP.

P R O P. LXXIII.

Si duorum parallelogrammorum (AC, BF, vel AC, BN) circa æquales angulos, aut circa inæquales quidem, sed tamen datos, latera ad invicem ita se habeant, ut sit quemadmodum primi latus AB ad secundi latus BE, ita reliquum secundi latus (BG, vel BM) ad aliam aliquam rectam (BH, vel BI;) habeat autem & reliquum primi latus BC ad eandem rectam (BH vel BI) rationem datam; & ipsa parallelogramma (AC, BF, vel AC, BN) habebunt ad invicem rationem datam.

Nam 1. Hyp. liquet a CB b id est AC d a-
 \overline{BH} \overline{AH} c , \overline{BF}

a hyp.
 b 2. 6.
 c 14. 6.
 a hyp & 4.
 dat.
 b 40. dat.
 c 8. dat.
 q 35. 1.

ri. Q. E. D.

2. Hyp. Duc parallelam IHK. a Liquet an-
 gulos I B H (G B M) & B H I (A B H) dari.
 b ergo BH datur. item CB a data est. c proinde

\overline{BI} \overline{BI}
 CB, hoc est pgr. AC d vel AC datur. Q. E. D.
 \overline{BH} \overline{BF} \overline{BN} ,

P R O P. LXXIV.

Si duo parallelogramma datam rationem habeant, aut in æqualibus angulis (ut AC, BF) aut inæqualibus quidem, sed tamen datis (ut AC, BN;) erit ut primi latus AB ad secundi latus BE, ita alterum secundi latus (BG, vel BM) ad eam (BH, vel BI) ad quam reliquum primi latus BC rationem habet datam.

Nam

Nam in fig. præcedentis. 1. Hyp. a Liqueat a 56. *dat.*
 $\frac{CB}{BH}$ dari. Q. E. D.

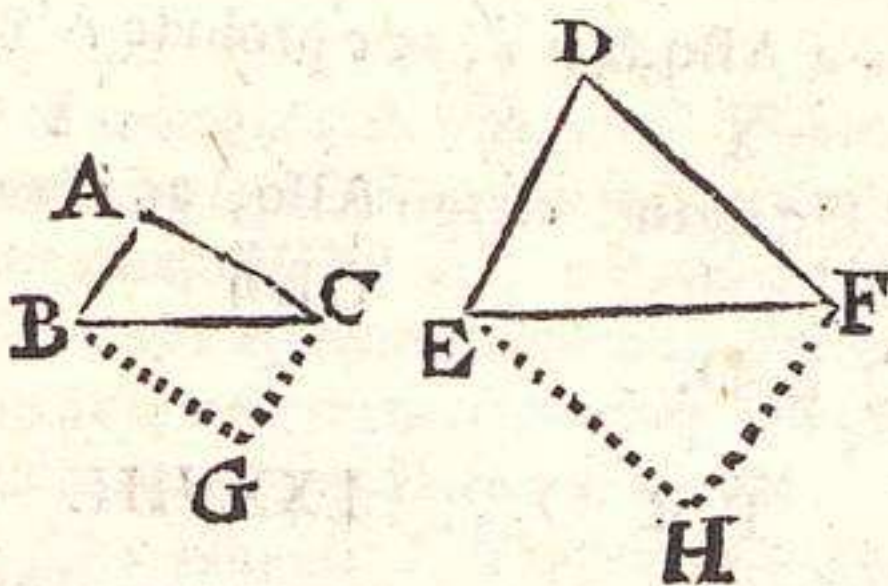
2. Hyp. ut in præcedenti, datur BI, ac ex hyp:
 \overline{BH}

AC item $AB \cdot BE :: a * MB \cdot BI \cdot b :: GB \cdot BH$. * *hyp.*
 $\overline{BF}(\overline{BN})$ b 46.

a quare CB etiam datur. e ergo CB data est. c 8. *dat.*
 \overline{BH} \overline{BI}

Q. E. D.

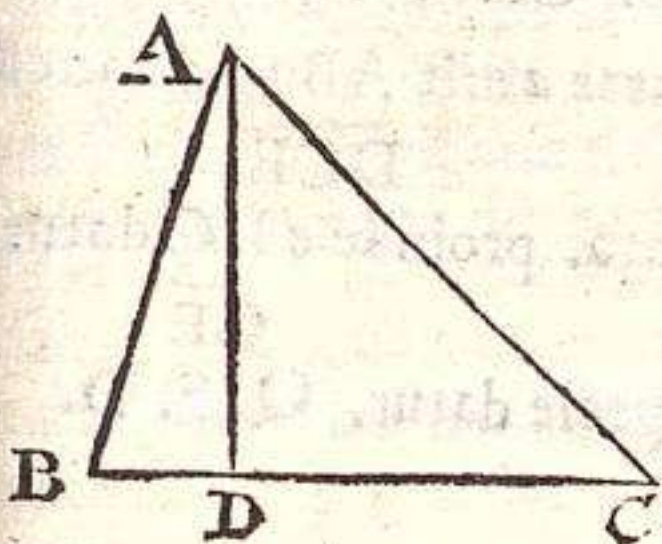
P R O P. LXXV.

Si duo triangula ABC, DEF ad invicem habeant rationem datam, aut in angulis (A, D) æqualibus, aut inæqualibus quidem sed tamen datis, erit ut primi latus AB ad secundi latus DE, ita alterum secundi latus DF ad eam rectam, ad quam reliquum primi latus AC habet rationem datam.

Nam compleantur pgr. AG, DH. Ergo per præcedentem.

P R O P. LXXVI.

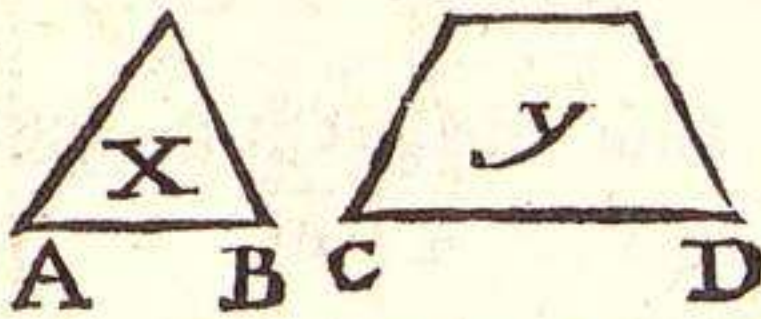
Si à trianguli ABC specie dati vertice A linea perpendicularis AD agatur ad basim BC, acta linea AD ad basim BC habebit rationem datam.

Nam

* hyp. & 3.
def. d.
a 40. dat.
b 8. dat.

Nam ob angulos, *B, & ADB datos, a datur
 $\frac{AB}{AD}$; a item $\frac{AB}{BC}$ datur. b Ergo $\frac{AD}{BC}$ datur. Q. E. D.

P R O P. LXXVII.

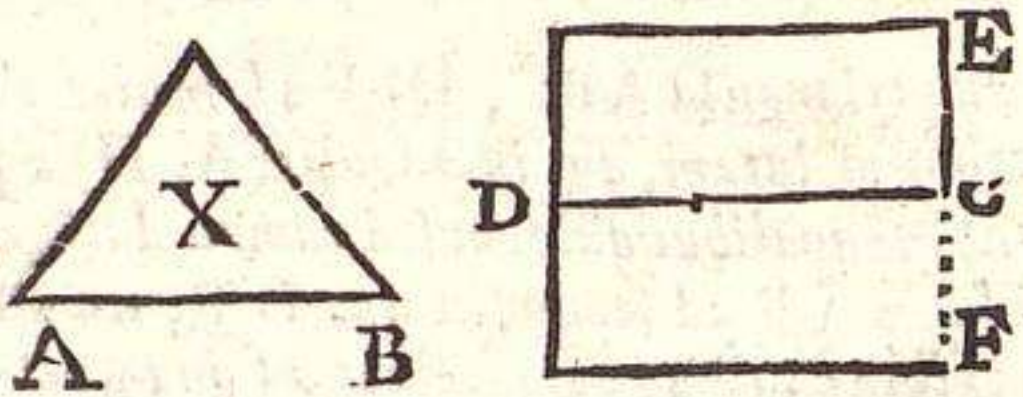
Si datae figurae
specie X, Y ad invi-
cem habeant ratio-
nem datam, & quod-
libet latus unius AB

ad quodlibet alterius latus CD habebit rationem
datam.

a 49. dat.
b hyp.
c 8. dat.

Nam a ABq, & b Y, ac c proinde ABq datur;
 \overline{X} \overline{X} \overline{Y}
item CDq datur. c ergo ABq, ac ideo AB da-
 \overline{Y} \overline{CDq} \overline{CD}
tur. Q. E. D.

P R O P. LXXVIII.

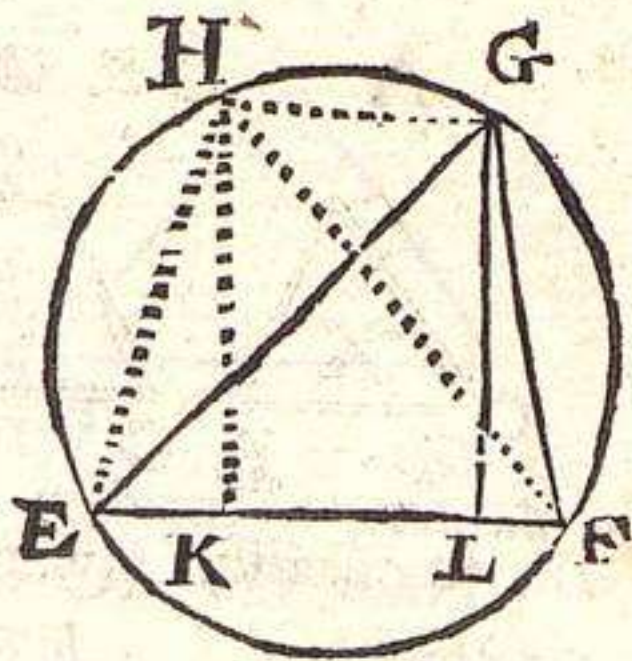
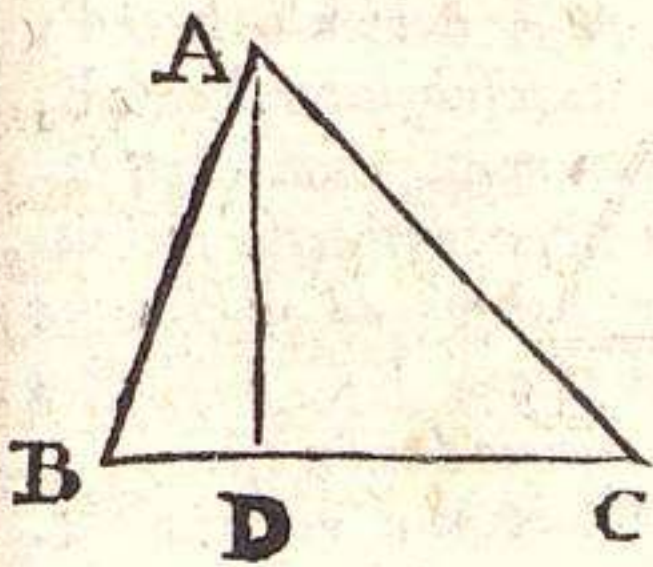
Si data figura specie X ad aliquod rectangulum
DCE habeat rationem datam; habeat autem & u-
num latus AB ad unum latus DC rationem datam;
rectangulum DCE specie datum est.

a 8. dat. 3.
b 49. dat.
c hyp.
d 17. 6.
e 1. 6.
f 3. def. d.

Sit DC. AB :: AB. CF. a ergo $\frac{DC}{CF}$ datur;
Item ob b X, & c X datas. a erit ABq, d hoc est
 \overline{ABq} \overline{DCE} \overline{DCE}
DC x CF, vel e GF data. proinde e DC datur.
 \overline{DCxCE} \overline{CE} \overline{CE}
quare rectang. DCE specie datur. Q. E. D.

P R O P.

P R O P. LXXIX.

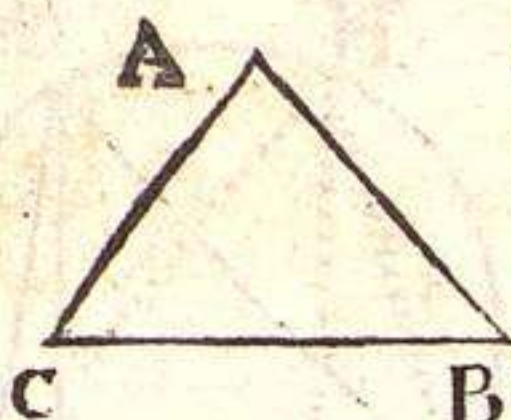
Si duo triangula ABC, GEF unum angulum BAC uni angulo EGF æqualem habeant; ab æqualibus autem angulis BAC, EGF ad bases BC, EF perpendiculares agantur AD, GL; sitque ut primi trianguli basis ad perpendicularem, ita & alterius trianguli basis ad perpendicularem (BC.AD::EF.GL;) illa triangula ABC, EGF æquiangula sunt.

Circa triang. GEF describe circulum. Fac ang. FEH = B. Conecte HF, HG; & demitte perpendicularem HK.

Liquet triangula ABC, HEF, & ABD, HEK, a 4. 6. ac ACD, HFK æquiangula fore. Proinde EK. b 24. 5. KH :: BD. DA. a & FK. KH :: CD. DA. c hyp. b quare EF. KH :: BC. DA :: c EF. LG. d 9. 5. d quare KH = LG. e ergo HG parall. KL. f un. e 33. 1. de ang. EGH = GEF. g ergo arcus EH, FG, f 29. 1. h ideoque anguli EFH, GEF æquantur. k Item g 26. 3. ang. EHF = EGF. l ergo trigona EHF, EGF; h 27. 3. m proinde & trigona EGF, ABC sibi mutuo æ. k 21. 3. quiangula sunt. Q. E. D. I 32. 2. m 21. 6.

P R O P.

P R O P. LXXX.

Si triangulum ABC unum angulum A datum habuerit; quod autem sub lateribus AB, AC datum angulum comprehendentibus continetur rectangulum, habeat ad quadratum reliqui lateris BC rationem datam; triangulum ABC specie datum est.

Nam $Q: AC + AB: \rightarrow CBq$ vocetur X.
a ergo $\frac{X}{\text{triang. ABC}}$; *b* & $\frac{AC \times AB}{\text{triang. ABC}}$; & *c* propterea

a 67. d.

b 66. d.

c 8 d.

d hyp.

e 6. d.

f hyp.

g 46. d.

X data est. *d* item $\frac{AC \times AB}{CBq}$ datur. *e* ergo

$\frac{AC \times AB}{CBq}$

$\frac{CBq}{CBq}$

X e ideoque $\frac{X + CBq}{CBq}$, *f* hoc est $Q: \frac{AC + AB}{CBq}$,

$\frac{CBq}{CBq}$

$\frac{CBq}{CBq}$

$\frac{CBq}{CBq}$

datur. *g* proinde triang. ABC specie datur. Q. E. D

P R O P. LXXXI.

A. D. *Si tres recte proportionales*
 B. E. *A, B, C tribus rectis proportio-*
 C. F. *nalibus D, E, F extremas*
A, D, & C, F habuerint in
ratione data; medias quoque B, E habebunt in ra-
tionem data. Et si extrema A ad extremam D, & me-
dia B ad mediam E habeat rationem datam; & re-
liqua C ad reliquam F habebit rationem datam.

a 70. d.

b 17. 6.

c hyp.

d 68. d.

Nam primo, ob $\frac{A}{D}$ & $\frac{C}{F}$ datas, *a* datur $\frac{AC}{DF}$,

b hoc est, $\frac{Bq}{Eq}$ ergo $\frac{B}{E}$ datur. Q. E. D.

Secundo, ob $\frac{Bq}{Eq}$, *b* hoc est $\frac{AC}{DF}$ datam, & *c* $\frac{A}{D}$

datam, *d* datur $\frac{C}{F}$. Q. E. D.

P R O P.

PROPO. LXXXII.

$$\begin{aligned} A. B &:: D. E. \\ B. C &:: E. F. \end{aligned}$$

Si quatuor rectæ proportionales fuerint (A.B :: D.E) erit ut prima A ad eam C, ad quam secunda B rationem habet datam, ita tertia D ad eam F, ad quam quarta E rationem habet datam.

Nam quia B. C :: a E. F. & a $\frac{B}{C}$ data est; be. a hyp. rit $\frac{E}{F}$ data. atqui ex æquali A. C :: D. F. er. b 2. def. d. go, &c.

PROPO. LXXXIII.

A. B. C. D. Si quatuor rectæ A, B, C, D
F. E. ita ad invicem se habeant, ut
tribus ex iis, quibuscunque
sumptis A, B, C, & quarta ipsis proportionali ac-
cepta E, ad quam reliqua D ex quatuor rectis pro-
portionem habet datam; erit ut quarta D ad tertiam
C, ita secunda B ad eam F, ad quam habet prima A
rationem datam.

Nam A E a = B C b = D F. & datur b $\frac{D}{E}$ a 16. 6d
c hoc est $\frac{AD}{AE}$, d vel $\frac{AD}{DF}$, e vel $\frac{A}{F}$. ergo, &c. b hyp.
c 1. 6d
d 7. 5d

PROPO. LXXXIV.

Si duæ rectæ AB, AC da-
tum spatium comprehendant in
angulo A dato; fit autem altera
AB altera AC major data
DB; etiam unaquæque ipsarum
AB, AC data erit.

Nam comple quadratum AE. a Hoc specie b 3. def. d.
datum est. b item pgr. CB, & recta DB dantur. b hyp.
c ergo AC, vel AD, & tota d proinde AB datur. c 59. dat.
Q. ED. q 3. dat.

B b

PROPO.

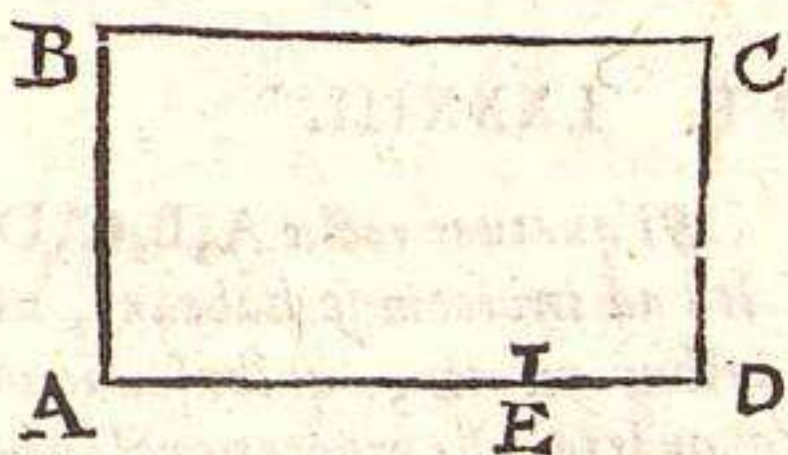
PROP. LXXXV.

Si duæ rectæ BD, DE datum spatium comprehendant in angulo BDE dato, sit autem simul utraq; (BD+DE) data; & earum quoque unaquæque BD, & DE data erit.

Nam sume $DA=DE$, & comple quad. DC. Hoc specie datur; item pgr. BE, & recta BA a dantur. b ergo AD (DE) & c reliqua DB dantur. Q. E. D.

a hyp.
b 58. d.
c 4. d.

PROP. LXXXVI.

Si duæ rectæ AB, AD datum spatium BD comprehendant in angulo dato; quadratum autem unius AD quadrato alterius

*AB majus sit dato quam in ratione (nempe ut sit $AD \times AE$ datum, & * reliqui $AD \times ED$ ad ABq ratio data;) & utraq; ipsarum AB, AD data erit.*

* 2. 2.

a hyp.
b 1. d.
c 69. d.
d 51. d.
e hyp.
f 8. d.
g 6. d.
h 8. 2.
k 54. d.
l 6. d.
* 8. d.
m 1. 6.
n 2. d.
o 55. d.
p 57. d.

Nam ob BD, & $DA \times AE$ a data, b datur BD. c ergo AB d ideoque ABq datur. e item $\overline{DA} \times \overline{AE}$ \overline{AE} $\overline{AE}q$

ABq datur. f ergo $\overline{AE}q$ ideoque $\overline{AE}q$ $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $4 \overline{AD} \times \overline{ED}$, g & $\overline{AE}q$ b hoc est $\overline{AE}q$ datur.

$4 \overline{AD} \times \overline{ED} + \overline{AE}q$ Q: $\overline{AD} + \overline{ED}$ k ergo \overline{AE} & l componendo \overline{AE} * ideoq; $\overline{AD} \times \overline{ED}$; $2 \overline{AD}$,

\overline{AE} m hoc est $\overline{AE}q$ datur. denique igitur ob \overline{AD} , $\overline{AD} \times \overline{AE}$

e datum $\overline{AD} \times \overline{AE}$, n erit $\overline{AE}q$ data. o ergo \overline{AE} , & p proinde \overline{AD} , ac AB datæ sunt. Q. E. D.

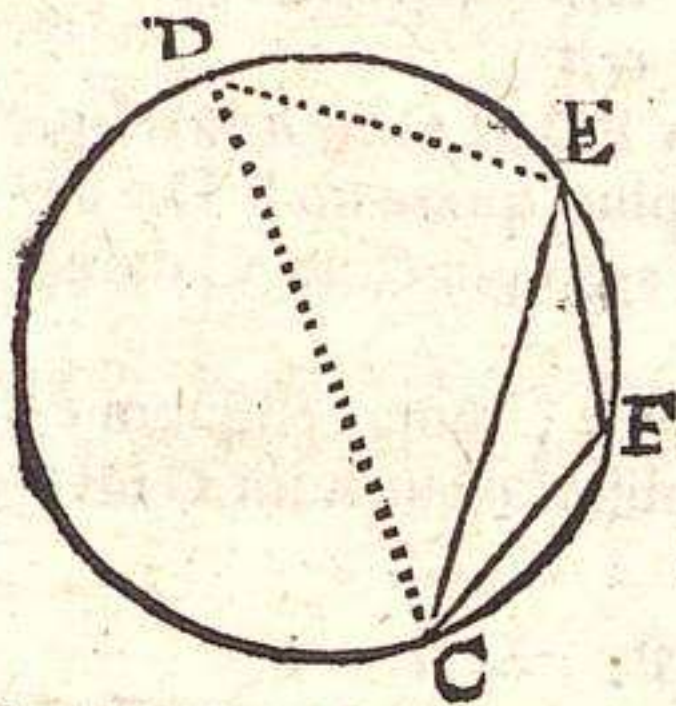
PROP.

P R O P LXXXVII.

Si duæ rectæ AB, AD datum spatium comprehendant in angulo dato, quadratum autem unius AD quadrato alterius AB majus sit dato ($AD \times AE$;) earum utraque AB, AD data erit.

Nam ob $\overline{BA} \times \overline{AE}$ a datum, b erit AE ideoque a 2. d.
 $\overline{AD} \times \overline{AE}$ b 69. d.
 AEq c hoc est AEq. d ac idcirco AEq c hyp. 6
 $\overline{AB} \times \overline{AE}$ $\overline{AD} \times \overline{ED}$, $\overline{AE} \times \overline{AD} + 4 \overline{AD} \times \overline{ED}$, i. 2.
 e hoc est AEq ac proinde AE & d com- d 8. & 6. d.
 Q: $\overline{AD} + \overline{ED}$, $\overline{AD} + \overline{ED}$, e 8. 2.
 ponendo AE e ac ideo AE e hoc est AEq d 6. d.
 $2 \overline{AD}$, \overline{AD} , $\overline{AD} \times \overline{AE}$ e 1. 6.
 data. ergo ob $\overline{AD} \times \overline{AE}$ f datum, dantur g AEq, f hyp.
 & h AE, ac k ideo AD, ac AB. Q. E. D. g 2. d.
 h 55. d.
 k 57. d.

P R O P. LXXXVIII.

Si in circulum CFED magnitudine datum acta sit recta linea CE, quæ segmentum auferat, quod datum angulum F comprehendat; acta recta linea CE magnitudine data est.

Nam ducatur diameter CD; & connectatur ED. Ac ob ang. F a datum, b erit ang. D a hyp.
 (reliquus è 2 rectis) datus. item rectus CED b 4 d.
 datur. c quare $\frac{CE}{CD}$ datur. ergo ob d datam CD, c 40. d.
 e erit CE data, Q. E. D. d hyp. & 5.
 def. d.
 e 2. d.

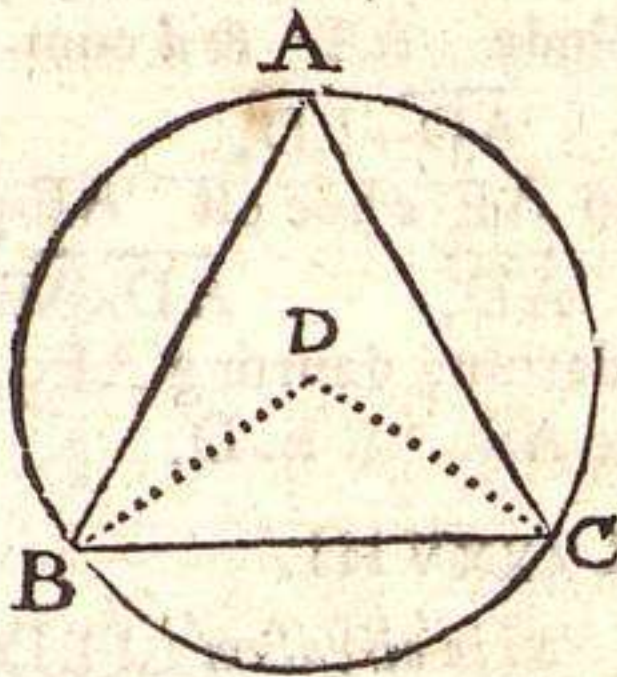
P R O P. LXXXIX.

Si in datum magnitudine circulum CFED data magnitudine recta CE adta fuerit, auferet segmentum quod angulum (CFE) datum comprehendet.

Nam (in fig. præcedentis) quia $\frac{CE}{CD}$, & ang. CED dantur, *a* erit ang. D datus. *b* ergo ang. F *c* (1 Rect. - D) datus erit. Q. E. D.

a 43. dat.
b 4. dat.
c 22. 3.

P R O P. XC.

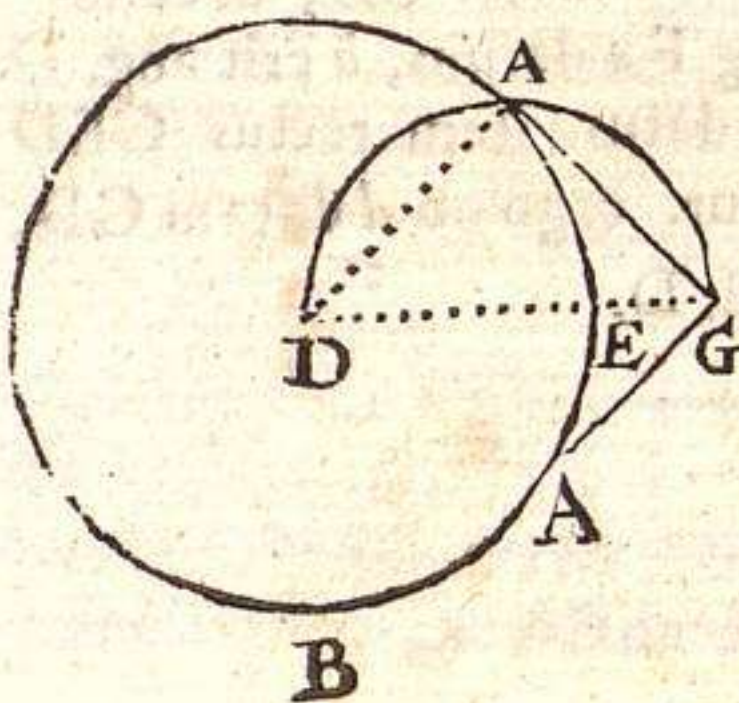
Si in circuli positione dati circumferentia BAC datum fuerit punctum B, ab eo autem puncto B ad circumferentiam circuli inflexa fuerit recta BAC quæ datum angulum A efficiat; inflexa rectæ altera extremitas C data erit

a 13.
b 2. dat.
c 20. 3.
d 26. dat.
e 29. dat.
f sch. 25. d.

Ad *a* centrum D duc BD, & CD; *b* datusque est ang. D dati A *c* duplus. quare ob B D *d* datam, *e* erit DC data. *f* ergo punctum C datum est. Q. E. D.

Si ang. A obtusus fuerit; sume reliquum è 2 rectis acutum; ejus subsidio punctum C inuenies, juxta dicta.

P R O P. XCI.

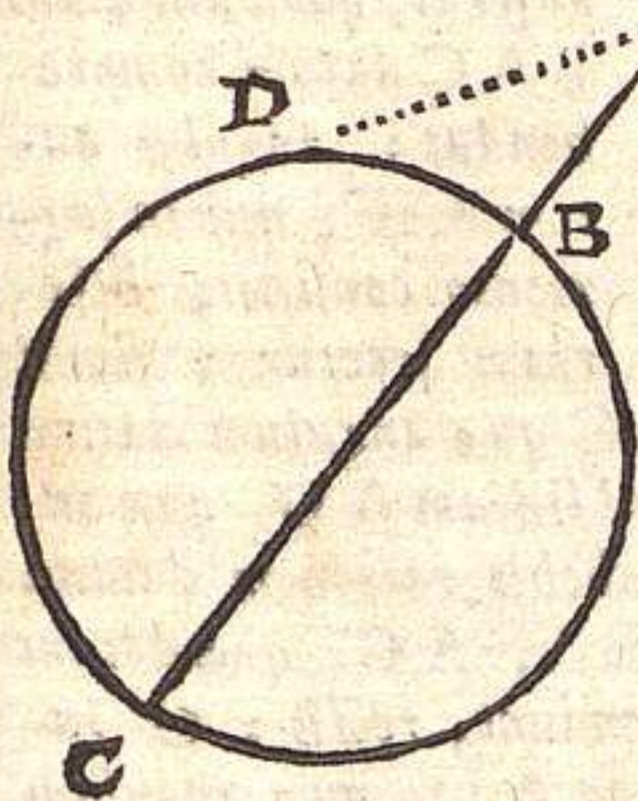
Si à dato puncto G adta fuerit recta GA, quæ datum positione circulum BEA contingat; adta linea GA positione & magnitudine data est.

Nam centrum D & punctum G

G connectat recta DG. super qua descriptus sit semicirculus DAG circulo priori occurrens in a 31. 3. A. Ob ang. DAG a rectum, GA circulum b tan. b cor. 16. 3. git. c ergo GA situ & magnitudine datur. c 26. dat. Q. E. D.

Hinc modus dicitur à dato puncto tangen-tem ducendi, eo nonnunquam expeditior qui ha- betur ad 17. 3.

PRO P. XCII.

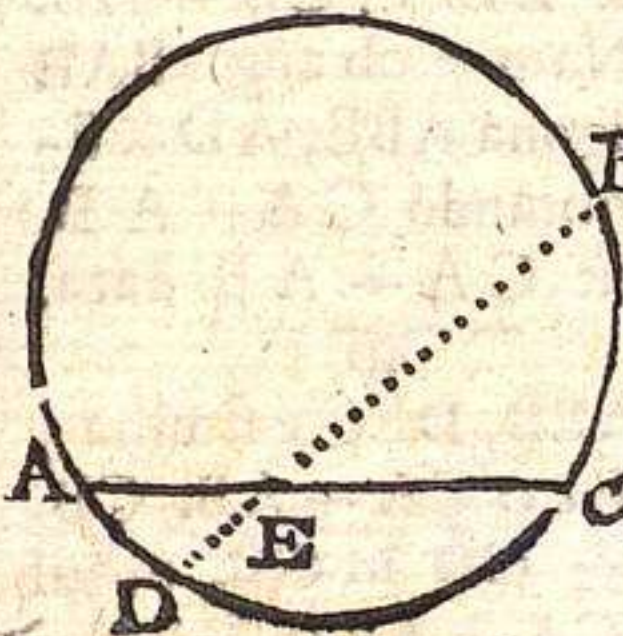

Si extra circulum positione datum BCD accipiatur aliquod punctum A, à dato autem puncto A in circulum producatu quædam recta AC; datum est id quod sub adâ linea AC, & ea AB, quæ inter punctum A & convexam periphèriam B comprehenditur

rectangulum CAB.

a Nam duc tangentem AD, b eritque ADq a 91. dat. (hoc est CA x AB) datum. Q. E. D. b 36. 3.

PRO P. XCIII.

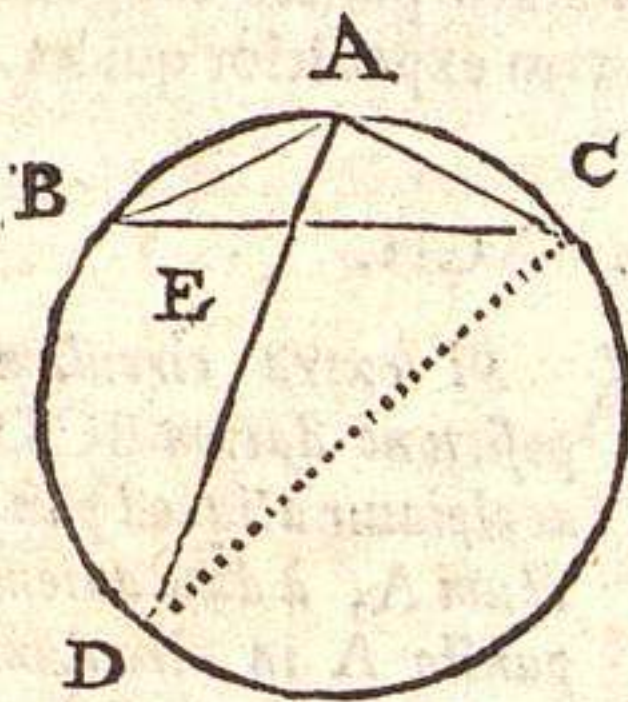

Si intra datum positio- ne circulum ABCD sumatur aliquod punctum E; per punctum autem E agatur in circu- lum aliqua recta AEC; quod sub segmentis AE, EC adâ rectæ lineæ comprehenditur rectan- gulum, datum est.

Nam

Nam per E duc rectam DEB utcumque occur-
 rentem circulo in B, & D. estque rectang. DEB
 a 35. 1. = a AEC. b ergo AEC datur. Q. E. D.
 b 1. def. d.

P R O P. XCIV.

Si in circulum BA-
 CD magnitudine da-
 tum agatur recta linea
 BC, quæ segmentum
 auferat, quod angulum
 BAC datum compre-
 hendat; angulus au-
 tem BAC, qui in seg-
 mento consistit, bifa-
 riam secetur; simul

utraq; rectarum BA, AC quæ angulum datum
 BAC comprehendunt, ad lineam AD, quæ an-
 gulum bifariam secat, habebit rationem datam:
 & quod sub simul utrisque BA, AC, quæ datum
 angulum BAC comprehendunt, rectis; & in-
 ferne abscissa (ED) ab ea AD, quæ angulum
 BAC in circumferentia datum bifariam secat,
 rectangulum datum erit.

a 88 dat.
 * 1. dat.
 b 3. 6.
 c 12. 5.
 * 4. 6.
 d 2. def. d.

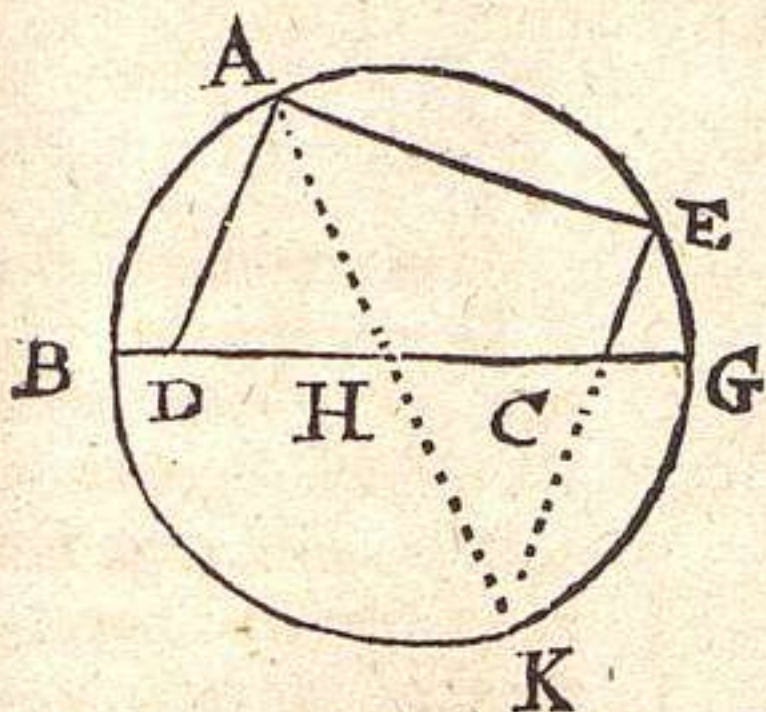
Duc CD; & primo ob angulos BAC, CAD
 datos, a dantur subtensæ BC, CD, * ideoque $\frac{CB}{DC}$
 datur. Cum igitur CA. AB :: b CE. EB, & per-
 mutando CA. CE :: AB. EB :: (CA + AB.
 CB ::) * AD. DC. (Nam * ob ang. BAE
 = CAD; & D = B; trigona ABE, ADC si-
 milia sunt) ac rursus permutando CA + AB.
 AD :: CB. DC. d erit $\frac{CA + AB}{AD}$ data.
 Q. E. D.

e 21. 3:
 I 4. 6.
 c prius.
 d 16. 6.
 c 52. dat.
 f 1. def. d.

Secundo, ob triangula AEB, DEC e similia;
 b erit CD, DE :: AB. BE c :: CA + AB. CB.
 d ergo CA + AB in DE = CD in CB. atqui
 CD x CB e datur. f ergo CA + AB in DE da-
 tum est. Q. E. D.

P R O P.

PROP. XCV.

Si in circuli BAG positione dati diametro BG sumatur datum punctum D; à puncto autem D in circumulum producatum quaedam recta DA, & agatur à sectione A ad rectos angulos in productam rectam DA linea AE; per punctum autem E, in quo linea AE, quæ ad rectos angulos consistit, occurrit circumferentiæ circuli, agatur parallela (ECK) productæ rectæ DA; datum est illud punctum C, in quo parallela EK occurrit ipsi diametro BG; & quod sub parallelis lineis AD, EC comprehenditur rectangulum, datum est.

gulos in productam rectam DA linea AE; per punctum autem E, in quo linea AE, quæ ad rectos angulos consistit, occurrit circumferentiæ circuli, agatur parallela (ECK) productæ rectæ DA; datum est illud punctum C, in quo parallela EK occurrit ipsi diametro BG; & quod sub parallelis lineis AD, EC comprehenditur rectangulum, datum est.

a 31. 3.

b 26. d.

c 4. 6.

d 9. 5.

e 1. def. d.

f 27. d.

g 93. dæ.

Nam connectatur AK. a estque AK (ob angulum E, vel DAE rectum) diameter. ergo intersectio H est centrum. b ergo DH datur. Atqui ob KH. HA c :: CH. HD, d est CH = HD. e ergo CH datur. f ergo punctum C datur. Q. E. D. g ergo KC x CE, hoc est d AD x CE datur. Q. E. D.

F I N I S.

El presente documento tiene como objetivo
 describir el proceso de implementación de
 las estrategias de enseñanza en el aula.
 Para ello se han considerado los aspectos
 más relevantes de la práctica docente,
 tales como el diagnóstico de las
 necesidades de los estudiantes, la
 selección de los recursos y materiales,
 la organización del espacio y del
 tiempo, y la evaluación del proceso.
 Se espera que este documento sea de
 utilidad para los docentes que
 deseen mejorar su práctica y
 lograr mejores resultados en el
 aprendizaje de sus estudiantes.

Bogotá, D.C., 2010

Este documento es propiedad del
 Ministerio de Educación y no puede
 ser reproducido ni distribuido
 sin el consentimiento escrito del
 Ministerio de Educación.

LECTIO
REVERENDI
ET
DOCTISSIMI VIRI
D. ISAACI BARROW
BEATÆ
MEMORIÆ.

In qua
Theoremata Archimedis de Sphæra &
Cylindro, per methodum Indivisi-
bilium investigata, ac breviter de-
monstrata exhibentur.

L O N D I N I,

Tybis *J. Redmayne*: Prostant autem apud
J. Williams ad Insigne Coronæ in Coemete-
rio *D. Pauli*, & *J. Dunmore* ad Insigne Tri-
um Bibliorum in vico vulgò vocato *Ludgate-*
street, MDCLXXVIII.

Typographus Lectori Benevolo.

CUM in manus nostras Lectio quaedam peregregia Reverendi Authoris D. H. Barrow felicis memoriae, circa Theoremata Archimedis in libris de Sphaera & Cylindro, nuper inciderit: è re esse putavimus ipsam Latinitate donatam (nam Anglico Idioma te scriptam reperimus,) in calce Operis subnectere, tanquam supplementum quoddam eorum qua in Elementis desiderantur. Rem omnem tanto cum labore ab Archimede demonstratam, hic expeditè & perspicuè per methodum Indivisibilium confectam habes. Vale.

In Libris Archimedis de Sphæra & Cylindro precipuus Authoris scopus est resolutio horum quatuor Problematum.

1. Invenire proportionem superficiæ Sphæaræ ad Circulum aliquem determinatum, vel invenire circulum æqualem superficiæ Sphæaræ datæ.

2. Invenire proportionem superficiæ cujusvis segmenti Sphæaræ ad circulum aliquem determinatum, vel circulum invenire æqualem superficiæ segmenti cujusvis assignati.

3. Invenire proportionem Sphæaræ ipsius (sive solidi contenti ejus) ad conum aut Cylindrum aliquem determinatum, vel conum aut cylindrum invenire datæ Sphæaræ æqualem.

4. Invenire proportionem segmenti Sphæaræ ad conum aut cylindrum aliquem determinatum, vel conum aut cylindrum invenire dato segmento æqualem.

Hæcce quatuor Problemata Archimedes sigillatim profequitur, & Theoremata sternit eorum resolutioni immediatè inservientia; sed nos eadem ad duo reducemus. Nam cum Hemisphærium sit segmentum Sphæaræ, & methodus inveniendi relationes ejus quoad superficiem & solidum contentum, comprehendatur in methodo generali investigandi relationes segmentorum, atque ex superficie & solido contento Hemisphærii inventis, eorum dupla (hoc est superficies & contentum toti-

us Sphæaræ) simul dentur : superfluum est & à veræ methodi legibus alienum, relationes eorum distinctè & seorsim indagare; adeo ut Archimedem ipsum ea de causa, si fas esset, redarguere possem.

Res omnis itaque ad hæc duo Problemata reducitur.

1. *Invenire proportionem superficiei segmenti cujusvis Sphærici ad circulum aliquem determinatum, vel circulum invenire superficiei segmenti dati æqualem.*

2. *Invenire proportionem soliditatis segmenti cujusvis Sphærici ad conum aliquem vel cylindrum datum, aut conum vel cylindrum invenire assignato Sphærico segmento æqualem.*

Hæc duo Problemata methodo alia faciliori & breviori resolvam : in qua, inverso ordine, primo quæram soliditatem segmenti, & inde deducam superficiem ejus. Id quod meo judicio observatu dignum est, & quantum scio à nemine præstitum.

Imprimis itaque ad inventionem soliditatis segmenti duas præsternam suppositiones vulgariter notas & receptas : nempe

1. *Quod series magnitudinum in Arithmetica progressionem à nihilo (inclusivè) pergentium, sive quarum excessus æquatur minimæ magnitudinum, subdupla sit totidem quantitatum maximæ æqualium, hoc est subdupla facti ex maximo termino & multitudine terminorum.* Adeo ut si summa terminorum dicatur Z , maximus terminus D , & multitudo terminorum N ;

erit $Z = \frac{ND}{2}$; sive $2Z = ND$.

Hujus

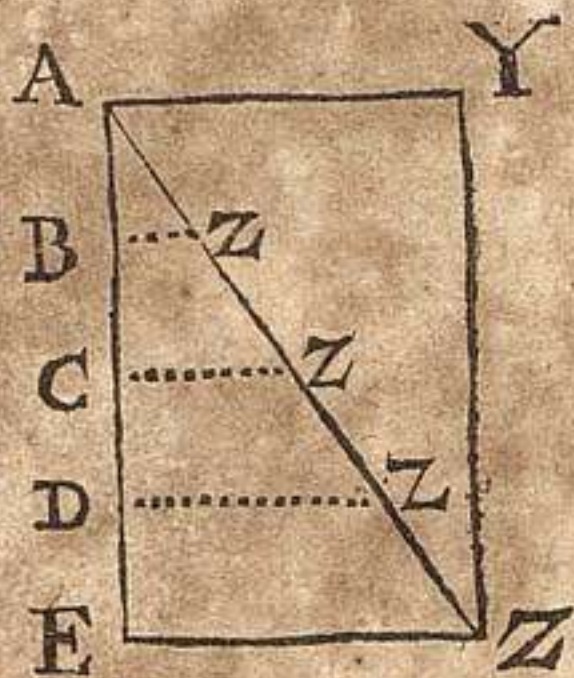
0	A	2A	3A	4A
4A	3A	2A	A	0

Hujus Propositionis veritas facile pate-

bit exponendo seriem bis, sed ordine inverso. Sic enim, differentiâ terminorum semper minimum æquante, constabit singulos binos correspondentes terminos in eadem columna simul sumptos, æquales esse maximo termino, adeoque seriem bis sumptam æqualem esse maximo termino tot vicibus repetito quot sunt termini, hoc est maximo termino ducto in numerum terminorum.

Exemplum hujus utilissimæ suppositionis manifestissimum & facillimum habemus in Triangulo quod hinc probatur dimidium parallelogrammi eandem habentis altitudinem, & eidem basi insistentis. Ponamus enim trianguli A E Z altitudinem AE in partes æquales & indefinite multas

parvasq; AB, BC, CD, DE divisam esse, quodque per puncta divisionum parallelæ BZ, CZ, DZ, EZ ducantur: Hæ omnes à

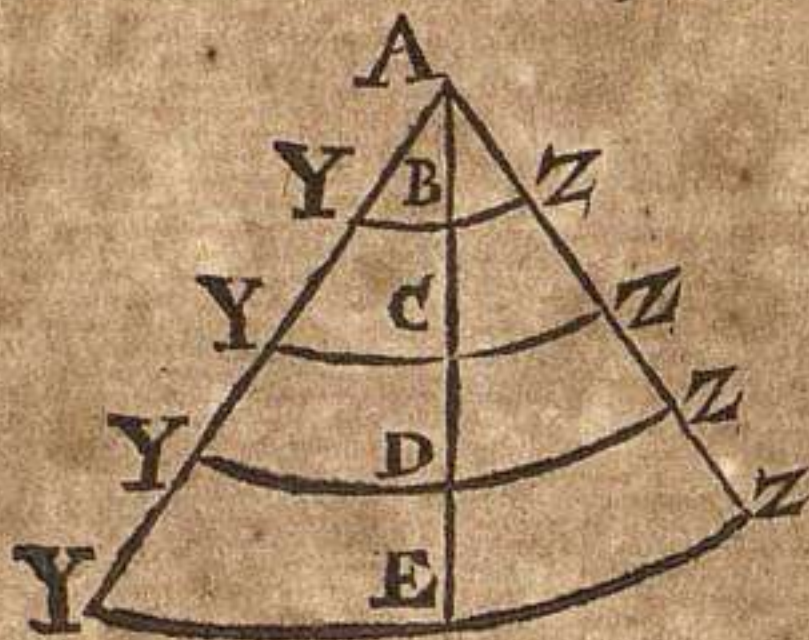
nihilò in Arithmetica progressionè pergunt, & proinde summa omnium, hoc est triangulum AEZ est subdupla maximæ EZ ductæ in altitudinem AE quâ summa terminorum exponitur, hoc est subdupla parallelogrammi EY, cujus basis est EZ & altitudo AE.

Sed ad propositum magis conducet illustratio Regulæ, inferendo hinc, circulum æqualem esse dimidio radii ducti in peripheriam, hoc modo, Concipe circulum ex peripheriis

(A 3)

totidem

totidem concentricis constare quot sunt in Radio puncta vel æquales partes indefinitè multæ & parvæ. Hæ peripheriæ perinde ac earum radii, à centro seu nihilo in Arithmetica progressionè pergent, & propterea summa earum, hoc est totus circulus æquatur dimidio maximæ (sive extimæ peripheriæ) ductæ in numerum terminorum, id est in radium. Ad

eundem modum supponere possumus sectorè AEZ ex totidem arcibus concentricis BZ CZ DZ EZ constare quot sunt puncta (sive partes æquales &

indefinitè parvæ) in radio AE: quibus arcibus perindè ac radii eorum à puncto sive nihilo in Arithmetica progressionè pergentibus, Sector etiam æqualis erit dimidio radii ducti in extremum arcum EZ. Id quod & hoc modo constare potest. Ponamus rectam EY radio AE perpendicularem esse, & arcui EZ æqualem. Et agatur recta AY, ut & ipsi EY parallelæ & ad AY terminatæ rectæ BY, CY, DY, punctis B, C, D ubi radius in partes dividitur insistentes. Quoniam EY, DY ($::$ radius AE. rad. AD) $::$ arcus EZ. arc. DZ, & EY æquatur EZ, erit DY = arc. DZ; & similiter erit CY = CZ, & BY = BZ. Unde triangulum AEY æquabitur sectori AEZ, hoc est $\frac{AE \times EY}{2} = \frac{AE \times EZ}{2}$

= sectori AEZ. Hoc igitur pacto insigne illud Archimedis Theorema collegimus, *Quod Circulus*

Circulus æquatur triangulo cujus basis fit æqualis radio & altitudo æqualis peripheriæ circuli; idque sine omni figurarum inscriptione vel circumscriptione supponendo tantum aream aut superficiem circuli ex infinitè multis concentricis peripheriis constare. Quæ quidem Indivisibilium methodus (mihî jamprimum cognita) non minus evidens (vel potius evidentior) videtur, & fortè minus fallax est, quàm illa qua supponuntur plana constare ex parallelis rectis & solida ex parallelis planis; sicut posthac patebit ubi proportionales sphericalium & Cylindricalium superficierum inter se, à cognitis contentis solidis, & vicissim contenta solida à cognitis superficiebus, facilitate mirabili, & plenissimo cum iis quæ per puram Geometriam rigidè colliguntur contentu, ex hac methodo collegerim.

2. *Supponamus seriem esse quantitatum à nihilo (inclusivè) pergentium in proportionem Arithmetica duplicata, hoc est ut 0. 1. 4. 9. 16. &c. quadrata nempe numerorum in simplici progressionem Arithmetica 0. 1. 2. 3. 4. &c. Et hujus seriei triplum semper superabit maximum terminum multiplicatum per numerum terminorum; sed numero terminorum crescente proportio ad æqualitatem perpetim verget, donec tandem ad æqualitatem deveniat, cum numerus terminorum ad infinitum augetur.*

$$3 \times 0 + 1 = 3.$$

$$2 \times 1 = 2.$$

$$\frac{3}{2}$$

$$3 \times 0 + 1 + 4 = 15. \quad \frac{15}{3} = \frac{5}{1}$$

$$3 \times 4 = 12. \quad \frac{12}{3} = \frac{4}{1}$$

$$3 \times 0 + 1 + 4 + 9 = 42. \quad \frac{42}{6} = \frac{7}{1}$$

$$4 \times 9 = 36. \quad \frac{36}{6} = \frac{6}{1}$$

$$3 \times 0 + 1 + 4 + 9 + 16 = 90. \quad \frac{90}{10} = \frac{9}{1}$$

$$5 \times 16 = 80. \quad \frac{80}{10} = \frac{8}{1}$$

$$3 \times 0 + 1 + 4 + 9 + 16 + 25 = 165. \quad \frac{165}{15} = \frac{11}{1}$$

$$6 \times 25 = 125. \quad \frac{125}{15} = \frac{10}{1}$$

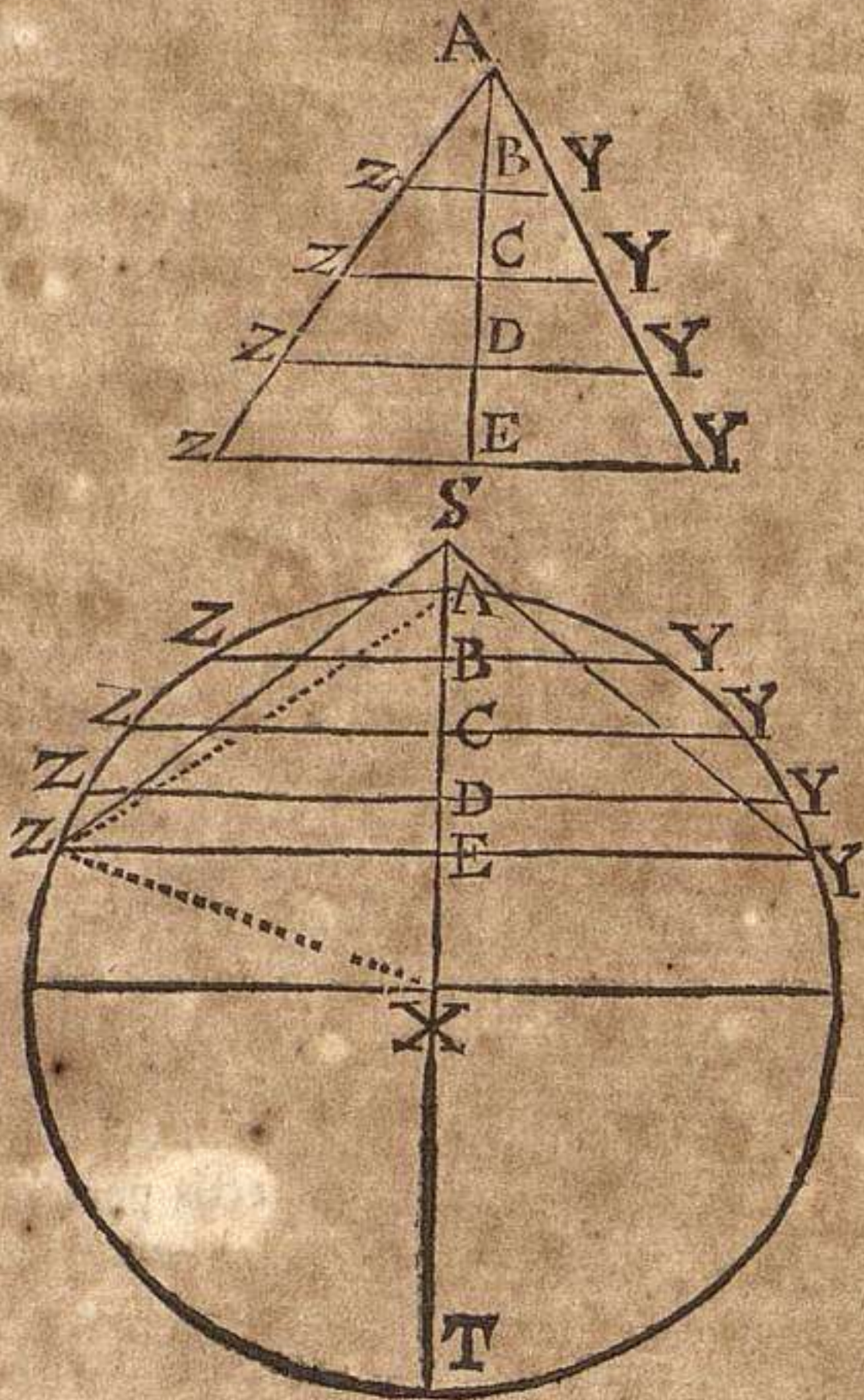
Exempli gratia, si duo sint termini, triplum terminorum erit ad maximum terminum ductum in numerum terminorum, ut 3 ad 2; si tres sint termini, ut 5 ad 4; si quatuor, ut 7 ad 6; si quinque, ut 9 ad 8; & sic perpetuo: ita ut harum proportionum antecedentia se mutuo semper superent numero binario & antecedens unumquodque suum consequens unitate. Unde constat quod quo major sit numerus terminorum, eo magis proportio ad æqualitatem accedet. Sic 100 ad 99 minus differt ab æqualitatis proportionem quam 10 ad 9. Unde ponendo numerum terminorum infinitum esse (sive infinite magnum,) triplum quantitatum sic pergentium in proportione duplicata (vel ut quadrata numerorum 0, 1, 2, 3, 4, &c.) eodem quantitatibus maximo termino æqualibus æquabitur.

Hoc

Hoc ipsum, si rem spectes, ab Archimede in libro de Spiralibus tanquam multarum argumentationum in isto aliisque ejus libris fundamentum sternitur, & à Wallisio etiam nostro benè explicatur: nobis tamen visum est hac methodo rem declarasse & illustrasse, tanquam consideratu haud indignâ, & in hoc maximè perspicuâ & intelligibili quòd sit fractionibus libera. Et obiter etiam notandum venit quod ex dato numero terminorum hinc facilè invenire possumus proportionem triplæ seriei ad totidem terminos maximo æquales, viz. Ut duplus numerus terminorum uno dempto ad duplum numerum demptis duobus. Ut si numerus terminorum sit 6, proportio triplæ seriei ad totidem terminos maximo æqualis erit ut 11 ad 10.

Regulæ hujus facillima erit & aptissima illustratio, si inde inferamus Conum subtripulum esse Cylindri æqualem basem & altitudinem habentis. Supponamus enim Coni AZY altitudinem AE in æquales & indefinite multas partes à totidem rectis parallelis ZY divisam esse, & lineæ ZY erunt ut numeri 1. 2. 3. 4. &c. & quadrata vel circuli super diametris ZY constituta, ut 1. 4. 9. 16. &c. Et inde circuli isti omnes vel conus totus AZY (ex iisdem conflatus) subtriplus erit totidem circulorum maximo super diametro ZEY constituto æqualium, hoc est subtriplus Cylindri cujus basis est ZEY & altitudo AE .

Occur-

Occurrunt & alia duo Regulæ hujus ap-
 tissima exempla, viz. hinc inferendo comple-
 mentum Semiparabolæ subtriplum esse pa-
 rallelogrammi eandem basem & altitudinem
 habentis, nec non spatium à spirali & radio
 comprehensum subtriplum esse circuli in quo
 spiralis generatur. Sed hæc alterius sunt lo-
 ci. Quamobrem ut in inceptis pergamus,
 suppositis hisce duabus Regulis, concipiamus
 ZAY segmentum esse sphæræ, ejus centrum
 X, diametrum AT, & ZAYT magnum cir-
 culum

culum per verticem transientem, & axis partem AE in æquales & indefinitè multas partes divisam esse, & per puncta divisionum imaginemur parallela plana duci generantia circulos in sphaera, quorum radii sint BZ CZ DZ & diametri ZY. Suppono segmentum sphaeræ ex omnibus istis circulis parallelis constare, quorum tantus est numerus ac punctorum, vel partium æqualium & indefinitè multarum in axe AE juxta notam methodum indivisibilium.

Jam vero brevitatis causa diameter AT dicatur d , & sphaeræ radius r (si opus est,) & axem AE quo numerus terminorum exponitur voca n & unam partium æqualium dic a . Quibus constitutis, ex Elementis patet esse $BZq = AB \times BT = a \times d - a = ad - aa$. Similiter $CZq = AC \times CT = 2a \times d - 2a = 2ad - 4aa$: Et eodem ratiocinio $DZq = AD \times DT = 3ad - 9aa$; & $EZq = AE \times ET = 4ad - 16aa$ &c. hoc est quadrata radiorum circulorum ZY esse inter se ut rectangula ad . $2ad$. $3ad$. $4ad$. &c. (quæ in Arithmetica progressionè à nihilo progrediuntur,) diminuta quadratis aa . $4aa$. $9aa$. $16aa$. &c. (quæ progrediuntur ut quadrata numerorum 1. 2. 3. 4. &c.) Sed per primam nostram Regulam præmissam rectangula omnia $o.ad$. $2ad$. $3ad$. $4ad$. &c. æquantur dimidio totidem terminorum maximo AE x AT seu nd æqualium, hoc est, dimidio maximi termini ducti in numerum terminorum, id est, ipsi $\frac{nd \times n}{2}$

Insuper per secundam nostram Regulam quadrata omnia $o aa$. $4aa$. $9aa$. $16aa$. &c. simul sumpta æquantur trienti totidem terminorum maximo AEq seu nn æqualium, hoc est ipsi $\frac{nn \times n}{3}$

$\frac{nn \times n}{3}$ Quare omnia quadrata super radiis

BZ, CZ, DZ, EZ descripta, conjunctim æquantur differentiæ $\frac{ndn}{2} - \frac{nnn}{3}$, vel, terminis

ad eandem denominationem reductis, $\frac{3ndn}{6} - \frac{2nnn}{6}$: & eorum quadruplum, hoc est

quadrata omnia super diametris ZY descripta, æquantur $\frac{12ndn}{6} - \frac{8nnn}{6}$ sive $\frac{6ndn}{3} - \frac{4nnn}{3}$.

Unde segmentum sphaeræ æquale est Cylindro cujus basis diameter est latus quadrati æquantis $6nd - 4nn$, & altitudo est $\frac{n}{3}$;

Cono eandem basem, altitudinem vero n habenti, seu quod perinde est, basem habenti cujus radius est $\sqrt{\frac{6nd - 4nn}{4}}$ vel $\sqrt{\frac{3}{2}nd - nn}$,

& altitudinem n ut ante. Quem Conum in Conum super eadem basi ZY cum segmento ZAY, transmutare possumus, dicendo, ut ZEq (id est $dn - nn$) ad $\frac{3}{2}nd - nn$, vel (terminis utrisque per n divisis,) ut $d - n$ ad $\frac{3}{2}d - n$, ita reciprocè n ad altitudinem Coni quæsiti: Vel in figura faciendo ut TE ad TE + XA ita EA ad ES. Nam ES erit altitudo Coni ZSY segmentum sphaericum ZAY æquantis. Quod est insigne illud Archimedis Theorema, ab eo tam prolixè tantoque cum labore demonstratum.

Hinc si datum segmentum Hemisphaerium sit, adeoque $n = \frac{1}{2}d$ vel r , tunc d vel $2r$ altitudo erit conii qui basem habens æqualem basi hemisphaerii (seu maximo circulo in sphaera,) æquabitur Hemisphaerio. Et Conus cujus basis est dupla maximi circuli & altitudo

do $2r$, vel Cylindrus cujus basis est $\frac{2}{3}$ maximū
 circuli & altitudo $2r$, æquabitur toti Sphæræ.
 Unde Sphæra tota est $\frac{2}{3}$ Cylindri cujus basis
 diameter est $2r$ & altitudo etiam $2r$. Atque
 hoc est præcipuum illud Archimedis Theore-
 ma, nempe *Quod Sphæra sit subsesquialtera vel*
 $\frac{2}{3}$ *Cylindri, cujus & altitudo & basis diameter*
æquatur diametro sphæræ.

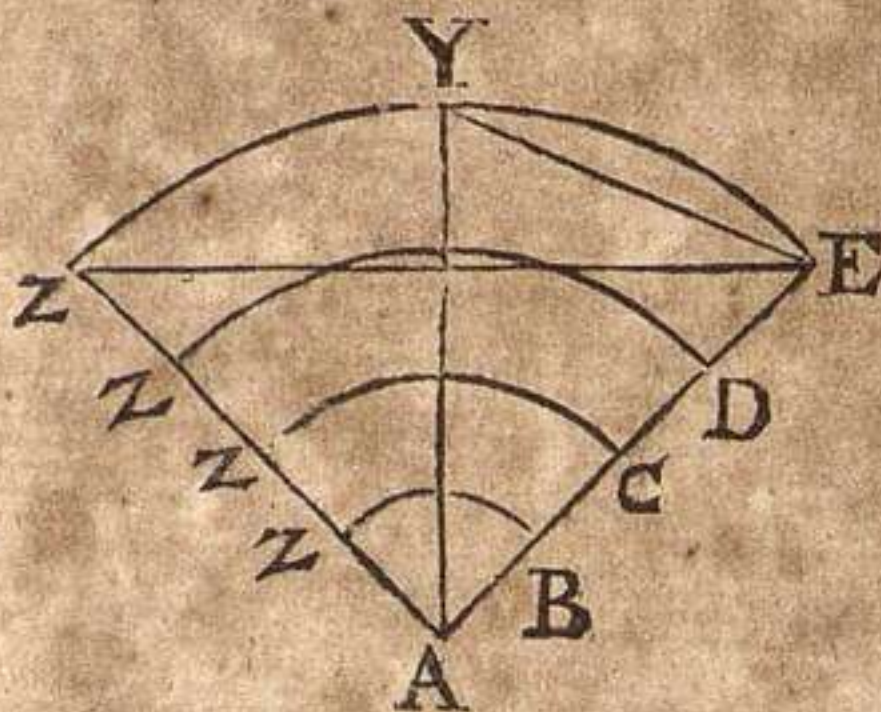
Præterea nequid omittamus quod in Au-
 thore nostro ad rem facere videatur; Si sum-
 mæ primò invenitæ & segmentum referenti
 nempe $\frac{6ndn}{3} - \frac{4nnn}{3}$ addamus summam

$$\frac{2ddn}{3} - \frac{6dnn}{3} + \frac{4nnn}{3} \left(= \frac{4dn}{3} - \frac{4nn \times 3d - 2n}{2} \right)$$

$= \frac{4}{3} ZEq \times XE$) Conum ZXY referen-
 tem, istarum summarum aggregatum, quod
 est $\frac{2}{3} ddn$, referet sectorem sphericum $ZXYA$,
 qui propterea æquatur Cylindro cujus basis
 diameter est \sqrt{dn} & altitudo $\frac{2}{3}d$, vel Cono
 cujus basis diameter est \sqrt{dn} & altitudo $2d$,
 vel etiam Cono cujus basis radius est \sqrt{dn}
 & altitudo $\frac{1}{2}d = r$, (existente scilicet reci-
 procè $4dn, dn :: 2d, \frac{1}{2}d$), hoc est Cono cujus
 basis radius est linea AZ ducta à vertice ad
 circumferentiam basis segmenti. (Nam AZq
 $= TA \times AE = dn$) & altitudo r . Atque
 hoc est proximum Archimedis insigne Theore-
 ma de soliditate sectoris sphericæ, viz. *Quod*
Sector Sphæræ æquatur Cono cujus basis est cir-
culus radio descriptus lineam à vertice ad cir-
cumferentiam basis segmenti ductam æquante,
& cujus altitudo æquatur radio Sphæræ.

Sic itaque ni fallor ea quæ ad soliditatem
 Sphæræ & partium ejus spectant, satis cum
 brevitate & perspicuitate confecimus. Ex
 his jam deducemus resolutionem alterius Pro-
 ble-

biematis quod de superficie segmenti Sphærici & inde totius Sphære proposuimus. Ut hoc assequamur, sicut antea supposuimus circulum ex concentricis peripheriis constare, & sectorem circularem planum ex arcubus concentricis, (è quorum numero sunt maximus & minimus sive punctum recensendi:) sic jam supponimus sphæras ex concentricis superficiebus sphæricis, est sphæricos sectores solidos ex similibus superficiebus concentricis (verbi gratia sphæricum sectorem Z A E ex superficiebus B Z. C Z. D Z. E Z. &c.) constare.

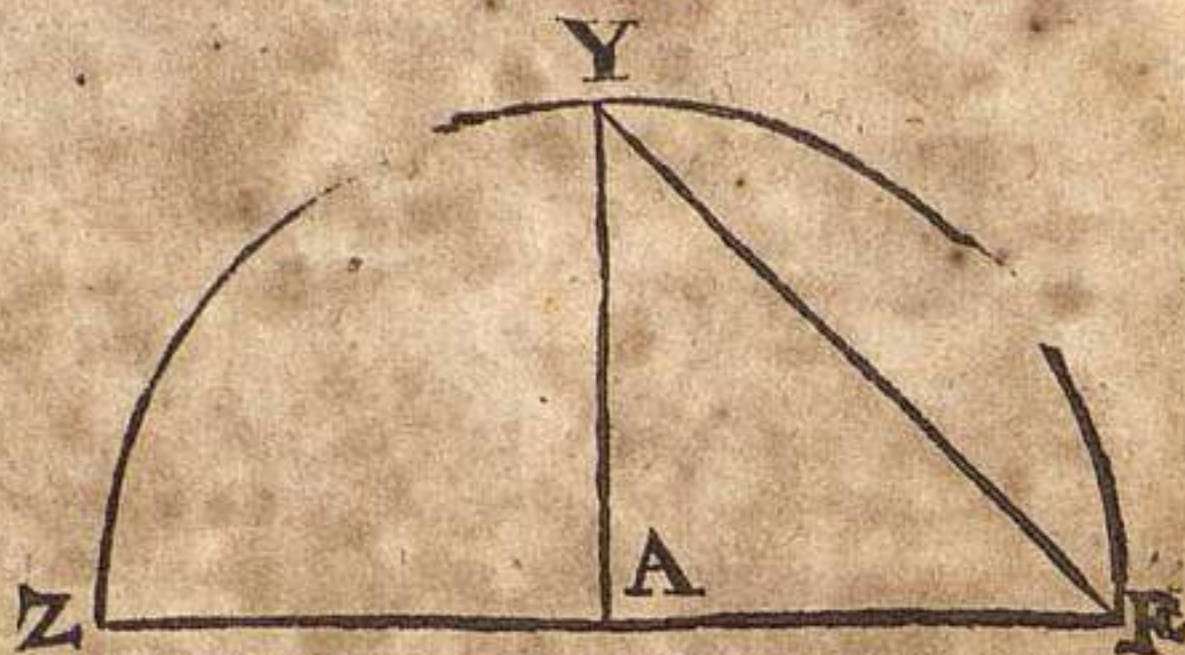
Quæ quidem suppositio tam facilis & naturalis videtur ut meo quidem iudicio iufficiat proponere, neque ad assensum movendum deside-

retur ulterior explicatio.

2. Sphæricas hæc superficies supponimus esse in duplicata ratione radiorum sphærarum. Hæc est communis affectio superficieum omnium similium, & optimè videtur convenire superficiebus sphæricis, quippe quæ videntur maximè uniformes & similes. Potuit autem hæc suppositio eodem argumentationis genere facile convinci & stabiliri quo Sphære probantur in *Elementis* esse in triplicata proportionem diametrorum radiorumve, vel etiam ut *Collarium Prop. 17. & 18. Elem. 12.* subnecti potuit, ubi superficies similium Polyedrorum, in Sphæris tam superficies in duplicata quàm soliditates in triplicata ratione diametrorum sphæ.

sphærarum habentibus, inscriptæ supponuntur.

Præmissis hisce, supponamus AE , radium vel latus spherici sectoris EAZ , divisum esse in æquales partes indefinitè multas & exiguas, ut & sectorem EAZ ex sphericis superficiebus BZ , CZ , DZ , EZ constare, & manifestum erit has omnes superficies in progressione esse ut quadrata radiorum, hoc est ut $ABq.$ $ACq.$ $ADq.$ $AEq.$ &c. vel ut quadrata numerorum $1. 2. 3. 4.$ &c. Unde per secundam nostram regulam præmissam, summa omnium harum superficierum, hoc est sector AEZ , triens erit totidem superficierum maximæ EZ æqualium, id est triens maximæ EZ ductæ in r numerum terminorum. Unde sector æquatur Cylindro cujus basis est $\frac{1}{3}$ maximæ seu extimæ superficiei sectoris & altitudo r , vel Cono cujus basis æquatur superficiei sectoris & altitudo est r (quæ est ultima libri primi:) sed modo probavimus sectorem æqualem esse Cono cujus altitudo est r & basis est circulus radio YE à vertice segmenti EYZ ad circumferentiam basis ducto descriptus. Quare Conus cujus altitudo est r & basis æquatur superficiei sectoris, æqualis est Cono ejusdem altitudinis cujus basis est circulus radio YE descriptus. Atque adeo sectoris superficies EYZ æqualis est circulo radio YE descripto. Quod certe ex iis omnibus quæ in libris Archimedis occurrunt præcipuum est Theorema, nec in tota Geometria præstantius reperitur: viz. *Quod superficies cujusvis spherici segmenti æquatur circulo cujus radius est recta linea à vertice segmenti ad circumferentiam basis ejus ducta: & inde, Quod superficies Hemisphærii dupla sit basi, vel duobus maximis in sphæra circulis æqua-*

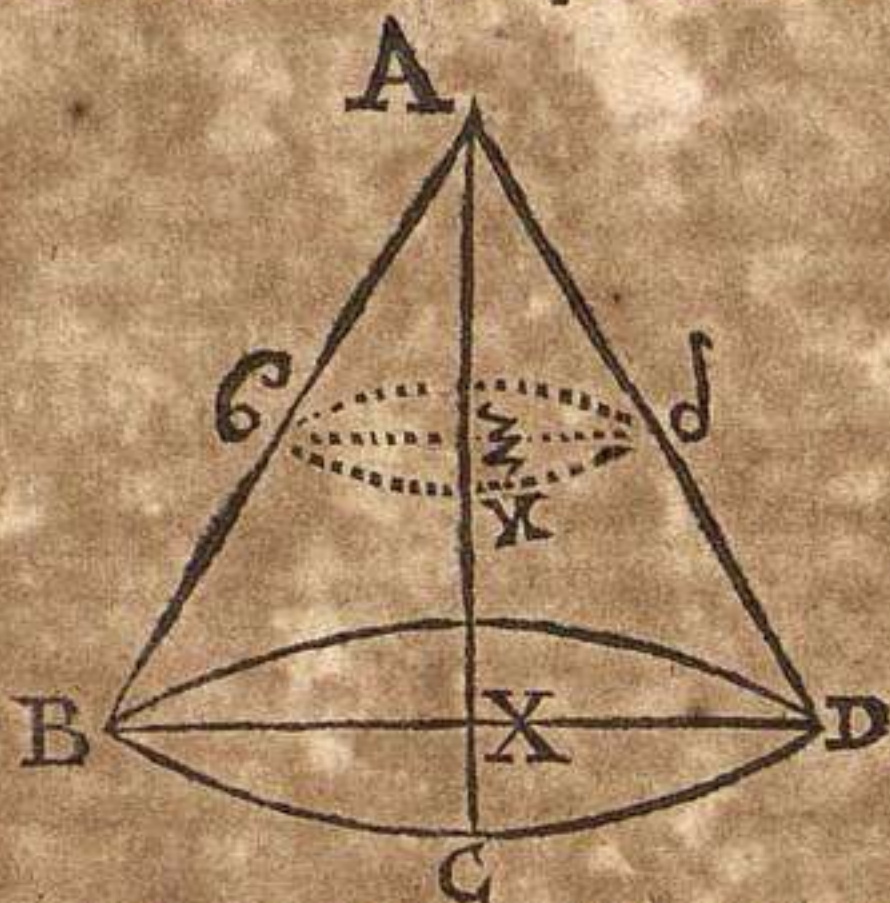
æqualis. In hoc enim casu, est $YEq = AZq + AYq = 2AEq$, adeoque circulus radio YE descriptus æquatur duobus circulis radio AE descriptis. Unde & superficies totius sphaeræ quadrupla est circuli eundem radium habentis cum sphaera, hoc est circuli in sphaera maximi, & æqualis circulo cujus radius est diameter sphaeræ. Et hinc consequitur *superficiem sphaeræ æqualem esse superficiem cylindri ejusdem altitudinis & latitudinis.* Nam Cylindri istius superficies est quadrupla baseos, ut postea videbimus. Atque hæc sunt insignia illa & celeberrima Archimedis Theoremata. Quinimò hinc omnia consequantur quæ de superficiebus sphaerarum & sphaericorum segmentorum scripsit. Adeo ut ex his paucis & facillimis suppositionibus ea omnia demonstraverim quæ in his libris de sphaera & Cylindro notæ alicujus esse videantur.

Adjiciam tantum quod postquam per methodum Archimedis (nam vix alia quævis, ut opinor, præter nostram ab inventa soliditate, excogitari potest) superficies segmentorum inventæ sunt æquales circulis radiis YE descriptis: hinc liquido consequetur superficies sphaerarum & inde sectorum similium esse in duplicata proportione radiorum sphaerarum: atque

atque adeo à superficiebus sic inventis, contenta segmentorum & integrarum sphaerarum vicissim deduci possunt, idque luculenter & expedite in hunc modum. Quoniam in sectore $E A Z$ superficies $B Z$. $C Z$. $D Z$. $E Z$ in progressionem sunt ut quadrata super $A B$. $A C$. $A D$. $A E$ descripta, hoc est ut 1. 4. 9. 16. &c. totus sector æquabitur trienti totidem superficiebus maximæ $E Z$ æqualium, vel $\frac{1}{3} E Z \times r$, hoc est Cylindro cujus basis est $\frac{1}{3} E Z$ & altitudo r , vel Cono cujus basis est $E Z$ & altitudo r . Sed $E Z$ supponitur æqualis circulo cujus radius est $Y E$. Quare sector $E A Z$ æquatur Cono cujus basis est circulus radio $Y Z$ descriptus, & altitudo r : quod universale est Theorema Archimedeum de sectorum contentis. Unde si ex hoc Cono subducatur Conus $Z A E$ verticem habens ad sphaeræ centrum A & basi segmenti $E Y Z$ ex adverso insistens, habebis segmentum istud $E Y Z$. Ubi verò sector $E Y Z$ Hemisphaerium est, nullus erit ejusmodi Conus subducendus, & propterea Cylindrus cujus basis est $\frac{2}{3} E Z$ & altitudo r , vel Conus cujus basis est $2 E Z$ & altitudo itidem r , æquabitur toti sphaeræ. Sed Hemisphaerii superficies $E Z$ probatur æqualis duobus circulis in sphaera maximis: unde sphaera tota datur. Atque hoc primum est & præcipuum Archimedis Theorema de contento Sphaeræ: à quo facile deducitur sphaeram esse $\frac{2}{3}$ Cylindri circumscripti, hoc est Cylindri cujus altitudo & baseos diameter sit æqualis diametro sphaeræ.

Authoris nostri (Archimedis) doctrinam contra novam & celeberrimam methodum Indivisibilium facere videtur eamque subvertere, & à Tacqueto verbi gratia (Prop. 2.

lib. 2 Cylindr.) in hunc finem urgetur: Methodi enim istius usitatus processus dimensionem Conicæ superficiei (ut & sphericæ aliarumque curvarum) satis diversam ab ea quam Author noster aliquæ demonstrarunt, exhibere videtur.

Instantiæ gratia ponamus conum rectum ABCD, ejus axem AX, & basem BCD, & planum Cκδ ad arbitrium ducatur parallelum basi BCD. Et cum

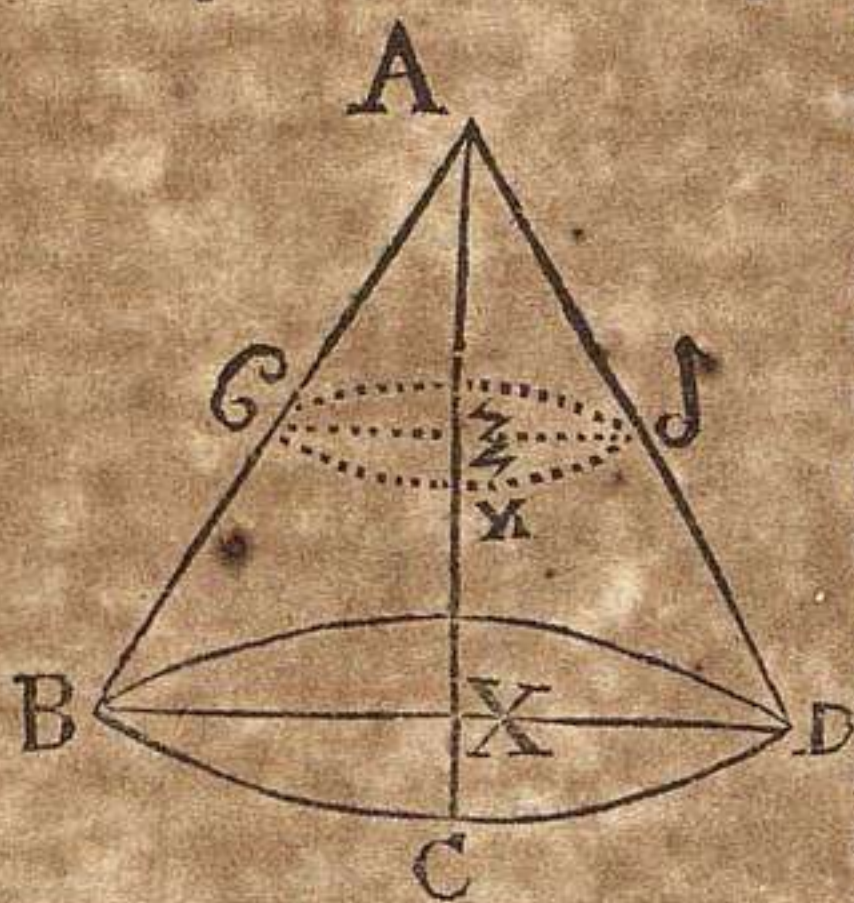
fit diam. BD. periph. BCD :: diam. Cκδ periph. Cκδ, & sic ubique, erit (juxta methodum Indivisibilium & per 12. V.) ut diameter BD ad peripheriam BCD, ita triangulum ABD ex parallelis istis diametris constans, ad Conicam superficiem ABCD ex peripheriis istis constantem. Hoc est diam. BD. periph. BCD :: $\frac{AX \times BD}{2}$ $\frac{AX \times \text{periph. BCD}}{2}$

Unde $\frac{AX \times \text{periph. BCD}}{2}$ æquabitur conicæ su-

perficiei: quod falsum est & modò demonstratis contrarium. Demonstravimus enim superficiem Conicam esse $\frac{AB \times \text{periph. BCD}}{2}$.

Huic Objectioni respondendo dicimus methodum Indivisibilium alio modo procedere in speculatione perimetrorum & curvarum superficierum quam in speculatione planarum superficierum & solidorum contentorum. Supponit

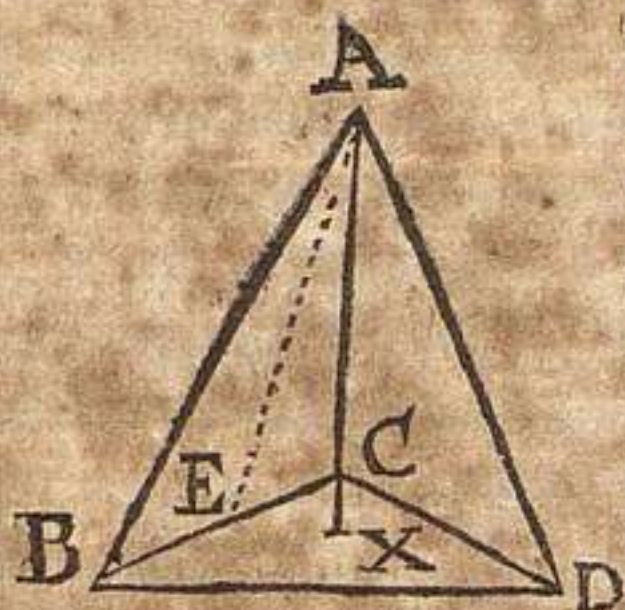
ponit equidem planarum figurarum areas ex parallelis rectis quodammodo constare & solidorum contenta ex parallelis planis, eorumque numerum per altitudinem figurarum exponi: sed nequaquam supponit perimetros planarum figurarum ex punctis, aut superficies solidorum ex lineis constare, quorum numerus per altitudinem figuræ exponi possit.

Verbi gratia, etsi triangulū ABD ex lineis ipsi BD parallelis constet quarum numerus per numerum punctorum in perpendicularo AX hoc est per longitudinem istius perpendiculari exponitur: tamen absurdissimū es-

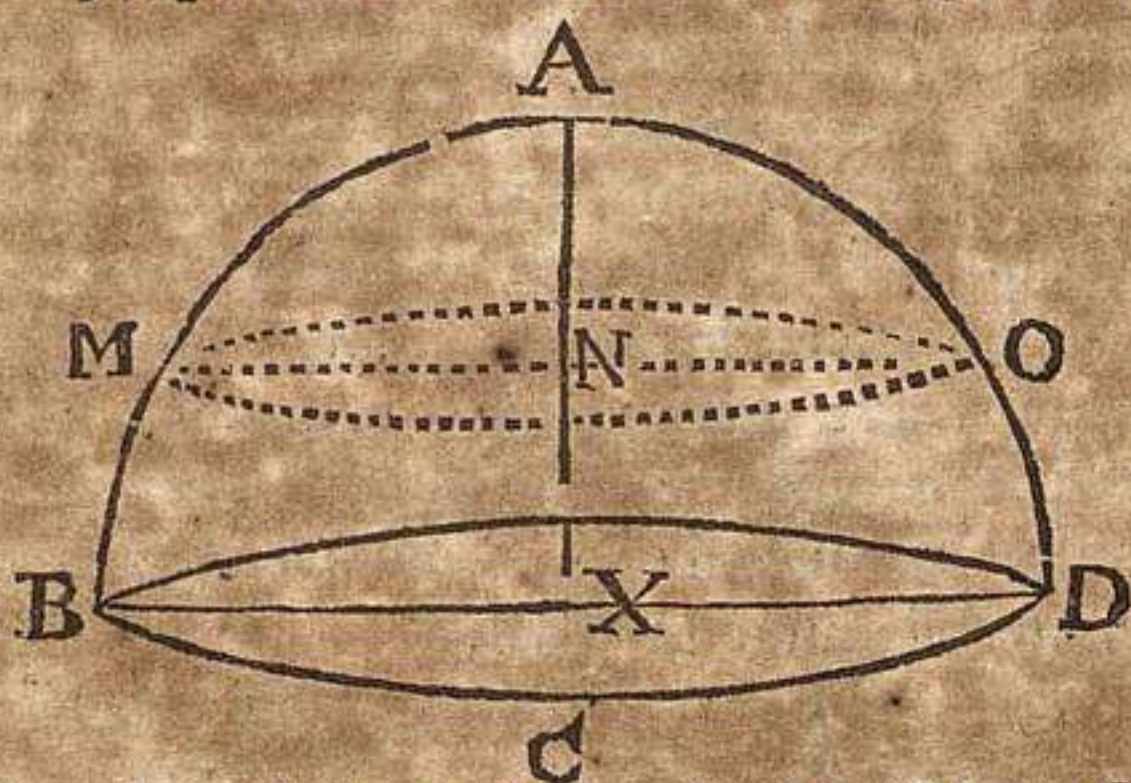
set supponere lineam AB ex punctis constare quorum numerus per numerum punctorum in breviori linea AX exponi possit. Nam licet rectæ CE, per singulas ipsius AX partes infinite parvas ductæ, dividant AB in totidem partes infinite parvas, tamen hæ partes non sunt ejusdem denominationis seu quantitatis cum partibus ipsius AX sed ipsis paulo majores, adeo ut si partes ipsius AX pro punctis habeantur, partes ipsius AB non simul dicendæ erunt puncta sed punctis majores; & vice versa si partes ipsius AB dicantur puncta, partes ipsius AX habendæ sunt punctis minores, si ita loqui fas sit. Puncta enim de quibus agitur in methodo Indivisibilium non sunt absolute puncta sed partes indefinite

Parvæ, quæ nomen punctorum per affinitatem
 usurpant. Cum igitur puncta non recipiant
 majus & minus, nomen punctorum non simul
 tribuendum erit partibus diversæ magnitudi-
 nis; & proinde quamvis numerus majorum par-
 tium ipsius AB exponi posset per numerum
 minorum partium ipsius AX , tamen numerus
 punctorum in AB per numerum punctorum
 in AX (hoc est per numerum partium in
 AX æqualium partibus ipsius AB quæ puncta
 dicuntur) nullo modo exponi potest. Linea
 AB tot habet puncta quot sunt in seipsa sola
 vel alia linea sibi æquali, neque per aliam
 quamvis mensuram determinari potest. Eodem
 modo hæc methodus non supponit conicam su-
 perficiem $ABCD$ ex tot parallelis circumfe-
 rentiis perpetim crescentibus à vertice A vel
 decrescentibus à basi BD , constare, quot sunt
 puncta in Axe AX , sed ex totidem potius sic
 crescentibus vel decrescentibus circumferentiis
 quot sunt puncta in latere AB . Nam in revo-
 lutione lineæ AB circa axem AX (qua con-
 nica superficies generatur) unumquodque pun-
 ctum in linea AB circumferentiam producit
 & per consequentiam plures circumferentiæ
 producuntur quam axis A continet puncta.
 Quamobrem si methodum Indivisibilium ad
 superficies solidorum extendere velis & suppo-
 nere superficies istas ex parallelis lineis con-
 stare, has non per parallelas areas solidum con-
 stituentes, hoc est non per altitudinem solidi are-
 as istas numerare, sed per alias lineas conditi-
 oni figuræ cujusque congruas computare debes.
 Quæ quidem lineæ in figuris non irregulari-
 bus

bus facile determinari solent. Verbi gratia, in æquilatera Pyramide ABC , CD , cujus axis est AX , posito quod lateralis superficies Pyramidis ex perimetris triangulorum basi BCD parallelorum constet, hæc neque

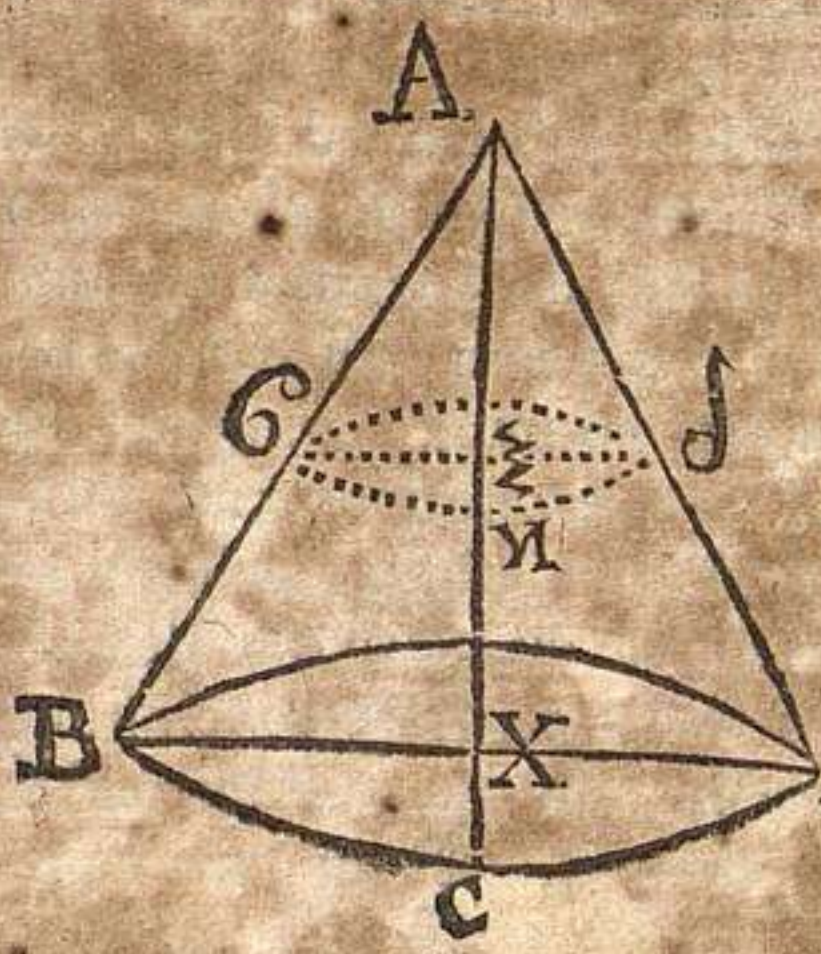
per altitudinem AX , neque per latus AB computandæ erunt, (nam exitus priori modo deficeret à vera dimensione, posteriori superaret eam,) sed per lineam AE perpendiculariter ductam à vertice A ad basis latus BC ; cujus rei ratio est quod unumquodque Pyramidis latus planum, ut ABC , ex parallelis rectis constat computatis per

AE . Ad eundem modum posito quod superficies Hemisphærii BAD ex peripheriis circulorum constet basi BCD parallelis, harum multitudo non computanda erit per axem AX sed per arcum quadrantalem AB , eo quod unumquodque punctum arcûs AD in revolutione circumferentiam producit. Atque ita superficies quælibet sive plana sive curva quæ ex æquidistantibus rectis vel curvis lineis constare concipitur, computanda erit per lineam æquidistantes istas perpendiculariter secantem. Nam cum æquidistantes

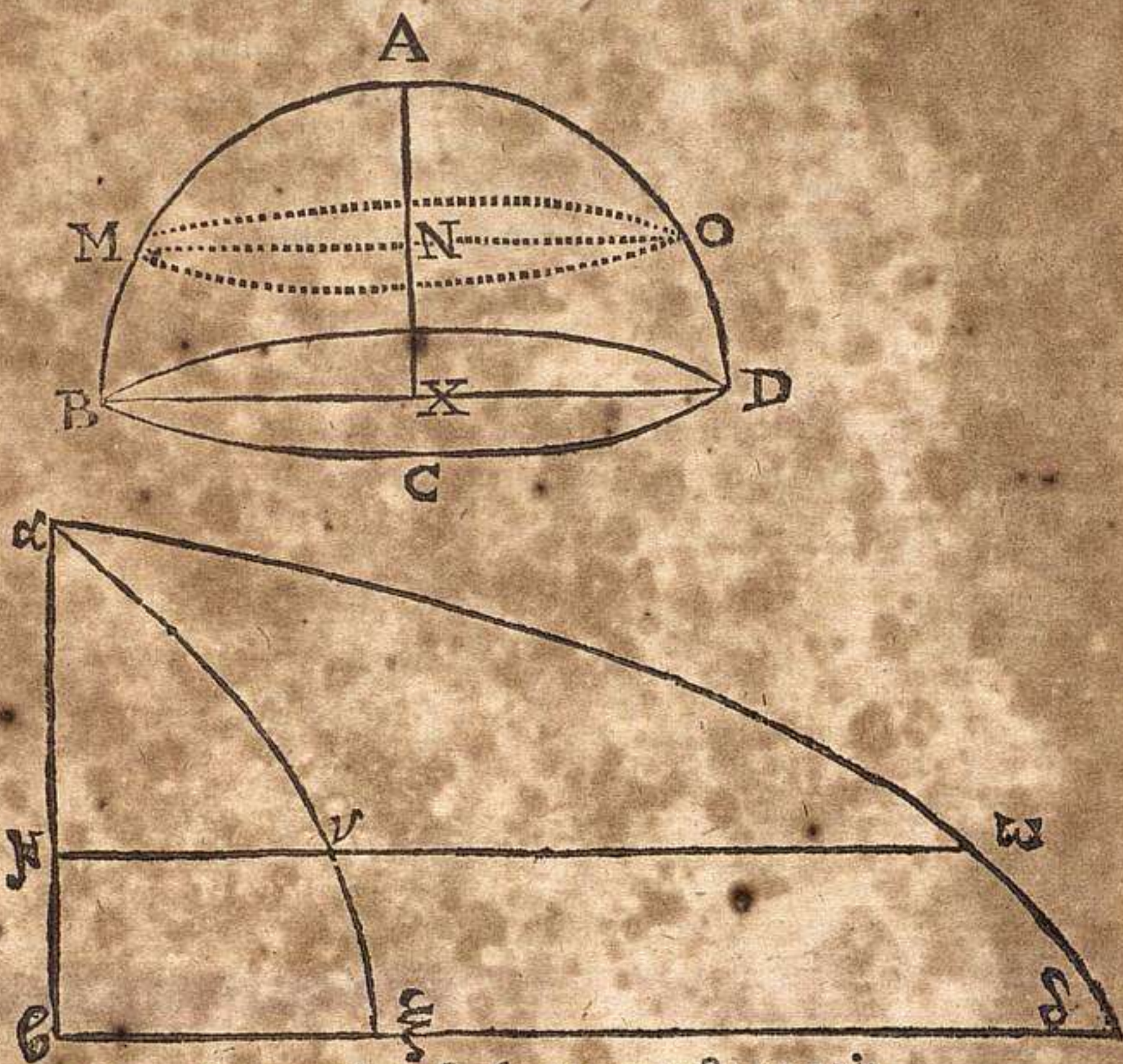
distantes istæ, in hac methodo Indivisibilium, non ut lineæ latitudinis expertes absolute spectentur sed ut lineæ considerentur latitudinem infinite parvam habentes quæ eadem sit cum latitudine vel crassitie puncti æquidistantes istas in circumvolutione describentis, & cum eadem æquidistantes lineam ipsas perpendiculariter secantem in partes distribuunt latitudinem suam mensurantes, partes istæ pro ejusmodi punctis habendæ erunt, adeoque numerus æquidistantium vel summa latitudinum earum per numerum punctorum in ista secante, hoc est per longitudinem secantis æstimari debet, & non per lineam alterius cujusvis longitudinis, siquidem ea ex punctis pluribus vel paucioribus constabit.

Hinc itaque methodus Indivisibilium, in speculatione superficierum Solidorum non prorsus inutilis sed potius utilissima est, dummodo rectè intelligatur & legitime applicetur juxta Regulam jam præscriptam. Ejus enim beneficio, vel hæ superficies inveniri possunt, si modò data habeamus aut præsupposita commoda quibus ratiocinium innitatur. Instantiæ gratia possumus ejus ope superficiem Coni investigare argumentando in hunc modum.

Si Coni ABD superficies divi-
datur in circulo-
rum innumeras
peripherias GHD
basi BCD paral-
lela, istarum
peripheriarum
latitudines om-
nes simul sumptæ
conficiunt latus
AB eadem per-
pen-

perpendiculariter secans, adeoque tot erunt periphæriæ quot puncta in linea AB , hoc est numerus earum per numerum punctorum in AB sive per longitudinem ejus exponi potest. Quare si ad singula puncta ipsius AB erigantur perpendiculara peripheriis æqualia, ex perpendicularis istis conflabitur superficies æqualis superficiæ Coni. Sed ista superficies triangulum erit cujus altitudo est AB & basis æqualis maximæ peripheriæ BDC , atque adeo superficies conï exhibebit $= \frac{1}{2} AB \times \text{periph. } BDC$. Quæ quidem conclusio cum iis consentit quæ ab Archimede ponuntur ac demonstrantur.

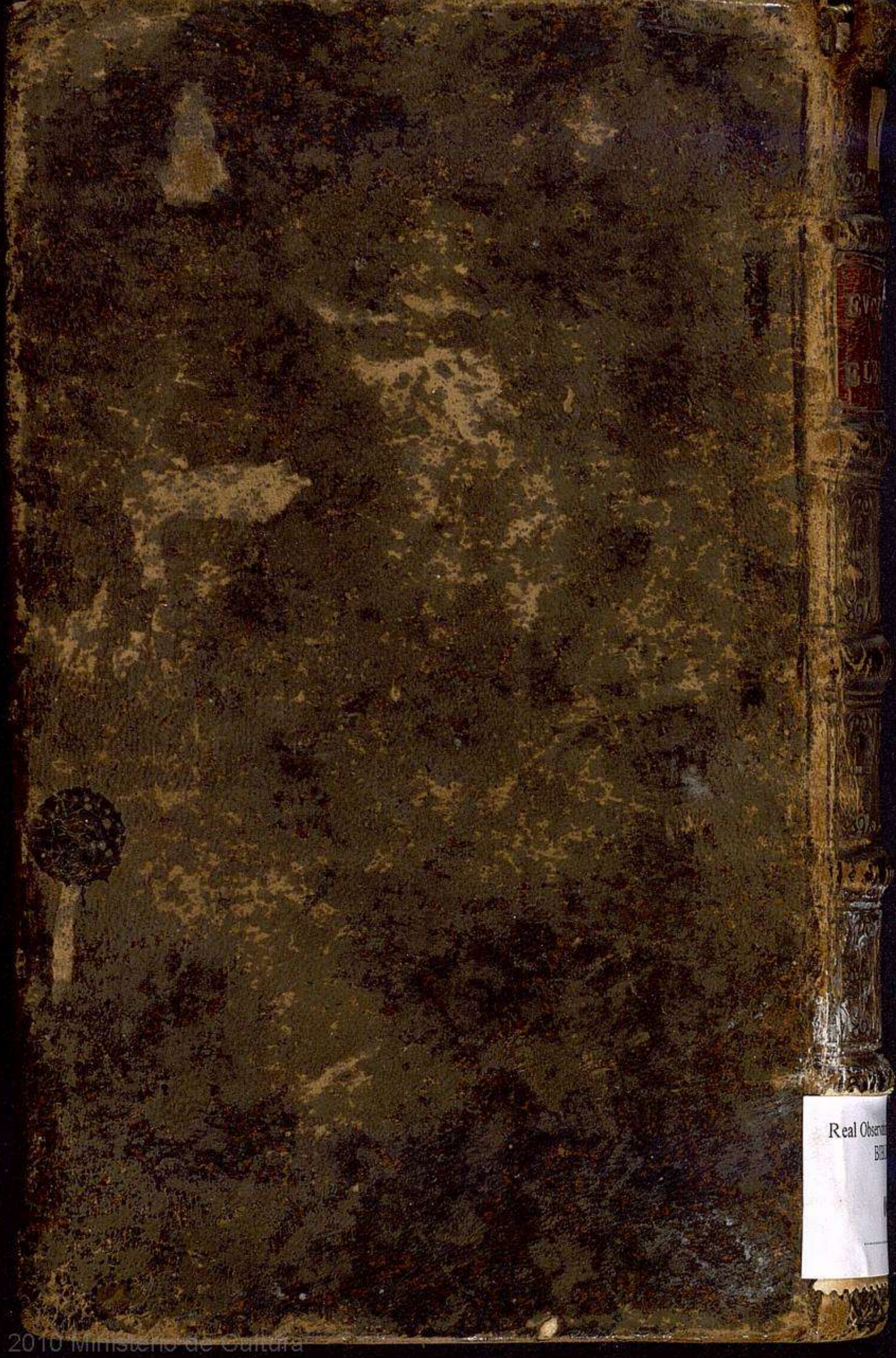
Ad eundem modum si sumatur recta quævis

α, β, γ

$\alpha \zeta$, arcui quadrantali Hemisphærii AB æqua-
 lis, & ad ejus puncta singula μ , erigantur per-
 pendicula $\mu \nu$, parallelorum circulorum MOM
 per arcus istius quadrantalis correspondentia
 puncta M transeuntium radiis MN æqualia,
 quorum maximum sit $\beta \xi$, radio basis Hemi-
 spherii BX æquale: figura $\alpha \beta \xi$ continebit
 radios omnium circulorum ex quorum periphe-
 riis superficies hemisphærii constat. Et si ipsis
 peripheriis MOM , BDB , æqualia erigan-
 tur perpendicula $\mu \omega$, $\zeta \delta$, conflabitur figura
 $\alpha \beta \delta$ æqualis superficiem hemisphærii. Cujus
 figuræ dimensionem si quo pacto poteris invenire,
 (ut in hoc casu aream figuræ $\alpha \zeta \xi$ invenire con-
 ceditur,) inde facile deduces contentum seg-
 menti spherici, illi congruum quod per aliud
 quodvis legitimum ratiocinium colligere lice-
 bit. Quam quidem observationem in Geo-
metria non inutilem fore existimo.

F I N I S.

Real Observ
BEL

113

EUCLIDIS
ELEMENTA

Real Observatorio de la Armada
BIBLIOTECA

00477

.....